

REJSEFLORA FOR

PORTUGAL OG AZORERNE

Oplysningerne i denne rejseflora har en ret uensartet herkomst. For de arter, der er omtalte i Flora Iberica bind I-IV, har jeg brugt denne floras artsopfattelser og til en vis grad dens udbredelsesangivelser efter provinser (se kortet på næste side). Flora Iberica er næst frem til Lyngordenen efter Feltfloras system.

Dernæst gik jeg over til at følge Francos Nova Flora de Portugal sammen med Flora Europaea. Francos bog indeholder ikke blomstringstider, og dens udbredelsesangivelser har jeg indskrænket til en grov angivelse efter verdenshjørnerne: NSØV og J (central). Denne flora er næst frem til Iridaceae.

Fra og med Juncaceae har jeg fulgt Flora Europaea, men brugt Coutinhos Flora de Portugal fra 1913 som udgangspunkt for udbredelsesangivelserne.

For Azorerne har jeg fulgt A. Hansens og P Sundings: Flora of Macaronesia, Checklist of Vascular Plants, 2. udgave fra 1979, til at angive udbredelsen efter øer (se næste side).

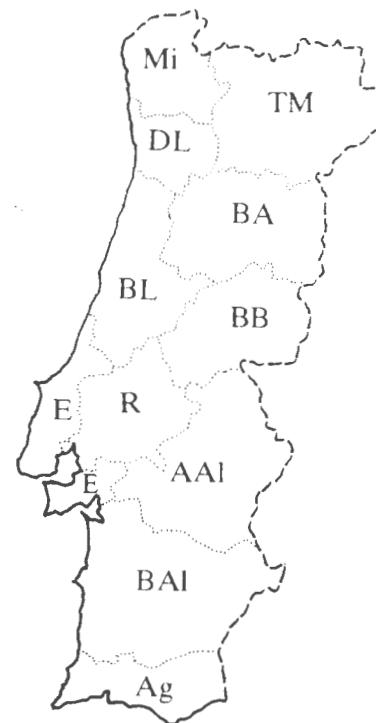
Az betyder, at arten forekommer på Azorerne, Lu (Lusitania) at den forekommer i Portugal. En parentes om angivelsen (Az) eller (Lu) betyder, at arten er indslæbt. Står der hverken Az eller Lu efter arten, findes den kun i Portugal.

Mogens Thornberg

Ved at søge på nettet på "pteridophyta e spermatophyta" og "Azores" kan man komme frem til en artsliste for Azorerne med angivelser ø for ø. Den bedste billedflora for Azorerne er Flora of the Azores. A field Guide af Hanno Schäfer. Den er dog udsolgt lige for tiden (2015). Den indeholder 380 farvefotografier.

PORTUGALS PROVINSER:

Mi	Minho
TM	Tras-os-Montes
DL	Douro Litoral
BA	Beira Alta
BB	Beira Baixa
BL	Beira Litoral
E	Estremadura
R	Ribatejo
AAI	Alto Alentejo
BAI	Baixo Alentejo
Ag	Algarve

DE AZORISKE ØER:

S	Santa Maria
M	Sao Miguel
T	Terceira
G	Graciosa
J	Sao Jorge
P	Pico
F	Faial
L	Flores
C	Corvo

LYCOPODIACEAE

1. Stænglerne regelmæssigt gaffelgrene. Sporehusene i
bladhjørnerne H. selago
Stænglerne med sidegrene. Sporehusene i endestillede aks 2.
2. Bladene modsatte, noget skællignende, nedløbende D. madeirense
" spredte eller i kranse 3.
3. Bladene flade L. clavatum
" kølede 4.
4. Stænglerne overjordiske og urteagtige. Aksene over 1½ cm
L. inundata
Stænglerne underjordiske og forveddede. Aksene 3-9mm L. cernua

Huperzia selago (L.) Bernh. Otteradot ulvefod. 2 underarter:
ssp. selago: Bladene helt eller næsten helrandede. Az: MP
ssp. dentata (Herter) Valentine: Bladene tydeligt finttandede.
Az: MTJFPLC. Mellem 450 og 900m.

Lycopodiella inundata (L.) Holub Liden ulvefod. Az: P. Lu

L. cernua (L.) Pichi-Serm. Talrige oprette, forgrenede skud indtil 35cm. Aksene ægformede, gullige, på korte grene. I-III. Az: MTPF. (Lu): Forvildet i Valongo. - Nikkende ulvefod.

Lycopodium clavatum L. Alm. ulvefod. Serra da Estrela.

Diphasium madeirense (Wilce) Rothm. Ligner Flad ulvefod meget.
700-900m. Az: MJPLC

SELAGINELLACEAE

Selaginella denticulata (L.) Link Tandet dværgulvefod. 5-15cm. Spinkle, krybende, flade, gaffelgrene, toradede skud med 4 rækker blade, hvoraf de 2 er større og udbredte og de 2 små og ryg-stillede. Sporeaksene uskarpt afgrænsede. XII-VI.

S. kraussiana (G.Kunze) A.Braun 25-100cm. Som den foregående, men større og leddet i forgreningspunkterne. De øvre blade 1½-2½mm, de nedre 3-4mm. III-IX. Az: Alle øer. (Lu)

ISOETACEAE

Isoetes. Brasenføde.

1. Bladgrunden sort, skinnende og blivende. Landplanter 2.
" ikke sådan. Vandplanter 3.
2. Bladene bløde og hvidliggrønne histrix
" stive og mørkegrønne durieui
3. Bladene indvendigt med en lang, sylformet skedehinde azorica
" " " kort, trekantet " 4.
4. Sporehusene m.m. dækkede af et slør velata
" uden slør delilei

⊗ Isoetes azorica Milde Azorisk brasenføde. Bladene 8-30cm, slanke og bløde, smalt, højst ½mm hindekantede forneden. Sporehusene delvist dækkede af et slør. Az: TJFPLC.

I. delilei Rothm. Bredhindet brasenføde. (I. setacea Lam.) Bladene 12-40cm x 1-2mm, bløde, med en indtil 5mm bred hindekant ved grunden, der tilsmalnes brat over sporehuset og fortsætter ca. ¼ op ad bladet.

I. velata A.Braun Foranderlig brasenføde. Bladene 8-24cm, gulgrønne, forneden med en godt 1mm bred hindekant, der strækker sig ¼-1/3 op ad bladet

I. histrix Bory Sandbraseføde. 5-10cm. Stænglen en tyk knold med forhornede, vedvarende bladgrunde i form af skinnende sorte skæl med en kort midtertak og to lange sidetænder. X-VI.

I. durieui Bory Krumbladet brasenføde. 8-12cm. Som den foregående, men de vedvarende bladgrunde med 3 korte tænder. III-VI.

EQUISETACEAE

Equisetum ramosissimum Desf. Sandpadderokke. 10-100cm. Stænglerne ru og hårde, mørkegrønne, uregelmæssigt grene. Sidegrenenes skeder ofte let oppustede, med trådformede tandspidser. Akset 6-12mm, brodspidset. I-XI. Az: MT. Lu: Alm.

E. palustre L. Kørpadderokke.

E. arvense L. Agerpadderokke. Az: M. Lu

E. telmateia Ehrh. Elfenbenspadderokke. Az: SMJFL. Lu

OPHIOGLOSSACEAE

Ophioglossum. Slangetunge.

1. Bladet oftest over 3½cm. 16-40 par sporehuse vulgatum
" " under 3½cm. 5-30 " " 2.
2. Bladet 2-6mm bredt. 5-10 par sporehuse lusitanicum
" over 5mm bredt. 9-30 par sporehuse 3.
3. 1-2 brodspidsede blade polyphyllum
2-3 ikke brodspidsede blade azoricum

Ophioglossum lusitanicum L. Netåret slangetunge. 1-3 blade sammen, der er 12-40mm lange og lancet- eller linje-lancetformede og netårede uden fritendende årer i maskerne. Vintervåde, ofte sandede steder. X-IV. Az: M. Lu

O. azoricum C.Presl Bladene 1½-3(-5) x ½-2(-3) cm, med aflange masker og fritendende årer inde i disse. Vintervåde enge. IV-VI. Az: TL. Lu

O. polyphyllum A.Braun Bladene 2-6cm x 5-18mm, med årer som hos den foregående. Vedavrende skedegrunde ved bladstilkens grund. 15-30 par sporehuse. Douro-dalen.

O. vulgatum L. Alm. slangetunge. V-VII.

Botrychium lunaria (L.) Sw. Alm. månerude. Az: P (ca. 2280m).

FILICES p.p.

1. Bladene ikke fjerdedelte (hele, håndlappede eller gaffeldelte 2.
Bladene fjerdedelte 6.
2. Bladene 1-3 x gaffeldelte Asplenium septentrionale
" hele eller håndlappede 3.
3. Sporerne på begge sider af særlige, sporebærende blade
Elaphoglossum
4. Sporerne på undersiden af almindelige blade 4.
4. Bladene hånd formet spidslappede Asplenium hemionotis
" aflange 5.
5. Bladene 3-9 cm lange. Intet slør Grammitis
" 10-60 cm lange. Linjeformet slør Phyllitis
6. Bladene 1 x delte 7.
" 2-4 x delte 14.
7. Afsnittene med bred grund. sammenflydende langs bladstilkens 8.

I det mindste de nedre afsnit stilkede eller med indsnævret grund 11.

8. Bladundersiden helt sækket af rustbrune skæl Ceterach
" med synlige sporehobe 9.
9. Bladundersiden dækket af et voksagtigt pulver Pityrogramma
" uden vokslag 10.
10. Sporehobene runde Polypodium
" linjeformede Blechnum
11. Golde og sporebærende blade forskellige Doodia
Kun en slags blade 12.
12. Sporehobene randstillede og dækkede af den ombøjede bladrand ... Pteris
- Sporehobene ikke dækkede af den ombøjede bladrand 13.

13. Sporehobene runde *Cyrtomium*
 " aflange til linjeformede *Asplenium*
14. Bladene gennemskinnelige, 1 cellelag tykke 15.
 " tykkere 16.
15. Bladene indtil 10cm. Runde, toklappede sporehobe
Hymenophyllum
 Bladene 10-40cm. Trådformede sporehobe *Trichomanes*
16. Sporerne på omdannede, endestillede, brune bladafsnit *Osmunda*
 " undersiden af grønne blade 17.
17. Bladundersiden tæt hår- eller skælklædt, så sporerne
 dækkes m.m. 18.
 Sporehobene ikke skjulte af tæt hår- eller skælklædning 19.
18. Bladoversiden glat *Cheilanthes*
 " håret *Notholaena*
19. Træbregne med overjordisk stamme *Cyathea*
 Ingen overjordisk stamme 20.
20. Sporehobene randstillede og linjeformede, m.m. dækkede
 af den ombøjede bladrand 21.
 Sporehobene ikke dækkede af nogen ombøjet bladrand 27.
21. Golde og sporebærende blade forskellige *Cryptogramma*
 Kun 1 slags blade 22.
22. Den øvre bladstilk lys 23.
 " " mørk 25.
23. Tueformet, bladene i roset *Pteris*
 Vandret jordstængel; spredte blade 24.
24. Den ombøjede, sporedækkende bladrand frynset *Pteridium*
 " " " helrandet *Onychium*
25. Bladstilken rødbrun, med mange skæl som yngre .. *Cheilanthes*
 " m.m. sort, fåskellet til glat 26.
26. Sporehobene danner en næsten ubrudt linje langs randen
Pellaea
 Sporehobene i adskilte grupper langs randen *Adiantum*
27. Sporehobene randstillede 28.
 " anbragte på bladundersiden 29.
28. Jordstænglen med skæl. Sløret skålformet *Davallia*
 " " hår. Sløret toklappet *Culcita*
29. Sporehobene aflange 30.
 " runde 36.
30. Bladundersiden dækket af et voksagtigt pulver *Pityrogramma*
 " uden vokslag 31.
31. Bladafsnittene helt eller næsten helrandede 32.
 " tandede 33.
32. Bladplade og bladskæft hårede *Stegnogramma*
 " " " glatte *Woodwardia*
33. Enårig. Intet slør *Anogramma*
 Flerårig. Med slør 34.
34. Sløret helrandet. Mindre bregner *Asplenium*
 " med frynset rand. Større bregner 35.
35. Bladene lysegrønne, i tue *Athyrium*
 " mørkegrønne, spredtstillede eller i tue *Diplazium*
36. Bladafsnittene helrandede til rundtakkede 37.
 " skarpttandede 38.
37. Naboafsnittenes nederste sideribber støder sammen et
 stykke under indskæringen *Cyclosorus*
 Naboafsnittenes sideribber støder ikke sammen eller
 mødes lige ved indskæringen *Thelypteris*
38. Sløret skjoldformet, midterfæstnet *Polystichum*
 " ikke skjoldformet 39.
39. Sløret hætteformet, fæstnet på den ene side *Cystopteris*
 " nyreformet *Dryopteris*

Osmunda regalis L. Kongebregne. 30-150cm. 2 x delte blade. Flige-
 ne indbyrdes adskilte og næsten altid helrandede. III-IX. Az: SMT
 JFPLC. Lu

Cheilanthes. Skælbregne. Små, stivløvede, 2-3 x delte bregner
 i klippesprækker.

1. Bladundersiden kirtelhåret, nogle gange meget sparsomt .. 2.
 " glat eller smalskællet 3.
2. Kirtelhårene lange, dækker næsten hele undersiden *hispanica*
 " $\frac{1}{2}$ mm lange, sparsomme *tinaei*
3. Den ombøjede, sporedækkende bladrand frynset (lup) *acrostica*
 " " " ikke frynset 4.
4. Den sporedækkende bladrand bred, $\frac{1}{2}$ -1mm, m.m. sammenhængen-
 de eller med små, nærmest rektangulære lapper *guanchica*
 Den sporedækkende bladrand smal, 0,2-0,4mm, med afrundede
 lapper *maderensis*

Cheilanthes maderensis Lowe XII-VII. Az: P. Lu

C. guanchica C.Bolle III-VI. Ag

C. acrostica (Balbis) Tod. Frynset skælbregne. Bladets ombøjede
 rand til sidst rustbrun. XI-VIII.

C. hispanica Mett. Kirtlet skælbregne. I-XII.

C. tinaei Tod. XI-IX.

Notholaena vellea (Aiton) Desv. Filtet skælbregne. (*Cheilan-*
thes catanensis (Cosent.) Fuchs). 8-25cm. Stilken gulbrun, skin-
 nende og tåtskællet. Bladet tæt gulskællet på begge sider.
 Tørre klippesprækker. I-XII. Ag BAL E TM

Pellaea calomelanos (Sw.) Link 10-20(-30)cm. Bladene 2 x delte
 med stilkede, spader- til vedbendbladsformede afsnit, der er
 lidt længere end brede med hjerteformet grund. VI-X. Az: F

P. viridis (Forsskål) Prantl 15-60cm. Bladene 2-3 x delte med
 m.m. siddende, lancet- til ægformede afsnit, der er mindst dob-
 belt så lange som brede med kileformet til noget afskåret grund.
 (Az): PF

Anogramma leptophylla (L.) Link Nøgenbregne. 5-15cm. Lille
 tyndbladet, enårig bregne. De golde og sporebærende blade lidt
 forskellige, 2-3 x delte. Sporehobene til sidst sammenflydende.
 Skyggefulde mure og klipperevner. III-XI. Az: SMTJFFLC. Lu: Alm.

Pityrogramma calomelanos (L.) Link Bladene 2-3 x delte, skarpt-
 tandede, med piskeformet udtrukne flige og spids ligesom en stor
 Fjerradeløv. Bladundersiden med hvidt vokslag. Stilken næsten
 glat. (Az): M - Fjerklidbregne.

P. chrysophylla (Sw.) Link Gul klidbregne. Bladene 2 x delte,
 ikke udtrukne. Undersidens vokslag æggegult. (Az): MTF

P. ebenea (L.) Proctor Ibenholtsklidbregne. Mest 2 x delt. Blad-
 afsnittene helrandede med ombøjet rand. Vokslaget hvidt. (Az): M

Adiantum.

1. Bladene fodformet grenede, hårede *hispidulum*
 " vifteformet grenede, glatte 2.
2. Bladene 2-3 x delte, afsnittene 1-3cm brede *capillus-veneris*
 " 3-4 x delte, " $\frac{1}{2}$ -1cm " *raddianum*

Adiantum capillus-veneris L. Venushår. 10-55cm. Sorte bladstil-
 ke. Bladafsnittene vifteformede, tynde. De sporedækkende, ombø-
 jede bladrandsafsnit m.m. aflange, mellem indskæringerne, dæk-
 ker 2-10 sporehobe. VII-X. Az: SMTFL. Lu: Alm.

A. raddianum C.Presl Finbladet venushår. Som den foregående, men
 de sporedækkende, ombøjede bladrandsafsnit er nyreformede, sidder
 omkring små indskæringer og dækker 3-5 sporehobe. (Az): MFL

Adiantum hispidulum Sw. Bladene 15-60cm, fodformet grenede, hver gren med mange, spredte, skævt aflange, skarpttandede, lidt læderagtige afsnit på 8-20x3-6mm. Stilken mørkebrun. Skftet filtet til stivhåret. (Az): MPF

Cryptogramma crisa (L.) R.Br. Persillebregne. Bladene i tuer, lysegrønne, 15-30cm, findelte. De sporebærende blade med smallere afsnit. VI-IX. BA: Serra da Estrela.

Onychium japonicum (Thunb.) G.Kunze Bladstilken indtil 30cm, skinnende og stråfarvet. Bladpladen indtil 40x15cm, 4' x delte med små, lancetformede og spidse afsnit. (Az): MPF

Pteris. Vingebregne.

1. Bladene 1 x delte	2.
" 2-4 x delte	3.
2. Under 8 par afsnit	cretica
Over 9 par afsnit	vittata
3. Bladene 2-4 x delte	tremula
" 2 x delte	4.
4. Bladranden helrandet	serrulata
" savtakket	multifida

Pteris cretica L. Kantbregne. Bladstilken op til 30cm, lysebrun. Bladpladen op til 40cm, med 1-7 par sideflige, hvoraf de nederste 1-2 par kan være gaffeldelte ved grunden. V-IX. (Az): MT

P. vittata L. Kamvingebregne. Bladstilken op til 10cm. Bladpladen 17-85cm, med 10-55 par sideflige, der aftager i størrelse nedad. II-X. (Az): MTF

P. tremula R.Br. Bladene op til 90x60cm. (Az): MTF

P. serrulata Forssskål Vingebræge. Bladstilken op til 50cm, brun. Bladpladen op til 60x30cm, ægformet. Op til 11 par sidegrene; det nederste ofte gaffelgrenet ved grunden, alle fjerfligede. Afsnitte-
tene med sporer i nedre $1/3 - \frac{1}{2}$. III-VIII. Az: MTJPFLC. Lu: E: Sin-
tra.

P. multifida Poiret Bladstilken indtil 30cm, kastanjugul; blad-
pladen indtil 40cm. (Az): MF

Hymenophyllum. Hindebregne. Ganske små moslignende bregner. De visne blade blivende. Bladene m.m. liggende, med noget vifteformet fligede afsnit.

H. tunbrigense (L.) Sm. Bred hindebregne. Bladene 2-6x1-2cm. Ribberne ender lige før bladranden. Slørets klapper tandede fortil. Ofte på træer i fugtig luft. Az: MTJPF

H. wilsonii Hooker Smal hindebregne. Bladene 1-9x½-1½cm. Ribberne når tit bladranden. Størets klapper helrandede. Az: MTPLC

Trichomanes speciosum Willd. Vandfaldsbregne. 10-40cm. Bladstilken smalvinget, lidt kortere end den trekantet-ægformede, 3-4 x delte plade. Med kantstillede, krukkeformede slør, hvorfra der udrager en længere, trådformet sporehob. Vandfald og fugtige huler. VII-VIII. Az: MTJFFLC. (Lu): Serra de Valongo.

Polypodium. Engelsød.

1. Jordstænglens skæl 5-13mm. Bladene 0,8-2 x så lange som	brede	2.
Jordstænglens skæl 3-6mm. Bladene 1,5-4 x så lange som	brede	3.
2. Portugal. Bladafsnittene dobbelt savtakke	australe	
Azorerne. " enkelt "	macaronesicum	
3. Bladafsnittene rører ofte kun hinanden med hindekanten	vulgare	
Bladafsnittene rører hinanden med det grønne bladkød	interjectum	

Polypodium australe Fée Sydlig engelsød. (P. cambricum L.)

P. macaronesticum Bobrov Jordstænglens skæl ofte tydeligt tandede. Ofte på træer og mure. Az: Alle øer.

P. interjectum Shivas Storbladet engelsød.

P. vulgare L. Alm. engelsød.

Grammitis. Små epifytiske bregner med hele blade med adskilte sporehobe på en række langs midterribben.

G. jungermannioides (Klotzsch) Uhing Tueformet. Bladstilken uddelig, vinget. Bladpladen 5-9cm, smalt linjeformet, 2-4mm bred, med udstående hår. Az: P (NV for toppen, syd for vejen).

G. ebenina (Maxon) Tardieu Som den foregående, men bladpladen
glat. Az: P - sammesteds.

Culcita macrocarpa C.Presl 30-90(-200)cm. Bladstilken med håret, løgformet opsvulmet grund. Bladene i tue, 4-5 x delte, læderagtige og skinende. Sløret randstillet og muslingeagtigt. V-VII. Az: MTJPPLC. (Lu): DL: Serra de Valongo. - Muslingeægterne.

Cyathea cooperi (Müll.) Domin (Sphaeropteris cooperi (Müll.) Tryon) Bladene 2 x delte med helrandede afsnit. Rundt sporehobe i 2 rækker på hvert afsnit. (Az): SMTF. - Træbregne.

Pteridium aquilinum (L.) Kuhn Ørnebregne. 2 underarter:

ssp. aquilinum: Lu

ssp. capense (Thunb.) Bonap.: Ruhåret. Az: Alle øer.

Thelypteris palustris Schott Kærmangeløv. Krybende jordstængel med spredte blade med en glat, gulgrøn stilk og bleggryn plade.

T. limbosperma (All.) Fuchs Bjærgmangeløv. Tueformet. Bladene 2 x delte, citronduftende ved gnidning; afsnittene aftager i størrelse nedad til små, øreformede afsnit. Az: PFL

Cyclosorus dentatus (Forsskål) Ching (Christella dentata). 30-100cm. Tueformet. Bladene med afskårne takker som hos Guldskæls-mangeløv, men svagere skællede; med aftagende flige nedad som hos Kærmangeløv. Bækbredder. VI-IX. Az: SMTUPFL

Stegnochrasma pozoi (Lag.) Iwatsuki (Thelypteris p.) Stribet egebregne. 20-60cm. Krybende jordstangel. Lysegrønne blade med omrids som Dunet egebregnes, men med bredere, kun $\frac{1}{2}$ lappede bladflege. Intet slør. Az: MTPFL

Asplenium. Radeløv.

1.	Bladet håndformet spidslappet	hemionitis
"	snitdelt	2.
2.	Bladet 1-3 x gaffeldelt	septentrionale
"	fjersnitdelt	3.
3.	Bladstilken grøn undtagen allernederst	ruta-muraria
"	rødbrun eller sortebrun	4.
4.	Bladene 1 x delte	5.
"	2-4 x delte	10.
5.	Skællene på jordstænglen og stilkens grund klare ...	marinum
"	" " " " m.m. mørke	6.
6.	Stilk og blad tæt kirtelhårede	petrarchae
"	" " ikke "	7.
7.	Bladskaflet med 3 vinger	anceps
"	" 2 "	8.
8.	Midterste afsnit oftest under 2 x så lange som brede	trichomanes
	Midterste afsnit over 2 x så lange som brede	9.
9.	Afsnittene oftest med 1 sporehob langs den helrandede	
	underkant	monanthes
	Afsnittene oftest med flere sporehobe; underkanten	

10. Bladpladen m.m. trekantet; de nedre flige 3-8cm, ca 1/3 længere end de midterste 11. Bladpladen elliptisk eller lancetformet; de nedre flige 1/2-4cm, lig eller kortere end de midterste 12. Bladene stærkt skinnende. De yderste flige udtrukne onopteris skinnende. Fligene ikke udtrukne adiantum-nigrum
12. Bladtænderne butte og brodspidsede obovatum spidsede billotii

Asplenium hemionitis L. Stjærneradeløv. 20-35cm. Stilken ca. 2 x bladpladen, rødligbrun. Pladen lysegrøn, 10-20cm bred, håndformet spidslappet med hjerteformet grund. Yngre blade lidt lappede. VI. Az: SMTJPFLO. Lu: E: Serra de Sintra, Mafra.

A. marinum L. Havradeløv. 10-40cm. Bladstilken ca. 1/2 x pladen. Bladet læderagtigt, noget engelsødsformet. Fligene kortstilkede, 15-40x6-15mm, ensidigt ørede. Bladstilken grønvinget. Kystklipper. III-XI. Az: Alle øer. Lu: Kystprovinserne.

A. petrarchae (Guérin) DC. Håret radeløv. 7-14cm. Stilk og skaft rødligsorte med grøn spids, tæt kirtelhårede. Bladafsnittene 0,5-1cm, ægformede. IV-XII. Kalkklipper. Ag E

A. trichomanes L. ssp. quadrivalens Meyer Rundfinnet radeløv. Afsnittene 5-12mm lange. I-XII. Az: Alle øer. Lu

A. monanthes L. Ligner den foregående. Afsnittene ofte grovere takkede, hvert med 1(2) sporehobe. Az: MTPJFL

A. anceps Lowe Som Rundfinnet radeløv, men bladskaffet sort; bladoversiden skinnende. Afsnittene indtil 1 1/2cm lange, 2-3 x så lange som brede, de nedre tveørede. Az: Alle øer

A. azoricum Lovis & al. Ligner Rundfinnet radeløv, men bladskaffet sort; bladoversiden skinnende. Afsnittene indtil 1 1/2cm lange, 2-3 x så lange som brede, de nedre tveørede. Az: Alle øer

A. obovatum Viv. Ægbladet radeløv. 10-30cm. Fligene ægformet 3-kantede, kun snitdelte i den inderste halvdel. I-XII.

A. billotii F.W.Schultz Spydradeløv. 10-30cm. Fligene lancetformede, snitdelte over det meste af længden. I-XII. Lu Az: Alle øer

A. adiantum-nigrum L. Sort radeløv. I-XII. Lu Az

A. onopteris L. Fjerradeløv. De yderste bladflige noget haleformet udtrukne. De nedre flige med krumme sideribber. I-XII. Az Lu

A. septentrionale (L.) Hoffm. Nordisk radeløv. III-IX. TM

A. ruta-muraria L. Murrude 4-10cm. Bladpladen grøn, læderagtig, 2 x delt med vifte-rudeformede afsnit. I-XII. BL DL E R

Ceterach officinarum DC. Miltbregne. 5-15cm. Tæt roset. Bladene læderagtige og mørkegrønne ovenpå, rustfildede nedenunder, 1 x delte med butte flige, der kun er lidt længere end brede. I-XII.

Phyllitis scolopendrium (L.) Newman Hjortetunge. 20-60cm. Bladet stedsegrønt, udelt, med hjerteformet grund med nedadrettede lapper. I-XI. Az: SMTJPFLO. Lu

Athyrium filix-femina (L.) Roth Fjerbregne. Az: Alle øer. Lu

Diplazium.

1. Jordstænglen opret; planten tuet esculentum krybende med spredte blade 2. Blad, stilk og skaft glatte caudatum " " " " hårede allorgei

Diplazium caudatum (Cav.) Jermy Bladene 70-150cm. Stilken grønliggul, mørkeskælligt nederst. Pladen 3 x delt, 25-50 cm bred. 1. ordens-afsnittene noget haleformet forlængede. Yderste afsnit

savtaktede. V-XI. Az: SMTJPFLO - Mørk fjerbregne.

Diplazium allorgei Tardieu-Blot 30-60cm. Stilken oftest kastanjebrun. Bladpladen 2 x delt, 12-25cm bred, med hårformede skæl på begge sider. 1. ordens-afsnittene m.m. haleformet forlængede. (Az): SMTJPFLO

D. esculentum (Retz.) Sw. Stor plante. Bladene 2 x delte. Afsnittene med seglformede tænder eller lapper. (Az): Mafra

Cystopteris. Bægerbregne.

1. Bladribberne ender i indbugtninger viridula " " " " bladtænder 2. Sporerne piggede. Bladafsnittene ikke overlappende fragilis " " " " ofte " dickieana rynkede.

Cystopteris fragilis (L.) Bernh. Bægerbregne. BA TM

C. dickieana R.Sim. Fjældbægerbregne. Ligner den foregående meget, men bladene mattere og lidt over i det brunlige. IV-VIII. BA BB TM

C. viridula (Desv.) Desv. Bladene stedsegrønne og lidt læderagtige. Sløret med kirtler. Sporerne med grubede torne. II-XI. Alle provinser undtagen BAL. Az: Alle øer.

Polystichum setiferum (Forsskål) Woynar Blød skjoldbregne. 30-80cm. Bladene i tue. Planten mangeløvsagtig, men 2.ordens afsnittene skæve; med afrundet inderside og mere ret, noget øret yderside, stærkt brodspidsede. VI-X. Az: SMTGPFLC. Lu: Alle prov.

Cyrtomium. Bladene læderagtige, 1 x delte, med seglformede afsnit og skinnende overside.

C. falcatum (L.f.) C.Presl Mahoniebregne. 20-80cm. 4-10(12) par læderagtige, oventil skinnende flige, randen undertiden bølget eller grofttandet, men ikke finttandet. (Az): MTPFLC

C. fortunei J.Sm. Frilandsmahoniebregne. -90cm. (8)10-25 par parringsagtige, matte finner med finttandet rand. (Az)

Dryopteris. Mangeløv.

1. Bladet 2 x delt med m.m. hele sideflige 2. " 2-4 x delt med delte sideflige 3. Bladstilk og skaft tæt kastanjebrunt skællede affinis " " " " med færre og lysere skæl filix-mas Portugal 4. Azorerne 6. Bladet bleg- eller gulgrønt. Nedre fligs inderste, nedadrettede sideflig ofte 1/2 x hovedfligen eller længere expansa

Bladet mørkegrønt. Nedre fligs inderste, nedadrettede sideflig oftest kortere 5. Sidefligene meget kortstilkede. 3-ordens-fligene parallel-sidede dilatata

Sidefligene stilkede. 3. ordensfligene udad tilsmalnende guanchica

Bladene stærkt klæbrigt-kirtlede, ofte krusfligede crispifolia

Bladene ikke klæbrigt-kirtlede, ikke krusede 7. Bladstilken tyk. Bladfligene m.m. konkave aemula " " " " tynd. " " flade 8. Bladstilken skæl æg-lancetformede dilatata " " " " lancet- til linje-lancetformede azorica

Dryopteris filix-mas (L.) Schott Alm. mangeløv.

D. affinis (Lowe) Fr.-Jenk. Guldskeismangeløv. Bladskaffet på undersiden med en sort plet ud for hver sideribbe (kun i frisk

tilstand). V-XI. 2 underarter:

ssp. affinis: Sidefligene helrandede eller svagt lappede. Az: MT JPFL. Lu

ssp. borreri (Newman) Fr.-Jenk.: Sidefligene med rektangulære lapper. BA BB BL Mi TM

Dryopteris dilatata (Hoffm.) A.Gray Bredbladet mangeløv. Az? Lu

D. expansa (K.Presl) Fr.-Jenk. Finbladet mangeløv. BA

D. guanchica Gibby & Jermy 50-80cm. Ligner D. dilatata, men bladstilkens skæl som regel ensfarvet kastanjebrune. V-XI. DL E Mi

- D. azorica (Christ) Alston Ligner D. dilatata, men den nedre fligs inderste, nedadrettede sideflig kortere. Tænderne tydeligt brodspidsede. Bladstilkens skæl oftest ensfarvet kastanjebrune. Az: SMTJPFL

- D. crispifolia Rasbach & al. Bladstilkens skæl mørkebrune eller med mørk midterstribe. Fligene tætsiddende; sidefligene siddende. Az: PF

D. aemula (Aiton) O.Kuntze Hømangeløv. 15-60cm. Bladstilkens skæl ensfarvet rødligbrune. Bladpladen bleggryn, med mange siddende kirtler på begge sider, der lugter af hø som tørre. III-XII. Az: SMTJPFLC

Elaphoglossum paleaceum (Hook. & Grev.) Sledge Bladene 10-40x1-3 cm, aflange, med kileformet grund og afrundet spids. Stilk 2-10 cm. Stilk og plade dækkede af brune, frynsede skæl. Epifytisk i lynkrat, især på ene, også på klipper. Az: MTJPFL

Davallia canariensis (L.) Sm. Hærefodsbregne. 12-50cm. Krybende, tæt rustbrunt skællet jordstængel. Bladene nærmest trekantede, 3-4 x delte. De yderste afsnit ofte udrandet tandede fortil, ellers utandede. III-IX. Az?: M. Lu: BL DL E Mi

Blechnum spicant (L.) Roth Kambregne. Az: SMTJPFLC. Lu I DL og Mi forekommer også var. homophyllum Merino med golde og sporebærende blade ens, 8-20(-30)cm lange.

B. occidentale L. Golde og sporebærende blade ens. Med udløbere. Nedre bladflige næppe kortere end de midterste. (Az): M

Doodia caudata (Cav.) R.Br. 20-35cm. Tueformet. Bladene 1 x delte med stilkede afsnit og et langt endeaftsnit. Sporehobene først linjeformede med linjeformet slør, senere dækkende hele bagsiden. (Az): MTF

Woodwardia radicans (L.) Sm. Kæmpebregne. Krybende jordstængel. Bladene store, op til 2m, 2 gange delte, læderagtige, ofte med ynglekopper fortil. Sidefligene ikke helt adskilte, ganske fint savtaktede. IV-VIII. Az: SMTJPFL. Lu: E Mi

MARSILEACEAE

Marsilea. Kløverbregne. En krybende jordstængel som hos Pilledrager med grupper af langstilkede, firkløverlignende blade. Med runde sporefrugter fra jordstænglen.

1. Sporefrugten ikke furet, med en 2-4-grenet stilk på 1-2cm
quadrifolia
2. Småbladene 8-17 mm azorica
" 3-8(-11) mm batardae

Marsilea quadrifolia L. Kløverbregne. Ofte vidtkrybende, stængelledene oftest over 1cm lange. Bladstilk 7-20cm. Småbladene 1-2 cm, glatte. Sumpplante. VI-IX. BL DL Mi TM

M. batardae Launert Dunet kløverbregne. (M. strigosa Willd.) Ofte tueformet og kortleddet. Bladstilk 2½-10cm. Bladene svagt hå-

rede eller glatte. Sporefrugterne m.m. siddende. Vinterpytter. V-VII. A Al BAL BB

- Marsilea azorica Launert & Pavia Lidt tueformet, stængelledene indtil 3½cm. Bladstilk 2½-12cm. Unge blade svagt hårede, ældre glatte. Az: T

Pilularia globulifera L. Pilledrager. V-VII. B Al BL DL E Mi K

P. minuta Dur. Liden pilledrager. Som den foregående, men 1-4cm høj. Sporefrugten 1 mm stor, på en 2-3 x så lang stilk. Stængelledene indtil 1cm lange. Vinterpytter, grøftkanter. VI-VII. Ag

AZOLLACEAE

Azolla. Flydemos. Flydende vandplanter på 1-15cm bestående af grenede skud med toradet stillede blade med nedhængende rødder.

A. caroliniana Willd. Lille flydemos. Øvre bladlap noget spids, meget smalt hindekantet, olivengrøn til brunlig. IV-VI. (Lu)

A. filiculoides Lam. Andemadsbregne. Øvre bladlap but, bredt hindekantet, ofte rødbrun. IV-VI. (Lu)

PINACEAE

Pinus. Fyr.

1. Nålene 3-7cm, noget blågrønne	silvestris
" 10-25cm, mørkegrønne	2.
2. 1.års kviste grågrønne	pinæa
" " rødbrune	pinaster

Pinus silvestris L. Skovfyr. Mi

P. pinaster Aiton Kystfyr. 5-30m. Nålene 10-25cm x 2mm, stive og stikkende. Koglen 8-22cm, skinnende lysebrun med tornede skæl. Alle provinser.

P. pinæa L. Pinje. 8-25m høj med parasolformet krone. Stammen gråligbrun, orangerødt afskallende. Nålene 10-20cm x 1½-2mm. Koglen 8-14x10cm, skinnende brun.

TAXODIACEAE

Cryptomeria japonica (L.f.) D.Don. Japanceder. Op til 50m høj. Barken rødbrun, afflagende. Nålene 6-12mm, i 5 rækker, nedløbende. Koglerne kuglerunde, indtil 3cm, endestillede på korte grene. (Az): MTJF

CUPRESSACEAE

Cupressus. Cypres. Skælformede blade. Koglerne kuglerunde, bestående af 6-14 skjoldformede skæl. Kvistene trinde eller 4-kantede.

1. Skælbladene spidse eller brodspidsede, med fri spids.
6-8 kogleskæl lusitanica
2. Sideskuddenes blade ½-1mm. Modne kogle gulliggrå sempervirens
" " 1-2mm. " " brun macrocarpa

Cupressus sempervirens L. Ægte cypres. (Lu)

C. macrocarpa Hartweg (Lu)

C. lusitanica Miller Hængecypres. (Lu)

Chamaecyparis lawsoniana (Murray) Parl. Ædelcypres. Skælformede blade på affladede kviste. Koglen kuglerund, 8mm bred, med 8 skæl. Pyramideformet vækst med nikkende top-skud. (Az): M. (Lu)

Juniperus. Ene. Frugten bæragtig.

1. Bladene skælformede. Bærrene endestillede phoenicea
" nåleformede. " akselstillede 2.
2. Nålene med 1 lys stribe på oversiden communis
" " 2 lyse striber på oversiden 3.

3. Nålene tåtsiddende, stærkt krumme brevifolia
 " mere spredte, rette 4.
 4. Nålene 4-12mm, butte med brodspids navicularis
 " 8-25mm, spidse til svagt butte oxycedrus

Juniperus communis L. Alm. Ene. 2 underarter:
ssp. hemisphaerica (K.Presl) Nyman: Busk indtil 2½m. Nålene rette, m.m. udstående, tilspidsede. BA
ssp. nana Syme: En oftest liggende, lav busk. Nålene krumme, m.m. tiltrykte, brodspidsede. BA Mi

J. oxycedrus L. Stikkende ene. 1-15m. Det umodne bær gulligt.
 2 underarter:
ssp. oxycedrus: Nålene 1-1½mm brede. Modne bær 8-10mm, rødligt.
 Busk. AAL BA BB TM
ssp. badia (H.Gay) Debeaux: Nålene 1½-2mm brede. Modne bær 10-13mm, kastanjebrun som modent. Pyramideformet træ. BA BB R TM

J. navicularis Gand. (J. oxycedrus ssp. transtagana). Busk indtil 2m. Bærret 7-10mm, rødligt eller gulligt, men ikke bladugget som ungt, koralrødt som modent. Klitter o.l. BAL E R

- J. brevifolia (Seub.) Antoine Opret busk eller lille træ. Nålene 3-10x1-2mm, stærkt indadkrummede. Bærret 8-10x6-8mm, grønt og bladugget som ungt, mørkt rødligbrunt som modent. Az: MTJFFLC

J. phoenicea L. Skælene. 1-4(-8)m. Skælbladene i 6 rækker på trinde kviste, butte eller svagt spidse, tydeligt hindekantede. Bærret mørkerødt som modent. Ag BAL BL E

TAXACEAE

Taxus baccata L. Taks. Az: PLC. Lu: BA Mi TM

EPHEDRACEAE

Ephedra fragilis Desf. Skørt ledris. 50-140cm. Udpræget padderokkelignende busk med små, akselstillede blomsterstande i nøgler. Kvistene bøjelige og skøre, 1-2mm tykke. Bladene stærkt reducerede til korte skeder på indtil 2mm. Ag BAL

SALICACEAE

Salix. Pil.

1. Bladundersiden glat 2.
 " håret 4.
 2. Bladene bredest i øvre halvdel, kun takkede fortil purpurea
 " " midtpå, jævnt takkede 3.
 3. De fleste blade med blivende fodflige. Grenene ikke skøre triandra
 De tykke grenes yderste blade med fodflige. Skøre grene fragilis
 4. Bladranden indrullet. Bladene ca. 10x1 cm viminalis
 " ikke eller svagt indrullet 5.
 5. Under 1m. Krybende stængel med oprette grene 6.
 Opret busk eller træ 7.
 6. Kvistene tynde og gule. Bladene 3-7mm brede repens
 " tykke, mørkegrå. Bladene 8-30mm brede arenaria
 7. Bladundersiden tiltrykt silkehåret. Træ alba
 " håret eller filtet 8.
 8. Bladene under 3 x så lange som brede atrocinerea
 " 3-10 x så lange som brede salviifolia

Salix fragilis L. Skørpil.

S. alba L. Hvidpil.

S. alba x fragilis Grønpil (S. rubens Schrank). Afviger fra Skørpil ved rødlige grene, spidse grenvinkler, m.m. silkehårede unge blade og silkehårede knopper. (Az): SJPF. (Lu)

S. triandra L. ssp. discolor (Koch) Arc. Mandelpil. Bladundersi-

den blågrøn eller hvidlig. AAL DL E Mi

Salix atrocinerea Brot Rustpil. Busk eller træ op til 10m. Ligner Gråpil, men bladundersiden med rustbrune, korte hår. Alm.

S. salviifolia Brot. Salviepil. Busk eller lille træ op til 6m. Kvistene gråfildede. Bladene lancetformet-aflange, 2-10x1-2cm, begge sider fildede, helrandede eller svagt tandede. 2 ssp.:
ssp. salviifolia: Kvistene gråfildede. Bladene 3-5 x så lange som brede, med grågrøn overside. Nord og Midt
ssp. australis: Kvistene brunlige eller gullige, efterhånden m.m. glatte. Bladene 5-10 x så lange som brede, med skinnende, glat, mørkegrøn overside. Syd

S. repens L. Krybende pil. Serra de Gerês.

S. arenaria L. Gråris. Klitplante. N.f. Cabo Carvocio.

S. viminalis L. Båndpil. (Lu)

S. purpurea L. Purpurpil. TM

Populus alba L. Sølvpoppel. (Az): T. (Lu)

P. nigra L. Sortpoppel. (Lu)

P. x canadensis Moench Kanadisk poppel. Afviger fra den foregående ved, at bladranden er kort randhåret og oftest har 1-2 kirtler ved grunden. (Lu)

P. tremula L. Bævreasp. TM

MYRICACEAE

Myrica gale L. Pors. BL DL E Mi TM

M. faya Aiton Porsetræ. Busk eller lille træ op til 8m. Kvistene med små, rustfarvede, skjoldformede hår. Bladene 4-11cm, omvendt lancetformede, kortstilkede med noget skinnende overside og fint kirtelprikket underside og let indrullet rand, helrandede til let takkede fortil. Az: Alle øer. (Lu): Ag BAL BL E

M. serrata Lam. (M. conifera Burm.f.) Savtakket pors. Bladene lancetformede, 4-9x1-1½cm, skapr og uregelmæssigt savtaktede, hårede som yngre. Yngre kviste hårede. (Az): M.

JUGLANDACEAE

Juglans regia L. Valnød. (Lu)

BETULACEAE

Betula pubescens Ehrh. Dunbirk. (B. celtiberica Rothm. & Vasc.) BA BL Mi TM

B. pendula Roth Vortebirk. (Lu): BL

Alnus glutinosa (L.) Gaertner Rødæl. (Az): M. Lu: Alle prov.

A. cordata (Loisel.) Loisel. Hjärtebladet æl. Bladene 5-10cm, med hjærteformet grund, let savtaktede; ligner lidt smalle lindeblade i formen. (Az): M

A. incana (L.) Moench Gråæl. (Az): F

CORYLACEAE

Corylus avellana L. Hassel. (Az): M. Lu

FAGACEAE

Castanea sativa Miller Ægte kastanje. 5-25m. Bladene 18-22cm, lancetformede, skarpt savtaktede. (Lu).

C. crenata Sieb. & Zucc. Japansk kastanje. Mest en busk, op til 10(-15) m. Bladene 8-16cm, afrundet savtaktede. (Lu): BA BB

Quercus. Eg.

1. Bladene stedsegrønne og læderagtige 2.
" løvfældende, ikke læderagtige 4.
2. Den modne bladunderside glat *coccifera* 3.
" " " tæt stjernefiltet
3. Sideribberne danner en vinkel på 40-50°. Barken meget tyk og korkagtig *suber*
Sideribberne danner en vinkel på 50-70°. Barken anderledes *rotundifolia*
4. Bladene glatte 5.
" m.m. stjerneharede 6.
5. Bladene butlappede *robur*
" spidslappede med brodspidsede tænder *rubra*
6. Bladene lappede til fligede *pyrenaica* 7.
" bugtet tandede
7. Bladenes og kvistenes stjernefilt hurtigt affaldende *canariensis* 8.
Bladundersiden blivende filtet
8. Bladstilken 5-20mm. Mest et træ *faginea*
" 1-3½mm. Mest en busk med udløbere *lusitanica*

Quercus coccifera L. Kermeseg. Stedsgrøn busk, oftest op til 2m. Bladene 1½-4cm, tornet tandede, æg- til omvendt ægformede, skinnende mørkegrønne.

Q. rotundifolia Lam. Rundbladet steneg. 8-12m. Kvistene gråfiltede. Bladene 1½-4(-6½)cm, fra næsten runde over bredt ægformede til lancetformede, helrandede eller tornet savtakke med gråfiltet underside. Alle provinser.

Q. suber L. Korkeg. Bladene bølget-tandede, blødere end hos foregående, 2½-10cm.

Q. robur L. Stilkeg.

Q. pyrenaica Willd. Tungeeg. (*Q. toza* Bast.) Indtil 25m. Kvistene hængende og filtede. Bladene 8-16cm med 4-8 par smalle, ofte lappede flige og med tæt hvidfiltet underside. Unge blade gråligt lyserøde om foråret.

Q. canariensis Willd. Indtil 30m. Bladene 6-18cm, elliptiske til omvendt ægformede med 9-14 par regelmæssige tænder og grågrøn underside. Ag: Serra de Monchique.

Q. faginea Lam. Bladene 3-15cm med 5-12 par tænder eller lave lapper, halvt læderagtige.

Q. lusitanica Lam. Dværgeg. (*Q. fruticosa*). Indtil 2(3)m. Bladene 3-5cm med 4-6 par ofte lidt tornagtige tænder, helrandede i den nedre 1/3-½ og halvt læderagtige. Sydlige halvdel.

Q. rubra L. Rødeg. (Lu): Mi

ULMACEAE

Ulmus procera Salisb. Skævbladet ælm. Bladoversiden ruhåret. Bladet næsten rundt til ægformet; bredden over ¾ x længden. (Az): SM Lu: Sj.

U. minor Miller Småbladet ælm. Bladoversiden glat. Bladformen aflang-ægformet.

Celtis australis L. Nøldetræ. 10-25m. Bladene minder om de smalle blade hos Stor nælde, langt tilspidsede, mørkegrønne med ru over- side. En 8-12mm stor, sortbrun stenfrugt.

MORACEAE

Ficus carica L. Figen. (Az): Alle øer. Lu: Alle provinser.

Morus nigra L. Sort morbær. Træ med kraftige, ru grene. Bredt æg-hjerteformede blade med dunet underside. Mørkpurpur, brombær- lignende frugt. (Lu)

Morus alba L. Hvidt morbær. Som forrige, men med glatte, slanke kviste og glat bladunderside. Rødlig til hvid frugt. (Lu)

CANNABACEAE

Humulus lupulus L. Humle. Alle provinser.

Cannabis sativa L. Hamp. (Lu)

URTICACEAE

Urtica. Nælde.

1. Indtil 1m høj busk med grålig bark *morifolia* 2.
1-flerårig urter uden bark
2. Bladstilken lig eller længere end bladpladen. Enårig 3.
" kortere end bladpladen. 1-flerårig 4.
3. Hunblomsterne i lange, udstående klaser *dubia*
" i stilkede, kugleformede hoveder *pilulifera*
4. Enårig. Han- og hunblomster i samme klasse *urens*
Flerårig. Tvebo *dioica*

Urtica dioica L. Stor nælde. Alm.

U. urens L. Liden nælde. Az: T. Lu

U. dubia Forsskål Udspærret nælde. (*U. membranacea* Poiret). 20-30cm. Bladet ægformet med 8-15 par tænder og 2 fodflige. Az: Alle øer. Lu

U. pilulifera L. Kuglenælde. 20-50cm. Bladene helrandede til oftest dybt savtakke. 4 fodflige. II-IX. BA

U. morifolia Poir. Bladene 10-16x7½-13cm, med ingen til få brændhår, æg- til hjerteformede med ofte udtrukket spids, grofttakke- de. Fodfligene sammenvoksede mellem bladene. Az: MT

Parietaria. Springknap.

1. Flerårig. Tætdunet *diffusa* 2.
Enårig. Spredt dunet
2. Frugtblosteret 2-3mm, større end støttebladene *mauritanica* 3.
" 1½-2mm, lig eller mindre end støttebladene
3. Blosterbladene indadbøjede i frugt *lusitanica*
" m.m. udstående i frugt *debilis*

Parietaria diffusa Mert. & Koch Grenet springknap. (*P. judaica*) 20-40cm. Liggende eller opstigende, stærkt grenet. Bladene 1-5cm. Blosteret forlænges til 3-4mm i frugt. III-X. Az: SMTGPFLC. Lu: Alle provinser.

P. mauritanica Durieu 5-40cm. Ofte opret. Bladene indtil 5cm. V-VII. BA BL TM

P. lusitanica L. Enårig springknap. 5-20cm. Bladene 1-2cm x 8-12mm. V-VII. BA BL TM

P. debilis Forster f. Indtil 50cm. Lidet forgrenet. Bladene indtil 6cm. Az: MJPFLLC. Spinkel springknap.

Soleirolia soleirolii (Req.) Dandy Husfred. (Az): F. (Lu): BL DL E

PROTEACEAE

Hakea. Nålepudebusk. Buske med læderagtige, helrandede blade uden fodflige. Blomsterne i nøgler af uregelmæssige 4-talsblomster med enkelt bloster, der er sammenvokset med støvtråden, så støvknap- pen bliver siddende.

H. sericea Schrader 2-3m. Bladene 4-7cm x 1mm, trinde og ganske stikkende. Blosteret 4-5mm, hvidt eller bleggrødt. (Lu)

H. salicifolia (Vent.) B.L.Burt Bladene 7-10x½-2cm. Blosteret hvidt. (Lu)

SANTALACEAE

Osyris. Kratris. Tvebo buske med stedsgrønne med linje-lancetformede, spredte blade uden fodflige. Stænglerne noget kantede. Små gulgrønne blomster med et enkelt, 3-4-bladet blomster og kegleformet underdel.

O. alba L. Kratris. Op til 120cm. Bladene 5-25x1-3mm. Blomsteret 3-talligt. Hunblomsternes støtteblade ligner de øvre blade og er blivende. Frugten 5-7mm. Alm.

O. quadripartita Salzm. Stort kratris. Op til 240cm. Bladene 15-30x4-8mm. Blomsteret 3-4-talligt. Hunblomsternes støtteblade små og affaldende. Frugten 7-10mm.

Thesium. Nålebæger. 1-flerårig, grønne halvsnyltere med linjeformede, spredte blade og små hvide til grønne blomster med enkelt, oversædigt blomster i top eller klase.

1. Frugtblomsteret ca. lig nødden pyrenaicum 2.
" 1/5-1/6 x nødden
2. Nødden netåret. Enårig humile
" ganske svagt længdeåret. Flerårig divaricatum

Thesium pyrenaicum Pourret. Engnålebæger. 10-20cm. Bladene 1-årede, m.m. linjeformede. Blomsterne oftest i klase, sjældent i top. TM

T. divaricatum Mert. & Koch. Topnålebæger. 15-25cm. Blomsterne i en top. Bladene linjeformede og 1-årede.

T. humile Vahl. Netåret nålebæger. 5-20cm. Ofte grenet fra grunden. Bladene linjeformede, noget kadede, finttandede. Blomsterne ofte næsten siddende i en slags aks.

LORANTHACEAE

Viscum album L. Mistelten. Bladene sjældent i krans, 2-8cm. Kvastene siddende. Bærret hvidt eller gult. Sj.

V. cruciatum Sieber. Rød mistelten. Bladene ofte i krans, 2-4cm. Kvastene kortstilkede. Bærret rødt. Især på Oliven. Uddød.

✱ Arceuthobium azoricum Wiens & Hawksworth. Azorisk enebo. 5-20cm store, spidsvinklet grenede, gulgrønne snylteplanter med kraftigt reducerede, stængelomfattende skælblade, der vokser på Juniperus brevifolia. Az: Midterste øer.

ARISTOLOCHACEAE

Aristolochia baetica L. Brun pibeblomst. Indtil 3 m lang slyngplante. Bladene 3-4x2½-4cm, trekantet-hjerteformede, ofte læderagtige og blågrønne. Blomsterne 3-5cm, brun- til sortlilla. XII-VI. Ag

A. pistilochia L. Tandet slangerod. 20-80cm. Ikke slyngende. Bladene 1-3(-5)x1-2½(-4)cm, ikke læderagtige, med finttandet bruskrand. Blomsterne 2-5cm, brunlige med mørkerød krave. IV-VII.

A. longa L. Lang slangerod. 20-80cm. Ikke slyngende. Bladene 2-6(-9)x1½-5(6)cm, ikke læderagtige, uden bruskrand. Blomsterne 3-5cm, brunlige eller gulliggrønne med brunlilla krave. II-VI. Alle provinser.

RAFFLESIAEAE

Cytinus hypocistis (L.) L. Alm. elveræg. 3-8cm høj snylteplante på Cistaceae. Planten kødfuld, dækket af gule, orange eller skarlagenrøde, kadede skælblade. 5-10 kraftigt gule blomster omgivne af kadede højblade af skælbladernes farve. IV-V. Alm.

C. ruber (Fourr.) Komarov. Karminrød elveræg. Som den foregående, men skælbladene karminrøde og blomsterne hvidgullige eller orange. IV-V. Sj.

BALANOPHORACEAE

Cynomorium coccineum L. Maltesersvamp. 10-20cm høj, mørkerød, kødet, kuleformet, svampelignende snylteplante. IV-V. Langs kysten. Snylter på Atriplex halimus, Obione og Inula crithmoides.

POLYGONACEAE

Polygonum. Pileurt.

1. Blomsterne 1-4 sammen i nøgler, der undertiden kan danne løse, ofte bladede aks 2.
Blomsterne i endestillede aks 7.
2. Flerårig 3.
Enårig 4.
3. Nødden 4-6mm. Stængelspidsens blade som stængelmidstens
Nødden 2-3½mm. Stængelspidsens blade stærkt reducerede
maritimum
equisetiforme
4. Øvre støtteblade hindeagtige og kortere end blomsterne
bellardii
Alle støtteblade urteagtige og længere end blomsterne 5.
5. Bladene nogenlunde lige store arenastrum
Sidegrenenes blade tydeligt mindre end hovedgrenenes 6.
6. Større blade 1-4mm brede rurivagum
" " 5-8mm " aviculare
7. Det endestillede aks tyndt med bøjet akse 8.
" " " tæt med lige akse 11.
8. Flerårig 9.
Enårig 10.
9. Aksene 3-7 cm salicifolium
" 1-3 cm hydropiperoides
10. Blomsteret rødbrunt kirtlet. Bladet skarptsmagende hydropiper
" ukirtlet. Bladet ikke bidende minus
11. Enårig 12.
Flerårig 14.
12. Skeder og bladstilke tæthårede orientale
" " " glatte eller svaghårede 13.
13. Skederne dunede, langt randhårede persicaria
" " " glatte, kort lapathifolium
14. Aksene kugleformede, indtil 1cm capitatum
" lange 15.
15. Bladstilken vinget i øvre halvdel bistorta
" uvinget amphibium

Polygonum equisetiforme Sibth. & Sm. Padderokkepileurt. 30-80cm. Bladene smalt lancetformede, 1½-3cm x 2-4mm. Skederne med brun grund og stærkt lasede foroven. Mest kystnær. IV-XII. Alm.

P. maritimum L. Året pileurt. 10-40cm. Stænglerne liggende, ru og kantede. De midterste skeder længere end leddene. Bladene smalt elliptiske, blågrønne. Skederne med 8-12 tydelige, brune årer og brun grund. Sand- og stenstrand. III-XII. Az: MTPF. Lu.

P. bellardii All. Rispileurt. (P. patulum Bieb.) 10-30cm. Opstigende. De større blade 12-40mm; størrelsen aftager opad. IV-IX. Aal Bal E

P. aviculare L. Hønseskræ. Lu

P. rurivagum Jordan. Spidsbladet pileurt. Az Lu

P. arenastrum Bor. Almindelig pileurt. (P. aequale Lindm.) Az Lu

P. minus Hudson. Liden pileurt. (Lu): BL

P. hydropiper L. Bidende pileurt.

P. salicifolium Brouss. Pilebladet pileurt. 30-70cm. Bladet finttandet randhåret 7-15cm, linje-lancetformet. Lyserøde blomster i lange, slanke aks. Våde steder. IV-XI. Az: SMLC. Lu

Polygonum persicaria L. Ferskenpileurt. Az Lu

P. lapathifolium L. Bleg pileurt. Az Lu

P. amphibium L. Vandpileurt.

P. hydropiperoides Michx. 20-40cm. Med vidtkrybende jordstængel og liggende eller opstigende stængler. Bladene 4-14x $\frac{1}{2}$ -2cm. Aksene lyserøde, 1-3cm, ofte grenede, slanke. Våde steder. Az: SMTJLC

P. orientale L. Nikkende pileurt. 50-100cm. Tæt dunet overalt. Skederne med bladlignende lapper langs randen. Bladene hjerteformede, 8-20x3-10cm. VIII-X. (Az): F. (Lu)

P. capitatum D.Don 30-50cm. Kirteldunet flerårig. Bladene æg-rundeformede, 1 $\frac{1}{2}$ -4x1-2 $\frac{1}{2}$ cm. Aksene lyserøde, 1-3cm langt stilkede. III-IX. (Az): MTJPF. (Lu): E Mi

P. bistorta L. Slangeurt. 20-100cm. Opret. Nedre blade 5-15cm, aflangt ægformede med afstudet grund. Et tæt, cylindrisk, lyserødt aks. V-VIII. TM

Bilderdykia convolvulus (L.) Dum. Snerlepileurt. Az Lu

B. dumetorum (L.) Dum. Vingepileurt. (Lu)

Reynoutria japonica Houtt. Japanpileurt. (Lu)

Rumex. Skræppe.

1. Bladgrunden pil- eller spydformet 2.
" " ikke pil- eller spydformet 9.
2. Blosteret næppe længere end nødden *angiocarpus*
" flere gange længere end nødden 3.
3. Ydre blosterblade tiltrykte de indre. Alle blade stilkede 4.
" " nedadbøjede. Øvre blade siddende 6.
4. Blosterbladene mindst 9x10mm. Bladranden ofte bølget *tingitanus*
Blosterbladene mindre. Bladranden ikke bølget 5.
5. Grenene brune. Bladene 1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm brede *suffruticosus*
" grønne. " 1-4 cm brede *induratus*
6. Blosterbladenes bruskvorte tyk, 0,8-1,6mm stor 7.
" " svagere, 0,4-0,7mm stor 8.
7. Blosterbladene dobbelt så brede som lange *thyrsoides*
" omtrent " " " *intermedius*
8. Blomsterstanden enkelt grenet *acetosa*
" stærkt " *papillaris*
9. Alle blosterblade uden bruskvorte *azoricus*
1-3 " med " 10.
10. Blosterbladene helrandede eller med tænder indtil $\frac{1}{2}$ mm ... 11.
" tydeligt tandede, nogle tænder over $\frac{1}{2}$ mm 14.
11. Blosterbladene tungeformede. Bruskvorten næsten lige så bred som blosterbladet 12.
Blosterbladene ægformet-trekantede. Bruskvorten smal 13.
12. Blomsterstanden tæt bladet *conglomeratus*
" kun bladet forneden *sanguineus*
13. Lang krybende jordstængel med spredte skud *frutescens*
Enkelt, opret stængel *crispus*
14. Bladgrunden tilspidset. Lille enårig *bucephalophorus*
" afrundet eller hjerteformet 15.
15. Blomsterstilken tyk. Blomsternerver fremtrædende *pulcher*
" tynd. " " ikke fremtrædende 16.
16. Blosterbladene 5 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$ mm brede *cristatus*
" 2-3 $\frac{1}{2}$ mm " *obtusifolius*

Rumex angiocarpus Murb. Dækfrøet rødknæ. Som vort hjemlige Rød-knæ, men blosteret skilles ikke fra nødden ved modenhed. III-VII. Az: SMTJFLC. Lu: Alle provinser.

R. tingitanus L. Strandsyre. (*R. roseus* L.) 40-70cm. Bladene 2-6 cm, m.m. ægformede med afskåret grund, ofte lidt spydformede,

spidse. Sandet jord. III-VI. Ag BB Mi TM

Rumex induratus Boiss. & Reuter Rissyre. Bladene 1-4x1-4cm, butte, trekantede til afrundet firkantede med afskåret eller spydformet grund. Blosterbladene 5-8x6-9mm. II-VI. Alle provinser.

R. suffruticosus Gay Indtil 40cm. Forveddet forneden. Bladene rødknæagtige, spydformede og ganske smalle. Blosteret 3x3mm. VI-VII. BA: Serra de Estrela (over 1400m).

R. acetosa L. Alm. syre.

R. papillaris Boiss. & Reuter Vortesyre. Indtil 1m høj. Stængel og bladundersider tydeligt finvortede. Bladgrunden ofte mere spydformet end hos foregående og ofte med tvekløvede spidser. Toppen tæt, indtil 50cm. BA TM?

R. intermedius DC. Nyreblomstret syre. 10-50cm. Nedre blade 10x1-1 $\frac{1}{2}$ cm, med ofte smalle, kløvede, skråt tilbagerettede grundflige. Blosteret 4-6mm. III-VI. AAL Ag BAL E

R. thyrsoides Desf. Sommerfuglesyre. 30-60cm. Bladene finvortede, som Alm. syres. Blosterbladene 2 $\frac{1}{2}$ -4x5-8mm, m.m. udrandede foroven. IV-V. Ag BAL E

R. frutescens Thouars Lang, krybende jordstængel med spredte, indtil 20cm lange opstigende eller oprette skud. Bladene 1 $\frac{1}{2}$ -2 x så lange som brede, med kileformet grund, tykke, butte, med bølget-rundtakkert rand. Blosteret 4-5x2 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ mm, ofte tykt netåret. Sandet jord. IX?. (Lu): Mi: Vila Praia de Ancora.

• R. azoricus Rech.f. Nedre blade indtil 20x15cm, ægformet-elliptiske, spidse med afskåret eller svagt hjerteformet grund. Blosteret indtil 6x4mm, meget spidst, med tydeligt finttandet rand. Az: MTJF

R. cristatus DC. Rustskræppe. 60-120cm. Nedre blade 20-30x10-15 cm med hjerteformet grund. Blosterbladene 6-8x6-7mm, rødligbrune som modne. V. (Lu): BB

R. crispus L. Kruset skræppe. (Az) Lu

R. sanguineus L. Skovskræppe. (Az): F

R. conglomeratus Murray Nøgleskræppe. (Az) Lu

R. pulcher L. Violinskræppe. 60-120cm. Stænglen med udstående grene, zigzagbøjet foroven. Nøglerne bladede. IV-VII. 2 ssp.: *ssp. pulcher*: Grundbladene violinformede. Blosterbladene ægformede med få tænder nær grunden. Az: Alle øer. Lu: AAL BL
ssp. divaricatus (L.) Murb.: Grundbladene næsten aldrig violinformede. Blosterbladene m.m. runde med op til 8 par tænder. Lu: Alle provinser.

R. obtusifolius L. Butbladet skræppe. (Az) Lu

R. bucephalophorus L. Oksehovedskræppe. 6-30cm. Lille enårig plante. Bladene 6-35mm, lancet- til smalt rudaformede. Blomsterne hængende, i klaser, med 2 slags stilke: nogle tynde og korte, andre lange, brede og flade. 2 underarter:
ssp. hispanicus: Kun korte blomsterstilke. IV-V. BL DL E
ssp. gallicus: Både korte og lange, brede blomsterstilke. II-VI. Az: SMTJP. Lu: Alle provinser. M.alm.

Emex spinosa (L.) Campd. Tornspinat. 30-60cm. Spinatlignende enårig, der kendes på sine frugter, der sidder i nøgler i blad-hjørnerne og udmærker sig ved hver 3 kraftige, udadrettede torne. XII-VI. (Az): T. Lu: Ag BAL BL E

Muehlenbackia. Kødbæger. Forveddede, flerårige slyngplanter. Blomsterne 5-tallige, pileurtsagtige, med efterhånden fortykket og kødet bloster. Trekantet nød.

Muehlenbeckia complexa Meissn. Pletter i luften. -4m. Stærkt grenet. Bladene små, næsten runde, 7-20mm. Grønne blomster i korte klaser fra bladhjørnerne. (Az): M

M. sagittifolia (Ort.) Meissn. Pilbladet kødbæger. Bladene ca. 5 cm, smalt trekantede med hjerte-pilformet grund. Små, hvidgrønne blomster i korte klaser fra bladhjørnerne. (Az): SMTFL

CHENOPODIACEAE

1. Kødede, leddede stængler med modsatte grene 2.
Anderledes 3.
2. Enårig. Alle grene frugtbare *Salicornia*
Flerårig. Nogle grene golde *Arthrocnemum*
3. Bladene små, halvkugleformede, tiltrykte stænglen *Halopeplis*
" flade eller trinde 4.
4. Bladene flade, m.m. stilkede 5.
" trinde, uden tydelig stilk 9.
5. Frugten omgivet af 2 forblade, der forøges i frugt 6.
" uden sådanne forblade 7.
6. Forbladene frie, i det mindste i den øvre halvdel *Atriplex*
" næsten helt sammenvoksede *Halimione*
7. Bladene lancetformede og helrandede *Kochia*
" anderledes 8.
8. Frugtblosteret fortykket, sammenvokset med frugten *Beta*
" ikke " , ikke sammenvokset *Chenopodium*
9. Bladene indsnævrede ved grunden *Suaeda*
" lidt udvidede ved grunden 10.
10. Blosterbladene med et kronbladsagtigt vedhæng *Salsola*
" uden " " " " *Polycnemum*

Polycnemum arvense L. Agerbruskurt. 5-30 cm høj enårig. Bladene 3-8mm lange, sylformede og stive, næsten stikkende, ikke kødede. Blomsterne enlige i de øvre bladhjørner, med 2 små forblade. Sandet jord, ofte som markukrudt. IV-X. TM

Beta. Bede.

1. Blomsterstanden kun med støtteblade forneden 2.
" m.m. " " hele vejen 3.
2. Stænglen opstigende eller opret, indtil 80cm. Bladene indtil 12 cm. Nøglerne med 1-3 blomster *maritima*
Stænglen opret, indtil 2m. Bladene indtil 20(-40)cm. Nøglerne med 3-8 blomster *vulgaris*
3. Støttebladene meget mindre end stængelbladene ... *macrocarpa*
Nedre støtteblade som stængelbladene *patellaris*

Beta maritima L. Strandbede. Az Lu

B. vulgaris L. Foderbede. (Lu)

B. macrocarpa Guss. Storfrugtet bede. Enårig, op til 40cm. Bladene m.m. rudeformede, 3-5cm. Blosteret 1½-3mm, i frugt op til 5 mm. Kystnære steder. II-VIII. Ag E

B. patellaris Moq. Trekantet bede. Mest liggende enårig op til 60cm. Bladene 1½-4x1-3½cm, mest trekantede eller ægformede, kødede. Frugtblosteret 1-1½mm. Blomsterne 1-3 sammen i bladhjørnerne. Kliner og sandstrand. I-XIII. Ag E

Chenopodium. Gåsefod.

1. Planten klæbrigt dunet med aromatisk duft 2.
" glat eller melet, ikke aromatisk 5.
2. Bladene fjerlappede eller fjerdelte 3.
" hele, kun de større tandede eller lappede 4.
3. Flerårig, nedliggende *multifidum*
Enårig, opret *botrys*
4. Bladene mindst 3 cm. Modne bægerblade grønne *ambrosioides*
" under 3 cm. " " hvidlige *pumilio*

5. Flerårig med trekantet-spydformede blade *bonus-henricus*
Enårig 6.
6. Frøene lodretstillede. Blomsterstanden aldrig melet 7.
" vandretstillede 9.
7. Bladundersiden tæt blågråt melet *glaucum*
" grøn og glat 8.
8. Blomsterne i tætte, kugleformede nøgler i bladhjørnerne *foliosum*
Blomsterne i toppe eller aflange aks *botryodes*
9. Blomsterstandsaksen og bægerets yderside glatte 10.
" " " m.m. melete 11.
10. Bladene helrandede, afrundet rudeformede *polyspermum*
" tandede, de større trekantede *urbicum*
11. Bladene rudeformede, helrandede eller med 1-2 store tænder forneden. Planten lugter af rådden fisk *vulvaria*
- Bladene m.m. tandede eller lappede. Ingen fiskelugt 12.
12. Bladoversiden mørkegrøn og noget skinnende *murale*
" ikke skinnende 13.
13. Bladene omtrent så lange som brede *opulifolium*
" udpræget længere end brede 14.
14. Frøskallen stærkt grubet. Bladene tydeligt 3-lappede *ficifolium*
Frøskallen ikke grubet *album*

Chenopodium foliosum Asch. Aksjordbærspinat. 30-60cm. Nedre blade trekantet-rudeformede, groft spidstakkede. Frugtbægeret rødt og kødet. IV-VII. TM

C. bonus-henricus L. Stolthenriks gåsefod. V-X. BA

C. glaucum L. Blågrøn gåsefod. BB

C. botryodes Sm. Druegåsefod. BL

C. urbicum L. Rank gåsefod. 50-100cm. Planten glat eller meget lidt melet, rank med meget oprette grene. Nedre blade ofte trekantede, sjældnere aflangt rudeformede. Planten altid grøn, bladoversiden noget skinnende. VII-X. BB E R

C. polyspermum L. Mangefrøet gåsefod. BAL BL R TM

C. murale L. Murgåsefod. 10-90cm. Bladene oftest skævt rudeformede, med skarptandet rand, men aldrig lappede. I-XIII. Az: Alle øer. Lu

C. vulvaria L. Stinkende gåsefod. 10-65cm. Stærktgrenet og gråmelet. Bladene rude- eller ægformede, m.m. tæt melete på undersiden. IV-X. Ag BAL BL E R TM

C. ficifolium Sm. Sildig gåsefod. 20-90cm. Stænglen ofte med en kraftig, rød plet ved grunden af grenene. VI-VIII. BL

C. opulifolium Schrader Kortbladet gåsefod. 30-100cm. Bladene æg-rudeformede, med en kort og bred lap på hver side. (Az) Lu

C. album Hvidmelet gåsefod. Az Lu

C. botrys L. Klæbrig gåsefod. 15-70cm. Planten tydeligt klæbrig. Bladundersiden med stilkede kirtler. Bladene oftest kødede, skarpt bugtet-tandede. VI-IX. AAL BA BB DL Mi R TM

C. ambrosioides L. Vellugtende gåsefod. 20-80cm. Bladene 4-12cm, oftest lancetformede. Planten med kamferlugt. V-XII. (Az): Alle øer. (Lu)

C. multifidum L. Fliget gåsefod. Indtil 1m. Bladene smalt og ofte dybt fligede. Blomsterne i små nøgler i de øvre bladhjørner. VII-X. (Lu): AAL Ag BAL BL E

C. pumilio R.Br. Dværggåsefod. Indtil 40cm. Liggende til opstigende. Bladene ½-2½cm, bugtede til lappede med 2-3 par lapper. VII-X. (Lu): AAL

Atriplex. Mælde.

1. Flerårig med forveddede stængler 2.
Enårig urter 3.
2. Planten 1-2½m, stærktgrenet. Forbladene mest jævne halimus
20-50cm, lidet grenet. Forbladene knudrede glauca
3. Forbladene sammenvoksede i hele nedre halvdel rosea
" kun " forneden 4.
4. Nedre blade med afskåret grund prostrata
" " " kileformet grund patula

Atriplex halimus L. Sømælde. Busk med sølvhvide, næsten læderagtige, som regel utandede, ægformede blade. Især langs kysten. VII-XI. Ag BA BL E

A. glauca L. Gråmælde. Oftest liggende, grågrøn til sølvhvid halvbusk. Bladene indtil 1x½cm, ægformede eller næsten runde, helrandede eller tandede, lidt kadede. Sandet og saltholdig jord. VII-XI. BA E: Estuario do Sado.

A. rosea L. Rosenmælde. 25-80cm. Planten m.m. hvidskællet. Bladene trekantet- eller æg-rudeformede, tæt og spidst tandede. VII-IX.

A. patula L. Svinemælde. Az Lu

A. prostrata Boucher Spydmælde. (A. hastata L.) Az Lu

Halimione portulacoides (L.) Aellen Ustilket kilebæger. 20-50cm. Liggende, ofte rødslående halvbusk med m.m. aflange, 3-6cm lange sølvmelede blade. Frugtens forblade omvendt trekantede og svagt trelappede fortil. Strandsumpe. VIII-XI. Ag BA BL E

Kochia scoparia (L.) Schrader Sommercypres. 20-150cm. Opret enårig. Bladene 3-årede, lancet- eller linjelancetformede. V-X. E

Halopeplis amplexicaulis (Vahl) Ung.-St. Akskveller. 5-20cm. Blågrøn enårig med spredte grene. Bladene meget små, 2-4mm, kadede, halvkugleformede og stængelomfattende. Blomsterne kvellerlignende, samlede i tætte, kogleformede aks på 5-15mm. Salt søer og saltsumpe. V-VII. Ag

Arthrocnemum. Buskkveller. Minder helt om kveller, men ofte større, flerårig og med forveddet grund.

A. perenne (Miller) Moss Tæppekveller. 5-80cm. Med krybende, underjordiske skud og derfor ofte tæppedannende med korte, oprettede skud. De udfaldende blomster efterlader et tredelt hul og når næsten leddets overkant. Skuddene grønne, bliver ofte røde eller brune. 2 underarter:

ssp. perenne: 5-20cm høj. Grenene ofte bløde og bøjelige. Aksene 2½-4½mm tykke. VIII-XI. Ag BL E Mi

ssp. alpini (Lag.): Indtil 80cm høj. Grenene stive og ofte vredne. Aksene 1½-3½mm tykke. VII-X. Ag BA BL E R

A. fruticosum (L.) Moq. Alm. buskkveller. 10-30(-100)cm. Ingen underjordiske udløbere. Planten blågrøn. De udfaldende blomster efterlader et tredelt hul og sidder et stykke fra leddets overkant. VIII-XI. Ag BA

A. glaucum (Del.) Ung.St. Blågrøn buskkveller. 30-80(-120)cm. Ingen underjordiske skud. Planten blågrøn, senere gulliggrøn eller rødlig. De udfaldende blomster efterlader et enkelt hul og når næsten leddets overkant. IV-IX. Ag BA BL E

Salicornia ramosissima J.Woods Kortakset kveller. Hele kysten.

Suaeda. Strandgåsefod.

1. Forveddet flerårig vera
Enårig urt 2.
2. Bladene med hindekant og en brodspids på ca. 1mm splendens
" uden " " uden brodspids albescens

Suaeda vera J.F.Gm. Buskgåsefod. (S. fruticosa). Lille, stærktgrenet busk på 40-60cm. Grenene glatte og stribede med hvidlig bark. Bladene 8-15x1-1½mm, blågrønne, ofte rødlig, halvtrinde. Langs kysten. III-X. Ag BA E

S. splendens (Pourret) G.& G. Børstegåsefod. 10-40cm. Bladene lyst hvidgrønne, ofte gennemskinnelige, 8-20mm, halvtrinde. VII-X. BL E

S. albescens L.Ibiza Ligner den hjemlige Strandgåsefod. VI-X. Ag BA BL E DL Mi?

Salsola. Sodaurt. Bladene trinde, kadede. Bløsterbladene med en bred, tværstillet vinge, der giver frugten et blomsterlignende udseende.

S. kali L. Sodaurt. 2 underarter:

ssp. kali: Planten ofttest stivhåret. Bløsterbladene stive, m.m. tornede, med tydelig midterribbe. Lu

ssp. tragus (L.) Nyman: Planten glat. Bløsterbladene bløde, med tydelig midterribbe. Az: MTPF. Lu

S. soda L. Blød sodaurt. Indtil 70cm. Ligner den foregående, men bladene bløde, ikke stikkende, 20-40x2-4mm. Langs kysten. V-X. Ag BL E R

S. vermiculata L. Dunet sodaurt. Dunet, risformet busk op til 1m. Bladene 5-10mm, halvtrinde. Frugtbløsteret 6-12mm bredt med hvidlige eller lyserøde vinger. Mest langs kysten. IV-XI. Ag BA R

AMARANTHACEAE

Amaranthus. Amarant.

1. Kapslen åbnes på tværs 2.
" " ikke 10.
2. Kraftigt udviklet, endestillet aks 3.
Blomsterne i nøgler i bladhjørnerne (evt. med kort aks) 8.
3. Stænglen kraftigt dunet til filtet retroflexus
" glat til svagt håret 4.
4. Bløsterbladene noget spatelformede med udrandet spids
quitensis
Bløsterbladene lancetformede og tilspidsede 5.
5. Kapslen med et noget brat afsat nøb. Forbladene ca. =
bløsteret cruentus
Kapslen jævnt tilsmalnende. Forbladene 1½-2 x bløsteret 6.
6. Forbladene 4-6½ mm powellii
" 2½-4 mm 7.
7. Endeakset 5-12mm tykt. Bløsterbladene 1½-2mm hybridus
" 10-20mm " " 2-3 mm hypochondriacus
8. 4-5 bløsterblade blitoides
(2)3 " 9.
9. Forbladene tornspidsede, 2 x bløsteret albus
" ikke tornede, 1 x " graecizans
10. Forbladene tornspidsede, 2 x bløsteret powellii
" ikke tornede, kortere end bløsteret 11.
11. De fleste blomster 4-5-tallige. Flerårig muricatus
" " " 2-3-tallige 12.
12. Stænglen tætdunet foroven. Bladene spidse. Flerårig deflexus
" mest glat. Bladene m.m. udrandede. Mest enårig 13.
13. Frugten kugleformet, 1-1½mm lang viridis
" forlænget, 1½-2½mm lang lividus

Amaranthus cruentus L. Blodamarant. 20-80cm. Stænglen med bukkrummede grene fra grunden. Bladene med rødlig årer. Toppen mørkerød. (Az): MF, V-XII. (Lu)

A. hybridus L. Topamarant. (A. chlorostachys Willd.) Toppen gulgrøn. Bladene store, 5-8cm. V-XII. (Az) (Lu): Alle provinser.

A. hypochondriacus L. Rød amarant. Bladene 8-15cm. Toppen rød,

sjældnere gul, ofte stor og tæt. V-XII. (Lu): BL E

Amaranthus powellii Watson Bladene 1½-10cm. Blosteret 3-5-taligt. VI-XI. (Lu): BA BB BL DL E Mi R TM

A. retroflexus L. Opret amarant. Bladene dunede på stilk og årer, disse fremspringende på oversiden og hvidlige. Forbladene stikkende, 4/3-2 x de udrandet spatelformede blosterblade. V-XII. (Az) (Lu): Alle provinser. Alm.

A. quitensis Humb. 30-60cm. Opret. Toppen mørkegrøn, sjældnere rødlig. (Az): SM

A. albus L. Hvid amarant. 10-50cm. Liggende eller opret enårig med gullighvid stængel. Bladene aflange eller spatelformede med kileformet grund, bølget rand og kort brod. V-XII. Alle prov.

A. blitoides Watson Møldeamarant. 15-50cm. Stænglen liggende, hvidlig. Bladene ofte med en ½-lmm lang brod og mest med en smal, hvidlig bruskrand, mest elliptiske. V-XII. (Az): S. (Lu)

A. graecizans L. Vild amarant. Mest opret. Bladene elliptisk-rudeformede. Stænglen grøn eller rødlig. V-XII. Alle provinser.

A. lividus L. Pletamarant. (A. blitum L.) Liggende eller opstigende. Bladene rudeformede, udrandede, med en lys eller mørk plet. Stænglen glat. V-XII. 2 underarter:

ssp. lividus: Mest opret. Bladene store. Frugten mindst 2mm.

Az: Alle øer. Lu

ssp. emarginatus (Moq.): Mest liggende eller opstigende. Bladene små. Frugten indtil 2mm. (Lu): AAL BB

A. deflexus L. Brodspidsset amarant. Krybende, oftest flerårig. Langstilkede, butte, æg-rudeformede blade. V-XII. (Az) (Lu)

A. muricatus (Moq.) Hieron. Krybende. jordstængel. Bladene lancet- eller linjeformede. Med endestillet aks. Modne kapsel stærkt rynket. V-XII. (Lu): AAL? Ag? R Smalbladet amarant

A. viridis L. Spinkel amarant. (A. gracilis Desf.) Bladene langstilkede, æg-rudeformede, udrandede. Topakset tyndt. Enårig. V-XII. (Lu): AAL Ag. (Az) MJP

Achyranthes aspera L. Grøn avneblomst. Indtil 70cm. Flerårig med modsatte blade. Blosterbladene smalt lancetformede, spidse og til sidst hårde og tornagtige. Blomsterne helt nedadrettede, i et langt aks, sammenknebne efter blomstringen. III-VI. (Az): MF

Alternanthera peploides (Humb. & Bonpl.) Urban (A. caracasana Kunth). Liggende flerårig med modsatte, halvrunde til ægformede blade på 1-3cm med tætte, ægformede blomsternøgler i bladhjørnerne. 5 brodspidsede blosterblade, hvoraf de 3 ydre er større end de 2 indre, alle med håret yderside. V-XII. (Az): MTG

NYCTAGINACEAE

Mirabilis jalapa L. Vidunderblomst. 40-100cm. Urt med modsatte, trekantet-ægformede blade med afskåret eller hjerteformet grund, spidse, 6-10cm, med en stilk på 1-2cm. Blomsterne røde, gule eller hvide, trompetformede med en stilk på 2½-3½cm og en krave på 2½cm, i endestillede nøgler, hver med 5 bægerblads-lignende højblade. VI-IX. (Az): SMJPF. (Lu): AAL BAL E

PHYTOLACCACEAE

Phytolacca americana L. Kermesbær. Blosterbladene m.m. ens. Ca. 10 støvdragere i 1 krans. 10 delfrugter. (Az) (Lu)

P. heterotepala Walter De 1-2 ydre blosterblade smallere end resten. 9-21 støvdragere i 2 kranse. 8-9 delfrugter. V-VII. (Lu): BL E (Forvildet ved Lissabon og Coimbra). Buskagtigt kermesbær.

AIZOACEAE

Urter eller halvbuske med kødede, ofte modsatte blade. Bæger- og

derne ofte kødede. Ofte talrige kronblade. 5-mange støvdragere.

1. Kronblade mangler 2.
Mange kronblade 3.
2. Bægerbladene brodspidsede. Frugten en buddike *Sesuvium*
" " " " " kapsel *Aizoon*
3. Bladene over 3cm, med trekantet tværsnit *Carpobrotus*
" under 3 cm 4.
4. 4 bægerblade. Bladene stilkede *Aptenia*
5 " " Øvre blade siddende 5.
5. Øvre blade spredte *Mesembryanthemum*
Alle " modsatte 6.
6. Planten dækket af krystallinske småvorter *Drosanthemum*
" uden sådanne småvorter 7.
7. Bladene blågrønne. Blomster lyserøde eller gule *Lampranthus*
" grønne. Blomsterne lyst rødlig *Disphyma*

Aizoon hispanicum L. Kronløs isblomst. 5-15cm. Tæt finvortet enårig, grenet fra grunden. Bladene m.m. lancetformede, indtil 1cm. Siddende blomster i forgreningspunkterne. Blosteret 7-15mm. II-IX. Ag

Sesuvium portulacastrum (L.) L. Strandportulak. Glat flerårig med liggende grene indtil 30cm. Bladene 1-6cm, smalt spatelformede. Enlige, m.m. siddende blomster i bladhjørnerne. Kystklipper og strande. VI-VIII. (Lu): E

Mesembryanthemum nodiflorum L. Trind middagsblomst. 5-15cm. M.m. liggende enårig med små krystallinske vorter over det hele, lidt hen ad sandskorn. Bladene halvtinde, 14x2-3mm, med få krystalvorter. Blomsterne 1cm brede. II-XII. (Az): T. Lu: Ag BAL BL E

M. crystallinum L. Isblomst. 10-30cm. Som den foregående, men bladene spatel- til bredt ægformede med lidt bølget rand og mange krystalvorter. Blomsterne 2-3 cm brede. III-XI. (Az): MTG. (Lu): Ag BAL E

Aptenia cordifolia (L.f.) N.E.Br. Hjerterbladet middagsblomst. 30-50cm. Liggende, krystalvortet flerårig med hjerteformede blade. Blomsterne rødlig, 12-15mm brede. IV-XI. (Az): SMTJPF. (Lu): AAL Ag E

Carpobrotus. Kølblad. Liggende flerårige med meget kødede, modsatte blade med trekantet tværsnit og flade ovenpå. Blomsterne 8-12 cm brede, oftest rødlig.

C. edulis (L.) N.E.Br. Hottentotfigen. Op til flere meter lang. Bladene mørkegrønne, ikke tykkere på midten, jævnt tilsmalende. Støvdragerne gule. III-VI. (Az): MTGPFL. (Lu)

C. acinaciformis (L.) L. Kølblad. Op til 2m lang. Bladene blågrønne, tykke på eller over midten. Støvdragerne rødlig. III-VI. (Lu): BAL. (Az): J

Disphyma crassifolium (L.) L. Liggende flerårig indtil 30cm. Bladene 2-2½cm x 5-9mm, med flad overside og afrundet eller lidt kølet underside. Stilkede, lyst rødlig blomster fra bladhjørnerne, 2½-4cm brede. IV-VI. (Az): T. (Lu): E

Lampranthus multiradiatus (Jacq.) N.E.Br. Liggende halvbusk indtil 25cm. Bladene 1½-3cm, noget sammentrykte og let trekantede i tværsnit. 2-3 lyserøde blomster sammen, 3½cm brede. (Az): SMTPU

L. glaucus (L.) N.E.Br. Opret halvbusk, indtil 25cm høj. Bladene 8-20mm, med trekantet tværsnit. Endestillede, gyldentgule blomster, 6-7cm brede. I-VI. (Az): SM. (Lu): Ag BAL DL

Drosanthemum floribundum (Haw.) Schwantes Indtil 12cm. Halvbusk. Bladene 5-16x2-3mm, trinde. Underbægeret halvkugleformet. Kronbladene m.m. kraftigt lyserøde. Griflerne længere end støvdragerne. III-VI. (Lu): AAL E. (Az): Alle øer.

Drosanthemum candens (Haw.) Schwantes Tøttere og mindre forveddet end den foregående. Bladene indtil 5mm tykke. Kronbladene blegt lyserøde til næsten hvide. Grifflerne ikke længere end støvdragerne. V-VII. (Lu): E

MOLLUGINACEAE

Enårige urter med blade af forskellig størrelse i kranse. Små blomster med 5 frie bægterblade og uden kronblade.

Mollugo verticillata L. Snerretæppeurt. 5-20cm. Liggende til opstigende. Kransene med 3-5 lidt uens blade på 1-3cm x 2-8mm, butte til spidse. 3-12 3-5mm langt stilkede blomster i hver krans; blosteret 2mm, hindekantet. Sandede flod- og kærbedder. VI-X. (Lu): DL Mi. (Az): L

M. cerviana (L.) Ser. Spergeltæppeurt. 5-20cm. Opstigende til opret. Mest 8 lidt uens blade på 7-12x½-1mm. Blomsterne i endestillede eller sidestillede småkærme, 1½-2mm, grønne med hvid hindekant. VI-IX. AAL BB DL R TM

Glinus lotoides L. Filtet tæppeurt. 10-60cm. Liggende, gråt stjernefiltet. Bladene bredt ægformede til næsten runde, 2-3½ x 1-1½ cm. Blomsterne i bladhjørnerne i nøgler på 2-10, 4-8mm, gule mod spidsen, med en del hvide, oftest trekløvede staminodier. Fugtige steder. IV-X. AAL BAL BB E R

TETRAGONIACEAE

Tetragonia tetragonoides (Pallas) O.Kuntze Nyzeelandsk spinat. 20-50cm. Liggende eller opstigende, tæt finvortet, noget kødet enårig med spredte, ofte spydformede, spinatlignende blade. 1-2 blomster sammen i bladhjørnerne. Frugten 5-10mm, klokkeformet, med en knude eller torn for hvert af de oftest 4 blosterblade. V-VII. (Az): MTGPFLC. (Lu): E

PORTULACACEAE

Portulaca oleracea L. Portulak. Enårig. 5-50cm, ofte nedliggende. Bladene kødede, skinnende, mørkegrønne, spredte forneden, tætstillede foroven under blomsterne, spatelformede. Blomsterne 6-8mm, få sammen mellem de øvre blade, med gul krone. II-IX. Az Lu

Montia fontana L. Vandarve. 2 underarter:
ssp. chondrosperma (Fenzl) Walters: Liden vandarve. Planten gulgrøn. Frøene matte. III-VIII. AAL Ag BL E Mi TM
ssp. amporitana Sennen: Planten grøn. Frøene noget skinnende. II-IX. Alle provinser.

BASELLACEAE

Boussingaultia cordifolia Ten. Knoldspinat. 2-4m. Flerårig slyngplante med spredte, hjerteformede blade på 2-4x2-3½cm. Enkle eller grenede, 5-15cm lange aks fra bladhjørnerne med 2mm store, hvidlige blomster med 2 bægter- og 5 kronblade. IX-X. (Az): SWTPFL (Lu): BL

CARYOPHYLLACEAE

1. Fodflige til stede	2.
" mangler	11.
2. Alle blade spredte	Corrigiola
I det mindste de nedre blade modsatte eller i krans	3.
3. Bladene linjeformede	4.
" brede og flade	8.
4. Bladene modsatte	5.
" tilsyneladende i krans	6.
5. Ingen krone. Helrandede bægterblade	Ortega
Med krone. Trespidse bægterblade	Loeflingia
6. De 3 ydre bægterblade med hætte og brodspids	Chaetonychia
Bægterbladene ens og normale	7.

7. 3 griffler. Fodfligene sammenvoksede	Spergularia
5 " " frie	Spergula
8. Bægterbladene med m.m. hætteformet spids og en brod	9.
" normale	10.
9. Bægterbladene hvide og svampede	Illecebrum
" grønne eller rødlig, ikke svampede	Paronychia
10. Blomsterne i siddende nøgler	Herniaria
" i stilkede, endestillede kvaste	Polycarpon
11. Bægterbladene helt eller næsten frie	12.
" sammenvoksede	24.
12. 1 griffel. Ingen krone	Ortega
2-5 griffler	13.
13. 2 griffler	14.
3-5 griffler	15.
14. Kronblade til stede	Bufonia
" mangler	Scleranthus
15. 4-5 griffler	16.
3 " "	21.
16. 4 griffler. 4-talsblomst	17.
5 " 5-talsblomst	18.
17. Med krone	Moenchia
Uden krone	Sagina
18. Blomsterne i skærm	Holosteum
" i kvaste eller enlige	19.
19. Kronbladene delte næsten til grunden	Myosoton
" højst halvt delte	20.
20. Bladene syl-linjeformede. Kronbladene hele	Sagina
" brede. Kronbladene kløvede eller tandede	Cerastium
21. Kronbladene dybt kløvede	Stellaria
" hele eller noget kløvede	22.
22. Kapslen kødet. Tykbladet, kødet strandplante	Honkenya
" hindeagtig	23.
23. Bladene æg-rudeformede, 3-årede. Enårig	Moehringia
" anderledes	Arenaria + Minuartia
24. Bægteret med 10-flere ribber	25.
" 5 ribber	26.
25. Frugten et sort bær. Bægteret bredt klokkeformet	Cucubalus
" en kapsel. Bægteret ikke bredt klokkeformet	26.
26. Hvert kronblade med 4 linjeformede flige	Lychnis
Kronbladene hele eller tvekløvede	27.
27. Bægterånderne mindst af rørets længde	Agrostemma
" ikke forlængede	Silene
28. Bægteret krukkeformet, med 5 brede vinger	Vaccaria
" uvinget	29.
29. Bægterets ribbemellemrum hindeagtige	Petrorhagia
" " ikke hindeagtige	30.
30. Med yderbægterskæl	Dianthus
Uden " "	31.
31. Bægteret rørformet, 10 x så langt som bredt	Velezia
" krukkeformet	Saponaria

Arenaria + Minuartia. Fællesnøgler.

1. Flerårig	2.
Enårig	5.
2. Blomsterne siddende i endestillede nøgler	A. querioides
" langstilkede	3.
3. Bladene sylformede, m.m. seglkrummede	M. recurva
" lancetformede til smalt lancetformede	4.
4. Kronen 1½ x bægteret, hvid	A. montana
" højst lig bægteret, mest lyserød	M. geniculata
5. Bladene æg- til æg-lancetformede	6.
" linje- til sylformede	7.
6. Kapslen ægformet, tydeligt udvidet forneden	A. serpyllifolia
" cylindrisk, lidet " "	A. leptoclados

7. Kronbladene kløvede, 2-3 x bageret A. algarbiensis 8.
 " hele og kortere 9.
 8. Kronen højst $\frac{1}{2}$ x bageret 10.
 " lidt kortere eller noget længere end bageret 10.
 9. Blomsterstilkene ikke længere end bageret ... M. mediterranea
 " længere end bageret M. hybrida
 10. Bægerribberne utydelige A. conimbricensis
 " ganske tydelige A. emarginata

Arenaria querioides Pourret Tueformet, indtil 15cm. Stænglerne ofte oprette, tæthårede. Bladene æg-lancetformede, $2\frac{1}{2}$ -8mm, brodspidsede, rette eller krumme. Bægerbladene 5-7mm, med hvidlig midterribbe og randhårede. Kronen højst lidt længere. V-VII. Stenede skrænter, 900-2000m. BA Mi TM

A. montana L. Fladstjerneagtig sandvåner. 10-30cm. Løsttuet og kortdunet. Bladene 1-2cm x 2-4mm, fjærntsiddende. Bægeret 5-9mm, kronen $7\frac{1}{2}$ -14mm. III-VIII. Udbredt.

A. algarbiensis Willk. 5-10cm. Kort kirteldunet og flerstænglet med rødlig stængler. Bladene med 3-5 ribber, $2\frac{1}{2}$ -4mm. Bægeret 3-3 $\frac{1}{2}$ mm, kronen 6-7 $\frac{1}{2}$ mm. IV-V. Sandet jord. Ag AAL BAL E R

A. emarginata Brot. Udrandet sandvåner. 5-10cm. Klæbrigt dunet. Bladene med 1 ribbe, 5-12mm. Bægeret $3\frac{1}{2}$ -4mm. Kronbladene 2-3mm, udrandede eller afstudsede. Sandet jord. II-V. Ag BAL

A. conimbricensis Brot. 5-15cm. Grenet og kirteldunet. Bladene 5-15x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm, lidt kødede, 1-ribbede. Bægeret 2-3 $\frac{1}{2}$ mm, kronen 2-5 $\frac{1}{2}$ mm. III-VI. Ag BAL

A. serpyllifolia L. Markarve. AAL DL

A. leptoclados (Rchb.) Guss. Spæd markarve. AAL Ag BA BL TM

Moehringia trinervia (L.) Clairv. Skovarve. Bægeret 4-5mm. Kronen $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{2}{3}$ x bageret. 10 støvdragere.

M. pentandra Gay Kronløs skovarve. Bægeret 2-4mm. Kronen meget lille eller manglende. 5(-8) støvdragere. II-VII. Udbredt.

Minuartia recurva (All.) Sch. & Th. Krumbladet norel. 5-12cm. Tæt tueformet med nedentil forveddede og sortagtige stængler. Bladene 4-10mm, 3-ribbede. Kvastene kirtlede, med 3-7 blomster. Bægeret 3-4 $\frac{1}{2}$ mm med 5-9 ribber. Kronen 4-6mm. VI-IX. BA BB Mi

M. hybrida (Vill.) Schischkin Tyndbladet norel. 5-15cm. Opret og grenet fra grunden. Bladene 6-10mm, kortere end stængelledene. Blomsterstilkene 2-6 x blomsterne. Kapslen 1-1 $\frac{1}{2}$ x bageret. II-VI. Tør, sandet jord. AAL BB DL E R TM

M. mediterranea (Ledeb.) Maly Dusknorel. Som den foregående, men kapslen ofte kortere end bageret. IV-VI. AAL BL E R?

M. geniculata (Poirot) Thell. Rosennorel. Ligner slet ikke de andre Minuartiae. 5-15(-30)cm. Liggende-opstigende, kirteldunet flerårig. Bladene 10-15mm, hønsetarmsagtige. Blomsterne ligner Markhindeknæs. Kystnær. II-V. BAL E?

Honckenya peploides (L.) Ehrh. Strandarve. BL DL E Mi

Bufonia willkommiana Boiss. 10-30cm. Noget forveddet flerårig med nedentil knippestillede, børsteformede, randhårede blade på indtil 15mm. Stærkt tudsesivslignende lange kvaste. Bægeret ret tiltrykt, 2-3mm med uens, lancetformede bægerblade. Kronen kortere. VI-IX. 300-1900m. Klipper og stenjord. BB BL TM

Stellaria media (L.) Vill Alm. fuglegræs. Az Lu

S. neglecta Weihe Skovfuglegræs. Kronen lig eller større end bageret. 10 støvdragere.

S. alsine Grimm Sumpfladstjerne.

S. graminea L. Græsbladet fladstjerne.

Stellaria holostea L. Stor fladstjerne.

Holosteum umbellatum L. Skærmarve. 3-20cm. Enårig, nedentil blågrøn rosetplante med 2-3 par stængelblade. 4-10 uens skærmstilke, der nedbøjes lige efter blomstringen. Kronbladene uregelmæssigt tandede. II-VII. TM

Cerastium. Hønsetarm.

1. Flerårig 2.
 Enårig 4.
2. Kronen ca. = bageret eller lidt kortere fontanum
 " $1\frac{1}{2}$ x " " længere 3.
3. Bladene 4-6 x så lange som brede vagans
 " under 4 x så lange som brede azoricum
4. Bægerbladene spids med lange, fremadrettede, ukirtlede hår 5.
 " uden sådanne hår 6.
5. Blomsterstilkene lig eller kortere end bageret ... glomeratum
 " længere end bageret brachypetalum
6. Støttebladene mindst $\frac{1}{3}$ hindekantede semidecandrum
 " mindre end $\frac{1}{3}$ hindekantede 7.
7. Bægerbladene kun med kirtelhår ramosissimum
 " med ukirtlede hår mod spidsen 8.
8. Blomsterstilkene kortere end de 5-tallige blomster ... siculum
 " længere end de 4-tallige " diffusum

Cerastium fontanum Baumg. ssp. vulgare (Hartm.) Greuter Alm. hønsetarm. Az Lu

● C. azoricum Hochst. 20-40cm. Håret med kraftige, opstigende stængler. Bladene 20-40mm . Bægeret 5-7mm, kronen 9-10mm. Az: LC

C. vagans Lowe Som den foregående, men bladene smallere, lancetformede. Az: J

C. brachypetalum Pers. Stivhåret hønsetarm. Ag BA BB BL DL E TM

C. glomeratum Thuill. Opret hønsetarm. Az Lu: M.alm.

C. semidecandrum L. Femhannet hønsetarm.

C. siculum Guss. Kortstilket hønsetarm. Indtil 12cm. En tæt kvast for enden af hver gren. Støttebladene urteagtige. Bægeret 5-6mm, hindekantet i spidsen, tætkirtlet.

C. diffusum Pers. Firehannet hønsetarm. III-VI. Ag BA BL DL E TM

C. ramosissimum Boiss. (C. gracile p.p.) Indtil 22cm, ofte meget grenet med udstående grene, kirtelhåret over det meste. Kronen $\frac{1}{5}$ kløvet. III-VIII. 500-3000m. BA BB DL Mi TM

Moenchia erecta (L.) Gaertn. Firtalsbrodbæger. 3-25cm. Planten med vækst som en enårig hønsetarm, men helt glat og med firtalsblomst. Bladene 6-12x2-3mm. II-VI. 2 underarter:
ssp. erecta: Oftest 4 støvdragere. 1-3(-10) blomster. Kapslen 4-6 $\frac{1}{2}$ mm, lidt kortere til lidt længere end bageret. BA BAL BL DL E Mi TM

ssp. octandra (Ziz) Gürke: 8 støvdragere. 2-8(-10) blomster. Kapslen 5 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$ mm, oftest noget kortere end bageret. AAL Ag BAL E

Myosoton aquaticum (L.) Moench Kløvkron. BL DL Mi

Sagina. Firling.

1. Blomsterne 4-tallige, uden krone 2.
 " 5-tallige, med " 5.
2. Flerårig procumbens
 Enårig 3.
3. Bladene butte eller med ganske kort brodspids maritima
 " med lang brodspids 4.
4. Bladene kun randhårede ved grunden micropetala
 " spredt randhårede til over midten apetala

5. Bladene med en brodspids på bladets bredde subulata
 " uden eller med en kortere brodspids 6.
 6. Kronen 2-3 x bageret nodosa
 " ca. = " 7.
 7. Blomstrende skud lidet grenede, 1-blomstrede saginoides
 " grenede, mindst 3-blomstrede sabuletorum

Sagina maritima G. Don Strandfirling. Az Lu

S. micropetala Rausch Kronløs firling. Frugtbægeret oftest udstående efter frøspredning. Ydre bægerblade ofte rødrandede. Az? Lu

S. apetala Ard. Markfirling. Frugtbægeret tiltrykt kapslen. Ydre bægerblade aldrig rødrandede. Az? Lu

S. procumbens L. Alm. firling. Az: Alle øer. Lu

S. saginoides (L.) Karsten Sæterfirling. I bjerge. BA BB

S. subulata (Sw.) K. Presl Sylfirling. IV-VIII. BL E Mi

S. sabuletorum Gay 0-2000m. V-X. TM

S. nodosa (L.) Fenzl Knudfirling. BL DL Mi

Scleranthus. Knavel.

1. Bægerbladene bredt hindekantede og butte perennis
 " smalt " " spidse 2.
 2. Modne frugt 4mm. Bægerbladene udstående. Stængelledene oftest over 10mm annuus
 Modne frugt 1,2-3,8mm. Bægerbladene ikke udstående. Stængelledene oftest under 5mm 3.
 3. Bægerbladene tydeligt uens lange. Modne frugt 2,2 mm

verticillatus:

- Bægerbladene m.m. lige lange 4.
 4. Modne frugt 3mm. Bægerbladene oprette eller noget indadbojede polycarpus
 Modne frugt 1,6mm. Bægerbladene indadbojede delortii

Scleranthus perennis L. Flerårig knavel. BB

S. annuus L. Enårig knavel. Udbredt.

S. verticillatus Tausch Gulgrøn. Bladene 4-6mm. Blomsterne mest i nøgler. III-VII. TM

S. polycarpus L. Bakkeknavel. Udbredt.

S. delortii Gren. (S. ruscinonensis). Meget spinkel, sjældent over 10cm. III-VII. BA BB Mi TM

Corrigiola litoralis L. Skorem. Mangestænglet, liggende op til 25cm. Glat med grågrønne, ikke kødede, spatelformede blade på 10-15mm. Små blomster i nøgler for enden af grenene. Grønt, hvidkantet bager. Hvid krone. Blomsterstandens grene mest bladede. Nødden 1-1½mm. 2 underarter:
 ssp. litoralis: Mest enårig. Blomsterne 1-1½mm. Støtteblade og fodflige ikke rødkantede. III-IX. AAL BA BAL BB BL DL E Mi K TM
 ssp. perez-larae Chaudhri: Flerårig. Blomsterne 1½-2mm. Støtteblade og fodflige rødkantede. III-VI. AAL Ag BAL E R

C. telephiifolia Pourret Tykbladet skorem. Som den foregående, men større og mest flerårig. Bladene kødede og noget tykke. Blomsterstandens grene ubladede. Nødden 1,3-1,5mm. IV-VIII. Alle provinser.

Paronychia. Negleurt. Stærktgrenede urter med blomster i spredte nøgler med sølvhvide, ofte meget iøjnefaldende højblade.

1. De hindeagtige højblade kortere end bageret echinulata
 " " " længere " " 2.
 2. Blomsternøglerne 4-7mm. Højbladene 2-3mm polygonifolia
 " 10-15mm. " 4-5mm argentea

Paronychia echinulata Chater Grøn negleurt. 5-15cm. Opret eller opstigende enårig. Bladene finttandede, ofte rødlig, med bleg hindekant, 4-8½mm. Blomsternøglerne 3-6mm brede. IV-VI.

P. polygonifolia (Vill.) DJ. Pileurtsnegleurt. 10-25cm. Liggende flerårig. De sølvhvide højblade dækker ikke blomsterne. 1100-3300m. V-IX. BA BB

P. argentea Lam. Sølvnegleurt. 3-50cm. Liggende flerårig. De sølvhvide højblade dækker blomsterne helt og er meget iøjnefaldende. III-VI. Alm. Alle provinser.

Herniaria. Brudurt.

1. Bladene glatte eller randhårede 2.
 " hårede på begge sider 3.
 2. Unge grene glatte eller fintdunede. Blomsterne 1¼-1½mm glabra
 " med tilbagerettede hår. Blomster 1¼-2mm ciliolata
 3. Enårig 4.
 Flerårig 7.
 4. Modne bægerblade uens 5.
 " næsten ens 6.
 5. Bladene meget kort, tiltrykt hårede lusitanica
 " m.m. udstående hårede cinerea
 6. Bladene over 4mm, tiltrykt stivhårede hirsuta
 " indtil 4mm, krushårede algarvica
 7. Stænglerne højst 5cm. Fodfligene 0,8 mm berlengiana
 " over 5 cm. Fodfligene over 1½ mm 8.
 8. Bladene smalt elliptiske til aflange scabrida
 " bredt " næsten runde maritima

Herniaria glabra L. Alm. brudurt. Udbredt.

H. ciliolata Melderis Randhåret brudurt. Stænglerne ensidigt hårede som unge. Kystnær. V-VIII. BL DL E Mi K

H. cinerea DC. Planten lysegrøn. II-VII. AAL Ag

H. lusitanica Chaudhri IV-VIII. Alle provinser.

● H. berlengiana (Chaudhri) Franco Bladene indtil 4x2½mm, krushårede. Blomsterne 1-1½mm. Granitklipper. V-VI. E: Berlenga Velha og Islas Farilhoes.

H. hirsuta L. Håret brudurt. IV-IX. Ag E

● H. algarvica Chaudhri 5-10cm. Bladene indtil 4x2½mm, ret tykke. Stængelledene indtil 5mm. Klitter og kystklipper. V-VI. Ag BAL

H. scabrida Boiss. Indtil 45cm. Stængelledene indtil 2cm. Bladene ofte ret stive. Øvre fodflige ofte rødplettede. 2 ssp.:

ssp. scabrida: Blomsterne hår 0,2-0,3mm. V-VIII. Udbredt.

ssp. guadarramica Chaudhri: Blomsterne hår 0,4-0,5mm. V-VIII. AAL BL E

● H. maritima Link Strandbrudurt. Indtil 30cm. Bleggrønne stængelled. Fodfligene ofte med læderagtig og rødlig grund, støttebladene ligeledes. Sandstrand. V-VIII. Ag BAL E K

Chaetonymia cymosa (L.) Sweet 3-10cm. Enårig. Bladene med brod, i kranse på 4. Endestillede blomsternøgler på 3-10mm, først kugleformede, i frugt udrullede og forlængede. Ingen krone. IV-VII. Alle provinser. Alm.

Illecebrum verticillatum L. Bruskbæger. Glat enårig på 5-20cm. Tynde, firkantede, ofte rødlig stængler. Bladene 2-6mm, ofte bredt omvendt ægformede. Blomsterne består af stærkt omdannede, hvidlige bægerblade, i nøgler i bladhjørnerne. Fugtige steder. II-IX. Az: TFL. Lu: Alle provinser. Alm.

Polycarpon. Mangefrø.

1. Kvastene løse og mangeblomstrede. Bægeret mest under 2mm
tetraphyllum
- Kvastene tætte og fåblomstrede. Bægeret over 2mm 2.
2. Stænglen oftest ugrenet. Alle blade modsatte diphyllum
- " " grenet. Nogle blade i krans alsinifolium

Polycarpon tetraphyllum L. Alm. mangefrø. 5-15cm. Lille opret, opadtil stærktgrenet plante. Bladene ægformede til ægformet-af-lange, oftest i krans på 4. Korte, klare, udrandede kronblade. III-VII. Az: Alle øer. Lu: Alle provinser. Alm.

P. diphyllum Cav. Rødt mangefrø. M.m. lillaanløben enårig. 3 støvdragere. Mest på kystsand. II-VII. Ag BA E

P. alsinifolium (Biv.) DC. Glatfrøet mangefrø. 5-15cm. Vinrød eller gullig enårig. 5 støvdragere. Mest kystnær. III-VII.

Ortega hispanica L. 10-30cm. Opret, flerstænglet, noget blågrøn flerårig med forveddet rodstock. Ru, firkantede stængler. Bladene 5-20x1-2mm, m.m. linjeformede. Podfligene affaldende, med en mørk kirtel forneden. Blomsterne små, grønne og hvidrandede, i kvaste. V-VIII. AAL BA BB BL Mi TM

Loeflingia. Børstearve. Små, stærktgrenede, liggende til opstigende enårige med affaldende blade og mange spredtsiddende nøgler. Bægerbladene 1½-3mm med en meget karakteristisk spids på hver side.

L. hispanica L. 5-15cm. Kronen kortere end den modne kapsel. 3 støvdragere. Støvnapperne 0,2m. Griffen ½ x frugtknuden. Sandet jord. II-VII. AAL BA BB BL

L. baetica Lag. 5-15cm. Kronen længere end den modne kapsel. 5 støvdragere. Støvnapperne 0,3-0,5mm. Griffen ca. = frugtknuden. Sandet jord. IV-VI. Ag AAL BA BB BL E

(L. tavaresiana Samp. er en variant med dybt tredelt griffel og ensidige blomster i en slags aks.)

Spergula. Spergel.

1. Bladundersiden furet arvensis
- " " ikke furet 2.
2. Kronbladene ægformede, butte, overlappende morisonii
- " " lancetformede, spidse, ikke overlappende pentandra

Spergula arvensis L. Alm. spergel. Az Lu

S. morisonii Bor. Vårspergel. 5-30cm. Frøet bredere end dets brunlige vinge. III-VIII. BA BB Mi TM

S. pentandra L. Femhannet spergel. 5-20cm. Frøet så bredt som dets hvidglinsende vinge. II-VII. AAL BA BB Mi TM

Spergularia. Hindeknæ.

1. Kraftig flerårig med fortykket rod. Bægeret 4-6mm 2.
- 1-flerårig med spinkel rod. Bægeret 1½-4mm 6.
2. Podfligene bredere end lange azorica
- " " længere " brede 3.
3. Podfligene 6-10mm, med børsteformet spids fimbriata
- " " 2-6 mm, uden " " 4.
4. Unge skuds fodflige ½ sammenvoksede media
- " " " " mindre sammenvoksede 5.
5. Frøene sorte. Stænglen mest glat australis
- " " mørkebrune. Stænglen kirteldunet foroven rupicola
6. Unge skuds fodflige ½ sammenvoksede 7.
- " " " " mindre sammenvoksede 8.
7. Kvastene svagt grenede. Kronbladene mindst 3mm marina
- " " stærkt grenede. " " under 3mm tangerina
8. Bægeret hindeagtigt med grøn midterribbe segetalis
- " " grønt med hindekant 9.
9. Kvastene uden støtteblade, med hårfine grene diandra
- " " " " 10.

10. Kronen længere end bægeret. Hårfine kvastgrene purpurea
- " " ca. lig bægeret. Kvastgrenene ikke hårfine 11.
11. Frøene sorte. Bægerbladene m.m. spidse eller brodspidsede heldreichii
- Frøene brune. Bægerbladene butte 12.
12. Kronen hvid inderst, lyserød eller hvid yderst bocconeii
- " " helt lyserød 13.
13. Øvre støtteblade meget små capillacea
- " " veludviklede rubra

⊗ Spergularia azorica (Kindb.) Lebel 5-35cm. Tæt kirteldunede stængler. Bladene linje-spatelformede og flade. Kystklipper. Az: SMTGJPFL

S. fimbriata Boiss. Børstehindeknæ. 5-35cm. Stænglerne kirtelhårede foroven. Bladene med brod. Bægeret kirteldunet, 3-året. II-V+IX-XI. E. (Øst for Faro i følge Fl.Eur.; dvs. i Ag)

S. rupicola Lebel Klippehindeknæ. 5-35cm. Kystklipper. V-XI. Ag BA BL? DL E Mi

S. australis (Samp.) Prain 5-30cm. Som den foregående, men bladene ofte smallere mod grunden. Kystklipper. III-IX. Ag BA BL DL E Mi

S. media (L.) Presl Vingefrøet hindeknæ.

S. marina (L.) Besser Kødet hindeknæ. Az Lu

S. tangerina P.Monnier 5-15cm. Stænglerne meget spinkle. Blomsterstanden sammentrængt. Bægeret 2-3mm. Kronen lidt kortere, med hvid grund. III-VI. Ag

S. segetalis (L.) G.Don f. Kornhindeknæ. 3-15cm. Spinkle, opstigende stængler. Planten glat. Løs og åben blomsterstand uden øvre støtteblade. Bægeret 1½-2mm. Kronen hvid. Kornmarker m.m. IV-X. DL Mi TM

S. diandra (Guss.) Boiss. Trådihindeknæ. 3-30cm. Tynde, glatte stængler. Bladene ½-1mm tykke. Stærktgrenet blomsterstand. Krone og bæger 2-3mm. Sandet jord. II-VIII. Az: F

S. purpurea (Pers.) G.Don f. Purpurhindeknæ. 2-25cm. Mange, spinkle stængler. Bladene ½mm tykke. Kirteldunet blomsterstand. Kronen mørkere end de andre arters. III-XI. Alle provinser.

S. rubra (L.) Presl Markhindeknæ.

S. capillacea (Kindb.) Willk. Som den foregående, men med krybende, rodsående stængler. Fåblomstret blomsterstand. III-XI. AAL BA BB BL DL Mi TM

S. bocconeii (Scheele) A.& Gr. Hvidt hindeknæ. 5-25cm. Kvast og bæger kirteldunede. III-VIII. Az: Alle øer. Lu

S. heldreichii Fouc. Hjærtehindeknæ. 8-35cm. Podfligene m.m. hjærteformede med kort, ofte kløvet spids. Bægerbladene spidse. Kronen med lysere grund. Saltholdig jord. IV-VI. Ag E

Lychnis flos-guculi (L.) Trævlekrone. BA BL E

Agrostemma githago L. Klinte. Angives som alm. fra 1971.

Silene. Limurt.

1. Tvebo (Pragtstjærner) 2.
- Tvekønnede 4.
2. Kronen hvid eller bleg rød 3.
- " " kraftigt lyserød dioica
3. Hele planten tatkirtlet. Bægeret 10-16mm marizii
- Ikke hele planten kirtlet. Bægeret 15-30mm alba
4. 20-30 bægerribber 5.
- 10 " 7.

5.	30 Bægerribber	conica	6.
20	"		
6.	Kvæstene 1-3-blomstrede. Kapseltænderne tilbagekrummede	uniflora	
	Kvæstene flerblomstrede. Kapseltænderne m.m. oprette	vulgaris	
7.	5 grifler. Bægerribberne udvidede og flade. Helt glatte		
		planter	8.
	3 grifler. Bægerribberne anderledes		9.
8.	Enårig. Bægeret 22-32mm	coeli-rosa	
	Flerårig. Bægeret 7-10mm	laeta	
9.	Frøene med 2 bølgede vinger. Ukirtlede enårige		10.
	" uvingede		12.
10.	Stænglen glat midtpå	longicaulis	
	" håret hele vejen		11.
11.	Kronen højst 3mm fremragende. Kapselstilken 1-2mm	apetala	
	Kronens plade 5-12mm. Kapselstilken 4-8mm	colorata	
12.	1-årig		13.
	Flerårig		33.
13.	Blomsterne i een eller flere klaser		14.
	" i en kvæst eller top		26.
14.	Frugtbægeret stærkt sammenknebt fortil. Bægertænderne		
		spidse	15.
	Frugtbægeret ikke sammenknebt fortil. Bægertænderne butte		20.
15.	Bægeret 14-18mm. Kronbladens plade 4-9mm	bellidifolia	
	" 6mm-13mm. " 1-3mm(-6mm)		16.
16.	Frugtbægerets ribber kraftigt fremtrædende	cerastioides	
	" " lidet		17.
17.	Frugtbægeret tydeligt afstudsset ved grunden	disticha	
	" tilsmalnet ved grunden		18.
18.	Bægerribberne med en række stive hår	gallica	
	" ikke stivhårede		19.
19.	Bægeret kirtellåddent	ramosissima	
	" dunet	nocturna	
20.	Frugtstilken udstående eller nedbøjede		21.
	" oprette til opret-udstående		23.
21.	Frugtbægeret ikke eller lidet opblæst	littorea	
	" stærkt opblæst		22.
22.	Stængelbladene 2-5mm brede. Bægertænderne butte	psammittis	
	" 7-20mm " " spidse	pendula	
23.	Kapselstilken 1-1mm	nocturna	
	" 1-16 mm		24.
24.	Planten stærkt klæbrig	nicaeensis	
	" ikke		25.
25.	Kapselstilken 6-16 mm	scabriflora	
	" 3-4 mm	micropetala	
26.	Kapselstilken over 7 mm		27.
	" højst 5 mm		28.
27.	Kronbladene hele eller svagt udrandede	armeria	
	" kløvede	portensis	
28.	Bægeret tæt kirteldunet	fuscata	
	" højst kirtlet på tænderne		29.
29.	Bægeret med 5 vinger	stricta	
	" uvinget		30.
30.	Stængelbladene linjeformede		31.
	" lancetformede		32.
31.	Kronen hvid, dens plade 0-3mm	inaperta	
	" rød, dens plade 4-6mm	cretica	
32.	Bægeret dunet	rubella	
	" glat	muscipula	
33.	Blomsterne i klase eller kvæst		34.
	" i top		39.
34.	Stænglen uden kirtelhår		35.
	" med		36.
35.	Bægeret 16-23mm, med afskåret grund	legionensis	
	" 12-16mm. " tilsmalnet grund	ciliata	

36.	Kapselstilken 10-20mm		boryi
	" 3-6 mm		37.
37.	Klæbrigt-lådden strandplante		nicaeensis
	Ikke lådden bjærgplante		38.
38.	Bægeret 13-18mm. Med bladrosen		acutifolia
	" 20-30mm. Uden bladrosen		foetida
39.	Toppen tæt og halvskærmformet		40.
	" åben		41.
40.	Bægeret 20-23mm. Kronen hvid		rothmaleri
	" 13-17mm. " rød		cintrana
41.	Bladene tættiltede. Bægeret 8-13 mm		mellifera
	" dunede. Bægeret 11-17 mm		42.
42.	Kronen med en kløvet bikrone		nutans
	" uden bikrone		43.
43.	Toppen usymmetrisk, med 1 sidegren nederst		longicilia
	" symmetrisk, med 2 sidegrene	"	couthoi

Silene gallica L. Fransk limurt. 15-45cm. Blomsterne i en ensidig klase. Planten kendelig på de stivhårede bæggeribber. Kronbladene hvide eller blegrode, hele eller tandede. II-VI. Az Lu

S. disticha Willd. Toradet limurt. 20-40cm. Stivhåret. De enkelte klaser tætte og sammentrængte. Frugtbægeret bredt ægformet. V-VII. Ag BAL BL E

S. bellidifolia Juss. Ensided limurt. 30-60cm. Bladene spredt stivhårede. Blomsterne m.m. siddende, i 1-2 tætte, ensidede klaser. Kronen lyserød. V-VI. BL E R

S. ceratioides L. Hønsetarmslimurt. (*S. sclerocarpa* Dufour).
5-25cm. Planten lidt stivhåret, ofte grenet fra grunden. Kronen
indesluttet eller lidt fremragende. II-V. Ag

S. nicaeensis All. Sandlimurt. 10-40cm. Hele planten klæbrigt
ladden, m.m. sanddækket, 1-flerårig. Kronen hvid eller blegrød.
Sandstrand. II-VII. Ag BAL BL E Mi

S. ramosissima Desf. Grenlimurt. 10-40cm. Hele planten klæbrig
ladden, m.m. sanddækket. Nedre blomsterstilke 20-35mm. Kronen
hvid eller blegrød. Sandstrand. IV-VI. Ag BA1 E

S. scabriflora Brot. 5-35cm. Ofte helt ladden, undertiden silkehåret. Blomsterstilkene oftest ganske korte. Bægeret 13-25mm, m.m. laddent. Kronen rød, 6-10mm. 2 underarter:
ssp. scabriflora: Bægerhårene $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ mm, opret-udstående til oprette. III-VII. AAl Ag BAL DL E Mi TM
ssp. tuberculata (Ball) Talavera: Bægerhårene 4-7mm, udstående, i det mindste under blomstringen. V-VII. Ag

S. micropetala Lag. 20-40cm. M.m. tæthæret. Øvre blomster m.m. siddende. Bægeret 11-13½mm, ribberne oftest hærede. Kronens plade 3-4mm, rød eller lyserød. II-VI. AAL Ag BAL DL E

S. nocturna L. Aklimurt. 10-60cm. De øverste blomster næsten
siddende og meget tætsiddende. Klasen m.m. ensidig. Kronen bleg-
rød. III-VII. Aal Aø BA BAL BB BL E TM

S. colorata Poiret Vingefrøet limurt. 10-50cm. Stænglen dunet med nedadrettede hår. En iøjnefaldende, lyserød krone. Bægerets tænder tæt randhårede. I-VI. Udbredt.

S. longicaulis Pourret Langstænglet limurt. (S. gracilis DC.)
10-80cm. Stænglen håret fornedet, glat midtpå og nedadrettet du-
net øverst. Bladene ofte rødlig. Bægeret glat med randhårede
tænder, ofte rødligt. Sandet jord, mest nær kysten. I-VI. AAL Ag
BA1 E R

S. apetala Willd. Kronløs limurt. (*S. decipiens* Barc.) 5-30cm.
Stænglen nedadrettet dunet. Bøgeret 7-10mm, med hærede ribber.
Kronen ofte indesluttet. III-V. Ag Bal E

Silene coeli-rosa (L.) Godron Himmelrose. 20-50cm. Smalbladet. Få og langstilkede, 2½cm brede, rødilla blomster. V-VII. (Lu)

S. laeta (Ait.) Godron Bredbægret limurt. 5-60cm. Bladene linje-lancetformede. Langstilkede, lyserøde blomster i løs kvast. Fugtige, kystnære enge. V-VII. Alm.

S. littorea Brot. Kystlimurt. 5-12cm. Tæt kirteldunet og ofte stærktgrenet. Bægeret 13-18mm, m.m.rørformet. Kronen lyserød. Sandstrand. III-V. Ag BA1 BL DL E Mi

S. psammitis Link 6-40cm. Kirteldunet og stærkt grenet. Bægeret 15-19mm, tydeligt navleformet ved grunden. Kronen lyserød. 200-1500m. AAL BA BA1 BB E TM

S. pendula L. Rød limurt. 20-30cm. Kirteldunet, grenet i øverste halvdel. Frugtbægeret stærkt opblåst, omvendt ægformet. Kronen lyserød. IV-VIII. (Lu)

S. rubella L. Tofarvet limurt. 20-50cm. Dunet, uden kirtler, stængelharene nedadrettede. Bægeret tætdunet, mest grønligt. Kronen kort og lyserød. I-VI. AAL Ag BA1 BL DL E R

S. fuscata Brot. Rødhåret limurt. 15-30cm. Stænglen stribet eller kantet. Planten tæt kirteldunet og rødhåret. Bægeret tydeligt buet under blomstringen, ret i frugt. III-V. BB BL E R

S. armeria L. Knippelimurt. 30-70cm. Blågrøn og glat, undertiden klæbrig foroven. Blomsterne i en halvskærmagtig sammentrængt top. Kronbladene plade 4mm, lyserød. IV-V. (Aa) (Lu)

S. portensis L. 20-50cm. Fintdunet eller glat. Stængelbladene linjeformede og spidse. Kvastene meget åbne. Frugtbægeret tydeligt kølleformet, ribberne ofte røde. Kronen hvidlig med grønlig underside. Mest på sandet jord. V-VIII. Alle provinser. Alm.

S. inaperta L. Langstilket limurt. 15-40cm. Fintdunet med ofte glat og klæbrig stængel foroven. Stængelbladene stive. Åben kvast med ofte langstilkede blomster. Kronens plade højst 3mm, ofte indesluttet i bægeret. V-VII. AAL Ag BA1 BB BL E TM

S. muscipula L. Fluefangerlimurt. 15-40cm. Glat plante, dog meget klæbrig foroven på stænglen. Blomsterne i en ret regelmæssig kvast med oprette grene. Kronen kort, blegrød eller hvid. V-VIII. AAL Ag BA1 BL R

S. stricta L. Vinget limurt. 15-60cm. Glat, men klæbrig foroven. Stængelbladene m.m. lancetformede. Bægeret 5-vinget, med spidse, kirtelrandhårede tænder. Lerede marker. IV-VI. AAL

S. cretica L. Stilklimurt. 30-60cm. Fintdunet med foroven glat stængel. Få og langstilkede blomster. Bjærgenge. IV-VI. BB BL

S. nutans L. Nikkende limurt.

S. mellifera Boiss. & Reuter 40-90cm. Stænglen filtet foroven, klæbrig foroven. Bladene tætfiltede. Bægeret 8-13mm, glat eller svagt dunet, buttandet. Kronen hvid eller grønlig, uden bikrone. Mest på klipper, skifer eller kalk. 500-2500m. AAL Ag

S. coutinhoi Rothm. & P. Silva 45-80cm. Stænglen fintdunet foroven, klæbrig foroven. Bladene fintdunede. Toppen åben. Bægeret 14-16mm. Kronen hvidgul. Kratskov på granit. 400-1200m. V-VII. AAL BA BB TM

• *S. longicilia* (Brot.) Otth (*S. patula* Desf.) Som den foregående, men bægeret 11-17mm, og kronen mest hvid, ellers rødlig. 0-650m. IV-VI. Fra Coimbra til Sesimbra. AAL BA1 BL E

• *S. cintrana* Rothm. 12-35cm. Med ret tæt roset af tætdunede, kødede, spatelformede blade. Toppen tæt, oftest asymmetrisk med 1 sidegren nederst. Bægeret ofte rødåret. Kronen rødilla. Kystnære granitklipper. V-VI. E: Serra de Sintra og Cabo de Roca.

• *Silene rothmaleri* da Silva 14-20cm. Tæt, dunet bladrosen. Fåblomstret og asymmetrisk top. Kalkklinter nær kysten. 40m. IV. Ag: Ponta de Sagres. Uddød?

S. legionensis Lag. 30-50cm. Tæt bladrosen af randhårede, lancetformede blade indtil 12x1,3cm. De enkelte klaser med 3-8 blomster. Bægeret smalt kegle-rørformet. Kronen hvidgul med grønlig underside. 400-2000m. VII-VIII. TM

S. ciliata Pourret Randhåret limurt. 5-30cm. Flerstænglet tueformet med tætte rosetter af randhårede, lancet- til linjeformede blade. Kronen gullig til rødlig. 1100-2700m. VII-VIII. BA BB

S. boryi Boiss. Pilåret limurt. 15-35cm. Tætkirtlet og pudedannende. Bladene spredte langs stænglerne, der ofte er 1-blomstrede. Bægeret 20-32mm. Kronen hvidgul eller lyserød. 550-3100m. VII-VIII. BA TM

S. acutifolia Link 8-35cm. Rosetbladene omvendt lancetformede, indtil 75x13mm, stængelbladene ægformede. Korte, fåblomstrede kvaste. Kronen rødilla, hel, tandet eller udrandet. Granitklipper. 700-1400m. V-VI. AAL BA BB BL DL Mi TM

S. foetida Link 9-20cm. Bredt ægformede stængelblade. Kvastene få-, ofte 1-blomstrede. Kronen lyserød, kløvet. ca. 1900m. BA: Serra da Estrela som den endemiske *ssp. foetida*.

S. dioica (L.) Clairv. Dagpragtstjerne. BA Mi

S. marizii Samp. 15-60cm. Tætkirtlet, stinkende med ret fåblomstrede kvaste. Hunblomsternes stilke 1-3½cm, hanblomsterne næsten siddende. Kronbladene plade 5-10mm, hvid eller blegrød. 600-1500m. IV-VIII. BA BB BL DL Mi TM

S. alba (Miller) Krause Aftenpragtstjerne. 3 underarter: *ssp. mariziana* (Gand.) Franco: Kapslen 20-25mm, æg-kugleformet. Bladene tykke og læderagtige og filtet-lådne. Klipper langs vestkysten.

ssp. alba: Kapslen 15-20mm, ægformet, med m.m. oprette tænder. Bægeret tænderne butte.

ssp. divaricata (Rchb.) Walters: Kapslen 15-20mm, ægformet, med tilbagekrummede tænder. Bægeret tænderne tilspidsede. Alm.

S. uniflora Roth Strandlimurt. (*S. maritima* With.) 25-40cm. Ligner den følgende, men blomsterstilkenes forblade urteagtige (hindeagtige hos *vulgaris*). 2 underarter:

ssp. uniflora: Grundbladene lancet- til linjelancetformede. Kystklipper. IV-VIII. Az: MTJFFLC. Lu: BL DL E Mi

• *ssp. cratericola* (Franco): Grundbladene m.m. spatelformede. Katterande. Az: P. Endemisk.

S. vulgaris (Moench) Garcke Blæresmelde. 2 underarter:

ssp. vulgaris: Grundbladene æg-lancetformede. Az: L. Lu

ssp. angustifolia (Mill.) Hayek: Grundbladene linje-lancet- til linjeformede. Az: MPO. Lu: Alm.

S. conica L. Keglelimurt. 12-25cm. Oftest kirteldunet enårig med m.m. smalle blade. Bægeret langtdanet, først smalt kegleformet, i frugt kegle-kugleformet. Kronen kort og lyserød. IV-VII. DL TM

Cucubalus baccifer L. Bæresmelde. 30-150cm. Stærktgrenet, tyndstænglet, dunet flerårig. Kronbladene smalle, kløvede og grønlig-hvide. Bægeret klokke- til skålformet. IV-X. BA BB BL DL E Mi TM

Saponaria officinalis L. Sæbeurt.

Vaccaria hispanica (Miller) Rauschert Konellike. (*V. pyramidata* Med.) 30-60cm. Glat enårig. Blomsterne i en stærkt grenet kvast. Bægeret pæreformet med 5 brede vinger. Kronen lyserød, afstudsset eller tolappet. IV-VI. AAL Ag BA1 BB BL E R TM

Petrorhagia saxifraga (L.) Link Fjældknopnellike. 5-45cm. Flerårig med m.m. linjeformede blade og langstilkede, hvide eller lyserøde blomster i en åben kvast. Bægeret 3-6mm, buttandet og med 4 yderbægerblade. VI-XII. BL DL TM

P. nanteuillii (Burnat) Ball & Heyw. Sandknopnellike. 2-5 blomster i et hovede omgivet af store og brede, brune, hindeagtige højblade. Enårig med linjeformede blade. Bladskederne 3-4mm. Indre højblade butte eller med brod. IV-VIII. Udbredt.

P. velutina (Guss.) Ball & Heyw. Skedeknopnellike. (P. dubia) 5-45cm. Som den foregående, men bladskederne $3\frac{1}{2}$ -9mm og alle støtteblade brodspidsede. V-VII. Udbredt.

Dianthus. Nellike.

1. 1-2-årig. Bægeret dunet *armeria* 2.
- Flerårig. " glat 2.
2. Bladene kødede og trinde, uden tydelig ribbe *lusitanus* 3.
- " med tydelig midterribbe 3.
3. Kronsvælget m.m. håret 4.
- " glat 7.
4. Kronbladene frynsede 5.
- " tandede 6.
5. Øvre blade med fortykkede randribber *broteri*
- " uden " *hyssopifolius*
6. Yderbægerbladene $\frac{1}{2}$ -1 x bægeret *crassipes*
- " $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{2}$ x bægeret *cintranus*
7. Bægeret 20-28mm *cintranus* 8.
- " 7-17 mm 8.
8. Bægetændernes længde 2 x bredden. Blomsterne mest enlige
- " *lanceus*
- Bægetændernes længde 3 x bredden. Blomsterne mest 2-3
- sammen *laricifolius*

Dianthus hyssopifolius L. Fligkronet nellike. (D. monspessulanus) 20-40cm. Bladene 1-5cm, ikke stive, flade, oftest noget blågrønne. Kronen lyserød eller hvid. VI-VIII. BA BL DL Mi

D. lanceus Willk. 10-25cm. Bladene $1\frac{1}{2}$ -2cm, lidt blågrønne. Bægeret 7-12mm, m.m. lillat hos bjærgformerne. Kronen 1cm bred, kraftigt rosenrød. 250-2200cm. V-VIII. Mi TM

D. laricifolius Boiss. & Reuter 10-30cm. Bladene ofte nåleformede på de gølle skud. Bægeret 12-17mm. V-VIII. 3 underarter:
ssp. laricifolius: Bægeret 15-17mm. Bladene tynde og nåleformede, $1\frac{1}{2}$ -3cm. Kronen stærkt rosenrød, $1\frac{1}{2}$ cm bred. BA BB BL Mi TM
ssp. caespitosifolius (Plan.) Lainz: Bægeret 15-17mm. Kronen stærkt rosenrød. Bladene lange, indtil 15cm. Mi: Minho.

* *ssp. marizii* (Samp.) Franco: Bægeret 12-14mm, lillat. Kronen rød-lilla. TM: Bragança-regionen.

D. lusitanus Brot. Savtandet nellike. 10-40cm. Bladene 1-3cm. 4-6 yderbægerblade. Bægeret 19-23mm, mærkbart sammenknebet over midten. Kronen 2cm bred, ofte lidt håret i svælget, rosenrød og skarpttandet. V-VIII. AAl Ag BA BA1 BB BL DL TM

D. broteri Boiss. & Reuter (D. malacitanus p.p.) 25-60cm. Bladene 3-8cm, noget stive og blågrønne. 4-8 yderbægerblade. Bægeret 25-35mm, sammenknebet øverst oppe og lidt buget forneden. Kronen 3cm bred, mest lyserød. III-VIII. Ag BA1 BB E R

* *D. cintranus* Boiss. & Reuter Stribet nellike. 15-40cm. Bladene 2-8cm, flade og fint savtakke. Bægeret 20-28x4-6mm, med brodspidsede tænder. Kronen 2cm bred, glat eller håret i svælget, lyserød. VI-VII. 2 underarter:

* *ssp. cintranus*: Kronbladene glatte. Yderbægerbladene m.m. gradvist tilsmalende. E: Serra de Sintra.

* *ssp. barbatus* Fern. & Franco: Kronbladene hårede i svælget. Yderbægerbladene brat tilspidsede. BL E R

Dianthus crassipes Roemer 30-60cm. Stænglerne kraftige, ca. 4mm tykke. Bladene 4-7cm x 2-3mm, flade og flerribbede. Blomsterne ofte i hoveder. Yderbægerbladene grønspejdsede, af blomstens længde. Bægeret 20-23mm, ofte m.m. rødlillat. Kronen ca. 2cm bred, rødlilla med gullig underside. 300-1800cm. V-VIII. Ag BA1

D. armeria L. Kostnellike. V-VIII. BB TM

Velezia rigida L. Dueurtsnellike. 10-30cm. Enårig. Bægeret linjeformet uden yderbæger. Planten ligner meget en dueurt. V-VI. Udbredt.

NYMPHAEACEAE

Nymphaea alba L. Nøkkerose.

Nuphar luteum (L.) Sibth. & Sm. Gul akande.

CERATOPHYLLACEAE

Ceratophyllum demersum L. Tornfrøst hornblad. Az: MPL. Lu

RANUNCULACEAE

Helleborus foetidus L. Stinkende nyserød. 20-60cm. Blomsterne gulgrønne, ofte med purpurfarvede kanter. Bladene med 7-11 flige. Stænglen bladet. XII-VI. AAl BA BB BL DL E Mi R TM

Nigella. Sortkommen. Enårige planter med 2-3 x fjersnitdelte blade med linjeformede flige. 5 lyseblå blosterblade samt 5 små honningblade. Frugten består af 5 delvist sammenvoksede, langgrifledede bælgkapsler.

1. Blomsten med et svøb af 5 bladlignende højblade .. *damascena*
- " uden svøb 2.
2. Griflerne skræt udstående i frugt *gallica*
- " vandret udstående i frugt *hispanica*

Nigella damascena L. Jomfruen i det grønne. IV-VI. Udbredt.

N. gallica Jordan Fransk sortkommen. 25-40cm. Blomsten 3-3 $\frac{1}{2}$ cm bred. Blosterbladene negl $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ x pladen. V-VII. BA DL R TM

N. hispanica L. Djævelen i busken. 25-50cm. Blomsten 3 $\frac{1}{2}$ -6cm bred. Blosterbladene negl indtil $\frac{1}{3}$ x pladen. V-VII. 2 ssp.:
ssp. hispanica: Blomsten 5-6cm bred. Blosterbladene negl meget kort. Bælgkapslerne oftest stærkt kirtlede. AAl BA1
ssp. atlantica Murb.: Blomsten 3 $\frac{1}{2}$ -5cm bred. Blosterbladene negl indtil $\frac{1}{3}$ af pladen. Bælgkapslerne med nogle kirtler. Az: M. Lu: BA DL R TM

Caltha palustris L. Engkabbeleje. BA Mi TM

Aconitum napellus L. *ssp. lusitanicum* Rouy Blå stormhat. 20-200cm. VII-IX. TM

Delphinium. Riddersporer med 3(5) bælgkapsler. 2 rækker blosterblade, her kaldet bager- og honningblade.

1. Flerårig. 5 bælgkapsler *pentagynum* 2.
- 1-2-årig. 3 " 2.
2. Sporen 4-5 mm *staphisagria* 3.
- " over 10 mm 3.
3. Stænglen grenet fra grunden *obcordatum* 4.
- " foroven 4.
4. Sporen 2-4 x bægerbladene *gracile* 5.
- " $1\frac{1}{2}$ -2 x " 5.
5. Sidestillede honningblade med afskåret eller svagt
- hjerterformet grund *halteratum*
- Sidestillede honningblade med tydeligt hjerterformet grund
- verdunense

Delphinium pentagynum Lam. Femgriflet ridderspore. 40-70cm. Løgformet og trævlet rodstock. Stænglen kirtlet øverst. De side-stillede honningblade randhårede. Blomsterne kraftigt blålilla.

1. Kronen hvid. Vandplanter	2.
" gul	11.
2. Ingen findelte undervandsblade	3.
Med " "	5.
3. Kronen 2-3 x bageret	omiophyllus
" højst 1½ x bageret	4.
4. Midterste bladlap smallest ved grunden	tripartitus
" " bredest " "	hederaceus
5. Kronbladene under 5½ mm	6.
" over 6 mm	7.
6. Med flydeblade	tripartitus
Uden " "	trichophyllus
7. Undervandsbladene oftest over 5cm, længere end eller	
lig stængelleddene	penicillatus
Undervandsbladene under 5 cm, kortere end stængelleddene	8.
8. Nødden kølet eller vinget, glat	baudotii
" uden køl eller vinge, ofte håret	9.
9. Bægerbladene nedadrettede	oleuleucos
" udstående	10.
10. Frugtens næb endestillet. Blomsterstilkene mest over 5cm.	
under blomstringen, længere end bladstilk	peltatus
Frugtens næb ikke endestillet. Blomsterstilken mest	
under 5cm under blomstringen, kortere end bladstilk	saniculifolius
11. Bladene m.m. hele	12.
" stærkt delte, i hvert fald nogle af dem	21.
12. 3 bægerblade	ficaria
5 " "	13.
13. Alle blade i roset, ingen stængelblade	bullatus
Med stængelblade	14.
14. Bladgrunden dybt hjerteformet indskåret	cortusifolius
" ikke " "	15.
15. Stængelbladene siddende. Blomsterne 2-3 cm brede	16.
" stilkede. " 2½-20 mm brede	18.
16. Grundbladene ægformede	bupleuroides
" linje- eller lancetformede	17.
17. Bladspidsen ofte hætteformet. 8-13 kronblade	abnormis
" ikke " 5 kronblade	gramineus
18. Blomsterne siddende, 2½-3 mm brede	nodiflorus
" stilkede. 5-20 mm " "	19.
19. Flerårig. Nødden glat	flammula
Enårig. Nødden vortet	20.
20. Kronen så lang som bægeret	longipes
" ca. 2 x bægeret	ophioglossifolius
21. Enårig	22.
Flerårig	27.
22. Mange nødder i et forlænget hovede	sceleratus
3-30 " " rundet hovede	23.
23. Frugten 2-3 mm	24.
" 6-8 mm	26.
24. Kronen 2 x bægeret	sardous
" 1-4/3 x bægeret	25.
25. Blomsterbunden glat. Bladet lappet til noget fliget	parviflorus
Blomsterbunden dunet. Bladet stærkt delt	trilobus
26. Bladene svagt lappede. Frugterne kortpiggede	muricatus
" smalflegede. Frugterne langpiggede	arvensis
27. Stænglen krybende og rodslående	repens
" ikke krybende	28.
28. Bægerbladene nedadrettede, til sidst eller hele tiden	29.
" udstående hele tiden	30.

29. Blomsterstilken trind. Bøgeret først udstående, siden nedadrettet *macrophyllus*
Blomsterstilken furet. Bøgeret hele tiden nedadrettet *bulbosus*
30. Stængelgrunden omgivet af trævler 31.
" uden trævler 32.
31. Flere udelte end fligede grundblade. 1-2 blomster *gregarius*
" fligede end udelte grundblade. Op til 5 blomster *paludosus*
32. Bladene m.m. glatte og fortykkede *nigrescens*
" hårede 33.
33. Grundbladene svagt lappede *cortusifolius*
" stærkt delte 34.
34. Grundbladenes midterafsnit kortstillet *ollisponensis*
" " ofte ganske langstillet *henriquesii*

Ranunculus hederaceus L. Vedbendfrøpeber. III-IX. Udbredt.

R. omiophyllus Ten. Hedefrøpeber. Kun med flydeblade, med 3-5 lapper, der er smallest ved grunden. Kronen 5-6mm. III-VII.

R. tripartitus DC. Tredelt frøpeber. Bladene med 3(5) omvendt kileformede afsnit, der er smallest ved grunden. Kronen 1½-4½mm. III-V. Udbredt.

R. ololeucos Lloyd Kløverfrøpeber. Bladene som hos foregående. Kronen 7-15mm, 2-3 x bøgeret. Måneformede honningkirtler. III-VIII. BA DL Mi TM

R. peltatus Schrank Storblostmestret frøpeber.
(var. *microcarpus* Meikle har nødderne under 1mm. Ag R)

R. haudotii Godron Strandfrøpeber. Udbredt.

R. saniculifolius Viv. Sanikelfrøpeber. Honningkirtlen måneformet. II-VIII. Udbredt.

R. trichophyllus Chaix Hårfliget frøpeber. 2 underarter:
ssp. trichophyllus: Planten kun rødslående nederst. Talrige, ret kraftige bladflige. Lavlandsplante. Udbredt.
ssp. eradicatus (Laest.) Cook: Planten rødslående ved næsten alle stængelled. Bladfligene få og hårfine. Bjergplante. BA

R. penicillatus (Dum.) Bab. Penselfrøpeber. (R. *pseudofluitans*) Indtil 3m. Bladfligene m.m. indbyrdes parallelle, slappe. Frugtstilke 5-10(-15)cm. Kronbladene 10-15mm med m.m. nyreformede honningkirtler. Hurtigtstrømmende vand. I-X. Udbredt.

R. ficaria L. Vorterod. Ag BA DL E R

R. muricatus L. Pigsmørblomst. 5-35cm. Opret med hul stængel. Bladene groft takkede til 3-5-lappede. Nødden 5-8mm, tornet og med en glat køl hele vejen rundt. II-VII. (Az): SMGF. Lu: Alm.

R. arvensis L. Agersmørblomst. 5-30cm. Opret og grenet foroven. Bladene med smalle, 4-5mm brede flige. 3-7 6-8mm store nødder med et næb på 3-4mm, oftest langtornede. Markkrudd. III-VIII. Udbr.

R. flammula L. Kærsmørblomst. Az: MTPL. Lu: Udbredt.

R. ophioglossifolius Vill. Tungesmørblomst. 10-40cm. Bladene lancet- til bredt ægformede. Stænglen slap, opstigende, hul. Blomsterne 4-10mm brede, gule. Kær, åbredder. III-VI. Udbredt.

R. longipes Lange 2-25cm. Som den foregående, men grundbladene mest elliptiske eller lancetformede. Blomsterne 4-7mm brede, bleggule. IV-VI. BA BL Mi TM

R. nodiflorus L. Parblad smørblomst. 4-17cm. Grundbladene elliptiske eller ægformet-elliptiske, 5-18mm. Stængelbladene smalle, de øverste linjeformede. Små bleggule, siddende blomster i forgreningspunkterne. V-VII. TM

Ranunculus bupleuroides Brot. Vejbreddet smørblomst. 25-50cm. Flerårig med fortykket, travlet rodstock og en roset af æg- til æg-lancetformede, 2-8cm store blade. Stængelbladene smalle. Bleggule blomster. Lyse fyrreskove m.m. III-VI. BA BL DL Mi TM

R. abnormis Cutanda Hættebladet smørblomst. Tyk, travlet rodstock. Grundbladene linje-lancetformede, 4-13cm x 2-6mm. 1-4 gule, 16-30 mm brede blomster. Nødderne jævne. Fugtige bjærgenge. 1500-2300m. V-VIII. BA

R. gramineus L. Græsbladet smørblomst. 10-40cm. Rodstocken travlet. Grundbladene linje- til lancetformede, 4-17cm x 1-10mm. 1-6 18-30mm brede blomster. Nødderne netårede. III-VII. AAL Ag BA E

R. bullatus L. Roset-smørblomst. 8-20cm. Flerårig. Bladene ægformede, rundtaktede, hårede nederunder. Blomsterstilkene ugrenede, hårede. Nødderne 2mm, i 4mm brede, kugleformede hoveder. X-I. AAL Ag BA E R

R. repens L. Lav smørblomst. Az Lu

R. macrophyllus Desf. Størbladet smørblomst. Stænglen forneden med 1-2mm lange, udstående eller nedadrettede hår. Bladene femkantede i omrids, 3-10x4-13cm, 5/6 delte i 3 3-5-lappede eller tandede afsnit. III-VII. Ag

R. bulbosus L. Knoldsmørblomst. 2 underarter:

ssp. bulbosus: Stængelgrunden løgformet fortykket. TM

ssp. aleae (Willk.) Rouy: Stængelgrunden lidet fortykket. Udbredt.

R. sardous Cr. Stivhåret smørblomst. Az: T

R. parviflorus L. Småblomstret smørblomst. 5-45cm. Nedre blade hårede, 3-5-lappede til delte. Blomsterne bleggule, 2½-5½mm brede. Bøgeret udstående. Nødderne småpiggede. II-VII. Az: SMTFPL. Lu

R. trilobus Desf. Trelappet smørblomst. 5-55cm. Glat eller håret. Blomsterne 5-14mm brede, bleggule. Bøgeret nedadrettet. Nødderne vortede. I-VII. Az: SMTGL. Lu: Alm.

R. sceleratus L. Tiggersmørblomst. BA DL E R

R. paludosus Poir. Forskelligbladet smørblomst. (R. *flabellatus*) 10-50cm. Stærkt fortykket, travlet rodstock. Kendelig på de 2 slags grundblade, delte og udelte. Blomsterne store, indtil 3½cm brede. II-VI. Alm.

R. gregarius Brot. 7-25cm. En lille udgave af den foregående med kun få, delte grundblade, disse ellers femkantet-afrundede og buttaktede. III-V. Ag BA BA BB BL E R

R. ollisponensis Pers. 4-40cm. M.m. tæthåret. Grundbladene med 3-5 tandede afsnit. Ofte kun 1 linjeformet stængelblad. Blomsterne indtil 3cm brede. Nødderne i et aflangt hovede, med kroget næb. Egeskov, gyvelkrat, skovbryn. II-V. Ag BA BB BL DL E Mi TM

R. henriquesii Freyn Indtil 55cm. Spinkel og stærkt grenet. Stænglerne fint tiltrykt hårede. Bladenes 3 afsnit hvert 3-delte og tandede. Blomsterne indtil 3cm brede. Nødderne i et aflangt hovede, med kroget næb. Enge og tørre skove. IV-VI. BA BB BL TM

R. nigrescens Freyn 10-40cm. Noget dunet stængel og bladstilke. Bladene indtil 3x4cm, m.m. nyreformede og 3-5-lappede med rundtakket rand. 1-2 gyldentgule blomster. Nødderne i et aflangt hovede med kroget næb. 950-2100m. IV-VII. BA BB BL Mi TM

R. cortusifolius Willd. Storblostmestret smørblomst. Indtil 1m høj. Tæt udstående håret. Grundbladene indtil 30cm brede, afrundet-hjerteformede, med korte og brede, lidt trekantede, takkede lapper. Blomsterne indtil 5cm brede. Åbredder og fugtige steder. Az: MTJFPLC.

Aquilegia vulgaris L. Alm. akeleje. 3 underarter:

ssp. vulgaris: Sporen 14-21mm. Ydre blosterblade 20-30mm. BB DL Mi

ssp. dichroa (Freyn) Diaz: Sporen 9-15mm. Ydre blosterblade 11-18 mm, blå, ofte hvidspidsede; de indre hvide. Az: TGP. Lu: Udbredt.
ssp. hispanica (Willk.) Heyw.: Sporen 7-13mm. Ydre blosterblade 12-18mm, blå, ofte hvidspidsede; de indre blå. V-VII. BA BB

Thalictrum minus L. Liden frøstjerne. 2 underarter:

ssp. minus: Blomsterne uden eller med få kirtler. BB Mi TM

ssp. matritense (Pau) Monts.: Blomsterstanden stærkt kirtler. BB

T. speciosissimum L. (T. flavum L. ssp. glaucum) 100-160cm. Plan-
ten blågrøn til blådegget. Blomsterstanden halvkærmformet, meget
tæt i begyndelsen, senere forlænget. V-VII. Udbredt.

PAEONIACEAE

Paeonia broteri Boiss. & Reuter De nedre blade 2 x trekoblede med afsnittene hele eller med 3-4½ cm brede flige. Bladundersiden glat. Bælgkapslerne lådne. IV-VI. AAL Ag BA BAL BB BL E R TM

P. officinalis L. ssp. microcarpa (Boiss. & Reuter) Nyman Bjærg-
bonderose. De nedre blade 2 x trekoblede med smalle, 1-2½ cm brede
flige. Bladundersiden dunet. Bælgkapslerne glatte eller faharede.
IV-VII. Aal BA BB TW

LAURACEAE

Laurus nobilis L. Lavrbær. 1-5m. Unge grene grønne med langstrakte korkporer. Bladen stedsegrønne, læderagtige, aromatiske, mørkegrønne og skinnende ovenpå, spredte, ofte let bølgede i randen. Tvebo. 4 blosterblade. 8-12 støvdragere. II-IV. (Az): G. Lu

L. azorica (Seub.) Franco Som den foregående, men kvistene ofte kraftigere, tæt filtede som unge. Bladene 5-10x3-8cm, halvrunde til lancetformede, filtede nedenunder, i det mindste på midterribben. Az: SMTJPFLL

Persea indica (L.) Sprengel Træ indtil 20m. Bladene 8-23x3-8cm, lancetformede, glatte, bleggrønne, lidt butte, blå-duggede nedenunder. Unge kviste fint silkeharede. Blomsterne tve-kønnede og gulgrønne, i langstilkede klaser, med 6 blosterblade.
(Az) : SMTGJPFL - Madeiramahogni.

PAPAVERACEAE

Papaver. Valmue.

1. Planten	blågrøn. Stængelbladene omfattende		somniferum
"	grøn. Stængelbladene ikke	"	2.
2. Kapslen	stivhåret		3.
"	glat		4.
3. Kapslen	under 2 x så lang som bred, m.m. kugleformet	hybridum	
"	over 3 x " " " " , kølleformet	argemone	
4. Kapslen	under 2 x så lang som bred, m.m. kugleformet	rhoeas	
"	kølleformet		5.
5. Støvknapperne	gule eller mørkegule		pinnatifidum
"	mørklilla		6.
6. Mælkesaften	hvid		dubium
"	orangegul		lecoqii

Papaver somniferum L. Opiumsvalmue. 2 underarter:

ssp. *somniferum*: M.m. glat. Bladtænderne uden brod. (Az) (Lu)

ssp. setigerum (DC.) Arc.: Stivhåret. Bladtænderne brodspidsede.

Eu: Ag Ba1 BL DL E

P. rhoeas L. Kornvalmue. 2 underarter:

ssp. *rhoeas*: Stænglen udstående håret, især foroven. Az Lu

ssp. strigosum (Boenn.) Pign.: Blomsterstilken tiltrykt håret.

Az Lu

P. dubium L. Gærdevalmue. Az Lu

Papaver lecoqii Lamotte Gulmælket valmue.

P. pinnatifidum Moris Skarptandet valmue. De øvre blade ikke fjerdedelte, men skarpt trekantet takket-lappede. II-VI. Az Lu

P. argemone L. Køllevaalmue.

P. hybridum L. Vinvalmue. Kronen vinrød med en lille sort plet ved grunden. III-VII.

Argemone mexicana L. Pigvalmue. Enårig indtil 1 m. En bleggul eller orange valmue med blågrønne, kraftigt tornede, ofte hvidbrogede blade. VI-VIII. (Lu): E

Glaucium flavum Cr. Strandhornskulpe. 40-70cm. Stærkt blagrøn 2-flerårig med store, gule valmueblomster. Kapslen linjeformet, 15-20cm, glat. IV-X. AAL Ag BAL BL DL E Mi

G. corniculatum (L.) Rudolph Rød hornskulpe. 30-40cm. Dunet enar-
ig med indtil 3cm brede, røde blomster, Kapslen med tiltrykte bør-
ster, indtil 20cm. IV-VII. AAL Ag BAL TM

Chelidonium majus L. Svaleurt. Az Lu: Alle provinser.

Eschscholzia californica Cham. Guldvalmue. 30-60cm. Glat og lidt dunet 1-flerårig med smalflegete, jordrøgsagtige, blågrønne blade, guldgule valmueblomster og en 7-10cm lang, smal kapsel. (Az) (Lu)

Hypercoum. Seglskulpe. Glatte, blågrønne, enårige urter med mælkesaft. Bladene 2-3 x fjerdelte. Blomsterne ret små, gule, 4-tallige, de to par kronblade lidt forskellige. Kapslen linjeformet, m.m. seglkrummet, noget leddet.

1. Kapslen indtil 2mm bred, uden bredere skillevægge littorale
 " over 2mm " , med lidt bredere skillevægge 2.
 2. Ydre kronblades sidelapper mindre end midterlappen.

Ydre kronbladets sidelapper mindre end midterlappen.
Kronen svovlgul procumbens
Ydre kronbladets sidelapper mindst så store som mid-
terlappen. Kronen orangegul imberbe

Hypocoum imberbe Sm. Storblomstret seglskulpe. 5-40cm. Yderste
bladflige linjeformede, udvidede i spidsen, med 2-3 sidetænder.
II-VII. AAL BB E TM

H. procumbens L. Liggende seglskulpe. 5-25cm. Yderste bladflige
æg-lancetformede, med 0-1 sidetænder. Sandet jord, kystnær. II-V.
Ag

H. littorale Wulfen Strandseglskulpe. 5-20cm. Blomsterne orange-gule. Sandet jord, kystnær. III-V. Ag

Corydalis cava (L.) Schweigg. Hulrodet lærkespore. TM

C. heterocarpa (Dur.) Ball 30-120cm. Klatrende enårig med 2 x
 delte blade med ægformede, 3-koblede afsnit og skaftet endende i
 en grenet slyngtråd. Aksestillede klaser med 4-10 lyserøde, 5mm
 lange blomster. Ligner ellers den følgende. III-VI. Ag

C. claviculata (L.) DC. Klatrende lærkespore. Blomsterne hvide.
III-X. BA DL Mi TM

Platycarpus spicata (L.) Bernh. (L.) Bernh. Aksjordrøg. 8-35cm.
Bladene 2 x delte, ganske fintfligede. Lysrøde, 5-6mm store,
ganske kortstilkede jordrøgsblomster i et meget tæt, 1-2cm langt
aks. Især på dyrket jord. II-VIII. Udbredt.

Fumaria. Jordrøg.

1. Kronen mindst 9 mm lang	2.
" under 9 mm "	10.
2. Frugtstilken tilbagekrummet	3.
" ret, udstående eller opret	5.
3. Kronen hvid	capreolata
" lyserød	4.

4. Klasen kortstilket. Den tørre frugt svagt rynket ... petteri
Klasestilken lig eller noget kortere end klasen.
Den tørre frugt glat muralis
5. Øvre kronblad med vinge af samme farve agraria
" " mørklilla vinge 6.
6. Klasestilken meget kortere end klasen 7.
" af klasens længde 9.
7. Bægerbladene savtakkede. Frugten but bastardii 8.
" helrandede. " tilspidset
8. Støttebladene ca. = blomsterstilkene. Blomsterne 9-10 $\frac{1}{2}$ mm petteri
Støttebladene kortere end blomsterstilkene. Blomsterne 10-15mm reuteri
9. Bægerbladene helrandede eller tandede nederst. Kronen mest hvid sepium
Bægerbladene tandede. Kronen lyserød muralis
10. Bægerbladene bredere end kronen densiflora
" smallere end " 11.
11. Bægerbladene over 1 $\frac{1}{2}$ mm lange 12.
" under 1 $\frac{1}{2}$ mm " 13.
12. Kronen bleg rød. Frugten så bred som lang faurei
" lyserød. " lidt bredere end lang officinalis
13. Kronen hvidlig parviflora
" lyserød vaillantii

Fumaria agraria Lag. Markjordrøg. Klaserne med 15-22 blomster, længere end stilkene. Støttebladet ca. 2/3 x den udstående frugtstilk. Kronen 12-14mm. Frugten 2 $\frac{1}{2}$ -3mm, med et udrandet næb. XI-VII. AAl Ag BA1 E R

F. capreolata L. Hvid jordrøg. 30-60cm. Kronen 10-14mm, hvid med mørk spids. Frugten glat. Klasen så lang som stilken. Støttebladet $\frac{1}{2}$ -1 x blomsterstilk. II-VII. (Az) Lu: Alm.

F. bastardii Bor. Støttebladet 1/3- $\frac{1}{2}$ x frugtstilk. Kronen 9-12mm, bleg rød. II-VIII. (Az) Lu: Alm.

F. sepium Boiss. & Reuter Flaskejordrøg. Klasen 6-12-blomstret, kortere end stilken. Støttebladet 1/3-2/3 x frugtstilk. Bægerbladene 4-5x2-3mm. I-VII. AAl Ag BA1 E R

F. reuteri Boiss. Klasestilken ofte kort. Ellers som den følgende art. I-VI. AAl BA BB TM

F. muralis Sonder Kystjordrøg. Klasen så lang som eller længere end stilken. Frugtstilkene tynde. Kronen rosenrød, 9-11mm. I-X. Az Lu

F. petteri Rechb. ssp. *calcarata* (Cadevall) Liden Kronen 9-10 $\frac{1}{2}$ mm, lyserød. Frugten ægformet og svagt rynket. II-VI. BA1 BB

F. faurei (Pugsley) Liden Klaserne med 20-30 blomster, meget kortstilkede. Støttebladet ca. = frugtstilk. III-V. Ag

F. officinalis L. Lægejordrøg. 2 underarter:
ssp. *officinalis*: Klasen med oftest over 20 blomster. Bægerbladene 2 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ x1-1 $\frac{1}{2}$ mm. Udbredt.
ssp. *wirtgenii* (Koch) Arc.: Klasen med 10-20 blomster. Bægerbladene 1 $\frac{1}{2}$ -2x $\frac{1}{2}$ -1mm. II-VI. AAl BA1 E R

F. densiflora DC. Tæt blomstret jordrøg. Støttebladene længere end blomsterstilk. Klasen siddende eller meget kortstilket. Kronen 6-7mm, lyserød med mørk spids. II-VIII. DL TM

F. parviflora Lam. Småblomstret jordrøg. Klasen 10-20 blomstret med kort, men tydelig stilk. Kronen 5-6mm. Støttebladene længere end frugtstilk. II-VI. Udbredt.

F. vaillantii Loisel. Bleg jordrøg. Klasen 6-15-blomstret, m.m. siddende. Støttebladene $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ x frugtstilk. Kronen 5-6mm. III-VII. AAl

CAPPARIDACEAE

Capparis spinosa L. Rundbladet kapers. 40-80cm lange buske med liggende eller udstående, tykke grene med spredte, grågrønne blade, der ofte har akseltorne, runde eller ægformet-runde, 2 $\frac{1}{2}$ -6cm lange. Store, enlige, hvide 4-talsblomster i bladhjørnerne med mange støvdragere og en langstilket frugtknude. Kystklipper og mure. (Lu): E

Oleome violacea L. Brun edderkopblomst. 9-60cm. Enårig, opret, kirteldunet urt med spredte blade; de nedre trekoblede med smalt lancetformede, 1-4cm lange småblade, de øvre enkelte. Lange, bladede klaser med lidt uregelmæssige, lilla firtalsblomster og 6 støvdragere. IV-X. AAl Ag BA BA1 BL E R TM

CRUCIFERAE

1. Skulpen lang, 3-flere x så lang som bred 2.
- " kort, højst 3 x så lang som bred 33.
2. Kronen gul 3.
- " hvid, hvidgul eller lyserød 17.
3. Den modne skulpe perleformet indsnøret *Raphanus*
- " " ikke indsnøret 4.
4. Bladene 2-3 x delte og ganske smalfligede *Descurainia*
- " 0-1(-2) x delte 5.
5. Bægeret opret 6.
- " m.m. udstående 10.
6. Skulpen med knopformet næb *Hirschfeldia*
- " uden " 7.
7. Skulpen med et sværdformet sammentrykt næb *Eruca*
- " uden et sådant næb 8.
8. Skulpen med firkantet tværsnit, uden næb *Erysimum*
- " m.m. trind, med næb 9.
9. Skulpens klapper 3-ribbede *Rhynchosinapis*
- " " 1-ribbede *Brassica*
10. Skulpen 3-året 11.
- " 0-1-året 12.
11. Skulpen med et sværdformet næb *Sinapis*
- " " en kort griffel *Sisymbrium*
12. Skulpens klapper kølede 13.
- " " hvælvede 14.
13. Skulpens klapper let knudrede *Erucastrum*
- " " ikke " *Barbarea*
14. Skulpen med påsatte vorter *Sisymbrella*
- " uden vorter 15.
15. Skulpens klapper med ingen eller svag ribbe *Rorippa*
- " " tydelig ribbe 16.
16. Frøene i 2 rækker *Diploaxis*
- " i 1 række *Brassica*
17. Kronen lyserød 18.
- " hvid eller gullighvid 23.
18. Skulpen tveleddet. Planten kødet *Jakile*
- " ikke tveleddet 19.
19. Bægerbladene m.m. udstående *Arabis stenocarpa*
- " oprette 20.
20. Øvre stængelblade med omfattende grund 21.
- Bladene med tilsmalnet grund 22.
21. Bladene helrandede *Moricandia*
- " takkede *Hesperis*
22. Griflens 2 lapper hver med en knude under spidsen *Matthiola*
- " lapper uden knude *Erysimum* samt *Malcolmia*
23. Skulpen perleagtigt indsnøret *Raphanus*
- " ikke indsnøret 24.
24. I det mindste grundbladene delte 25.
- Alle blade hele 31.
25. Stængelbladene helrandede og pilformede *Arabis glabra*
- " anderledes 26.

26. Skulpen med 1 tydelig ribbe 27.
 " uden eller med utydelig ribbe 30.
 27. Skulpen uden næb, kun med påsat griffel Murbeckiella 28.
 " med et langt næb 28.
 28. Skulpen med et sværdformet næb Eruca 29.
 " " " trindt næb 29.
 29. Skulpen med 2 rækker frø Diplotaxis erucoides
 " " 1 række frø Brassica oxyrrhina
 30. Skulpens klapper flade Jardamine
 " " hvælvede Nasturtium
 31. Skulpens klapper flade Arabis
 " " hvælvede 32.
 32. Enårig Arabidopsis
 Toårig Alliaria
 33. Kronen gul 34.
 " hvid eller lyserød 41.
 34. Skulpen hængende Isatis
 " opret eller udstående 35.
 35. Skulpen langagtig og trind og jævn Rorippa
 " anderledes 36.
 36. Skulpen brilleformet Biscutella
 " ikke brilleformet 37.
 37. Stængelbladene med pil- eller øreformet grund 38.
 " " uden " " " " 39.
 38. Skulpen netrynket Neslia
 " ikke netrynket Camelina
 39. Stjerneåret. Bladene helrandede Alyssum
 Ikke stjerneåret 40.
 40. Skulpen med uregelmæssige fremspring eller vinger ... Bunias
 " " ribber eller rynket Rapistrum
 41. Skulpen kuglerund, uden længdeskillevæg 42.
 " mest fladtrykt, med en længdeskillevæg 43.
 42. Skulpen netåret Calepina
 " jævn, med et smalt stilkled nedenunder sig Grambe
 43. Skulpen bredvægget 44.
 " smalvægget 49.
 44. Blomsterne rødlilla Lunaria
 " hvide 45.
 45. Planten glat Cochlearia
 " håret 46.
 46. Bøgeret opret Camelina
 " m.m. udstående 47.
 47. Stænglen bladløs Erophila
 " bladet 48.
 48. Bladene helrandede Lobularia
 " tandede Draba
 49. Skulpens overflade rynket eller vortet Coronopus
 " " " jævn 50.
 50. Stængelbladene med omfattende grund 51.
 " " uden " " " 55.
 51. Skulpen omvendt hjerteformet, uvinget Jardaria
 " anderledes 52.
 52. Skulpens sider rette, danner en spids vinkel forneden
 Skulpens sider krumme Capsella 53.
 53. Planten m.m. håret Lepidium
 " stort set glat 54.
 54. Skulpen vinget Thlaspi
 " uvinget Ionopsidium abulense
 55. Ydre og indre kronblade ulige store 56.
 " " " " lige " 58.
 56. Med tydelig griffel Iberis
 Støvfanget næsten siddende 57.
 57. Enårig Teesdalia
 Flerårig Teesdaliopsis

58. Kronen rødlilla. Stængelløs enårig Ionopsidium acaule
 " hvid. Med stængel 59.
 59. Flerårig 60.
 Enårig 61.
 60. 40-120cm. Bladene hele Lepidium
 4-25cm. Bladene fjersnitdelte Hutchinsia
 61. Skulpen smalvinget foroven 62.
 " uvinget 63.
 62. 2-20cm høj med 0-3 stængelblade Teesdalia
 Med mange stængelblade Lepidium
 63. Klaserne åbne med opret-udstående skulpestilke Hymenolobus
 " tætte med udstående skulpestilke Hornungia

Sisymbrium. Vejsennep.

1. Klasen bladet 2.
 " bladløs 3.
 2. Blomsterne 2-3 sammen i bladhjørnerne polyceratium
 " enlige runcinatum
 3. Skulpen 1-2cm 4.
 " over 2 cm 5.
 4. Kronen bleggul. Skulpen opret tiltrykt officinale
 " mørkegul. " ofte vreden austriacum
 5. Skulpestilken 1½-3½mm. Kronen 1,8-2,5mm, bleggul erysimoides
 " 3-13 mm. " over 2,5 mm 6.
 6. Skulpestilken tykkere mod spidsen. Skulpen ofte vreden
 austriacum
 Skulpestilken af ensartet tykkelse 7.
 7. Skulpestilken så tyk som skulpen 8.
 " tyndere end skulpen 9.
 8. Planten m.m. glat, kun stivhåret ved grunden altissimum
 " dunet orientale
 9. De unge skulper rager op over blomsterne, disse 2½-3½mm irio
 " " " ikke op over blomsterne, disse
 7-10mm crassifolium

Sisymbrium irio L. Glat vejsennep. Bladene med et smalt trekantet, større endefsnit og op til 4 par smalle, næsten vinkelret udstående sideafsnit. IX-VI. (Az) Lu: AAL Ag E TM

S. austriacum Jacq. Østrigsk vejsennep. 2 underarter:

ssp. chrysanthum (Jord.) Rouy & Fouc.: 25-120cm. Flerårig. Nedre blade med 5-6 par spidse, trekantede lapper. Kronen 4-5mm. Skulpen 1-2cm, tiltrykt eller vredent-udstående. V-VIII. Mi
ssp. contortum (Jav.) Rouy & Fouc.: 25-100cm. 1-flerårig. Nedre blade med 3-8 par lapper. Kronen 4½-5mm. Skulpen 3-4½cm, udstående til opret, hyppigt buet eller vreden. IV-VIII. Mi TM

S. crassifolium Cav. 10-120cm. 1-flerårig. Bladene lidt kødede og noget blågrønne, de nedre med ofte 5 par butte lapper. Blomsterne lysegule. Skulpen 5-8cm. II-VII. AAL

S. altissimum L. Ungarsk vejsennep. (Lu)

S. orientale L. Blød vejsennep. 10-80cm. Ofte grådunet enårig. Øvre blade ofte helrandede. Blomsterne bleggule. Skulperne 4-10 cm. I-VII. BAL E R

S. polyceratium L. Hornt vejsennep. 30-40cm. Liggende til opret enårig. Blomsterne små, ca. 1½mm, bleggule og næsten siddende. Skulperne 1-2cm, noget krumme. IV. (Lu): E

S. runcinatum Lag. Tykgrifflet vejsennep. 20-80cm. Enårig. Blomsterne 2½-3mm, bleggule. Skulpen 1-3cm. III-VII. BAL BB E TM

S. officinale (L.) Scop. Rank vejsennep. (Az) Lu

S. erysimoides Desf. Hjørneklopsvejsennep. 10-80cm. Enårig med glatte blade. Tyk skulpestilk. Skulpen 3-4cm. XI-VI. (Az): TF

Murbeckiella boryi (Boiss.) Rothm. Liden fjerkerse. Indtil 25cm høj flerårig, m.m. stjernehaaret. Grundbladene $1\frac{1}{2}$ -3cm, m.m. helrandede. 2-5 fjerfligede stængelblade. Kronbladene hvide, 3-7mm. Skulpen 1-2 $\frac{1}{2}$ cm med en stilk på 2-10mm. 1300-3300m. IV-VIII. BA BB

• M. sousae Rothm. Indtil 35cm. Glat eller stjernehaaret. Grundbladene 4-7cm, fjerfligede. Stængelbladene m.m. tandede. Kronbladene hvide, 6-10mm. Skulpen 3-5cm med en stilk på 10-13mm. III-VII. BL DL: Serras do Marão, Freitas og Lousã.

Descurainia sophia (L.) Webb Barberforstand. BB BL DL TM

Alliaria petiolata (Bieb.) Cavara & Grande Løgkarse. BA BB BL TM

Arabidopsis thaliana (L.) Heynh. Gasemad. (Az) Lu

Isatis tinctoria L. Farvevæjd. Skulpen nærmest spatelformet, mindst $2\frac{1}{2}$ x så lang som bred. TM?

I. platyloba Link Skulpen elliptisk-rund, under $2\frac{1}{2}$ x så lang som bred. III-VI. TM: Miranda do Douro.

Bunias erucago L. Agertakkeklop. 20-80cm. Stivhåret og kirtlet enårig. Skulpen 10-12mm, firkantet med 4 uregelmæssigt dobbelttakkede vinger. III-VII. AAL Ag BA BAL BL DL E TM

Erysimum. Hjørneklap.

1. Stænglerne forveddede forneden cheiri 2.
" ikke forveddede
2. Blomsterne gule merxmuelleri 3.
" lilla
3. Med mange gølge skud forneden linifolium
Uden gølge skud forneden lagascae

Erysimum cheiri (L.) Cr. Gyldenlak. 20-60cm. Blomsterne mørkegule til orangebrune. Bladene oftest helrandede. III-V. (Lu)

E. merxmuelleri Polatschek 25-65cm. Kronbladene 12-15mm. Skulperne 3-6cm, lidt knudrede. Nedre blade linje- eller linje-lancetformede. 700-1200m. V-VII. BA BB BL. Serra da Estrela.

E. linifolium (Pursh.) Gay 5-40cm. Flergangsblostmrende. Bladene 1-6cm x $\frac{1}{2}$ -3mm, m.m. helrandede. Flere blomstrende stængler, der udgår fra liggende skud. III-VIII. BA DL Mi TM

E. lagascae Rivas 10-45cm. Engangsblostmrende. Bladene 3-7cm x 2-7mm, noget småtandede. De blomstrende stængler udgår direkte fra rodstocken. II-VI. AAL BA BB

Hesperis laciniata All. Fliget aftenstjerne. 10-80cm. Bladene m.m. ægformede, med uregelmæssigt bugtet-tandet rand og undertiden fliget grund. Kronen 15-30mm, rødlig, sjældent gule med lilla pletter. III-VI. E BA BL

Malcolmia. Levkøj.

1. Bægerbladene uden sækformet grund ramosissima 2.
" med tydelig, sækformet grund
2. Stænglen svagt dækket af 2-5-grenede hår flexuosa 3.
" tæt dækket af mange-grenede hår
3. Skulpestilken 1mm bred, ca. af skulpens bredde littorea
" 1mm " , tyndere end skulpen lacera

Malcolmia littorea (L.) R.Br. Gulgriflet levkøj. 10-40cm. Tæt hvidfiltet flerårig, forveddet forneden. Nedre blade m.m. siddende. Skulpen 3-6cm, ikke knudret. Kronbladene 14-22mm. Sandstrand. II-XIII. Ag BA BL DL E Mi

M. lacera (L.) DC. Knudelevkøj. (M. triloba (L.) Sprengel). 8-40cm. 1-flerårig, ikke forveddet. Nedre blade kortstilkede. Skulpen 2-4cm, knudret. Kronbladene 8-16mm. Planten grågrønt filtet. Sandet jord. II-XII. AAL Ag BA BL BB DL R TM

Malcolmia flexuosa (S. & S.) S. & S. Krumlevkøj. Indtil 40cm. Grøn enårig. Kronbladene 12-25mm, med gul negl. Skulpen 3 $\frac{1}{2}$ -8cm, dens stilk så tyk som skulpen. IV-VI. (Lu): E

M. ramosissima (Desf.) Thell. Grenlevkøj. 5-20cm. Hvidligt til grågrønt filtet enårig. Kronbladene 4-8mm. Skulpen 1 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ cm, knudret. Sandstrand og sandet jord. II-VIII. BL DL E Mi

Matthiola. Levkøj.

1. Skulpen 3-5 mm tyk, fladtrykt 2.
" under 2 mm tyk, trind 3.
2. Skulpen med store, stilkede, sorte eller gule kirtler sinuata
" uden sådanne kirtler incana
3. Flerårig. Skulpens horn 0-1 $\frac{1}{2}$ mm fruticulosa
Enårig. " " 3 $\frac{1}{2}$ -5 $\frac{1}{2}$ mm parviflora

Matthiola incana (L.) R.Br. Sommerlevkøj. 30-60cm. Kraftig flerårig. Bladene mest helrandede, gråfildede eller m.m. glatte. Kronen 17-24mm. Skulpen 6-11cm. II-VI. Az: SM7GJPFL. (Lu)

M. sinuata (L.) R.Br. Klitlevkøj. 30-50cm. Gråfiltet 2-flerårig. Bladene mest bugtede til fligede. Kronen 19-22mm. Skulpen 6-12cm. Sandstrand og kystklipper. V-VII. BL DL E Mi

M. parviflora (Schousb.) R.Br. 2-20cm. Nedre blade bugtet-tandede til fligede. Kronen 6-10mm. Skulpen 3 $\frac{1}{2}$ -6cm med 2 opret-udstående horn. I-V. Ag: Loulé. M.sj.

M. fruticulosa (L.) Maire Mørk levkøj. 30-50cm. Ofte tæt gråfiltet. Bladene ofte indrullede, helrandede til fligede. Kronen 16-21mm. Skulpen 3-8cm. IV-VII. AAL BAL BL? DL E TM

Barbarea. Vinterkarse.

1. Øvre blade hele, tandede eller lappede vulgaris 2.
" " dybt delte med 2-flere par flige
2. Skulperne 1 $\frac{1}{2}$ -3cm. Kronen mest 4-6mm intermedia
" 3 $\frac{1}{2}$ -7cm. " " 6-8mm verna

Barbarea vulgaris R.Br. Alm. vinterkarse.

B. verna (Mill.) Asch. Langskulpet vinterkarse. 10-90cm. Grundbladene med 6-7 par sidelapper. Skulpen lidt fladtrykt. IV-VII. Az: MTJPFLL. Lu: Ag BL DL E Mi TM

B. intermedia Bor. Randhåret vinterkarse. Skulpen med kvadratisk tværsnit. IV-VI. BA TM

Sisymbrella aspera (L.) Spach Gal slimkarse. 8-50cm. Knudebesat 1-flerårig. Bladene 1-2 x fjersnitdelte med 5-10 par sideflige. Kronbladene 3-12mm, gule. Skulperne 1-5cm, ofte noget sværdformede, m.m. udstående, rette eller krumme. Bækbredder, fugtige steder. IV-VIII. AAL BA BAL BB BL DL E Mi TM

Rorippa. Guld-karse

1. Kronen lig eller kortere end bægeret palustris 2.
" længere end bægeret
2. Stængelbladene mest hele amphibia 3.
" m.m. delte
3. Stængelbladene med tydelige øren ved grunden pyrenaica
" ikke eller svagt ørede ved grunden silvestris

Rorippa silvestris (L.) Besser Vejguld-karse.

R. palustris (L.) Besser Kærguld-karse. BB Mi R TM

R. amphibia (L.) Besser Vandpeberrod. BL R

R. pyrenaica (All.) Rechb. Smalfliget guld-karse. 20-70cm. Mest flerårig, med bladrosset med oftest fjersnitdelte blade med ægformet endefsnit og aflange sideflige. Stængelbladene med 2-5 par smalle sideflige. Fugtige steder. IV-VIII. BA BL Mi TM

Nasturtium officinale R.Br. Havebrøndkarse. Az Lu

Cardamine. Springklap.

1. Kronbladene 4-17 mm 2.
- " 2-4 mm 3.
2. Blomsterstilkene hårede. Kronen 4-8 mm caldeirarum
- " glatte. " 7-17 mm pratensis
3. Planten helt glat. Småbladene med kileformet grund parviflora
- " noget håret. Endesmåbladet æg-hjerteformet 4.
4. Stænglen med 6-10 blade. Skulperne overrager næppe
- blomsterne flexuosa
- Stænglen med 2-6 blade. Skulperne overrager tydeligt
- blomsterne hirsuta

Jardamine pratensis L. Engkarse. BL DL E Mi TM

J. parviflora L. Damkarse. 10-25cm. Glat enårig. Øvre blade med 5-8 par aflangt-linjeformede, helrandede småblade og smalt ende-afsnit. Bøgeret 1-1½mm, kronen 2-3mm. V-VIII. BL

● J. caldeirarum Guthnick 15-50cm. Spredt håret 2-flerårig. Småbladene skævt ægformede, 5-6 par på rosetbladene, 2-4 par på stængelbladene. Bøgeret 2-3mm. Fugtige steder. Az: SMTJPFLLJ

C. Flexuosa With. Skovkarse. BA BL DL Mi TM

J. hirsuta L. Rosetkarse. Az Lu

Arabis. Kalkkarse.

1. Blomsterne hvidgule. Stængelbladene blagrønne og glatte glabra
- Blomsterne hvide eller lyserøde 2.
2. Enårig. Grundbladene visne under frugtmodningen recta
- 2-flerårig. Grundbladene grønne under frugtmodningen 3.
3. Stænglen tiltrykt håret 4.
- " udstående håret 5.
4. Skulpestilkene oprette planisiliqua
- " m.m. udstående sadina
5. Kronen lyserød. Klasen m.m. håret stenocarpa
- " hvid. Klasen helt glat juressi

Arabis glabra (L.) Bernh. Tårnurt. BA TM

A. juressi Rothm. 25-50cm. Behåret med enkle samt 2-4-grenede hår. Bøgerbladene glatte. Skulperne 4-7cm, tiltrykte. V-VIII. BA BL DL Mi R TM

A. sadina (Samp.) Jout. 15-45cm. Behåret med m.m. siddende stjernehaar. Bøgerbladene hårede foroven. V-VI. BA BB Mi TM

A. stenocarpa Boiss. & Reuter 35-75cm. Behåret med enkle samt 2-5-grenede hår. Bøgerbladene ofte helt harede. Skulpen 4-6cm, opret, noget knudret. V-VI. BA BB Mi TM

A. planisiliqua (Pers.) Rchb. Tætbladet kalkkarse. 40-80cm. 10-25 stængelblade. Bøgerbladene glatte, noget rødlig. Skulperne 4½-8cm, tæt tiltrykte, lidt knudrede. IV-VII. BL E TM

A. recta Vill. Øret kalkkarse. (A. auriculata Lam.) 10-40cm. Kronen 2-4mm. Skulpen 1-3½cm. Skulpestilkene af skulpens bredde. III-VI. TM: Vimioso.

Lunaria annua L. Judaspenge. (Lu)

L. rediviva L. Vedvarende måneskulpe. V-VII. Ag BA BB BL

Alyssum. Krognål.

1. Flerårig serpyllifolium
- Enårig 2.
2. Skulpen glat minutum
- " dunet eller håret 3.

3. Bøgerbladene tidligt affaldende. Stængelbladene stjernehaar med 6-12 grene simplex
- Bøgerbladene sent affaldende. Stængelbladene stjernehaar med 12-20 grene 4.
4. Skulpen med 2 slags hår, lange og korte granatense
- " kun med korte hår alyssoides

Alyssum serpyllifolium Desf. Timianbladet krognål. 10-30cm. Bladene indtil 18x4mm, grå eller hvide nedenunder, grå eller grågrønne ovenpå. Kronen 2-2½mm. Skulpen 2½-4½mm, tæt hviddunet. IV-VII. TM

A. alyssoides (L.) L. Gråodder. TM

A. granatense Boiss. & Reuter Stjernehaar gråodder. 5-10cm. Som den foregående, men griflen 0,7-1,5mm (0,3-0,6mm hos alyssoides). II-VI. Ag AAL BAL TM

A. minutum DJ. Glatkulpet gråodder. 5-10cm. III-VI. BA TM

A. simplex Rudolphi Markkrognål. (A. minus (L.) Rothm.) Indtil 40cm. II-VI. Ag AAL BA BAL TM

Lobularia maritima (L.) Desv. Biblomme. 10-40cm. Stærktgrenet, forneden forveddet flerårig. Bladene linje-lancetformede, 6-30mm, spidse, gråfiltede som unge af midtfæstede hår. Klaserne forlængede. Bøgeret 1mm, kronen 3mm. Skulpen 2-3x2½-3½mm, m.m. sølvdu-net. Udyrkede steder, mest nær kysten. I-XII. Az Lu

Draba muralis L. Murgæslingeblomst. 10-30cm. Enårig, oftest 1-stænglet, med roset. Nedre blade spatelformede og m.m. helrandede, de øvre ægformede med 4-6 par tænder. 2mm store blomster i forlængt klase. III-VI. Udbredt.

Erophila verna (L.) Chev. Værgæslingeblomst. Ag BA BL DL E TM

Ochlearia danica L. Dansk kokleare. Mest flerstænglet 1-2-årig. Stængelbladene mest stilkede, håndlappede. III-IV. Ag DL E Mi

O. glastifolia L. Stor skørbugsurt. 60-100cm. Enstænglet enårig. Stængelbladene siddende og helrandede. V-VII. BAL DL

Camelina microcarpa Andr. Småskulpet dodder. 12-90cm. Glatligt håret enårig. Bladene m.m. helrandede med pilformet grund. Kronbladene lysegule, ca. 5mm. Skulpen nærmest omvendt pæreformet med ganske smal vingekant. IV-VII. BA BB BL E TM

Neslia paniculata (L.) Desv. ssp. thracica (Velen.) Bornm. Rundskulpe. 15-60cm. Stjernedunet enårig med pilformede stængelblade og 2mm lange, gule kronblade. Skulpen rund med firkantet tvær-snit, et lille næb og netåret. III-VI. AAL TM

Capsella bursa-pastoris (L.) Med. Hyrdetaske.

C. rubella Reuter Rødlig hyrdetaske. Enårig. Kronbladene næppe længere end det rødligt anløbne bøger. Kronen ofte også rødlig. III-VII. Az: SMTGJ. Lu: Alm.

Hutchinsia alpina (L.) R.Br. ssp. auerswaldii (Willk.) Greuter Gemsekarse. 5-25cm. Grenet stængel med adskillige rosetter med fjerfligede til-snitdelte blade. Skulpen 3-6mm, ægformet og spids. Kalkklipper. IV-VIII. TM

Hymenolobus procumbens (L.) Nutt. Hindeskulpe. 5-15(-30)cm. Enårig med ugrenede hår. Nedre blade ofte 1 x fjersnitdelte. Kronen lidt længere end bøgeret, 1½-3mm. Skulpen 2-5mm, med gennemskinnelige klapper. I-VII. Ag R

Hornungia petraea (L.) Rchb. Stenkarse. 2-15cm. Opret og grenet, stjernehaar enårig med fjersnitdelte blade. Kronen ¾-1mm, ca. lig bøgeret. II-VII. BL E

● Ionopsidium acaule (Desf.) Rchb. Rød honningkarse. 1½-6cm. Enårig, glat rosetplante. Bladene ret langstilkede med en lille,

ægformet-rund plade på 2-6mm. Rødlilla, 2-4mm store blomster direkte fra rosetten. Skulpen 2-4½cm, m.m. rund. Sandet jord. XI-XII+II-IV. Ag BAL E

Ionopsidium abulense (Pau) Rothm. 3-27cm. Glat, flerstænglet enårig. Bladene spredt og uregelmæssigt tandede, stængelbladene med øren. Kronbladene 2-4½mm, hvide. Skulpen 3-6½x2-3mm. III-VI TM E?

Teesdalia nudicaulis (L.) R.Br. Flipkrave. Grundbladene butlappe. Skulpen 2½-4mm, med kort griffel. Alle provinser.

T. coronopifolia (Bergeret) Thell. Glat flipkrave. 2-20cm. Altid glat. Grundbladene spidslappede. Kronbladene næsten ens. Skulpen 2-3mm, uden griffel. I-V. Alle provinser.

Thlaspi perfoliatum L. Hjertebladet pengeurt. 10-30cm. Enårig med trind stængel. Stængelbladene med hjerteformet grund. Skulpen hjerteformet. XII-VI. AAL BAL BB BL E R TM

Teesdaliopsis conferta (Lag.) Rothm. 5-15cm. Tueformet flerårig. Bladene 10-15mm x 1-5mm, alle i roset, glatte. Klaser af uregelmæssige, hvide blomster; de ydre kronblade 7mm. Skulpen 6x6mm, m.m. rund, lidt udrandet. 1500-2200m. BA: Serra de Estrela.

Iberis. Sløjfeblomst.

1. Flerårig. Oftest med gølge rosetter 2.
Enårig. Uden gølge rosetter 3.
2. Stængelbladene m.m. linjeformede og helrandede ciliata
" m.m. bredt spatelformede, ofte tandede i spidsen procumbens
3. Skulperne i klaser amara
" i halvskærme 4.
4. Bladene helrandede umbellata
" kamtandede pectinata

Iberis pectinata Boiss. & Reuter (I. sampaiana .) 10-30cm. Stivhåret. Kronen 9mm, hvid. Skulpen 5x4½mm, med nærmest kvadratisk omrids og 2 brede, trekantede spidser. IV-VI. Ag BAL

I. umbellata L. Sløjfeblomst. 20-50cm. Glat. Kronen lyserød til rødlilla. Skulpen indtil 10mm, med oprette, smalt trekantede spidser. V-VI. (Az)

I. amara L. Prydsøjfeblomst. 15-30cm. M.m. håret forneden. Kronen hvid eller lyserød, 5-9mm. Skulpen 6x5mm, næsten rund, med korte spidser. V-VI. (Lu)

I. ciliata All. Randhåret sløjfeblomst. 15-30cm. Stænglerne dunede. Bladene randhårede eller dunede. Kronen 7-10mm, hvid eller rød. Skulpen 5-7x4-6mm, ægformet til rund, bredtakket. 2 ssp.: ssp. *contracta* (Pers.) Moreno: Kronbladene rødlilla. Store knopper i blad hjørnerne. V-VII. AAL BA TM
ssp. *welwitschii* (Boiss.) Moreno: Kronbladene hvide eller lyserøde. Små eller ingen knopper i blad hjørnerne. V-VI. Ag AAL BAL E R

I. procumbens Lange 15-30cm. Dunet. Kronen 5-9mm, hvid eller lyserød. Skulpen 4-7mm, ægformet med korte spidser. Ag BL E

Biscutella. Brilleskulpe.

1. Kronbladene 11-15mm. Skulperanden gennemskinnelig auriculata
" højst 8mm. " hindeagtig 2.
2. Bladene fildede vincentina
" stivhårede til m.m. glatte 3.
3. Bladene dybt og regelmæssigt tandede lusitanica
" bugtet-tandede laevigata

Biscutella laevigata L. Alm. brilleskulpe. 30-70cm. Bladene stivhårede. Få stængelblade. Skulpen 8-14mm bred. II-IX.

B. vincentina (Samp.) Rothm. 20-30cm. Grundbladene 5-6cm, bøl-

get-bugtede. Stængelbladene meget små. Skulpen 16-19mm bred. III-V. Ag BAL: Cabo de S. Vicente.

Biscutella lusitanica Jordan 40-60cm. Stænglen stivhåret, grenet. Grundbladene med 3-6 par tænder. Kronen 5-6mm. Skulpen 9-11mm bred.

B. auriculata L. Øret brilleskulpe. 40-60cm. Sidestillede bagerblade med sækformet grund. Kronen med lang negl. Skulpen 12-18mm bred med en indtil 1mm bred rand. II-IX. AAL Ag BAL BL E R

Lepidium. Karse.

1. Stængelbladene med øret grund 2.
" " tilsmalnet grund 3.
2. 1-2-årig. Planten grenet foroven campestre
Flerårig. " " ved grunden heterophyllum
3. Flerårig 4.
Enårig 5.
4. Bladene brede, op til 10 cm lange latifolium
" lancet-linjeformede, op til 4cm lange graminifolium
5. Planten fintdunet virginicum
" m.m. glat 6.
6. Kronen mangler ruderalesativum
" ca. 2 mm

Lepidium campestre (L.) R.Br. Salomons lysestage. E

L. heterophyllum Benth. Forskelligbladet karse. Udbredt.

L. sativum L. Havekarse. 20-40cm. Stænglen blåduget. Nedre blade fjersnitdelte med smalle, tandede afsnit. III-VII (Az) (Lu)

L. virginicum L. Virginsk karse. 30-50cm. Stængelbladene lancetformede og skarptandede. V-VII. (Az): SMTJPFLL (Lu)

L. ruderalesativum L. Stinkende karse. (Az): L. Lu: BA BL

L. latifolium L. Strandkarse. Az: T. Lu: AAL Ag BL E

L. graminifolium L. Græsbladet karse. 40-70cm. Nedre blade tandede til lappede, de øvre m.m. linjeformede. Skulpen æg-rudeformet. V-XII. E

Jardaria draba (L.) Desv. Hjerteskulpet karse. Ag BL DL E

Coronopus squamatus (Forssk.) Asch. Ravnefod. 5-25cm. Liggende enårig med 1-2 x delte blade. Skulpen vortet, nærmest nyreformet. IV-IX. Ag: TG. Lu: AAL Ag BAL BL E R

C. didymus (L.) Sm. Stinkende ravnefod. 5-25cm. Som den foregæende, men skulpen netåret, noget hen ad et liggende ottetal. II-IX. Az: SMTGJPFL. Lu

Moricandia arvensis (L.) DC. Purpursennenep. 30-50cm. Glat og blågrøn enårig med stærkt stængelomfattende, butte, ofte helrandede blade. Blomsterne ca. 2cm lange, rødlilla. III-VI. BB

Diplotaxis. Mursennenep.

1. Kronen hvid, ofte lillaanløben. Øvre blade med afskåret eller omfattende grund erucoides
Kronen gul. Øvre blade med tilsmalnet grund 2.
2. Skulpeklapperne kølede. Kronen blegt flødegul siifolia
" ikke kølede. Kronen gul 3.
3. Kronen 2-4 mm viminea
" 6-12 mm 4.
4. Kronbladene arer sammenløbende; neglen kort og bred 5.
" " ikke sammenløbende; neglen længere og smal 6.
5. Stænglen m.m. ubladet, med nedadrettede hår foroven muralis
" bladet, glat foroven tenuifolia
6. Skulpens næb 1½-2½ mm ilorcitana
" " 3-6 mm 7.

7. Stængel og blade med stive til lidt stikkende hår ... virgata
 " " " uden sådanne hår catholica

Diploaxis tenuifolia (L.) DC. Sandsennep. E

D. muralis (L.) DC. Mursennep. (Az): M. Lu: E

D. viminea (L.) DC. Stinkende mursennep. 30-50cm. Glat eller svagt håret. Bladene lyreformet fjerlappede. Kronen svovlgul. I-XII. Ag? BAL BL E

D. erucoides (L.) DC. Kålsennep. 5-50cm. Stænglerne sparsomt stivhårede. Nedre blade fjerdelte, øvre tandede. Kronen 7-13mm. I-XII. BB E

D. ilorocitana (Sennen) Aedo 10-60cm. Udstående håret. Nedre blade hele til fjerdelte. Kronen 7-11mm. II-V. Ag?

D. virgata (Cav.) DC. Stivhåret vejsennep. 20-100cm. Bladene fjerfligede med 4-6 par sideflige. Kronen 7-9mm. I-XII. AAL Ag BAL BB E R

D. catholica (L.) DC. 5-80cm. Stænglerne bladede. Nedre blade 1-2 x fjerdsnitdelte med 3-6 par sideafsnit. Kronen 7-9mm. IX-VI. (Az): SM. Lu: Udbredt.

D. siifolia Kunze Mærkesennep. Indtil 1m. Nedre blade 3-18cm, fjerdsnitdelte med 3-6 par uregelmæssigt tandede til delte, m.m. lancetformede afsnit. Skulpen ret knudret, 2½-3cm. 2 ssp.:
 ssp. *siifolia*: Stænglerne oprette og bladede, svagt til noget hårede forneden. Bladene endefsnit lidet større. IX-VII. BAL
 * ssp. *vicentina* (Velv.) Laborde: Stænglerne opstigende og lidet bladede. Bladene endefsnit større end sideafsnittene. Stænglen tæthåret forneden. Sandstrand. III-VI. Ag: Cabo de S. Vicente.

Brassica. Kål

1. Stængelbladene med omfattende grund napus
 " " uden " " 2.
2. Skulperne tiltrykte nigra
 " " udstående " 3.
3. Næbbet mindst = skulpen. Hvidlige kronblade, 6-8mm oxyrrhina
 " kortere end skulpen " 4.
4. Skulpens næb 10-20mm. Kronen 5-6(8)mm tournefortii
 " " 3-10mm. " 9-12mm barrelieri

Brassica nigra (L.) Koch Sort sennep. Skulperne 1-2cm, kølede. IV-VI. Az: MTFL. Lu

B. napus L. Raps. (Lu)

B. barrelieri (L.) Janka Sandkål. 15-50cm. Noget stivhåret enårig. Grundbladene høvliformet fligede med 7-10 par sideflige og en tyk, hvid midterribbe. Endefsnittet lille. III-VI. Alle prov.

B. oxyrrhina Coss. Langnæbbet kål. Indtil 80cm. Noget stivhåret. Grundbladene med 8-15 par sideflige, ellers som foregående. Skulpen 3½-7½cm, heraf udgør næbbet 2-3½cm. Sandet jord. II-IV. Ag BA BAL BB BL E R TM

B. tournefortii Gouan Smalfliget kål. 30-100cm. M.m. stivhåret enårig. Bladene med 3-10 par sideflige og et større endefsnit. Skulpen 3-7cm, næbbet 1-2cm. Sandet jord. I-III. AAL? Ag?

Sinapis arvensis L. Agersennep. (Az) Lu

S. alba L. Gul sennep. 2 underarter:

ssp. *alba*: Planten ikke grenet fra grunden, nedre stængelled ikke forkortede. Skulpens næb ikke bredere end skulpen. (Az) (Lu)
 ssp. *mairei* (Lindb.f.) Maire: Planten grenet fra grunden, med forkortede nedre stængelled. Skulpens næb lidt bredere end skulpen. III-V. AAL Ag BAL BB BL R TM

Eruca vesicaria (L.) Cav. Salatsennep. 20-80cm. Enårig. Bageret

opret. Kronbladene 15-20mm, hvide eller bleggule, med lilla årer. Skulpen tiltrykt akslen, med et sværdformet næb på 7-10mm. II-VI. BAL BB TM

Erucastrum nasturtiifolium (Poir.) Schulz Karsesennep. 20-80cm. Tæt stivhåret med nedadrettede hår, i det mindste forneden. Bladene ofte af form som Engbrandbægers, de to nederste flige stængelomfattende. IV-VII. BAL BB DL E

Hirschfeldia incana (L.) Lagr.F. Bastardsennep. 10-120cm. 1-2-årig, tæthåret. Nedre blade lyreformede til fjerfligede. Kronen 6-9mm, bleggul, ofte mørkåret. Den blomstrende del af klasen kugleformet sammentrængt. Skulperne noget tiltrykte. V-VII. (Az): SM. Lu

Rhynchosinapis. Næbskulpe.

1. Skulpens næb længere end resten af skulpen transtagana
 " " kortere " " " " 2.
2. Kronen gul cheiranthos
 " bleggul eller hvidlig og lillaåret " 3.
3. Klaserne udgår direkte fra rosetten johnstonii
 " " ikke direkte fra rosetten pseuderrucastrum

Rhynchosinapis cheiranthos (Vill.) Dandy Næbskulpe. 30-100cm. Stænglen m.m. stivhåret forneden. Bladene med 3-5(-9) par lappede eller tandede afsnit, noget stivhårede på begge sider. Kronen bliver ikke hvidligt-lilla, når den visner. IV-VIII. ?

R. transtagana (Cout.) 8-30cm. Tæt stiv-børstehåret enårig med bladrosset. Bladene nævliformet fligede med 6-10 par flige. Kronen bleggul eller hvidlig med lilla årer. Skulpen med krumt næb. III-VI. Ag BAL

- * *R. johnstonii* (Samp.) Heyw. Flerårig med roset af kødede og hårede 4-5 lappede blade, hvorfra der kan udgå kraftige, liggende stængler. Sandstrand. NV.

R. pseuderrucastrum (Brot.) Franco 30-80cm. Stænglen ofte rødlig. Bladene med 5-7 par flige. Kronen til sidst hvidlig. 3 ssp.:
 ssp. *pseuderrucastrum*: Stængel og blade m.m. glatte. Kronen 12-16 mm. Skulpen 1,2-2mm tyk. Indtil 700ms højde.

- * ssp. *cintrana* (Cout.) Franco: Stængel og blade m.m. glatte. Kronen 16-20mm. Skulpen 2-4mm bred. E: Serra de Sintra.
 ssp. *orophila* Franco: Stænglen forneden samt bladede tæt stivhårede. Bladene lyreformede. Over 700ms højde. NV og NØ.

Cakile maritima Scop. Strandsennep. 2 underarter:

ssp. *maritima*: Nedre skulpeled med flad eller konveks spids. Øvre skulpeleds tænder oftest under lmm. BL DL E Mi
 ssp. *aegyptiaca* (Willd.) Nyman: Nedre skulpeled med konkav spids. Øvre skulpeleds tænder oftest over lmm. Ag BAL E R

C. edentula (Bigelow) Hooker Nordlig strandsennep. Som den foregående, men bladene fjerfligede til næsten helrandede. Nedre skulpeled uden fremspring, med flad spids. Som ssp. *edentula* med afrundet til udrandet skulpespids. Strandklipper. Az: MF

Rapistrum rugosum (L.) All. Enårig knopskulpe. 15-60cm. Skulpen todelte, det øvre led ag- til kugleformet, det nedre cylindrisk og ofte så tyndt som stilken. 3 underarter:

ssp. *rugosum*: Skulpen stivhåret. Nedre led så langt som det øvre. Az Lu

ssp. *orientale* (L.) Arc.: Skulpen glat. Øvre led knudret ribbet, med brat afsat griffel. (Az) (Lu)

ssp. *linnaeanum* Rouy & Fouc.: Skulpen glat. Øvre led utydeligt ribbet mere gradvist afsat. Lu

Crambe hispanica L. Enårig strandkål. 20-100cm. Enårig. Bladene med hjerteformet endefsnit og 0-2 par små sidelapper, børstehårede; endefsnittet 3-7cm. Skulpen toledet som Knopskulpes.

III-VI. Ag BA BAL BB BL E TM

Calepina irregularis (Asso) Thell. Netskulpe. 20-40cm. Glat og noget blagrøn enårig. Kronbladene uens, de ydre 2mm, de indre 2½-3mm. Skulpen kugleformet, 2mm, netåret. IV-VI. AAl BA BAL BB E R TM

Raphanus raphanistrum L. Kiddike. 3 underarter:
ssp. raphanistrum: Skulpens bredde 3½-5mm. Az Lu
ssp. microcarpus (Lange) Thell.: Skulpens bredde 2-3mm. Az Lu
ssp. landra (Moretti) Bonnier: Skulpens bredde 5-8mm. Az: TFL

R. sativus L. Radise. (Lu)

RESEDACEAE

Reseda. Reseda.

1. 3 støvfang. Kapslen med 3 tænder	2.
4 " " " 4 "	5.
2. Den modne kapsel hængende	3.
" " " m.m. opret	4.
3. Frugt bægeret fortykket. Støttebladene 2-3½mm	phyteuma
" ikke " 1-2 mm	media
4. Alle blade hele	luteola
Nedre blade delte, ofte 2 x 3-koblede	lutea
5. Bladene hele	6.
" fjersnitdelte med mange afsnit	7.
6. Bladene 2½-6 cm lange	virgata
" 4-8(-13)mm lange, knippestillede	gredensis
7. Kapslen sammenkneben øverst. Støvdragene kortere	
end kronbladene	alba
Kapslen ikke sammenkneben øverst. Støvdragene lig	
kronbladene	barrelieri

Reseda virgata Boiss. & Reuter 30-70cm. Bladene med 3-5 par hindeagtige tænder i nedre halvdel. Kapslen 2-3x2½-3½mm. III-VIII. TM

R. gredensis (Cut. & Willk.) Müller Arg. 10-25cm. Bladene linjeformede, med 0-2 par hindeagtige tænder i nedre halvdel. Kapslen 4x4mm. 1200-2300m. VI-IX. BA BB?: Serra da Estrela.

R. luteola L. Farvereseda. Az: Alle øer. Lu: Alle provinser.

R. alba L. Hvid reseda. 10-80cm. Alle blade mangefligede med 5-20 par flige. Kronen hvid. II-VIII. BA

R. barrelieri Bertol. 30-100cm. Alle blade mangefligede. Kronen hvid. Kapslen cylindrisk-firkantet. III-VII. TM

R. lutea L. Gul reseda. AAl Ag BAL E R

R. phyteuma L. Rapunselreseda. 25-40cm. Nedre blade altid udelte, de øvre undertiden 3-delte. Kronen grønlig-hvid. Kapslen noget pæreformet. Blomsterstilkene 3-5mm, i frugt 9-15mm. III-VIII. AAl BA BAL TM

R. media Lag. 30-70cm. Ligner den foregående, men de øvre blade med 1-3 par sideflige. Blomsterstilkene 2½-3mm, i frugt 5-7mm. I-VI. Az: WTF. Lu: Udbredt.

Sesamoides. Stjerne-kapsel. Flerårig med hele blade. Kronen mange-fliget som hos Reseda. 4-7 m.m. frie, enkeltfrøede kapsler, der bliver stjerneformet udstående i frugt.

1. Stængelbladene bredt spatelformede	spathulifolia
" linjeformede til aflangt lancetformede	2.
2. 4-5 bælgkapsler. Stængelbladene ½-1½mm brede	purpurascens
5-8 " " 1-7 mm	suffruticosa

Sesamoides purpurascens (L.) Lopez (S. canescens ssp. canescens) 10-45cm. Blomstrende Klaser 3-5mm brede. Bægerlapperne ca. ½ mm.

III-VII. Alle provinser.

Sesamoides spathulifolia (Revel.) Rothm. 5-35cm. Blomstrende Klaser 5-6mm brede. Bægerlapperne ca. ½mm. 5-7 bælgkapsler. Stængelbladene 1-5 mm brede. Sandstrand og klitter. III-VI. Ag BAL BL E

S. suffruticosa (Lange) Kuntze 15-35cm. Blomstrende klaser 5-8 mm brede. Bægerlapperne ½-1mm. III-VIII. BA BB? BL DL Mi

DROSERACEAE

Drosera rotundifolia L. Rundbladet soldug. BA BB BL DL Mi TM

D. intermedia Hayne Iiden soldug. BAL? BB BL DL E Mi

Drosophyllum lusitanicum (L.) Link Gul soldug. 20-35cm. 10-30cm lange, linjeformede blade, tæt besatte med rødspidsede kirtelhår. 5-10 gule blomster på en stilket halvskærm. Kronbladene 18-25mm. Tørre, kalkfrie steder. IV-XI. AAl Ag BAL BB BL DL E R

CRASSULACEAE

1. Med veludviklet kronrør	2.
Kronbladene frie	5.
2. Enårig	3.
Flerårig	4.
3. Støvdragere og griffel indesluttede	Mucizonia
" " fremragende	Pistorinia
4. Blomsten 4-tallig	Bryophyllum
" 5-tallig	Umbilicus
5. Samme antal støvdragere som kronblade	6.
Dobbelt så mange støvdragere som kronblade	7.
6. De øvre blade spredte	Sedum

Alle blade modsatte	Crassula
7. 5 kronblade	Sedum
Over 5 kronblade	8.
8. Enårig	Aichryson
Flerårig	9.
9. 9-11 kronblade. Flade blade	Aeonium
6-8 " Trinde "	Sedum

Crassula. Korsarve.

1. Små enårige med næppe kadede blade	2.
Flerårige med kadede blade	5.
2. Bladene ægformede og konkave. Blomsterne mest 3-tallige	
Bladene bredt linjeformede og glatte. Mest 4-talsblomster	tillaea 3.
3. Blomsterne m.m. siddende	aquatica 4.
Blomsterstilkene længere end bladene	
4. Blomsterne 1-3 sammen	vaillantii
" altid enlige	peduncularis
5. Blomsterne 4-tallige	multicava 6.
" 5-tallige	
6. Kronbladene 3-5mm	spathulata
" mindst 7mm	lactea

Crassula tillaea Lester-G. Moskorsarve. 1-8cm. Lille, mosagtig plante med korte, 2mm lange, tætsiddende blade, der får hele stænglen til at ligne et lille aks. Fugtigt sand og dynd. Az: MTGJPFIC. Lu: Alm. I-VIII.

C. aquatica (L.) Schönl. Korsarve. 2-5cm. Bladene 4-6mm, udstående, linjeformede og spidse. (Lu): BL: Langa Mondego-floden.

C. vaillantii (Willd.) Roth Rødblomstret korsarve. 2-6cm. Bladene 2-4mm, butte, linjeformet aflange. Kronbladene 1,3mm, lyserøde. III-VI. AAl Ag BAL DL R TM

C. peduncularis (Sm.) Meigen Blomsterstilkene indtil 15mm i

Sedum andegavense (D.C.) Desv. Firtallig stenurt. 1½-7cm. Bladene spredte (eller de nedre modsatte), ægformede-runde, tiltrykte. Blomsterne mest firtallige, hvide eller lyserøde. IV-VI.

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga. Stenbræk.

1. Enårig tridactylites
- Flerårig 2.
2. Kronbladene plettede 3.
- " ikke plettede 5.
3. Kronbladene med mange røde pletter spathularis
- " 2 gule pletter 4.
4. Nedre støtteblade store og bladlignende. Topgrenene mest udstående clusii
- Støttebladene oftest små. Topgrenene mest oprette stellaris
5. Med krybende udløbere. 3-7-fligede blade continentalis
- Uden udløbere 6.
6. Kronbladene glatte granulata
- " kirtelhårede på oversiden 7.
7. Grundbladene svagt rundtaktede cintrana
- " lappet-fligede dichotoma

Saxifraga clusii Gouan ssp. lepismigena (Planellas) Webb Blød stenbræk. 12-30cm. Bladene 6-15cm, rude-spatelformede, meget bløde, hårede. Topgrenene skøre. Mange af blomsterne erstattede af bladede yngleknopper. Bjergbække og skyggefulde klipper. V-VII.

S. stellaris L. Stjernestenbræk. 4-30cm. Bladene kile-rudeformede, skinnende, noget kødede. Over 1700m som ssp. alpigena Temesy.

S. spathularis Brot. Irsk stenbræk. 8-50cm. Med korte, liggende skud med bladrossetter. Bladene 1-6cm, runde til spatelformede, med 4-7 par tænder, langstilkede. BA BB BL DL Mi TM. IV-VII.

S. tridactylites L. Trekløftstenbræk.

S. continentalis (Engler & Irmscher) Webb Sølvknopsstenbræk. 6-20cm. Udløberne med rosetter af håndfligede blade. Med stilke-knopper, der er dækkede af sølvhvide, hindeagtige skæl. Stænglerne med 5-15 blomster på 4-7mm. V-VII. BA BB TM

S. dichotoma Sternb. Gaffelstenbræk. 6-20cm. Lægformet stængelgrund. Grundbladene klæbrigt-kirtlede, 4-10mm brede. Kronbladene hvide, med lyserøde årer eller anstrøg. Som ssp. albarracinensis (Pau) Webb. TM. III-V.

S. granulata L. Kornet stenbræk. 2 underarter:
ssp. granulata: Grundbladene 18-40mm brede. Topgrenene m.m. oprette. Kronbladene 11-16x4-8mm.
ssp. graniticola Webb: Bladene 8-12mm brede. Topgrenene oftest noget udstående og bugtede. Kronbladene 9-13x3-5mm.

☉ S. cintrana Willk. 10-20cm. Grundbladene runde til rudeformede, hårede, med ret store underjordiske yngleknopper. Kalkklipper og mure. N og V for Lissabon: Fra Sintra til Bombarral. III-VI. E R

Chrysosplenium oppositifolium L. Småbladet milturt.

GROSSULARIACEAE

Ribes uva-crispa L. Stikkelsbær. (Lu)

PITTOSPORACEAE

Pittosporum. Klæbefrø. Trær eller buske med spredte, helrandede, stedsegrønne, stilkede blade uden fodflige. Blomsterne i fåblomstrede, skærmagtige kvaste i grenenderne. Oversædig frugtknude med 1 griffel. 5 støvdragere. Bægerbladene sammenvoksede forneden. De omtalte arter hvidblomstrede. Blomsterne 1-1½cm.

P. tobira (Thunb.) Ait.f. 2-3m. Bladene 5-8x2-4cm, butte og meget læderagtige, tykke, med skinnende mørkegrøn overside og lidt

indrullet rand. (Az): JFL. (Lu): BAL E. II-III.

Pittosporum undulatum Vent. Bølget klæbefrø. Træ indtil 20m. Bladene lancetformede eller aflange, spidse, tynde, med noget bølget rand, skinnende mørkegrønne ovenpå. (Az): Alle øer. (Lu): Serras da Buçaco og Sintra. II-III.

HYDRANGEACEAE

Hydrangea macrophylla (Thunb.) Seringe Alm. hortensie. Busk indtil 4m. Bladene modsatte, ægformede og spidse, groft savtaktede. Endestillede skærme af blå eller lyserøde blomster, hvoraf de indre er små og frugtbare, medens de ydre er store og gølge. (Az): Alle øer. (Lu): Mi. VI-XI.

PLATANACEAE

Platanus hybrida Brot. Alm. platan. Bladene under ½ lappede, med afskåret eller hjerteformet grund. (Lu)

ROSAEAE

Spiraea hypericifolia L. ssp. obovata (Willd.) Dostal Viftespiræa. Indtil 1½m. Bladene 1-2½cm, kileformede, helrandede eller med 1-3 tænder i spidsen, med 3-5 længderibber. Hvide blomster i siddende eller kortstilkede, skærlignende kvaste. Nord.

Filipendula vulgaris Moench Knoldet mjødurt. (Az): MTP Lu

F. ulmaria (L.) Maxim. Alm. mjødurt.

Rubus caesius L. Korbær.

R. fruticosus Brombær. Her omtales kun de 3 azoriske arter.

R. divaricatus Müller Glinsende brombær. Bladskuddenes torne skrå eller lidt buede. Bladoversiden spredt håret, undersiden dunet. Bægerbladene grønne med hvid rand. Az: F

☉ R. hochstetterorum Seub. Bladoversiden m.m. glat, undersiden dunet til håret. Bægerbladene hvidfildede. Az: MTJPFLL

R. ulmifolius Schott Elmebladet brombær. Bladundersiden og bægerbladene hvidfildede. Az: Alle øer.

Rosa. Rose

1. Stedsegrøn klatreplante sempervirens
- Løvældende buske 2.
2. Bladene læderagtige. Kronbladene 3-4½ cm gallica
- " ikke " " 8-25 mm 3.
3. Bladundersiden fildet 4.
- " ikke fildet 5.
4. Hybenbægeret m.m. udstående eller tilbagebøjet ... tomentosa
- " fremadrettet mollis
5. Bladundersiden tæt kirtlet micrantha
- " uden eller med få kirtler 6.
6. Blomsterstilkene glatte 7.
- " med kirtelbørster 9.
7. Hybenbægeret opret og blivende. Kvistene blågrønne dumalis
- " nedbøjet og affaldende. Kvistene grønne 8.
8. Bladundersiden dunet dumetorum
- " glat 9.
9. Undersidens ribber kirtlede nitidula
- " " uden kirtler canina

Rosa sempervirens L. Stedsegrøn rose. 1-3m. Kronen hvid. Griff-lerne sammenvoksede til en lang søjle. Hybenet ca. 1cm, rødt, kugle- til ægformet.

R. gallica L. Sukkerrose. 40-80cm. Stænglen med torne og kirtelbørster. Bladoversiden mat blågrøn, undersiden dunet og kirtlet. Hybenet tæt kirtelbørstet. Kronen kraftigt rosenrød. (Lu)

R. canina L. Glat hunderose. Alm.

Rosa nitidula Besser Kirteltandet hunderose. Som canina, men kirteltandet og med kirtler på ribber, bladskafte og -stilk. Serra do Geres.

R. pouzinii Tratt. Rundbladet hunderose.

R. dumalis Bechst. Blågrøn rose. (R. vosagiaca Desp.) Serra do Geres.

R. dumetorum Thuill. Håret hunderose. (R. corymbifera Borkh.)

R. tomentosa Sm. Langstilket filtrose. De største torne svagt krumme. TM

R. mollis Sm. Blød filtrose. Tornene rette. Serra do Geres.

R. micrantha Sm. Småblomstret rose. En æblerose med kirtelbørstede hybenstilke. Kronbladene 10-15mm, blegrosa.

Agrimonia eupatoria L. Alm. agermåne. Blomsterbunden helt furet, med alle krogbørster opadrettede. 2 underarter:

ssp. eupatoria: Indtil 40cm høj. Ikke ladden. Blomsterbunden 5-7 mm bred. Lu

ssp. grandis (Asch. & Gr.) Bornm.: Indtil 150cm høj. Ladden. Blomsterbunden 9mm bred. Az: SMTGJPFL

A. procera Wallr. Vellugtende agermåne. Blomsterbunden halvvejs furet, med de ydre krogbørster tilbagebøjede.

Sanguisorba hybrida (L.) Nordborg Klæbrig bibernelle. Indtil 80 cm. Klæbrig og kirteldunet. Hovederne mest under 1½cm, i en åben top. Blomsterbunden 2½-3mm, med længderibber. Åbredde, skovbryn.

S. ancistroides (Desf.) Cesati Skællet bibernelle. Stænglen for nede dækket af gamle bladskeder. Underbægret glat eller svagt netribbet. ?

S. minor Scop. Bibernelle. 2 underarter:

ssp. magnolii (Spach) Briq.: Vortet bibernelle. Blomsterbunden næppe kantet, stærkt vortet. M.alm.

ssp. muricata Briq.: Vingefrøet bibernelle. Blomsterbunden uden vorter, med 4 vinger. M.sj.

Geum urbanum L. Febernellikero.

G. silvaticum Pourret Skovnellikero. 15-40cm. Stænglen ugrenet, med 1-3 lidt nikkende blomster. Bægeret udspærret efter blomstringen. Planten blødhåret. Kronen gul.

Potentilla. Potentil.

1. Bladene finnedede	2.
" fingrede	3.
2. Blomsterne gule	anserina
" hvide	rupestris
3. Blomsterne hvide	4.
" gule	5.
4. Bladene kun takkede mod spidsen. Kronen 6-9mm	montana
" tandede næsten til grunden. Kronen ca. 5mm	sterilis
5. Alle eller de fleste blomster 4-tallige	6.
Alle blomster 5-tallige	7.
6. Stænglerne rodslående. Kronen ca. 2 x bægeret	anglica
" ikke " " " 1 x "	erecta
7. Stænglerne krybende og rodslående	reptans
" ikke krybende eller rodslående	asturica

Potentilla anserina L. Gåsepotentil. TM

P. rupestris L. Klippepotentil. 20-60cm. Nedre blade med 5-7 småblade, stengelbladene jordbæragtige. TM

P. asturica rothm. 12-50cm. M.m. udstående tathåret. Stænglerne opstigende. 5-7 småblade. VI-VIII. BA

Potentilla erecta (L.) Käuschel Tormentil. Az Lu

P. anglica Laicharding Liggende potentil. Az: SMTJPFLU

P. reptans L. Krybende potentil. Az: MJP. Lu

P. montana Brot. Kløverpotentil. 5-20cm. Ligner den følgende, men med svagt tandede blade. Nord.

P. sterilis (L.) Garcke Jordbærpotentil. NV. Sj.

Fragaria vesca L. Skovjordbær. Az: Alle øer. Lu

Duchesnea indica (Andrews) Focke Indisk jordbær. Jordbærlignende plante med gule blomster, men med smagløse jordbær. Yderbægerbladene med tretandet spids. (Az): MTPFL

Alchemilla transiens (Buser) Buser Indtil 30cm. Bladene hånddelte med 5-7 aflange- til omvendt ægformede småblade. Over 1700m. Serra da Estrela.

Aphanes arvensis L. Alm. dværgløvefod. Planten grågrøn. Bægerbladene skræt udstående. Fodfligenes lapper så langesom brede. Sj.

A. microcarpa (Boiss. & Reuter) Rothm. Småfrugtet dværgløvefod. Planten gulgrøn. Bægerbladene oprette-sammenknæbne. Fodfligenes lapper længere end brede. Az: MTGJPFLU. Lu

A. cornucopoides Lag. Skedet dværgløvefod. Op til 15cm. Stænglen opret, kraftigere end hos de foregående. Bladene siddende. Fodfligene danner en stængelomfattende skål og er tæt taglagte. Frugten 2½-3½mm.

Cydonia oblonga Miller Kvæde. 1½-5m. Busk med ægformede, helrandede blade på 5-10cm med filtet underside. Lyserød blomst. Frugten 2½-3½cm, æble- eller pæreformet, gul og filtet. (Lu)

Pyrus. Pære.

1. Bægeret affaldende. Kvistene brunlilla	cordata
" blivende. Kvistene grå eller brune	2.
2. Bladene tynde. Kronbladene 10-17x7-13mm	pyraster
" tykke. " 8-10x5-7mm	bourgeana

Pyrus cordata Desv. Hjerterbladet pære. Busk eller lille træ indtil 8m, med udstående, ofte tornede grene. Bladene 2½-5½cm, m.m. ægformede, rundtakkede-tandede med afrundet eller hjerteformet grund, dunede som unge. Frugten 1-1½cm, rund og rød.

P. pyraster Burgsd. Vild pære. Serras do Geres og do Iarouco.

P. bourgeana Deane Træ op til 10m. Nedre grene tornede. Bladene 2-4x1½-3½cm, fint rundtakkede. Helt nye blade fildede. Frugten 17-25mm, gul og brunpletet til næsten brun.

Malus silvestris Miller Skovæble. Bladundersiden glat.

M. domestica Borkh. Sødæble. Bladundersiden filtet. (Az): S. (Lu)

Sorbus aucuparia L. Alm. røn. Over 1000m.

S. torminalis (L.) Cr. Tarmvridrøn. Serras do Geres, Nogueira og Gardunha. M.sj.

S. latifolia (Lam.) Pers. Bredbladet røn. Bladene 6-13cm, ægformet-runde, 1-1½ x så lange som brede, med 7-9 par svage, trekantede lapper. Frugten 2cm, gulligbrun.

Eriobotrya japonica (Thunb.) Lindley Japansk mispel. Lille træ op til 10m. Bladene 12-25cm, bredt lancetformede, tandede, med rødbrunt filtet underside. Blomsterstanden tæt rødbrunt filtet. Frugten 3-6cm, orangegul, ellipsoidisk. (Az): Alle øer. (Lu)

Amelanchier ovalis Med. Europæisk bærmispel. Busk op til 3m med slanke, ofte oprette grene og næsten sort bark. Blade ægformede til omvendt rundagtige, savtaktede, først hvidfildede på under-

siden, senere glatte. Hvide blomster med ganske smalle kronblade.
Crataegus monogyna Jacq. ssp. brevispina (Kunze) Franco Engrif-
let hvidtjørn. Alm.

Prunus.

1. Bladene stedsegrønne og læderagtige 2.
" løvfældende 3.
2. Bladstilke og unge kviste mørkerøde *lusitanica*
" " " " bleggørne *laurocerasus*
3. Bladet 0,8-1,4 x så langt som bredt 4.
" 2-4 x så langt som bredt 5.
4. Busk. Unge grene dunede *mahaleb*
Lille træ med glatte grene *armeniaca*
5. Bladet bredest i øvre halvdel 6.
" " i nedre 9.
6. Bladundersiden dunet *domestica*
" " glat 7.
7. Bladet 3 x så langt som bredt, 6-8 x stilken *persica*
" 2 x " " " " 3-4 x " 8.
8. Bladet enkelt savtakket, skinnende ovenpå *cerasus*
" dobbelt " *avium*
9. Større blade 3-4 cm *spinosa*
" " 5-12 cm 10.
10. Bladet 3 x så langt som bredt *dulcis*
" 1½-2 x så langt som bredt *padus*

Prunus persica (L.) Batsch Persken. Kantede, rødlig kviste.
Bladene noget brunliggrønne. (Lu)

P. dulcis (Miller) Webb Mandel. Bladene lancetformede, 5-6x1½-2
cm. (Lu)

P. armeniaca L. Abrikos. Unge blade og kviste rødlig. Bladgrun-
den afskåret eller lidt hjerteformet. (Lu)

P. spinosa L. Slåen. 2 underarter:
ssp. spinosa: Kvistene dunede eller fildede. Blomsterstilkene
mest enlige. Nord.
ssp. insitoides (Fic. & Cout.) Franco: Kvistene glatte. Blomster-
stilkene mest 2 sammen.

P. domestica L. 2 underarter:
ssp. domestica: Blomme. Unge kviste og bladstilke m.m. glatte.
(Lu)

ssp. insititia (L.) Schneider: Kræge. Unge kviste og blomster-
stilke tættdunede. (Lu)

P. avium L. Fuglekirsebær.

P. cerasus L. Surkirsebær. (Lu)

P. mahaleb L. Klippekirsebær. 2-6m. Bladene bredt ægformede, næ-
sten hjerteformede, 4-7cm, tilspidsede, finttaktede, lidt læder-
agtige. 3-10 blomster i en kort klase. Sort bær.

P. padus L. Hæg. Serras do Alvão, Buçaco og Estrela. M.sj.

P. lusitanica L. Portugisisk lavrbærkirsebær. 3-8m. Bladene med
meget mørkegrøn overside, 8-13cm, uden kirtler nær stilken. Blom-
sterne i klaser. Sortilla bær. 2 underarter:
ssp. lusitanica: Bladene 2½-5cm brede. Klaserne med 50-100 blom-
ster. Lu

ssp. azorica (Mouillef.) Franco: Bladene 4½-6½cm brede. Klaserne
med 20-30 blomster. Az: MTJP

P. laurocerasus L. Lavrbærkirsebær. Som den foregående, men bla-
dene ofte mere stive og ofte med 1-flere kirtler nær stilken.
(Lu)

LEGUMINOSAE

1. Mange støvdragere. Bladene hele eller 2 x finnedede ... *Acacia*
Højest 10 støvdragere 2.
2. Bladene 2 x finnedede *Gleditsia*
" anderledes 3.
3. I det mindste nogle blade finnedede eller fingrede (hertil
arter med store, småbladslignende fodflige) 4.
Bladene enkle eller trekoblede 26.
4. Bladene ligefinnede 5.
" uligefinnede 11.
5. Træ. Kronen mangler *Geratonia*
Urt eller halvbusk. Kronen til stede 6.
6. Bladskafet ender i en torn. Halvbuske *Astragalus*
" uden torn. Urter 7.
7. Stænglen vinget eller småbladene ligestrengede *Lathyrus*
" uvinget og småbladene fjerstrengede 8.
8. Alle bægertænder mindst 2 x røret *Lens*
Mindst 2 bægertænder kortere 9.
9. Akselbladene meget større end småbladene *Pisum*
" ikke " " " 10.
10. Griflen kun dunet på oversiden *Lathyrus*
" anderledes dunet eller glat *Vicia*
11. Bladene fingrede *Lupinus*
" uligefinnede 12.
12. Blomsterstilkene udgår m.m. fra samme punkt 13.
Blomsterne enlige, i klaser eller tætte toppe 19.
13. Bælgen en ledbælg 14.
" ikke leddelt 16.
14. Bælgen stærkt netåret. Kølen but *Ornithopus*
" ikke " " spids 15.
15. Bælgen med ensidige, dybe indskæringer *Hippocrepis*
" lidet indskåret, m.m. symmetrisk *Coronilla*
16. Bælgen med 2-4 kraftige vinger *Tetragonolobus*
" uvinget 17.
17. 5 ret ens småblade, hvoraf 2 er akselstillede 18.
Småbladene anderledes. Bægeret m.m. rørformet *Anthyllis*
18. Kølen but. Kronen hvid eller lyserød *Dorycnium*
" spids, med et næb *Lotus*
19. Småbladene tydeligt ligestrengede *Lathyrus*
" fjerstrengede eller med utydelige sideribber 20.
20. Bælgen leddelt 21.
" ikke leddelt 22.
21. Blomsterne enlige i bladhjørnerne *Hippocrepis*
" i klaser *Hedysarum*
22. Bælgen savtakket *Biserrula*
" ikke savtakket 23.
23. Bælgen kort, med tandet rand *Onobrychis*
" ikke tandet 24.
24. Kølen med et næb *Lotus*
" uden næb, men undertiden brodspidset 25.
25. Griflen glat *Astragalus*
" dunet på undersiden *Vicia*
26. Småbladens ribber når den oftest tandede bladrand 27.
" " " ikke den oftest helrandede rand 33.
27. Bælgen spiralsnoet med mindst 1 vinding *Medicago*
" højst seglkrummet 28.
28. Alle støvdragere sammenvoksede. Planten ofte kirteldunet
Ononis 29.
1 fri og 9 sammenvoksede støvdragere 29.
29. Blomsterne i en smal klase *Melilotus*
" i et hovede eller få sammen 30.
30. Bælgen 3-20 gange så lang som bred 31.
" kort, m.m. indesluttet i bægeret *Trifolium*
31. 2-4 hvide eller lyserøde blomster sammen *Trifolium*
Gule eller evt. lillaanløbne blomster 32.

32. Flerårig *Medicago falcata*
Enårig *Trigonella*
33. Planten tornet 34.
" ikke tornet 38.
34. Bladene reducerede til tornede fyllodier 35.
" ikke tornede 36.
35. Blade og grene mest spredte. Bælge lidet udragende .. *Ulex*
" " " modsatte. Bælgene tydeligt udragende
..... *Stauracanthus*
36. Bægeret lige afskåret *Calycotome*
" tandet eller toløbet 37.
37. Bladene og grenene mest spredte *Genista*
" " " modsatte *Echinopartium*
38. Unge kviste meget bredvingede. En busk *Chamaespartium*
" " ikke " 39.
39. Bladene hele 40.
Nogle blade trekoblede 45.
40. Enårig 41.
Busk eller flerårig urt 42.
41. Bladet græsagtigt linjeformet *Lathyrus*
" omvendt ægformet til elliptisk *Scorpiurus*
42. Bægeret kløvet til grunden foroven *Spartium*
" ikke kløvet til grunden 43.
43. Bægerets overløbe med 2 korte tænder *Cytisus*
" " dybt kløvet 44.
44. Bælgen kugleformet opblæst *Lygos*
" ægformet, aflang eller seglkrummet *Genista*
45. Småbladene tydeligt kirtelprikkede. Kronen lilla eller
hvid *Psoralea*
Småbladene ikke kirtelprikkede 46.
46. Bælgen leddelt *Coronilla*
" ikke leddelt 47.
47. Bælgen med store, knudrede kirtler *Adenocarpus*
" uden sådanne kirtler 48.
48. Bælgen 10-20x1-2cm. 3 småblade på 1-4cm *Anagyris*
" meget mindre 49.
49. Bægerets overløbe med 2 korte tænder *Cytisus*
" " dybt kløvet 50.
50. Bægeret tydeligt kortere end læberne *Argyrolobium*
" mindst så langt som læberne 51.
51. Blomsterne i hoveder fra bladhjørnerne *Teline*
" i endestillede, m.m. afgrænsede klaser *Genista*

Ceratonia siliqua L. Johannesbrødtræ. 1-8m. Stedsegrøn. 2-5
par ligefinnede, elliptiske til næsten runde, læderagtige små-
blade med mørkegrøn, skinnende overside og lys underside. Grøn-
lige, kronløse blomster i klase. Bælgene brune, aflådede, 10-25
x 2 cm. (Lu)

Gleditsia triacanthos L. Tretorn. 1-7m. Kvistene brune og
skinnende, længdestribede. Kronen næsten regelmæssig, grønlig-
hvid, med 3-5 blade af bægerets længde. (Lu)

Acacia. Blomsterne gule eller hvide med talrige støvdragere i
aks eller kugleformede hoveder, hvorved blomsterne ligner mimo-
sernes. Bladene enten dobbeltfinnede eller også reducerede til
bladlignende bladstilke (fyllodier). De fyllodiebærende arter
kan være svære at skelne fra *Eucalyptus*, når de ikke har blomst
eller bælg, men mangler dog den ribbe lige inden for bladkanten,
som *Eucalyptus* har. Plantede arter.

1. Alle blade 2 x fjersnitdelte 2.
De modne blade reducerede til bladlignende fyllodier 4.
2. 2-7 par bladfinner. Tornede fodflige *karoo*
8-20 par " . Fodfligene reducerede 3.
3. Kviste og unge blade hvidflettede. Småbladene 3-4mm *dealbata*
" " " gulliglådne. " 2mm *mearnsii*

4. Fyllodierne med 2-6 længderibber 5.
" " 1 længderibbe 7.
5. Barken grå og glat. Blomsterne i klaser *longifolia*
" brunlig og furet. Blomsterne i hoveder 6.
6. Liggende busk. Fyllodierne 3-8cm *cyclops*
Træ. Fyllodierne 6-13cm *melanoxylon*
7. Fyllodierne stærkt seglformede *pyncantha*
" næppe 8.
8. Hovederne 10-15mm brede. Kvistene blågrønne, hængende
cyanophylla
Hovederne 4-6mm brede. Kvistene ofte brune, ikke hæn-
gende *retinodes*

Acacia karoo Hayne Tornakacie. Busk indtil 4m. Fodfligstornene
5-10cm på ældre grene. Blomsterne gule. (Lu)

A. dealbata Link Sølvakacie. -30m. Barken glat og grå. Bladene
blåliggrønne. Bælgen 10-12mm bred, ikke indsnævret mellem frøe-
ne. Blomsterne bleggule. (Az) (Lu)

A. mearnsii De Wild. Garveakacie. -15m. Bladene mørkegrønne.
Bælgen 5-7mm bred, indsnævret mellem frøene. (Lu)

A. longifolia (Andrews) Willd. Klitakacie. -8m. Fyllodierne ly-
segrønne. Blomsterne gule. Bælgen trind, næsten ret. (Lu)

A. cyclops A. Junn. -3m. Blomsterne gule. (Az): M. (Lu): E

A. melanoxylon R.Br. -40m. Barken mørkebrun og dybt furet. Blom-
sterne flødefarvede. (Az):M. (Lu)

A. pycnantha Benth. Seglakacie. -12m. Fyllodierne friskgrønne.
Blomsterne mørkegule. Bælgen næsten ret. (Lu)

A. cyanophylla Lindley Blå akacie. -10m. Fyllodierne m.m. blå-
grønne. Bælgen stærkt indsnævret mellem frøene. (Lu)

A. retinodes Schlecht. Lysegrøn akacie. Fyllodierne lysegrønne.
Bælgen næppe eller lidet indsnævret. (Az) (Lu)

Anagyris foetida L. Stinktræ. 1-4m. Stinkende busk med guld-
regnsagtige blade. Kronen gul, 18-25mm. Fanen meget kortere end
køl og vinger, ofte med en sort plet. I-V. AAL Ag BAL

Calycotome villosa (Poir.) Link Håret bægergyvel. 1½-3m. Gul-
blomstret, tornet busk, kendelig på det lige afskårne bæger.
Bladundersider, unge kviste og bælg m.m. ladne.

Cytisus. Gyvel.

1. Kvistene 5-10-vingede; vingerne med T-formet tværsnit ... 2.
" trinde eller kantede 3.
2. Kronen gul. Kvistene stive *purgans*
" hvid. " bøjelige *multiflorus*
3. Alle blade stilkede *baeticus*
" eller i det mindste de udelte blade siddende 5.

5. Bælgen m.m. opblæst, tæthåret *striatus*
" stærkt sammentrykt, glat eller tiltrykt håret 6.
6. Alle blade siddende *grandiflorus*
De udelte blade siddende, de 3-koblede stilkede *scoparius*

Cytisus purgans (L.) Boiss. Pyrenæisk gyvel. 30-100cm. Stærkt-
grenet, risformet busk, næsten uden blade. Blomsterstilkene 4-7
mm. Kronen mørkegul. Over 1900m. Serra da Estrela.

C. multiflorus (L'Hér.) Sweet 1-3m. Stærktgrenet busk med 5-
kantede grene. Nedre blade 3-koblede, øvre enkle. Blomsterstil-
ken 10mm.

Cytisus baeticus (Webb) Steudel Syvkantet gyvel. 2-7m. Alle blade trekoblede. Blomsterne 1-7 sammen. I-IV. AAl Ag BA1 E

C. striatus (Hill) Rothm. Stribet gyvel. 1-3m. Grenene sribede, ofte 8-10-kantede som unge. IV-VII. Ikke R

C. grandiflorus DC. Storblomstret gyvel. Unge kviste 5-kantede, ældre trinde og sribede. Fanen 18-25mm. 2 underarter:
ssp. *grandiflorus*: Bælgen med mange hår på 3-4mm. V-VI.
ssp. *cahezudoii* Talavera: Bælghårene 1-2mm. III-IV. SV- og S-ky-sten.

C. scoparius (L.) Link Alm. gyvel. (Az): Alle øer. Lu

Teline monspessulana (L.) Koch Bredbladet krusbælg. 1-3m. Blade-
ne 3-koblede; småbladene 6-17x4-10mm, tvesidigt hårede. Blomster-
ne i hoveder med et par svøbblade under. Bælgen 2cm dunet. I-V.
Az: MGFL. (Lu)

Genista. Visse.

1. Ingen torne 2.
Med torne 4.
2. Bælgen ægformet. Fanen trekantet, kortere end kølen *micrantha* 3.
" smalt aflang. Fanen = kølen, bredt ægformet
3. Fanen med en hårstrøbe (sj. glat) *florida* 3.
" tæt og jævnt silkehåret *cinerascens*
4. Fanen så lang som kølen. Fodfligsvorten 3-ribbet 5.
" kortere end " " 1-ribbet 6.
5. Fanen glat til svagt silkehåret *hystrix* 5.
" tæt silkehåret *polyanthos*
6. Mange blade med 3 småblade 7.
Alle " 1 småblad (evt. med tornede sidesmåblade) 8.
7. Småbladene 4-6x½-1mm. Stænglerne 6-7-ribbede *ancistrocarpa* 8.
" 3½-10x1-2mm. Stænglerne 4-5-ribbede *triacanthos*
8. Støttebladene under 1mm *falcata* 9.
" over 1mm på de nederste blomster
9. Bladundersiden glat. Bælgen valseformet med seglf. spids 10.
" dunet. " m.m. ægformet 11.
10. Bægeret 5-6mm, udstående dunet ligesom bælgen .. *berberidea* 11.
" 3-4mm, glat. Bælgen glat *anglica*
11. Fanen udrandet. Øvre bægeret ½ x de nedre *tournefortii* 11.
" spids. Øvre bægeret ca. = de nedre *hirsuta*

Genista florida L. Mangeblomstret visse. 1-2½m. Bladene enkle, 10-25mm. Blomsterne 11-15mm, enkeltvis i ofte mangeblomstrede klaser. V-VII. BA BL DL Mi TM

G. cinerascens Lange (C. *obtusiramea* p.p.) 40-100cm. Stærktgrenet fra grunden, opret, fæbladet, risgyvelagtig. Blomsterne i klaser, hver med 2-3 små blade under sig. V-VII. BA DL Mi TM

G. hystrix Lange Pindsvinevisse. -1m. Grenene stive og tykke, ender i kraftige torne. Blomsterne 2-flere sammen i klaser på 4 cm eller mere. V-VII. AAl BA BB TM

G. polyanthos Roemer 30-80(150)cm. Som den foregående. II-IV. Ag BA1

G. anglica L. Engelsk visse. 30-100cm. Grenene glatte eller dunede. Bladene 4-10mm, glatte. Akselbladene ikke tornede. IV-VI.

G. falcata Brot. Unge kviste og bladundersiderne svagt silkehårede. Akselbladene ikke tornede. III-VI. AAl og nordpå.

G. berberidea Lange 50-150cm. Stærkt tornet. Unge kviste tæt udstående hårede. Akselbladene noget tornede. III-IV. BL DL Mi

G. micrantha Ortega Småblomstret visse. 15-40cm. Spinkle, udstrakt-opstigende, lidet grenede grene. Bladene enkle, glatte,

12x2mm. VI-VII. Ba Mi TM

Genista hirsuta Vahl Lådden visse. 30-150cm. Bladene 6-15mm. Akseltornene kraftige, mest ugrenede. Blomsterne i tætte, endestillede klaser. Bægeret 5-8mm. III-VI. AAl Ag BA1 E

G. tournefortii Spach 20-40cm. Liggende eller opstigende, lidet tornet. Ellers som foregående. IV-VI. BL E R TM

G. triacanthos Brot. Trebladet visse. 30-200cm. Med enkle, tredelte eller grenede akseltorne. Blomsterne mest i løse, endestillede klaser. Bægeret 3-4mm. III-VI. Ikke TM

Chamaespartium tridentatum (L.) Gibbs Stor vingevisse. 25-100cm. Stærktgrenet busk med vingede, bølgede, yngre grene med 3 tænder eller lapper i spidsen. 3-10 blomster i korte klaser. 3 ssp.:

ssp. *lasianthum* (Spach): Fanen jævnt håret. Grenene bredvingede. II-IV. AAl Ag BA BA1 BB R TM

ssp. *cantabricum* (Spach): Fanen glat eller med hårstrøbe. Grenene 5-14mm brede, bredvingede. IV-V. AAl Ag BA BB BL Mi R TM

ssp. *tridentatum*: Fanen glat eller med hårstrøbe. Grenene 2-3mm brede, meget smalt vingede. III-V. AAl Ag BA1 BB BL E

Echinospartium ibericum R.Mart. & al. (E. *lusitanicum*) Torngyvel. 0,2-1m. Kraftigt tornet busk med modsatte grene og 3-koblede blade. Bægeret opblæst og klokkeformet. VI-VII. BA BB Mi TM

Lygos sphaerocarpa (L.) Heyw. (Retama s.) Gul risgyvel. 2-3m. Stærktgrenet, risformet busk med m.m. oprette grene. Bladene enkle og hurtigt affaldende. Gule blomster på 5-8mm i korte klaser. IV-VII. AAl BA BA1 BB E TM

L. monosperma (L.) Heyw. (Retama m.) Hvid risgyvel. 2-3m. Som den foregående, men grenene hængende og kronen 9-10½mm og hvid. II-III. Ag BA1 (BL DL E R)

Spartium junceum L. Spansk gyvel. ½-3m. Grøn, risformet busk med enkle, affaldende blade. Blomsterne 2-2½cm, i løse, mangeblomstrede klaser. IV-VII. Az: STGJPF. (Lu): Ikke BB

Ulex. Tornblad.

1. Forbladene (lige under bægeret) 2-7½mm brede *europaeus* 2.
" højst 1½(2)mm brede
2. Stænglerne med bløde "blade" hist og her *densus* 3.
" uden blade
3. Stængler, grene og torne, tiltrykt, ret silkehårede 4.
" " " anderledes hårede 7.
4. Bægeret mest 10½-12mm, sølvagtigt *erinaceus* 7.
" " 6½-10mm, gult, gyldent eller brunt *argenteus*

7. Fanen næsten 2 x bægeret: 6½-11mm og 5-6½mm *micranthus* 8.
" højst 2mm længere end bægeret, dette 7-15mm

8. Stængler og grene med store, udstående + korte, tiltr. hår 9.
" " " uden " " hår 10.

9. Bægeret mest 12-15mm *jussiaei* 11.
" " 7-8½mm *minor*

10. Tæt dækket af korte, ringformede hår *eriodadus* 11.
Højst med få ringhår

11. Bægeret mest 9½-12½mm; overlåben 2½-4½mm bred .. *australis* 11.
" " 7-10mm; overlåben 2-2½mm bred *airensis*

Ulex europaeus L. Alm. tornblad. Vingerne tydeligt længere end kølen (eneste art). Fane og vinger længere end bægeret. 2ssp:
ssp. *europaeus*: Forbladene 2-3x2-3,5mm. AAl (Ag) E Mi TM. (Az)

- ssp. latebracteatus (Mariz) Rothm.: Forbladene 3-5½x3½-7mm.
- Ulex minor Roth Lidet tornblad. 10-100cm. Sidetornene knippe-stillede ved grunden af hovedtornene. VII-III. Ikke BB. (Az):TL
- * U. densus Welw. Tæt tornblad. 20-50cm. Meget tæt grenet og pudedannende. Bægeret 12-14mm. IV-VI. E (Lissabon, S. da Arrábida).
- * U. erinaceus Welw. 10-40cm. Tætgrenet og pudedannende; sølvagtig af silkehårene. II-VI. Ag (Cabo de San Vicente, Punta de Sagres).
- U. argenteus Welw. Sølv-tornblad. 25-120cm. Grøn eller sølvgrøn.
- * ssp. argenteus: Tornene svage. Bægeret mest 7½-8½mm; overlæben 1½-2mm bred. XII-VI. Ag BAL
- ssp. subsericeus (Cout.) Rothm.: Tornene kraftige. Bægeret mest 9-10½mm; overlæben 2½-3½mm bred. I-V. Ag (fra Faro og østpå).
- U. micranthus Lange Kortbægret tornblad. 20-100cm. Glat eller fåhåret. III-V. BA (BAL) BL DL E MI
- U. eriocladus Vicioso Gråt tornblad. -1m. Hvidgrå eller grågrøn. Bægeret mest 8-9½mm, ofte spredt mørkhåret. XII-V. AAL BAL
- U. australis Clemente -1m. Mørkegrøn eller gulgrøn. 2 ssp.:
ssp. australis: Bægerets overlæbe 3-4½mm bred, buget eller afrundet. XI-V. Ag
- * ssp. welwitschianus (Palcnh.) E.Santo & al.: Bægerets overlæbe 2½-3mm bred, med tilsmalnet til kileformet grund. I-V. M + S
- * U. airensis E.Santo & al. -1,5m. Mørkegrøn eller gullig. Torne-
 ne m.m. glatte. XII-VI. AAL BB E R
- * U. jussiaei Webb -2m. Mest mørkegrøn. I-VI. BL E R
- Stauracanthus. Tornblade med mere åben forgrening og m.m. modsat forgrening. Bægeret med rørformet grund. Mest III-V.
- S. genistoides (Brot.) Samp. 50-150cm. Bægeret 9-11mm, læberne ret ens. Fanen glat til fåhåret. Forbladene 0,4-0,7mm brede.
- S. spectabilis Webb 50-130cm. Bægeret 12-14mm, læberne ret ens. Fanen noget dunet i øvre ½. Forbladene 2½-4mm brede. Ag BAL
- S. boivinii (Webb) Samp. -50cm. Bægeret 5-8mm, overlæben ½ x underlæben. Fanen tæt dunet. Forbladene 0,4-0,7mm brede. Ag BAL
- Adenocarpus. Kirtelbælg. Buske med orangegule blomster.
1. Småbladene (10)15-25mm, sølvgrønne argyrophyllus 2.
 - " 3-13mm 3.
 2. Bægeret uden kirtler 4.
 - " med " 4.
 3. Blomsterstandene med 2-7 blomster telonensis 6.
 - " " over 7 blomster complicatus 6.
 4. Blomsterstandene med 4-8(12) blomster, ret tætte anisochilus 10.
 - " " mest 30-80 blomster, ret åbne lainzii 13.
- Adenocarpus complicatus (L.) Gay Alm. kirtelbælg. -3m. Bleggrøn. Bægeret 5-8mm, hvidhåret. Fanen 10-14mm. IV-X. AAL BA BL TM
- A. lainzii (Castrov.) Castrov. Klasekirtelbælg. -3m. Mørkegrøn. Bægeret 5-8mm, glat til fåhåret. Fanen 10-14mm. IV-VI.
- * A. anisochilus Boiss. Mørk kirtelbælg. -3m. Mørkegrøn. Bægeret 5-9mm, glat til håret. Fanen 16-20mm. VI-VII. Ag (S. de Monchique)
- A. telonensis (Loisel.) DC. Lav kirtelbælg. -1½m. M.m. græsgrøn. Småbladene 3-7mm. Bægeret 7-10mm. Fanen 11-18mm. V-VII. AAL BAL
- A. argyrophyllus (R.Godday) Caball. Sølvkirtelbælg. -4m. Bægeret laddent, med eller uden kirtler, 6-12mm. Fanen 12-19mm. V-VI. BA
- Lupinus. Lupin.

1. Blomsterne tydeligt kransstillede 2.
- " spredte eller i utydelige kranser 4.
2. Alle blomster gule. Bladene hårede på begge sider ... luteus 3.
- De nedre blomster af anden farve. Bladoversiden mest glat 3.
3. Øvre blomster bleggule til flødefarvede gredensis 5.
- " " blå, lyslilla eller lyserøde hispanicus 5.
4. Blomsterne overvejende i uregelmæssige kranser 6.
- " spredtsiddende 6.
5. Planten silkehåret af hår på under lmm varius 5.
- " håret af hår på mindst lmm micranthus 5.
6. Bægerets overlæbe næsten halvt kløvet angustifolius 5.
- " " svagt tvetandet albus 5.

Lupinus luteus L. Gul lupin. III-VIII. Alle provinser.

L. hispanicus Boiss. & Reuter Spansk lupin. 20-60cm. Klasen med 4-7 kranser med (3)5 blomster på 12-14mm. IV-VIII. TM

L. gredensis Gand. Lystoppet lupin. -80cm. Klasen med 5-11 kranser af 5 blomster. III-VIII. Ikke R

L. angustifolius L. Smalbladet lupin. 20-100cm. 5-9 småblade på 1-5cm x 2-8mm. Kronen mest blå, 12-16mm. III-VIII. Alle prov.

L. micranthus Guss. Håret lupin. 10-40cm. Brunhåret. Kronen blå, fanen hvid midtpå, kølen mørkspidset. Bægerets underlæbe tretandet. III-VI. AAL Ag BAL BL E R

L. varius L. Spraglet lupin. 40-130cm. Kronen blå, fanen med en hvid og gul eller lyslilla plet. III-VII. Ag BL E

L. albus L. Hvid lupin. 30-200cm. Kronen mest hvid, kølen med lyseblå spids. Dyrket. III-VIII. (AAL Ag BAL E)

Argyrolobium zanonii (Turra) Ball Sølvbælg. 8-25cm. Liggende, med forveddet grund og sølvhårede stængler. Bladundersiden tæt silkehåret. 1-3 blomster sammen i endestillede nøgler. Bælgen 1½-3½cm, hvidfiltet. III-VII. BAL BL E R

Astragalus. Astragel.

1. Flerårig 2.
- Enårig 7.
2. Bladene ligetinnede, skaftet ender i en torn .. massiliensis 3.
- " uligefinnede, " " ikke i nogen torn 3.
3. Stængelløs. Klasestilkene udgår fra grunden 4.
- Med bladet stængel 5.
4. 7-21 par småblade med glat overside monspessulanus 4.
- 4-11 " " " tathåret overside incanus 4.
5. Kronen rødlig glaux 6.
- " hvid eller hvidgul 6.
6. 8-10 par småblade. Blomsterstilkene 3-5mm lusitanicus 6.
- 3-7 " " " 1-2mm glycyphyllos 6.
7. Plantens hår midtfæstnede og tiltrykte 8.
- " " enkle 11.
8. Kronen 3-4mm. Mest 3-7 par småblade epiglottis 9.
- " 7-11mm. " 7-13 " " 9.
9. Mangeblomstrede klaser med stilke på 7-13cm ... algarbiensis 10.
- Klaserne med 3-18 blomster og stilke på 0-10cm 10.
10. Bælgen 2-5cm x 2-3mm, ikke opblæst hamosus 10.
- " 1-2cm x 5-7mm, opblæst cymbicarpus 10.
11. Opret. Bælgen med kølede klapper boeticus 12.
- Liggende til opstigende. Bælgen uden køle 12.
12. Rodfligene grønne, frie af bladstilkene echinatus 13.
- " " hindeagtige, sammenvoksede med bladstilkene 13.
13. De fleste klasestilke under 1cm sesameus 13.
- " " " over 1cm stella 13.

Astragalus algarbiensis Bunge -25cm. Klasen tæt i blomst. Kronen lilla eller gullig. Bælgen 7-10x4-5mm. III-VI. Ag

A. cymbicarpus Brot. Bådfrugt astragel. -25cm. Klasen med 3-5 hvide eller blålige blomster. IV-V. AAl BA BAL BB E TM

A. hamosus L. Krogastragel. 5-30cm. Klasestilken $\frac{1}{2}$ x bladet. Klasen ret tæt, med 4-18 gule eller blålige blomster. III-V.

A. boeticus L. Kaffeastragel. 10-60cm. Bladene 5-20cm med 6-13 par småblade. Kronen hvidlig eller gullig, 8-11mm. Bælgen 2-4cm x 7-8mm, med et kroget næb. III-VI. Ag BAL E

A. epiglottis L. Hjertheastragel. 5-25cm. Klaserne tætte, med 6-12 gullige eller blålige blomster. Bælgen noget rudeformet og sammentrykt. III-V. Ag AAl BAL E

A. echinatus Murray Skålhåret astragel. 10-40cm. Klasestilken 1-8cm. Klasen kugleformet, med indtil 20 oftest gullige blomster på ca. 8mm. Bælgen ca. 8x5mm. III-VI. AAl Ag BAL BL E

A. sesameus L. Sesamastragel. 7-30cm. M.m. siddende hoveder i bladhjørnerne. Bælgene m.m. oprette, 9-17x3-3½mm. IV-VI. Ag

A. stella Gouan Stjerneastragel. 5-20cm. Klasestilkene 2-11½cm. Kronen gul eller lilla, 5½-11mm. Bælgen 10-15x2½-3mm, udspærret. IV-VI. Ag (langs Guadiano-floden).

A. glycyphyllos L. Sød astragel. V-VII. BB Mi TM

A. glaucus L. Jordbærastragel. 5-30cm. Bladene 3-5cm med 12-15 par småblade. Klaserne hovedformede og mangeblomstrede, stilkede. Kronen 9-13mm. IV-V. AAl BAL BL E

A. incanus L. ssp. *nummularioides* (Desf.) Maire Grå astragel. Planten sølvgrå. Klasestilkene 4-9cm med 7-22 eller flere lilla til hvidlige blomster på 18-22mm. IV-V. TM

A. monspessulanus L. ssp. *gypsophilus* Rouy. Fransk astragel. Klasestilkene 6-13cm. Kronen 17-25mm, lysegul, undertiden med lyserødt eller blågrønt skær. III-VI. TM

A. massiliensis (Miller) Lam. (*A. tragacantha*) Ræveskæg. 10-30 cm. Spredt tueformet og tornet. Klasen med en stilk på indtil 3 cm og 3-8 hvide blomster på 17-19mm. IV-V. Ag (Sagres-halvøen)

A. lusitanicus Lam. 30-70cm. Opret. Bladene 8-12cm. Klasen tæt og mangeblomstret. Kronen 25-31mm og hvid. II-IV. Ikke Mi DL

Biserrula pelecinus L. Savbælg. 10-40cm. Liggende til opstigende enårig. 7-15 par småblade. 3-9-blomstrede klaser med blå eller blåspidset bleggule blomster på 4-6mm. Bælgen 25x5mm, regelmæssigt savtakket på begge sider. III-V. Ag AAl BA BAL BB E TM

Psoralea bituminosa L. Tjæreklover. 20-50cm. Opret flerårig med langstilkede kløverblade. Blålilla blomster i langstilkede, ægformede hoveder. Planten tjærelugtende. IV-VIII. Udbredt

P. americana L. Hvid tjæreklover. 20-50cm. Småbladene indtil 1cm store, m.m. runde, med tandet rand. Hvide blomster på 6-7mm i lange, langstilkede klaser. Kølen ofte lillaspidset. V-X. E

Vicia. Vikke.

1. Ingen slyngtråd 2.
De øvre blade med slyngtråd 4.
2. Blomsterne 24-33mm, hvide med sortplettede vinger faba 3.
" 4-15mm
3. Enårig. Klasestilken kortere end sit blad ervilia
Flerårig. Klasestilken mindst = " " orobus
4. Klasen kortstilket. Stilken kortere end 1 blomsts længde 5.
" langstilket. " længere " " " " 11.

5. Kronen 5-8mm. Frøene knudrede lathyroides
" over 10mm. Frøene jævne 6.
6. 1-3 par småblade på 2-5cm 7.
3-10 " " 6-25mm 8.
7. Fanen rødlilla, køl og vinger hvide bithynica
Hele blomsten mørkt rødlilla narbonensis
8. Bægerørret lige afskåret, tænderne m.m. ens sativa
" skråt " fortil, tænderne uens 9.
9. Flerårig sepium
Enårig 10.
10. Blomsterstilken 4-7mm. Kronen 11-19mm, rødlilla peregrina
" ca. 1½mm. Kronen 19-28mm, mest gul lutea
11. Kronen brun. (Azorerne) dennesiana
" ikke brun 12.
12. Bægetænderne mindst lig bægerørret 13.
Invertfald de øvre bægetænder kortere end bægerørret 15.
13. 1 blomst på 10-14mm. Fodfligene stærkt uens articulata
1-20 blomster på 2½-7mm. Fodfligene ens 14.
14. Klasen med 5-20 blomster. Bægeret tæt låddent ... vicioides
" 2-7 " " dunet hirsuta
15. Klasen med 1-8 blege blomster på 4-9mm. Enårig 16.
Blomsterne over 9mm, i modsat fald lilla 19.
16. Oftest 2 frø. Klaserne kortere end bladene disperma
3-6 frø. Klaserne mindst lig bladene 17.
17. Nedre bægetænder mindst lig røret. Småbladene 3-5mm
brede pubescens
Nedre bægetænder kortere end røret. Småbladene 1-3mm br. 18.
18. Klasen med 2-5 blomster, stilken kortstakket ... tenuissima
" " 1-2 " " uden stak tetrasperma
19. 2-3 par småblade. Klasen med 1-3 blomster bithynica
Flere par småblade 20.
20. Bægergrunden tydeligt buget 21.
" ikke eller svagt buget 22.
21. Kronen ikke mørkspidset. Bælgen glat/svagt dunet .. villosa
" mørkspidset. Bælgen tæt lådden benthalensis
22. Bægeret 8-10mm, bægerørret 4-4½mm onobrychoides
4-6½mm, " 2-4mm 23.
23. Klasen med 1-4 blomster monantha
" mangeblomstret 24.
24. Kronen 12-18mm. Fanens plade længere end neglen tenuifolia
" 8-12mm. " " så lang som " incana

• *Vicia dennesiana* Watson Dunet flerårig med 8-12 par småblade. Klaserne med 10-25 blomster, brune (rødlilla i knop). Fanen kortere end køl og vinger, disse med tilbagebøjet spids. Az: M (uddød)

V. orobus DC. Lyngvikke. 6-20 hvide, lillaårede blomster på 13-18mm. 9-14 par småblade. V-VII. Mi TM

V. incana Gouan Filtet vikke. Ligner Musevikke, men stænglen tæt, udstående håret. Klaserne med 20-40 blomster. DL Mi TM

V. tenuifolia Roth Langklaslet vikke. AAl BA BB DL E Mi R TM

V. onobrychoides L. Esparsettevikke. 30-120cm. Glat til dunet. Blomsterne stærkt blålilla, 17-24mm, med bleg køl. IV-VII. BA TM

V. villosa Roth Sandvikke. 4 underarter:

ssp. *villosa*: Stænglen lådden (eneste ssp.) Nedre bægetænder længere end røret (eneste ssp.). V-VI. (DL TM)

ssp. *varia* (Host) Corb.: Bælgen glat. Klaserne med over 8 blomster. VI-VII. AAl BA BB BL DL E R? TM

ssp. *pseudocracca* (Bertol.) Rouy: Bælgen glat. Klaserne med 2-8 blomster. II-VII. AAl Ag BA BL E TM

ssp. *eriocarpa* (Hausskn.) Ball: Bælgen dunet. IV-VI. AAl E

Vicia monantha Retz. Treblomstret vikke. 30-60cm. Enårig. Blomsterne 15-19mm, blålilla med lysere grund. III-V. Ag

V. benghalensis L. (V. atropurpurea) Sortspidset vikke. 20-80cm. Ladden 1-flerårig. Klaserne 2-12-blomstrede. Az: Alle øer. Lu

V. articulata Hornem. Enblomstret vikke. 20-70cm. Glat enårig. Klasen med 1-2 hvide eller blegblå blomster på 8-17mm. (Az): MF. (Lu): (BA E TM). IV-V.

V. ervilia (L.) Willd. Linsevikke. 15-50cm. 8-15 par småblade. Kronen hvid og purpuråret, 6-9mm. III-VII. (Lu)

V. vicioides (Desf.) Cout. Langtandet vikke. 15-50cm. Dunet enårig. Kronen 4-8mm, blegt rødlilla. III-V. AAL BAL TM

V. hirsuta (L.) Gray Tofrøet vikke. Az: Alle øer. Lu

V. disperma DC. Sylbægret vikke. Som den foregående, men kronen 4-5mm og blegt rødlilla. Az: J. Lu: Ikke E. III-V.

V. tenuissima (Bieb.) Sch. & Th. Spinkel vikke. 15-60cm. Klaserne med 2-5 blegt rødlilla blomster på 6-9mm. Az: MGF. Lu. II-VII.

V. pubescens (DC.) Link Dunet taddervikke. Klaserne med 2-6 lyst rødlilla blomster på 5½-7mm. IV-V. Ag BAL BL E

V. sepium L. Gærdevikke. TM. (Serras da Nogueira og de Bornes)

V. sativa L. Fodervikke. 4 underarter:

ssp. sativa: Kronen 18-27mm. Bægetænderne mindst = røret. Bælgen 6-9mm bred, tydeligt indsnøret mellem frøene (eneste *ssp.*). (Az) (Lu): AAL Ag BAL BL DL E Mi TM

ssp. cordata (Wulfen) A. & Gr.: Som *sativa*, men bælgen 4-6mm bred, ikke indsnøret, mørkebrun til sort. IV-VII. AAL Ag BL DL E

ssp. amphicarpa (L.) Batt.: Knoldvikke. Kronen 15-24mm. Bægetænderne kortere end røret. Bælgen mørkebrun. Med underjordiske blomster og bælge. III-V. E

ssp. nigra (L.) Ehrh.: Smalbladet vikke. Kronen mest 10-18mm. Bægetænderne kortere end røret. Az: MTPJFGL. Lu

V. lathyroides L. Vårvikke. TM (Bragança, Miranda do Douro)

V. peregrina L. Markvikke. 30-80cm. 4-6 par småblade. Blomsterne enlige. IV-VII. AAL Ag BAL BB E

V. lutea L. Gul vikke. -50cm. 1-3 blomster sammen, mest bleggu- le, ellers lyserøde eller rødlilla. III-VI. 2 underarter:

ssp. lutea: Bælgen glat eller med få hår. Ikke Mi

ssp. vestita (Boiss.) Rouy: Bælgen tæt håret; hårene med en stor knude forneden, ofte rødbrune. Az: M. Lu: AAL Ag BA BL E

V. bithynica (L.) L. Firbladet vikke. 20-60cm. Enårig. Småblade- ne 8-12mm brede, lancetformede. Fodfligene indskåret tandede. 1-3 blomster sammen på 16-20mm. IV-VI. Az: M. Lu: BL E

V. narbonensis L. Fransk vikke. -60cm. Enårig. Småbladene 1-4cm brede. 1-3 blomster sammen på 15½-24mm. III-V. AAL BAL E R TM

V. faba L. Hestebønne. (Az) (Lu)

Lens. Linse. Ligner *Vicia*, men med lange bægetænder. Enårige. 1-3 blegblå eller blegt rødlilla blomster sammen på 4-7mm i lang- stilkede klaser.

1. Fodfligene skarptandede *nigricans*
- " helrandede eller med 1(2) but tand 2.
2. Fodfligene atlangt lancetformede *culinaris*
- " halvt spydformede *lamottei*

Lens culinaris Med. Almindelig linse. 10-40cm. (1)3-8 par små- blade, 2-7mm brede. III-VII. (Az) (Lu)

Lens nigricans (Bieb.) Godr. Vild linse. 10-30cm. 2-5 småblade, mest 1-2mm brede. III-VIII. AAL Ag BB E TM

L. lamottei Cefranova 10-30cm. 1-7 par småblade, 1½-3mm brede. III-VII. Ag E

Lathyrus. Fladbælg.

1. Flerårig 2.
- Enårig 9.
2. Blomsterne gule *pratensis*
- " ikke gule 3.
3. Alle blade uden slyngtråd 4.
- Øvre " med " 5.
4. Stænglen vinget. 1-3 par ret smalle småblade *montanus*
- " uvinget. 3-6 par småblade *niger*
5. Stænglen uvinget 6.
- " vinget 7.
6. Småbladene ligestregede *nudicaulis*
- " fjerstregede *japonicus*
7. Øvre blade mest med 2-3 par småblade *heterophyllus*
- Alle " med 1 par småblade 8.
8. Griflen 9½-11mm. Fodfligene 1½-16mm brede *latifolius*
- " 6½-8mm. " ½-2½mm " *silvester*
9. Kronen gul til orangegul 10.
- " ikke gul 12.
10. Ingen småblade; 2 store, m.m. spydformede fodflige *aphaca*
- I hvert fald de øvre blade med småblade 11.
11. Bladskaffet ikke særligt udvidet. Orangegul krone .. *annuus*
- " bladagtigt udvidet. Gul krone *ochrus*
12. Kronen teglstens- til orange rød 13.
- " af en anden farve 14.
13. Blomsterstilken 5-20mm, med stak *sphaericus*
- " 10-40mm, uden stak *setifolius*
14. Nedre blade uden småblade, med et bladagtigt skaft 15.
- Alle eller næsten alle blade med 1(2) par småblade 17.
15. Ingen småblade. Bladskaffet græsagtigt *nissolia*
- Øvre blade med småblade 16.
16. Vingerne lilla. Fanen udrandet. Bælgens rygsøm furet *clymenum*
- Vingerne hvide eller lyserøde. Fanen brodspidset. *articulatus*
- Bælgens rygsøm ikke furet *angulatus*
17. Stænglen uvinget 18.
- " vinget 19.
18. Klasestilken over 6cm lang 21.
- " indtil 6cm 20.
19. Kronen 7-15mm, rød med blegblå vinger *hirsutus*
- " 2-3½cm 20.
20. Planten dunet, i hvert fald på bæger og bælg *odoratus*
- " glat *tingitanus*
21. Kronen rød. Bælgen med 2 vinger langs sømmene *amphicarpos*
- " hvid, lyserød eller rødlilla 22.
22. Bælgen med 2 vinger på rygsømmen. Stilken 3-6cm ... *sativus*
- " 2 køle på rygsømmen. Stilken 1-3cm *cicera*

Lathyrus niger (L.) Bernh. Sort fladbælg. BA BB Mi TM

L. montanus Bernh. (L. linifolius) Kratfladbælg. BA Mi TM

L. japonicus Willd. *ssp. maritimus* (L.) Ball Strandært. Az: P

L. pratensis L. Gul fladbælg. AAL TM

L. nudicaulis (Willk.) Amo (L. paluster *ssp. n.*) Rød kærflad- bælg. Med kraftigt rød blomst. V-VII. AAL BAL E

L. silvester L. Skovfladbælg. Fanen 13-18½x12½-18½mm. Mellemste bægetænder 1-2mm brede. BAL BL

Latnyrus latifolius L. Havefladbælg. Fanen mest 18-26x18-26mm. Mellemste bægeretender mest 2-3mm brede. AAl BA1 BL DL E R TM

L. heterophyllus L. Vingefladbælg.

L. tingitanus L. Afrikansk fladbælg. 60-120cm. Fodfligene trekantet-spydformede, 6-12mm brede. Kronen klart rødlig. III-VI.

L. odoratus L. Ærteblomst. 50-200cm. Småbladene ægformet-aflange til elliptiske. Kronen lyserød eller lyslilla. IV-VI. (AAl BL)

L. sphaericus Retz. Enblomstret fladbælg. Stænglen uvinget. Småbladene 1½-5½mm brede. Bælgen længdestribet. IV-VII.

L. angulatus L. Langstilket fladbælg. Klasestilken 2-7cm, med 1 (2) rødlig eller blegblå blomst på 8-12mm. IV-VII.

L. setifolius L. Børstefladbælg. Småbladene ½-3mm brede. Bælgen uden længdestriber. III-VII. BA TM

L. cicera L. Purpurfladbælg. Kronen rødlig, 10-14mm. Bælgen 8-12mm bred. III-VII. AAl Ag BA1 BL E TM

L. sativus L. Sædfladbælg. Kronen 12-24mm, hvid, lyserød eller blå. Bælgen 10-18mm bred. IV-VII. (Az): MF. (Lu)

L. amphicarpos L. Firvinget fladbælg. 5-25cm. Kronen 10-12mm. Bælgen vinget både langs ryg og bug. III-V. Ag BL E

L. annuus L. Rødgul fladbælg. Blomsterne 12-15mm, gule, ofte med et rødt anstrøg. Bælgen ca. 5x1cm. (Az): M. Lu. IV-VI.

L. hirsutus L. Håret fladbælg. Svagt dunet. Klasen med 2-3 blomster. Bælgen gulligt håret. V-VII. (Az): F. AAl BA1 BL E R

L. clymenum L. Klatreært. Bladene med bred, udfladet bladstilk og skaft, de øvre med 2-4 par småblade. (Az): MTF. Lu. II-VII.

L. articulatus L. Hvidvinget klatreært. Anses ofte kun som en form af foregående.

L. ochrus (L.) DC. Skedefladbælg. Den udfladede bladstilk af langt ægformet, 1-2cm bred. Øvre blade med 1-2 par småblade. III-VI. (Az): M. AAl Ag BA1 BL E

L. nissolia L. Græsbladet fladbælg. Den udfladede bladstilk 5-10x½cm. 1(2) langstilket, karminrød blomst på 6-7mm. BL TM

L. aphaca L. Bladløs fladbælg. Blomsterne 6-18mm, langstilkede. Akseblade store, spyd- eller spadeformede. Az: F. Lu

Pisum elatius Bieb. Vildært. En art med klaserne 2-3 x længere end fodfligene. Kronen rød- eller blålig. IV-VII.

Ononis. Krageklo.

1. Kronen gul	2.
Fanen rød	9.
2. Flerårig	3.
Enårig	5.
3. Blomsterstandens blade ca. 2 x blomsterne længde	pusilla
" " kortere end blomsterne	4.
4. Stænglens ukirtlede hår over 0,5mm	natrix
" " under 0,3mm	ramosissima
5. Alle blade 3-koblede	biflora
Blomsterstandens blade overvejende med 1 småblad	6.
6. Blomsterstilken med en stak på 2-15mm. Åben stand ..	viscosa
" " uden stak	7.
7. Alle blade enkle. Åben blomsterstand	variegata
Midterste blade 3-koblede. Tæt blomsterstand	8.
8. Blomsterne langstilkede. Fanen kirteldunet	cintrana
" " kortstilkede. " glat	pubescens

9. Flerårig	10.
Enårig	12.
10. Bladene finned med 5-9 småblade	pinnata
" " 1-3-koblede	11.
11. Stænglerne ikke udstrakte, deres hår indtil 0,5mm	spinosa
" " udstrakte, med hår på over 1,5mm	repens
12. 2 blomster på hver gren. Køl og vinger gule	maweara
Blomsterne enlige. Køl og vinger røde eller hvide	13.
13. Alle blade enkle, 2-5cm (3-koblede støttebl.)	alopecuroides
Bladene overvejende trekoblede	14.
14. Blomsterne langstilkede	15.
" " kortstilkede, i tætte klaser	17.
15. Bægeretenderne kun med kirtelhår	laxiflora
" " med nogle alm. hår	16.
16. Bægeretenderne udvidede og tretandede i spidsen	dentata
" " helrandede	reclinata
17. Fanen m.m. kirteldunet	18.
" " glat	20.
18. Bægeret med alm. hår. Kronen ca. = bægeret	hirta
Bægeret kun med kirtelhår. Kronen 1½-2 x bægeret	19.
19. Frøene jævne. Småbladene mest 7-15mm	cossoniana
" " knudrede. Småbladene mest 10-20mm	diffusa
20. Nedre støtteblade mest 3-koblede, øvre mest enkle	mitissima
Støttebladene uden småblade	21.
21. Kronen ca. = bægeret (indtil 1,5 x dette)	broteriana
" " (1,5)2-3 x bægeret	baetica

Ononis natrix L. Gul krageklo. -100cm. Småbladene 10-30mm. Kronen 11-25mm, ofte rødåret. Bægeretenderne mest 7-14mm, 3-5 x bægeret. IV-VII. Ag BA BB E TM

O. ramosissima Desf. (incl. ssp. *hispanica*) Nær foregående. Småbladene 2-15mm. Kronen 9-16mm. Bægeretenderne mest 2-5mm, 1½-2½ x bægeret. IV-VI. AAl Ag BA1 BB BL E R

O. biflora Desf. Tveblomstret krageklo. 10-50cm. Stænglen svagt kirtelhåret. Småbladene 15-20mm, kødede. Blomsterstilkene med stak. Kronen 12-16mm. III-V. AAl BA1 (Elvas og Serpa, m.sj.)

● *O. maweara* Ball (*O. hackelii*) 8-35cm. Opret. Stænglen kirtelhåret. Blomster- og klasestilke under 5mm, uden stak. Kronen 9-13mm. Sandstrand. IV-VI. BA1 (f.eks. ml. Sines og Tanganheira)

O. reclinata L. Udstrakt krageklo. 2-15cm. Liggende, med klæbrigt dunede grene. IV-VII. 2 underarter:

ssp. *reclinata*: Kronen 7½-10mm, lig eller lidt længere end bægeret. Småbladene runde til omvendt ægformede.

ssp. *mollis* (Savi) Bæg.: Kronen 3-6½mm, tydeligt kortere end bægeret. Småbladene mest aflange til linje-kileformede. AAl BB BL E

O. dentata Sol. Tandet krageklo. Nær foregående. De 4 øvre bægeretender tandede. Kronen ca. = bægeret. Sandstrand. IV-V.

O. laxiflora Desf. 8-30cm. Opstigende med kirteldunede stængler. Småbladene 10-15mm. Kronen 8-10mm, næppe længere end bægeret. BB

O. pubescens L. Gulhovedet krageklo. -75cm. Opret. Småbladene 10-25mm. Bægeret med mange udstående alm. hår. IV-VIII.

O. viscosa L. Klæbrig krageklo. 10-50cm. Bladene enkle, eller de midterste med 3 småblade. Kronen 8-12mm. IV-VII. 2 ssp.:
ssp. *breviflora* (DC.) Nyman: Kronen kortere end bægeret. Bælgen 12-20mm. Stakken 12-35mm. Ag BL E R

ssp. *brachycarpa* (DC.) Batt.: Kronen længere end bægeret. Bælgen 6-10mm, ca. = bægeret. Stakken 2½-13mm. AAl Ag BA1

O. cintrana Brot. 10-35cm. Opret med tæthårede og kirtlede stængler. Kronen 12-14mm. Blomsterne nikkende under blomstringen, med orangerøde årer. V-VII. AAl Ag BA1 E

Ononis pinnata Brot. Finnet krageklo. 45-80cm. Mangestænglet dværgbusk. Småbladene 10-15mm. Blomsterne 15-23mm. AAL BAL BB E

O. pusilla L. Liden krageklo. 10-20cm. Småbladene 5-13mm. Kronen 5-12mm, ca. = bægeret. Blomsterne siddende, i løse aks. BL E R TM

O. repens L. ssp. australis (Sirj.) Greuter & Burdet Markkrageklo. IV-VIII. Ikke Mi

O. spinosa L. ssp. spinosa Strandkrageklo. BA BL DL Mi TM

O. variegata L. Foldet krageklo. 10-30cm. Liggende eller opstigende, klæbrig og ofte med påsiddende sandskorn. Småbladet noget seglkrummet, 5-10mm. Kronen 12-14mm. Sandstrand. Ag BL

O. hirta Poir. 10-30cm. Mest liggende. Stænglerne fildede og spredt kirtlede. Frøene jævne. IV-VI. E (Cacém og Queluz)

O. cossoniana Boiss. & Reuter 10-35cm. Liggende til opstigende. Kronen 13-15mm, længere end bægeret. Klitter. IV-VI. E (Peninsula de Troia)

O. diffusa Ten. Savtandet krageklo. 10-40cm. Liggende til opstigende. Småbladene med 10-16 m.m. tiltrykte tænder. Kronen 9-11mm. Klitter. III-VIII. Ag AAL BAL BB BL DL E Mi R

O. mitissima L. Akskragerklo. 15-60cm. Småbladene 1-2cm. Øvre blade hindeagtige og konkave, uden småblade. Bægerrøret med fremtrædende, hvide ribber. Kronen 10-12mm. V-VII. AAL Ag BAL BL E R

O. broteriana DC. (*O. subspicata*) Fruespejlskrageklo. 5-30cm. Stænglerne lidet grenede foroven. Småbladene 5-15mm. Klasen hovedformet i blomst, forlænget i frugt. IV-VII.

O. baetica Clemente Nær foregående. IV-VI. Ag BAL BL E

O. alopecuroides L. Tungekrageklo. 10-65cm. Klasen tæt og aksformet. Kronen 13-16mm. Stænglen næsten glat forneden, tæt håret og kirtlet foroven. V-VI. BL E

Melilotus. Stenkløver.

1. Kronen hvid albus
- " gul 2.
2. Mellemste blades fodflige helt eller næsten helrandede ... 3.
- " " " tandede 6.
3. Kronen 2-3mm. Bælgen 1½-3mm indicus
- " 3-9mm. " 3-8mm 4.
4. Bælgen netåret, dunet som ung neapolitanus
- " tværet, glat " " 5.
5. Bælgen med meget tydelige tværråber elegans
- " utydelige tværråber officinalis
6. Bælgen netåret italicus
- " koncentrisk stribet 7.
7. Klaserne meget kortere end deres støtteblad messanensis
- " mindst så lange som deres støtteblad 8.
8. Fanen mindst af kølens længde. Bælgen sortbrun infestus
- " kortere end kølen. Bælgen gulbrun 9.
9. Kronen 3-4mm. Bælgen bredt siddende sulcatus
- " 4-8mm. " stilket segetalis

Melilotus albus Med. Hvid stenkløver. (Az): F. BL DL E TM

M. officinalis (L.) Pallas Markstenkløver. BA BL DL TM

M. italicus (L.) Lam. Storblomstret stenkløver. 20-60cm. Klaserne 1½-3cm, længere i frugt. Kronen 6-9mm. Bælgen 5-6mm, kugleformet. III-VI. BL M

M. neapolitanus Ten. Næbfrugtet stenkløver. 15-50cm. Klaserne ca. 1cm, længere i frugt. Kronen 4-6mm; fane, vinger og køl lige lange. IV-VII. AAL BA BB DL Mi TM

Melilotus indicus (L.) All. Indisk stenkløver. 15-50cm. Kronen bleggul. Bælgen stærkt netåret. Az: SMTGJFFC. Lu

M. elegans Salzm. Vellugtende stenkløver. 20-150cm. Kronen 4-5 mm; kølen længere end fane og vinger. IV-VII. BAL BB

M. infestus Guss. Dråbestenkløver. 30-50cm. Kronen 6-7½mm. AAL E

M. sulcatus Desf. Småblomstret stenkløver. Klasen 1-2cm, ofte med under 25 gyldengule blomster. Ag DL E

M. segetalis (Brot.) Ser. Agerstenkløver. Klasen ca. 3cm, med 30-50 blomster, til sidst 3 x støttebladet. III-VI. 2 ssp.:

ssp. segetalis: Bælgen 4½-5½mm med 12-15 striber.

ssp. fallax Franco: Bælgen 2½-3mm med 8-10 striber.

M. messanensis (L.) All. Kortklaset stenkløver. Småbladene savtakkede. Klaserne 7-10mm, med 3-10 blomster på 4-5mm. AAL Ag BL E

Trigonella. Bukkehorn.

1. Bægeret rørformet, 6-8mm. 1-2 blomster sammen foenum-graecum
- " m.m. klokkeformet, 3-4mm. Blomsterne i klaser 2.
2. Bægeret opret eller udstående polyceratia
- " hængende monspeliaca

Trigonella polyceratia L. Hornet bukkehorn. 20-45cm. Klaserne næsten siddende, skærmagtige, med 1-6 blomster. Kronen 4-6mm. Bælgen 2-5cm og netåret. IV-VI. BA BB BL DL TM

T. monspeliaca L. Stjernebukkehorn. 5-15cm. Tæt tiltrykt dunet. Klaserne næsten siddende, skærmagtige, med 4-14 blomster på 4mm. Bælgen 7-17mm, med tykke, skrålstriber. III-VII.

T. foenum-graecum L. Bukkehorn. 10-50cm. Kronen 12-18mm, gullig-hvid med lillaanløben grund. Bælgen 6-11cm, noget krum, tilspidset. III-VIII. (Lu)

Medicago. Sneglebælg.

1. Bælgen nyreformet, højst 3mm lang lupulina
- " over 3mm, forlænget, krum eller skruesnoet 2.
2. Flerårig 3.
- Enårig 6.
3. Busk på 1-4m arborea
- Urter 4.
4. Hvidfiltet strandplante marina
- M.m. dunet 5.
5. Kronen gul. Bælgen seglformet til næsten lige falcata
- " lilla. Bælgen skruesnoet sativa
6. Bælgen 9-18mm bred 7.
- " 2-10mm " 10.
7. Bælgen uden torne 8.
- " med " 9.
8. Bælgen halvkugleformet scutellata
- " linseformet orbicularis
9. Bælgen kirteldunet ciliaris
- " glat intertexta
10. Fodfligene helrandede til svagt tandede 11.
- " tydeligt savtakkede til fligede 12.
11. Bælgens kant bred og flad. Akseparallelle torne ... coronata
- " kølet. Tornene udstående minima
12. Den tornløse bælg med iøjnefaldende tværribber nær randen 13.
- Bælgen anderledes 14.
13. Klasestilken længere end bladstilken. Kronen 6½mm blanchiana
- " kortere " " 3-4mm rugosa
14. Bælgens torne slanke og med tydelig fure. Bælgen i en løs skrue 15.
- Bælgens eventuelle torne højst med en svag fure.
- Bælgen i en tæt skrue 16.

15. Vindingernes køl med en midterfure. Småbladene
tit med en sort plet, 10-25mm store arabica
Vindingernes køl uden midterfure. Småbladene
uden plet, 7-15mm store polymorpha
16. Planten næsten glat. Bælgen ofte topformet murex
" håret 17.
17. Småbladene tandede næsten til grunden tuberculata
" højest tandede i den øvre halvdel 18.
18. Bælgen tydeligt kirteldunet rigidula
" højest kirteldunet på kanten 19.
19. Klasen mest med 6-9 blomster. Bælgen tit uden torne tornata
" med 1-5 blomster 20.
20. Klasestilken tit kortere end bladstilken truncatula
" længere end den tilhørende bladstilke 21.
21. Alle vindinger lige brede undtagen den øverste littoralis
Bælgen æg- eller kugleformet aculeata

Medicago lupulina L. Humlesneglebælg. Az Lu

M. sativa L. Lucerne. (Az): STG. (Lu)

M. falcata L. Seglsneglebælg. Aal E

M. arborea L. Træsneglebælg. Silkehåret busk med hvidlig bark.
4-8 orangeule blomster sammen på 12-15mm. Bælgen 12-15mm, med
1-1½ vinding. III-V. (E BL)

M. orbicularis (L.) Bartal. Skivesneglebælg. Glat eller svagt
håret. Bælgen linseformet, 10-17mm, dens tværårer noget sammen-
løbende. III-VI. Aal Ag BA BA BB BL E R TM

M. intertexta (L.) Miller Gittersneglebælg. Bælgen kugleformet,
15-18mm, med tiltrykte torne, der griber ind mellem hinanden.

M. ciliaris (L.) All. Kirtelsneglebælg. Ligner den foregående,
men med kirtelhåret bælg op til 15-20mm.

M. scutellata (L.) Miller Skjoldsneglebælg. Bælgen 9-18mm, kir-
teldunet, med mange tydelige tværårer og tydelig kantåre. IV-VI.

M. blanchiana Boiss. Ternet sneglebælg. Bælgen 8-12mm. Randrib-
berne med et ret tydeligt kvadratisk netværk imellem sig. (Lu)

M. rugosa Desf. Ribbet sneglebælg. Bælgen 6-10mm, glat. Tværå-
rerne ikke sammenløbende, stærkt fortykkede mod den kraftige
randribbe. IV-V. (BL E)

M. tornata (L.) Miller Valsesneglebælg. Bælgen 5-8mm, flad i
begge ender, glat, med eller uden torne. III-VIII.

M. marina L. Strandsneglebælg. 20-50cm. Liggende, nedentil for-
veddet. Klaserne med 5-12 blomster på 6-8mm. Bælgen 4-6mm, tæt
uldhåret, mest tornet. II-VIII. Aal Ag BA BL DL E Mi

M. truncatula Gaertner Fodangelsneglebælg. Bælgen 5-8mm, næsten
altid spredt lådden. III-VI. Aal Ag BA BA BB BL E R TM

M. rigidula (L.) All. Krogsneglebælg. Bælgen næsten altid kir-
teldunet og tornet, tornene krumme, tværårerne stærkt krummede,
næppe sammenløbende. IV-VI. Aal Ag BA BA BL E TM

M. littoralis Rohde Sandsneglebælg. Bælgen 4-6mm, tværårerne
næsten rette, næsten kun sammenløbende nær randribben. II-XI.

M. aculeata Willd. Savsneglebælg. Blomsterne ofte 1-2 sammen.
Bægeret 3½-4mm. Kronen 5-6mm. III-VI. ikke DL Mi

M. tuberculata (Retz.) Willd. (M. turbinata) Knudret sneglebælg.

Ligner aculeata, men klasen med 1-8 blomster. Bælgen 5-7mm, m.m.
valseformet med korte, men tætstillede torne. II-VI. (E)

Medicago murex Willd. Kærvsneglebælg. Bælgen 5-9mm, oftest med
1-3mm lange torne, men undertiden med korte knuder i stedet.

M. arabica (L.) Hudson Plætsneglebælg. Planten med tiltrykte,
flercelledede hår. Az: F. Lu. IV-VII.

M. polymorpha L. Foranderlig sneglebælg. Bælgen med fremtræden-
de ribber på hver side af kantribben, så kanten bliver 3-kølet.
Tornene dybt furede. IV-VII. Az: SMTGPR. Lu: Alle provinser.

M. coronata (L.) Bartal. Kronsneglebælg. Spinkel og dunet. Fod-
fligene hele til svagt tandede. Kantribben udvidet til en flad
kant med akseparallelle torne. III-VI.

M. minima (L.) Bartal. Liden sneglebælg. Planten spredt håret.
Bælgen også håret og noget kirtlet. III-VII. Ikke Mi BM

Trifolium. Kløver.

1. Kronen gul. Bægeret 5-ribbet med glat rør 2.
- " rød, hvid eller hvidgul 4.
2. Kronen 4-5½mm. Fanen furet campestre
- " 2-3½mm. " ikke furet 3.
3. Øverste bladets midtersmåblad 1-2mm stilket dubium
- " " siddende micranthum
4. Blad- og fodfligsribber ender i stilkede kirtler .. strictum
- " " ikke i kirtler 5.
5. Frugtbægeret oppustet 6.
- " ikke eller svagt oppustet 11.
6. Flerårig 7.
- Enårig 8.
7. Mest noget håret. Blomsternes støtteblade 3-4mm fragiferum
- Glat. Blomsternes støtteblade ½-1mm physodes
8. Frugtbægeret glat. Kronen vender fanen opad spumosum
- " dunet til filtet. Kronen vender fanen nedad 9.
9. Hovedernes stilke meget kortere end bladene tomentosum
- " lig eller længere end bladene 10.
10. Fanen 4-6mm. Frøene 1,1-1,4mm resupinatum
- " 6½-8mm. " 1,8-2mm suaveolens
11. Bægertænderne glatte. Planten tit m.m. glat 12.
- I inverteret fald bægertænderne hårede 22.
12. 1-5 blomster sammen ornithopodioides
- Flerblomstrede hoveder 13.
13. Flerårig 14.
- Enårig 16.
14. Stænglerne ikke rodslående hybridum
- " rodslående 15.
15. Bægertænderne med en hindekant, der er sammenhæn-
gende ved grunden occidentale
- Bægertænderne uden sammenhængende hindekant repens
16. Hovederne siddende 17.
- " mindst 5mm stilkede 18.
17. Øvre blade kortstilkede. Kronen lyserød glomeratum
- Alle " langstilkede. " hvid suffocatum
18. Kronen højest lig bægeret 19.
- " længere end bægeret 20.
19. Hovedstilkene tykke, de nedre af bladenes længde .. retusum
- " tynde, meget kortere end bladene cernuum
20. Blomsterstilkene 3-6mm michelianum
- " kortere 21.
21. Hovederne endestillede. Kronen 9-12mm isthmocarpum
- " fra blad hjørnerne. Kronen 6-9mm nigrescens
22. Blomsterne 2-5 sammen subterraneum
- Flerblomstrede hoveder 23.

23. Flerårig 24.
Enårig 26.
24. Bægerrøret glat medium
" håret 25.
25. Podfligene lancetformede. Kronen hvidgul ochroleucon
" m.m. ægformede. " rød (sj. hvid) pratense
26. De 2 øverste blade m.m. modsatte og sidder et stykke
under hovedet 27.
Anderledes: evt. modsatte blade sidder lige under hovedet 32.
27. Podfligene randhårede. Hovedet forlænget alexandrinum
" glatte eller jævnt hårede 28.
28. Bægeret tæthåret, rørets hår = tændernes leucanthum
" mere fåhåret, rørets hår kortere end tændernes 29.
29. Bægertænderne ret ens 30.
Den nedre bægartand ca. 2 x de andre 31.
30. Bægerrøret med 20 ribber, tænderne ca. 2 x røret lappaceum
" " 10 " " ca. = røret obscurum
31. Småbladene 10-20mm. Kronen 5-7mm squamosum
" 20-40mm. " 9-12mm squarrosus
32. Hovederne med et svøb af mest småbladsløse fodflige 33.
Eventuelle svøbblade under hovedet bærer småblade 34.
33. Kronen hvidlig, kortere end bægeret cherleri
" rød, længere end bægeret hirtum
34. Med mange siddende hoveder i bladhyørnerne 35.
Hovederne ikke eller kun lidt akselstillede og siddende 36.
35. Småbladene sideribber m.m. rette striatum
" " krumme nær randen scabrum
36. Kronen længere end bægeret. Hovedet forlænget .. incarnatum
" højst lig bægeret 37.
37. 20 bægerribber. Bægerrøret m.m. glat lappaceum
10 " 38.
38. Småbladene mindst 3 x så lange som brede 39.
Højst de øvre småblade over 3 x så lange som brede 40.
39. Kronen 2½-4mm. Mange hoveder på højst 3cm arvense
" 10-12mm. 1-få " 2-8cm angustifolium
40. Stænglen højst med udstående hår nær grunden 41.
" udstående håret, i hvert fald i sin ene halvdel 42.
41. De fleste hoveder tydeligt stilkede phleoides
" " m.m. siddende gemellum
42. Bægertænderne ca. = bægeret 43.
" 2-4 x " 44.
43. Bladoversiden glat. Hovedet med blade under sig .. bocconeii
" håret. " mest uden svøb smyrnaeum
44. Kronen 3-4½mm. Hovedet æg- til kegleformet ligusticum
" 9-18mm. " m.m. rundt 45.
45. Fodfligene lancetformede. Hovedet mest med svøb .. diffusum
" ægformede. Hovederne uden svøb stellatum

Trifolium pratense L. Rødkløver. Az: MTJFL. Lu: Alle provinser.

T. diffusum Ehrh. Ligner en enårig udgave af foregående. Kronen rødlig, 9-11mm. Planten udstående håret. V-VII. AAL BA BB

T. medium L. Bugtet kløver. E Mi TM

T. ochroleucon Hudson Bleggul kløver. 20-50cm. Vækst som foregående, med lidt bredere småblade. V-VIII. AAL BA BB BL TM

T. stellatum L. Stjernekløver. 8-20cm. Stænglen tæt udstående håret. Hovederne ca. 15mm i blomst, 20-35mm i frugt. Kronen 12-18 mm, lyserød, ca. = bægeret. III-VI. Ikke Mi

T. incarnatum L. Blodkløver. (Az): TPL. (Lu)

T. smyrnaeum Boiss. Harefodskløver. 5-20cm. Blødt gråhåret. Hovederne æg- til valseformede, ofte parrede. Kronen 7-8mm, bleg-rød. Bægerhårene med fortykket grund. V-VII. BA DL TM

Trifolium striatum L. Stribet kløver. 2 underarter:

ssp. striatum: Nedre bægartand 1½-5mm, ofte længere end røret.
ssp. brevidens (Lange) M.Rodr.: Nedre bægartand 0,8-1,6mm, kortere end bægeret. V-VIII. AAL BL DL E TM

T. bocconeii Savi Tvillingkløver. 5-35cm. Hovederne 9-15mm, tætte, æg- til valseformede, de yderste ofte parrede, men uens. Kronen 4-5mm, lyserød, = bægeret. IV-VIII. Ikke Mi

T. scabrum L. Ru kløver. Minder om Stribet kløver, men bægartænderne stikkende. AZ: SMTF. Lu: Alle provinser. III-VIII.

T. gemellum Pourret 10-35cm. Hovederne 10-17x9-13mm, kegle- eller valseformede, aksel- og endestillede. IV-VI.

T. phleoides Pourret ssp. willkommii (Chabert) M.Rodr. Rotteha-lekløver. 5-30cm. Ligner Harekløver, men med få hoveder, ofte kun 1-2 pr. stængel, ofte ret langstilkede. IV-VII. BA TM

T. ligusticum Balbis Børstekløver. 10-40cm. Hovederne ofte parrede med 1 kort- og 1 langstilket, 6-15mm. V-VII. Az. Lu

T. hirtum All. Håret kløver. 10-50cm. Stænglen udstående håret. Hovedet 15-25mm; svøbet ofte med 1 helt blad. IV-VIII.

T. cherleri L. Svøbkløver. Hovedet halvkugleformet, med et svøb af 3 større runde og 2 mindre ægformede fodflige. IV-VII.

T. lappaceum L. Burrekløver. 10-45cm. Bægertænderne næsten ens, længere end røret. Kronen 6-8mm, = bægeret. Az: SJF. Lu. IV-VII.

T. arvense L. Harekløver. Az: Alle øer. Lu: Alle provinser.

T. angustifolium L. Småbladet kløver. 10-50cm. Småbladene 10-25 x så lange som brede. Kronen blegrød, 9-14mm, ca. = bægeret. IV-VIII. Az: SMTF. Lu: Alle provinser.

T. alexandrinum L. 40-70cm. Kronen 8-10mm, flødefarvet, ca. 2 x bægeret. Hovederne 1½-2cm. (AAL BAL BL E)

T. squamosum L. Pigget kløver. 10-40cm. Bægerets svælg med en tolåbet fortykkelse; tænderne udspærrede og fortykkede i frugt, tornagtige. Kronen blegrød. IV-VII. Az: ST. Lu

T. squarrosus L. Krogkløver. 20-60cm. Bægerets svælg med en tolåbet fortykkelse; den nedre tand fortykket i frugt og udbøjet. Kronen hvid, undertiden med et rødt skær. IV-VII. BAL E

T. obscurum Savi Krukkekløver. 20-60cm. Opret. De øvre småblade 3-3½ x så lange som brede. Hovederne aflangt-legleformede. Bægertænderne æg-lancetformede. IV-VI. AAL BAL BL R

T. leucanthum Bieb. Hvidblomstret kløver. 15-30cm. Tæt udstående håret. Hovederne langstilkede, ofte parvise, hvidhårede foruden. Kronen 7-9mm, lidt længere end bægeret. IV-VII. BA TM

T. campestre Schreber Gul kløver. Az: Alle øer. Lu: Alle prov.

T. dubium Sibth. Fin kløver. Az: MTGJPFL. Lu: Alle provinser.

T. micranthum Viv. Spød kløver. 2-10cm. Hovederne 1-6-blomstrede med ret lange blomsterstilke. Az: MT. Lu: Ikke BA

T. fragiferum L. Jordbærkløver. Ikke BA

T. physodes Steven Skumkløver. 5-25cm. Liggende til opstigende, ikke rodslående. Kronen 8-14mm, lyserød. V-VII. AAL BA BAL BL E

T. resupinatum L. Omvendt kløver. 5-40cm. Bægeret kronet af 2 udstående-oprette bægartænder. Az: SMTF. Lu: Alle provinser.

T. suaveolens Willd. 20-60cm. Nær foregående, men større. VI. (BL) (Agueda)

T. tomentosum L. Uldhovedet kløver. Bægeret tæt uldhåret, de 2 bægartænder meget korte. Az: M. Lu: Ikke DL Mi. III-VII.

D. pentaphyllum Scop. Snerrehanefod. 10-30cm. De smalle blade

L. conimbricensis Brot. Hvid kallingetand. Bælgen 2-6cm x 1-2mm, seglkrummet, Kølen lilla. C.Ø. og S.

Lotus creticus L. Sølvkællingetand. Bægeret $7\frac{1}{2}$ -9mm. Vingerne meget længere end kølen. Klitter. Az: T. Lu

L. ornithopodioides L. Fugleklokællingetand. Blomsterne 2-3 sammen. Bælgen 2-3cm, knudrede og lidt krumme. Sandjord. Ag.

• L. azoricus P.W.Ball 1-flerårig. 20-40cm. Tæt sølvhåret. Klaserne 1-blomstrede med et trekoblet forblad på stilkene. Kronen rød-lilla eller gul og rød-lilla. Bælgen 4-5 $\frac{1}{2}$ cm x 3-4mm. Az: SMJ

L. arenarius Brot. -50cm. Hovederne 2-6-blomstrede, stilkene længere end bladene. Kronen 10-15mm med røde striber. Klitter. Fra Cabo Carvoeiro til Peninsula de Troia.

Tetragonolobus purpureus Moench Rød kantbælg. 10-40cm. Dunet enårig. 1-2 mørkerøde blomster sammen, 15-22mm. Bælgen glat, 3-6 cm med 4 2-4mm brede, krusede vinger. (Lu)

T. requienii (Mauri) Sangu. 10-30cm. Dunet, rød-blomstret enårig. Bælgen glat, 2 $\frac{1}{2}$ -6 $\frac{1}{2}$ cm x 3 $\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ mm med 2 vinger på ryg-siden, ingen på de andre sider.

Anthyllis. Rundbælg.

1. Bægeret m.m. opsvulmet under blomstringen og sammenknebet
fortil 2.
Bægeret ikke opsvulmet under blomstringen og ikke sammen-
knebet fortal 3.
2. Bægeret uens 5-tandet med skæv munding vulneraria
" m.m. regelmæssigt tetraphylla
3. Flerårig. Kronen lyserød gerardi
Enårig. Kronen gul til orange
4. Bælgen ret. Hovederne med 4-8 blomster lotoides
" krum. " " over 8 blomster 5.
5. Bælgen ikke vinget, seglformet, med næb hamosa
" vinget, ring- eller skrueformet, uden næb cornicina

Anthyllis gerardi L. Lyserød rundbælg. 20-60cm. 2-5 par ens og smalle småblade. Hovederne små, 1cm, langstilkede. Alm.

A. vulneraria L. Alm. rundbælg. 3 underarter:
ssp. maura (G.Beck) Lindb.: Stænglen udstående håret for-neden.
Bægeret 13-17mm, tiltrykt håret.
ssp. lusitanica (Cullen & P.Silva) Franco: Stænglen udstående håret for-neden. Bægeret 9-12mm, noget udstående håret.
ssp. iberica (W.Becker) Jalas: Stænglen tiltrykt håret hele vejen. Bægeret 9-12mm. Støttebladene med aflangt-trekantede afsnit. Klitter. NV.

A. tetraphylla L. Blærerundbælg. 7-35cm. Liggende. Ofte tilsyneladende kun med 4 småblade. Bægeret stærkt oppustet i frugt, indtil 12mm bredt. Blomsterne i akselstillede nøgler på 4-8.

A. lotoides L. 5-50cm. Nederste blade ofte med 1 småblad, øvre uregelmæssigt 5-7-finnede. Bægeret 9-11, rørformet og skævmundet. Alm.

A. cornicina L. 20-40cm. Nederste blade ofte med 1 småblad, de øvre med indtil 9 smalle. Bægeret 5-7mm, skævmundet. NØ.

A. hamosa Desf. -1m. Øvre småblade med indtil 11 småblade. Bægeret 7-8mm, m.m. rørformet, krumt. C. og S.

Ornithopus. Fugleklo.

1. Kronen gul 2.
" lyserød eller hvid 3.
2. Øvre blade siddende compressus
Alle blade stilkede pinnatus
3. Kronen mindst 6mm. Støttebladene kortere end blomsterne sativus
Kronen højst 5mm. Støttebladene meget længere end blomsterne perpusillus

Ornithopus compressus L. Fladtrykt fugleklo. 10-50cm. 7-18 par småblade. Bægeretenderne mindst $\frac{1}{2}$ x røret. Az: SMT. Lu: M.alm.

O. pinnatus (Miller) Druce Gul fugleklo. 10-50cm. Hovederne uden eller med meget små støtteblade. 3-7 par småblade. Bægeretenderne højst $\frac{1}{2}$ x røret. Az: Alle øer. Lu: Alm.

O. perpusillus L. Liden fugleklo. Az: SMTJFLC. Lu

O. sativus Brot. Serradel. 2 underarter:
ssp. sativus: Bælgen 12-25mm, ret, næbbet mest under 5mm, mest ret. (Az): MTJFLC. Lu
ssp. isthmocarpus (Cosson) Dostal: Bælgen 20-40mm, krum, næbbet 10mm eller mere, krumt; ofte smalle indsnøringer mellem frøene.

Coronilla. Kronvikke.

1. Enårig 2.
Mindre buske eller halvbuske 3.
2. Øvre blade udelte eller med 3 uens småblade ... scorpioides
" " uligefinnede repanda
3. Småbladene smalt hindekantede minima
" ikke " 4.
4. Stænglen sivagtig med affaldende blade junceae
" ikke sivagtig; bladene blivende valentina

Coronilla valentina L. ssp. glauca (L.) Batt. Buskkronvikke. 30-70cm. Bladene stedsgrønne og blagrønne med 2-3 par småblade. 4-12 blomster i langstilkede skærme. Bælgen 1-5cm med 1-4 led.

C. minima L. Liden kronvikke. 5-30cm. 2-6 par småblade. Skærmen 3-4cm stilket. Kronen 5-8mm, gul og brunåret. Bælgen 1-3 $\frac{1}{2}$ cm med 1-7 led.

C. juncea L. Sivkronvikke. 20-100cm. Lange stængelled. 2-3 par småblade. Langstilkede hoveder med 4-12 blomster.

C. scorpioides (L.) Koch Skorpionsvikke. 5-20cm. Bladene elliptiske, enten enkle eller også med 2 små, runde sidesmåblade. 2-3-blomstrede skærme fra bladhjørnerne. Bælgene krumme, skorpionshaleagtige med m.m. rette led.

C. repanda (Poiret) Guss. Bølget skorpionsvikke. 5-20cm. Øvre blades småblade ret ens. Bælgens led lidt krumme. 2 underarter:
ssp. repanda: Småbladene med but eller afskåret spids. Kronen 8-9mm. Bælgen 5-7cm. Sandjord, mest nær kysten.
ssp. dura (Cav.) Coutinho: Småbladene udrandede. Kronen 5-6 $\frac{1}{2}$ mm. Bælgen 3-4cm. Inde i landet.

Hippocrepis ciliata Willd. Børstehestesko. 5-15cm. Enårig, oftest glat. 3-6 par småblade. Langstilkede, 2-6-blomstrede, gule hoveder. Kronen 3-5mm. Ledbælg med de enkelte led nærmest hesteskoformede, med vorter langs randen. ?

H. multisiliquosa L. Flerblomstret hestesko. 5-50cm. Som den foregående, men kronen 5-7mm og bælgen uden eller næsten uden randvorter. Ag

H. unisiliquosa L. Enblomstret hestesko. 5-35cm. Blomsterne enlige (sjældent 2 sammen), deres stilk højst $\frac{1}{2}$ cm.

Scorpiurus. Skorpionshale. Enårig med enkle, m.m. spatelformede blade. Blomsterne gule med brunåret fane i langstilkede, 1-5-blomstrede hoveder. Bælgen cylindrisk, uregelmæssigt snoet, med længderibber og oftest med torne og knuder.

Scorpiurus muricatus L. Flerblomstret skorpionshale. 5-15(-40) cm. Hovederne med 2-5 blomster. Bælgen glat eller med knuder eller torne.

S. vermiculatus L. Enblomstret skorpionshale. Blomsterne 1(2) sammen. Bælgen med padderhatformede knuder. C og S.

Hedysarum. Hanekløver. Kronen rød eller hvid. Tornet ledbælg.

1. Flerårig coronarium 2.
Enårig
2. 1-3 par småblade, det endestillede 15-45mm flexuosum
4-8 " " " 5-15mm glomeratum

Hedysarum coronarium (L.) Italiensk hanekløver. 30-100cm. 3-5 par småblade på 15-35mm. Klaserne tætte, med 10-35 kraftigt rødlilla blomster på 12-15mm. Bælgen med 2-4 skiveformede led. (Lu)

H. flexuosum L. 20-60cm. Klasen med 15-40 rødlilla eller lyserøde blomster på 8-12mm. Bælgen med 2-8 led. Ag + Peninsula de Troia

H. glomeratum Dietrich Rødstænglet hanekløver. 10-30cm. Klasen med 2-10 m.m. vinrøde blomster på 14-20mm. Bælgen oftest med 2 skiveformede led. Ag

Onobrychis peduncularis (Cav.) DC. 10-60cm. Dunet flerårig. Nedre blade med 4-14 par småblade. Hvide til rødlilla, ofte lillaarrede blomster på 10-15mm i en aksformet klase. Bælgen m.m. sammentrykt ægformet, 5-15mm, med tandede sider og 4-10 randtænder på 3-6mm.

O. viciifolia Scop. Esparsette. Som den foregående, men bælgens randtænder op til 1mm store. (Lu)

OXALIDACEAE

Oxalis. Surkløver.

1. Kronen gul 2.
" ikke gul 3.
2. Med overjordisk stængel. Kronen 4-7mm corniculata
Uden " " 20-25mm pes-caprae
3. Kronen hvid acetosella
" rød 4.
4. Bladene ikke udrandede. Kronen 25-35mm purpurea
" udrandede. Kronen 12-20mm 5.
5. Med jordstængel. Ingen knold. Bladene dækkede af orange
eller brune knuder articulata
Ingen jordstængel. Med knold. " " 6.
6. Planten dunet corymbosa
" næsten glat latifolia

Oxalis corniculata L. Nedliggende surkløver. Planten liggende og rodsående, ofte purpuranløben. Az: Alle øer. Lu

O. articulata Savigny Rosenrød surkløver. -35cm. Tueformet og dunet. Kronen 12-20mm, lyserød. (Az): TJ. (Lu): Sj.

O. acetosella L. Skovsyre. NV. Sj.

O. corymbosa DC. Håret surkløver. Bladundersiden kirtelprikket. Støttebladene kirtlede. Bladene med en smal indbugtning. Kronen 15-20mm, lyst rødlilla. (Az): MTGJFC. (Lu)

O. latifolia Kunth Bredbladet surkløver. Småbladene op til 6x10cm, omvendt trekantede, ikke kirtelprikkede, ret svagt udrandede. Kronen blegt til stærkt lyserød. (Az): SMPF. (Lu): M.sj.

O. pes-caprae L. Svovlgul surkløver. 5-15cm. Blade og skærmstilke udgår fra en underjordisk stængel. 5-12 store svovlgule blomster i skærmene. (Az): MTGPFL. (Lu): C og S.

O. purpurea L. Rødlilla surkløver. Dunet til ladden. Småbladene rudeformede, butte, kirtelprikkede og ofte med lilla underside. Kronen lyst rødlilla. (Az): MTPFL. (Lu)

GERANIACEAE

Geranium. Storkenæb.

1. Flerårig 2.
Enårig 3.
2. Blomsterstilkene 1-blomstrede. Kronen 15-20mm ... sanguineum
" " 2- " " 7-10 mm pyrenaicum
3. Bægeret opret under blomstringen. Kronen med tydelig negl 4.
" m.m. udstående. Kronen uden tydelig negl 6.
4. Bladets omrids rundt lucidum
" " femkantet 5.
5. Kronen 6-9mm. Frugten 1-2 kraftige tværribber øverst
" robertianum
Kronen 3-5mm. Frugten med ca. 4 kraftige tværribber øverst purpureum
6. Kronbladene hele eller svagt udrandede rotundifolium
" kløvede eller tydeligt udrandede 7.
7. Bægerbladene langt brodspidsede 8.
" " kort " 9.
8. Blomsterstilken 5mm, i frugt 15mm dissectum
" " 2-4 cm columbinum
9. Stængler og bladstilke ensartet korthårede pusillum
" " " med lange og korte hår molle

Geranium sanguineum L. Blodrødt storkenæb.

G. pyrenaicum Burm.f. Pyrenæisk storkenæb. N.

G. rotundifolium L. Rundbladet storkenæb. 10-40cm. Stængler og bladstilke med korte og lange hår og kirtelhår. Skærmstilkene ofte kortere end deres blade. Az: MF. Lu: Alm.

G. molle L. Blødt storkenæb. Az: MTGJF. Lu: Alm.

G. pusillum L. Lidet storkenæb. Trancoso og Guarda.

G. columbinum L. Storbægret storkenæb.

G. dissectum L. Kløftet storkenæb. Az: SMTGJ. Lu: Alm.

G. lucidum L. Skinnende storkenæb. Planten skinnende, m.m. glat.

G. robertianum L. Stinkende storkenæb. NV.

G. purpureum Vill. Purpurstorkenæb. Az: SMTGJPPL. Lu: Alm.

Erodium. Hejrenæb.

1. Grundbladene ikke helt snitdelte 2.
" fjersnitdelte helt til skaftet 5.
2. Skærmen med 2 brede støtteblade laciniatum
" " 3-flere " 3.
3. Frugtens næb 5-11cm. Kronen blålilla, ca. 15mm botrys
" " 2-4 cm. " rødlilla, 5-9 mm 4.
4. Frugtens topgrube med en dyb fure under sig malacoides
" " uden fure chium
5. Ingen bladet stængel acaule
Med en " " 6.
6. Bladafsnittene højst 50% indskårne moschatum
" dybt delte 7.
7. Frugten m.m. uden fure under topgruben bipinnatum
" med en tydelig fure under topgruben 8.
8. Næbbet 4-7cm. Frugtens hår sidder på sorte småknuder
" jacquinianum

Næbbet 1-4cm. Frugtens hår uden sorte småknuder cicutarium

Erodium chium (L.) Willd. Lappet hejrenæb. 5-50cm. Bladene ægformede, meget forskelligt indskårne. Støttebladene brune. 2ssp.:
ssp. chium: Bladene $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{3}$ indskårne med buttandede lapper. Staminodierne randhårede.

ssp. littoreum (Léman) Ball: Bladene fjerfligede med stærkt tandede eller fligede lapper. Staminodierne glatte. Ag

Erodium laciniatum (Cav.) Willd. Fliget hejrenøb. 7-50cm. Bladene aflange til bredt ægformede, meget forskelligt indskårne. Kronen 7-10mm. Næbbet 3½-9cm. Ag. Sj.

E. malacoides (L.) L'Hér. Blødt hejrenøb. 10-60cm. Bladene oftest ægformede med hjerteformet grund, tandede, ofte svagt 3-lappede, undertiden mere delte. Az: SMP. Lu

E. botrys (Cav.) Bertol. Langhåret hejrenøb. 10-40cm. Nedre blade ægformede, fra fjerlappede til 1-2 x fjerfligede; de øvre ofte 2 x fligede. Alm.

E. cicutarium (L.) L'Hér. Alm. hejrenøb. Lidt eller ikke kirtlet. Frugterne 5-7mm. Az: TJ. Lu

E. bipinnatum Willd. Ofte tætkirtlet. Kronen ofte bleglilla eller hvid. Frugterne 4-5mm. Mest i klitter.

E. jaquinianum Fischer & al. Ofte tætkirtlet. 2-3 støtteblade. Frugterne 5-7mm. Klitter. Sj.

E. moschatum (L.) L'Hér. Moskushøjrenøb. 10-50cm. Moskuslugtende. Kronen 13-14mm, rødlig. Frugterne udstående brun- eller hvidhårede. Næbbet 2-4½cm. Az: SMTG. Lu: Alm.

E. acaule (L.) Bech. & Th. Stængelløs hejrenøb. 5-12cm. Ligner cicutarium, men flerårig med forveddet rod. Kronen 7-12mm. Frugtens næb 4-4½cm.

TROPÆOLACEAE

Tropaeolum majus L. Tallerkensmækker. (Az): PFL. (Lu)

ZYGOPHYLLACEAE

Tribulus terrester L. Korstorn. 10-60cm. Dunet, liggende enårig. Bladene modsatte, ligefinnede med 5-8 par småblade. Stilkede, gule blomster fra bladhjørnerne. Kronen 4mm. Frugten tornet, kan minde om et femtakket malteserkors.

Fagonia cretica L. Haneklo. 10-40cm. Næsten glat, liggende flerårig. Bladene 3-koblede, lancetformede, med tornede fodflige. Kronen rødlig, 6-7mm. Blomsterne akselstillede. E

LINACEAE

Linum. Hør.

1. Alle blade modsatte. Kronen hvid	catharticum	
Øvre " spredte. Kronen blå eller gul		2.
2. Kronen blå		3.
" gul		5.
3. Kronbladene 25-40 mm	narbonense	
" 12-20 mm		4.
4. Kapslen 5-6½ mm. 2-flerårig	bienne	
" 6-9 mm. Enårig	usitatissimum	
5. Flerårig. Nedre blade modsatte	maritimum	
Enårig. Nedre blade spredte		6.
6. Bladranden jævn og helrandet		7.
" ru, ganske fint savtakket		8.
7. Kronen 4-6mm. Stænglen under 30cm	trigynum	
" 8-18mm. " over 30cm	tenue	
8. Bladene over 1mm brede, flade	strictum	
" under 1mm brede, ofte indrullede	setaceum	

Linum narbonense L. Storblostmest hør. 40-60cm. Let kendelig ved sine store, blå blomster. Omkring Vimioso.

L. bienne Miller Toårig hør. 10-50cm. Bladene linjeformede, 1-1½ mm brede. Indre bægerblade hindekantede og randhårede, ydre helrandede. (Az): S. Lu: Alm.

L. usitatissimum L. Alm. hør. (Az): S. (Lu)

L. maritimum L. Strandhør. 10-40cm. Opret eller opstigende. Bæ-

gerblade 3mm, kirtelrandhårede. Kronbladene 8-12mm. Strandenge. SV.

Linum trigynum L. Fint hør. 9-30cm. Opret og grenet. Bladene linjeformede. Bægeret 5mm, kortkirtlet. Kronen 6mm.

L. tenue Desf. -70cm. Bladene 1-4mm brede. Bægeret 3-5mm.

L. strictum L. Rubladet hør. 10-60cm. Bægeret randhåret kirtlet. Kronen 6-12mm. Blomsterne m.m. siddende.

L. setaceum Brot. Børstebadet hør. Bladene børsteformede, ½ mm brede, tætsiddende midt på stænglen. Toppen åben og meget grenet.

L. catharticum L. Vildt hør. NV.

Radiola linoides Roth Tusindfrø. Alm.

EUPHORBIACEAE

Securinega tinctoria (L.) Rothm. Tvebo, tornet busk indtil 1½m. Bladene toradede, 8-15x2-4mm, aflangt-omvendt ægformede, butte eller udrandede. Bladstilken ca. 1mm. Fodfligene meget små og sylformede. Kapslen ca. 3mm, stumpet trekantet. Sandede flodbredder. Alto Douro, Alto Tejo og Guadiana. - **Flodtorn**.

Chrozophora tinctoria (L.) A.Juss. Lakmusplante. 10-30cm. Nærmest mældeagtig, tæt stjernefiltet, grågrøn enårig. Frugten dog tydeligt tretallig og tæt dækket af skjoldformede hår. Bladene æg- til rudeformede, buget-tandede til helrandede.

Mercurialis. Bingelurt.

1. Enårig	ambigua	
Flerårig		2.
2. Planten tætfiltet	tomentosa	
" glat eller dunet		3.
3. Med udløbere. Stænglerne ugrene	perennis	
Uden " grenede	elliptica	

Mercurialis ambigua L.f. (M. annua p.p.) Gulgrøn bingelurt. Svagt håret, oftest opret og grenet. Bladene bredt lancetformede, afrundet savtaktede, 1½-5cm. Hanaksene oprette. Az Lu: Alm.

M. elliptica Lam. -60cm. Glat. Bladene 2-4cm, elliptiske eller ægformede. Sandede ruderaer.

M. tomentosa L. Sølvbingelurt. -60cm. Bladene 1-5cm, aflangt lancetformede til aflangt-omvendt ægformede. Kapslen tætfiltet.

M. perennis L. Skovbingelurt. Serras do Buçaco, Sintra og Monchique.

Ricinus communis L. Kristpalme. Op til 4m. Enårig eller busk. Store, stjerneformede blade med 5-9 lancetformede takker, 20-30 cm brede. Blomsterne i smalle, oprette toppe. Frugterne 1-2cm, runde og småpiggede. (Az): SMTF. (Lu)

Euphorbia. Vortemælk.

1. Med fodflige. Bladene modsatte, ofte med skæv grund		2.
Ingen fodflige. Bladgrunden symmetrisk		7.
2. Modne frø glatte		3.
" rynkede		4.
3. Bladene over 5mm. Kapslen 4-5mm bred	peplis	
" mest under 5mm. Kapslen 1½-2mm bred	serpens	
4. Bladene 10-30mm, savtaktede	nutans	
" 3-10 mm, helrandede eller finttandede		5.
5. Kapslen kun håret på kølene	prostrata	
" jævnt håret eller glat		6.
6. Kapslen tiltrykt håret	maculata	
" udstående håret eller glat	chamaesyce	
7. Bladene modsatte og nedløbende	lathyris	
" spredte, ikke "		8.

8. Kirtlerne m.m. afrundede 9.
 " halvmåneformede eller med to horn 19.
 9. Tykgrenet busk. Bladene 7-14 cm stygiana
 Urt eller halvbusk 10.
 10. Enårig 11.
 Flerårig 12.
 11. Kapslen med 3 par krusede vinger pterococca
 " uvinget helioscopia
 12. Frøene fint knudrede. Kapslen mest ladden pubescens
 " helt glatte. Kapslen m.m. glat 13.
 13. Kapslen med halvkugleformede vorter 14.
 Nogle af kapslens vorter mindst 2 x så lange som brede 16.
 14. I det mindste de nederste blade bredest over midten clementei
 Alle blade bredest på eller under midten 15.
 15. Bladene 1-3cm. Nederste støtteblade bredt ægformede til
 runde welwitschii
 Bladene 5-8cm. Nedre støtteblade smalt rudeformede monchiquensis
 16. Stænglen skællet forneden 17.
 " ikke skællet 18.
 17. Stænglen trind dulcis
 " stribet og kantet foroven angulata
 18. Bladene 4-10 cm hiberna
 " 1/2-2 cm uliginosa
 19. Enårig 20.
 Flerårig 24.
 20. Nederste støtteblade linjeformede og spidse, lidt brede-
 re nedadtil exigua
 Nederste støtteblade elliptiske til ægformede 21.
 21. Kapslen med 2 vinger på hver klap peplus
 " uden vinger 22.
 22. Bladene m.m. linjeformede, 1-3 mm brede segetalis
 " bredere, 3-12 mm brede 23.
 23. Frøene sorte, uregelmæssigt rynkede medicaginea
 " lysebrune eller grå, med 5-6 tværfurer falcata
 24. Øvre støtteblade parvist sammenvoksede 25.
 " " ikke sammenvoksede 26.
 25. Kapslen tæt ladden characias
 " glat amygdaloides
 26. Bladene skarpt savtakke serrata
 " helrandede eller finttandede 27.
 27. Kirtlernes horn med tvellappet udvidede spidser 28.
 " " uden " " " 29.
 28. Bladene lancetformede. Frøene glatte rigida
 " linje-lancetformede. Frøene uregelmæssigt
 rynkede broteri
 29. (6)7-13 skærmstråler 30.
 3-6 skærmstråler 31.
 30. Bladene håndstrengede, læderagtige og blågrønne nicaeensis
 " fjerstrengede, tynde og grønne esula
 31. Bladene noget tykke, læderagtige, konkave paralias
 " tynde og flade 32.
 32. Øvre støtteblade lancet- til ægformede boetica
 " " brede 33.
 33. Frøene m.m. glatte 34.
 " grubede 35.
 34. Hornene tynde, af kirtlens længde terracina
 " kortere end kirtlen matritensis
 35. Kirtlerne korthornede. Frøene uregelmæssigt grubede
 transtagana
 Kirtlerne langhornede. Frøene regelmæssigt grubede 36.
 36. Bladene omvendt-ægformede til omvendt lancetformede,
 oftest butte og brodspidsede portlandica
 Bladene linje-lancetformede og spidse 37.

37. Bladene 1-3mm brede pinea
 " 3-8mm " azorica
Euphorbia nutans Lag. Nikkende vortemælk. 15-40cm. Stænglen
 stærkt gaffelgrenet, dunet foroven som yngre og ofte m.m. rødlig.
 Bladene 5-10mm brede, ofte noget krumme. (Az): F. (Lu)
E. peplis L. Sandvortemælk. 5-20cm. Bladene lidt kødede, blå-
 grønne, stærkt usymmetriske, noget seglkrummede. Bladstilken 2-3
 mm. Kapslen 3 1/2-4mm bred. Sandede steder. Az: MTPF. Lu
E. chamaesyce L. Skævbladet vortemælk. 5-30cm. Bladspidsen but
 eller udrandet. Bladet 3-7mm, usymmetrisk.
E. serpens Kunth Hjerterbladet vortemælk. 5-30cm. Bladene 2-3(-7)
 mm, ægformet-runde, helrandede. Frøene m.m. firkantede. (Az) (Lu)
E. maculata L. Pletvortemælk. 5-20cm. Stænglerne dunede. Bladene
 med skævt afskåren grund, finttandede nær spidsen, oftest med en
 purpurfarvet plet midtpå. (Az): TJPF. (Lu)
E. prostrata Aiton Kølhåret vortemælk. 5-20cm. Som den foregåen-
 de, men bladene ofte rødlig, uden plet. (Az): TGF. (Lu)
 ● E. stygiana Watson Busk. Bladene 7-14x1 1/2-3 1/2 cm, kun i grenender-
 ne, blågrønne og svagt dunede nedenunder. Nedre støtteblade afl-
 ange og lade. Kapslen 5-7mm, vortet. 300-800m. Især i små vul-
 kankratere. Az: MTJF. (Lu)
E. serrata L. Savtandet vortemælk. 20-50cm. Opret, noget blå-
 grøn. 3-5 skærmstråler. Støttebladene gule.
E. hiberna L. Irsk vortemælk. 30-60cm. Opret, m.m. håret. Blade-
 ne m.m. elliptiske med afrundet grund. Skov og kløfter. N.
E. uliginosa Boiss. 20-60cm. Glat eller lidt dunet med forveddet
 rodstock. Stænglerne meget tynde. Bladene 5-20x1-3mm, finttandede,
 butte og læderagtige. 2-5 skærmstråler. Vintervåde steder og fug-
 tigt krat.
E. dulcis L. Knoldvortemælk. 20-50cm. Stænglen spredt håret for-
 neden. Bladene 2 1/2-7cm, elliptiske til aflange. Nedre støtteblade
 ægformet elliptiske, øvre trekantede. Kirtlerne senere mørkpur-
 purfarvede. NV
E. angulata Jacq. Kantet vortemælk. 20-50cm. Ligner den foregå-
 ende, men bladene mindre, 2-3cm x 6-12mm. Kapslen glat. N.
E. welwitschii Boiss. & Reuter Gulskærmet vortemælk. Med roeagtig
 knold. Næsten helt glat. 30-60cm. C. og S.
 ● E. monchiquensis Franco & Silva -100cm. Langs vandløb. SV.
E. clementei Boiss. 30-70cm. Med roeagtig knold. M.m. glat. Ag
E. pubescens Vahl Dunet vortemælk. 30-80cm. Tætdunet og opret.
 Bladene lancetformede, grågrønne, finttandede. Fugtige steder.
E. pterococca Brot. Vinget vortemælk. 10-30cm. Bladene lancet-
 til spatelformede. De 5 skærmstråler først 3- så tvegreneede.
E. helioscopia L. Skærmvortemælk. Az: F. Lu
E. rigida Bieb. Rank vortemælk. 30-50cm. M.m. opret, glat og
 stærkt blågrøn. Bladene tætsiddende, tykke og kødede, lancetfor-
 mede og spidse. Kapslen 5-8mm, stærkt trekantet.
E. broteri Daveau 20-50cm. Som den foregående, men mindre blå-
 grøn. Ø.
E. lathyrus L. Korsvortemælk. (Az): SMTPGF. (Lu)
E. medicaginea Boiss. -40cm. Bladene 20-35x6-12mm, halvbutte el-
 ler udrandede. Nedre støtteblade som de øvre stængelblade. Kirt-
 lerne med 2 ofte lange horn. Kapslen dybt furet, finkornet på
 kølene. Frøene hvidt rynkede på sort grund. Ag

Euphorbia exigua L. Liden vortemælk. Az: SMTJF. Lu

E. falcata L. Seglvortemælk. 8-30cm. Bladene bleggrønne, de nedre kileformede med afskåret spids, de øvre lancet- til omvendt ægformede.

E. peplus L. Gaffelvortemælk. Az Lu

E. segetalis L. Markvortemælk. 10-40cm. Bladene blågrønne, de nedre linjeformede, de øvre linje-lancetformede, 15-30x2-4mm. Kapslen kornet-rynkede på kølene. Frøene grubede og lysegrå.

E. pinea L. Fyrrevortemælk. 10-40cm. Som den foregående, men flerårig og tueformet. Bladene tætstillede, lidt tykke, de nedre nedadrettede. Kystklipper og -sand. ?

• E. azorica Seubert -60cm. Oftest kun grenet foroven. Bladene 15-45x3-8mm, tætstillede, svagt indrullede. Kapslen 3-4mm, gul-lig, fintkornet på hele overfladen. Kystklipper. Az: Alle øer.

E. portlandica L. Sandvortemælk. 10-40cm. Oftest stærktgrenet fra grunden. Bladene 5-25x2-6mm, omvendt ægformede til smalt omvendt lancetformede. Kapslen kornet på kølene. Sandstrand.

• E. transtagana Boiss. 4-15cm. Bladene 4-12x1-5mm, de nederste små og aflange, de øvre større og linje-lancetformede, finttandede nær spidsen. 3-5 2 x delte skærmstråler. Kapslen glat og svagt furet. Egekrat. C. og S.

E. matritensis Boiss. -40cm. Bladene 8-25(-35)x2-6mm, smalt omvendt lancetformede til elliptiske, helrandede. Kapslen svagt furet, finkornet på kølene. NØ. ØØ.

E. boetica Boiss. Hørbladet vortemælk. -40cm. Med vidtkrybende jordstængel. Bladene 10-30x1-5mm linjeformede til linje-lancetformede, helrandede. Kapslen svagt prikket på kølene, svagt furet. Frøene utydeligt grubede, grå. S.

E. nicaeensis All. Fransk vortemælk. 20-50cm. Bladene 25-42x4-9mm, lancetformede til aflange, de nedre oprette og spidse, de øvre mere udstående og butte.

E. paralias L. Strandvortemælk. 30-60cm. Stænglerne noget kødede, m.m. forveddede ved grunden. Bladene 4-25mm, lancetformede til smalt elliptiske, de øvre tætstillede og noget taglagte. 3-6 skærmstråler. Sandstrand. Alm.

E. esula L. Langbladet vortemælk.

E. terracina L. Langhornet vortemælk. 10-50cm. Kirtlerne med 2 lange horn på indtil 2 x kirtlens bredde eller mere. Mest kystnær. Hele kysten.

E. amygdaloides L. Skovvortemælk. 30-70cm. Stedsegrøn. Bladene rosetagtigt samlede midt på stænglen, mest hårede i randen og på undersiden, 2½-7x1-2cm, lancet-spatelformede.

E. characias L. Ulvemælk. 60-120cm. Kraftig, tætladde flerårig. Bladene 45-90x10-13mm, smalt lancetformede, lidt blågrønne, ofte med omrullet rand. Kirtlerne mørkebrune.

Phyllanthus tenellus Roxb. Enårig. Tynde sidegrene med spidse, omvendt ægformede, tynde blade på f.eks. 14mm, der giver grenene et blødt, Venushårsagtigt præg. Små, under 2mm brede kapsler, spredte i bladhjørnerne. (Az): MF

RUTACEAE

Ruta. Rude. Flerårige urter, m.m. forveddede ved grunden. Bladene 2-3 x fjersnitdelte, spredte og kirtelprikkede, med omvendt lancetformede afsnit. Blomsterne grønliggule, 4-tallige, i halvskærme. Kronen med frynset rand. 8 støvdragere og 1 griffel.

Ruta angustifolia Pers. Smalfliget rude. 25-75cm. Kronbladene frynsede. Planten kirteldunet foroven. Støttebladene ikke eller kun lidt bredere end deres tilhørende grene.

R. chalepensis L. Frynset rude. 20-60cm. Kronbladene frynsede. Planten helt glat. Støttebladene meget bredere end deres tilhørende grene. Az: SMTGJP. Lu: CV og SØ.

R. montana (L.) L. Finbladet rude. Kronbladene helrandede. Bladfligene linjeformede. Planten kirteldunet foroven. Alm.

Citrus. Orange.

1. Bladstilken trind eller kølet, men ikke vinget medica 2.
2. Oftest over 4 x så mange støvdragere som kronblade 3.
3. Blomsterne lillaanløbne eller -stregede limon 4.
4. Bladene smalt elliptiske deliciosa 5.
5. Bladstilken oftest bredvinget. Frugten 10-25cm 6.
6. Kvistene og bladundersidens midterribbe glatte paradisi 7.
7. Bladstilken med omvendt ægformet omrids aurantium

Citrus medica L. Sukat. Bladribberne fremtrædende på begge sider. Kronbladene ofte lyserøde eller rødilla udvendigt. Frugten 15-25cm, gul som moden. (Az) (Lu)

C. limon (L.) Burm.f. Citron. (Az) (Lu)

C. limetta Risso Limette. Som den foregående, men frugten kortere og sød. (Lu)

C. deliciosa Ten. Mandarin. (Az) (Lu)

C. paradisi Macfadyen Grapefrugt. Bladene 10-15cm. Bladstilken indtil 15mm bred foroven. (Az) (Lu)

C. grandis (L.) Osbeck Pomme. Som den foregående. (Lu)

C. aurantium L. Pomerans. Bladstilken forholdsvis bredt vinget foroven, tilsmalner mod en uvinget grund. Blomsterne 1-få sammen i bladhjørnerne. Frugten orange, skallen tyk og ru. (Az) (Lu)

C. sinensis (L.) Osbeck Appelsin. (Az) (Lu)

SIMARUBACEAE

Ailanthus altissima (Miller) Swingle Skyrækker. Træ på 5-15m. Bladene spredte, fjerfinnede, 45-60cm, m.m. glatte. 13-25 småblade på 7-12cm, lancet- til ægformede, tilspidsede, randhårede med 2-4 tænder nær grunden med en stor kirtel under sig. (Az)(Lu)

POLYGALACEAE

Polygala. Mælkurt.

1. Kølen uden frynser. Nedre blade ofte affaldende microphylla 2.
2. Enårig. Kronen meget kortere end vingerne monspeliaca 3.
3. Vingerne randhårede lusitanica 4.
4. Alle blade spredte vulgaris

Polygala microphylla L. Rismælkurt. 10-30cm. En Ephedraalignende dværgbusk med oprette, furede stængler. Klaserne med 3-8 blå blomster på 7-10mm. Tørre klipper. N og C.

P. monspeliaca L. Enårig mælkurt. 9-20cm. Opretenårig. Grund-

bladene spatelformede, ca. 8mm; stængelbladene linje-lancetformede, ca. 15mm. Vingerne 6-8mm, hvidliggrønne. C og S.

Polygala lusitanica Walw. Randhåret malkurt. 20-40cm. Stænglerne oprette. Blomsterne blå. Kronrøret 2/3 x vingerne. N og C.

P. vulgaris L. Alm. malkurt. Az: P. Lu: Alm.

P. serpyllifolia Hose Spød malkurt. NV.

CORIARIACEAE

Coriaria myrtifolia L. Garvebusk. 1-3m. Firkantede, m.m. oprette grene. Bladene modsatte, bredt lancetformede og spidse, helrandede, 3-strengede. Endestillede klaser på 3-6cm med små grønne blomster med 5 lange rødlige grifler. 5 stjerneformede bælgkapsler. (Lu)

ANACARDIACEAE

Rhus coriaria L. Garvesumak. 1-4m. Minder om Hjortetakstræ, men næsten stedsegrøn. Bladene 10-18cm, fjerfinnede. Endestillet top. Az: MTGJPLC. Lu

Pistacia terebinthus L. Terpentintræ. 1-5m. Bladene uligefinnede, noget læderagtige, spredte med 3-9 småblade. Disse mørkegrønne ovenpå, grågrønne nedenunder, lancetformede, 3-4½cm, med en kort brod. Frugterne i grenede stande, koralrøde som unge, senere brune.

P. lentiscus L. Mastikstræ. 1-3m, sjældent 6-8m. Bladene ligefinnede, læderagtige, med 8-12 småblade på 1-5x½-1½cm. Bladskaffet tydeligt vinget. C og S.

Schinus molle L. Peruviansk pebertræ. 2-8m. Stedsegrønt træ eller busk med tynde, hængende grene. Uligefinnede blade med 7-13 par linje-lancetformede, ofte savtaktede småblade, der er dunede som unge. Hvidlige blomster i top. Bladskaffet uvinget. Frugten 6-7mm, lyserød. (Lu)

S. terebinthifolia Raddi Som den foregående, men grenene ikke hængende. Småbladene 10-20mm brede, 2-7 par; bladskaffet vinget foroven. Stenfrugten 4-5mm, rød. (Lu)

ACERACEAE

Acer pseudoplatanus L. Ær. N og Serra de Sintra.

A. monspessulanum L. Trelappet løn. Bladet 3-8cm, 3-lappet, helrandet, skinnende ovenpå, noget grågrønt nedenunder, langstillet.

AQUIFOLIACEAE

Ilex aquifolium L. Kristtorn. N. Se de Sintra og Monchique.

I. perado Aiton Bladene helrandede eller med 1-3 meget små, fremadrettede tænder, 3-7cm, 1,1-1,8 x så lange som brede, stilken noget vinget. Az: SMTJPFLL.

CELASTRACEAE

Euonymus europaeus L. Benved. NØ.

BUXACEAE

Buxus sempervirens L. Buksbom.

RHAMNACEAE

1. Bladene løvfældende, ikke læderagtige catharticus 2.
- " stedsegrønne og læderagtige
2. Grenene tornede oleoides
- " ikke tornede alaternus

Rhamnus alaternus L. Stedsegrøn vrietorn. 1-5m. Barken rødlig. Unge kviste dunede. Bladene spredte, elliptiske eller bredt lancetformede med en hvidlig hindekant, helrandede eller med svage,

småkirtlede tænder. C og S.

Rhamnus oleoides L. Olivenvrietorn. 60-100cm. Stærktgrenet busk med tornede grenspidser. Bladene omvendt æg-lancetformede, 1-4cm, spredte, helrandede eller med 1-2 småtænder nær spidsen. C og S.

R. catharticus L. Korsved. (Lu)

Frangula alnus Miller Tørst.

F. azorica Tutin Som den foregående, men indtil 10m. Bladene 10-18cm, vedvarende dunede nedenunder, med 10-13 par sideribber. Blomsterstilke og bøger dunede. Frugten 10-13mm. Az: SMTJPFLL.

VITACEAE

Vitis vinifera L. Vinranke. (Lu)

MALVACEAE

1. Intet yderbæger 2.
- Yderbægerblade til stede 3.
2. Enårig. Med hjerteformede blade Abutilon
- Aflangt lancetformede blade Sida
3. 5-flere yderbægerblade 4.
- 2-3 yderbægerblade 6.
4. Frugten en kapsel Hibiscus
- " " spaltefrugt 5.
5. Blomsterne m.m. stilkede. Kronbladene 1½-3cm Althaea
- " m.m. siddende. " 3-5cm Alcea
6. Yderbægerbladene sammenvoksede ved grunden, i det mindste i knop Lavatera
- Yderbægerbladene frie 7.
7. Delfrugterne danner et m.m. kugleformet hovede Malope
- " " en enkelt krans 8.
8. Støvfangene hovedformede. Kronen orangerød Modiola
- " trådformede. Kronen ikke orangerød Malva

Malope trifida Cav. Trompetkatost. -150cm. Opret enårig; skinnende grøn med glatte blade, de nedre m.m. runde, de øvre med 3-5 bredt trekantede lapper. Kronbladene store, 3½-6cm, mørkt rødlilla. V.f. Iissabon: Mellem Ajuda og Queluz. IV-VI.

Sida rhombifolia L. 30-80cm. 1-flerårig, sjældnere en busk med stjerneformede stængler. Bladene rund-savtaktede, 2-6x½-2½cm. Bægeret 4-6½mm, stjernehaaret. Kronen 6-8mm, gul, orange eller hvidgul med rød grund. Delfrugterne med 2 stakke. V-XII. (Lu): BL MI. - Rudebladet katost.

Malva. Katost.

1. 2 linjeformede yderbægerblade hispanica 2.
- 3 yderbægerblade
2. Blomsterne enlige i bladhjørnerne tournefortiana
- " knippestillede i bladhjørnerne 3.
3. Kronen 15-30mm, rødlilla silvestris
- " indtil 12mm, ikke rødlilla 4.
4. Kronen 4-5mm, af bægerets længde parviflora
- " 9-12mm, 1½-2 x bægeret 5.
5. Frugtstilkene nedbøjede. Delfrugterne næppe netårede neglecta
- " ikke nedbøjede. Delfrugterne stærkt netårede nicaeensis

Malva hispanica L. -70cm. Opret enårig, stjernedunet og med udstående hår. Bladene 2-3cm brede, m.m. runde, rund-savtaktede eller svagt lappede. Kronen 2cm, bleggrød. Delfrugterne glatte og afrundede. IV-IX. AAL Ag BA BAL BL E R

M. tournefortiana L. Smalfliget katost. 30-60cm. Stængelbladene dybt håndfligede med tandede til fligede afsnit. Kronen 1½-3cm, bleggrød. IV-VIII. AAL BA BB BL DL MI TM

M. silvestris L. Alm. katost. AAL Ag BA BB BL DL E MI TM

Malva nicaeensis All. Bleg katost. 30-60cm. Oftest enårig. Bægeret oftest glat på undersiden. Kronen bleglilla, uden mørkere årer, ca. 2 x bægeret. Bladene med rundt til nyreformet omrids. I-VIII. Az: JFL. Lu: Udbredt.

M. parviflora L. Småblomstret katost. 20-50cm. Opret enårig. Kronen hvid med rødlige eller blålige årer. Delfrugterne stærkt netårede. III-VIII. Az Lu

M. neglecta Wallr. Rundbladet katost. BA Mi TM

Lavatera. Katost.

1. Blomsterne i knipper i bladhjørnerne 2.
" enlige 5.
2. Med kirtelhår. Fodfligene brede triloba
Uden " " smalle 3.
3. Stænglen forveddet forneden. Yderbægeret længere end
bægeret .. arborea
Stænglen urteagtig. Yderbægeret kortere end bægeret 4.
4. Bægeret forøges i frugt. Delfrugterne netrynkede mauritanica
" " ikke i frugt. Frugterne m.m. jævne cretica
5. Enårig. Stænglen ikke filtet trimestris
Flerårig. Stænglen tæt filtet 6.
6. Bladene m.m. runde, svagt lappede maritima
Nedre og mellemste blade tydeligt lappede olbia

Lavatera cretica L. Vejkatost. Ligner fuldstændigt Alm. katost, men er opret, har bredere yderbægerblade og ikke netrynkede delfrugter. Az Lu: Udbredt. III-VII.

L. trimestris L. Mamelukærme. 60-120cm. Bladene runde, de øvre noget 3-7-lappede. Kronbladene 2-4½cm. Delfrugterne dækkede af en skiveformet udvidelse af midteraksen. (Az): F. Lu. III-VI.

L. maritima Gouan 30-120cm. Busk. Ældre grene grå og glatte, unge tæt hvidfiltede. Kronbladene 1½-3cm, blegegrøde med rødlilla grund. Kystklipper. II-VI. E

L. olbia L. Buskkatost. 60-200cm. Busk. Bladene indtil 15x13cm, de nedre 3-5-lappede, de øvre aflangt-ægformede til lancetformede, ofte svagt trelappede. Kronen 2-3cm, rødlilla. Hække, abredder. V-VIII. Ag BA1 BL E

L. triloba L. Stivhåret katost. 30-200cm. Flerårig, forveddet ved grunden. Stænglen stivhåret og stjernehaaret. Planten klæbrig. Bladene runde, de nedre 5-lappede, de øvre 3-lappede. V-IX. Ag (DL)

L. arborea L. Kæmpekatost. 1-3m. Opret toårig. Bladene runde til svagt 5-7-lappede, op til 20cm. Yngre dele stjernehaarsfildede. III-VIII. (Az): TG. Lu: Hele kysten, sjældnere inde i landet.

L. mauritanica Durieu. ssp. davaei (Cout.) Cout. -120cm. Opret, stjernefiltet enårig. Bladene m.m. runde, svagt 5-7-lappede. Kronbladene 8-15mm, rødlilla. Kystklipper. III-VI. Ag BA1

Althaea. Stokrose.

1. Enårig. Støvknapperne gule 2.
Flerårig. " rødlilla 3.
2. Fodfligene hele. Kronen ca. = bægeret hirsuta
" dybt fligede. Kronen 2 x bægeret longiflora
3. Bladene dybt håndfligede cannabina
" hele eller lidt håndlappede officinalis

Althaea hirsuta L. Håret stokrose. 10-25cm. Håret og stjernehaaret, opstigende eller liggende. Nedre blade runde, øvre smalt 3-5-fligede. Blomsterne enlige. IV-VII. Ag AAL BA1 Mi

A. longiflora Boiss. & Reuter Som den foregående, men kronen 25 mm; Frugterne kølede på oversiden. IV-VI. AAL

Althaea cannabina L. Hampestokrose. 50-80cm. Opret og stjernedundet. Bladene med 3-5 savtakke, lancet- eller linjeformede flige. Kronbladene 1½-3cm, lyserøde. IV-IX. AAL: Omkring Elvas.

A. officinalis L. Lægestokrose. V-VI. Ag BL DL E R

Alcea rosea L. Havestokrose. (Az): PF. (Lu)

Abutilon theophrasti Med. Kinajute. 50-100cm. Opret. Bladene rent hjerteformede. Blomsterne i tætte nøgler. Kronen gul, 7-13 mm. VIII-IX. (Lu): R

Modiola caroliniana (L.) G. Don f. -50cm. Mest 1-årig. M.m. stivhåret og grenet. Bladene 5-8x4-7cm, fra indskåret tandede til dybt håndfligede med tandede flige. Bægeret 2-4mm. Kronen 2-5mm, orange til stærkt rød. Fugtige vejkanter. VI-VIII. (Lu): BL: 2 km N.f. Oliveira de Azemeis.

Hibiscus paluster L. Sumpibisk. 80-120cm. Flerårig. Bladene ofte kantet-ægformede, rundtakke til tandede, hvidligt fildede nederunder. Kronbladene 7-9cm, lyserøde. VI-IX. BL

H. trionum L. Timeviser. 20-40cm. Opstigende enårig. Stænglerne ru af grove knuder. Bladene dybt delte med 3(5) fjerlappede afsnit. Kronbladene 15-20mm, lysegule med sortlilla grund. VI-IX. (Lu): R

THYMELAEACEAE

Daphne. Kælderhals. Mindre buske. Bladene helrandede, omvendt lancet- til linjeformede. Blomsten 4-tallig med sambladet, m.m. rørformet, farvet bager. Ingen krone. Bladene oftest over 12cm.

Daphne gnidium L. Høstkælderhals. 60-150cm. Bladene stedsegrønne, 3-4½cm x 3-5mm, med en brød på ca. 1mm, let indrullede, jævnt fordelte over grenene. Blomsterne hvide, 7mm, i små, endestillede toppe. Krathede. M.alm.

D. laureola L. Skovlavrbær. 60-120cm. Bladene 8-13cm, skinnende, omvendt lancetformede, samlede i grenenderne. Blomsterne gulgrønne og glatte, i tætte klaser mellem bladene. Az: MP

Thymelaea. Spurvætunge. Blomsterne som hos Daphne. Bladene sjældent over 12mm. Buske eller urter.

1. Enårig urt passerina
Buske 2.
2. Bladene glatte broterana
" hårede 3.
3. Bladoversiden hvidfiltet, undersiden m.m. glat hirsuta
De 2 bladsider m.m. ens behårede 4.
4. Bladene udstående hårede villosa
" tiltrykt " procumbens

Thymelaea hirsuta (L.) Endl. Skællet spurvætunge. 40-100cm. Grenene tæt dækkede af skællignende, noget kødede og tiltrykte blade på 3-8x1½-4mm. Undersiden glat og skinnende. Bløsteret gult og tætfiltet, 4-5mm. Krat, især nær kysten. S.

T. procumbens Fernandes -70cm. Liggende. Bladene 4-10x½-1½mm, linje-lancetformede. NØ: Sabugal.

☛ T. broterana Cout. 15-40cm. Opret. Bladoversiden filtet, men skjult af den helt indrullede bladrand. Over 800m. Serra do Gerres.

T. villosa (L.) Endl. 20-40cm. Oprette eller liggende, grenede stængler. Bladene 10-13x2-4mm. Klitter. S.

T. passerina (L.) Cosson Enårig spurvætunge. 20-50cm. Opret, glat, svagt håret foroven. Bladene linjeformede, 8-12x1mm, spidse og jævnt fordelte. Blomsterne 3-4mm, grønne, 1-3 sammen. CS. og SØ.

Hypericum. Perikon.

1. Buske. Planten uden røde eller sorte kirtler 2.
Urter. " med " " " " " 5.
2. 5 grifler. Støvknapperne rødlige calycinum 3.
" " " gule " 3.
3. Kronen kortere end bægert androsaemum 4.
" længere " " " " 4.
4. Bægerbladene falder af før frugtmodningen hircinum 4.
" " " " " " foliosum 6.
5. Bladene uden sorte kirtler 6.
I det mindste nogle blade med sorte kirtler 7.
6. Bægerbladene sortkirtlede. Planten glat pulchrum 7.
" " " " " " elodes 8.
7. Bladene hårede 8.
" " " " " " 9.
8. Bægert 3-4mm. Stænglen grenet fra grunden tomentosum 9.
" " " " " " kun grenet foroven pubescens 10.
9. Stænglen trind 10.
" " " " " " tverribbet eller firkantet 11.
10. Bladene smalle, $\frac{1}{2}$ -3mm brede linariifolium 11.
" " " " " " brede, 3-18mm " montanum 12.
11. Stænglen firkantet. Bladranden ofte bølget undulatum 12.
" " " " " " tverribbet. " " " " 12.
12. Stænglerne liggende. Kronen 4-8 mm humifusum 13.
" " " " " " oprette. Kronen 8-15 mm 13.
13. Bægerbladene helrandede perforatum 13.
" " " " " " med kirtelfrynset rand perfoliatum

Hypericum calycinum L. Buskperikon. 20-60cm. Stænglen 4-ribbet. Bægerbladene 1-2cm, tydeligt uens. Kronen 2½-4cm, med tydeligt skæve blade. VI-VIII. (Lu): AAL BA E Mi TM

⊗ H. foliosum Aiton 50-100cm. Stænglen 4-kantet. Kronbladene 12-18mm, smalt elliptiske. Griflerne $1\frac{1}{2}$ -2½ x frugtknuden. Over 300cm. Az: Alle øer. Tætbladet buskperikon.

H. hircinum L. Bukkeperikon. 30-100cm. Stænglen 2-ribbet eller 4-kantet. Bægert 3-6mm. Griflerne 3-5 x frugtknuden. Bladene ofte bukketlugtende, når de knuses. (Az): TJPL

H. androsaemum L. Bærperikon. 30-70cm. Stænglerne 2-ribbede. Bladene 4-15cm. Bægerbladene 8-12mm, uens. Kronen 6-10mm. V-VIII. AAL Ag BA BB BL DL E Mi TM

H. perforatum L. Prikbladet perikon. Az Lu. 2 underarter:
ssp. perforatum: Hovedskuddenes blade 15-35x5-12mm, 2-4 x så lange som brede, ikke eller næppe indrullede.
ssp. angustifolium (DC.) Fröhl.: Hovedskuddenes blade 10-18x3-8mm, 3-7 x så lange som brede, indrullede.

H. undulatum Schousboe Bølget perikon. 15-100cm. Kronen ofte med rødt anstrøg. VII-IX. Az: SMTGPFL. Lu: M.alm.

H. perfoliatum L. Gennembrudt perikon. 25-75cm. Bladgrunden ofte hjerteformet og stængelomfattende. Kronen 8-12mm. IV-VI. AAL Ag BA BB E R

H. humifusum L. Dværgperikon. Az: Alle øer. Lu: M.alm.

H. linariifolium Vahl Smalbladet perikon. 5-65cm. Bladene 4-6 x så lange som brede. Bægert langfrynset. Kronen rødlig udvendigt. V-VIII. Alle provinser.

H. pulchrum L. Smuk perikon. AAL BA BB BL DL Mi TM

H. montanum L. Bjærgperikon. BA BB TM

H. pubescens Boiss. Dunet perikon. 60-90cm. Bladene aflange. Bægert 5-10mm, med stak. Kronen 9-15mm. V-VIII. BA: Guadiana

Hypericum tomentosum L. Filtet perikon. 10-90cm. Bladene aflange til ægformede. Bægert 3-6mm, sjældent med stak. Kronen 6-11mm. IV-IX. AAL Ag BA BB BL E R TM

H. elodes L. Sumpperikon. 7-15cm. Liggende og rodslående forneden. Bladene ægformede med omfattende grund. Kronbladene 8-10mm, lysegule. Sumpe. VI-IX. Az: MP. Lu: Udbredt

VIOLACEAE

Viola. Viol.

1. Stænglerne forveddede forneden arborescens 2.
" " " " " " helt urteagtige 2.
2. Sidestillede kronblade nedadrettede 3.
" " " " " " opadrettede (Stedmoderblomst) 10.
3. Bægerbladene butte 4.
" " " " " " spidse 7.
4. Frugstilk opret. Støvfanget skævt skiveformet palustris 5.
" " " " " " liggende. Støvfanget hageformet krummet 5.
5. Ingen udløbere. Blomsten lugtløs hirta 6.
Med " " " " " " vellugtende 6.
6. Fodfligene hindeagtige. Kronen ensfarvet lilla odorata 6.
" " " " " " noget grønne. Kronen hvidstrubet suavis 6.
7. Blomsterstilkene udgår fra bladede stængler 8.
" " " " " " direkte fra jordstænglen 9.
8. Sporen blå og tynd. Øvre bægerbladsvedhæng -0,3mm reichenbachiana 9.
Sporen hvid og tyk. Øvre bægerbladsvedhæng 0,5-0,7mm riviniana
9. Bladgrunden m.m. hjerteformet. Kronen mest blålig canina 9.
" " " " " " ikke " " " " blegblå til lactea
10. Flerårig 11.
Enårig 12.
11. Sporen spids. Kronen lilla bubanii 12.
" " " " " " but. Kronen gul langeana
12. Planten lang-, næsten uldhåret parvula 13.
" " " " " " korthåret eller næsten glat 13.
13. Planten svagt håret eller næsten glat arvensis 13.
" " " " " " kort stivhåret kitaibeliana

Viola odorata L. Martsviol. (Az): MJFL. (Lu)

V. suavis M.Bieb. Sød viol. Ligner den foregående, men med korte, tykke, ofte underjordiske udløbere. Blomsterne større, 1½-2cm. Forbladene under blomsterstilkens midte. II-IV. Ag? TM

V. hirta L. Håret viol. TM

V. canina L. Hundeviol. BA BB? TM

V. lactea Sm. Hedeviol. 10-15cm. Bladgrunden tilsmalnet eller afstødset. Midterste blades fodflige $\frac{1}{2}$ x bladstilk. V-VII. AAL BA BA? BB? BL DL E Mi R? TM

V. reichenbachiana Jordan Skovviol. Ag: Picota

V. riviniana Rehb. Kratviol. Alle provinser.

V. palustris L. ssp. juressi (Link) Cout. Engviol. Az: JPL. Lu: BA BB BL DL Mi TM

V. bubanii Timb.Lagr. 10-25cm. Bladene oftest med udstående hår, rundtakkede, de nedre runde, de øvre aflange. Kronen 2-3cm. Sporen 6½-14mm. 600-2000cm. IV-VIII. TM: Serra de Montesinho.

V. langeana Valentine 10-20cm. Pudedannende. Nedre blade omvendt ægformede, øvre aflange til spatelformede. Kronen 1-1½cm. Sporen 2-4mm. 600-1900cm. III-VIII. BA BB: Serras da Estrela og da Malcata.

Viola arvensis Murray Agerstedmoderblomst.

V. kitaibeliana Schult. Dværgstedmoderblomst. 2-10cm. Ligner den foregående, men bladene kortere, ofte under 1cm, afrundede fortil og svagere rundtaktede. Bægeret 3-6mm. Sporen lidt længere end bagerbladsvedhængene. II-VI. Udbredt.

V. parvula Tin. Spinkel stedmoderblomst. 2-3(-10)cm. Nedre blade aflange til runde, næsten helrandede. Sporen kortere end bagerbladsvedhængene. IV-VI. TM

V. arborescens L. Buskviol. 10-20cm. Bladene æg- til linje-lancetformede, spidse. Blomsterne 1-1½cm, blegviolette. IX-I. Ag

PASSIFLORACEAE

Passiflora caerulea L. Passionsblomst. (Az): MTJPFL

CISTACEAE

1. Blomsterne hvide eller lyserøde 2.
- " gule 3.
2. Endestillet, bladløs klase med blomster i kranse .. Halimium
- Blomsterstanden anderledes Cistus
3. Ydre støvdragere perlesnorsformede, uden støvknapper Fumana
- Alle " med støvknapper 4.
4. Med bladrosen, evt. visnen under blomstringen Tuberaria
- Uden bladrosen 5.
5. 3 bagerblade Halimium
- 5 " , de 2 ydre små 6.
6. Blomsterstanden med skjoldformede skæl Halimium halimifolium
- " uden " " Helianthemum

Cistus. Stenrose.

1. Kronen lyserød 2.
- " hvid 3.
2. Bladene flade. Blomsterstilk 5-20mm albidus
- " bølgede. " 1-5 mm crispus
3. 5 bagerblade 4.
- 3 " 7.
4. Bladene siddende, linjeformede til aflange 5.
- " stilkede, ægformede 6.
5. Bladene m.m. linjeformede. Ydre bagerblade med kilefor-
met grund monspeliensis
- Bladene aflange. Ydre bagerblade med hjerteformet grund psilosepalus
6. Bladene 1-4cm, med rynket overside salvifolius
- " 4-10cm, med jævn overside populifolius
7. Bladene 1-4cm x 1-5mm. Kronen 10-13mm libanotis
- " 4-9cm x 6-30mm. Kronen 20-55mm 8.
8. Blomsterne 4-8 sammen laurifolius
- " enlige 9.
9. Bladoversiden med tydelige ribber palhinhae
- " " utydelige ribber ladanifer

Cistus albidus L. Fløjlsstenrose. 40-100cm. Bladene tæt gråhvidt fildede på begge sider, elliptiske, ikke rynkede. II-VI. AAL Ag BAL BB BL E R TM

C. crispus L. Bølget stenrose. 20-50cm. Grågrønt fildet med stærk aromatisk duft. Bladene stærkt rynkede. IV-VI. AAL Ag BA BAL BB BL DL E Mi R

C. monspeliensis L. Smalbladet hederose. 60-120cm. Planten klæbrig. Bladene 15-50x3-6mm, mørkegrønne og fåhårede ovenpå, stjernefildede nedenunder. III-VI. AAL Ag BAL BL E R

C. populifolius L. Poppelbladet stenrose. 80-200cm. Bladene 4-10cm, ægformede med hjerteformet grund, glatte og grønne ovenpå. Blomsterne 4-6cm brede. III-VI. 2 underarter: Udbredte.

ssp. populifolius: Bladene næppe bølgede. Bægeret fåhåret.

ssp. major (Dunal) Heyw.: Bladene bølgede. Bægeret tæt og langt hvidhåret. AAL Ag BAL E?

Cistus psilosepalus Sweet Treåret stenrose. 60-100cm. Bladene 3-6½cm x 10-23mm, treårede, grønne, med stjernehåret underside. IV-VI. Alle provinser.

C. salvifolius L. Ægbladet stenrose. 20-90cm. Bladet grønt, med stjernehaar på begge sider. III-VI. Alle provinser.

C. ladanifer L. Klæbrig stenrose. 50-200cm. Grenene stærkt klæbrige og duftende. Bladene linje-lancetformede, 4-8cm, grønne og glatte ovenpå, tæt hvidfildede nedenunder. Kronbladene 3-5½cm. Kapslen med 9-10 rum. III-VI. AAL Ag BA BAL BB BL E R TM

* C. palhinhae Ingram -50cm. Som den foregående, men bladene mest elliptiske eller omvendt lancetformede, næsten butte. Kapslen med 8-9 rum. III-VI. Ag BAL. V-kysten af Algarve. Glansstenrose.

C. laurifolius L. Lavrbærstenrose. 1-2m. Bladene 3-8cm, m.m. æg-lancetformede, glatte og mørkegrønne ovenpå, tæt hvidfildede nedenunder, stilkede. Kronbladene 2-3cm. V-VII. TM: Bragança.

C. libanotis L. Rødstilket stenrose. 80-120cm. Bladene ofte noget kranstillede på de golde skud, smalle, mest indrullede; undersiden med en tydelig ribbe og 2 stjernefildsbånd. Kronbladene 10-13mm. II-IV. Ag BAL

Halimium. Soløjebusk.

1. Bladene æg- til lancetformede, mest over 4mm brede 2.
- " linjeformede, under 4mm brede 5.
2. 5 bagerblade med skjoldformede skæl halimifolium
- 3 " uden " " 3.
3. Blomstrende skuds blade m.m. glatte, golde skuds fildede ocymoides
- Kun 1 slags blade 4.
4. Blomsterstanden lådden og korthåret. Bægeret ikke purpur-
børstet alyssoides
- Blomsterstanden tiltrykt langhåret. Bægeret ofte purpur-
børstet lasianthum
5. Blomsterne gule. Bægeret glat commutatum
- " hvide. Bægeret låddent 6.
6. 15-25cm. Bladene i grenenderne umbellatum
- 25-60cm. Bladene jævnt fordelte over grenene 7.
7. Grenene tæt fildede af ugrene hår viscosum
- " svagt stjernehårede verticillatum

Halimium umbellatum (L.) Spach Skærmsoløjebusk. 15-25cm. Grenene korte og vredne, tæt hvidfildede. Bladene m.m. linjeformede med omrullet rand, mørkegrønne ovenpå, hvidfildede nedenunder. Blomsterne i bladløse skærme, undertiden med 1-2 kranse under. IV-VII. Serra do Geres, over 1500m.

H. viscosum (Willk.) Silva 25-60cm. Som den foregående, men grenene m.m. rette. Bladene 1-2cm. Blomsterne i 3-5 kranse, hver med 5-6 blomster. II-VII. N, CØ, SØ.

H. verticillatum (Brot.) Sennen Meget nær den foregående. II-VII. CS og SV.

H. lasianthum (Lam.) Spach 10-100cm. Gråfildet. Bladene bredt lancetformede, spidse. Bægerbladene 7½-14mm under blomstringen, lidt tilspidsede, med udadbøjede spids. II-VI. AAL Ag BAL BL E

H. alyssoides (Lam.) C.Koch Lyngsoløjebusk. 10-100cm. Gråfildet. Bladene lancet-spatelformede, butte. Bægerbladene 4½-9mm under blomstringen, næppe tilspidsede, ikke udadbøjede. III-VIII. AAL BA BB BL DL E Mi TM

H. ocymoides (Lam.) Willk. -1m. Grå- til hvidfildet. Bladene

omvendt æg- til lancetformede, ofte foldede, på de gølge skud. Langstilkede blomster i løse, endestillede toppe. Kronen ofte med mørk grund. IV-VIII. Alle provinser.

Halimium halimifolium (L.) Willk. Sølvbladet soløjebusk. -1½m. Bladene m.m. elliptiske, 8-48mm. Grene og blomsterstande med skjoldformede skæl samt stjernehaar. Kronen med eller uden mørk grund. III-VIII. 2 underarter:
ssp. halimifolium: Bægeret kun med skjoldformede haar. Ag
ssp. multiflorum (Salzm.) Maire: Bægeret også med masser af stjernehaar. Ag BAL BL E R

H. commutatum Pau (H. calycinum (L.) Koch). -60cm. Bladene linjeformede, 10-35x1-3mm, indrullede, med skinnende og glat overside samt hvidfiltet underside, Rosmarinagtige. Kronen bleggul. I-VII. AAL Ag BA BAL BL DL E R

Tuberaria. Soløje.

1. Flerårig. Indre bagerblade 9-15mm, glatte 2.
 Enårig. Indre bagerblade 3½-7mm, mest dunede 4.
2. Bladet længere end stilken, undersiden stjernehaaret lignosa
 " højst så langt som stilken, næppe stjernehaaret 3.
3. Bladets arer tydeligt sammenløbende. Støttebladene lancetformede og spidse globulariifolia
 Bladets arer ikke sammenløbende. Støttebladene bredt ægformede og butte major
4. Alle stængelblade mindst 10 x så lange som brede, indrullede bupleurifolia
 Stængelbladene under 10 x så brede som lange, mest flade 5.
5. Ydre bagerblade omtrent så brede som de indre .. macrosepala
 " tydeligt smallere end de indre 6.
6. Indre bagerblade under 2½mm brede, elliptiske .. plantaginea
 " " 2½-3mm brede, ægformede guttata

Tuberaria lignosa (Sweet) Samp. Vejbreddesoløje. -40cm. Forveddet forneden. Bladene vejbreddagtige, m.m. glatte ovenpå. Blomstrende stængler oprette. Kronen uplettet. V-VII. Udbredt.

T. globulariifolia (Lam.) Willk. -40cm. Som den foregående. Kronen med mørk grund. V-IX. Ag BA BL DL Mi TM?

⊗ T. major (Willk.) P.Silva & Rozeira. En variant af foregående. Kystkrat. Ag: Monte Negro nær Faro.

T. guttata (L.) Pourr. Plettet soløje. -30cm. Ladden enårig. Grundbladene elliptiske, danner en roset, der ofte er vissen under blomstringen. Blomsterne i oprette klaser. Kronbladene 5mm, ofte med en sort plet ved grunden. III-VIII. M.alm.

T. bupleurifolia (Lam.) Willk. (T. commutata Gallego). Som den foregående. De øvre blade glatte til svagt hårede. Blomsterstilkene opret-udstående. IV-V. BAL? Ag E

T. macrosepala (Cosson) Willk. -33cm. Blomsterstanden tæt dunet med 3 slags haar: stjernehaar, lange og korte haar. Indre bagerblade 5,5-7mm. IV-VII. BB E

T. plantaginea (Willd.) Gallego -35cm. Som guttata, men kapslens klapper randhårede i øverste 1/3. Støvknapperne 0,1-0,2mm (½mm hos guttata). III-VI. AAL Ag BAL BB DL E Mi TM

Helianthemum. Soløje.

1. Halvbusk 2.
 Enårig urt 7.
2. Nedre blade uden fodflige 3.
 Alle " med " 4.
3. Bladene grønne på begge sider origanifolium
 Bladundersiden tæt stjernefiltet marifolium
4. Bægerribber og -rand med lange, stive børster hirtum
 Bægeret uden lange, stive børster 5.

5. Fodfligene linjeformede, ikke bladlignende apenninum
 " m.m. bladlignende 6.
6. Bladoversiden tæt stjernefiltet croceum
 " glat til dunet nummularium
7. Bægerbladene hindeagtige aegyptiacum
 " urteagtige 8.
8. Planten klæbrig. Frugstilkene nedbøjede sanguineum
 " ikke klæbrig. Frugstilkene oprette 9.
9. Blomsterne m.m. siddende. Klasen tæt villosum
 Blomsterstilkene 2-12mm. Klasen åben 10.
10. Blomsterstilkene oprette, kortere end bægeret .. ledifolium
 " udstående, længere end bægeret salicifolium

Helianthemum apenninum (L.) Miller Hvidt soløje. Blomsten mest hvid med gul grund. III-VIII. E?:

H. croceum (Desf.) Pers. Safrangult soløje. 5-30cm. Kronen gul eller orangefarvet. Bægeret m.m. stjernefildet mellem ribberne. III-VII. BA? BAL E TM

H. nummularium (L.) Miller Alm. soløje. BA BL DL Mi TM

H. hirtum (L.) Miller Korthåret soløje. 6-30cm. Grenene mest oprette. Kronen gul, sjældent hvid. IV-VII. TM?

H. aegyptiacum (L.) Miller Hindebægret soløje. 5-20cm. Stængler og grene lødne. Bladene smalle. Blomsterstilkene lange, nedbøjede i frugt. Kronen kortere end bægeret. II-VI. AAL Ag BA BB BAL DL TM

H. villosum Thib. 8-20cm. (H. angustatum Pomel) Bladene m.m. lancetformede, grågrønne på begge sider. Unge kvast svikkelagtig, den ældre akslignende. Kronen lille. IV-VI. AAL Ag BAL

H. ledifolium (L.) Miller Tykstilket soløje. 10-60. Ladden-filtet med m.m. elliptiske blade. Blomsterstilkene fortykkede. Kronen kortere end bægeret. III-VI. AAL Ag? BAL E TM

H. salicifolium (L.) Miller Enårigt soløje. 5-25cm. Bladene omvendt lancetformede, 6-25mm, svagt dunede. Blomsterstilkene lidt opadkrummede. II-VI. AAL Ag BAL BB E TM

H. marifolium (L.) Miller Lancetbladet soløje. 5-30cm. Bladene 5-25mm, aflangt lancet- til ægformede. II-VII. Ag E TM?

H. origanifolium (Lam.) Pers. 10-35cm. Bladene tykke og læderagtige, æg- til hjerte- til aflangt lancetformede. II-VII. Ag

H. sanguineum (Lag.) Lag. Rødstænglet soløje. 2-10cm. Stærktgrenet. Stænglen ofte purpuranløben. Nedre blade 1-2cm, elliptiske, butte og affaldende; øvre aflangt-lancetformede, blivende. Kronen kortere end bægeret. III-VII. AAL Ag BAL E

Fumana. Hederose. Dvergbuske. De 2 ydre bagerblade små, de 3 indre hindeagtige. Bladene linjeformede til smalt elliptiske.

1. Bladene modsatte thymifolia
 " spredte 2.
2. Bladene med fodflige laevipes
 " uden " 3.
3. Blomsterstilkene bueformet udstående, kirtlet ... ericifolia
 " nedbøjet i frugt, uden kirtler procumbens

Fumana ericifolia Wallr. 25-30cm. Bladene 8-15x0,6-1mm. Bægeret kirtlet. III-VII. BL E R

F. procumbens (Dunal) G. & G. Liggende hederose. 30-35cm. Liggende. Bladene 12-16x0,6-1mm. Bægeret ukirtlet. VI-VIII. BL TM

F. laevipes (L.) Spach Tyndbladet hederose. 25-30cm. Bladene 8-10x0,3-0,4mm, blågrønne eller grønne, knippestillede, med eller uden kirtler. I-V. Ag BAL E TM

Fumana thymifolia (L.) Spach Timianhederose. ~20cm. Grenene opstigende til oprette. Bladene 4-12x1-2mm, med fodflige og små bladknipper, smalt ægformede og butte; de øvre klæbrige. III-V. Ag AAL BAL BL E R

TAMARICACEAE

Tamarix. Tamarisk. Mindre træer med slanke grene, der er dækkede af ganske små, skælagtige blade. Blomsterne i hvide, cylindriske, ret tætte klaser.

1. Blomsterne 4-tallige parviflora 2.
" 5-tallige
2. Klaserne 6-8mm tykke, mest på forveddede grene africana 3.
" 3-5mm " " grønne årsskud
3. Diskuslapperne afstudsede (hvor støvdragerne udgår) mascatensis 4.
Diskuslapperne jævnt afsmalnende mod støvdragerne
4. Forbladet mindst så langt som bageret. Kronbladene 1,2-1,6mm canariensis
Forbladet $\frac{1}{2}$ x bageret. Kronbladene 1,6-2mm gallica

Tamarix africana Poir. Strandtamarisk. ~3m. Barken sort eller sortlilla. Blomsterstandsakse og støtteblade ofte finvortede. Kronbladene 2-3,3mm. III-VI. AAL Ag BAL BB BL E R TM

T. mascatensis Bunge ~3m. Barken rødlig til brun. Planten helt glat. Forbladet mest kortere end bageret. Kronbladene 1,3-1,9mm. III-VII. AAL BAL TM

T. canariensis Willd. Rødbrun tamarisk. Grenene purpurfarvede eller rødbrune. Bladene med mange saltkirtler. Årsskud og blomsterstandsakse finvortede. IV-XI. AAL Ag BAL BL E TM

T. gallica L. Slap tamarisk. 2-10m. Helt glat. Grenene som hos foregående. Bladene med få eller ingen saltkirtler. IV-X. Az Lu

T. parviflora DC. Hindebladet tamarisk. Grenene brune til purpurfarvede. Klaserne 4-6mm tykke, oftest på forveddede grene. Kronbladene 2-2 $\frac{1}{2}$ mm. III-V. (Lu): E

FRANKENIACEAE

Frankenia. Nellikelyng. Bladene hele, modsatte, ofte lyngagtige, uden fodflige. Oftest røde, noget nellikeagtige blomster med sambladet bager, 4-6-tallige.

1. Enårig. Bladene oftest flade, m.m. aflange pulverulenta 2.
Flerårig. Bladene indrullede, m.m. linjeformede
2. Liggende. Blomsterne enlige eller i spredte nøgler .. laevis
Opret. Blomsterne i tætte, endestillede kvaste boissieri

Frankenia pulverulenta L. Enårig nellikelyng. 5-25cm. Ofte pude-dannende. Stænglerne dunede. Bladene svagt dunede ovenpå, tætdunede nedenunder. Blomsterne i tætte, ensidige, korte aks. III-VII. Ag BAL

F. laevis L. Spredtblomstret nellikelyng. 10-30cm. Tæppedannende. Flintdunet med hår op til 0,1(0,2)mm. Bladene undertiden dækkede af en hvid skorpe. IV-XI. Ag BAL E BL

F. boissieri Reuter 9-30cm. Forveddet forneden. Grenene mest glatte og rødlig. Bageret 5-6mm, med opsvulmede hår. Kystnær. V-XI. Ag

ELATINACEAE

Elatine. Bækarve.

1. Bladene i kranse på 3-18 alsinastrum 2.
" modsatte
2. Blomsterne firtallige macropoda 3.
" tretallige

3. Blomsterne siddende. 3 støvdrager triandra
" stilkede. 6 " hexandra

Elatine alsinastrum L. Kransbækarve. 1-flerårig, 2-80cm. Bladene i kranse, i vand med op til 18 linjeformede blade i kransene, på land med ned til 3 lancet-ægformede blade. Siddende 4-talsblomster i bladhjørnerne. IV-IX. BA: Vilar Formoso.

E. macropoda Guss. Langstilket bækarve. 2-15cm. Blomsterstilke- ne 4-10mm. Fodfligene trekantede og hindeagtige, hele eller fli- gede. Bageret 1 $\frac{1}{2}$ -2mm under blomstringen, tiltager i frugt og bliver længere end kapslen. IV-XI. AAL BAL BL

E. triandra Schkuhr Trehannet bækarve. 2-15cm. Fodfligene små og affaldende. Bagerbladene $\frac{1}{2}$ mm. V-VII. BAL E R

E. hexandra (Lapierre) DC. Sekshannet bækarve. 2-8cm. Fodflige- ne hindeagtige og fligede. Bagerbladene 0,6-1,2mm, i frugt ind- til 1 $\frac{1}{2}$ mm. VI-X. Ag BL

CUCURBITACEAE

Bryonia dioica Jacq. Tvebo galdebær. Udbredt. M.alm.

Ecballium elaterium (L.) A.Rich. Æselagurk. 20-150cm. Kraftigt stivhåret, flerårig plante med trekantet hjerteformede blade. Gule agurkeblomster på 18-20mm. Grøn, ellipsoidisk, stivhåret frugt på 4-5cm. 2 underarter: IV-XI. (Az): SMTJ ssp. elaterium: Enbo. Bladene mørkegrønne. AAL Ag BAL BL E R TM ssp. dioicum (Batt.) Costich: Tvebo. Bladene bleg- til grågrøn- ne. AAL Ag

Cucumis myriocarpus Naud. ~2m. Børstehåret enårig. Bladene 2 $\frac{1}{2}$ -10x2-7 $\frac{1}{2}$ cm, nærmest figenbladsagtige med ofte bredt afrundede lapper. Frugterne runde, 1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ cm, med 12 mørkegrønne længdebånd, med børster på 1 $\frac{1}{2}$ -5mm. III-X. (Lu): AAL BAL BB

CACTACEAE

Opuntia ficus-indica (L.) Miller. Ekte figenkaktus. 3-5m. De en- kelte plader 30-50cm, svært adskillelige. Puderne små og hvidli- ge, med 0 (sjældent 1-2) torne. Blomsterne 7-10cm brede. V-VI. (Lu): AAL Ag BA BAL E

O. tuna (L.) Miller (O. millenii (K-G.) Haw. De enkelte plader, 20-25cm, bleggørne, let adskillelige. Puderne store og brune, med 6-8 torne på 1 $\frac{1}{2}$ -5cm. Blomsterne 7 $\frac{1}{2}$ -8cm brede. VI-VII. (Ag)

LYTHRACEAE

Lythrum. Kattehale.

1. Kronen 8-12mm. Blomsterne i endestillede aks salicaria 2.
" 0-6 mm " spredte mellem bladene
2. Bladene modsatte 3.
" spredte 4.
3. Frugtbægeret længere end kapslen borystheneicum
" kortere " " portula
4. Kronen 5-6 mm junceum 5.
" 1-3 mm
5. Bægerlænderne m.m. ens tribracteatum 6.
" skiftevis korte og lange
6. 6 støvknapper. Kronbladene 2-3mm hyssopifolia
2 " " 1-2mm thymifolia

Lythrum salicaria L. Alm. kattehale. Alm.

L. junceum Banks & Sol. Slangekattehale. 20-70cm. Glat, ofte flerårig med liggende grene. Bladene bredt til linjeformet af- lange. Underbægeret 5-6mm. Az: SMTJFF. Lu: Alm.

L. hyssopifolia L. Isopbladet kattehale. 10-60cm. Enårig, of- test opret og m.m. glat. Blomsterne oprette og tiltrykte. Az: SMTJFFLC. Lu

Lythrum thymifolia L. Lav kattehale. 5-12cm. Opret til liggende, ofte noget ru. Bladene 5-9x1-2mm. Blomsterne oprette og tiltrykte, underbægeret 3-4mm. Blomsterne mest 4-tallige. Ø og SØ.

L. tribracteatum Salzm. Gaffelkattehale. 5-30cm. Enårig, opret eller liggende, glat eller ru. Stænglen med 4 ribber. Grenene modsatte, udstående.

L. portula (L.) Webb Vandportulak. Az: MTJPF. Lu

L. borysthenica (Schrank) Litv. Ru vandportulak. 3-10cm. Som den foregående, men oftest opret, næppe rødslående, og tit ru.

Ammannia coccinea Rottb. -lm. Glat, opret enårig med noget firkantet stængel og modsatte, siddende blade på 9cm x 8mm, m.m. jævnt brede bortset fra spidsen. På, næsten siddende blomster i bladhjørnerne med et underbæger på 5mm, 4-tallige. Kronen 2½mm og affaldende. Rismarker. (Lu) Fablomstret risurt.

Rotala indica (Willd.) Koehne Butbladet risurt. 10-25cm. Glat, opret enårig. Bladene modsatte og siddende, ca. 10x3½mm. omvendt lancetformede og butte, smalt hindekantede. Små 4-tallige blomster, 1 i hvert bladhjørne, ca. 2½mm. Rismarker. (Lu)

Haimia myrtifolia Cham. & Schl. Mindre, risformet busk. Bladene spredte, omvendt lancetformede og spidse, indtil 5cm. Enlige, aksestillede blomster. Bægeret bredt klokkeformet, 3mm, med 5(-7) krumme spidser. 5-7 ægformede, gule kronblade. 10-18 støvdragere og 1 griffel. (Az): F

MYRTACEAE

Myrtus communis L. Myrte. Busk op til 5m med modsatte, stedsegrønne, lancetformede, læderagtige, kirtelprikkeblade. Langstilkede, hvide, parvise femtalsblomster med mange støvdragere i de øvre bladhjørner. 2 underarter:

ssp. communis: Bladene 2-5cm, ikke tætsiddende. Bærret bredt elliptisk. Az: SMJPF. Lu

ssp. tarentina (L.) Arc.: Bladene under 2cm, tætsiddende. Bærret næsten rundt. (Lu)

Eucalyptus. Febertræ. Bladene noget læderagtige, med en m.m. tydelig randribber tæt ved kanten. Unge blade modsatte, brede og regelmæssige. Modne blade spredte, smalle og ofte seglkrummede. Blomsterne enlige eller i skærme. Blomsteret lagformet, falder af og afdækker de mange støvdragere. Høje, plantede træer.

1. Blomsterne enlige globulus
2. " i skærme 2.
3. Frugten m.m. siddende 3.
4. " tydeligt stilket 5.
5. Skærmene 3-6-blomstrede med trind stilk viminalis
6. " 5-10-blomstrede med fladtrykt stilk 4.
7. Bladene over 18 cm. Frugten blågrøn maidenii
8. " under 18 cm. " ikke blågrøn botryoides
9. Skærmstilkens sammentrykt 6.
10. " m.m. trind 7.
11. Frugten 5-8mm. Modne blade 2-3 cm brede resinifer
12. " 12-15mm. Modne blade 4-8cm brede robustus
13. Skærmstilkens 10-15mm. Frugten halvkugleformet camaldulensis
14. " 5-12 mm. " bredt topformet tereticornis

PUNICACEAE

Punica granatum L. Granatæble. Busk op til 5m, tornet, stærkt grenet, løvfældende, med firkantede kviste. Bladene modsatte, lancetformede, glatte, helrandede og blanke. Blomsterne knaldrøde, 3-4cm brede med et stort og kødet bægerrør, 5-7-tallige. (Lu)

ONAGRACEAE

Fuchsia magellanica Lam. -3m. Bladene 1½-5½cm. Blomsterne enli-

ge; underbægeret 5-10mm. Kronbladene 12-20mm. (Az): SMTJPF. Fuchsia boliviana Carr. -5m. Bladene 8-15cm, aflangt-lancetformede. Blomsterne i klaser; underbægeret 7-10cm; kronbladene 15-25mm. (Az): MTGJ

Circaea lutetiana L. Dunet steffensurt. NV og CN.

Oenothera. Natlys.

1. Blomsterne lyserøde eller hvide 2.
2. " gule 3.
3. Blomsterne lyserøde. Bladene hele rosea
4. " hvide. Bladene fligede tetraptera
5. Planten tæt stivhåret longiflora
6. " ikke " 4.
7. Underbægeret 7-10 cm affinis
8. " 1½-5 cm 5.
9. Kapslen kølleformet udvidet. Linjeformede blade ... stricta
10. " ikke kølleformet. Bladene ikke linjeformede 6.
11. Stængel og underbægre rødplettede erythrosepala
12. " " ikke rødplettede 7.
13. Modne blade med røde årer biennis
14. " " uden " " suaveolens

Oenothera rosea L'Hér. Rosennatlys. 30-100cm. Kapslen kølleformet, med vingede kanter foroven. Kronen 4-10mm. (Az): MTPF (Lu): Coimbra og Lissabon

O. tetraptera Cav. M.m. stængelløs. Bladene høvlformet fligede. Kapslen firvinget i spidsen. Blomsterne store. (Az): MJ

O. longiflora L. Stivhåret natlys. 10-100cm. Underbægeret 3-8 cm. Kronbladene 2-4cm. (Az): MJPF

O. affinis Camb. 30-100cm. Tæt gråligtdunet. Bladene smalt lancetformede, 5-9x1cm, bølgede. Kronen 32-40mm. (Az): F. (Lu) Kystnær sandjord.

O. stricta Ledeb. Køllenatlys. 20-100cm. Ladden. Stængelblade- ne bølgede. Kronen 20-45mm. (Az): JPL. (Lu)

O. erythrosepala Borbas Kæmpenatlys. Stænglen rødtribet. Bægeret rødtribet eller helt rødt. Griffen længere end støvdragerne. (Lu) (Az): SMTGJPF

O. biennis L. Toårigt natlys. (Az): MTJPF. (Lu)

O. suaveolens Pers. Vellugtende natlys. Ligner Kæmpenatlys, men griffen på højde med støvdragerne. (Az): MTJPF

Ludwigia palustris (L.) Elliott Vandkryb. 3-50cm. Flerårig, krybende og rødslående sumpurt. Bladene modsatte, rudeformede, Parietaria-lignende, glatte. Blomsterne 4-tallige i bladhjørnerne, 4mm, bestående af underbæger og bæger, uden krone.

Epilobium. Dueurt.

1. Bladene spredte angustifolium
2. " modsatte 2.
3. Stænglen med lange, udstående, bløde hår 3.
4. " glat eller med tiltrykte hår 4.
5. Kronbladene 10-18 mm hirsutum
6. " 5-9 mm parviflorum
7. 2-10cm høj. Blomsterstanden m.m. glat ... anagallidifolium
8. Over 15 cm høj. Blomsterstanden dunet 5.
9. Bladene helrandede eller utydeligt og fjærnt tandede palustre
10. Bladene tydeligt og tæt tandede 6.
11. Øvre stængelblade helt uden hår, tit friskgrønne tetragonum
12. " med hår på bladranden, mørke- eller grågrønne 7.

8. Bægeret jævnt håret. Ofte med udløbere obscurum
 " tattere håret forneden. Ingen udløbere lamyi

Epilobium angustifolium L. Gederams. Mi: Serra do Geres.

E. hirsutum L. Lådden dueurt.

E. parviflorum Schreber Dunet dueurt. Alle provinser.

E. lanceolatum Seb. & Mauri Lancetbladet dueurt. 20-50cm. Bladene 3-5cm x 8-15mm, stilken 3-10mm. Frugtens flader med udstående kirtelhår. Kronen først hvid, senere lyserød. BA BB BL DL Mi TM

E. tetragonum L. Kantet dueurt. Az: PF. Lu. 2 underarter:

ssp. tetragonum: Kronen 3-5½mm. Bægeret mest 4-6mm.

ssp. tournefortii (Mich.) Rouy & Camus: Kronen 6-11mm. Bægeret 6-10mm.

E. lamyi F.W.Schultz Rank dueurt. Az: MT

E. obscurum Schreber Risdueurt. Az: SMTJPF. Lu

E. palustre L. Kærdueurt. BA

E. anagallidifolium Lam. - Tvivlsom for Serra da Estrela.

HALORAGACEAE

Gunnera tinctoria (Molina) Mirbel Mammutblad. En kæmpeurt med bladstilke på 20-150cm med kegleformede torne. Bladpladen indtil 2m, m.m. rund med hjerteformet grund og 5-9-lappet med indskåret-savtakket rand. Stærktgrenet og meget tætblomstret top. Blomsterne små med 2 bager- og 2 kronblade. (Az): M

Myriophyllum aquaticum (Velloso) Verdc. Blågrønt tusindblad. Blågrøn. Med oversøiske sideskud med kamdelte blade. (Lu)

M. verticillatum L. Kranstusindblad. Oftest 5 blade i kransene. Kamdelte støtteblade.

M. spicatum L. Akstusindblad. 4 blade i krans. Hele støtteblade.

M. alterniflorum DC. Hårtusindblad. Øvre blomster spredte eller modsatte. Az: MF. Lu

THELIGONACEAE

Theligonum cynocrambe L. Hundekål. 2-15cm. Fuglegræslignende, stinkende enårig med opsvulmede stængelled. Nedre blade modsatte, øvre spredte. Stærkt reducerede, særkønnede blomster i bladhjørnerne. Hanblosteret 2-5-lappet. Hunblosteret rørformet. I-VI.

CORNACEAE

Cornus sanguinea L. Rød kornel. BL DL TM

ARALIACEAE

Hedera hibernica (Kirchner) Bean Irsk vedbend. De unge golde skuds stjernehaar med 7-9 grene, der er 10-20(40)% sammenvoksede. Fra R og nordpå.

H. maderensis K.Koch ssp. iberica McAllister Spydbladet vedbend. De unge golde skuds stjernehaar med 9-16 grene, der er 40-80% sammenvoksede. Bladets midterlap tit forlænget. Fra BA og sydpå.

Planterne på Azorerne er kaldt H. azorica Carrière SMTJPFCLC

UMBELLIFERAE

1. Alle blade udelte og helrandede 2.
 Bladene tandede til snitdelte 3.
2. Bladene m.m. rørformede, med skillevægge Lilaeopsis
 " flade Bupleurum
3. Bladene håndstrengede, ikke helt delte 4.
 " anderledes 5.

4. Krybende og rodslående planter Hydrocotyle
 Ikke krybende planter Sanicula
5. Planten m.m. tornet. Blomsterne i hoveder Eryngium
 " uden torne (bortset fra evt. på frugterne) 6.
6. Blomsterne gule 7.
 " hvide eller lyserøde 22.
7. Bladafsnittene kødede. Kystplante Crithmum
 " ikke kødede 8.
8. Bladafsnittene linjeformede 9.
 " lancetformede til endnu bredere 16.
9. Bladene flere gange 3-delte; kostagtige Peucedanum
 " fjersnitdelte 10.
10. Frugten med randvinger, der er bredere end evt. rygvinger 11.
 " uvinget; eller randvingerne så brede som rygving. 14.
11. Med storsvøb Ferulago
 Intet storsvøb 12.
12. Spinkel, glat enårig Anethum
 Kraftige flerårige 13.
13. Planten glat. Øvre bladskeider stærkt opsvulmede Ferula
 Bladene hårede Thapsia garganica
14. Med småsvøb. Ofte modsatte/kransstillede skærme ... Cachrys
 Uden " . Skærmene spredte 15.
15. 2-flerårig. Ca. 20 ulige lange skærmstråler Foeniculum
 Enårig. Ca. 40 m.m. lige " Ridolfia
16. Frugtens randribber tydeligt vingede 17.
 " " ikke vingede 20.
17. Intet småsvøb (eller 1-2 affaldende småsvøbblade) 18.
 Med blivende småsvøb 19.
18. Frugtens vinger 0,5mm brede Pastinaca
 " " 2-6mm " Thapsia
19. Store, savtakkebladede bladafsnit Angelica
 Findelte blade Elaeoselinum
20. Frugten mindst 3 x så lang som bred Kundmannia
 " under 3 x " " " 21.
21. Frugten bredere end lang. Gule blomster Smyrnum
 " ægformet. Gullige blomster Petroselinum
22. Frugtens randribber tydeligt vingede eller fortykkede ..23.
 " " ikke " " 29.
23. Frugtens rand næsten ringformet fortykket Tordylium
 Randvingerne oftest tynde, i modsat fald vel adskilte 24.
24. Delfrugterne hver med 2 brede rygvinger Laserpitium
 Rygribberne højst 1/4 så brede som randribberne 25.
25. Stænglen kantet-vinget Selinum
 " ikke vinget 26.
26. Ydre kronblade forøgede. Bladene 1 x delte Heracleum
 " " næppe større end de andre 27.
27. Frugtens rygribber vingede. Ret findelte blade Elaeoselinum
 " uvingede 28.
28. Bladene 2-3 x delte med store, ret brede afsnit .. Angelica
 " anderledes Peucedanum
29. Bægerbladene store og fjersnitdelte Lagoecia
 " små og hele eller manglende 30.
30. Frugten tornet, bebørstet eller dunet 31.
 " glat 41.
31. Frugterne med ribbestillede torne med udvidet grund 32.
 " dunede eller med børster 36.
32. Storsvøbet manglende eller reduceret 33.
 " veludviklet 34.
33. Frugten 6-12mm, tornene alsidigt rettede Caulis
 " 2-5mm, " m.m. opadrettede Torilis
34. Skærmstrålerne tæt hviddunede Pseudorlaya
 " ikke tæt hviddunede 35.
35. Storsvøbet mindst 1/2 x de glatte skærmstråler Orlaya
 " under 1/4 af de bebørstede skærmstråler Turgenia

36. Frugten over 3 x så lang som bred Myrrhoides 37.
 " under 3 x " " " " 37.
 37. Frugten med et glat næb på 1-2mm Anthriscus caucalis 38.
 " uden næb 38.
 38. 0(1) småsvøbblade Pimpinella 39.
 Flere " 39.
 39. Bladene 0-1 x delte med store, brede afsnit Magydaris 40.
 " 2-3 x " " smalle afsnit 40.
 40. Frugten stivbørstet Torilis 42.
 " fintdunet Seseli 42.
 41. Frugten mindst 3 x så lang som bred 44.
 " højst 3 x " " " " 44.
 42. Frugtens næb 2-4 x selve frugten Scandix 43.
 " " kortere end 43.
 43. Frugten uden ribber, med tydeligt næb Anthriscus 47.
 " med " , uden næb Chaerophyllum 47.
 44. Stænglen ret tynd og bugtet forneden. Med rodknold 45.
 " ikke bugtet forneden 46.
 45. Griffelfoden jævnt tilsmalnet i griflen Conopodium 48.
 " brat " " Bunium 48.
 46. Frugten rynket eller med bølgede ribber 49.
 " virker ikke rynket 49.
 47. Frugten som en dobbeltkugle Bifora 48.
 " ægformet 48.
 48. 2-5 skærmstråler og 1-2(0-3) storsvøbblade ... Capnophyllum 50.
 7-15 " og 3-8 storsvøbblade Conium 50.
 49. Frugten kugleformet, delfrugterne adskilles ikke Coriandrum 51.
 " mest ægformet, delfrugterne adskilles 51.
 50. Bladfligene tilsyneladende kransstillede 52.
 " ikke kransstillede 52.
 51. 6-13(17) skærmstråler. Støvknapperne ikke rødlig .. Carum 56.
 3-6 skærmstråler. Støvknapperne rødlig Thorella 56.
 52. Frugten med tydelige bagerspidser Oenanthe 53.
 " uden eller med små bagerspidser 53.
 53. 2 slags småsvøbblade: 3 linje- og 2 spatelformede Ammoides 54.
 1 " eller ingen småsvøbblade 54.
 54. Bladene 2 x 3-koblede. Frugten med hjerteformet grund Physospermum 55.
 Bladene fjersnitdelte 55.
 55. 0(-2) storsvøbblade Apium 56.
 Mindst 2 storsvøbblade 56.
 56. Alle eller øvre blade 2-3 x fjersnitdelte Ammi 57.
 Alle blade 1 x fjersnitdelte 57.
 57. Stænglen krybende og rodslående hele vejen ... Apium repens 58.
 " ikke krybende 58.
 58. 2-5 storsvøbblade. 2-5 skærmstråler Petroselinum 59.
 Mange storsvøbblade. 10-20 skærmstråler Berula 59.

Hydrocotyle vulgaris L. Vandnavle. Az: MTJFFL. Lu

H. bonariensis Lam. Skærmvandnavle. 10-35cm. Bladene skjoldformede. Blomsterstanden består af kranse, der atter bærer kranse af blomster. Frugten 1½-3½mm. Brakke klitsøer. (Lu): NV og CV.

Sanicula europaea L. Sanikel. NV og CN.

S. azorica Seub. Stor sanikel. Som den foregående, men ofte større. Bladene skarpttandede, tænderne ender i lange brodde på ca. 3mm. Storsvøbet tandet som bladene. Az: SMTJFF.

Eryngium. Mandstro.

1. Grundbladene 1½-2½m, sværdformede og udelte .. pandanifolium 2.
 " anderledes 2.

2. Småsvøbbladene 4-spidsede tenue 3.
 " udelte eller 3-spidsede 3.
 3. Hovederne 4-10 cm duriaei 4.
 " under 4 cm 4.
 4. Ydre småsvøbblade omtrent så store som storsvøbbladene. Hovederne 5-10 mm 5.
 Ydre småsvøbblade meget mindre end storsvøbbladene 6.
 5. Storsvøbbladene stive og stikkende galioides 6.
 " bløde med børsteformet spids viviparum 6.
 6. Grundbladene udelte, tandede eller helrandede corniculatum 7.
 " 1-2 x fjerfligede 7.
 7. Planten spinkel, blå eller lilla. Stænglen 1-2mm bred dilatatum 8.
 Planten kraftig, hvid til blågrøn. Stænglen 5-13mm bred 8.
 8. Storsvøbbladene m.m. ægformede. Bageret 4-5mm maritimum 9.
 " linje-lancetformede. Bageret 2½mm campestre 9.

Eryngium tenue Lam. 2-40cm. Opret enårig. Grundbladene 1-3cm, omvendt ægformede, savtakke til 3-5-kløvede. Hovederne ½-1cm.

E. galioides Lam. 3-15(-30)cm. Enårig med henvissende, m.m. lancetformede, indskåret savtakke grundblade på 3-4cm x 7-10mm.

E. viviparum Gay 1-8cm. Toårig, liggende. Grundbladene vedvarende, 1-3cm x 3-5mm, linje-lancetformede, savtakke. Vintervæd steder. Omkring Vila Nova de Gaia.

E. duriaei Boiss. 30-150cm. 3-4-årig engangsblomstrende. Grundbladene 10-45x2½-7cm, smalle med store, tornspidsede tænder. Blomsterstanden blå med indtil 10 hoveder. Serras da Penada, Amarela, Geres, Arada og Estrela.

E. maritimum L. Strandmandstro. Hele kysten.

E. dilatatum Lam. 5-40cm. Hovederne ½-1½cm, de sidestillede ofte m.m. siddende. 5-10 storsvøbblade på 1-3cm med 3-6 par tænder.

E. campestre L. Bjergmandstro. 20-70cm. Flerårig. Blomsterstanden med mange bleggørne hoveder på 1-1½cm. 5-6 storsvøbblade på 1½-4½cm med 0-1 par tænder.

E. corniculatum Lam. Vandmandstro. 15-60cm. Toårig. Grundblade ægformet-aflange, tidligt visnende, 2-5cm med en lang, opbløst og leddet stilk, uden torne. Hovederne ½-1cm. Vintervæd steder.

E. pandanifolium Cham. & Schlecht. 1½-4m. Top med mange, hvidgrønne hoveder på 6-10x4-8mm. Græftekanter, rismarksbredder. (Lu): Baixo Mondego.

Lagoecia cuminoides L. Haresæde. 10-30cm. Enårig med røllikeagtige blade. Skærmene ½-1½cm brede, kugleformede. SØ: Guadiana.

Myrrhoides nodosa (L.) Cannon Knudeskærm. 30-100cm. Enårig. Stænglen stivhåret, ofte purpuranløben, m.m. opsvulmet under stængelledene; glat og ofte blådugget foroven. Bladene tæt stivhårede. Skærmen med 2-3 stråler. NØ og ØØ.

Chaerophyllum temulentum L. Hulsvøb. N og Ø.

* C. azoricum Trelease -80cm. Stænglen ofte purpuranløben. Blade 2 x fjersnitdelte, afsnittene 3-8x1½-4½cm, elliptisk-lancetformede. 12-24 skærmstråler. Az: MJPL

Anthriscus silvester (L.) Hoffm. Vild kørvel. N og Ø.

A. caucalis Bieb. Gærdekørvel. Enårig. 2-6 skærmstråler. Frugten mest mest med krogbørster.

Scandix australis L. Udspærret jomfrukam. 10-20cm. Småsvøbblade tydeligt hindekantede. Småskærmenes midterblomst m.m. siddende. Ydre kronblade butte eller udrandede. IV-V. AAl Ag R TM

Conium maculatum L. Skarntyde. (Az): SM. Lu

Cachrys. Nøddeskærm. Gule blomster. Linjeformede bladflige. Store frugter, der ofte har markerede ribber.

1. Frugten jævn, uden bøger trifida
 " med tydelige ribber, med bøger 2.
 2. Midterskærmens storsvøb (1)2 x fjersnitdelt sicula
 " " udelt eller 2-3-kløvet libanotis

Cachrys sicula L. Tandet nøddeskærm. 30-150cm. Noget blågrøn med modsatte og kransstillede grene. 20-30 skærmstråler. Frugten 10-15mm med fint kamtandede ribber. CV og SØ.

G. libanotis L. Kærvet nøddeskærm. 30-120cm. Som den foregående, men ofte lavere og kraftigere. 8-15 skærmstråler. Frugten 7-10mm. SV og S.

U. trifida Miller Butfrugtet nøddeskærm. 60-120cm. Øvre grene modsatte eller i krans. 10-20 skærmskråler. Frugten 12-15mm, dens ribber brede og næsten sammenflydende. SØ + Coimbra.

Magydaris panacifolia (Vahl) Lange Stivhåret valkefrø. 60-120cm. Grundbladene udelte eller med 3-5 bugtede lapper, ægformet-aflange. Stengelbladene 1 x delte med 3-5 ægformede afsnit. 10-30 skærmstråler. Storsvøbet 2-3cm. NØ og C.

Bupleurum. Hareøre.

1. Flerårig	2.
Enårig	4.
2. Busk på 1-2 m	fruticosum
Urter, højst forveddede ved grunden	3.
3. Bladenes randribber stærkt fortykkede	rigidum
" " ikke	acutifolium
4. Bladene ægformede og gennemvoksede	lancifolium
" " smalle, ikke	5.
5. 1-3 skærmstråler	tenuissimum
2-7 "	6.
6. 30-60cm. Bladene 8-20 cm	gerardi
3-30cm. Bladene 4-5 cm	semicompositum

Bupleurum lancifolium Hornem. Blomsterhareøre. 10-50cm. Bladene gennemvoksede af stænglen. 2-3 skærstråler. Intet storsvøb. Småsvøbet elliptisk til næsten rundt, 8-13x7-11cm, gulgrønt, hvidligtest i frugt. C og S.

B. gerardi All. Børstehareøre. 30-60cm. Bladene ofte noget segl-
krummede, m.m. linjeformede. C.

B. tenuissimum L. Smalbladet hareøre.

B. semicompositum L. Hvidknudret hareøre. 3-30cm. Frugten 1,5-2mm, dækket af små, hyde vorter. Ag E

B. rigidum L. Stift hærøre. 30-150cm. Bladene læderagtige, de nedre linje- til linje-spatelformede, med 3 ribber. 2-5 skærmstråler. Som ssp. paniculatum (Brot.) H.Wolff. C og SØ.

B. acutifolium Boiss. -100cm. Bladene linje- til linje-lancet-
formede, de nedre indtil 8cm, med 7-13 ribber, de øvre indtil 18
cm. 3-10 skærmstråler. BAL: Odemira.

B. fruticosum L. Buskhæare. 1-2m. Stedsegrøn busk med læderagtige blade på 10-11x2-3cm med skinnende overside. Endestillede skærme med 7-11 stråler. ♀ og Serra de Monchique.

Apium. Sumpskærm

1. Intet småsvøb	2.
5-7 småsvøbblade	3.
2. Bladafsnittene smalle	leptophyllum
" brede	graveolens

3.	2 skærmstråler. Nedre blade findelte	inundatum
	3-12 skærmstråler. Ingen findelte blade	4.
4.	0-2 storsvøbblade	nodiflorum
	3-7 "	repens

Apium graveolens L. Vild selleri. Az: Alle øer. Lu

A. nodiflorum (L.) Lag. Kortstilket sumpskærm. 30-100cm. Krybende eller opstigende, rodslående. Skærmene kortstilkede, ofte næsten siddende i bladhjørnerne. 5-12 skærmstråler. Az: SMTJ. Lu

A. repens (Jacq.) Lag. Krybende sumpskærm. Som den foregående, men helt krybende og rodslående ved alle stængelled. Skærmstilken oftest 2-3 x de 3-6 skærmstråler. SV.

A. inundatum (L.) Rchb.f. Svømmende sumpskærm. NV og UV.

A. leptophyllum (Pers.) Mueller Finbladet selleri. Skærmen of-
test med 2 stråler. Bladene findelte. (Az): PF. (Lu): JV.

Petroselinum crispum (Miller) A.W.Hill Havepersille. 30-60cm.
Bladene 3 x delte. 8-20 skærmstråler. Gullige blomster. (Az) (Lu)

P. segetum (L.) Koch Markpersille. 20-60cm. Spinkel, m.m. blå-grøn 1-2-årig. Bladene 1 x delte med ægformede, savtakkede afsnit. 2-5 meget uens skærmstråler. 2-5 stor- og småsvøblade. Hvide blomster. CV.

Ridolfia segetum Moris Smalflig. 30-80cm. Glat, stinkende enårig. Øvre blade ofte reducerede til den opblåste bladstilk. Frugten $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm. Kornmarker. Az: SC. Lu: C og S.

Ammi. Fligsvøb.

1. Skærmstrålerne fortykkede og oprette i frugt visnaga 2.
 " ikke " " " " " "
 2. Storsvøbet altid udelst og linjeformet trifoliatum
 I det mindste nogle storsvøbblade fjerfligede eller kløvede 3.
 3. Mellemside bladet afsnit lancet- til linjeformede majus
 " " brede huntii

Ammi visnaga (L.) Lam. Kostfligsvøb. 20-60cm. Enårig. Storsvøbet
1-2 x fjersnitdelt. 13-50 skærmstråler. Az: SM. Lu: C og S.

A. majus L. Kongekommen. 30-60cm. Enårig. Storsvøbet 3-kløvet eller fjersnitdelt. 15-30(-60) tynde skærmstråler. Az: TGL. Lu

A. huntii H.C.Watson -100cm. 1-2-årig. Bladene 2-3 x fjersnit-
delte eller de øvre trekoblede. Tænderne smalle og brodspidsede.
7-20 indtil 3cm lange skærmstråler. Blomsterstilke indtil 12mm.
Az: SMJPLC

● A. trifoliatum (Watson) Trelease Som den foregående, men de større skærstråler 3-5cm. Blomsterstilkene oftest ca. 5mm. (I følge Franco kun en variant af foregående.) Az: SMJPLC

Ammoides pusilla (Brot.) Breistr. Hårskærm. 10-50cm. Enårig. Stænglen blågrøn, til sidst rødlig. Nedre blade med lancetformet omrids, 2 x delte med 0,2mm brede, hårfine flige. 5-11 uens skærmstråler. Småsvøbet med 4-6 dels linje- og dels skeformede blade. CV.

Thorella verticillatunundata (Thore) Briq. Kranssumpskærm.
10-20cm. Spinkel flerårig. Nederste blade reducerede til en rør-
formet bladstilk, øvre 1 x delte med korte, spatelformede til
fligede afsnit. 3-5 strosvøblade. 3-6 skærmstråler. VII-IX.

Carum verticillatum (L.) Koch Kranskommen. 30-120cm. Opret, glat
flerårig. Bladafsnittene meget fintfligede og tilsyneladende
kransstillede. Mange svøbblade.

Selinum broteri Hoffm. & Link 50-110cm. Nedre blade 3 x, øvre blade 1 x delte. 10-15 skærmstråler. Stærkt kantet stængel. VI-VIII.

Angelica. Angelik.

1. Kronbladene gullige 2.
" hvide 3.
2. Mange storsvøbblade lignescens
Ingen " laevis
3. Frugtens vinger tykke og korkagtige pachycarpa
" tynde og hindeagtige 4.
4. Vingerne tydeligt bredere end frugten, flade silvestris
" lidt smallere end frugten, bølgede angelicastrum

Angelica silvestris L. Angelik. N og C

A. laevis Gay Gulblomstret angelik. Bladafsnittene smalt lancetformede, savtaktede, med brodspidsede tænder. Flodbredder over 900m. Serras de Castro Laboreiro og da Penada.

- A. angelicastrum (Hoffm. & Link) Cout. Bladafsnittene smale lancetformede, dobbelt savtaktede, lidt skæve forneden. Over 800m. Serra da Estrela.

A. pachycarpa Lange Tykfrugtet angelik. -1m. Kraftig, kødet. 6-8 storsvøbblade, mange småsvøbblade. Kronbladene hvide med grønne striber. Frugten 10x7mm. Kystklipper. E: Ilha Berlenga.

- A. lignescens Danton & Baffray (fejlagtigt kaldt Melanoselinum decipiens) -2½m. Bladene ca. 30x40cm. Mange skærme i stor stand. Az: MTPFL. (Bjærggringvejen nord for Muro das Nove Janelas på M)

Capnophyllum peregrinum (L.) Lange Rynkefrø. 10-50cm. Glat enårig. Bladene 3 x delte, jordrøgsagtige. 2-5 skærmstråler. 0-3 stor- og 4-6 småsvøbsblade. C og SØ. Sj.

Ferula communis L. Alm. ferle. 1-2m. Stænglen meget kraftig, blågrøn-lilla. Nedre blade 30-60cm, 4-6 x delte med linjeformede afsnit på indtil 5cm uden tydeligt indrullet rand. Øvre blade efterhånden reducerede til store skeder. Endeskærmen omgivet af mindre sideskærme. 20-40 skærmstråler. Frugten 12-15mm.

F. tingitana L. Som den foregående, men bladfligene højst 1cm lange og med tydeligt indrullet rand. Frugten 8-11mm.

Ferulago lutea (Poiret) Grande Planten mørkegrøn. Stænglen stærkt kantet og furet. N.

- F. capillaris (Link) Cout. Planten lysegrøn. Stænglen næsten trind, svagt furet. Bladfligene trådformede. Storsvøbbladene børsteformede og oprette. Ag: Nær Tavira

F. granatensis Boiss. Planten lysegrøn. Stænglen næsten trind, svagt furet. Bladfligene linjeformede. Storsvøbbladene æg-lancetformede, til sidst nedbøjede. N.

Peucedanum. Svovlrod.

1. Bladafsnittene bredt rude-kileformede bourgaei
" linje- til smalt lancetformede 2.
2. Kronbladene gule officinale
" hvide 3.
3. Storsvøbet blivende. Stængelgrunden ikke trævlet lancifolium
" affaldende. Stængelgrunden trævlet gallicum

Peucedanum officinale L. Lægesvovlrod. 60-200cm. Bladene kostformede, flere gange trekoblet delte. Skærmene nikkende før blomstringen. 10-40 skærmstråler. Langs Douro-floden.

P. gallicum Latourr. Fransk svovlrod. 60-100cm. Planten friskgrøn. Nedre blade 3-4 x trekoblet, afsnittene bredest under midten, tydeligt netårede. 4-8 storsvøbblade. NV.

P. bourgaei Lange -150cm. Trævlet stængelgrund. Bladafsnittene bütte, oftest kun tandede på ydersiden. Mange svøbblade. Frugten 7-8mm, med gullige vinger. NØ.

Peucedanum lancifolium Lange 80-120cm. Nedre blade 2-3 x delte med linjeformede flige på 4-6cm. 5-12 meget uens skærmstråler. 4-7 nedbøjede storsvøbblade. N og C

Pastinaca sativa L. Pastinak. (Lu)

Heracleum sphondylium L. ssp. sphondylium Alm. bjørneklo. N og C

Tordylium maximum L. Stort skjoldfrø. 30-130cm. Stænglen med kraftige, stive nedadrettede hår. Frugten stivhåret, kredsrund. Bladene 1 x delte. Ydre kronblade forøgede. N og C

Elaeoselinum tenuifolium (Lag.) Lange Stivbladet oljeskærm. -120cm. Glat med trævlet stængelgrund. Bladene skinnende, med stive, lancetformede bladafsnit. 15-30 skærmstråler; mange svøbblade. Frugten 8-10mm, vingerne rager næppe op over dens overkant. Blomsterne gule. Ag.

E. foetidum (L.) Boiss. Stinkende oljeskærm. -100cm. Som foregående, men bladene lidet skinnende, med 1cm lange, ægformede afsnit. Frugten 10-12mm, dens vinger rager godt op over dens overkant. Blomsterne gule. SØ. Sj.

E. gummiferum (Desf.) Tutin Hvid oljeskærm. -120cm. Bladene med oppustet stilk og kort stivhåret skaft samt ægformede flige. Blomsterne hvide. Frugten 10-12mm. 8-20 skærmstråler.

Laserpitium nestleri Soyer-W. Bregnefoldfrø. Bladene skinnende mørkegrønne ovenpå, blågrønne nedenunder, med ægformede afsnit på 18-35mm med savtakket rand. 1-3 storsvøbblade. NV.

L. prutenicum L. ssp. dufourianum (Rouy & Camus) Tutin Toårigt foldfrø. 30-100cm. M.m. dunet toårig. Bladene 2-3 x delte med afsnit på 10-25x2-9mm. 6-12 skærmstråler. Mange stor- og småsvøbblade. Kronen hvid eller med svagt gulligt skær. NV. Sj.

Thapsia. Vingeskærm. Gule blomster. Frugtens vinger dybt udrandede foroven og forneden.

T. villosa L. Dunet vingeskærm. 30-200cm. Nedre blade 3-4 x delte, afsnittene m.m. aflange, 5-15(30)mm lange, regelmæssigt tandede. Frugten 8-15mm, dens vinger 2-3mm brede. M.alm.

T. maxima Millier Glat vingeskærm. Nedre blade indtil 50cm, 1 x fjersnitdelte; afsnittene ægformet-aflange, 5-12cm. Frugten 7-10mm.

T. garganica L. Storfrugtet vingeskærm. 30-250cm. Nedre blade 2-3 x delte. Afsnittene linjeformet-aflange, 1-5cm, de yderste afsnit helrandede eller med 1-2 tænder. Frugten 12-25mm, dens vinger 3-6mm brede. C og SØ.

Torilis. Randfrø.

1. Skærmene mest sidestillede, modsat bladene 2.
" endestillede 3.
2. Ofte liggende. Frugten ca. 2 x så lang som bred nodosa
Opret. Frugten ca. 3 x så lang som bred leptophylla
3. 4-6(12) storsvøbblade japonica
0-1 storsvøbblade arvensis

Torilis nodosa (L.) Gaertner Liggende randfrø. 20-50cm. Skærmene kortstilkede eller siddende; strålerne korte og dækkes af blomster og frugter. Intet storsvøb.

T. arvensis (Hudson) Link Markrandfrø. 20-60cm. 4 underarter: ssp. neglecta (Schultes) Theill.: 4-12 skærmstråler. Grifflerne 3-6 x griffelfoden. Ydre kronblade forøgede. Az: P. Lu
ssp. arvensis: 4-12 skærmstråler. Grifflerne 2-3 x griffelfoden. Ydre kronblade kun lidt større. Az: SMTGJPF. Lu
ssp. elongata (Hoffm. & Link) Cannon: 2(4) skærmstråler, der

danner en vinkel på ca. 90°. Skærmstrålerne kraftige. Lu ssp. *purpurea* (Ten.) Hayek: (2)3(4) spinkle skærmstråler, der oftest danner en vinkel på 45-60°. Lu

Torilis japonica (Houtt.) DC. Hvast randfrø. NV, OS og SV.

T. leptophylla (L.) Rech.f. Gultornet randfrø. -40cm. Skærmstilke 2-3cm. 2-3 skærmstråler. Frugternes torne gullige. NØ + Elvas vas.

Caucalis platycarpus L. Fodangel. 5-30cm. Opret enårig. Bladene 2-3 x delte, fintfligede med trekantet omrids. 2-5 skærmstråler. Frugten 6-13mm, med krogede torne. Kornmarker. ?

Turgenia latifolia (L.) Hoffm. Burreskærm. 20-40(-60)cm. Enårig. Bladene 1 x fjersnitdelte med tandede eller fjerfligede afsnit med dunet til stivhåret underside. Langstilkede skærme med 2-5 stråler og bredt hvidkantede svøbblade. CV + Elvas.

Orlaya kochii Heyw. Fladfrugtet bredfrø. 10-30cm. Stivhåret enårig. Bladene 2-3 x delte med aflange afsnit. 2-3 skærmstråler og 2-3 lancetformede storsvøbblade af strålernes længde. Ydre kronblade 2-3 x de andre.

Daucus. Gulerod.

1. Skærmene m.m. siddende. Griflerne meget korte *durieua*
- " stilkede. Griflerne middellange til lange 2.
2. Nedre blade med siddende, kransstillede afsnit 3.
- " uden kransstillede afsnit 4.
3. Skærmen hvælvet, strålerne ret ens *setifolius*
- " m.m. flad, strålerne uens *crinitus*
4. Frugternes torne indtil 1 x frugtens bredde *carota*
- " " 2-3 x frugtens bredde 5.
5. Storsvøbet nedadrettet under blomstringen *muricatus*
- " udstående " " *halophilus*

Daucus durieua Lange 15-30cm. Skærmene sidder modsat bladene. Storsvøbet ligner stængelbladene. Kronbladene meget små og gullighvide. Frugten med hvidlige og gyldengule torne. N og Ø.

D. muricatus (L.) L. Uligestilket gulerod. 10-30(-60)cm. 8-14 meget uens skærmstråler, der er m.m. sammentrængte i frugt. Ydre kronblade forøgede. C og S.

D. halophilus Brot. 15-40cm. Bladafsnittene kødede, ægformede. oftest helrandede. Storsvøbet med 5-7 lancetformede lapper. Frugtens torne gullige. Kystklipper. C og S.

D. carota L. Vild gulerod. 4 underarter:

ssp. *hispidus* (Arc.) Heyw.: Sandgulerod. Skærmene hvælvede eller kun svagt sammentrængte i frugt. Stængel og bladskaffer meget tæt stivhårede. Klitter. C og SV.

ssp. *maritimus* (Lam.) Batt.: Strandgulerod. Endeskærmen 3-6cm, sammentrængt i frugt. Planten glat til meget svagt ruhåret. Az: MF. Lu

ssp. *azoricus* Franco: Endeskærmen 7-9cm. Bladene noget stivhårede. Indtil 70cm høj. Az: SMTGJFFL.

ssp. *maximus* (Desf.) Ball: Endeskærmen 12-20cm. Bladene lådne. Lu

D. setifolius Desf. 10-60cm. Opret flerårig med glat stængel. Bladene med smalt omrids og linjeformede flige. 4-6 helrandede til fjerfligede storsvøbblade. Frugtens torne ca. så lange som frugtens bredde. C.

D. crinitus Desf. Som foregående, men stænglerne svagt ruhårede. 6-10 storsvøbblade. Frugtens torne 1½-2 x frugtens bredde. C + S.

Pseudorlaya pumila (L.) Grande Storfrugtet sandskærm. 5-20cm. Tøthåret enårig. Bladene 2-3 x delte. Oftest 3 skærmstråler. 2-5 grønne, linjeformede storsvøbblade. Kronbladene hvide eller rødlig. Frugten 7-10x5-6mm med torne på 2½-3½mm med udvidet grund.

Sandstrand. SV og S.

Pseudorlaya minuscula (Pau) Lainz Småfrugtet sandskærm. Som den foregående, men frugten 5-6x2½-3½ mm med torne på ½-1½mm uden udvidet grund. Sandstrand. Hele kysten.

CLETHRACEAE

Clethra arborea Ait. Stedsegrøn busk eller træ indtil 8m. Unge kviste, bladstilke, bladundersider, blomsterstand og bøgerblade med tæt, blød, rustrød eller gullig filt. Bladene aflangt lancetformede, 8-13x2-4cm, fint savtakke, de yngre lyst og de ældre mørkt grønne med iøjnefaldende røde stilke og fremtrædende ribber på undersiden. Toppene oprette, 12-17cm med hvide, frikronede blomster. Az: M: Nordesteinho, Espigão dos Bois, 550-600m

PYROLACEAE

Monotropa hypopitys L. Snylterod. BA BB BL TM

ERICACEAE

Erica. Lyng.

1. Kronen grønlig *scoparia*
- " lyserød eller hvid 2.
2. Kronen hvid, evt. med et svagt lyserødt skær 3.
- " lyserød eller lyst rødlig 4.
3. Kronen 2-3½mm, helt hvid *arborea*
- " 4-5 mm, med et svagt, lyserødt skær *lusitanica*
4. Bladene i krans på 3 5.
- " " " 4 7.
5. Bladene ægformede, kraftigt randhårede *ciliaris*
- " linjeformede 6.
6. Støvdragerne udragende *umbellata*
- " indesluttede *cinerea*
7. Bladene randhårede *tetralix*
- " højst randhårede som unge 8.
8. Kronen 6-9mm. Forbladene overlapper bøgerbladene *australis*
- " 5-6mm. " " ikke " *erigena*

Erica ciliaris L. Krukkelyng. 30-80cm. Bladene 2-4mm, ægformede med hvidlig underside. Blomsterne i endestillede klaser, 8-12 mm, krukkeformede og lidt krumme. Støvdragerne indesluttede, uden horn. Alle provinser ÷ TM?. V-IX.

E. tetralix L. Klokkeling. AAl Ag BA BB BL DL Mi TM

E. cinerea L. Grålyng. 15-75cm. Bladene finttandede. Blomsterne i endestillede klaser eller skærme. Blomsterstilkene med 3 forblade, der er tiltrykte bøgeret. Kronen 4-7mm, krukkeformet. Støvknapperne med tandede horn. Alle provinser ÷ Ag. VI-IX.

E. australis L. 30-170cm. Bladene 3½-6mm. Kronen 6-9mm, rørformet til smalt klokkeformet med udbøjede flige. Støvknapperne indesluttede eller lidt udragende, med trekantede, ofte frynsede horn. Alle provinser. Alm. I-V.

E. umbellata L. 20-80cm. Bladene 3-4mm, randhårede som unge. Blomsterne i endestillede skærme på 3-6. Kronen 3½-5½mm, bredt klokkeformet. Støvknapperne uden horn. II-VII. Alle provinser.

E. arborea L. Trælyng. 1-4(-7)m. Unge kviste tæt dunede af korte, glatte og længere, piggede hår. Bladene 3-5mm. Støvfanget bredt hovedformet og hvidt. II-VII. Ag BA BAL BL E

E. lusitanica Rud. Blegred trælyng. 1-3½m. Unge kviste kun med glatte hår. Bladene 5-7mm. Støvfanget omvendt kegleformet og rødt. XII-III. Alle provinser ÷ Mi.

E. erigena R. Ross Kærlyng. 60-120cm. Unge kviste ribbede og fintdunede. Bladene 4-8mm, med en hvid stribe på undersiden. Kronen 5-6mm, æg-rørformet. Støvknapperne uden horn. I-IV.

Ag BA1 BB BL E R

Erica scoparia L. Grønblomstret lyng. 1-6m. Bladene 4-7mm, i kranse på 3-4, glatte som ældre. Blomsterne i smalle, ofte mellembrudte, endestillede klaser, 1½-3mm, ofte rødtligt anløbne. Støvknapperne indesluttende, uden horn. V-VII. 2 underarter: ssp. scoparia: Kronen 2½-3mm, ca. 2 x bageret. Støvfanget indesluttet eller lidt udragende. AAL Ag BA BA1 BB BL E R TM ssp. azorica (Hochst.) Webb: Kronen 1½-1¾mm, ca. 3 x bageret. Støvfanget tydelig udragende. Az: Alle øer.

Calluna vulgaris (L.) Hull Hedelyng. Az: Lu

Rhododendron ponticum L. ssp. boeticum (Boiss. & Reuter) H-M. 2-5m. Bladene 6-12cm, 3-5 x så lange som brede. Klaserne med 8-15 dybt rødlilla blomster på 4-6cm. I-VI. Ag BA BL: Serra do Caramulo og de Monchique, Pico da Foia.

R. indicum (L.) Sweet -2m. Bladene 2-3½cm, m.m. lancetformede, mørkegrønne ovenpå, lidt blålige nedenunder, svagt stivhårede. Kronen 5-7cm bred, knaldrød til skarlagensrød. (Az): M

Daboecia cantabrica (Hudson) C.Koch 20-50cm. Bladene æg-lancetformede, noget indrullede, med hvidfiltet underside, 10-14mm. Klaserne løse med 3-9 hængende, firtallige, rødlilla blomster på 9-14mm, der er m.m. kirtelhårede. III-XI. BL DL E Mi TM

• D. azorica Tutin & Warb. -15cm. Liggende med oprette klaser. Bladene 5-8x2½-3½mm, bredt elliptiske. Klaserne med 3-7 m.m. udstående, firtallige, glatte, lyserøde til karminrøde blomster på 7-8mm. Over 500m. Az: MTJFPL.

Arbutus unedo L. Jordbærtræ. 1-8m. Busk eller træ. Unge kviste med kirtelbørster. Bladene 4-11x1½-4cm, stedsegrønne, læderagtige, skinnende ovenpå med finttandet rand og en stilk på 1cm. Hvidlige, krukkeformede blomster på 6-10mm i hængende klaser. Frugten et rødt bær på 2 cm med finvortet overflade. IX-I. Alm.

Vaccinium myrtillus L. Blåbær. BA Mi TM

• V. cylindraceum Sm. Busk indtil 6m. Bladene 2-5x1-2cm, friskgrønne ovenpå, lysere nedenunder, fint savtaktede. Klaserne 10-30-blomstrede. Kronen 8-12mm, hvidgrøn. Bærret 8-10mm, sorteblåt. Mest mellem 300 og 900m. Az: SMTJFPL

EMPETRACEAE

Corema album (L.) D.Don Hvid rævling. 30-75cm. Rævlingagtig busk. Bladene 6-10mm. Unge kviste dunede, ældre grene med blivende bladar. Bærret hvidt, sjældent blegrødt. III-IV. Sandet kystjord. Az: MGJPF. Lu: Ag BA1 BL E Mi R

MYRSINACEAE

Myrsine africana L. 1-2m. Stedsgrøn, myrtelignende busk. Unge kviste og bladstilk fintdunede. Bladene 5-15mm, omvendt ægformede til næsten runde, butte eller udrandede, finttandede. Læderagtige og kirtelprikkede. 3-8 m.m. siddende blomster i nøgler. Kronen ca. 1½mm bred, blegbrun og hjulformet. Frugten 4-5mm, kugleformet, blålilla. Az: SMTJFPL - Dværgbuksbom.

PRIMULACEAE

Primula vulgaris Hudson Storblomstret kodriver. N, C og SV.

Lysimachia nemorum L. Lundfredløs. Az: SMTJFPL. Lu: NV

L. vulgaris L. Alm. fredløs. NV, C og SØ.

L. ephemerum L. Kildefredløs. 40-110cm. Glat og opret. Bladene modsatte, stængelomfattende, helrandede og linje-lancetformede, 9½-14½x1-2½cm. Endestillet klase med hvide blomster på 8-11mm. Især ved kilder og væld. C og SV. Sj. BA1 E TM. VI-IX.

Asterolinum linum-stellatum (L.) Duby Stjørnehør. 3-12cm. Glat, opret, friskgrøn enårig. Bladene linje-lancetformede, spidse, modsatte og helrandede, 3-7x½-1½mm. Stjerneformet bager på 3-6mm på nedbøjede stilke og en meget lille, hvid krone. N, C og SØ.

Glaux maritima L. Sandkryb. N.f. Douro.

Anagallis. Arve.

1. Stænglen 1-4(-10)cm. Kronen meget kortere end bageret minima 2.
" 5-50cm. Kronen ikke kortere end bageret 2.
2. Kronen tragtformet, hvid eller lyserød 3.
" hjulformet, rød eller blå 4.
3. Kronen hvid. Blomsterstilk kortere end støttebladet
crassifolia
Kronen lyserød. Blomsterstilk længere end støttebladet
tenella
4. Flerårig. Kronen 5-12 mm monelli
Enårig. Kronen 4-7 mm 5.
5. Kronen med få eller ingen randhår foemina
" mange randhår 6.
6. Planten spinkel og udbredt, under 30cm. Griflen under 2mm
arvensis
Planten kraftig, ofte over 30cm. Griflen over 2mm latifolia

Anagallis minima (L.) Krause Knudearve. (Centunculus minimus L.)
Az: LC. Lu

A. crassifolia Thore Tykbladet arve. 5-15cm. Krybende og rodslående. Bladene spredte, skinnende, kødede og m.m. runde. Kronen 3-6mm. Ag: Serra de Monchique - uddød

A. tenella (L.) L. Klokkearve. 5-15cm. Liggende og rodslående. Bladene mest modsatte, runde til bredt elliptiske. Kronen 6-10mm. Az: SJPL. Lu: AAL Ag BA BA1 BB BL DL E Mi TM. IV-VIII.

A. arvensis L. Rød arve. Az Lu

A. latifolia L. 30-60cm. Bladene 12-20x8-18mm. Kronen 10-12mm bred, blå med rødtligt svælg. Griflen 2,4-2,8mm i frugt. C og S.

A. foemina Miller Blå arve. Kronen altid blå. Blomsterstilkene ofte kortere end bladene under blomstringen. Az: SMTGPF. Lu

A. monelli L. Pragtarve. 10-50cm. Opret eller opstigende. Bladene m.m. lancetformede, spidse, 2-3 sammen. Blomsterstilkene krumme, 2-5cm. Kronen 11-20mm bred, blå eller rød. Alle prov.

Samolus valerandi L. Samel. Az: JL. Lu

PLUMBAGINACEAE

Plumbago europaea L. Blyrod. 30-100cm. Flerårig urt. Nedre blade langstilkede og ægformede, øvre siddende, øreformet omfattende, med melet underside. Bageret 5-7mm, tæt stilkstilklet på ribberne. Kronen blålilla med et rør på 1½ x bageret. Ag E

Armeria. Fåreleger.

1. De enkelte småaks i hovederne uden forblade 2.
" " " " " med " 5.
2. Grenet halvbusk. Bladskederne ikke trævlede pungens
Urter. Gamle bladskeder trævlede 3.
3. 5-flere bladribber. Bladene mest over 9mm brede .. gaditana
Under 5 " " " " under 9mm " 4.
4. Svøbbådene fintdunede pinifolia
" glatte macrophylla
5. Bagerets spore over 1,2mm, længere end 2/5 x bageret 6.
" " kortere 9.
6. 18-flere svøbbade. Urt 7.
Op til 15 svøbbade. Halvbusk 8.

7. Bladene med 3-5 ribber, mest over 2mm brede velutina
 " " 1 ribbe, under 2mm brede rouyana
 8. Bladene mest under 5mm brede. Ydre svøbbblade ca. = de
 indre welwitschii
 Bladene over 5mm brede. Ydre svøbbblade kortere end de
 indre berlengensis
 9. Bladene indrullede, 0,3-1,3mm brede, af 2 slags 10.
 " ikke indrullede, men kan være furede 11.
 10. Bladene butte. Skaftet over 20 cm linkiana
 " brodspidsede. Skaftet under 20cm neglecta
 11. Skeden under hovedet over $1\frac{1}{2}$ x så lang som dettes bredde 12.
 " " " under $1\frac{1}{2}$ x " " " " " " 16.
 12. Bladene med 5-9 ribber, 10-24mm brede pseudarmeria
 " " 1-5 " $\frac{1}{2}$ -11 mm " " " " 13.
 13. Bladskederne ikke trævlede. Bladene randhårede transmuntana
 " " m.m. " " " " " " 14.
 14. Hovedet 18-25 mm bredt beirana
 " 7-17 mm " " " " " " 15.
 15. 8-10 kastanjebrune svøbbblade sampaiol
 10-14 orange- til rødbrune svøbbblade langei
 16. Indre og ydre blade m.m. forskellige 17.
 " " " " helt ens " " " " 19.
 17. Bladene fintdunede til svagt stivhårede eriophylla
 " randhårede " " " " " " 18.
 18. Indre blade ikke furede genesiana
 " " furede " " " " " " humilis
 19. Bladene dunede pubigera
 " glatte til randhårede " " " " " " maritima

Armeria pungens (Link) Hoffm. & Lk. Stikkende fåreleger. -50cm. Grenet busk, grenene dækkede af med m.m. stive og noget tykke blade på 4-10cm x 1-2 $\frac{1}{2}$ mm. Skafterne 10-35cm. Hovederne 25-40mm brede. 23-30 svøbbblade, de ydre kortere end de indre, uden brod. Klitter, sjældnere på klinte. III-V. Ag BAL E

A. welwitschii Boiss. -50cm. Grenet busk. Bladene 3-10cm x 1-5 mm, m.m. stive. Hovederne 20-30mm brede. 10-14 nogenlunde lige lange svøbbblade med brod, der er lang hos de ydre. Klitter og kystklinter. E BL: Fra Cabo Mondego til Cascais.

A. berlengensis Daveau -40cm. Grenet busk med bladene i ende-stillede duske. Bladene 3-7cm x 4-9mm, m.m. stive. Hovederne 20-30mm brede. 10-14 svøbbblade med brod. V-VIII. E: Ilha Berlenga.

A. velutina Welw. Bladene ensartede, 8-13cm x 2-5mm, tæt dunede, stive og oprette. Skafterne 30-60cm, tæt dunede. 17-32 dunede svøbbblade, mellemste og indre udrandede. III-IV. Øst Algarve.

A. rouyana Daveau Bladene 5-15cm x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm, ensartede, tyktfurede, m.m. stive og oprette, fintdunede. Skaft, skeden og svøbbbladene også fintdunede. Hovedet 20-25mm bredt. 20-28 kastanjebrune svøbbblade. IV-VI. BAL E: Fra Tejo- til Miraflodens udløb.

A. pinifolia (Brot.) Hoffm. & Lk. Bladene 9-13cm x 0,3-0,7mm, ensartede, trådformede, med en meget tydelig ribbe, tykt trekan-tede eller furede, fintdunede. Skaft, skede og svøbbblade fintdunede. Hovedet 17-25mm bredt. 18-24 kanel- til lyst kastanjebrune svøbbblade. IV-VI. Ag BAL E R: Fra Ribatejo til Aljezur.

A. macrophylla Boiss. & Reuter Langbladet fåreleger. Bladene 10-23cm x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm, ensartede, ellers som hos pinifolia. Hovedet 20-30mm bredt. 17-24 kastanjebrune svøbbblade, højst med kort brod. II-V. Ag

A. gaditana Boiss. Bladene 9-25cm x 9-25mm, ensartede, med 5-9 + 2 ribber og smalt hindekantede. Skaftet 50-90cm, skeden 6-9cm. Hovedet 30-40mm bredt med 13-22 okkergrå, bredt hindekantede svøbbblade, de ydre med lang brodspids. Strandenge. III-VI. Ag

Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld Tæt halvbusk. Bladene 4-20x1-2 $\frac{1}{2}$ cm, ensartede, med brat afsat brodspids og smalt hindekan-tede. Skaftet 20-50cm, kraftigt, med en skede på 4-7cm. Hovedet 30-40mm bredt. 17-27 lyst kastanjebrune svøbbblade med stråfarvet rand og langt brodspidsede. Kystklipper. III-VI. E: Cabo da Roca.

A. beirana Franco Bladene 5-16cm x 3-11mm, med 3-5 ribber og smalt hindekant. 10-14 noget rynkede, brodspidsede svøbbblade. De ydre så lange som resten. 50-1700m. V-VIII. Udbredt.

A. sampaiol (Bernis) Feliner 2 slags blade, de indre 4-8cm x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm, 1-ribbede; de ydre indtil 3mm brede, med 1+2 ribber. Hovedet 12-17mm bredt. Svøbbbladene noget rynkede. 1500-1900m. VII-VIII. BA Mi: Serras da Estrela og do Geres.

A. pubigera (Desf.) Boiss. Bladene ensartede, 1-6cm x 1-7mm. M.m. pufedeformet, dunet, tætblad et halvbusk. Skaftet 4-15cm. 8-13 okkerfarvede eller grønlig svøbbblade. Hovedet 10-22mm bredt. Kystklipper. III-IX. DL Mi: Nord for Douro-floden.

A. maritima Willd. Bladene ensartede, 3-8cm x $\frac{1}{2}$ -2mm, ofte uregelmæssigt bøjede. Skaftet 5-25cm. Hovedet 13-20mm. 8-13 kobberfarvede svøbbblade. III-VI. Az: MPJ. Lu: DL Mi: N.f. Douro.

A. transmuntana (Samp.) Lawrence Bladene 3-15cm x $\frac{1}{2}$ -5mm, ensartede til uensartede. Skaftet 25-57cm. Hovedet 15-24mm. 13-19 stråfarvede svøbbblade med brun midte, de ydre langt brodspidsede. 350-1200m. V-VII. AAL BA TM

A. eriophylla Willk. 2 slags blade, de indre 1-5cm x 0,2-0,4mm, trådformede; de ydre 0,5-1,2mm brede. Skederne ikke trævlede. Skaftet 4-20cm. Hovedet 7-16mm bredt. Svøbet stråfarvet med tydelig brod. 600-900m, over serpentin. V-VI. TM: Nær Vinhais og Bragança (Pitões das Júnias).

A. linkiana Feliner Bladene lidt uens: de indre 2-9cm x 0,2-0,7 mm; de ydre 0,7-1,3mm brede. Skaftet 25-40cm. Hovedet 10-14mm bredt. 12-15 stråfarvede svøbbblade, ofte med brunligt midterbånd, med kort brod, de indre udrandede. 0-200m. IV-V. Ag BAL

A. neglecta Girard Bladene lidt uens: de indre 2-5cm x 0,3-0,6 mm; de ydre 0,7-1mm brede. Skaftet 10-20cm. Hovedet 13-17mm bredt med 12-13 strågule svøbbblade med smalt brunt midterbånd og kort brod. 200-300m. IV-V. BAL: Nær Beja.

A. genesiana Feliner ssp. belmonteae (Silva) Feliner Bladene lidt uens: de indre 1 $\frac{1}{2}$ -4cm x 0,3-0,5mm; de ydre 0,7-1mm brede. Hovedet 10-16mm bredt. 11-14 stråfarvede svøbbblade, de ydre med kort brod. 400-500m. IV-V. BAL ?

A. langei Boiss. Hovedet 7-13mm bredt. Svøbbbladene tiltager i størrelse, de ydre med brod, de indre udrandede. 2 underarter: ssp. longei: Bladene 0,3-3mm brede, med 1-3 ribber. Skaftet 15-35cm, dets skede 1-3cm. VI-VII. TM ssp. daveau (Cout.) Silva: Bladene 3-7mm brede, med 3-5 ribber. Skaftet 30-75cm, dets skede 3-6cm. VI-VII. TM

A. humilis (Link) Schultes M.m. tueformet. 2 slags blade: de indre 0,2-0,7mm brede; de ydre 0,7-1,5mm brede; 8-40mm lange. Skaftet 2-8cm. Hovedet 8-17mm bredt. 2 underarter: ssp. humilis: Hovedets skede 5-9mm. Ydre svøbbblade med kort brod, de indre butte. VI-VII. Mi: Serra Amarela og Do Geres. 12-1500m. ssp. odorata (Samp.) Silva: Hovedets skede 8-17mm. Ydre svøbbblade med lang brod, de indre spidse. V-VI. Mi: Serra de Arga og Amarela. 800-1200m.

Limoniastrum monoptetalum (L.) Boiss. Buskhindebæger. 30-70(-120) cm. Ligner Limonium, men en dværgbusk med grenede, bladede stængler. Bladene kødede, spatelformede, blågrønne. Aksene 5-10cm lange. Kronen 1-2cm bred, lyserød. Saltsumpe. III-XI. (Ag) (BAL)

Limonium. Hindebæger.

1. Bladene bugtede eller lappede sinuatum 2.
- " helrandede 2.
2. Bladene mest væk under blomstringen. Med kort kronrør 3.
- " til stede " " . Uden kronrør 4.
3. Aksenes nederste skæl 4-5mm, med en stak på 1-2mm ferulaceum
- " " " 1-2½mm, uden stak diffusum
4. Enårig echioides 5.
- Flerårig 5.
5. Bladene fjerstrengede 6.
- " ligestrengede 7.
6. Aksene 3-8cm. 1-3 småaks/cm humile
- " 8-35mm. 4-7 småaks/cm vulgare
7. Småaksene bananagtigt krummede virgatum
- " helt eller stort set rette 8.
8. ½-2 l-blomstrede småaks/cm nederst i aksene laxiusculum
- 4-13 flerblomstrede småaks/cm 9.
9. Indre dækblad 2,7-3,6mm. Småaksene 4-5mm ovalifolium
- " " " 4-6,3mm. Småaksene 5-8mm 10.
10. 4-7 småaks/cm 11.
- 8-12 småaks/cm 13.
11. Over 6 golde grene af 1. orden plurisquamatum
- 1-5 golde grene af 1. orden 12.
12. Ydre dækblad 2,8-3,3 mm dodartii
- " " 2-2,3 mm daveauii
13. Ydre dækblad 1,7-2,5mm. Småakset 5-6mm algarvense
- " " 2,7-3,8mm. " 6-7,2mm 14.
14. Rosetbladene m.m. tiltrykte stænglen i nedre 1/3 multiflorum
- " " ikke " " 15.
15. Bladstilken 2-3mm bred, ½-¾ x bladpladen dodartii
- " " 4-10mm " , 1/3-½ x pladen auriculæ-ursifolium

Limonium sinuatum (L.) Miller Bugtet hindebæger. 20-40cm. Blade-
ne med 4-7 par lapper. Kronen bleggul eller lyserød, omgivet af
et oftest violet bæger. IV-VIII. Ag

L. ferulaceum (L.) Chaz. Bladløst hindebæger. 10-40cm. Stængelen
med rustbrune skæl forneden. Kronen lyserød. VI-VIII. Ag E BAL BL

L. diffusum (Pourret) Kuntze 10-30cm. Skællene hindekantede el-
ler sølvhvide. Kronen bleglilla. Nogle visne bla-
de til stede under blomstringen, der næsten er reducerede til
selve bladskeden. Strandsumpe. VI-VIII. Ag

L. humile Miller Lavt hindebæger. Bladstilken udgør ca. ¾-1 x
bladpladen. VII-IX. BAL BL

L. vulgare Miller Tæt blomstret hindebæger. Bladstilken ca. ½ x
bladpladen. Az: SMTP. Lu: Ag BAL BL E

L. echioides (L.) Miller Enårigt hindebæger. 5-12(-30)cm. Blade-
ne omvendt ægformede, 2-4x1-1½cm, utydeligt fjerribbede, knudrede.
Småaksene bananagtigt krummede, op til 2/cm. Tør, saltholdig jord.
V-VII. Ag BAL

L. virgatum (Willd.) Pourr. Rishindebæger. (L. oleifolium Miller)
15-50cm. Med mange golde grene. Bladene mest 1-ribbede, 3½-8mm
brede. Kendelig på sine bananagtige småaks. VII-IX. Ag E

• L. laxiusculum Franco 50-80cm. Bladstilken 1½-3mm bred, 1-5/4 x
bladpladen. På golde grene. Aksene 6-16cm med meget spredte små-
aks på 8-8½mm. Klitter. VII-VIII. E: Omkring Sintra.

L. ovalifolium (Poir.) Muntze Skærmhindebæger. Bladene spatelfor-
mede, 3,5-13x1,5-3cm, med en brod på 1-3mm. Blomsterstanden kun
grenet i øvre halvdel. Aksene ca. 1cm, med 9-13 småaks/cm. Klippe-
kyster. VI-VIII. Ag BAL E

Limonium auriculæ-ursifolium (Pourr.) Druce 10-40cm. Bladene
som hos foregående. Grenvinklen 40-60°. Aksene 8-25mm, tætstil-
lede i blomsterstandens øvre 1/3. 8-12 småaks/cm. V-VIII. Ag E

L. algarvense Erben Bladene 5-20x1-3cm eller endnu bredere,
spidse eller tilspidsede. Bladstilken 2-5mm bred, 2/3-1 x pla-
den. Skaftet 10-55(-80)cm. Strandenge. V-VIII. Ag

• L. plurisquamatum Erben Bladene 4-7cm x 7-20mm, grågrønne, 3-
ribbede forneden. VI-VIII. E: Fra S.Martinho do Porto til Cabo
Carvoeiro.

• L. daveaui Erben Bladene 3-10cm x 4-11mm, mest 3-ribbede. Blad-
stilken 2-4mm bred, ca. = bladpladen. Skaftet 15-40cm. Grenvin-
klerne 30-45°. Klitlavninger . VI-VIII. E: Fra S.Martinho do
Porto til Seixal.

• L. multiflorum Erben Bladene 2-9cm x ½-2cm, stilken 3-6mm bred.
Skaftet 18-36mm. Grenvinklerne 30-40°. Kystklipper. VII-IX. BL E
- Torres Vedras til Colares.

L. dodartii (Girard) Kuntze Bladene 2-6cm x 8-20mm. Skaftet 10-
30cm. Grenvinklerne 40-50°. Kystklipper. VII-IX. BL

OLEACEAE

Jasminum. Jasmin. Buske med uligefinnede blade med helrandede
småblade. Bægeret klokkeformet. Blomsterne hjulformede med langt
kronrør.

Jasminum officinale L. Løgejasmin. 1-5m. Klatrende. Bladene
modsatte med 5-7 afsnit, det yderste langt tilspidsset og 2 x de
andre. Blomsterne hvide, undertiden med rødbigt skær, vellugten-
de, 4-5-tallige. (Lu)

J. fruticans L. Buskjasmin. ½-3m. Bladene spredte, 3-koblede,
m.m. stedsegrønne, mod omvendt lancetformede småblade på 1-2cm.
Blomsterne gule og lugtløse.

Fraxinus angustifolia Vahl Smalbladet ask. -25m. 2-6 par sid-
dende, smalt lancetformede småblade. Alm.

Ligustrum vulgare L. Alm. liguster. (Az): MT. Lu

L. ovalifolium Hassk. Bredbladet liguster. Som den foregående,
men de unge kviste glatte; bladene bredere og ofte mere stedse-
grønne; større, glatte toppe. Kronrøret 2-3 x kraven. (Az): F

Olea europaea L. Oliventræ. 1-10m. Grå, udstående, ofte noget
kantede grene. Bladene modsatte, oftest lancetformede med mørkt
grågrøn, glat overside og lysegrå underside. Udbredt.

Phillyrea. Stenved. Stedsegrønne buske eller træer. Kvistene
trinde. Bladene modsatte. Blomsterne 4-tallige i korte, aksel-
stillede klaser, små. Frugten en m.m. rund, blåsot stenfrugt.

P. angustifolia L. Smalbladet stenved. 1-3m. Bladene smalt lan-
cetformede, 2-8cm x 3-15mm, helrandede med 4-6 par svage side-
ribber. Udbredt.

P. latifolia L. Bredbladet stenved. 1-5(-15)m. 2 slags blade:
De unge ægformede, 2-7cm, m.m. savtakkede; de ældre lancetfor-
mede til elliptiske, 1-6cm, helrandede eller fint savtakkede.
7-11 par oftest tydelige sideribber, der er bølgede og tydeligt
delte mod spidsen. Udbredt.

• Piconia azorica (Tutin) Knobl Busk til lille træ med glat,
hvidlig bark og gulbrune unge kviste. Bladene modsatte, 3-6x1-
3cm, lancet- til omvendt ægformede, med tydelig midterribbe.
Blomsterne små og firtallige; kronen hvid og hjulformet. Ingen
griffel. Aflang-ægformet, sort stenfrugt på 10-13mm. Az: SMTJP
FLC - Hvidbarket stenved.

GENTIANACEAE

Cicendia filiformis (L.) Delarbre Bitterblad. 3-12cm. Opret en-årig. Få bladpar på 2-6mm med linjeformede blade. Blomsterne 4-tallige, langstilkede, med en gul krone på 4-5mm. Az: MT. Lu

Exaculum pusillum (Lam.) Caruel Spidsbæger. 1-10cm. Spinkel, hyppigt grenet enårig med spidse, linje-lancetformede bladpar på 2-10mm. Blomsterne 4-tallige. Bægeret med lange, sylformede tænder. Kronen med et langt rør, hvidgul eller lyserød, 5-6mm. NV, C og S.

Blackstonia. Bitterling. Glat, blågrøn enårig på 10-60cm. Kronen hjulformet, gul, 6-12-tallig. Bladene ofte parvist sammenvoksede.

1. Øvre stængelblade ikke eller næppe tilsmalnede mod grunden
perfoliata
- Øvre stængelblade tydeligt tilsmalnede mod grunden 2.
2. Øvre stængelblade smalt forbundne ved grunden serotina
- " " ikke eller næppe forbundne imperfoliata

Blackstonia perfoliata (L.) Hudson Spydbitterling. Bæger-tænderne sylformede, 1-ribbede. Støvknappen 1/3-1/2 x -tråden. 2 ssp.:
ssp. perfoliata: Kronen 12-15mm, butfliget. Stængelbladene 20-45mm, trekantede. C

ssp. intermedia (Ten.) Zeltner: Kronen 8-10mm, spidsfliget. Stængelbladene 5-10mm, trekantet-lancetformede. C.

B. serotina Koch Høstbitterling. Bæger-tænderne linje-lancetformede, ofte 3-ribbede inderst. Støvknappen 1/2-1 x -tråden. 2 ssp.:
ssp. serotina: 20-55cm. Grenet i øvre halvdel. Stængelbladene 15-40mm. Kronen 10-13mm, butfliget. C og SØ.

ssp. aestiva (K.Malf.): 8-20cm. Jævnt grenet. Stængelbladene 8-15mm. Kronen 7-9mm, spidslappet. C og SØ.

B. imperfoliata (L.f.) Samp. Lancetbitterling. 10-30cm. Bæger-tænderne lancetformede, 3-ribbede. Støvknappen som hos foregående. C og SØ.

Centaurium. Tusindgylden.

1. Kronen gul maritimum
- " rød 2.
2. Flerårig med liggende, gølge skud scilloides
- Enårig til toårig 3.
3. Blomsterne i aksformet kvast spicatum
- " i halvskærmformet kvast 4.
4. Rosetbladene 2-6mm brede, med 1-3 ribber 5.
- " 7-20mm " " 3-7 " 7.
5. Bægeret under 1/3 af kronrøret microcalyx
- " 3/4-1 x kronrøret 6.
6. 3-10cm. Tæt tueformet. Rosetbladene affaldende ... chloodes
- 5-25cm. Ikke " " blivende favargeri
7. Toårig. Med tydelig grundroset 8.
- Enårig. Utydelig eller ingen grundroset 9.
8. Blomsterne m.m. siddende i tætte kvaste. Kronfligene 5-8mm
erythraea
- Blomsterne stilkede i løse kvaste. Kronfligene 8-10mm majus
9. Stænglen oftest med 2-4 led. Blomsterne langstilkede
pulchellum
- Stænglen oftest med 5-9 led. Blomsterne kortstilkede
tenuiflorum

Centaurium scilloides (L.f.) Samp. Med liggende, gølge skud og opstigende, blomstrende på indtil 30cm. Blomsterne 15-20mm, enlige eller i fåblomstrede kvaste. Az: SMTJPFLO. Lu: NV.

C. erythraea Rafn Marktusindgylden. 3 underarter:
ssp. erythraea: Stængelbladene m.m. spidse. Kronfligene 5-6mm. Stængel, bladrand og bæger jævne. NV og C.
ssp. turcicum (Velen.) Melderis: Stængelbladene m.m. spidse. Kronfligene 5-6mm. Stængel, bladrand og bæger ru. NV, C og S.

ssp. grandiflorum (Biv.) Melderis: Stængelbladene butte. Kronfligene 6-8mm. Az: Alle øer. Lu: C.

Centaurium majus (Hoffm. & Link) Druce 15-70cm. Stængel og grene lidt ru. Grundbladene 1 1/2-6x1/2-1 1/2cm, lancet- til omvendt lancetformede. Stængelbladene m.m. linjeformede, 2-4mm brede. C og S.

C. chloodes (Brot.) Samp. Tuetusindgylden. Flerstænglet. Stængelbladene tætte og kadede, 1-årede. Blomsterne ofte 10mm. Bægeret = kronrøret. Kystklipper og klitter. NV og CV.

C. favargeri Zeltner Smalbladet tusindgylden. 10-20cm. Filtet ru. Stængelbladene linjeformede. Blomsterne små og stilkede i en sammentrængt kvast. BL: Poço da Cruz ved Mira. M.sj.

C. microcalyx (Boiss. & Reuter) Ronniger Kortbægret tusindgylden. 10-30cm. Ofte flere stængler, der er grenede i øvre del. Rosetbladene 2cm x 2-3mm. Blomsterne 10-15mm. Fugtigt græsland.

C. pulchellum (Sw.) Druce Liden tusindgylden. CV og SØ.

C. tenuiflorum (Hoffm. & Link) Fritsch Kosttusindgylden. 15-25cm. Az: SMTJ. Lu: C og S.

C. spicatum (L.) Fritsch Akstusindgylden. 10-55cm. Bladrosetten ofte affaldende. Blomsterne 12-14mm. CV og SØ.

C. maritimum (L.) Fritsch Gul tusindgylden. 10-20cm. Kronen 20-25mm. Rosetten affaldende. Mest nær kysten. Az: SMTPF. Lu

Gentiana lutea L. Gul ensian. 50-120cm. Bladene mest ægformede, op til 25cm, buestængede med 5-7 ribber. Blomsterne i kranse med dybt delt, gul krone. Serra da Estrela over 1700m. M.sj.

G. pneumonanthe L. Klokkeensian. NV og CV.

MENYANTHACEAE

Menyanthes trifoliata L. Bukkeblad. N.

Nymphoides peltata (Gmelin) Kuntze Søblad. Minho-dalen, Tejo- og Mondego-bugten.

APOCYNACEAE

Nerium oleander L. Nerie. 1-5m. Busk. Bladene oftest 3 sammen, linje-lancetformede, op til 12cm, læderagtige, noget grågrønne med tætte, kamlignende ribber og bruskagtig kant. 3-4cm brede, lyserøde, sjældent hvide blomster. Flodlejer. (Az): PF. Lu: C, S.

Vinca minor L. Liden singrøn. ?

V. difformis Pourret Bleg singrøn. Blomsterne større, 3-4 1/2cm brede, med et rør på 12-15mm og flige på 10-16mm. Farven bleg-blå eller næsten hvid. Az: SMTJFPL. Lu: N og C.

V. major L. Stor singrøn. Op til 1m. Bladene 3-6cm med en stilk på 5-11mm, randhårede. Blomsternes størrelse som hos foregående, men farven blålilla. (Lu): NV

ASCLEPIADACEAE

Araujia sericifera Brot. Slyngeplante indtil 10m. Bladene 5-8x 2-2 1/2cm, modsatte, ægformet-aflange, spidse med afstødset grund, m.m. glatte ovenpå og hvidfildede nedenunder. Blomsterne 15-20mm brede, hvide med lyserøde striber, i akselstillede nøgler. (Az): MT. (Lu): C.

Gomphocarpus fruticosus (L.) Ait.f. Børstekapsel. Busk på 1-2m. Bladene modsatte, smalt lancetformede, 2-10cm x 3-10mm, spidse. Hvide blomster i skærme fra de øvre bladhjørner, 1 1/2-2cm brede. Kapslen tenformet, 5x1cm, med masser af stive børster. (Az): STJPF. (Lu)

Cynanchum acutum L. Spids svalerod. Slyngeplante op til 3m.

Bladene spidst ægformede med dybt hjerteformet grund, 3-12cm. Tætte skærme i bladhjørnerne på 1-6cm lange stilke. Kronen hvid eller blegred, 8-12mm bred. Saltsumpe og flodlejer. NØ og C.

Vincetoxicum nigrum (L.) Moench Sort svalerod. 40-80cm. Kronen mørkepurpur, med rette hår på oversiden. Bladene m.m. siddende. NV, C og SØ.

V. hirundinaria Med. ssp. lusitanicum Markgraf Alm. svalerod. Kronen gul, 3-5mm bred, med krumme hår på oversiden. NV.

RUBIACEAE

1. Kronrøret længere end kronfligene 2.
" kortere " 4.
2. Blomsterne i tætte aks med taglagte støtteblade *Crucianella* 4.
" i hoveder eller kvaste 3.
3. 6-tandet bæger, der bliver siddende på frugten ... *Sherardia*
Intet bæger *Asperula*
4. Kronen 5-fligget. Frugten et bær *Rubia*
" 4-fligget. " tør 5.
5. Over 4 blade i kransene *Galium*
4 blade i kransene 6.
6. Frugtstilken med en tornet udvækst. Enårige *Valantia*
" uden en " 7.
7. Gule blomster i korte kvaste over bladene *Cruciata*
Anderledes *Galium*

Sherardia arvensis L. Blåstjerne. Az: SMTJPFLL. Lu: Alm.

Crucianella. Korsaks. Små, langrørede kroner, der rager frem mellem aksenes tæt taglagte støtteblade.

Crucianella angustifolia L. Smalbladet korsaks. 10-40cm. M.m. opret enårig. Bladene $\frac{1}{2}$ -1mm brede, i kranse på 6-8. Akset firkantet, endestillet, 3-6cm langt og 4-6mm tykt. Kronen bleggul, 3-5mm. NV, C og S.

C. maritima L. Strandkorsaks. 20-40cm. Liggende flerårig. Bladene i kranse på 4, læderagtige og hvidkantede, æg-lancetformede, noget stikkende. Aksene 1-3cm. Kronen gullig, 7-9mm. Sandstrand og kystklipper. Hele kysten.

Asperula aristata L.f. ssp. scabra (Presl) Nyman Brodmysike. 10-60cm. Bladene i kranse på 4, 15-25mm. Kvasten åben. Kronen grønliglilla, blegred eller gullig. Bladene glatte. N og CV.

A. hirsuta Desf. 15-50cm. Bladene i kranse på 6, 12-20x1mm, m.m. hårede nederunder. Blomsterstanden oftest med flere langstilkede hoveder. Kronen brunligred til blegred, skålformet. Ag

A. arvensis L. Blåmærke. 10-55cm. Bladene mest i kranse på 6-8, 10-25x $\frac{1}{2}$ -4mm. Delblomsterstandene hovedformede, omgivne af langt randhårede, bladlignende støtteblade. Kronen oftest blå. CV og SØ

Galium. Snerre.

1. Enårig 2.
Flerårig 11.
2. Bladranden med tilbagerettede småtorne 3.
" " fremadrettede " 5.
3. Frugtstilken nedbøjet. Bladoversiden glat *tricornutum*
" udstående-opret. Bladoversiden dunet 4.
4. Kronen hvid, 1,5-1,7mm bred. Frugten 3-5mm *aparine*
" grøngul, 0,8-1,3mm bred. Frugten 2-3mm *spurium*
5. Blomsterne i kvaste i bladhjørnerne med 1-3 blomster 6.
Blomsterstanden endestillet 8.
6. Frugten 4-6mm. Bladene 5-17 mm *verrucosum*
" indtil 1 $\frac{1}{2}$ mm. Bladene 1 $\frac{1}{2}$ -5 mm 7.
7. Frugten under 1mm, ægformet *minutulum*
" 1,3-1,5mm, cylindrisk *murale*

8. Stænglen ribbet-vinget *viscosum*
" højst svagt ribbet 9.
9. Stænglen glat foroven. Kvaststilken 3-7 x blomsterstilken
divaricatum
Stænglen ru hele vejen. Kvaststilken 1-3 x blomsterstilken 10.
10. Bladene 6-12mm. Stænglen $\frac{1}{2}$ -1mm tyk. Frugten 0,8-1mm
decipiens
Bladene 2-6mm. Stænglen 0,2-0,5mm tyk. Frugten 0,5-0,8mm
parisiense
11. Bladene med 3 ribber, 4 i kranse 12.
" " 1 ribbe 13.
12. Indtil 20cm. Blomsterstanden fåblomstret ... *rotundifolium*
Over 30cm. Blomsterstanden tætblomstret *broteroanum*
13. Stænglen m.m. ru af nedadvendte torne 14.
" ikke ru 18.
14. Bladene m.m. butte 15.
" med brodspids 17.
15. Frugtstilken ikke udspærret. Bladene 0,2-1 $\frac{1}{2}$ mm brede debile
" udspærret. Bladene 1-6mm brede 16.
16. Bladene 1-3mm brede. Kronen 2-3mm bred *palustre*
" 2 $\frac{1}{2}$ -6mm " " 3-4mm " *elongatum*
17. Stænglen under 1mm tyk. Bladene mest 9-15mm *helodes*
" over 1 mm " " " 15-25mm *rivulare*
18. Bladranden stærkt indrullet 19.
" ikke eller svagt indrullet 22.
19. Kronen gul 20.
" hvid eller rødlig 21.
20. 8-12 blade i kranse *verum*
4-8 " " " *concatenatum*
21. Bladene blågrønne. Kronfligene spidse *glaucum*
" grønne. Kronfligene m.m. med brod *rivulare*
22. Bladene 3-11 x 0,3-3 mm 23.
" 10-30 x 1-7 mm 25.
23. Opret, oftest over 35 cm. Toppen cylindrisk . *fruticescens*
Liggende til opstigende. 15-35 cm 24.
24. Bladene m.m. linjeformede, med tyk ribbe ... *corrudifolium*
" omvendt æg-lancetformede, tyndribbede *saxatile*
25. Bladene blåduggede. Kronen citrongul *belizianum*
" grønne. Kronen hvid 26.
26. De lange blade over 7 x så lange som brede 27.
" " " under 7 x " " " " 28.
27. Opstigende. Kronen 2-2,7mm bred *rivulare*
Opret. Kronen 3-5 mm bred *lucidum*
28. Kronen 2-3mm bred. De længste stilke længere end
kronbredden *mollugo*
Kronen 3-5mm bred. De længste stilke kortere end
kronbredden *album*

Galium rotundifolium L. Rundbladet snorre. 5-15cm. Blomsterne i fåblomstrede, åbne halvskærme, 3-3 $\frac{1}{2}$ mm brede. Frugten med krogbørster. Bladene ægformede til m.m. runde. NV. Sj.

G. broteroanum Boiss. & Reuter 35-70cm. Bladene elliptiske, 18-30x8-11mm, hårede. Toppen pyramideformet og mellembudt. Fugtige og skyggefulde steder i bjærgene. N, C og SV.

G. debile Desv. Spinkel snorre. Minder om en Kærnsnerre. Kranse- ne med 4-6, ofte omrullede blade. Kvastene m.m. nøgleformede i frugt. Sumpe. C og SV.

G. palustre L. Kærnsnerre. 2 underarter:
ssp. palustre: Stænglerne 20-40cm x 0,6-1,2mm. Stængelledene 3-8cm i øvre halvdel. Bladene 7-15x1-2mm. Az: MJPFL. Lu
ssp. tetraploideum Clapham: Stænglerne 50-90cm x 1 $\frac{1}{2}$ -2mm. Stængelledene 7-14cm i øvre halvdel. Bladene 12-25x2-3mm. Lu

G. elongatum C.Presl Vandsnerre. NØ og C.

Galium concatenatum Cosson 20-65cm. M.m. opret. Stænglen firkan-
tet, dunet forneden. Bladene 8-15x $\frac{1}{2}$ -1mm, skinnende ovenpå. Kronen
svagt skålformet. Ag

G. verum L. Gul snerre. N og CØ.

• G. belizianum Ortega Oliv. & al. Citrongul snerre. 40-60cm. Bla-
dene 12-27x1-2mm. Kronen 3-4mm bred. VII. BA DL Mi. 600-800m.

G. mollugo L. Smalbladet snerre. N og CØ.

G. album Miller Hvid snerre. Udbredt.

G. frutescens Cav. 35-60cm. Bladene 5-11x $\frac{1}{2}$ -2mm, lidt omrulle-
de. Toppen smal og åben. Kronen 2-3mm bred, gullig eller hvid.

G. corrudifolium Vill. ssp. falcatum (Willk. & Costa) Franco
Skindende snerre. 10-45cm. Bladene 5-11x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm. noget krumme,
lidt indrullede. Kronen gullig eller hvid. Kystnær. C.

G. lucidum All. Sylsnerre. 25-70cm. Bladene 1-3cm x 1-2mm, ran-
den ru og lidt indrullet. Kronen hvid. N og C.

G. glaucum L. Blågrøn snerre. Bladene 2-4cm x $\frac{1}{2}$ -2mm, 8-10 sam-
men. Kronen skålformet, 2 $\frac{1}{2}$ -6mm. NØ og CØ som ssp. australe Franco

G. helodes Hoffm. & Link Stænglerne tynde, mest 20-30cm, ret ru.
Bladene 6-8 sammen, 6-8 $\frac{1}{2}$ x så lange som brede. N og C.

G. rivulare Boiss. & Reuter Mest 20-60cm. Stænglen mest ru, men
kan også være glat eller udstående håret. Bladene mest 6 sammen,
7 $\frac{1}{2}$ -10 x så lange som brede. NØ.

G. saxatile L. Lyngsnerre. 2 underarter:

ssp. saxatile: 15-35cm. Bladene 5-11mm i øvre stængelhalvdel.
Frugten 1,2-1,6mm. NV.

ssp. vivianum (Kliphuis) Ehrend.: 3-10cm. Øvre stængelhalvdels
blade 3-5mm. Frugten 0,7-1mm. Az: F. Lu: N.

G. spurium L. Hørsnerre. 30-100cm. Kvastene med 1-7 blomster,
længere end bladene, stilkene rette, men ofte skarpt bøjede li-
ge ved frugten; denne glat eller med krogbørster. N og C.

G. aparine L. Buresnerre. Az Lu

G. tricornutum Dandy Vortesnerre. 15-40cm. Kvastene kortere end
bladene. Frugten vortet. C og SØ.

G. verrucosum Hudson Rynket snerre. 5-50cm. Kvastene kortere
end bladene, nedbøjede efter blomstringen. Kronen grønlig-hvid
til hvid. CV og S.

G. viscosum Vahl 10-35cm. Stænglen ru forneden, glat til håret
øverst. Bladene 5-14x1-1 $\frac{1}{2}$ mm, 6-10 sammen. Kronen gullighvid, 1-
1 $\frac{1}{2}$ mm bred. CV og S.

G. decipiens Jordan 25-55cm. Kronen $\frac{1}{2}$ -1mm bred, grønlig indven-
digt, rødlig udvendigt. NØ, C og SØ.

G. parisiense L. Marksnerre. 5-30cm. Ellers som den foregående.

G. divaricatum Lam. Udsparret snerre. 5-30cm. Opret. Bladene
smalt lancetformede, 4-10mm. Kronen 1-1 $\frac{1}{2}$ mm, gulligrød. Frugten
0,5-0,7mm, glat. Az: CPJTG. Lu

G. minutulum Jordan Enkeltblomstret snerre. 2-10cm. Bladene 1 $\frac{1}{2}$ -3
mm, 4 i krans, friskgrønne. Blomsterne 1-2 sammen. Kronen meget
lille og hvidlig. SV: Serra da Caveira.

G. murale (L.) All. Mursnerre. 5-20cm. Kransene med 4-6 omvendt
lancetformede blade. Blomsterstilkene nedbøjede efter blomstrin-
gen. Frugten cylindrisk med adskilte, ofte uens, krogårede del-
frugter. Az: CFGMS. Lu

Cruciata. Korsblad.

1. Enårig pedemontana 2.
2. Kvaststilk med 2 forblade. Stængelhårene oftest 1-2mm
laevipes

Kvaststilk uden forblade. Stænglen glat eller med hår
på 0,4-0,8 mm glabra

Cruciata laevipes Opiz Korsblad. 20-60cm. Stænglen oftest udstå-
ende håret. Bladene lancet- til ægformede, 3-årede, de øvre gul-
grønne. N og SV.

C. glabra (L.) Ehrend. Glat korsblad. 5-20cm. Stænglen oftest
glat. Bladene smalt til bredt ægformede, gulgrønne foroven, 3-
årede. Kvastene 3-5-blomstrede. N og CØ.

C. pedemontana (Bellardi) Ehrend. Enårigt korsblad. 10-30cm.
Stænglerne spinkle, oprette, med hagekrummede småtorne og udstå-
ende hår. Bladene 1-årede, ensartet grønne. Kvastene 2-3-blom-
strede. NØ.

Valantia. Hørsnerre. Små, enårige planter med 4-bladede krans.
Blomsterne i korte, 3-blomstrede kvaste med 2 han- og 1 tvekon-
net blomst. Frugtstilk nedbøjet, udvidet og tornet, omslutter
frugten.

Valantia muralis L. Glat hornsnerre. 2-6(-15)cm. Bladene ægfor-
mede, 2 $\frac{1}{2}$ -6mm. Stængel og blade glatte. Frugtstilk med et ryg-
stillet horn. Stilk og horn med nogle krogbørster. C og S.

V. hispida L. Ru hornsnerre. Stænglen stivhåret. Frugtstilk
uden horn, men med mange børster. Ag

Rubia. Krap.

1. Bladene lysegrønne, sideribberne tydelige nedeunder
tinctorum 2.
2. Bladene mørkegrønne, sideribberne utydelige
Kvastene længere end de 3-20mm brede blade peregrina
" kortere " " 1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm " " agostinhoi

Rubia tinctorum L. Farvekrap. 30-100cm. Stænglerne ikke forved-
dede. Bladene løvfældende, 3-årede og netårede. Kronen bleggul
med afrundede flige. (Lu)

R. peregrina L. Vild krap. 30-120cm. Flerårig plante, der lig-
ner en grov snerre. Bladene 1-ribbede, stedsegrønne, læderagtig-
e. Stænglen forveddet forneden. Kronen gulliggrøn med brodspid-
sede flige. Udbredt.

R. agostinhoi Dansereau & Silva Som foregående, men stænglerne
glatte. Bladene 1-2 $\frac{1}{2}$ cm, altid 8 sammen. Kronen 3-4mm bred, med
kort brodspids. Az: SMTJPFCLC

CONVOLVULACEAE

1. Klatrende snylteplanter uden bladgrønt Cuscuta
2. Fritlevende planter med bladgrønt 2.
3. Kronen indtil 5mm, ca. $\frac{1}{2}$ delt 3.
4. " over 5 mm, næppe delt 4.
5. Bladene siddende, lancet- til ægformede Cressa
6. " langstilkede, nyreformede til runde Dichondra
7. Forbladene brede og bladagtige, dækker delvist bageret
Calystegia
8. Forbladene små, dækker næppe bageret 5.
9. Støvfanget med 1-3 kugleformede lapper Ipomoea
10. " " 2 tråd- til kølleformede lapper Convolvulus

Cuscuta. Silke.

1. 1 griffel. På træer monogyna
2. 2 grifler. På urter eller buske 2.

2. Støvfangene hovedformede 3.
- " forlængede 5.
3. Blomsterne i klaser eller toppe suaveolens 4.
- " i tætte hoveder 4.
4. Kronfligene trekantede og spidse. 5-tallig campestris 5.
- " ægformede og butte. 4-tallig australis 6.
5. Bægerørret gennemskinneligt og netåret approximata 6.
- " mat, ikke netåret 6.
6. Grifflen kortere end frugtknuden. Hovedet 10-12mm epilinum 7.
- " så lang som eller længere end frugtknuden. Hovederne 5-6mm 7.
7. Blomsterne 2,3-4mm. Grifflerne ofte en del længere end frugtknuden kotschyi 7.
- Blomsterne 1½-2½mm. Grifflerne ca. = frugtknuden planiflora 7.

Cuscuta australis R.Br. Pileurtssilke. Stænglen grønliggul eller orange. Kronens indre svælgskæl meget små. Kapslen 3½-4mm, kugleformet. På Pileurt, Bede m.m. CV.

C. campestris Yuncker Svinesilke. Stænglen ret kraftig, gullig. Hovederne 10-12mm. Kapslen 2-3mm. (Lu): C.

C. suaveolens Ser. Vellugtende silke. Blomsterne 3-4mm, i åbne, 10mm brede knipper. Især på Kløver og Sneglebælg. (Lu): CV. M.sj.

C. epilinum Weihe Hørsilke. Mest på Alm. hør. (Lu) M.sj.

C. kotschyi Desmoulins Stænglerne mest røde eller rødlilla. NV, CV og S.

C. planiflora Ten. Hvidblomstret silke. Stænglen gullig, tynd og stærkt grenet. Kronen hvid. Udbredt.

C. approximata Bab. Fluevingesilke. Blomsterne 2½-4mm. Bægeret gulligt og fluevingeagtigt i tør tilstand. 2 underarter: *ssp. approximata*: Blomsten 3-4mm. Bægerlapperne butte. N og C. *ssp. episonchum* (Webb & Berth.) Feinbrun: Blomsten 2½mm. Bægerlapperne med en spids på lappens længde. Ofte 4-tallig. S.

C. monogyna Vahl Engriflet silke. Blomsterne i akslignende stand af 1-4-blomstrede nøgler. På *Securinega tinctoria* og *Tamarix africana*. SØ: Bredderne af Guadiana.

Cressa cretica L. Strandpude. 10-30cm. Pudeagtig, grådunet plante. Bladene 2-10mm, ægformede med hjerteformet grund. Blegt lyserøde blomster i korte aks for enden af grenene. Sandstrand. CV.

Dichondra micrantha Urban Skægsnerle. 5-15(-50)cm. Krybende og rodslående flerårig, dunet. Bladene 1-3cm, m.m. skinnende, helrandede. Blomsterne enlige i bladhjørnerne på 1-2cm lange stilke, 2-2½mm, hvidlige eller grønne. (Az): SF

Calystegia soldanella (L.) R.Br. Strandsnerle. 10-50cm. Stænglerne liggende, lidet klatrende. Bladene nyreformede og noget kødede. Az: PF. Lu: Hele kysten.

C. sepium (L.) R.Br. Gærdesnerle. 3 underarter: *ssp. sepium*: Kronen hvid. Planten glat. Bladet kortspidset. Lu *ssp. roseata* Brummitt: Kronen lyserød. Stængel og stilke ofte dunede. Bladene lidet dunede, langspidsede. Støvdragerne 17-25mm. Lu: NØ, C og SV. *ssp. americana* (Sims) Brummitt: Kronen lysrød. Stængel og stilke samt blade hyppigt dunede. Støvdragerne 25-34mm. Az: CLFJT

Convolvulus. Snerle.

1. Bladene tydeligt stilkede 2.
- " siddende 7.
2. Bladene fligede althaeoides 3.
- " hele 3.
3. Bladgrunden afrundet til svagt hjerteformet 4.
- " spydformet 6.

4. Busk. Bladene 3-6cm fernandesii 5.
- Urter. Bladene ½-3 cm 5.
5. Kronen 7-12mm. Mest enårig sicularis 5.
- " 15-22mm. Flerårig sabatius 5.
6. Bladene helrandede. Bægerbladene m.m. butte arvensis 5.
- " rundtaktede. " m.m. brodspidsede farinosus 5.
7. Stænglen forveddet forneden lineatus 8.
- " helt urteagtig 8.
8. Blomsterstilkene kortere end bægeret humilis 9.
- " flere gange længere end bægeret 9.
9. Bægeret og kapslen dunede tricolor 10.
- " " glatte til svagt dunede 10.
10. Kronen 14-22mm. Bægerbladene spidse meonanthus 10.
- " 7-10mm. " butte og brodspidsede pentapetaloides 10.

● *Convolvulus fernandesii* Silva & Teles Busk med tykke, brune grene og fildede kviste. Bladene bredt elliptiske, butte. Langstilkede, 3-6-blomstrede kvaste. Kronen 16-17mm, hvid. E: Costa Bela.

C. lineatus L. Smalbladet snerle. 3-15cm. Tæt silkehåret. Bladene smalle. Kortstilkede bleggrøde blomster i bladhjørnerne eller grenenderne på 12-25mm, 1-flere sammen. N og C.

C. humilis Jacq. Kortstilket snerre. 10-30cm. Bægeret svagt dunet og hindekantet. Kronen blålilla, 7-12mm. S.

C. tricolor L. Jomfruskørt. 10-30cm. Kronen 15-40mm, blå yderst, derefter hvid, gul inderst. (Az): F. Lu: C og S.

C. meonanthus Hoffm. & Lk. Smalbladet jomfruskørt. 10-50cm. Kronen farvet som hos den foregående. C og S.

C. pentapetaloides L. Klokesnerle. 10-30cm. Kronen 2 x bægeret og ret indskåret. Ag

C. sicularis L. Blå snerle. 10-60cm. Svagt dunet. Bladene lancettil ægformede med hjerteformet grund. Kronen 7-10mm. Udbredt.

C. sabatius Viv. Rundbladet snerle. 10-50cm. Svagt til tæt dunet. Bladene 1-1½ x så lange som brede og 3-8 x så lange som stilken. Kronen 13-15mm, blålilla med gul grund. CV. Sj.

C. arvensis L. Agersnerle. 2 underarter: *ssp. arvensis*: M.m. glat. Kronen 15-25mm. Bladene flade. Az: TC. Lu

ssp. crispatus Franco: M.m. tæt krushåret. Kronen 10-15mm. Bladene med noget kruset rand. Az Lu

C. farinosus L. Tiltrykt dunet flerårig. Bladene trekantet-ægformede med pilformet grund. Kronen ca. 10mm, bleggrød. (Lu): Lis-sabon.

C. althaeoides L. Katostsnerle. 30-60cm. Klatrende. De nedre blade uregelmæssigt trekantede, de øvre næsten helt delte i 5-8 flige, hvoraf den midterste er grofttandet. Kronen rødlilla, som hos Katost, 2-3cm bred. C og S.

Ipomoea. Tragtsnerle. Slyngende 1-flerårig.

1. Kronen over 5 cm. Planten dunet. acuminata 2.
- " under 5 cm. Planten glat 2.
2. Bladene butte, udrandede eller 2-lappede fortil imperati 2.
- " spidse batatas 2.

Ipomoea imperati (Vahl) Griseb. (I. stolonifera) Sandsnerle. Langt krybende i sand og klitter. Bladene noget kødede, de større med 3-7 lapper. Kronen hvid med gul/lilla midte. Az: MFPT

I. acuminata (Vahl) R. & S. Spidsbladet tragtsnerle. 1-12m. Bladene 4-16cm, ægformede til bredt ægformede, helrandede til dybt 3-lappede. Kronen 5-8½cm, hvid, blå, lyserød eller flerfarvet. (Az): SMFJGT. (Lu): NV og CV.

Ipomoea batatas (L.) Lam. Sød kartoffel. 1-1½m. Bladene bredt ægformede, helrandede til dybt 3-5(7)-lappede. Kronen 3-5cm, hvid, blå- eller rødlilla. (Az) (Lu)

HYDROPHYLLACEAE

Phacelia tanacetifolia Benth. Honningurt. (Lu)

Wigandia caracasana Kunth Skorpionshorn. 2-4m. Opret, stivhåret busk. Bladene 20-45x12-35cm, ægformede og butte, gulligt dunede nederunder. Blomsterne i dobbelte svikler, 2cm, lyslilla med hvidt rør. (Lu)

BORAGINACEAE

1. Kronen m.m. uregelmæssig	2.
" regelmæssig	3.
2. Kronen uden svælgskæl	<i>Echium</i>
" med "	<i>Anchusa arvensis</i>
3. Kronen hjulformet med et kort til intet rør	4.
" med et veludviklet rør	6.
4. Kronfligene spidse	<i>Borago</i>
" butte	5.
5. Stivhåret over det hele. Kronen blå	<i>Pentaglottis</i>
Glat til svagt stivhåret	<i>Omphalodes</i>
6. Nødden åbentsiddende, pigget	<i>Cynoglossum</i>
" uden pigge	7.
7. Kronen m.m. valseformet, uden krave	8.
" tragtformet eller med m.m. udbredt krave	9.
8. Planten glat	<i>Cerintne</i>
" håret	<i>Symphytum</i>
9. Blomsterne lyseblå eller gule med gule eller hvide	
svælgskæl, uden eller med få støtteblade	<i>Myosotis</i>
Blomsterne anderledes	10.
10. Blomsterne uden støtteblade, små og hvide ...	<i>Heliotropium</i>
" med "	11.
11. Dværgbusk	<i>Lithodora</i>
Urter	12.
12. Kronen gul. Enårig	<i>Neatostoma</i>
" ikke gul	13.
13. Kronen brunlilla	<i>Nonea</i>
" af anden farve	14.
14. Kronen hvid eller hvidlig	15.
" blå eller lilla	16.
15. Flerårig	<i>Lithospermum</i>
Enårig	<i>Buglossoides</i>
16. Kronen tragtformet, uden svælgskæl	<i>Pulmonaria</i>
" med rør og krave, med svælgskæl	<i>Anchusa</i>

Heliotropium. Skorpionsurt.

1. Flerårig	<i>curassavicum</i>
Enårig	2.
2. Bladene grågrønne på begge sider	<i>europaeum</i>
" hvidfildede, i det mindste på undersiden	<i>supinum</i>

Heliotropium europaeum L. Alm. skorpionsurt. 3-40cm. Oftest opret. Bladene m.m. ægformede, tiltrykt dunede. Sviklen bispestavsformet. Bægeret delt til grunden. Az: TGJPF. Lu: Alm.

H. curassavicum L. 20-50cm. Liggende, glat, ret blågrøn og kødet. Bladene linje-spatelformede, op til 4x1cm. Sviklerne ikke bispestavsformede, 2-6cm. Kronen 1-2½mm. (Az):M. (Lu): Ag

H. supinum L. Lav skorpionsurt. 10-30cm. Minder om *europaeum*, men hvidfildet, med opret midtergren og udstrakte sidegrene. Bægeret højst ¼ delt, opsvulmet og pæreformet i frugt. Udbredt.

Lithospermum officinale L. Lægestenfrø. NØ.

Neatostoma apulum (L.) Johnston Gult stenfrø. 5-25cm. Stivhå-

ret enårig, halvskærmagtigt grenet foroven. Bladene m.m. linjeformede. Sviklerne tætte og ensidige. Kronen 6-6½mm. NØ, C og S.

Buglossoides arvensis (L.) Johnston ssp. *occidentalis* Franco Rynket stenfrø. NØ, C, SØ.

Lithodora diffusa (Lag.) Johnston Opstigende stenfrø. 10-50cm. Bladene 2-4mm brede, udvidede nedadtil. Kronen indtil 21mm, blå, håret udvendigt. 2 underarter:

ssp. *diffusa*: Liggende eller klatrende. Bladene udstående, flade eller noget indrullede. Kronsvælget meget tæthåret. NV, C.
ssp. *lusitanica* (Samp.) Silva: Opret. Bladene tiltrykte, stærkt indrullede og tykke. Kronsvælget svagere håret. C og S.

Cerintne major L. Storblomstret voksur. 15-60cm. Glat enårig. Øvre blade ægformede med hjerteformet grund, støttebladene ligeledes. Kronen 18-23mm, lilla, ofte gul forneden. Frugterne 5-7mm. NV, CV og SØ.

C. gymnantra Gasparr. Som den foregående, men kronen 5-20mm, gul eller hvid med gul grund. Frugterne 2½-4½mm. NØ, C og S.

Echium. Slangehoved.

1. Alle støvdragere indesluttet i kronen	2.
Mindst 1-2 støvdragere fremragende	3.
2. Bægeret i blomst 6-8mm, i frugt indtil 15mm med ved	
grunden 3-6mm brede flige	<i>parviflorum</i>
Bægeret i blomst 5-7mm, i frugt indtil 10mm med ved	
grunden 2-3mm brede flige	<i>arenarium</i>
3. Kronen bleg: hvidblå eller kødfarvet	4.
" blå, lilla eller rødlilla	5.
4. Kronen 7-10mm, hvidblå	<i>lusitanicum</i>
" 16-18mm, kødfarvet	<i>boissieri</i>
5. Kronen kun håret på årer og kanter	<i>plantagineum</i>
" m.m. ensartet behåret	6.
6. De fleste blomster med 1-2 udragende støvdragere	7.
" " " 3-5 "	8.
7. Bægeret 7-9mm, vokser til 12-19mm i frugt	<i>creticum</i>
" 5-8mm, " ikke i frugt	<i>tuberculatum</i>
8. Flere til mange opstigende stængler	9.
Mest 1 opret stængel	10.
9. Kronen lyst rødlilla, gradvist udvidet	<i>rosulatum</i>
" blå til blåhvid, ret brat udvidet midtpå	<i>gaditanum</i>
10. Kronen rent blå med 4-5 udragende støvdragere	<i>vulgare</i>
" mørkt blåhvid med 2-4 udragende støvdr.	<i>tuberculatum</i>

Echium lusitanicum L. Småblomstret slangehoved. Grundbladene 25-45cm med bløde, tiltrykte børster. Blomsterstanden akslignende. N og CØ.

E. boissieri Steudel 60-250cm. Opret med mest 1 stængel. Grundbladene 10-25cm. 5 udragende støvdragere. CS og SØ. Sj.

E. vulgare L. Alm. slangehoved. NØ.

E. plantagineum L. Purpurslangehoved. 20-60cm. Opret og blødhåret. Kronen 18-30mm, først blå, siden rødlilla, så lyserød. Oftest 2 udragende støvdragere. Az Lu

E. creticum L. Tungeslangehoved. 25-90cm. Oftest flerstænglet. Stivhåret. Kronen 15-30mm, tragtformet, rødlilla, blå eller blåhvid. 2 underarter:

ssp. *coincyanum* (Lacaita) Fern.: Støttebladene kortere end eller lig bægeret. S.
ssp. *algarbiense* Fern.: Støttebladene meget længere end bægeret. Ag

E. tuberculatum Hoffm. & Link Ligner den foregående, men kronen 15-25mm, mørkt blåhvid. C og S.

Echium gaditanum Boiss. 20-75cm. Øvre stængelblade æg- til bredt lancetformede. Kronen 11-20mm. Kystnær. Ag

E. rosulatum Lange 30-70cm. Øvre stængelblade æg- til bredt lancetformede. Kronen 11-25mm, oftest med et smalt, kun lidt skævt eller næsten regelmæssigt kronrør.

E. parviflorum Moench Bladbægret slangehoved. 10-40cm. Bladene med tiltrykte børster. Kronen 10-14mm, blegblå med mørkere rand, m.m. rørformet. Kystnær. SV. M.sj.

E. arenarium Guss. Sandslangehoved. 15-25cm. Bladene med tiltrykte børster. Kronen 6-10mm, mørkeblå, m.m. rørformet. Kystnær. SV.

Pulmonaria longifolia (Bast.) Boreau Smalbladet lungeurt. Sommerbladene indtil 50x6cm, smalt lancetformede, oftest hvidplettede. Kronen blå til blållilla. NØ og CØ.

Nonea vesicaria (L.) Rechb. Klokkekosakurt. 20-50cm. 1-2-årig. Stivhåret og kort kirteldunet. Bægeret 5-7mm i blomst, 10-15mm og klokkeformet i frugt. Kronen 3-5mm bred, brunllilla. NØ, C, SØ.

Symphytum uplandicum Nyman Foderkulsukker. (Az): MT

Anchusa. Oksetunge.

1. Kronen lidt uregelmæssig med bøjet kronrør *arvensis* 2.
- " regelmæssig med ret kronrør 2.
2. Bægeret delt næsten til grunden *azurea* 3.
- " højst 2/3 delt 3.
3. Frugtbægeret 10-15mm, spidslappet, 2/3 delt *granatensis* 4.
- " 7-12mm, butlappet, højst 1/2 delt 4.
4. De fleste hår og børster uden knude ved grunden *undulata*
- Børsterne med en kraftig, hvid knude ved grunden *calcarea*

Anchusa undulata L. Bølget oksetunge. 15-55cm. 2-flerårig. Blade- ne linje-lancetformede, spidse, ofte med bølget rand. Kronen blå med et rør på 7-13mm og en 3-8mm bred krave. Udbredt.

A. granatensis Boiss. Som den foregående, men kronrøret ca. 6mm, ca. = bægeret. C og S.

A. calcarea Boiss. Som *undulata*, men bægeret kun ca. 1/3 delt. Klitter. Hele kysten.

A. azurea Miller Blå oksetunge. (A. *italica* Retz.) 30-80cm. Fler-årig. Sviklerne forlænges i frugt, så bægerene sidder 1-2cm fra hinanden. Kronen 9-13mm bred, kraftigt mørkeblå. Udbredt.

A. arvensis (L.) Bieb. Krumhals. 2 underarter:

ssp. arvensis: Bladene tandede og stærkt bølgede. Kronrøret 5-7mm krummet på midten. Nødderne svagt knudrede. N.

ssp. orientalis (L.) Nordh.: Bladene næsten helrandede, lidet bølgede. Kronrøret 4-5mm, krummet før midten. Nødderne stærkt og tæt knudrede. (Lu): NØ.

Pentaglottis sempervirens (L.) Tausch Bredbladet oksetunge. 30-100cm. Stivhåret flerårig. Nedre blade 10-40cm, lancet- til æg- formede, undersiden med fremtrædende sideribber. Bægeret næsten helt delt. Kronen blå med hårede svælgskaal. N og CØ.

Borago officinalis L. Hjulkrone. 20-60cm. Enårig. Kronen med et ganske kort, hvidligt rør og op til 15mm lange, vandret udstående, spidse, mørkeblå kronflige. 6mm lange støvknapper, der er samlede i en slags rør. Az: SMTFPL. Lu: Udbredt.

Myosotis. Forglemmigej.

1. Bægeret tiltrykt håret, bagudrettet på røret og fremad-
rettet på tænderne. Azorerne 2.
- Alle bægerets hår fremadrettede eller udstående 3.
2. Stænglen rodslående forneden, mest enkel *azorica*
- " ikke rodslående, stærkt grenet *maritima*

3. Bægeret med 2 slags hår, den ene er m.m. udstående, ofte
hagekrummede børster, den anden tiltrykte hår 4.
- Bægeret kun med tiltrykte hår 11.
4. Flerårig. Stængelbladene 1 1/2-3cm brede *latifolia*
- 1-2-årig. " højst 1 1/2 cm brede 5.
5. Frugtstilkene 1 1/2-3 x bægeret *arvensis*
- " gennemgående kortere end bægeret 6.
6. Blomsterne først lysegule, senere blå *discolor*
- " af samme farve hele tiden 7.
7. Kronen gul 8.
- " blå 9.
8. Kronen ca. 4mm lang, 2mm bred. Sjældent over 10cm *personii*
- " 2mm " , 1mm " . Op til 20cm høj *balbisiana*
9. Med kroghår nederst på stængel og bladundersider ... *stricta*
- Uden " " " " " " 10.
10. Kronen forlænges efter blomstringen, 1mm bred *congesta*
- " " " " " " , -3mm bred *ramosissima*
11. Stænglen tiltrykt håret 12.
- " udstående håret 17.
12. Stængelhårene m.m. tætte, mest over 1/2 mm 13.
- " m.m. spredte, under 1/2 mm 14.
13. Kronen 4-8mm bred. Stængelbladene m.m. spidse *welwitschii*
- " 3-6mm " " m.m. udrandede *retusifolia*
14. Med mange udløbere. Bladlængden 2-3 x bredden *stolonifera*
- Uden udløbere. Bladene smallere 15.
15. Frugtbægeret 2-3 1/2mm. Frugterne 1-1,2mm, brune *debilis*
- " 3 1/2-5mm. " 1,4-1,8mm, sortebrune 16.
16. Toårig. Rodslående forneden. Kronen 4-8mm bred *lusitanica*
- Mest enårig. Ikke rodslående. Kronen 2-5mm bred *laxa*
17. Med mange udløbere. Bladlængden 2-3 x bredden *stolonifera*
- Mest uden udløbere. Bladene smallere 18.
18. De fleste frugtbægre højst 1/2 delte 19.
- " " " over 1/2 delte 21.
19. Stænglen tæt udstående håret *welwitschii*
- " m.m. glat eller spredt håret 20.
20. Enårig. Stængelbladene m.m. udrandede *retusifolia*
- Toårig. " halvspidse *lusitanica*
21. Kronen 5-8 mm bred *secunda*
- " 2-5 mm " *baetica*

Myosotis arvensis (L.) Hill Markforglemmigej. Az: M. Lu: NV, C.

M. ramosissima Rochel Bakkeforglemmigej. 2 underarter:

ssp. ramosissima: Stænglen kun med blomster i den øvre del.

Frugtbægeret indtil 4mm. Az: T. Lu: Udbredt.

ssp. globularis (Samp.) Grau: Stænglen med blomster næsten til grunden. Frugtbægeret indtil 2 1/2mm. Lu: NV.

M. discolor Pers. Forskelligfarvet forglemmigej. 2 underarter:

ssp. discolor: Mindst 1 par modsatte stængelblade. Kronen ind- til 4mm, først gul eller flødefarvet. Az: SMTJ. Lu: N og CV.

ssp. dubia (Arrondeau) Blaise: Ingen modsatte blade. Kronen højst 2mm, først flødefarvet. Az: G. Lu: N og C.

M. congesta Shuttlew. Vejforglemmigej. SØ.

M. balbisiana Jordan Bleg forglemmigej. Kronen bleggul. Blom- sterne uden støtteblade. N og CV.

M. persoonii Rouy Gul forglemmigej. Kronen livligt gul. Blom- sterne tætsiddende, de nederste med støtteblade. NØ, C og SV.

M. stricta Link Rank forglemmigej. NØ. M.sj.

M. latifolia Poiret Bredbladet forglemmigej. -70cm. Tætbladet flerårig. Frugtbægeret -7mm, klokkeformet. Kronen 5-10mm bred. (Lu): NV og CV.

Myosotis stolonifera (DC.) Leresche & Levier Kortbladet forglem-migej. 6-20cm. Stænglerne tynde med mange, ofte stærktgrenede udløbere fra de nedre bladhjørner. Bladene brede, indtil $2(3\frac{1}{2}) \times 1$ cm. Kronen blegblå, 3-4mm bred. 2 underarter:
 ssp. *stolonifera*: Udløberne glatte til tiltrykt dunede. Bladundersiden noget blågrøn. Lu: NV.
 ssp. *hirsuta* Schuster: Udløberne m.m. udstående hårede. Bladundersiden grøn. Az: MJT. Lu: N.

M. secunda Murray Nikkende forglemmigej. 20-40cm. Stænglen rodslående, undertiden med udløbere. Frugtstilkene 7-20mm, udstående til hængende. Kronen 5-8mm bred, først lyserød, senere himmelblå. NV og CV.

M. baetica (Lara) Afonso 20-60cm. Stænglen noget rodslående, uden udløbere. Bladene lidt tykke. Frugtstilken 5-10mm, m.m. udstående. Kronen 2-5mm bred. NV, C og SØ.

M. welwitschii Boiss. & Reuter 20-60cm. Bladene indtil $10 \times 2\frac{1}{2}$ cm. Kronen 4-8mm bred. C og S.

⊗ *M. retusifolia* Rocha Afonso 20-50cm. Grundbladene 2-4x0,7-1cm, butte; stængelbladene $2\frac{1}{2}$ -6cm, udrandede eller meget butte. Frugtstilkene 3-8mm, noget udstående til nedbøjede. Kronen 4-6mm bred. Brakke klitlavninger. SV.

⊗ *M. lusitanica* Schuster -70cm. Rodslående forneden. Kronen indtil 8mm bred. C og S.

M. debilis Pomel 10-20(-60)cm. Mest spinkel enårig. Frugtstilkene 2-4(-7)mm. Frugtbægeret 2-3 $\frac{1}{2}$ mm. Kronen 3-4mm bred. N, C og SØ.

M. laxa Lehm. ssp. *caespitosa* (C.F. Schultze) Nordh. Sumpforglemmigej. NV og C.

⊗ *M. azorica* H.C. Watson -50cm. Sviklerne meget tætte i blomst, lidt forlængede i frugt. Blomsterne blå hele tiden. Tørvemoser mellem 250-400cm. Az: LC

⊗ *M. maritima* Hochst. -50cm. Sviklerne m.m. korte. Blomsterne hvide, lyserøde eller gule i knop, blå som udsprungne. Meget tørre kystklipper indtil 150cm. Az: TJPF

Omphalodes nitida Hoffm. & Link 20-65cm. Svagt stivbørstet flerårig. Bladene lancetformede, de nedre 10-20x1-3 $\frac{1}{2}$ cm og langstilkede. Nedre blomster med støtteblade. Kronen 5-9mm, blå, med gule folder. Fugtige, skyggefulde steder. N og C.

O. linifolia (L.) Moench Sommerkærminde. 5-40cm. Noget blagrøn enårig. Nedre blade 1-5cm, spatel- til kileformede, randhårede; øvre lancet- til linjeformede. Blomsterne uden støtteblade, hvide eller blålige, 5-10mm brede. NØ, C og SØ.

O. kuzinskyanae Willk. 3-15cm. Enårig. Øvre blade elliptiske til ægformede. Blomsterne delvist med støtteblade, blå. Kystklipper og strande. E: Cabo da Roca.

Cynoglossum creticum Miller Året hundetunge. 30-60cm. Grågrøn toårig. Sviklerne uden støtteblade. Kronen glat, bleg med blå årer. Az: SM. Lu: Udbredt.

C. cheirifolium L. Filtet hundetunge. 10-40cm. Gragulligt filtet toårig. Sviklerne med støtteblade. Kronen først lyst rødlig, senere blålig eller mørkeblå. Frugtstilkene ofte udadkrummede. Udbredt.

C. clandestinum Desf. Gulhåret hundetunge. 30-50cm. Ret tæt gulligt håret toårig. Sviklerne oftest med støtteblade. Bægertænderne butte og ægformede. Kronen lyst blålig med hårede flige. C, S

VERBENACEAE

Lantana camara L. Ildkrone. $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ m. Stinkende busk. Bladene æg-

formede, savtakke, rynkede, m.m. hårede, modsatte. Røde, orange eller gule blomster i halvkugleformede stande på 4-8cm fra bladhjørnerne. Blomsterne rørformede med kort, 4-tallig krave. (Az): SMTGJFFL

Verbena. Jærnurt. 1-flerårig urter med modsatte blade. Blomsterne i aks med støtteblade, små. Kronen med rør og skålformet, lidt uregelmæssig, buttandet krave.

1. Bladene tandede til indskåret-tandede	2.
Invertfald de nedre blade dybt indskårne til 1-2 x delte	3.
2. Aksene stilkede, ikke tætstillede. Kronen rødlig	<i>rigida</i>
" mest siddende, tætstillede. Kronen blå	<i>bonariensis</i>
3. Stænglen rukantet, mest opret	<i>officinalis</i>
" kort stivhåret, mest liggende	<i>supina</i>

Verbena rigida Sprengel Purpurjærnurt. -60cm. Stift opret, rudunet flerårig. Bladene 4-8cm, aflange og stive. En løs, endestillet halvskærm af aks, der er 2-5cm i frugt. Støttebladene tydeligt længere end bægeret. (Az): STF

V. bonariensis L. Blå jærnurt. -200cm. Stift opret, rukantet flerårig. Bladene 7-13cm, aflangt-lancetformede. Endestillet top af flere langstilkede kvaste af siddende aks, der er 2cm i frugt. Støttebladet højst af bægerets længde, ofte mørkeblåt. (Az): MTGJF. (Lu): NV og C.

V. officinalis L. Alm jærnurt. 15-60cm. Opret flerårig. Bladene rude-spatelformede, lappede til fligede. Lyslilla blomster i lange og smalle aks, der er 10-25cm i frugt. Az Lu

V. supina L. Lav jærnurt. 10-30cm. Tæthåret enårig med 1-2 x fjerfligede blade. Lyslilla blomster. Aksene 3-8cm i frugt.

Lippia canescens Kunth Kølbæger. 10-30cm. Krybende, flerårig urt med modsatte, rude-spatelformede, m.m. tandede blade. Blomsterne lyslilla i tætte, hovedformede, 9-12mm brede aks på 2-4 cm lange stilke fra bladhjørnerne. Bægeret halvt delt i 2 læber. (Lu): Mondego-bugten, Alto Tejo og Alto Guadiana.

CALLITRICHACEAE

Callitriche. Vandstjerne.

1. Undervandsbladene gennemskinnelige	2.
" ikke gennemskinnelige	3.
2. Frugten helt uden vinger	<i>truncata</i>
" med ofte brede vinger	<i>lusitanica</i>
3. Frugten under 1mm, bredere end lang. Landplante ...	<i>deflexa</i>
" over 1 mm	4.
4. Griflerne blivende og tiltrykte frugten	5.
" ikke tiltrykte frugten	6.
5. Undervandsbladens spids udvidet og dybt udrandet	<i>hamulata</i>
" " ikke udvidet, ofte skævt	udrandet
" " " " " "	<i>brutia</i>
6. Frugten uvinget, under 1 $\frac{1}{2}$ mm bred	<i>obtusangula</i>
" vinget, over 1 $\frac{1}{2}$ mm bred	7.
7. Flydebladene med 5-7 ribber på det bredeste sted	<i>stagnalis</i>
" " 9-13 " " " "	<i>cribrosa</i>

Callitriche truncata Guss. ssp. *occidentalis* (Rouy) Schotsman Kortbladet vandstjerne. 5-15cm. Alle blade undervandsblade, 5-11 mm, ofte mørkegrønne. C.

C. lusitanica Schotsman. Kan have flydeblade, der så er gennemskinnelige inderst. Undervandsbladene lidt smallere mod den udrandede spids. NØ, C og SV.

C. stagnalis Scop. Storfrugtet vandstjerne. Az Lu: Alm.

C. cribrosa Schotsman 6-8 store flydeblade på 10-15x7-12mm, midterribben ofte grenet. SØ. Sj.

Callitriche obtusangula Le Gall Rudevandstjerne. 10-20 ellip-tisk-rudeformede flydeblade. Planten ofte stor, 20-100cm. CV, S.

C. hamulata Kütz Smalbladet vandstjerne. NV: Minho-dalen.

C. brutia Petagna Stilket vandstjerne. Az: T. NV, C og SV.

C. deflexa Hegelmaier Tøtgrenet, m.m. liggende, rodslænde land-plante. Bladene 2-3x0,7-1mm. Frugten 0,6x0,8-0,9mm, stilket og meget smalvinget. (Az): MJ

LABIATAE

1. Kronens overlæbe mangler eller stærkt reduceret 2.
- " " veludviklet eller kronen m.m. regelmæssig 3.
2. Underlæben 3-delt Ajuga
- " 5-delt Teucrium
3. Støvdagerne helt indesluttet i kronrøret 4.
- " rager frem fra kronrøret 6.
4. Kronrøret længere end bageret. Kronen blå el. hvid Lavandula
- " kortere " " hvid eller gul 5.
5. Bageret 10-tandet Marrubium
- " 5-tandet Sideritis
6. 2 fungerende støvdagere 7.
- 4 " " 9.
7. Kronen næsten regelmæssig, 2½-4mm lang Lycopus
- " udpræget tolæbet, 8-40mm lang 8.
8. Kronens overlæbe konkav. Bladene linjeformede .. Rosmarinus
- " hvælvet. " brede Salvia
9. Kronen næsten regelmæssig 10.
- " 2-læbet 11.
10. Stænglerne ihvertfald forveddede forneden Thymus
- " ikke forveddede Mentha
11. Kronens overlæbe hvælvet, ofte længere end underlæben 12.
- " " flad eller konkav, ofte kortere end underlæben 19.
12. Bageret 2-læbet 13.
- " m.m. regelmæssigt 16.
13. Bageret med en pukkel på ryggen Scutellaria
- " uden en sådan pukkel 14.
14. Bladene savtakkede, ægformede og friskgrønne Prasiun
- " ikke savtakkede 15.
15. Støttebladene helt ulig bladene Prunella
- " m.m. lig bladene Micromeria
16. Underlæbens sideflige mangler eller reducerede 17.
- " til 2 små tænder Lamium
- Underlæbens sideflige veludviklede 17.
17. Underlæben med 2 hule tænder mellem fligene Galeopsis
- " uden sådanne tænder 18.
18. De 2 griffelgrene tydeligt uens Phlomis
- " 2 " m.m. ens Ballota + Stachys
19. Blomsterne i tætte småaks i en grenet stand Origanum
- " enlige eller i kranse i en akslignende stand 20.
20. Støttebladene kamformet fjersnitdelte Oleonia
- " ikke fjersnitdelte 21.
21. Støvdagerne udstående. Forveddet forneden Thymus
- " bøjede mod hinanden 22.
22. Bageret m.m. regelmæssigt 23.
- " tolæbet 26.
23. Planten krybende og rodslænde med blå blomster Glechoma
- " ikke krybende 24.
24. Bladene trekoblede Cedronella
- " hele 25.
25. Bageret 15-ribbet. Kronen blå eller hvid/rødprikket Nepeta
- " 5-10-ribbet Ballota + Stachys
26. Kronen 25-40mm Melittis
- " 4-25 mm 27.

27. Kronrøret krumt Melissa
- " ret 28.
28. Griffelens to grene m.m. lige store Micromeria
- " " tydeligt uens 29.
29. Blomsterne i grenede kvaste i bladhjørnerne Calamintha
- " ikke i grenede kvaste 30.
30. 3-8 lilla blomster i kransene Acinos
- 10-20 lyserøde blomster i kransene Clinopodium

Ajuga. Læbeløs.

1. Bladene 3-delte med 3 linjeformede flige chamaepitys
- " hele 2.
2. Bladene linjeformede, over 5 x så lange som brede iva
- " ægformede til spatelformede 3.
3. Stænglen foroven uregelmæssigt ladden på alle sider

pyramidalis
reptans

Stænglen foroven kun dunet på to modsatte sider

* *Ajuga pyramidalis* L. ssp. *meonantha* (Hoffm. & Link) Fern. Pyra-midelæbeløs. Planten uldhåret-ladden. NV og CN.

A. reptans L. Krybende læbeløs. NV og CV.

A. iva (L.) Schreber Moskuslæbeløs. 5-20cm. Tueformet flerårig med moskuslugt. Bladene smalle og helrandede. Kronen rødlilla, lyserød eller gul, 12-20mm. C og S.

A. chamaepitys (L.) Schreber Gul læbeløs. 10-20cm. Stærktlug-tende enårig. Bladene noget klæbrige. Kronen citrongul, 7-15mm. NØ og CV.

Teucrium. Kortlæbe.

1. Bladene med 3 smalle flige pseudochamaepitys
- " udelte 2.
2. Grenene tornede, m.m. bladløse under blomstringen spinosum
- " uden torne, bladede under blomstringen 3.
3. Bageret tolæbet 4.
- " ikke tolæbet 5.
4. Kronen blegt gulgrøn. Bladene over 2½ cm scorodonia
- " rødlilla. Bladene under 2½ cm salviastrum
5. Blomsterstanden ikke hovedformet, længere end bred 6.
- Blomsterne i hoveder, der kan være samlede i klasse eller halvskærm 8.
6. Bladene helrandede. Kronen 15-25mm fruticans
- " tandede. Kronen 7-16 mm 7.
7. Blomsterne kortere end støttebladene scordium
- " længere end " chamaedrys
8. Bladene modsatte polium
- " 3-4 i krans 9.
9. Bladene 12-18mm. Stænglerne fildede algarbiense
- " 20-30mm. " hårede haenseleri

Teucrium fruticans L. Buskkortlæbe. 50-120cm. Busk med firkante-de, hvidfildede grene. Bladene æg-lancetformede, hvidfildede ne-denunder, ofte glatte og skinnende ovenpå. Kronen blå, 15-25mm. 2-blomstrede kranse. CV og S.

T. pseudochamaepitys L. Tregaflet kortlæbe. 10-40cm. Nedre bla-de 1-2 x fjersnitdelte, de øvre ofte 3-fligede. Kransene 2-blom-strede. Kronen 10-15mm, hvidlig eller rødlig. S.

T. scorodonia L. Klasekortlæbe. 20-60cm. Bladene ægformede med hjerteformet grund, rundtakkede og rynkede. Az: T. Lu: Udbredt.

* *T. salviastrum* Schreber 10-30cm. Dværgbusk. Stænglerne vredne, fildet-dunede og kirtlede. Bladene ægformet-aflange, butte, stærkt rynkede med gråfiltet underside, 8-20mm. Kronen 10mm. Mest over 1000m. NV og CØ.

Teucrium scordium L. ssp. scordioides (Schreber) Maire & Petitm. Løgt. 10-60cm. Med løglugt. Bladene lancetformede med 5-7 par tænder. Kronen lyserød, 7-10mm. Sumpe, våde enge. Udbredt.

T. spinosum L. Tornet kortlæbe. 30-50cm. Stærktgrenet enårig med tornagtige grene. 1-4 6-8mm store, hvide blomster sammen, der er vendte på hovedet. C og SØ.

T. chamaedrys L. Ædelkortlæbe. 20-35cm. Bladene op til 2x1cm med 5-8 par tænder. Kronen 12-15mm, oftest rødlilla. C

T. polium L. Hovedkortlæbe. 10-45cm. Tøftfattet halvbusk med opstigende grene. Bladene lancetformede, ofte noget omrullede. Kronen hvid eller noget rødlig, 5-7mm. 3 underarter: ssp. polium: Hovederne 10-20mm brede, enlige. Bladene 2-4mm brede, rundtakkede i ydre 1/2.

ssp. capitatum (L.) Arc.: Hovederne 8-10mm brede, i en klase. Bladene 1-3mm brede, rundtakkede i ydre 1/3. CV og SØ.

ssp. vicentinum (Rouy) Wood: Hovederne 12-22mm brede, i halvskærmagtig klase. Bladene 3-7mm brede, rundtakkede i ydre 2/3. Ag.

T. algarbiense (Cout.) Cout. 20-30cm. Dværgbusk. Bladene rundtakkede yderst, altid 3 i krans, meget indrullede. Hovederne 12-15mm brede. Kronen 7-8mm, hvid. Ag

T. haenseleri Boiss. 10-35cm. Dværgbusk. Bladene 3-4 sammen, med 3-12 par rundtakker. Hovederne 8-12mm brede. Kronen 5-6mm, hvid. Ag BAL (E)

Scutellaria galericulata L. Alm. skjolddrager. NV og CV

S. minor Hudson Liden skjolddrager. 10-20cm. Opret. Bladene 8-20x4-10mm, m.m. helrandede. Bægeret 2-3mm. Kronen 6-10mm, lyserød. Az: TJP. Lu: NV, C og S.

Prasium majus L. Murgrøn. 30-100cm. Halvbusk med gulliggrå, længdesprukken bark. Bladene 2-5cm, friskgrønne, de nedre med hjerteformet grund. Bægeret tragtførm med 3-tandet over- og 2-tandet underlæbe, op til 25mm i frugt. Kronen 17-20mm, oftest hvid, ellers rødlilla. S.

Marrubium vulgare L. Kransburre. 20-45cm. M.m. grå-hvidfattet. Bladene m.m. runde, uregelmæssigt rundtakkede, med en stilk på 1-2cm. Bægeret med 10 krogformede tænder. Kronen 6-7mm, hvid. Az: SMGTJ. Lu: Udbredt.

Sideritis. Kortkrone. Kronen mest gul.

1. Bægeret tolåbet. Enårig romana 2.
- " regelmæssigt. Halvbuske
2. Stænglen næsten glat arborescens 3.
- " tydelig håret
3. Bladtænderne meget smalle. Kronens overlæbe lys hirsuta 3.
- " brede. Overlæben ikke lysere hyssopifolia

Sideritis romana L. Stortandet kortkrone. 5-25cm. Lådden. Nedre blade elliptisk-rudeformede, tandede i ydre halvdel; de øvre lancetformede og næsten helrandede. Bægeret med tornagtige, lilla tænder. Kronen hvid eller gul. Ag

S. hirsuta L. Tvefarvet kortkrone. 10-50cm. M.m. lådden. Kronen 8-10mm, med hvid eller bleggul overlæbe og gul underlæbe. Bladene 4,5-9mm brede, mest med 4 par tænder. NV, C og S.

S. arborescens Salzm. Buskkortlæbe. 40-80cm. Kronen 7,5-10mm, gul, undertiden brun med gul rand. Bladene 1-11mm brede, mest med 5-7 par tænder, undertiden meget små. Akset med veladskilte kranse. Ag

Sideritis hyssopifolia L. Klippekrone. 10-35cm. Kronen farvet som hos foregående. Bladene 1,5-6,5mm brede. Akset kugleformet til forlænget, ofte udvidet foroven. TM?

Melittis melissophyllum L. Vild hjærtensfryd. 30-50cm. Bladene ægformede, op til 8cm, med 10-20 par tænder. Stænglen uden kirtelhår. 1-2 ensidigt vendte blomster i bladhjørnerne. Kronen hvid, lyserød, rødlilla eller flerfarvet, 25-40mm. N og C.

Phlomis. Løvehale. Store lyserøde eller gule blomster med bred overlæbe, der er bøjet retvinklet ned over underlæben.

1. Kronen rød. Bladene m.m. rundtakkede 2.
- " gul. " helrandede 3.
2. Flerårig urt indtil 70cm. Forbladene sylformede herba-venti
- Halvbusk indtil 2m. Forbladene lancetf. til aflange purpurea
3. Nedre blade 5-10mm brede. Forbladene linjeformede lychnitis
- " " 12-35mm brede. " bredere fruticosa

Phlomis herba-venti L. Vindløvehale. 30-70cm. Bladene 7-17½cm, lancetformede, noget stjernedunede og svagt takkede. Kransene med (2-)8-12 blomster. Kronen 15-20mm. CØ.

P. purpurea L. Høj løvehale. Nedre blade 3½-9cm, hvidt stjerneuldnede nedenunder. Kronen 23-26mm, stjernefattet. C og S.

P. lychnitis L. Smalblådet løvehale. 30-70cm. Nedre blade 5-11cm, gradvist tilsmalnede i en utydelig stilk, stjerneuldnede nedenunder. Kransene med 4-10 blomster. Kronen 20-30mm. NØ, C og S

P. fruticosa L. Buskløvehale. -130cm. Nedre blade 3-9cm, med afskåret til kileformet grund, stjernefattede nedenunder. 14-36 blomster i krans. Kronen 23-35mm. (Az): T

Galeopsis tetrahit L. Alm. hanekro. NV.

Lamium. Tvetand.

1. Kronens overlæbe kløvet. Kronen hvid, 20-25mm bifidum 2.
- " " helrandet
2. Flerårig. Kronrøret krummet forneden maculatum 3.
- Enårig. Kronrøret ret
3. Bægeret 8-12mm, tænderne længere end røret moluccellifolium 4.
- " 5-7 mm, " ikke længere end røret
4. Støttebladene m.m. omfattende, bredere end lange amplexicaule
- Støttebladene ikke stængelomfattende, længere end brede 5.
5. Bladene rundtakkede purpureum
- " uregelmæssigt indskåret-tandede-lappede hybridum

Lamium maculatum L. Plettet tvetand. 20-50cm. Bladene ofte blegplettede. Kronen 20-30mm med et hvidligt rør og en rød, ofte plettet underlæbe. N og C.

L. bifidum Cyr. ssp. bifidum Kløvet tvetand. 10-40cm. Bladene uregelmæssigt indskårne. Bægetænderne kortere end røret. CØ.

L. purpureum L. Rød tvetand. N og C.

L. hybridum Vill. Fliget tvetand. NØ og CV.

L. moluccellifolium Fr. Nyrebladet tvetand. NØ.

L. amplexicaule L. Liden tvetand. (Az): MPTJ. Lu: Udbredt.

Ballota og Stachys. Fællesnøgle.

1. Enårig 2.
Flerårig 3.
2. Kronen 12-15mm, med kløven overlæbe, mest gul S. ocymastrum
" 6-8mm, med hel overlæbe, mest rød S. arvensis
3. Bægeret med 10-flere tænder B. hirsuta
" 5-tandet 4.
4. De fleste blade grundstillede S. officinalis
" " sidder på stænglen 5.
5. Planten m.m. filtet S. germanica
" håret 6.
6. Bægeret ca. = røret S. silvatica
" kortere end røret 7.
7. Bladene lancetformede S. palustris
" bredt ægformede B. nigra

Stachys officinalis (L.) Trevisan Betonie. 30-120cm. Bladene aflange med hjærteformet grund, groft rundtakkede. 1-3 stængelbladspar. Kransene samlede i et endestillet aks. Rødlilla krone. 2ssp: ssp. officinalis: Støttebladene 3-6mm. Bægeret 5-9mm. Udbredt. ssp. algeriensis (De Noé) Franco: Støttebladene 6-9mm. Bægeret 9-13mm. C

S. germanica L. ssp. lusitanica (Hoffm. & Link) Cout. Filtet galtetand. Bladene 3-12cm, aflange til aflangt-ægformede, med hjærteformet grund, grønne ovenpå, gråfildede nedenunder. Bægeret uens. Kronen 15-20mm, lyst vinrød. C og S

S. silvatica L. Skovgaltetand. NØ.

S. palustris L. Kærgaltetand. CV: Mondego-bugten.

S. ocymastrum (L.) Briq. Håret galtetand. 20-50cm. Opret og udstående håret. Bladene aflangt til bredt ægformede. C og S

S. arvensis (L.) L. Agergaltetand. Az: Alle øer. Lu: Udbredt.

Ballota hirsuta Benth. Håret tandbæger. 60-80cm. Bladene bredt ægformede til runde, 3-6x3-5cm. Bægeret 10-12mm, klokkeformet, mangetandet. Kronen 14-16mm, rødlilla eller hvid. (Az): F. Lu

B. nigra L. Alm. tandbæger. 2 underarter:

ssp. foetida Hayek: Bægeret 2½mm, opret-udstående. Lu
ssp. uncinata (Fiori) Patzak: Bægeret 1-2mm, krogformet uadbøjede. (Az): MT. Lu: CV.

Cedronella canariensis (L.) Webb & Benth. -150cm. Aromatisk flerårig. Bladene trekoblede med spidse, lancetformede, ofte skævgrovede småblade på 6-13cm. Kransene samlede i aks. Kronen 16-20mm, lyserød. (Az): SM - på gamle mure.

Nepeta. Katteurt.

1. Kronen hvid med rødprykket underlæbe cataria
" blålilla, rødlilla eller blå 2.
2. Forbladene ca. ½ x bægeret latifolia
Yderste forblade mindst lig bægeret 3.
3. Støttebladene linjeformede multibracteata
" lancetformede tuberosa

Nepeta multibracteata Desf. 60-120cm. Bladene 3-5cm, æg- til aflangt ægformede med hjærteformet grund, de nedre stilkede. Kronen 10-12mm, blålilla. C og S.

N. tuberosa L. Knoldkatteurt. 25-80cm. Bladene som hos foregående. Kronen 12-13mm, rød- eller blålilla. Støttebladene rødlilla. C og S.

N. cataria L. Katteurt. 50-150cm. Kronen udvendigt håret. NV.

N. latifolia DC. Bredbladet katteurt. 50-120cm. Bladene 3-7cm, m.m. ægformede, mest siddende. Kronen 8-11mm, blå. NØ og CØ.

Glechoma hederacea L. Korsknep. NV, CØ og SØ.

Prunella vulgaris L. Alm. brunelle. Az Lu: Alm.

P. grandiflora (L.) Scholler Storblostmest brunelle. Som den foregående, men kronen mest 25-30mm. Akset uden almindelige blade under sig. N og CØ som ssp. pyrenaica (G. & G.) Bolós

P. laciniata (L.) L. Hvid brunelle. Kronen gullighvid. Planten tætdunet. 2 underarter:
ssp. laciniata: I det mindste de midterste blade fjerfligede eller -lappede. N, CØ og SØ.
ssp. subintegra (Hamilton) Franco: Alle blade næsten helrandede til bugtet-tandede; de øvre aflange. C og SØ.

Gleonia lusitanica (L.) L. -40cm. Kort stivhåret enårig. Bladene 3-9cm, aflange, rundtakkede til lidt fligede. 6-blomstrede krans i tætte aks med 2-3cm lange, lilla blomster. C og S.

Melissa officinalis L. Hjærtensfryd. 50-80cm. Med citronduft. Bladene svagt hårede, kirteldunede på undersiden. Frugt bægerets øvre midtertand tydeligt og bredt trekantet. (Az): PTJFGL. (Lu)

M. romana Miller Høj hjærtensfryd. (M. officinalis ssp. altissima). 40-150cm. Stinkende. Bladundersiden grå- eller hvidfiltet. Frugt bægerets øvre midtertand utydelig. SØ.

Acinos alpinus (L.) Moench ssp. meridionalis (Nyman) Ball Alpevoldtimian. 5-15cm. Noget forveddet flerårig. Bladene indtil 15x11mm, noget tandede. Blomsterne 3-8 sammen, lilla, 10-14mm. NØ og CØ.

Calamintha baetica Boiss. & Reuter (C. silvatica ssp. adscend.) 20-80cm. Noget forveddet flerårig. Stænglerne med lange og korte hår. Bladene ægformet-runde. 3-5-blomstrede kvaste i blad-hjørnerne. Kronen 10-16mm, bleglilla eller -rød. Az Lu

Clinopodium vulgare L. Kransbørste. 2 underarter:
ssp. vulgare: Bægeret 7-9½mm; nedre tænder 2½-4mm. Az: ULT. Lu
ssp. arundanum (Boiss.) Nyman: Bægeret 9½-12mm; nedre tænder 4-5½mm. Lu

Micromeria juliana (L.) Benth. Aksmurtråd. 12-35cm. Noget blågrøn og opret halvbusk. Nedre blade 5-6x2-3mm, ofte indrullede og derfor tilsyneladende lmm brede. Kransene m.m. siddende; forbladene af bægerets længde. Kronen 4-6mm, rødlilla. NØ, C.

M. graeca (L.) Benth. Alm. murtråd. 10-50cm. Som den foregående, men kvaste og blomster kortstilkede; forbladene under ½ x bægerets længde. Kronen 6-8mm, rødlilla. C og S.

Origanum vulgare L. Alm. merian. Støttebladene 1 til næsten 2 x bægeret, urteagtige, rødlilla eller grønne, ægformede. Kronen rødlilla eller hvid. NV.

O. virens Hoffm. & Link Grøn merian. Som den foregående, men støttebladene 2 x bægeret, omvendt ægformede til runde, hindeagtige, bleggrønne. Kronen hvid. Az: SMTGJFPL. Lu: Udbredt.

O. majoricum Camb. -60cm. Dværgbusk eller flerårig urt. Aksene anbragt i toppe i grenenderne. Bægeret 2-læbet. Kronen lyserød. ?

Thymus. Timian.

1. Bladene med m.m. trekantet tværsnit capitatus
" ikke med " " 2.
2. Øvre bægeretender lig de nedre 3.
" " forskellige fra de nedre 4.
3. Støttebladene ligner bladene mastichina
" ulig " tomentosus

4. Nedre bægeret næsten bladagtige, trekantede caespititius 5.
- " " lancet- til sylformede 6.
5. Bladranden ikke eller kun svagt indrullet pulegioides 6.
- " " indrullet 7.
6. Støttebladene ligner bladene m.m. zygis 7.
- " " ulig 8.
7. Bladene m.m. linjeformede 9.
- " " ægformede til elliptiske 10.
8. Kronen 14-18 mm cephalotes 10.
- " " 6-10 mm villosus 10.
9. Bladoversiden glat carnosus 10.
- " " filtet 10.
10. Hovederne 6-8mm brede, med grønlig højbåde capitellatus 10.
- " " 10-18mm brede, med ofte lilla højbåde camphoratus 10.

Thymus capitatus (L.) Hoffm. & Link Hovedtimian. 20-50cm. Dværgbusk med opstigende til oprette, grenede stængler. Bladene nåleformede, 6-10mm, ofte knippestillede. Ægformede hoveder med tæt taglagte støtteblade. Kronen 7-10mm, rød. C og S.

T. mastichina L. 20-50cm. Opret med knippestillede blade på 8-10x2-3mm, glatte til fildede. Hovederne 10-20mm brede. Alle bægeretænder langt randhårede, så hovedet ligner Harekløvers. Kronen hvid. Udbredt.

T. tomentosus Willd. Som den foregående, men bladene 4-8x1-2mm, altid fildede. Hovederne 6-8mm brede. Ag

T. caespititius Brot. Tueformet og krybende med oprette blomsterskud. Bladene kødede, ribberne meget svage, 8mm, smalt spatelformede. Blomsterne 6-14mm, lyst rødlig eller hvide, 2 sammen i løse aks. Az: Alle øer. LuNV og CV.

T. cephalotes L. 15-30cm. M.m. opret dværgbusk. Akset indtil 4 cm. Støttebladene indtil 2x1cm, helrandede og lilla. Kronen ca. 15mm. rødlig. Ag

T. villosus L. Som den foregående, men støttebladenes nedre del ofte grønlig, ofte noget tandede. Kronen 6-10mm. C og SV.

T. capitellatus Hoffm. & Link 20-40cm. Dværgbusk med knippestillede blade på 3-5x1-1½mm. Bægeret 2-3mm. Kronen 3-4mm, hvidlig. CS og SV.

T. camphoratus Hoffm. & Link Dværgbusk med knippestillede blade på 3-5x1-2mm. Bægeret 4-6mm. SV.

T. carnosus Boiss. 20-40cm. Pudeformet dværgbusk med m.m. oprette grene med knippestillede blade på 5-7x1-2mm, kødede. Akset 1-3 cm. Bægeret 3-4mm. Kronen 4-5mm, hvidlig. Klitter. CV og S.

T. zygis L. 10-30cm. Bladene 6-10x1mm, knippestillede og fildede. Bægeret 3-4mm, grågrønt. Kronen hvidlig, 4-5mm. 2 ssp.: ssp. zygis: Akset mellembrudt, med 3-9 kranse. NØ, CØ og SØ. ssp. silvester (Hoffm. & Link) Cout.: Akset tæt og hovedformet. CV og CS.

T. pulegioides L. Bredbladet timian. NØ.

Lycopus europaeus L. Sværtevæld. Az: SMPTJ. Lu: Udbredt.

Mentha. Mynte.

1. 4 bægeretænder. Forbladene fingrede cervina 2.
- " " " hele 3.
2. Bægeretænderne noget uens 3.
- " " m.m. ens 4.
3. Bladene 2-7mm. Trådformede, liggende stængler requienii 4.
- " " 8-30mm pulegium 4.
4. Støttebladene lig bladene 5.
- " " små og uanselige, ulig bladene 7.

5. Bægeret bredt klokkeformet med bredt trekantede tænder arvensis 6.
- " " Bægeret smalt klokke- til rørformet, med smalle tænder 6.
6. Blomsterstilken håret. Bægeret 3½-4 mm verticillata 6.
- " " glat. Bægeret 2-3½ mm gentilis 8.
7. Bladene tydeligt stilkede 8.
- " " m.m. siddende 9.
8. Blade og bægeretænder hårede aquatica 9.
- " " " glatte piperita 10.
9. Bladene under 4½cm, undersiden med mange grenhår suaveolens 10.
- " " 5-9cm, undersiden med få til ingen grenhår 10.
10. Bladene bredest nær midten longifolia 10.
- " " " grunden spicata 10.

Mentha requienii Benth. Lav mynte. 2-12cm. Stænglerne liggende og rodslående med forlængede led. Bladene ægformede til runde. Kronen 2mm, lyserød. (Lu): NV.

M. pulegium L. Polejmynte. 15-60cm. Liggende til opstigende. Bladene mest smalt elliptiske med 0-6 par tænder. Mange kranse i bladhjørnerne. Kronen 4½-6mm. Az Lu: Alm.

M. cervina L. Firtandet mynte. 10-40cm. Stænglerne liggende og rodslående nederst, oprette øverst. Støttebladene som bladene, glatte, linje- til omvendt lancetformede, 10-25x1-4mm. N og C.

M. arvensis L. Agermynte. NV.

M. verticillata L. Kransmynte. (Az): MFL

M. gentilis L. Engmynte.

M. aquatica L. Vandmynte. Az Lu

M. piperita L. Pebermynte. (Az): TL. (Lu)

M. suaveolens Ehrh. Rundbladet mynte. 40-100cm. Bladene stærkt rynkede, butte, bredest nær grunden, oftest savtakkeformede, m.m. grå-hvidulne nedenunder. Kransene oftest sammentrængte i et 4-9 cm langt, ofte grenet aks. Az Lu: M.alm.

M. longifolia (L.) Hudson Grå mynte. 40-120cm. Bladene bløde, lancetformede, 5-9cm, grålige til hvidlige, næppe rynkede. NV.

M. spicata L. Grøn mynte. 30-100cm. Bladene 5-9cm, lancetformede, jævne eller rynkede, glatte til tæthårede. (Az): GJFL. (Lu)

Rosmarinus officinalis L. Rosmarin. 30-120cm. Halvbusk med liggende eller opstigende grene med gråbrun bark. Bladene 15-28mm, linjeformede med omrullet rand med mørkegrøn over- og hvidfildet underside. Blomsterne lyseblå, 10-12mm, få sammen; overlæben kløvet på kronen, underlæben med skeformet midterflig. (Az) Lu

Lavandula. Lavendel.

1. De fleste blade 2 x fjersnitdelte multifida 2.
- " " Bladene helrandede 2.
2. Akset uden en endestillet dusk af højbåde latifolia 3.
- " " med en " " " " 3.
3. Aksets endestillede højbåde grønne viridis 4.
- " " " " lilla til hvide 4.
4. Akssilkene 0-30mm. Nedre støtte blade netårede .. luisieri 4.
- " " 5-24cm. " " svagt lige- 4.
- " " " " strengede pedunculata 4.

Lavandula luisieri (Rozeira) Rivas-Martinez 20-60cm. Bladene 8-39x2-7mm. Nedre støtteblade hjerte-nyreformede, bredere end lange, tydeligt netårede. NØ, C og S.

L. pedunculata (Miller) Cav. -170cm. Bladene 12-55x1-5mm. Nedre støtteblade kileformede eller afstudsede, mindst så lange som brede. Øvre højbåde 12-30mm. 3 underarter: ssp. sampaiana: Nedre støtteblade 4-5½x4-5½mm, ofte brodspidse-

de, tydeligt mindre end bægrene. N og C.
ssp. lusitanica (Chaytor) Franco: Nedre støtteblade 6-7x4-6mm, næsten rektangulære, tydeligt mindre end bægrene. C og S.
ssp. pedunculata: Nedre støtteblade 6-7x7-9mm, m.m. runde, ca. af bægrenes længde. NØ og CN.

Lavandula viridis L'Hér. Grøn lavendel. Som de foregående, men stængel og blade korthårede. Aksets højblade 8-20mm, lysegrønne. Kronen hvid. (Az): T. Lu: S.

L. latifolia Med. Bredbladet lavendel. 30-80cm. Nedre blade $2\frac{1}{2}$ -4cm x 3-5mm, grågrønne og kirtelprikkede, de øvre linjeformede. Akset 2-8cm x 6-10mm, cylindrisk, ofte mellembrydt forneden. Kronen 8-10mm, lilla til hvidlig. CV.

L. multifida L. Fjerlavendel. 30-100cm. Bladene med trekantet omrids og mest 2 x delte, grønne og svagt dunede. Aksene tynde, 2-7cm, firkantede og langstilkede med 2-blomstrede kranse. C, SØ.

Salvia. Salvie.

1. Busk med forveddede, hvidfildede stængler triloba 2.
Urter
2. Enårig. Bægeret rørformet viridis 3.
Flerårig. Bægeret klokkeformet
3. Bægerets overlæbe flad i frugt 4.
" " nedadvælvet-tvefuret i frugt
4. Støttebladene længere end de blå/lilla blomster ... sclarea 6.
" " kortere " " hvide blomster
5. Kronen 15-35mm. Stænglen ladden argentea
" 10-15mm. " hvidulden aethiopis
6. Stænglen kirtlet forneden. Bægeret 10-12mm sclareoides
" uden kirtler forneden. Bægeret 6-8mm verbenaca

Salvia triloba L.f. Trelappet salvie. 50-120cm. Bladene ægformede, 7-9cm, fint rundtaktede og ofte med 2 små sidelapper forneden, rynkede. Kronen 16-25mm, lyslilla eller lyserød. (Lu)

S. sclarea L. Harpikssalvie. 50-110cm. Ofte toårig. Bladene bredt ægformede med hjerteformet grund, dunede. Støttebladene store, hindeagtige, rødlilla eller hvidlige. Kronen lyslilla, 2-3cm. NØ. Sj.

S. argentea L. Sølvsalvie. 30-80cm. Kirtlet. Bladene indtil 9x6cm, rundtaktede eller lappede, ægformede eller aflange, tæt uldhårede. Kronen 15-35mm. S.

S. aethiopis L. Filtet salvie. 30-100cm. Stængler og unge blade tæt hviduldne. Bladene ægformede, dybt og uregelmæssigt takkede, 10-30x5-20cm. Blomsterstanden stærkt grenet. Kronen 10-15mm. NØ.

S. sclareoides Brot. 15-40cm. Nedre blade aflangt-ægformede med hjerteformet grund, takkede, hvælvede. Stængelbladene få og små. Kronen 15-20mm, lilla. C og S.

S. verbenaca L. Jærnurtssalvie. 20-50cm. Nedre blade elliptiske, 8-10x3-4cm med 3-4 par m.m. dybe lapper, m.m. kirtlede ovenpå. Kronen 6-10mm, blå eller lilla. Alm.

S. viridis L. Blåtoppet salvie. 20-50cm. Ægformede til aflange, regelmæssigt rundtaktede blade. Kronen 14-18mm, lyserød eller lyslilla. Akset ofte med en top af lilla eller grønne højblade øverst. Ag

SOLANACEAE

1. Støvdragerne sammenbøjede 2.
" adskilte 5.
2. Kronen klokkeformet Withania 3.
" hjulformet
3. Bladene 2 x fjersnitdelte Lycopersicon 4.
" hele til 1 x delte

4. Støvnapperne tømmes gennem endestillede porer Solanum
" " " længdespalter Capsicum
5. Blomsterne i toppe eller klaser 6.
" enlige eller i små nøgler 7.
6. Bladene tandede til indskårne Hyoscyamus
" helrandede Nicotiana
7. Busk, ofte tornet Lycium
Urter 8.
8. Frugten en kapsel. Enårig. Kronen 4-19cm, tragtformet Datura
" et bær 9.
9. Bægeret delt næsten til grunden 10.
" højst $\frac{1}{2}$ delt 11.
10. Glat enårig. Kronen blålilla Nicandra
Dunet flerårig. Kronen hvid Salpichroa
11. Stængelløs rosetplante Mandragora
Med bladet stængel 12.
12. Bægeret omvokser bærret som en slags kapsel Physalis
" " ikke bærret Atropa

Nicandra physalodes (L.) Gaertner. Kantbæger. 10-80cm. Bægeret 1-2cm, op til $3\frac{1}{2}$ cm i frugt, med store, hjerteformede afsnit. (Az): FJT. (Lu)

Lycium. Bukketorn.

1. Bladene oftest bredest over midten 2.
" " " på eller under midten 3.
2. Bladene 2-5cm. Bægeret 2-3mm. Kronen 11-13mm europaeum
" 3-15mm. " $1\frac{1}{2}$ -2mm. " 13-18mm intricatum
3. Bladene oftest bredest på midten barbarum
" " " under midten chinense

Lycium europaeum L. Europæisk bukketorn. 1-4m. Kraftigt tornet. Kronen lyserød eller hvid, lapperne 3-4mm. C og S.

L. intricatum Boiss. Småbladet bukketorn. 30-200cm. Stærkt tornet. Kronen lilla, bleglilla eller hvid, lapperne 2-3mm. Kystklipper. S.

L. barbarum L. Bukketorn. $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ m. Fåtornet. Kronen 9mm, røret smalt cylindrisk over $2\frac{1}{2}$ -3mm, lilla. (Lu)

L. chinense Miller Bredbladet bukketorn. $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ m. Kronen 10-15mm, røret smalt cylindrisk over ca. $1\frac{1}{2}$ mm, lilla. (Lu)

Atropa belladonna L. Galnebær. $\frac{1}{2}$ -2m. Kronen $2\frac{1}{2}$ -3cm, klokkeformet, brunlilla eller grønlig. Bærret kugleformet og sort. NV, CV.

Hyoscyamus niger L. Bulmeurt. Stængelbladene siddende. Kronen grumsetgul med lilla årer. N, CW, SØ.

H. albus L. Hvid bulmeurt. 30-50cm. Stængelbladene stilkede. Kronen hvidgul. Az: SMTGPFL. Lu: Udbredt.

Withania frutescens (L.) Pauquy Glat klokkebæger. 100-180cm. Opret busk med grå, korkagtig bark. Bladene modsatte, ægformede, 1-5cm, m.m. glatte, med hjerteformet grund. Blomsterne 8-15mm, grønliggule, nikkende, mest enlige. Kalkkløfter nær havet. CS.

Physalis peruviana L. Hjertebladet blærebæger. 30-80cm. Tætfil-tet flerårig med bredt ægformede blade. Det oppustede bæger grønt. Kronen gul med 5 mørklilla pletter. (Az): Alle øer.

P. ixocarpa Brot. (P. philadelphica Lam.) 45-60cm. M.m. glat. Det oppustede bæger grønt, ofte lillaåret. Kronen som hos foregående. (Lu)

Salpichroa origanifolia (Lam.) Baillon Svalæg. 30-80cm. Flerårig med klokkeformede, hvide hængende blomster i bladhjørnerne på 6-10mm. Bærret ægformet, hvidt og spiseligt, 1-1 $\frac{1}{2}$ cm. (Az): SMTG. (Lu)

Solanum. Natskygge.

1. Slyngplante 2.
Ikke slyngende 3.
2. Stedsgrøn. Kronen blålighvid jasminoides
Løvfældende. Kronen lilla dulcamara
3. Stængel og blade tornede. Med stjernehaar 4.
" " uden torne 6.
4. Liggende enårig citrullifolium
Opret halvbusk 5.
5. Kronen hvid og lillaåret marginatum
" blæglilla sodomaeum
6. Planten stjernefiltet. Bladene 20-30cm mauritianum
" uden stjernehaar 7.
7. Bladene mellembrudt fjersnitdelte tuberosum
" anderledes 8.
8. Kvastene med 3-5 blomster. Bærret rødt eller gult .. luteum
" " (3)5-10 blomster 9.
9. Frugstilk mest opret-udstående. Planten dunet til
halvglat nigrum
Frugstilk stærkt nedbøjet. Planten ladden gracile

Solanum nigrum L. Sort natskygge. Az Lu: M.alm.

S. gracile Otto (S. sublobatum R. & S.) Som nigrum, men ofte flerårig, tæt dunet. Kvastene skærm-lignende. Bærret ægformet. (Az): F. (Lu)

S. luteum Miller Håret natskygge. Kvaststilkene 7-13mm (14-30mm hos nigrum), ofte nedbøjede. Bærret ofte længere end bredt. 2ssp: ssp. luteum: Stænglen butkantet. Planten ladden med udstående og kirtlede haar. Bærret rødt til gult. (Az): F. Lu: Udbredt.

ssp. alatum (Moench) Dostal: Høj rød natskygge. Stænglen skarpkantet. Planten glat til tiltrykt dunet, ukirtlet. Az

S. dulcamara L. Bittersød natskygge.

S. jasminoides Paxt. Grenene grønlig, dunede. Bladene mest spidst ægformede med hjerteformet grund, nogle dog 2-5-delte med stort endefsnit, glatte. Bærret 1½cm, sort. (Az): ST

S. tuberosum L. Kartoffel. (Az) (Lu)

S. sodomaeum L. Sodomæble. 50-120cm. Tætgrenet busk med kraftige gule torne på 5-9mm. Bladene 6-12cm, bugtet lappede med afrundede indbugtninger og tornede ribber. Bærret 2-3cm, kuglerundt, gult eller brunt. (Az): FTP. (Lu)

S. marginatum L.f. Planten hvidfiltet, indtil 1m. Tornene gule, 8-25mm. Bladene 7-28cm, ægformede og lappede. Bærret 3-5cm, skinnende gult. (Az): T

S. mauritianum Scop. Busk eller træ indtil 4½m. Bladene meget store, tæt fløjlsagtigt stjernefiltede, helrandede, fodfligagtigt ørede. Mange mangeblomstrede kvaste med blålilla blomster. Bærret 1½cm, gult. (Az): MTFJL

S. citrullifolium A. Braun Tæt stjernefiltet og kirtlet. Med gule torne indtil 1cm. Stænglerne 20-50cm. Bladene fjerfligede med butte afsnit. Kronen blålilla. Den ene støvdrager forlænget. Bærret 1cm, tørt og sort. (Lu): SØ: Guadiana-flodens bredder.

(Uden for nøglen: Solanum hispidum Pers. Stænglerne tornede og brunfildede foroven. Bladene spidslappede med brunfildede ribber. Sorte bær. (Az): TF)

Mandragora autumnalis Bertol. ssp. microcarpa (Bertol.) Nyman Alrune. Rosetplante med m.m. glatte, 10-30cm lange, let bølgede, omvendt lancetformede blade. Kortstilkede kvaste af lyslilla, 2-2½cm lange blomster fra rosettens midte. Bærret ellipsoidisk, gult til orange. Høstblomstrende. CS og S. Ikke alm.

Lycopersicon esculentum Miller Tomat. (Az) (Lu)

Datura stramonium L. Pigæble. 50-150cm. Kronen 6-8cm. Bæger-tænderne 5-7mm. Planten glat til fintdunet. (Az): SMTFF. (Lu)

D. innoxia Miller Storblomstret pigæble. ½-2m. Kronen 11-19cm. Bæger-tænderne 1-2½cm. Planten tæt dunet. (Lu)

Nicotiana glauca Graham Gragrøn tobak. 1-3m. Glat busk til lille træ. Bladene 5-25cm, lancet- til æg-rudeformede, grågrønne. Kronen gul, 3-4cm, med et langt, smalt rør og en kortlappet krave. (Lu)

N. tabacum L. Virginsk tobak. 1-3m. 1-flerårig. Kronen 3½-6cm, rødlig. Bladene smalt ægformede, m.m. nedløbende, op til 50 cm eller mere. (Az): M. (Lu)

Capsicum annuum L. Spansk peber. 20-50cm. Glat 1-flerårig. Stængelledene fortykkede. Bladene spidst ægformede, helrandede; stilken furet ovenpå, af pladens længde. Enlige hvidgule blomster, ofte med pletter. Bærret 2-15cm, af forskellig form og farve. (Lu)

SCROPHULARIACEAE

1. 2 frugtbare støvdragere 2.
4-5 " " 5.
2. Kronen ikke toløbet 3.
" m.m. tydeligt toløbet 4.
3. Urt Veronica
Busk Hebe
4. Bægerlapperne uens. Flerårig Gratiola
" ens. Enårig Lindernia
5. Kronen ikke toløbet 6.
" m.m. tydeligt toløbet 10.
6. Alle blade grundstillede Limosella
Med stængelblade 7.
7. Stænglen liggende og rodslående 8.
" opret 9.
8. Bladene modsatte Bacopa
" spredte Sibthorpia
9. Kronen gul med meget kort rør Verbascum
" lyserød eller hvid med langt kronrør Digitalis
10. Kronrøret med en pukkel eller spore ved grunden 11.
" uden en " " " " 18.
11. Kronrøret ikke lukket af en pukkel 12.
" m.m. " " " " 13.
12. Nedre blade spredte og rosetdannende Anarrhinum
" " oftest modsatte, ikke rosetdannende Chaenorrhinum
13. Kronrøret med en but pukkel ved grunden 14.
" " " spids spore " " 16.
14. Enårig. Bægerfligene længere end kronrøret Misopates
Flerårig. " kortere " " 15.
15. Bladene håndstrengede Asarina
" ikke håndstrengede Antirrhinum
16. Bladene smalle og m.m. siddende Linaria
" brede og stilkede 17.
17. Bladene lappede, stilken længere end pladen Cymbalaria
" ej " " kortere " " Kickxia
18. Bæger-tænderne lappede. Bladene 2 x delte Pedicularis
" helrandede 19.
19. Bægeret 5-tandet 20.
" 4-tandet 22.
20. Kronen gul Mimulus
" ikke gul 21.
21. Kronrøret smalt klokkeformet. Enårig Lindernia
" nærmest kugleformet. 1-flerårig Scrophularia

22. Bægeret sammentrykt, opblæst efter blomstring Rhinanthus
 " ikke sammentrykt eller opblæst efter blomstring 23.
 23. Blomsterne i ensidige aks Odontites
 " ikke i ensidige aks 24.
 24. Nedre blade helrandede Melampyrum
 " " tandede 25.
 25. Kronens overlæbe tolappet Euphrasia
 " " udelte 26.
 26. Bægeret rørformet Parentucellia
 " klokkeformet Bartsia + Bellardia

Gratiola officinalis L. Nædesurt. 10-50cm. Opret, glat urt med modsatte blade og en opadtil 4-kantet stængel. Bladene lancetformede, spidse, 2-5cm, m.m. savtaktede, kirtelprikkede. Blomsterne enlige og stilkede. Kronen 10-18mm, hvid, ofte rødlig i svælget, kronrøret rørformet. Sumpe, våde enge. N, CV.

G. linifolia Vahl Hørbladet nædesurt. 10-40cm. Kirteldunet, i det mindste foroven. Stænglen trind. Bladene linjeformede, m.m. helrandede. N, C og SØ.

Lindernia procumbens (Krocker) Philcox Slamurt. 5-15cm. Glat, liggende til opstigende. Bladene 3-årede, helrandede, elliptiske, modsatte. Ofte 2 blomster sammen på 8-20mm lange stilke. Kronen 5-6mm, hvid til bleg rød, smalt klokkeformet med tolæbet krave. Dambredder, grøfter. (Lu): SØ.

L. dubia (L.) Pennell Opret slamurt. 5-20cm. Ofte m.m. opret. Bladene ofte noget takkede. Blomsterstilkene 6-15mm. Kronen 7-8 mm, lyslilla, tydeligt længere end bægeret. (Lu): NV, C, SV.

Bacopa monnieri (L.) Pennell -60cm. Glat flerårig. Bladene m.m. spatelformede, noget kodede, 7-20mm, m.m. helrandede. Blomsterne enlige. Kronen klokkeformet, 8-10mm, blegt rødlilla, med 5 ret ens lapper. Åbredde og fugtige, kystnære steder. (Lu): NV.

Limosella aquatica L. Dyndurt. Lille enårig med rodslående udløbere og linje-spatelformede rosetblade. Kronen 2-3mm bred, lyserød. Douro-dalen.

Mimulus moschatus Douglas Klæbrig abeblostm. -35cm. Hele planten klæbrigt dunet. Blomsterne enlige i de fleste bladhjørner, ca. 2x1cm, ret blegt gule. (Az): MT. (Lu)

Verbascum. Kongelys.

1. Bladene grønne, ikke filtede 2.
 " hvid- eller gulfiltede 3.
 2. Blomsterstilkene 2-5mm virgatum
 " 10-20mm barnadesii
 3. Alle støvdragere glatte litigiosum
 Nogle støvdragere lade 4.
 4. Støvtrådene hvidlådne 5.
 " rødlillat lade 6.
 5. Øvre blade nedløbende. Nedre støvtråde 3-4 x knapperne
 Øvre blade ikke nedløbende. Nedre støvtråde $\frac{1}{2}$ -2 x
 knapperne thapsus
 6. Grundbladene bølget-bugtede phlomoides
 " helrandede pulverulentum

Verbascum virgatum Stokes Kirtelkongelys. 30-150cm. Planten grøn, ikke filtet, ofte kirteldunet overalt. Grundbladene 15-33 x 4 $\frac{1}{2}$ -9cm. Støttebladene savtaktede. Støvtrådene med rødlilla eller enkelte hvide hår. Øvre blomster enlige. Az: SMTJPL. Lu

V. barnadesii Vahl 50-90cm. Kirteldunet overalt. Grundbladene 7-13x1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ cm. Støttebladene trekantede. Øvre støvtråde med gule og rødlilla hår, nedre glatte. Blomsterne enlige. C og SØ.

Verbascum thapsus L. Filtet kongelys. 2 underarter:

ssp. thapsus: Nedre støvtråde glatte eller svagt hårede. Lu: CV.
ssp. crassifolium (Lam.) Murb.: Bjærgkongelys. Nedre støvtråde tæt lade. Az: JFP. Lu: Udbredt.

V. phlomoides L. Hjärtebladet kongelys. ?

• V. litigiosum Samp. 20-100cm. Øvre og nedre stængelblade nedløbende. Bægerbladene med 3 fremtrædende ribber. Klitter. C og SV.

V. sinuatum L. Bugtet kongelys. 40-100cm. Kort, men tæt grø eller gulfiltet. Blomsterstanden grenet, ikke tæt. Støtteblade 3-8mm, trekantet-hjärteformede. Bægeret 2-4mm. Alm.

V. pulverulentum Vill. Hvidtøttet kongelys. 50-120cm. Tæt hvidtøttet. Blomsterstanden grenet, ret tæt. Bægeret 2-3 $\frac{1}{2}$ mm. Kronen 18-25mm bred. N og C.

Scrophularia. Brunrod.

1. De fleste blade fjerfligede eller snitdelte 2.
 " " helrandede til takkede 8.
 2. Kronen 3-5mm canina
 " 6-20mm 3.
 3. De fleste blomsterstilke højst af bægerets længde
 sambucifolia
 De fleste blomsterstilke længere end bægeret 4.
 4. Bladene kirteldunede. Kronen 12-18mm grandiflora
 " ukirtlede. Kronen 6-10mm 5.
 5. Bladene dunede til lade. Kapslen 4-6mm lyrata
 " glatte. Kapslen 5-10mm 6.
 6. Støttebladene små, m.m. linjeformede, siddende .. sublyrata
 " bladagtige og kortstilkede 7.
 7. Stænglerne 50-90cm x $\frac{1}{4}$ -1mm. Kapslen 7-9mm schousboei
 " 15-65cm x $\frac{1}{4}$ -0,4mm. Kapslen 5-7mm laevigata
 8. Stænglerne vingede auriculata
 " ikke vingede 9.
 9. Bladene hårede 10.
 " m.m. glatte 12.
 10. Bladene indskåret-tandede. Bægerets hindekant under $\frac{1}{2}$
 mm bred herminii
 Bladene rundtakkede til tandede. Bægerets hindekant over
 $\frac{1}{2}$ mm bred 11.
 11. Kronen 8-12mm. Blomsterstilk 3-7 x bægeret .. scorodonia
 " 12-18mm. " 1-2 x " grandiflora
 12. De fleste blomsterstilke højst af bægerets længde 13.
 " " længere end bægeret 14.
 13. Bladene helrandede til rundtakkede. Halvbusk .. frutescens
 De øvre blade fligede til 2 x delte canina
 14. Enårig. Bægertænderne spidse peregrina
 Flerårig. Bægertænderne butte laevigata

Scrophularia peregrina L. Skarptakket brunrod. 15-90cm. M.m. glat enårig. Bladene ægformede, uregelmæssigt savtaktede. Bægeret uden hindekant. Kapslen m.m. kugleformet. CV.

S. scorodonia L. Dunet brunrod. 25-100cm. M.m. dunet. Bladene æg- til lancetformede med hjærteformet grund, dobbelt rund-savtaktede. Blomsterstilkene kirteldunede. 2 underarter:
ssp. scorodonia: Sidestillede kvaster med 2-5 blomster. Den enkelte kvasts endestillede frugstilk 3-4 x bægeret. Az: SMTJPJ.
 Lu: NV og CØ.

ssp. multiflora (Lange) Franco: Sidestillede kvaster med 8-12 (-36) blomster. Kvastens endestillede frugstilk 4-7 x bægeret. Lu: Udbredt.

S. grandiflora DC. 30-80cm. Tæt kirteldunet. Bladene indtil 25 x 20cm, ægformede, dobbelt tandede. Bægertænderne med bugtet og bølget rand. Kronen gulligrøn med mørkere overlæbe. CV.

6. Sporen 6-10mm. Frøene 1,3-2mm diffusa
" ca. 5mm. " 0,6-0,8mm coutinhoi
7. Kronen lilla 8.
" gul eller med gulagtig grundfarve 14.
8. Kronen 2½-5mm. Sporen 1mm micrantha
" 8-27mm. " 4-15mm 9.
9. Nedre blade kranstillede, øvre spredte 10.
Alle blade spredte 12.
10. Blomsterstilkene længere end støttebladet satureioides
" kortere " " 11.
11. Enårig. Frøets vinge fortykket amethystea
Flerårig. Frøets vinge tynd aeruginea
12. Klaserne med 1-8 blomster. Liggende til opstigende 12.
algarviana
- Klaserne mest med over 10 blomster. Opret 13.
13. Støvfanget kølleformet elegans
" dybt kløvet incarnata
14. Flerårig 15.
1-(2)-årig 21.
15. Kronen rent gul 16.
" m.m. anløben, broget eller stribet 17.
16. Sporen 5-8mm. Kronen gul saxatilis
" 10-15mm. Kronen bleggul supina
17. Underlæbens lapper lange 18.
" " korte 19.
18. Kronen med rødbrune striber caesia
" uden " " supina
19. Bladranden indrullet aeruginea
Bladene flade 20.
20. Sporen 16-17mm lamarkii
" 11-13mm tristis
21. Bladene 4-15mm brede hirta
" ½-2½mm " 22.
22. Kronen 5-9mm. Sporen 2-3½mm simplex
" 8-30mm. Sporen 4-18mm 23.
23. Sporen 4-6mm. Kronen 8-14mm 24.
" 7-18mm. " 12-30mm 25.
24. Bladene 2-5mm. Svølgpuklen orange munbyana
" 6-20mm bipunctata
25. Kronen med rødbrune striber caesia
" uden " " 26.
26. Kronen lilla-broget amethystea
" ikke lilla-broget, højst lilla-anløben 27.
27. Sporen rødlig. Tæt kirteldunet plante ficalhoana
" ikke rødlig 28.
28. Blomsterstilkene kortere end støttebladet, 1-2mm ... supina
" mest længere end " 29.
29. Kronen 12-17mm oblongifolia
" 18-30mm 30.
30. Blomsterstilkene opret-udstående, indtil 15mm spartea
" oprette, højst 8mm viscosa

Linaria pedunculata (L.) Chaz. 10-30cm. Liggende til opret, m. m. blågrøn. Bladene 2-5mm brede, kødede. Klasen blad. Stilke- ne 10-15mm i blomst, -25mm i frugt. Kronen ofte lilla-året. Klitter. SV og S.

L. bipunctata (L.) Dum. Cours. 15-30cm. Liggende til opret, of- te stærktgrenet. Klaserne korte, ret tætte i blomst, åbne i frugt. Sporen ofte rødlig. N, CS og SV.

L. ficalhoana Rouy 3-15cm. Liggende til opret. Klasen kort. Frøene tetraedriske. Klitter. SV.

L. hirta (L.) Moench 15-80cm. Opret, tæt kirteldunet, i det mindste foroven. Bladene aflangt-lancetformede, noget omfattende.

Klasen ret tæt, længere i frugt. Kronen 18-30mm, bleggul. CØ, SØ.

Linaria spartea (L.) Willd. Børstebladet torskemund. 15-60cm. Bladene ½-1mm brede. Klasen ret åben, meget åben i frugt. Bæge- ret bredt hindekantet: Kronen klart gul. 2 underarter:
ssp. spartea: Enstænglet, lidet grenet. Kronen 18-30cm.
ssp. virgatula (Brot.) Franco: Flerstænglet og stærkt grenet. Kronen 14-16mm. N, CV, SØ.

L. viscosa (L.) Dum. Cours. Som foregående, men klasen altid tæt kirteldunet og tættere. S.

L. incarnata (Vent.) Sprengel Blå torskemund. Bladene indtil 4mm brede, alle spredte. Kronen lilla til rødlilla, med vidt å- bent svælg. C og S.

⊕ L. algarviana Chav. 10-30cm. Liggende til opstigende med få, spredte blade. 1-8 blomster i klasen med hvidt eller lillat hin- dekantet bæger. Kronen 20-25mm med hvid- eller gulprykket pukkel. Tør, sandet jord. SV.

L. elegans Cav. 20-70cm. Bladene ½-4mm brede, butte og spredte. Blomsterstilkene 4-8mm. Bægerets hindekant hvid eller lilla. Kronen 17-25mm, lilla med hvidlig pukkel og meget krum spore. N.

L. triornithophora (L.) Willd. 50-130cm. Noget blågrøn. Bladene 2½-7½x½-3cm, i kranse på 3. Blomsterstilkene 1-3cm, oprette. N, C.

L. lamarkii Rouy 20-40cm. Blågrøn. Bladene 7-15x3-6mm, lidt kødede. Kronen 25-31mm, mørkegul, sporen orangebrunt stribet. Klitter. CS og S.

L. tristis (L.) Miller 10-90cm. Blågrøn. Bladene 8-40x½-4½mm. Kronen 21-28mm, gul, m.m. brunlillat anløben. Kalkklipper. CS.

L. aeruginea (Gouan) Cav. 3-40cm. Liggende til opstigende, blå- grøn. Bladene 0,3-1,7mm brede. Kronen gul, m.m. brunlillat anlø- ben, undertiden næsten helt brunlilla, lilla eller hvidlig. NØ.

L. caesia (Pers.) Chav. 10-60cm. Blågrøn 1-flerårig. Bladene ½- 2mm brede. Kronen 19-25mm. 2 underarter:

ssp. caesia: 25-60cm. Ofte 1-stænglet. Klasen svagt kirteldunet. Bægeretænderne spidse. CV.

ssp. decumbens (Lange) Lainz: 10-35cm. Flerstænglet. Klasen glat. Bægeretænderne halvbutte. Klitter. NV og CV.

L. supina (L.) Chaz. Lav torskemund. 5-30cm. Mest liggende med ensidigt vendte, blågrønne, ca. 1mm brede blade. Kronen bleggul, 15-18mm. CV og CS.

L. oblongifolia (Boiss.) Boiss. & Reuter ssp. haenseleri (Boiss. + Reuter) Valdés 5-20cm. Blågrøn. Sporen ofte lilla-anløben. Frøene stærkt hvelvede, med hvidlig vinge. SØ.

⊕ L. diffusa Hoffm. & Link 10-40cm. Liggende til opstigende, m.m. blågrøn. Klasen fåblomstret, blomsterstilkene 1½-7½mm. Kronen 9-15mm. CV.

L. coutinhoi Valdés Som den foregående, men kronen 8-9mm. N.

L. satureioides Boiss. 5-25cm. Liggende til opstigende, m.m. blågrøn. Bladene ½-1mm brede. Kronen 8-14mm, lyslilla med mør- kere årer. S. ?.

⊕ L. ricardoi Cout. 15-30cm. Bladene ½mm brede, de fleste i kran- se på 4. Frøene med hvid, fliget vinge. Kornmarker. SØ.

L. amethystea (Lam.) Hoffm. & Link 5-35cm. Klaserne 2-5-blom- strede. 2 underarter:

ssp. amethystea: Bladene mest 0,6-0,8mm brede. Kronen 10-22mm, mest blålilla. Sporen 4-11mm. Udbredt.

⊕ ssp. multipunctata (Brot.) Chater & Webb: Bladene 1½-5mm brede. Kronen 20-27mm, gul, oftest med lilla spore på 12-15mm. CV + S.

Linaria munbyana Boiss & Reuter 2-6cm. Opstigende. Bladene blågrønne, 3 sammen forneden, lidt kødede. Klasen med 1-3 blomster med stilke på $\frac{1}{2}$ -1mm. Klitter. SV: Praia do Alvor.

L. saxatilis (L.) Chaz. 7-50cm. Bladene 4-20x1-5mm. Kronen 9-17mm. N og SØ.

L. simplex (Willd.) DC. Ugrenet torskemund. 20-40cm. Opret og blågrøn. Bladene $\frac{1}{2}$ -2mm brede. Kronen bleggul, ofte lillaåret. NV og CV: Mondego-bugten.

L. micrantha (Cav.) Hoffm. & Link Småblomstret torskemund. 10-20cm. Bladene 10-20x1-5mm, blågrønne. Klaserne med 2-5 blomster, tætte. NØ og SØ. Sj.

Cymbalaria muralis Gaertner & al. Vedbendtorskemund. (Az) (Lu)

Kickxia. Torskemund.

1. Alle blade med afrundet eller hjerteformet grund 2.
" " " spydformet grund 3.
2. Bægerenderne $4\frac{1}{2}$ -8x2-4mm i frugt. Kronen 10-15mm ... spuria
" " ca. 3x1mm. Kronen 8-11mm lanigera
3. Kronen 4-6mm. Bladene lancetformet spydformede ... cirrhosa
" " 7-10mm. " trekantet spydformede elatine

Kickxia cirrhosa (L.) Fritsch Pilbladet torskemund. Stænglerne dunede til hårede. Bladene m.m. glatte, minder noget om Rødknæs. Kronen hvid, lillaanløben og -stribet. Az: PT. Lu: C

K. elatine (L.) Dumort Spydbladet torskemund. Kirteldunet til -ladden. Kronen gullig eller blalig med lilla overlæbe. Øvre blade spidse og savtakke. Az: SMTJGF. Lu: CV.

K. spuria (L.) Dumort ssp. *integrifolia* (Brot.) Fern. Rundbladet torskemund. Kirteldunet til -ladden. Kronen gul med mørklilla overlæbe og gul spore. Az: STGPFLC. Lu: C og SØ.

K. lanigera (Desf.) Hand-M. Uldtorskemund. Tæt kirtelladden. Stænglerne hvidlige og stive. Kronen hvidlig med lilla overlæbe og blåprikket pukkell. C og S.

Digitalis purpurea L. Alm. fingerbøl. Planten grønlig eller hvidlig, næppe klæbrig. 3 underarter:

ssp. *purpurea*: Kronen lyserød. Nedre blade lancet- til æg-lancetformede, gradvist tilsmalnede i stilken. Az: MTJPL. Lu: Udbredt.
ssp. *amandiana* (Samp.) Hinz: Stænglen glat. Bladene tandede. Bægerbladene butte. V-VI. Duero-dalen. BA DL TM.

© ssp. *heywoodii* Silva: Tæt hvidfiltet. Kronen hvid. Aal: Granitklipper ved Reguengos de Monsarraz.

D. thapsi L. Hele planten klæbrig af gullige kirtelhår. N, C, SØ.

Veronica. Ærenpris.

1. Blomsterne i sidestillede klaser 2.
" " i endestillede klaser eller enlige 12.
 2. Planten håret 3.
" " m.m. glat (klaserne kan være dunede) 6.
 3. Bladstilken 7-15 mm montana
" " under 7 mm 4.
 4. Bægeret mindst 4 mm 5.
" " under 4 mm officinalis
 5. Blomsterstilken 4-8 mm chamaedrys
" " 1-2 mm micrantha
 6. Bladene stilkede 7.
" " siddende, de øvre undertiden stilkede 8.
 7. Klasen dunet. Kronen 10-12mm bred, bleggrød dabneyi
" " glat. Kronen 5-7mm bred, mest blå beccabunga
 8. Kraftig plante. Stænglen 5-15mm tyk. Kronen 5-8mm bred linkiana
- Spinklere planter. Stænglen 1-5mm tyk. Kronen 3-5mm bred 9.

9. Enårig med elliptisk kapsel anagalloides
Flerårig med ægformet til rund kapsel 10.
10. Klaserne ofte spredte. Bladene m.m. linjeformede scutellata
" " modsatte. Bladene m.m. lancetformede 11.
11. Stilkene vandret udstående. Blomsterne lyserøde catenata
" " skråt oprette. Blomsterne lyseblå anagallis-aquatica
12. Flerårig. Liggende med opstigende klaser ... serpyllifolia
Enårig 13.
13. Blomsterne enlige i bladhjørnerne 14.
" " i endestillede klaser 18.
14. Bladene med 3-9 lapper 15.
" " rund- eller savtakke 16.
15. Kapslen glat. Kronen blå eller lyslilla hederifolia
" " randhåret. Kronen hvid cymbalaria
16. Kapseludrandingen stump- til retvinklet persica
" " spidsvinklet 17.
17. Kronen oftest bleg. Kapslen kun med lange kirtelhår 17.
Kronen blå. Kapslen også med korte hår agrestis
18. Stængelbladene mest håndfligede triphyllos
" " takkede 19.
19. Planten m.m. glat. Bladene aflange peregrina
" " håret. Bladene ægformede 20.
20. Frugstilken højst $\frac{1}{2}$ x bægeret arvensis
" " 2-3 x bægeret acinifolia

Veronica serpyllifolia L. 2 underarter:

ssp. *serpyllifolia*: Klaserne med 20-40 blomster, uden kirtler. Kronen 6-8mm, hvid eller blegblå. Az Lu: N og C.

ssp. *humifusa* (Dickson) Syme: Klaserne med 7-15 blomster, kirteldunede. Kronen 7-10mm, blå. Over 1700m. NV.

V. officinalis L. Løgeærenpris. Az: MTPJF. Lu: N og CØ.

✱ *V. dabneyi* Hochst. Som den foregående, men glat bortset fra klaserne. Bladene mørkegrønne ovenpå, lidt læderagtige. Az: MFC

V. chamaedrys L. Tveskægget ærenpris. N.

✱ *V. micrantha* Hoffm. & Link 25-70cm. Som den foregående, men stænglen ensartet håret. Kronen 7mm bred, hvid med lyserød midte. Fugtige og skyggefulde steder. N og CØ.

V. montana L. Bjergærenpris. NV: Minho-flodens bredder.

V. scutellata L. Smalbladet ærenpris. N og CV.

V. beccabunga L. Tykbladet ærenpris. N og C.

V. anagalloides Guss. Dydærenpris. 10-30cm. Ligner lancetbladet ærenpris, men stænglerne svampede (hule hos a.a.), ofte rødligt anløbne. Alle blade siddende, smalt lancetformede. Blomsterstilken ca. = støttebladet. NØ, C og S.

V. anagallis-aquatica L. Lancetbladet ærenpris. Az: FL. Lu

V. linkiana Franco (*V. anagallis-aquatica* var. *elata* Hoffm. & Lk.) 35-80cm. Stænglen hul. Bladene 4-12x1-4 $\frac{1}{2}$ cm, æg- til aflangt lancetformede. Kronen hvid med blå årer. Az: T. Lu: NV, C, SØ.

V. acinifolia L. Udspærret ærenpris. 5-15cm. Opret. Støttebladene højst af blomsterstilkens længde. Kronen 2-3mm, blå.

V. triphyllos L. Trefliget ærenpris. NØ.

V. arvensis L. Markærenpris. Az Lu

V. peregrina L. Vandærenpris. 5-25cm. Bladene helrandede eller svagt takkede. Klasen uskarpt afgrænset. Kronen 2-3mm bred, hvidlig. Az: SMTFJ. Lu: NV og C.

V. agrestis L. Flerfarvet ærenpris. Az: SMTFC. Lu: N og CV.

Veronica polita Fr. Blank ærenpris. NØ, C og SØ.

V. persica Poiret Storkronet ærenpris. Az Lu

V. hederifolia L. Vedbendærenpris. 2 underarter:
ssp. triloba (Opiz) Celak.: Frugtstilkens højst $2\frac{1}{2}$ x bageret. Kronen mørkeblå med hvid midte. N og C. Trelappet ærenpris.
ssp. hederifolia: Frugtstilkens 3-7 x bageret. Kronen blegblå med hvid midte. SV.

V. cymbalaria Bodard Hvid ærenpris. 5-40cm. Bladene runde med 5-9 lapper, ofte rødligt anløbne nedenunder og noget hjerteformet grund. Kronen 6-10mm bred. C og SV.

Hebe salicifolia (Forster) Pennell Busk op til $2\frac{1}{2}$ m. Hvide ærenprisblomster i 10-20cm lange klaser. Bladene smalt lancetformede 5-8 x så lange som brede, 5-15x1-2 $\frac{1}{2}$ cm. (Az): MJ

Sibthorpia. Kilderanke. Liggende og rodslående flerårige med spredte, rundtakkede, nyreformede til runde blade og spredte, hjulformede, kortørede, ret regelmæssige blomster.

Sibthorpia europaea L. Hvid kilderanke. -40cm. Bladene 8-25mm, med 7-13 takker. Blomsterstilkens under 12mm. Kronen $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm bred, hvid til flødefarvet. Az: MTGJFFLC. Lu: N, C og SV.

S. peregrina L. Staunings skæg. -80cm. Bladene 15-50mm, med 17-35 takker. Blomsterstilkens over 35mm. Kronen 9-13mm bred, gul. (Lu)NV og CV (Sintra).

Melampyrum pratense L. Alm. kohvede. N.

Euphrasia. Øjentrøst.

1. Flerårig. Bladene med indtil 12 par tænder. Azorerne 2. Enårig. Bladene med højst 7 par tænder. Portugal 3.
2. Stængelbladene m.m. runde. Bageret højst 7 $\frac{1}{2}$ mm grandiflora
" " trekantede. " ca. 9 $\frac{1}{2}$ mm azorica
3. Blade og bægre kirtelhårede. Kronen hvid hirtella
" " uden kirtelhår. Kronen gul mendoncae

• Euphrasia grandiflora Hochst. -40cm. Kronen 13-16mm, lyslilla. Kapslen 6-7 $\frac{1}{2}$ mm, omvendt hjerteformet. 750-1000m. Az: TJFF

• E. azorica Watson Kronen 15-17mm, hvid. Kapslen 10mm, med spids, vreden som moden. Az: LC

E. hirtella Jordan Ladden øjentrøst. 5-20cm. U- til fågrenet. Bladene runde til bredt ægformede med 3-6 par tænder. NØ. M.sj.

• E. mendoncae Samp. -17cm. Bladene rudeformede med 2-5 par tænder. Kronen 5 $\frac{1}{2}$ -6 $\frac{1}{2}$ mm. TM: Mellem Portelo og Montezinho.

Odontites. Rødttop og Guldtop.

1. Kronen rød. Bladene tandede 2.
" gul. " med 0-2 par tænder 3.
2. Bladene 3-8mm brede. Kronen rød verna
" 2-4mm " " rødlig lilla virgata
3. Kronen 8 $\frac{1}{2}$ -12mm. Bladene $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm brede tenuifolia
" 5-6 mm. " 1-4 mm " viscosa

Odontites tenuifolia (Pers.) G. Don f. 10-50cm. Tæt tiltrykt dunet enårig. På blade på indtil 1cm. Udbredt.

O. viscosa (L.) Clairv. 20-60cm. M.m. kirteldunet enårig. Bladene 1 $\frac{1}{2}$ -4cm. CV og CS.

O. verna (Bellardi) Dumort Rødttop. 2 underarter:
ssp. verna: Tidlig rødttop. Bladene bredest nær grunden. Støttebladene 10-15mm, længere end blomsterne. NV.
ssp. serotina (Dum.) Corb.: Høstrødttop. Bladene bredest noget fra grunden. Støttebladene 7-10mm, ikke længere end blomsterne.

O. virgata Lange 30-70cm. Med tætte, korte, nedadrettede hår.

Med mange og lange grene. Bladene 1-2cm x 2-4mm, tæt krushåret dunede. Kronen 6-8mm. NV og CØ.

Bartsia aspera (Brot.) Lange Ru sorttop. 30-100cm. Ru, kirteldunet flerårig med rynkede, ægformede blade på 1-3cm. Støttebladene linje-lancetformede, rødlig, kortere end bageret. Blomsterne skjalleragtige, 15-20mm, gule, senere rødbrune. C.

Parentucellia viscosa (L.) Caruel Engguldtop. 10-50cm. Kirteldunet enårig. Bladene som skjallers, kronen 15-25mm, gul og rødttopagtig. Klasen alsidig. Az: SMTGJFF. Lu: Udbredt.

P. latifolia (L.) Caruel Stenrødttop. 3-25cm. Minder mest om en rødttop, men klasen alsidig og bladene omvendt ægformede med 2-4 par ret dybe tænder. Udbredt.

Bellardia trixago (L.) All. Rosenmund. 5-50cm. Kirteldunet enårig. Vækst og blade som Skjaller. Kronen 20-25mm, hvid med lyst rødlig overløbe. Az: SM. Lu: Udbredt.

Pedicularis silvatica L. Mosetrolurt. Bageret med 4 tænder. Kapslen 10-15mm. 2 underarter:
ssp. silvatica: Stænglen glat eller med 2 hårstriber. Bageret glat. NV og CØ.

ssp. lusitanica (Hoffm. & Lk.) Cout.: Stænglen m.m. jævnt dunet. Bageret håret langs ribberne. N, C og SV.

P. palustris L. Engtoldurt. Bageret toløbet. Kapslen 15-20mm. TM: Bragança-området. M.sj.

Rhinanthus minor L. Liden skjaller. N.

GLOBULARIACEAE

Globularia valentina Willk. Ret lav, stedsegrøn, flerårig plante med omvendt ægformede blade med bølget rand i roset samt på en 10-120cm høj stængel med små, lyseblå blomster i et enkelt hoved med svæblade. NØ og CV.

ACANTHACEAE

Acanthus mollis L. Blød bjørnetidsel. 25-100cm. Staude med 20-60cm lange grundblade, der er lappet-fligede. 4-5cm store, hvide og rødårede maskeblomster uden overløbe i et tæt, 30x3 cm stort aks med 4cm store, ægformede støtteblade. (Az): MTF. Lu

MARTYNIACEAE

Proboscidea louisianica (Miller) Thell. Gemsehorn. 50-80cm. Liggende, klæbrigt-dunet enårig. Bladene 1-3cm nærmest runde med skævt hjerteformet grund, helrandede eller bølgede. Kronen ca. 5cm, hvid eller gullig, rødplettet og næsten hjulformet. Kapslen 6-10cm med horn på 8-20cm. (Lu): Nær Elvas.

OROBANCHACEAE

Cistanche phelypaea (L.) Cout. Kvellerkvæler. 20-100cm. Glat og stærkt gul snylteplante. Kronen m.m. regelmæssig og 5-lappet. På forveddede Salturter. CS og S.

Orobanche. Gyvelkvæler.

1. Kronens grundfarve blålig eller blå 2.
" " ikke blå eller lilla 8.
2. Hver blomst med 1 støtteblad og 2 bagerblade amethystea
" " " 1 " , 2 forblade og 2 ofte
kløvede bagerblade 3.
3. Bageret 8-15 mm purpurea
" 6-8 mm 4.
4. Støvnkapperne m.m. tæt hårede. Bladene 10-20mm trichocalyx
" m.m. glatte. Bladene 6-12mm 5.
5. Stænglen 4-7mm tyk forneden, mørklilla rosmarina
" $\frac{1}{2}$ -4mm " " , hvidgul eller blåanløben 6.

6. Kronen 17-23mm, røret 5-6mm bredt i spidsen *mutelii* 7.
- " 10-15mm, " 3-4mm " " " 7.
7. Oftest ugrenet. Underlæbens tænder spidse *nana*
- " grenet. " " butte *ramosa*
8. Kronen skinnende mørkerød indvendigt 9.
- " ikke således 11.
9. Kronen m.m. glat, mest mørkerød udvendigt *sanguinea* 10.
- " kirteldunet 10.
10. Kronen gullig udvendigt *gracilis*
- " mørkerød udvendigt *foetida*
11. Støvfanget gult (lyserødt eller hvidt) 12.
- " lillat (rødt eller orange) 18.
12. Underlæben kirtelrandhåret *rapum-genistae* 13.
- " ikke " 13.
13. Kronen lidt opsvulmet ved grunden, tilsmalnet fortil hederæ 14.
- " ikke særligt tilsmalnet fortil 14.
14. Bladene bredt ægformede til ægformet-aflange ... *latisquama* 15.
- " ægformede til lancet-linjeformede 15.
15. Kronen 22-30mm, klokkeformet *crenata* 16.
- " 10-25mm, rørformet 16.
16. Stængelgrunden m.m. opsvulmet. Kronen ensfarvet gul *densiflora*
- Stængelgrunden lidt opsvulmet. Kronen oftest anløben 17.
17. Overlæben lige fremadrettet *minor*
- " med m.m. opadbøjede kronflige *amethystea*
18. Bægeret 5-8mm, med 2 ens brede, trekantede tænder *clausonis* 19.
- " 8-16mm, med smallere, ofte uens tænder 19.
19. Kronen med lyserødt, rødt eller brunt anstrøg 20.
- " " lillat anstrøg 21.
20. Bægerfligene 3-4-årede, spidsen ej trådformet *amethystea*
- " 1-årede, med trådformet spids *calendula*
21. Overlæben lige fremadrettet 22.
- " med m.m. opadbøjede kronflige 23.
22. Blomsterne udstående *maritima*
- " opret-udstående *minor*
23. Kronens største knæk nær grunden *amethystea*
- " " " spidsen *loricata*

Orobancha ramosa L. Grenet gyvelkvæler. 5-30cm. Bægetænderne tilspidsede, mest kortere end røret. C og SØ.

O. nana (Reuter) Noë Lidet gyvelkvæler. 5-15cm. Bægetænderne tråd-sylformede i spidsen, mest så lange som røret. NØ, C og S.

O. mutelii Schultz 7-20cm. Stænglen ofte grenet. Bægetænderne tilspidsede, ca. af rørets længde. C og SØ.

O. rosmarina G.Beck Rosmaringyvelkvæler. 10-25cm. Kronen 15-18mm, sammenkneben midtpå, gul nedenfor og lilla ovenover indsnørningen. På Rosmarin. CV og CS.

O. trichocalyx (Webb & Berth.) G.Beck 20-40cm. Bægetænderne 2-3 x røret. Kronen kirtelhåret, næsten opret forneden, udstående foroven, med stærkt divergerende læber, hvid nederst og lilla yderst. På Ørnebregne og andre planter. EJ I Lu.

O. purpurea Jacq. Høllikegyvelkvæler. 20-50cm. Kronen blålilla, mørkåret mod spidsen, 18-24mm. På Bynke og Borst. NV og CV.

O. crenata Forsskål Bønnegyvelkvæler. 20-40cm. Kronen m.m. glat, hvid og lillaåret på læberne. Underlæbens midtflig ca. 2 x de ydre. Stænglen 12mm tyk. På dyrkede ærteblomster. (Az): T. Lu

O. densiflora Reuter Tæt blomstret gyvelkvæler. 15-40cm. Akset 5-10x3-3mm, kirteldunet til -laddent. Kronen 10-18mm, lysegul. På Ærteblomster, undertiden på Kurvblomster. CV. Sj.

O. amethystea Thuill. Ametystgyvelkvæler. 20-40cm. EJ I Lu. *ssp. amethystea*: Bægerfligene 1-årede, trådformede. Kronen mest lillaanløben. Støvfanget rødlillat eller gult. EJ I Lu.

ssp. castellana (Reuter) Rouy: Bægerfligene 3-4-årede, ikke trådformede. Kronen mest rødt eller brunt anløben. Støvfanget rødlillat. Mest på Fingerbøl. EJ I Lu.

Orobancha calendulae Pomel Morgenfruegyvelkvæler. Kronen 12-20mm bleggul, hyppigt rødbrunt året og anløben. Støvfanget rødlillat eller rødligt. På Kurvblomster m.m. C og S.

O. loricata Rechb. Bittermælksgyvelkvæler. 15-35cm. På Kurvblomster, Gulerod, Vikke m.m. C og S.

O. maritima Pugsley Stænglen mest rødlilla. Akset mest tæt. Kronens ryglinje ret lige. Underlæben ofte med 2 gule knopper. Kystnær. C og S.

O. minor Sm. Kløverggyvelkvæler. 10-15cm. Kronen 10-16mm. Mest på Kløver. Az: MT. Lu

O. clausonis Pomel Krapgyvelkvæler. 15-40cm. Kronen 15-17mm med m.m. udelte overlæbe. Støvfanget orange til lilla. På Rubiacéer.

O. hederæ Duby Vedbendgyvelkvæler. 15-50cm. Kronen 13-16mm, lidt flaskeformet, m.m. glat, gulligbrun og lillaanløben. På Vedbend. NV og C.

O. latisquama (F.W.Schultz) Batt. 20-40cm. Støttebladene 17-25mm, rødlilla anløbene. Kronen 22-35mm, bleggul, lillaanløben. Støvtrådene udgår 7-10mm over grunden. På Rosmarin, Cistus og andre buske. CV.

O. rapum-genistae Thuill. Høj gyvelkvæler. 30-80cm. Kronen 20-23mm, bleggul til rødlig. Blomsterne stinkende.

På Ærteblomster. 2 underarter:

ssp. rapum-genistae: Støttebladene mindst $1\frac{1}{2}$ x kronen. Overlæben tydeligt tolåbet, m.m. opret. På Cytisus og Lygos. N.
ssp. benthamii (Timb-L.) Fourn. Støttebladene under $1\frac{1}{2}$ x kronen. Overlæben næsten hel, fremadrettet. N.

O. gracilis Sm. 20-50cm. Kronen 16-18mm, gullig med røde årer og rand. Overlæben 2-låbet og fremadrettet. Mest på Ærteblomster.

O. foetida Poiret Stinkende gyvelkvæler. Blomsterne stinkende. Overlæben tolåbet med oprette lapper. På Ærteblomster. C og S.

O. sanguinea C.Presl Blodrød gyvelkvæler. 10-40cm. Kronen med gul grund, ellers mørkerød eller rødlilla. (Az): T.

LENTIBULARIACEAE

Pinguicula vulgaris L. Alm. vibefedt. NV.

P. lusitanica L. Bleg vibefedt. Overvintrer som roset. Bladene 1-2½cm x 3-8mm, stærkt indrullede. Blomstestilkene 6-15cm. Kronen 7-9mm, lyserød til lyslilla, med gult svælg. N, C og SV.

Utricularia australis R.Br. Slank blærerod. NV, C og S.

U. subulata L. Landplante med underjordisk, hårtynd stængel. Bladene ofte visne under blomstringen, 10-20x½mm. Kronen 8-9mm, med 3-låbet underlæbe. Støttebladene skjoldformede. Fugtigt sand. (Lu): BL. Sj.

U. gibba L. Smålåbet blærerod. Vandplante. Kronens overlæbe 3-4mm bred, kronen 5-7mm. 1-3 blomster. Vingede frø. CS og SV.

MYOPORACEAE

Myoporum. Emubusk. 1-8m. Busk eller træ. Glat med spredte, stedsegrønne, blade med skinnende overside. 5-9-blomstrede kvaste i bladhjørnerne. Kronen 10-11mm bred, hvid med små rødlilla prikker, næsten regelmæssig, butlappet og 5-tallig.

Myoporum tenuifolium G.Forster Bladene lancetformede, 5-10cm, oftest helrandede. tilspidsede. 4 støvdragere. (Az): SMTJGL.(Lu)

Myoporum tetrandrum (Labill.) Domin Bladene omvendt ægformede, 2½-5x1-2½cm, butte og brodspidsede, savtakke i yderste halvdel. 5 støvdragere. (Lu): CV og CS.

PLANTAGINACEAE

Plantago. Vejbred.

1. Bladene modsatte 2.
" i roset. Sjældent med spredte stængelblade 3.
2. Kirteldunet enårig afra
Bløtdunet halvbusk sempervirens
3. Bladene ægformet-elliptiske major
" lancet- til linjeformede 4.
4. Bladene fligede til tandede 5.
" helrandede 7.
5. Bladet med båndformet midterdel og veludviklede flige,
eller med tænder og lapper coronopus
Bladet lancetformet og tandet 6.
6. Bladet bredest foroven, med 3-4 par tænder macrorrhiza
" " midtpå, med 9-12 " " serraria
7. Enårig 8.
Flerårig 10.
8. Nedre støtteblade 6-8mm, sylformede bellardii
" " 2½-5mm, ikke sylformede 9.
9. Skaftet stribet lagopus
" trindt loeflingii
10. Bladene m.m. lancetformede, 5-50mm brede 11.
" linjeformede 13.
11. Støttebladene glatte eller korthårede lanceolata
" lødne 12.
12. Akset kugle- til ægformet lagopus
" cylindrisk albicans
13. Rodstokken ugrenet. 1 roset 14.
" grenet. Flere rosetter 15.
14. Bladene 10-23cm x ½-3mm maritima
" 4-9cm x 0,2-0,8mm algarbiensis
15. Akset 4-7mm bredt. Støttebladene hårede almogravensis
" 2-4mm " " glatte til dunede 16.
16. Bladene m.m. trekantede, mest stivbørstede radicata
" flade, glatte og svagt randhårede penyalarensis

Plantago major L. Glat vejbred. 2 underarter:

ssp. major: Bladene tykke, mørkegrønne, med 5-9 ribber, halvglatte, med m.m. hjerteformet grund. Az: SL. Lu: NV og C.

ssp. intermedia (DC.) Arc.: Bladene tyndere, gulgrønne, med 3-5 årer, oftest dunede, med kileformet grund. Az Lu: Alm.

P. coronopus L. Fliget vejbred. 3 underarter:

ssp. coronopus: Bladene 3-16cm. Skaftet 3-25cm. Støttebladene med lang, sylformet spids. Az Lu: Alm.

ssp. occidentalis (Pilger) Franco: Bladene 2-5cm x 3-10mm, med 1-3 par tænder eller lapper. Skaftet 3-10cm. Støttebladene ægformede og spidse. Kystområder. NV, CV og SV.

ssp. ceratophylla (Hoffm. & Link) Franco: Bladene 12-28cm, fjerfligede i den yderste 1/3-½. Skaftet 25-50cm. C og S.

P. macrorrhiza Poir. Spidstakket vejbred. 5-20cm. Flerårig. Bladene 7-9x1cm, kødede og stive, randhårede og hårede. Skaftet gulligt, 1-2 x bladene. Akset cylindrisk, 2-4cm. Klitter. SV. Sj.

P. serraria L. Savbladet vejbred. 10-30cm. Flerårig. Bladene 5-20x½-4cm, regelmæssigt savtakke. Aksene 6-10cm. C og S.

P. maritima L. Strandvejbred. NV.

- ⑧ P. algarbiensis Samp. 9-18cm. Bladene stive og noget stikkende, m.m. trinde og længdefurede, svagt trekantede yderst, sorte som tørre. Akset 15-33mm. Ag

- ⑧ Plantago almogravensis Franco 6-16cm. Bladene $1\frac{1}{2}$ -5cm x 0,5-0,7 mm, stive, tilspidsede og stikkende, med furet underside, dog trinde yderst. Skafterne 4-12cm, tiltrykt hårede. SV.
- P. radicata Hoffm. & Link Bladene $1\frac{1}{2}$ -8cm x 0,2-0,5mm, lidt stive, med 3 ribber, adskilte af furer. 3 underarter:
- ssp. radicata: Bladene $1\frac{1}{2}$ -3cm. Skafterne $3\frac{1}{2}$ -9cm. Støtteblade æg-lancetformede og tilspidsede. Mest 500-900m. N.
- ssp. acanthophylla (Decne.) Franco: Bladene 3-8cm. Skafterne 10-14cm. Støtteblade ægformede og spidse. Mest 80-500m. N.
- ssp. monticola (Samp.) Franco: Bladene 0,4-1,6cm. Skafterne $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ cm. Støtteblade ægformede. 1000-1415m. NV.

P. penyalarensis Pau Jordstænglen danner en 1-5cm bred pude. Grenene med visne bladrestes. Bladene 5-20x0,4-1mm, noget stive, sorte som tørre. Skafterne 1-6cm, gulbrune. Akset 4-25mm. Støttebladene mørkebrune. Over 1650m. NV.

P. lanceolata L. Az Lu: Alm.

P. lagopus L. Harefodsvejrbred. Bladene lancetformede, 3-7-arede. Aksene først runde til ægformede, senere noget forlængede. 2 ssp.: ssp. lagopus: 1-flerårig rosetplante. Bladene 5-12cm, hårede. ssp. cylindrica (Boiss.) Franco: Flerårig. Med stængel på 2-25cm. Bladene 10-20cm, glatte eller spredthårede. Akset 2-8cm. C og S.

P. albicans L. Hvidbladet vejrbred. 10-30cm. Jordstænglen ofte grenet. Bladene smalt lancetformede til næsten linjeformede, 5-8 mm brede, ofte bølgede, silke-uldhårede. Skafterne ca. 2 x blade-ne, trinde og fildede. S.

P. loeflingii L. Bladene 2-7cm x 1-7mm, 3-arede. Skafterne mest kortere end bladene. Forreste bagerblade helt hindeagtige, glatte kun med årer i den nedre $\frac{1}{4}$. NØ og SØ. Sj.

P. bellardii All. Røvehalevejrbred. 3-10cm. Som lagopus, men bladene ofte smallere og aksene lidt længere. Udbredt.

P. afra L. Lopefrø. (P. psyllium L.) 3-15(-40)cm. Bladene 3-8cm x 1-3mm. Mange langstilkede, ægformede aks på 1-2cm fra de øvre blad hjørner. Udbredt.

P. sempervirens Cr. Spergelvejrbred. -40cm. Ofte stærktgrenet. Bladene 1-6cm x 1mm. Aksene som hos foregående. NØ: Foz-Tua.M.sj.

Littorella uniflora (L.) Asch. Strandbo. Az: MTPFC. Lu: NV og CV

CAPRIFOLIACEAE

Sambucus ebulus L. Sommerhyld. Stauder på 80-150cm. Fodflige til stede. Støvknapper mørklilla. Udbredt.

S. nigra L. Alm. hylå. Udbredt.

Viburnum tinus L. Vintersnebolle. 1-3m. Busk med modsatte og helrandede blade på 4-14cm med glat og skinnende overside og dunet til glat underside. Flødefarvede blomster i en 6-10cm bred halvskærm, 5-9mm brede og ensartede, lyserøde udvendigt, hvide indvendigt. 2 underarter:

ssp. tinus: Bladene aflangt ægformede til lancetformede. Lu

ssp. subcordatum (Trelease) Silva: Bladene ægformede til ægformet rund, med svagt hjerteformet grund. Az: SMTFFLC

Leycesteria formosa Wall -2m. Bladene ægformede, helrandede til savtakke, tilspidsede, 5-15cm. Kransstillede hvide eller lys-lilla blomster på $1\frac{1}{2}$ -2cm i hængende, endestillede aks med store, lilla højblade på $1\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ cm. Bageret uregelmæssigt 5-lappet. Kronen regelmæssigt dragtformet. (Az): M

Lonicera. Gedeblad. Kun slyngende arter her.

1. Blomsterne 2 sammen i bladnørnerne japonica 2.
" i kranse eller hoveder

2. Øverste 2 blade under blomsterstanden er frie periclymenum
" " " " sammenvoksede 2.
3. Bladene stedsegrønne. Hovederne siddende implexa
" løvfældende. " stilkede etrusca

Lonicera japonica Thunb. Stuegedeblad. Halvt stedsegrøn. Kvistene hårede. Blomsterne i par på $\frac{1}{2}$ -1cm lange stilke. Kronen 3-5cm, hvid og lillaanløben, kirteldunet. Bærret sort. (Az)(Lu)

L. implexa Aiton Stedsgrøn vedvindel. Stænglerne glatte. Bladene skinnende mørkegrønne ovenpå, blågrønne nedenunder. Sidden-de blomsterstand med flere sammenvoksede bladpar under sig.

L. etrusca G.Santi Stilket vedvindel. Unge kviste dunede. Bladene blå- eller hvidgrønne med ofte fintdunet underside. (Az): SPTJG. Lu: NØ, C og S.

L. periclymenum L. Vedvindel. 2 underarter:
ssp. periclymenum: Grenene glatte, dunede eller hårede. N,C,SØ
ssp. hispanica (Boiss. & Reuter) Nyman: Grenene tæt kirtelhårede. Bladene hårede på begge sider, især unge. NØ, C og SV.

VALERIANACEAE

Valerianella. Vårsalat.

1. Alle støtteblade bredt hindekantede, æg- eller hjerteformede, spidse, bredt hindekantede, ofte langt randhårede 2.
I det mindst de nedre støtteblade m.m. aflange og butte, svagt til ikke hindekantede og højst svagt randhårede 4.
2. Frugten med en tandet krone af frugtens længde 3.
" uden eller med en kortere krone pumila
3. Frugtens krone halvt delt coronata
" næsten helt delt discoidea
4. Frugten med 3 store, uens, krogede horn echinata
" anderledes 5.
5. Støttebladene aflangt-spatelformede, butte 6.
" linje-lancetformede, spidse 8.
6. Frugten med en tydelig længdefure carinata
" uden længdefure 7.
7. Frugten længere end bred lusitanica
" mindst så bred som lang locusta
8. Frugten med et 6-tandet bager eriocarpa
Bageret reduceret til en enkelt tand 9.
9. Bageret af frugtens længde, skævt kraveformet muricata
" kortere end frugten 10.
10. Frugten 0,8-1,2mm. Bageret er en utydelig rand microcarpa
" 1,5-2mm. Bageret tydeligt dentata

Valerianella echinata (L.) DC. Hornet vårsalat. 5-30cm. Kronen lyserød. Frugtens store horn 2-3 x de to mindre. NØ og SØ. Sj.

V. locusta (L.) Laterrade Tandfri vårsalat. NV og C. Sj.

V. lusitanica Font Quer 8-20cm. Ligner den foregående, men frugten ægformet aflang og usymmetrisk. NØ.

V. carinata Loisel. Kølet vårsalat. 10-30cm. Kronen bleglilla. Bageret reduceret til en ganske kort tand. NØ, C og SV.

V. pumila (L.) DC. Furet vårsalat. 10-40cm. Blomsterstanden 3-4 x gaffeldelt. Kronen lyserød. Frugten halvkugleformet, but trekantet, oftest uden krone. SV. M.sj.

V. coronata (L.) DC. Kronvårsalat. 10-30cm. Bladene ofte fligede eller groft tandede. Blomsterne lyst rødlilla. Frugten stivhåret med netåret bager. NØ og C.

V. discoidea (L.) Loisel. Pindsvinevårsalat. 10-30cm. Som den foregående, men bagerkronen med 6-12 uregelmæssige og oftest hagekrummede tænder. C og S.

Valerianella microcarpa Loisel. Småfrugtet vårsalat. 5-25cm. Frugten oftest dundet, med en kort, bred og but bægeretand. NV, CS.
V. dentata (L.) Pollich Tandet vårsalat. 10-30cm. Bægeret kort og skævt afskåret med uens tænder. Az: PT. Lu: CV og CS.
V. muricata (Stev.) Loudon Ligner den følgende undtagen på frugtens Krave. NØ, S.

V. eriocarpa Desv. Uldfrugtet vårsalat. 10-30cm. Blomsterne lyserøde. Frugten ofte stivhåret. Øvre stængelblade med tandet grund. Støttebladene i frugt oprette og længere end frugterne. Ag

Fedia cornucopiae (L.) Gaertner Læbebaldrian. 10-30cm. Glat og noget kødet, flere gange gaffelgrenet enårig med spatelformede til elliptiske blade. Blomsterne i tætte knipper på kølleformet opsvulmede stilke. Kronen 8-16mm, m.m. tolåbet, stærkt rødlig, sjældent lyserød. C og S.

Valeriana. Baldrian.

1. Øvre stængelblade hele, sjældent tredelte montana 2.
- " " fjersnitdelte
2. Kronrøret $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ mm dioica 3.
- " $3\frac{1}{2}$ -5 mm
3. Øvre blades afsnit m.m. lancetformede repens
- " " m.m. linjeformede tuberosa

Valeriana repens Host Krybende baldrian. (V. officinalis ssp. repens) NV.

V. tuberosa L. Knoldbaldrian. 15-40cm. Fortykket jordstængel med korte, knoldformede udløbere. Grundbladene elliptiske til ægformede, helrandede. En enkelt, tæt, bleggrød halvskærm, $2\frac{1}{2}$ cm bred. CV og CS.

V. dioica L. Tvebo baldrian. NV. Minho-floddalen.

V. montana L. Bjærgbaldrian. 12-50cm. Alle blade næsten altid helrandede, de nedre æg- til rudeformede, det ene øvre par linjeformet. Blomsterne hvide eller lyserøde. NV.

Centranthus. Sporebaldrian. Kronen med en spore eller udvækst på det lange Kronrør. Kronen rød eller lyserød (sjældent hvid).

Centranthus ruber (L.) DC. Rød sporebaldrian. 30-70cm. Glat, blagrøn flerårig. De større blade 7-12cm, ægformet trekantede, de øvre linje-lancetformede. Kronrøret 7-10mm, sporen 5-10mm. Kronen rød. (Az) Lu

C. calcitrapae (L.) Dufr. Fliget sporebaldrian. 4-40cm. Enårig. Bladene gennemgående smalt fjerfligede. Kronen lyserød, 2mm, med en kort spore midt på røret. 2 underarter:
 ssp. calcitrapae: Frugten glat. (Az): P. Udbredt.
 ssp. trichocarpus Richardson: Frugten håret. CØ og S.

DIPSACACEAE

1. Stænglen tornet Dipsacus 2.
- " uden torne
2. Svøbbladene $\frac{1}{2}$ sammenvoksede Pycnocomon 3.
- " frie
3. Kronen 5-delt 4.
- " 4-delt 5.
4. Bægerbørsterne fjerhårede Pterocephalus
- " ikke fjerhårede Scabiosa
5. 8-16 bægerbørster Knautia 6.
- " 0-5
6. Svøbbladene i flere end 3 rækker Cephalaria 7.
- " i 1-3 rækker
7. Bægeret med 4-5 børster Suocisa
- " uden børster Succisella

Cephalaria leucantha (L.) R. & S. Hvidt skælhovede. -lm. Flerårig med lyreformede fjerfligede eller -snitdelte blade. Kronen 10-15 mm, gul eller hvid. CS og SØ. Sj.

Dipsacus fullonum L. Gærdekartebole. N og C.

D. sativus (L.) Honkeny Ægte kartebolle. 1-1 $\frac{1}{2}$ m. Som den foregående, men avnerne kortere end blomsterne og med tilbagebøjet spids. (Lu): Omkring Coimbra.

D. comosus Hoffm. & Link 30-270cm. Stængelbladene fjerfligede, de øverste helrandede og linjeformede. Avnerne tæt spindelvævshårede og randhårede. C og S.

Succisa pratensis Moench Djævelsbid. NV og CV.

S. pinnatifida Lange Fliget djævelsbid. Grundbladene takkede; de mellemste stængelblade lyreformet delte. Stænglen tiltrykt håret. NV og SV.

Succisella carvalhoana (Mariz) Baksay 60-120cm. Grundbladene omvendt æg-lancetformede, takkede; stængelbladene smalle. Kurvene 1-1 $\frac{1}{2}$ cm brede, blegblå. Kær og sumpe. NV og CV.

Knautia subscaposa Boiss. & Reuter Rosetten grøn i blomst. Bladene mest fligede. NØ og CØ.

K. nevadensis (Szabo) Szabo Rosetbladene visne under blomstringen. Alle blade rund- til savtaktede. NØ og CØ.

Pterocephalus diandrus (Lag.) Lag. (P. papposus p.p.) -45cm. Dundet enårig. Bladene 1 x delte og smalfligede. Svøbbladene ægformede. Kronerne blå eller lyslilla. N, C og SØ.

P. intermedius (Lag.) Cout. -80cm. Flerårig med 2 x delte blade. Svøbbladene linje-lancetformede. Kronerne bleglilla. C og S.

Scabiosa. Skabiose.

1. Underbægeret trindt og med 8 gruber. Enårige 2.
- " længdefuret, men ikke grubet 3.
2. Svøbbladene hele stellata
- " treklovede til fjersnitdelte monspeliensis
3. Bægerkransen med 8 ribber. Underbægerets ribber bredere opadtil. Frugthovedet m.m. aflangt 4.
- Bægerkransen med ca. 24 ribber. Underbægerets ribber jævnt brede. Frugthovedet kuglerundt 5.
4. Alle hovedets frugter med lange bægerbørster .. atropurpurea
- De ydre frugter uden eller med korte børster semipapposa
5. Bladene glatte og skinnende. Kurven $2\frac{1}{2}$ -4cm bred. Az nitens
- " uldhårede til dunede. " $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ cm bred 6.
6. Bægerbørsterne 1,5-2,5mm. Øvre blade 2-3 x delte .. triandra
- " 2,5-6mm. Øvre blade 1-2 x delte columbaria

Scabiosa stellata L. Stjærneskabiose. 20-60cm. Bægerkransen 6-9mm, tydeligt længere end underbægeret. 2 underarter:
 ssp. stellata: Mellemste stængelblade udelte og tandede. Kurvene 23-50mm brede. NØ, CØ og SØ.
 ssp. simplex (Desf.) Cout.: Mellemste stængelblade fjersnitdelte. Kurvene 19-25mm brede. Ag

S. monspeliensis Jacq. Kurvene 14-20mm brede. Bægerkransen 4-7 mm. Børsterne 8-16mm, 2-2 $\frac{1}{2}$ x kransen. NØ, CØ og SØ.

S. atropurpurea L. vejskabiose (S. maritima L.) 20-60cm. Nedre blade hele til lyreformede, mellemste og øvre fjerfligede. Mellemste blade med 4-8(11) par flige; endefligen ikke meget større. Az: FGT. Lu: Ikke Mi DL

S. semipapposa DC. (S. galianoi Devesa & al.) Nær foregående. Mellemste blade med 2-3(4) par flige; endefligen meget større. Ag BAI

Scabiosa triandra L. (*S. gramuntia*) Finbladet skabiose. Bladene tæt stivhårede, de nedre lyreformede. BL E

- *S. nitens* R. & S. 25-60cm. M.m. glat. Bladene lancetformede, spidse, dybt tandede; de øvre en sjælden gang delte. Kurvene 25-40mm brede, lyserøde til rødlig. Az: SMTJPLC

S. columbaria L. Dueskabiose. N.

Pycnocomon rutifolium (Vahl) Hoffm. & Link Rudeskabiose. -175cm. Flerårig. Bladene 1-2 x fjersnitdelte og smalfligede. Kurvene 1-2cm brede. Blomsterne lyserøde, gullige eller hvide. Kystnær. Ag

CAMPANULACEAE

1. Blomsterne uregelmæssige og tolæbede	2.
" regelmæssige	3.
2. Kronrøret mindst $\frac{1}{2}$ kløvet langs ryggen	Labelia
" ikke eller næppe kløvet	Laurentia
3. Blomsterne i hoveder med svøbblade	Jasione
" ikke i hoveder med svøbblade	4.
4. Frugtknuden og kapslen prismatisk, lang og smal	Legousia
" " " æg-, kugle eller pæreformede	5.
5. Dværgbusk. Kronen sammenkneben midtpå	Azorina
Urter. Kronen ikke " "	6.
6. Kronrøret langt og smalt, højst 2mm bredt	Trachelium
" bredt, mindst 3 mm bredt	7.
7. Bladene nyreformede og spidstakkede, sma	Wahlenbergia
" anderledes	Campanula

Campanula. Klokke

1. Enårig	2.
Flerårig	4.
2. Stivhåret. Blomsterne siddende, 3-5mm:	erinus
Glat til håret. Blomsterne stilkede, 5-25mm	3.
3. Kronen 5-6mm	transtagana
" 10-25mm	lusitanica
4. Bladene udstående hårede. Kronen klokke-hjulførm	
	primulifolia
Bladene m.m. glatte. Kronen m.m. tragtformet	5.
5. Mange blomster i top	rapunculus
Stænglerne 1-fåblomstrede	herminii

Campanula primulifolia Brot. 40-70cm. Stænglen stivhåret. Bladene rynkede, de nedre aflangt-lancetformede. Blomsterne i nøgler på 1-3 i en grenet stand. Kronen ca. 2cm, hvidlig ved grunden, 2 x bageret. Fugtige og skyggefulde steder. NV, C og SV.

- *C. transtagana* Fern. Liggende til opstigende, stærkt- og tyndgrenet. Åben og mangeblomstret top, blomsterstilkene indtil 5cm. Kronen med lilla årer. CØ og SØ. Øvre Tejo og Guadiana-dalene.

C. lusitanica L. 7-60cm. Stænglen opret og buget. Blomsterstilkene lange og trådformede. 2 underarter:

ssp. *lusitanica*: Stængelbladene m.m. butte, lidt omfattende. Kronen 10-20mm. NV og C.
ssp. *matriensis* (A.DC.) Franco: Stængelbladene spidse, med afskåret grund, de øvre med kileformet grund. Kronen 13-25mm.

C. rapunculus L. Rapunselklokke. -100cm. Bægertænderne meget lange. Kronen lidt længere end dem, ca. halvt delt. Udbredt.

C. herminii Hoffm. & Link 5-40cm. Løst tuet og halvglat. Grundbladene langstilkede, runde- til ægformede, til stede under blomstringen. Bægertænderne ca. $\frac{1}{2}$ x kronen. Over 1700m. NV.

C. erinus L. Tofarvet klokke. 5-25cm. Gaffelgrenet. Bladene 1-2 cm, omvendt ægformede med 2-3 par tænder, ofte modsatte. Planten

ligner en klokkeblomst meget lidt. Az Lu

- *Azorina vidalii* (Watson) Feer -2m. Glat, klæbrig dværgbusk med en endestillet bladros; under denne udgår en krans af grene, der ender i en klase eller top. Kronen 2,5-3,5cm plastikagtig, hvid, ofte lyserødt anløben. Kystklipper. Az: SMTJPLC

Legousia. Spejlblomst. Enårig, blå- til rødligblomstrede med kortstilkede, m.m. oprette blomster. Kronen ikke meget længere end de smalle bægterflige.

Legousia castellana (Lange) Samp. Ru spejlblomst. 35-70cm. Blomsterne i et løst aks. Kronen blå eller lilla, ca. = bægertænderne. Kapslen ikke tilsmalnet øverst. (Az): T. Lu: CØ og SØ

L. hybrida (L.) Delarbre Liden spejlblomst. 10-35cm. Blomsterne i halvskærm. Kronen blå til rødlig, ca. $\frac{1}{2}$ x bægertænderne. Kapslen tilsmalnet øverst. Bladene stærkt bølgede. NØ, C og SØ.

L. speculum-veneris (L.) Chaix Alm. spejlblomst. 10-40cm. Blomsterne i halvskærm. Kronen lilla, mindst = bægertænderne. Kapslen tilsmalnet øverst. Bladene næppe bølgede. (Lu): CV

Trachelium caeruleum L. Krophals. 40-100cm. Næsten glat flerårig med forveddet grund. Bladene ægformede, de større ca. 1,5 x så lange som brede. Blomsterne blålige, næsten metalliske, i tætte halvskærme. Kronrøret 9-12mm. (Az): MFL. Lu: NV, CV og S.

Wahlenbergia hederacea (L.) Rchb. Vedbendklokke. -30cm. Glat og spinkel, krybende flerårig. Bladene 5-15mm, vedbend- til spidslængsagtede. Blomsterne blegblå, 6-10mm, på lange stilke fra blad-hjørnerne. Fugtige steder. N, C og SV.

Jasione. Blåmunke.

1. Blomsterstilkene 0-0,7mm	sessiliflora
" 0,5-5mm	2.
2. 3-15(30)cm høj. Kurvstilkens øvre del oftest håret ..	crispa
10-60cm høj. Kurvstilkens øvre del oftest glat ..	3.
3. Stænglerne rodslående i blad-hjørnerne	laevis
" ikke rodslående	4.
4. Puder med slappe, udstrakte stængler	maritima
Stænglerne oprette eller opstigende	montana

Jasione montana L. Blåmunke. III-VIII. Alle provinser.

J. laevis Lam. Flerårig blåmunke. Med udløbere og talrige golde skud. Bladene tynde, næppe fortykkede i randen. VI-X. BA

J. maritima (Duby) Merino Klitblåmunke. 25-50cm høj. 30-40cm brede puder. Stænglerne ofte tæt kortbladede. Bladene m.m. tykke med fortykket rand, 6-10x1,5-3mm. Klitter. VI-VII. BL DL Mi

J. crispa (Pourr.) Samp. Lav blåmunke. Tættuet. Stænglerne ret fåbladede. Kurvsvøbet ofte lillat. 1600-2600m. VII-VIII. BB

J. sessiliflora Boiss. & Reuter (*J. serpentina*) Tykrandet blåmunke. 10-40cm. Bladene tykke med fortykket rand. 3 rækker svøbblade. 600-2030m. V-VIII. Ba BB Mi TM

Lobelia urens L. Bidende lobelie. 20-60cm. Næsten glat, opret flerårig. Bladet stængel med aflange, tandede blade. 10-15mm lange, blå blomster i en mangeblomstret, ofte grenet stand. Az: TFL. Lu: Alle provinser.

Laurentia gasparrinii (Tineo) Strobl (*Solenopsis laurentia*) Enårig stilklobelie. 6-20cm. Spinkel og glat enårig med ofte ugrenet og fåbladet stængel. Bladene 5-8x3-5mm, omvendt ægformede og m.m. rundtakkede. Blomsterne 4-8mm, på 2-7cm lange stilke, kongeblå med hvidt svælg. Fugtige steder. 0-700m. IV-VI. Ikke TM

1.	Skivekronerne rørformede		2.
"	tungeformede		103.
2.	Alle kroner rørformede		3.
	Randkronerne tungeformede		63.
3.	Enblomstrede kurve i kugleformede hoveder		Echinops
	Anderledes		4.
4.	Bladene tornede		5.
"	uden torne		18.
5.	Fnokken hårformet eller manglende		6.
"	fjerformet		11.
6.	Stængler og grene vingede		7.
"	"	uvingede	8.
7.	Kurvbinden tæt børstebeklædt		Carduus
"	uden børster		Onopordum
8.	I det mindste de ydre frugter uden fnok		Carthamus
	Alle frugter med fnok		9.
9.	Blomsterne gule. Kurven med et svøb af alm. blade	..	Cnicus
"	blå eller rødlilla		10.
10.	Blomsterne blå		Carduncellus
"	rødlilla		Silybum
11.	Frugten håret		12.
"	glat		13.
12.	Indre svøblade skinnende, randkroneagtige		Carlina
"	"	ikke således	Atractylis
13.	Kurvbinden tæthåret. Ydre blomster forøgede	...	Galactites
"	med ævner. Alle blomster m.m. ens		14.
14.	Mellemste og indre svøblade 5-18mm brede		Cynara
	Svøbladene $\frac{1}{2}$ -2mm brede		15.
15.	Bladranden helrandet mellem de store torne	...	Ptilostemon
"	finttornet		16.
16.	Bladoversiden hvidåret		Notobasis
"	grøn		17.
17.	Svøbladene med sidetorne		Picnomon
"	kun med endetorn		Cirsium
18.	I det mindste nogle blade modsatte		19.
	Alle blade spredte eller grundstillede		23.
19.	Blomsterne blå		Ageratum
"	ikke blå		20.
20.	Bladene helrandede og filtede		Micropus
"	tandede til fjersnitdelte		21.
21.	Kronerne lyserøde eller hvide		Eupatorium
"	brunlige		22.
22.	Fnokken består af 2-5 børster		Bidens
	Ingen fnok		Ambrosia
23.	Frugterne 10-35mm, tornbesatte, 1-få sammen		Xanthium
"	anderledes		24.
24.	Svøbladene ender i en hagekrummet torn		Arctium
"	anderledes		25.
25.	I det mindste de indre svøblade med et vedhæng		26.
	Alle svøblade uden vedhæng		30.
26.	Indre svøblade lyserøde, kronbladsagtige		Xeranthemum
"	"	ikke lyserøde eller kronbladsagtige	27.
27.	Kurvene 8-15cm brede. Blomsterne blå		Cynara
"	mindre		28.
28.	Kurvene kugle- til kogleformede		Leuzea
"	anderledes		29.
29.	Ydre frugter uden fnok, indre med børster	...	Cheirolophus
	Alle frugter med ensartet fnok		Centaurea
30.	Bladene håndstrengede		31.
"	fjerstrengede		32.
31.	Planten slyngende. Blomsterne gule	...	Senecio mikanioides
"	opret. Blomsterne hvidlige		Petasites

125. Kurvsvøbet i 2 rækker 126.
 " i flere rækker 127.
 126. Frugten afskåret foroven Tolpis
 " tilsmalnet foroven eller med næb Crepis
 127. Frugten tilsmalnet foroven. Med rodknolde Aetheorhiza
 " afskåret foroven. Uden " Hieracium

Ageratum houstonianum Miller Blåkvast. -60cm. Tæt dunet enårig med oftest hjerteformede blade. Få blå kurve i tæt halvskærm. Kurvsvøbet tæt dunet og lidt kirtlet. (Az): MP. (Lu): NV.

Eupatorium cannabinum L. Hjortetrøst. N og C.

E. adenophorum Sprengel Rudebladet hjortetrøst. Indtil 2m. Stængel og stilke med korte kirtelhår. Bladene hele, trekantede eller rudeformede og takkede. Kurvene 5-10mm brede, hvidlige. (Az): MTJFP. (Lu): NV, CV og SV.

Solidago virgaurea L. Alm. gyldenris. NV, C og S.

S. gigantea Aiton Sildigt gyldenris. (Az): TJP.

S. sempervirens L. Strandgyldenris. 30-200cm. Bladene ret kødede, de nedre m.m. stængelomfattende. Bladranden ikke randhåret. Stængelbladene 10-35cm. Kystklipper, 0-450m. Az: Alle øer.

Bellis. Tusindfryd.

1. Enårig med bladede stængler annua
 Flerårige 2.
2. Stænglerne bladede, liggende til opstigende azorica
 " bladløse 3.
3. Svøbbladene 3-5mm. Kurven under 3 cm bred perennis
 " 7-12mm. Kurven 2-4cm bred silvestris

Bellis annua L. Enårig tusindfryd. 5-12cm. Halvglat til stivhåret. Bladene 6-25x3-15mm, m.m. finttandede, randhårede. Kurvene 5-15mm brede. Udbredt.

B. perennis L. Alm. tusindfryd. Az: MTJ. Lu: N, C og SØ.

• B. azorica Hochst. Som den foregående, men med bladede stængler. Kurvbunden næsten flad. Kurvene højst 13mm brede. Az: MTJFP FLC

B. silvestris Cyr. Mørk tusindfryd. 10-30cm. Bladene 3-18cm, omvendt lancetformede, dunede, med 3-5 årer. Skafterne stivhårede. Tungekronerne ofte rødt anløbne. Udbredt.

Aster. Asters

1. Enårig. Talrige små, 8mm brede kurve squamatus
 Flerårig. Kurvene større 2.
2. Bladene kirtelprikke 3.
 " ikke kirtelprikke 4.
3. 3-5 rækker svøbblade. Bladene ret sedifolius
 Op til 8 rækker svøbblade. 2 slags blade aragonensis
4. Svøbbladene butte. Randkronerne blålige tripolium
 " spidse. " mest hvide lanceolatus

Aster lanceolatus Willd. Lancetbladet asters. 50-130cm. Bladene ca. 8 x så lange som brede. Stænglen altid med hårstriber. Bladgrunden ikke stængelomfattende. (Lu): NV og CS.

A. squamatus (Sprengel) Hieron. Skælasters. 30-80cm. Stærktgrenet. Bladene linje-lancetformede, helrandede, indtil 8x1cm. Lyslilla randkroner. (Az): STJP. (Lu) NV, C og S.

A. tripolium L. ssp. pannonicus (Jacq.) Soó Strandasters.

A. sedifolius L. Rustænglet asters. 20-50cm. Stænglen ru. Bladene linje-lancetformede, helrandede, med ru rand og ofte også overflade. Svøbbladene glatte, ofte klæbrigt-glinsende. NV.

Aster aragonensis Asso 10-50cm. Stænglen spindelvøvhåret. Grundbladene omvendt lancetformede, stængelbladene nåleformede. 6-8 blå til lilla randkroner. NØ og CV.

Erigeron karvinskianus DC. Tretakket bakkestjerne. 15-40cm. Bueformet opstigende, stærktgrenet flerårig. Nedre blade omvendt ægtil kileformede, ofte tretakkede, spidse. Langstilkede kurve i en åben halvskærm. Randkronerne hvide eller bleglilla ovenpå, rød-lilla nedenunder. (Az) (Lu): NV og C.

E. acer L. Bitter bakkestjerne. NV og CV.

Conyza. Bakkestjerne.

1. Kurvsvøbet næsten glat. 3 rækker svøbblade canadensis
 " som regel håret. 2 rækker svøbblade 2.
2. Nedre blade 1-årede bonariensis
 " " også med sideribber albida

Conyza canadensis (L.) Cronq. Kanadisk bakkestjerne. (Az) (Lu)

C. albida Sprengel Høj bakkestjerne. 60-180cm. Stænglen kun med 1 slags hår. Bladene grønne. Åbne kurve 4-8mm brede. (Az) (Lu)

C. bonariensis (L.) Cronq. Håret bakkestjerne. 10-60cm. Stænglen med korte tiltrykte og lange, udstående hår. Bladene grålige. Åbne kurve 8-15mm brede. (Az) (Lu)

Filago. Museurt.

1. Kurvsvøbbladene med en stak 2.
 " uden stak 4.
2. Bladene bredest i nedre halvdel vulgaris
 " " i øvre " 3.
3. 4-6 svøbblade i hver lodret række med udadbøjet, aldrig
 rødlig spids pyramidata
 3(4) svøbblade i hver lodret række med opret, ofte
 rødlig spids lutescens
4. Bladene 4-10mm, flade, ikke sylformede minima
 " 15-25mm, linje-sylformede, ofte indrullede gallica

Filago vulgaris Lam. Kuglemuseurt. NØ, C og SØ.

F. lutescens Jordan Gulgrå museurt. 10-25cm. Bladene 15-20mm. Planten gulgrå filtet. Kurvene svagt 5-kantede. 2 underarter: ssp. lutescens: Planten gulliggrå. Nøglerne 10-14mm brede. Svøbbladene gullige, rødlig for blomstringen. NØ. ssp. atlantica Wagenitz: Planten hvidlig. Nøglerne 6-9mm brede. Svøbbladene helt gule eller kun rødlig forneden; stakken gul for blomstringen. Az: TPFGL. Lu: NØ, C.

F. pyramidata L. Bredbladet museurt. 5-30cm. Gråhvidt filtet. Bladene 10-15mm. Kurvene tydeligt 5-kantede. NØ, C og S.

F. minima (Sm.) Pers. Liden museurt. Az: P. Lu: N og C.

F. gallica L. Spidsbladet museurt. 2-25cm. Grålig. Bladene spidse, 15-25x1-1½mm. Svøbbladene udtrukne i en lang, buttet spids. Az: MTGPFL. Lu: Udbredt.

Evax. Pudekurv. Som Filago, men nøglerne danner ofte en pude. Ofte talrige svøbblade.

Evax pygmaea (L.) Brot. Alm. pudekurv. 2-4cm. Stængelbladene 7-10mm. Stænglerne med endestillede bladrossetter omkring kurv-nøglerne. Rosetbladene 5-15x2-5mm, 2-3 x nøglerne. 2 underarter: ssp. pygmaea: Sidegrenene korte. Planten hvidfiltet. Rosetbladene lidt stive. CV og SØ. ssp. ramosissima (Mariz) Fern.: Sidegrenene lange. Planten gråfiltet. Rosetbladene bløde. NV, C og S.

E. carpetana Lange Smalbladet pudekurv. Stænglen indtil 7cm. Enderosetternes blade 7-18x1½-3mm, ca. 2 x nøglerne, hvidlige, halvspidse til brodspidsede. NØ, CS og SØ.

Evax lusitanica Samp. Dværgpudekurv. Stængelløs. Rosetbladene 12-20x5-8mm, butte, brodspidsede eller udrandede, meget længere end kurvæglet; dette 8-16mm bredt. SØ.

Micropus erectus L. Fureblomst. (*Bombycilaena erecta*). Gråhvidt uldhåret enårig. Bladene aflangt spatelformede, 10-18mm, m.m. bølgede i randen. Kurvnøglerne 8-10mm brede, oftest omgivne af længere højblade. 5-8 indre svøbbblade på 2-3mm. CV: Serra da Boa Viagem.

M. supinus L. Kamfureblomst. 2-20cm. Liggende eller opstigende, silkefiltet anårig. Bladene modsatte, bredest nær spidsen, 12-20mm. Kurvene enlige i bladhjørnerne, 5-7mm brede. S.

Gnaphalium. Evighedsblomst.

1. Kurvnøglerne uden blade under sig luteo-album 2.
- " med støtteblade 2.
2. Hvert nøgle med flere støtteblade uliginosum 3.
- " " 1 støtteblad 3.
3. Bladene tydeligt tofarvede. De visne grundblade til stede under blomstringen 4.
- Bladene lidet tofarvede. Grundbladene væk under blomstring. 6.
4. Bladoversiden furet mod grunden spicatum 5.
- " ikke tydeligt furet 5.
5. Bladene spatelformede og flade ustulatum 6.
- " omvendt lancetformede, de øvre ofte foldede purpureum 6.
6. Alle blade m.m. bredt spatelformede, flade pensylvanicum 7.
- Øvre blade aflange til omvendt lancetf., ofte foldede 7.
7. Indtil 40cm. Nedre blade flade, øvre foldede subfalcatum 7.
- " 25cm. Alle blade m.m. ens calviceps

Gnaphalium subfalcatum Cabrera Seglevighedsblomst. 10-40cm. Nedre blade. 15-40x4-12mm, flade; øvre 12-30x1½-3mm, foldede og butte, tiltrykt uldhårede. Enårig. (Az): P. (Lu) C og S.

G. calviceps Fernald -25cm. Nær foregående. Stænglen jævnt grenet. Bladene mest foldede, indtil 30x5mm. (Az): TG. (Lu)

G. pensylvanicum Willd. 12-50cm. Stænglerne enkle eller grenede ved grunden. Stængelbladene 2½-8cm x 4-18mm. (Az): MTGJPF. (Lu)

G. ustulatum Nutt. 12-40cm. Flerårig. Stængelbladene 25-75x5-18mm, hvidfildede nedenunder. Kurvsvøbet langspidset og kastanjebrunt. (Az): SMT.

G. purpureum L. Flerårig. Stængelbladene 15-50x3-8mm. Kurvsvøbbblade tilspidsede, lyserøde til rødilla. (Az): SMTFFL

G. spicatum Lam. 10-60cm. Flerårig. Grundbladene 3-10x1-2cm, hvidfildede nedenunder. Svøbbblade rødlige og butte. (Lu): NV.

G. uliginosum L. Sumpevighedsblomst. Az Lu: Alm.

G. luteo-album L. Gulhvid evighedsblomst. 5-30cm. Hvidfiltet enårig. Bladene spidse, 1-ribbede, 10-25x2-5mm. Svøbbblade glatte og gullige. Blomsterne gullige, rødlige foroven. Az Lu

Helichrysum. Evighedsblomst.

1. Stængelbladene m.m. linjeformede, med omrullet rand 2.
- " bredt lancetformede til runde, flade 4.
2. Kurvsvøbet aflangt cylindrisk, tæt tiltrykt italicum 3.
- " æg-kugleformet, løst tiltrykt 3.
3. Bladene indtil 35mm, m.m. udstående stoechas 4.
- " 15mm, noget tiltrykte decumbens 4.
4. Bladene 12-35mm. Kurvene 2-4mm brede petiolare 4.
- " 3-7cm. Kurvene 15-20mm brede foetidum

Helichrysum stoechas (L.) Moench Kugleevighedsblomst. 10-50cm. Halvbusk med m.m. fildede stængler. Bladene mest grønne ovenpå, hvidfildede nedenunder. Kurvene 4-6mm brede, i en 3-6cm bred

halvskærm, med gult svøb. Udbredt.

Helichrysum decumbens Camb. Som foregående, men liggende, 10-25cm, m.m. pudeformet. Bladene 6-15mm. ca. 4 rækker svøbbblade. SV.

H. italicum (Roth) G. Don f. 20-50cm. Bladene 1-3cm x ½-1mm. Halvskærmen 1½-8cm bred. Kurvene 3-4mm brede. De indre svøbbblade mindst 5 x de yderste. Langs hele kysten som *ssp. picardi* (Boiss & Reuter) Franco.

H. petiolare Hilliard & Burt. Ladden evighedsblomst. -2½m. Stærkt grenet, forveddet klatreplante. Bladene brat tilsmalnede i en bred og halvt omfattende stilk. Halvskærmene 4-12cm brede. Dyrket i vejkanter og forvildet derfra. (Lu): NV, CV.

H. foetidum (L.) Cass. Stinkende evighedsblomst. 20-100cm. Stinkende toårig. Bladene tofarvede, de nedre langstilkede. Svøbbblade skinnende og strågule, m.m. udspærrede. (Lu): NV, CV.

Plecostachys serpyllifolia (Berg.) Hilliard & Burt -1m. Tæt-grenet, hvidfiltet busk. Bladene 3-6x2-4mm, tofarvede. Kurvene ca. 4mm, i en 8-15mm bred halvskærm. 3-4 rækker hvidligtspidsede svøbbblade. (Az): FC. (Lu): CV

Phagnalon. Stenkurv. Halvbuske på indtil 60cm, med svagt tandede, tofarvede blade og brunskællede kurve.

Phagnalon rupestre (L.) DC. Klippestenkurv. Bladene 5-6mm brede. Mellemste svøbbblade ikke bølgede. CV og CS.

P. saxatile (L.) Cass. Smalbladet stenkurv. Bladene ½-3mm brede. Mellemste svøbbblade med bølget rand. Alm.

Fællesnøgle for *Inula*, *Pulicaria* og *Jasonia*.

1. Randkronerne næppe længere end svøbet 2.
- " veludviklede, mindst 5 mm 5.
2. Bladene æg-lancetformede, de større 2-6cm brede I. conyza 3.
- " lancet- eller linjeformede 3.
3. Stærkt kirtlet. Stænglen stærkt grenet overalt I. graveolens 4.
- Lidet kirtlet. Stænglen kun grenet foroven 4.
4. Bladene bløde, ofte bølgede, m.m. lancetf. P. vulgaris 5.
- " stive, næppe " , smalle P. paludosa 5.
5. Planten tætkirtlet og klæbrig 6.
- " ukirtlet 7.
6. Bladene helrandede, stive J. tuberosa 6.
- " m.m. tandede I. viscosa 6.
7. M.m. glat med kodede og m.m. linjef. blade I. crithmoides 8.
- Håret. Bladene ikke kodede og bredere 8.
8. Stængelbladene med tilsmalnet grund I. montana 9.
- " " øret grund 9.
9. Med grønne grundblade under blomstringen P. odora 10.
- Uden " " " 10.
10. Kurvsvøbet 8-12mm. 1-få kurve I. salicina 10.
- " 5-6mm. Mange kurve P. dysenterica

Inula salicina L. Pilealant. 2 underarter:

ssp. salicina: Stænglen med børster forneden, ellers glat. Bladene helrandede til fjernt fintandede, m.m. glatte. N.

ssp. aspera (Poirot) Hayek: Stænglen spredt håret. Bladene fintandede, undersidens ribber spredt hårede. NØ.

I. montana L. Klippealant. 20-30cm. Blødt hvidulden flerårig. Stænglerne mest ugrenede og 1-kurvede. Bladene m.m. lancetformede. Kurvene 3½-4½cm brede. Svøbet filtet. NØ, CV. Uddød?

I. conyza DC. Trekloftalant. 50-120cm. Toårig. Kurvene i en top, cylindriske, ca. 1cm brede, med udpræget taglagt og ofte rødspidset svøb. NV og CV.

I. crithmoides L. Strandalant. 40-70cm. Glat halvbusk med opstigende grene. Bladene 2-4½cm, helrandede eller med tretandet

spids. Kurvene mellemstore på hule, fortykkede stilke med mange, skælformede højblade. Kyster. C og S.

Inula viscosa (L.) Aiton Klæbrig alant. 40-130cm. Forveddet nederst. Stænglerne (oprette) og stivhårede foroven. Bladene ru. Blomsterne i smal top. 2 underarter:
ssp. viscosa: Opret. Bladene 3-6cm x 4-30mm, flade. (Az): GM. Lu
ssp. revoluta (Hoffm. & Link): Ofte liggende. Bladene 6-7cm x 2-3mm, med indrullet rand. S.

I. graveolens (L.) Desf. Tægealant. Kamferlugtende enarig. Bladene linjeformede, 20-33x1-2mm, spidse og m.m. helrandede; de nederste indtil 1cm brede. Mange små, 4-7mm brede kurve. NØ, C, S.

Pulicaria odora (L.) Rchb. Knoldloppeurt. 30-90cm. Med blivende roset af æg-lancetformede blade. På 2-3cm brede og halvkugleformede kurve. Bladene grønne og ru ovenpå, gråfildede nedenunder.

P. dysenterica (L.) Bernh. Strandloppeurt. 30-70cm. Forekommer her sydpå i en form med mindre kurve end den hjemlige. NV, C, SV.

P. vulgaris Gaertner Alm. loppeurt. 7-30cm. M.m. håret enarig. Bladene lancetformede til æg-lancetformede. Mange kurve i en grenet top med en del små højblade på stilkene. NØ: Vimioso.

P. paludosa Link Som den foregående, men mellemste og øverste blade linjeformede til smalt aflange. Indre svøblade spidse (med børsteformet spids hos vulg.). Randkronerne indtil 3mm, længere end svøbet. Udbredt.

Jasonia tuberosa (L.) DC. Knoldalant. 10-40cm. Flerårig. Rodstokken knoldagtigt opsvulmet. Stænglen med mange korte kirtelhår og få lange, ukirtlede hår. Bladene indtil 7x1cm, linjeformede til omvendt lancetformede. Kurvene 12-25mm brede. NØ.

Pallenis spinosa (L.) Cass. Tornet stjerneskib. 30-60cm. 1-2-årig. Grenene rager op over stænglen. Bladene spatel- til lancetformede, brodspidse. Ydre svøblade bladagtigt forlængede og tornspidsede. Udbredt.

Asteriscus aquaticus (L.) Less. Vandstjerneskib. 10-40cm. Opret enarig, der er m.m. halvskærmformet gaffelgrenet i øvre halvdel. Ydre svøblade bladagtigt forlængede, længere end de citrongule randkroner. Fugtig eller sandet jord. NØ, C og S.

A. maritimus (L.) Less. Strandstjerneskib. 2-5(-15)cm. Udstrakt flerårig med forveddet grund. Bladene aflangt spatelformede, stilkede. Ydre svøblade bladagtigt forlængede, af længde med de guldgule, dybt 3-tandede randkroner. Kystklipper. S.

Bidens. Brøndsels.

1. Med 5-6 gule randkroner	aurea
Ingen randkroner	2.
2. Bladafsnittene næppe stilkede	tripartita
" tydeligt stilkede	3.
3. Kurvene 10-20mm brede. Frugterne aflange	frondosa
" 5-15 mm " " " tenformede	pilosa

Bidens tripartita L. Fliget brøndsels. NV og CV.

B. aurea (Aiton) Sherff Smalbladet brøndsels. 50-180cm. Nedre blade lancetformede eller delte i 3-5 smalle afsnit; de øvre med linjeformede, oftest helrandede afsnit. Frugten med oprette randbørster. 2 lange børster. (Lu): C og S.

B. frondosa L. Sortfrugtet brøndsels. 10-100cm. Næsten glat. 3 (5) stilkede småblade, det midterste langstilket. Frugten sortagtig med 2 lange børster. (Lu): N, C og SV.

B. pilosa L. Håret brøndsels. 30-100cm. Som den foregående, men bladene ofte hårede. Ydre svøblade grønne. Frugten med 2-3 gullige børster. (Az): SMTJPF. (Lu): CV.

Eclipta prostrata (L.) L. 20-90cm. Bladene modsatte, 4-13cm x 8-20mm, fjærnt savtakke, spidse, mest siddende. Kurvene 6-10mm brede, på 5-12mm lange stilke. Randkronerne ca. 6mm. Rismarker og andre våde steder. (Lu): C og S.

Helianthus annuus L. Solsikke. (Lu)

Ambrosia artemisiifolia L. Bynkeambrosie. -60cm. Håret enarig med 2 x delte blade. Endestillede klaser af nikkende, ca. 3mm brede hankurve. Herunder enlige hunblomster i bladhjørnerne. (Lu) NV, SØ.

Xanthium spinosum L. Tornet brodrfrø. 20-80cm. Liggende til opstigende, ofte dunet enarig. Gule, fra grunden 3-kløvede torne i bladhjørnerne. Bladene 3-5-kløvede, hen ad hjertespands, mørkegrønne ovenpå, fildede nedenunder. Az: MF. Lu: Udbredt.

X. strumarium L. Skræppebrodrfrø. 20-120cm. Bladene store, m.m. trekantede med let hjerteformet grund, med 3-5 brede, groft savtakke lapper. Frugten 12-15x6-10mm, tornet og med to rette horn fortil. Az: T. Lu: SV.

X. italicum Moretti Plettet brodrfrø. 30-120cm. Som den foregående, men bladene med afskåret grund; stænglen ofte mørkpletet. Frugten 15-35x6-25mm med 2 krogformede horn. Az: MG. Lu: Udbredt

Galinsoga parviflora Cav. Håret kortstråle. (Az) (Lu): N og C.

G. ciliata (Rafin.) Blake Kirtelkortsraile. (Az) (Lu): CN.

Gaillardia aristata Pursh Kokardeblomst. 20-70cm. Opret, håret flerårig. Bladene helrandede til fjerfligede. 1-få store kurve. Randkronerne 1-3 $\frac{1}{2}$ cm, gule, ofte med rødlig grund, dybt tandede. Skivekronerne rød- til brunlilla. (Az): TGJPF.

Santolina. Cypresurt. Iøjnefaldende gule, langstilkede kurve.

1. Bladene ensartede. Ydre svøblade $\frac{1}{2}$ kølede	impressa
2 slags blade. Ydre svøblade kølede i hele længden	2.
2. Unge blade 15-35mm, med 8-14 par tænder	rosmarinifolia
" " 8-17 mm, med 4-6 " "	semidentata

Santolina rosmarinifolia L. 15-45cm. Den nøgne kurvstilk 3-9cm. Ældre blade med 1 række tænder på hver side. Ydre svøblade 3-4mm, lancetformede, m.m. flade. NØ, CS.

* S. semidentata Hoffm. & Link 30-60cm. Den nøgne kurvstilk 6-18cm. Ældre blade med 3 rækker tænder på hver side. Ydre svøblade 3-4mm, lancetformede, m.m. flade. NØ.

* S. impressa Hoffm. & Link 35-80cm. Kun med blade af den ældre slags, med 2 rækker tænder på hver side. Ydre svøblade 2-3mm, hvælvede i indre og kølede i ydre halvdel. CS og SV.

Anthemis. Gåseurt.

1. Flerårig	2.
Enårig	4.
2. Bladene ikke kirtelprikkede, m.m. kamtandede ...	triumfetti
" kirtelprikkede, ikke kamtandede	3.
3. Kurvbunden mest halvkugleformet. Randkroner mangler ofte	alpestris
Kurbunden kegle- til aflangt-ægformet. Med randkroner	maritima
4. Kurvbunden let hvælvet. Bladene kamtandede	austriaca
" kegleformet. " noget uregelmæssige	5.
5. Avnerne linje-børsteformede. Planten stinkende	cotula
" lancetformede. Planten ikke stinkende	arvense

Anthemis alpestris (Hoffm. & Link) Fern. 10-35cm. Bladene noget kølede, 1 $\frac{1}{2}$ -4cm, med 0,3-0,7mm brede flige. Kurvene 8-20mm brede, skiven 3-5mm bred under blomstringen. Avnerne kortere end blom-

sterne. NØ.

Anthemis maritima L. Strandgæseurt. 12-70cm. Glat til svagt dunet halvbusk. Svøbbladene spidse og lyst hindekantede. Bladene kodede. Randkronerne ofte nedadrettede. Sandstrand. S.

A. arvensis L. Agergæseurt. 2 underarter:
ssp. arvensis: Kurvstilkene ikke fortykkede i frugt. N og C.
ssp. incrassata (Loisel.) Nyman: Kurvstilkene m.m. tydeligt fortykkede og buetkrummede i frugt. CV og SØ.

A. cotula L. Stinkende gæseurt. Az Lu

A. austriaca Jacq. Østrigsk gæseurt. 10-60cm. Frugten tydeligt sammentrykt med rudeformet tværsnit. Avnerne aflange med kort brod. (Lu): Nær Lissabon.

A. triumfetti All. Kamgæseurt. 30-50cm. Bladskaffet tandet mellem fligene. Randkroner mangler undertiden. Kurven 3-5cm bred.

Achillea ageratum L. Balsamrøllike. 10-80cm. Med kamferlugt. Bladene i knipper langs stænglen, omvendt lancet- til spatelformede, 2-5cm, grofttandede og kirtelprikkede. Halvskærmene med 15-mange, gule kurve. Fugtige steder. C og S.

A. millefolium L. Alm. røllike. Mellemste stængelblade 3-5cm x 5-12mm, skaftet $\frac{1}{2}$ -1mm bredt. Kurvene 3-4x2-3mm. (Az): M. Lu: N, CV.

A. monticola Martin-Donos 25-75cm. Mellemste stængelblade 5-8 cm x 16-30mm, skaftet 1-1,2mm bredt, uldhårede på begge sider. Kurvene 4-6x3-4mm med m.m. uldhåret og tydeligt kølet svøb. N.

Chamaemelum nobile (L.) All. Romersk kamille. 10-30cm. M.m. dunet, aromatisk flerårig med 2-3 x fintdelte blade. Svøbbladene bredt hindekantede, skinnende og svagt hårede. Az Lu

C. mixtum (L.) All. Tofarvet gæseurt. 10-60cm. Dunet til tæthåret enårig. Bladene 1(2)x delte. Svøbbladene grønlig med bred hindekant. Randkronerne hvide med gul grund. Kurvstilkene ikke kølleformede. Az: SGF. Lu: Alm.

C. fuscatum (Brot.) Vasc. Vårgæseurt. (Anthemis praecox Link) 5-30cm. M.m. glat enårig. Stænglerne rødlig. Bladene 2 x delte, m.m. kodede. Kurvsvøbet sortrandet. Kurvstilkene fortykkede. Randkronerne hvide med gul grund. Fugtige enge m.m. Alm.

Matricaria maritima L. Strandkamille. NV og CV.

Chamomilla recutita (L.) Rauschert Vellugtende kamille. CV.

C. suaveolens (Pursh) Rydb. Skivekamille. (Az): T. (Lu): NV, CV.

C. aurea (Loefl.) Gay Udstrakt kamille. 4-25cm. Liggende til opstigende, spinkle stængler, grenede fra grunden. Kurvene 4-7mm brede, med gule blomster. Svøbbladene brunrandede. SØ.

Anacyclus radiatus Loisel. Gul bertram. 20-60cm. Enårig. Bladene 2 x delte med 1-3mm brede afsnit. Kurvsvøbbladene med et vedhæng som hos Alm. knopurt. Bredt spatelformede avner med brod. Kurvstilkene kølleformede efter blomstringen. Randkronerne gule. (Az): J. Lu: Udbredt

A. clavatus (Desf.) Pers. Køllebertram. 20-60cm. Bladene 2-3 x delte, småfligede. Kurvstilkene ofte kølleformede i frugt. Randkronerne hvide. Svøbbladene uden vedhæng, ofte med rødlig kant. N og SØ. Sj.

Otanthus maritimus (L.) Hoffm. & Link Sølvøre. 20-40cm. Tæt hvidfiltet flerårig med opstigende stængler. Bladene udstående, omvendt lancetformede, butte, 9-12x4-5mm, siddende. Kurvene kugleformede, de ydre svøbblade uldhårede, de indre glatte med uldhåret spids. Sandstrand. Høle kysten.

Chrysanthemum segetum L. Gult okseøje. (Az) (Lu): Udbredt

Chrysanthemum coronarium L. Kronokseøje. 20-60cm. Enårig. Bladene 2 x delte med ofte tandede afsnit. Ydre svøbblade med brunligt kantbånd og hvidlig hindekant. Randkronerne gule eller hvide med gul grund. (Az): MTGL. Lu: Udbredt.

Heteranthemis viscidhirta Schott Klæbrig okseøje. -50cm. Klæbrig-kirtlet enårig. Stænglen stærkt krushåret. Bladene omvendt ægformede til aflange, de nedre takkede til lappede, de mellemste undertiden fligede. Kurven 25-40mm bred, de indre svøbblade indadkrummede. Gule randkroner. Fugtig sandjord. Ag

Tanacetum.

1. Ingen tungeformede randkroner 2.
Med " " 4.
2. Flerårig. Stængelbladene over 5 cm vulgare
Enårig. Stængelbladene indtil 3cm 3.
3. Gråligt uldhåret. Stængelbladene $\frac{1}{2}$ -1cm, butlappede
microphyllum
Grønligt dunet. Stængelbladene 1-3cm, spidslappede annuum
4. Stængelbladene stilkede parthenium
" siddende 5.
5. Bladundersiden tæt ladden til uldhåret mucronulatum
Bladene dunede til halvglatte 6.
6. Randkronerne 10-15mm. Sammensat halvskærm corymbosum
" 3-4 mm. Enkel halvskærm gracilicaule

Tanacetum vulgare L. Rejnfang. (Lu): N og C.

T. microphyllum DC. Småbladet rejnfang. 20-60cm. Stærkt grenet. Nedre blade 2 x delte, stængelbladene 1 x delte. 5-20 kurve i en tæt halvskærm. NØ, C og SØ.

T. annuum L. Enårig rejnfang. 20-80cm. Grundbladene 2 x, stængelbladene 1 x delte. 6-40 kurve i en tæt halvskærm, 3-4mm brede. C og S.

T. corymbosum (L.) Sch.Bip. Lundokseøje. 50-100cm. Bladene fjersnitdelte med aflange, takkede til snitdelte flige, nærmest rejnfangsagtige. 3-15 kurve i halvskærm med hvide randkroner. N, CØ.

T. gracilicaule (Rouy) Franco -50cm. Stænglerne spinkle. Blade-
ne ~~hårede~~ på begge sider med 4-6 par sideafsnit. 3-6 kurve, 7-8mm brede. Randkronerne 3-4mm. Krat af Quercus pyrenaica. NØ.

T. mucronulatum (Hoffm. & Link) Heyw. 30-65cm. Kurvene kortstilkede i en uregelmæssig halvskærm. Randkronerne 7-10mm. NØ og C.

T. parthenium (L.) Sch.Bip. Matrem. (Az) (Lu): N og C.

Phalacrocarpum. Liggende til opstigende, silkehårede til filtede halvbüske med hvide til rødlig randkroner. Modsatte blade.

P. oppositifolium (Brot.) Willk. 20-50cm. Bladene fjerlappede til -fligede. Kurvstilkene indtil 20cm. Kurvene 25-55mm brede. Ydre frugter med 7, indre med 8 ribber. NV.

P. hoffmannseggii (Samp.) Lainz 10-35cm. Bladene helrandede i nedre halvdel, savtakke i øvre. Kurvstilkene indtil 12cm. Kurvene 22-30cm brede. Ydre frugter med 9, indre med 10 ribber. NØ.

Otospermum glabrum (Lag.) Willk. 10-40cm. Glat, friskgrøn, opret eller opstigende enårig. Bladfligene linje-sylformede, brodspidsede. Kurvene 15-30mm brede. Rørblomsterne med sammentrykt og let vinget rør. Fnokken et hindeagtigt øre. C og SØ. Sj.

Leucanthemopsis flaveola (Hoffm. & Link) Heyw. 10-35cm. Løsttuet, gråligt- til grønligt- silkehåret eller dunet flerårig. Nedre blade med 7-14 lancetformede, brodspidsede lapper eller flige, der ikke er tætstillede. Randkronerne svovlgule. 2 ssp.:
ssp. flaveola: 15-35cm høj. Nedre blade 2 $\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ cm. Kurvene 23-30 mm brede. Stænglen 1 $\frac{1}{2}$ -2mm tyk. NØ og CØ.

ssp. alpestris (Mariz) Franco: 10-25cm høj. Nedre blade $1\frac{1}{2}$ -2cm. Kurvene 15-20mm brede. Stænglen $\frac{1}{2}$ -1mm tyk. NV, CØ.

Leucanthemopsis pulverulenta (Lag.) Heyw. 10-20cm. Grå-til hvidfiltet flerårig. Nedre blade med 7-15 linjeformede, tætstil- lede flige. Ydre svøbblade fildede. Randkronerne hvide med gul grund. N.

Lepidophorum repandum (L.) DC. 20-50cm. Glat 1-2-årig. Grundbladene 2-6x1-2cm, m.m. spatelformede, butte og savtakke- de, langstilkede; de øvre siddende, m.m. aflange. Kurven 2-4cm bred. Randfrugterne med en fnok af 4 trekantede skæl; indre frugter 5- kantede, uden fnok. Gule randkroner. Udbredt.

Daveaua anthemoides Mariz 10-40cm. Glat, opret enårig. Bladene 1-2 x fjersnitdelte med trådformede afsnit. 2-3 rækker svøbblade med bred, brun hindekant. Hvide randkroner; disses frugter bredt 2-vingede. Skivefrugterne uvingede. CV og SØ. Ikke alm.

Glossopappus macrotus (Durieu) Briq. 10-40cm. Glat enårig. Ned- re blade 2-4cm, omvendt ægformede, butte, fjærnt tandede, stilke- de; mellemste aflangt-spatelformede, siddende. Randkronerne gule, undertiden med hvid underside. Alle frugter cylindriske og ens, med et øre, der er længere end frugten. Ag

Coleostephus. Enårig på 10-45cm med bredt butte, savtakke- de. Randkronerne gule, hvide eller tofarvede. Frugterne cylindri- ske.

Coleostephus myconis (L.) Rech.f. Rørkseeje. Bladene m.m. re- gelmæssigt savtakke- de. Ydre frugter med en rørformet, hindeagtig fnok op om kronrøret; indre frugter med et øre halvt op om kron- røret. Az Lu: Alm.

C. clausonis Pomel Bladene uregelmæssigt savtakke- de. Fnokken en krone eller manglende. NV, C og SV. Sj.

Leucanthemum lacustre (Brot.) Samp. 70-150cm. Grundbladene 7-10 x $2\frac{1}{2}$ -3 cm, æg-lancetformede, kortstilkede. Stængelbladene 10-15x 2-4cm. Kurvene 5-7cm brede. Kurvsvøbet hvidrandet. Randkronerne 15-25mm. Åbredde m.m. CV.

L. silvaticum (Hoffm. & Link) Nyman 40-80(-100)cm. Grundbladene 2-3x1-2cm, omvendt ægformede til runde, langstilkede. Stængel- bladene $3\frac{1}{2}$ -9x1-2cm. Kurvsvøbet brunrandet. Randkronerne 8-15mm. Kurvene 3-5cm brede. Åbredde og løvfældende krat. Az: SMFJ. Lu

L. crassifolium (Lange) Willk. 5-25cm. Kystplante med forveddet grund og kødede blade, de nedre blade ca. så lang som bred. NV.

(De 3 ovennævnte arter er mere udrågede former af samlearten *Leucanthemum vulgare* Lam. - Hvidt okseøj.)

Cotula coronopifolia L. Firkloft. 5-20cm. Bladene stængelomfat- tende, 2-5cm, linjeformede, helrandede eller med få og fjerne lap- per. Glat og stærkt aromatisk enårig. Mange 1cm brede kurve, der er nikkende før blomstringen, uden randkroner og med lillabrømme- de svøbblade. Fugtige steder. (Lu): NV, C og S.

C. australis (Sieber) Hooker f. Lådden enårig. Bladene oftest 2 x fjerfligede. Kurvene 4-5mm brede. (Lu): NV.

Soliva pterosperma (Juss.) Less. -20cm. M.m. lådden, liggende en- årig. Bladene 2 x delte med 3-5 hovedflige. Bladstilkene med om- fattende og hindeagtig grund. Kurvene omgivne af blade, 5-8mm brede. Frugten med en bred vinge, der er lappet forneden. (Lu): NV og CN. Ruderal på fugtige steder. (Az): SM

Gymnostyles stolonifera (Brot.) Tutin 2-5cm. M.m. lådden, lig- gende enårig. Bladene 1 x fjersnitdelte med 5-9 m.m. aflange lap- per. Kurvene 5-8mm brede, omgivne af blade. (Az): SMTGJ. (Lu)

Artemisia. Bynke.

1. Bladene mørkegrønne ovenpå, gråfildede nederen 2.
- " af samme farve på begge sider 3.
2. 1. ordens bladflige ujævnt tandede til fjersnitdelte 4.
1. ordens bladflige helrandede vulgaris
3. Bladstilkene med øret grund verlitorum
- " ikke øret ved grunden 5.
4. Svøbbladene glatte campestris
- " m.m. uldhårede coerulescens
5. Bladfligene 3-4 mm brede. Kurvene 2-3 mm absinthium
- " 1-2 mm " " $3\frac{1}{2}$ -4 mm arborescens

Artemisia vulgaris L. Grå bynke. N og C.

A. verlitorum Lamotte Spidsfliget bynke. 50-200cm. Med lange udløbere. Bladfligene helrandede og spidse. (Lu): CØ.

A. absinthium L. Malurt. (Az): MTG. Lu: N.

A. arborescens L. Buskmalurt. 50-100cm. Kraftig og hvidfiltet. Stænglerne forveddede forneden. Bladene 1-2 x delte, smal- og butfligede. CS og SV.

A. caerulea L. Rank malurt. 30-80cm. Svagt gråfiltet til m.m. glat. Gode skud ofte med hele, omvendt lancetformede bla- de. Stængelbladene hele eller 1-2 x delte. Toppen bred og pyra- mideformet. Strandsumpe og kystklipper. CS, SV.

A. campestris L. Markbynke. 2 underarter:
ssp. glutinosa (Besser) Batt.: Topgrenene klæbrige. Kurvene m.m. siddende, $1\frac{1}{2}$ -2mm. N, C og SV.
ssp. maritima Arc.: Topgrenene ikke klæbrige. Bladfligene køde- de. Kurvene kortstilkede, 3-5mm. Kystnær. Hele kysten.

Petasites fragrans (Vill.) C.Presl Vellugtende hestehov. 20-40 cm. Bladene hjerte-nyreformede, 5-20cm, regelmæssigt finttande- de. 5-10 kurve med rødligthvide blomster. Az: SMTGJFL(Lu):NV,C.

Arnica montana L. *ssp. atlantica* Bolos Guldblomme. NV, C og SV.

Doronicum plantagineum L. Vejbreddemserod. -1m. Grundbladene ægformede til bredt elliptiske, 5-11x3-5cm, helrandede til bug- tede. 2-4 stængelblade. 1-3 kurve pr. plante. Randkronerne 1-2mm brede. 3 underarter:

- ssp. plantagineum*: Grundbladene grund ikke indskåren. Nedre stængelblade siddende eller tyndstilkede. N og C.
- *ssp. tournefortii* (Rouy) Cout.: Grundbladene grund ikke indskå- ren. Nedre stængelblade meget bredstilkede. JV og CN.
- ssp. emarginatum* (Le Grand) Fourn.: Grundbladene med hjerteform- et grund, violformede. CV: Serra da Boa Viagem. Sj.

D. carpetanum Willk. 40-80cm. Grundbladene æg-hjerteformede, rundtakke- de til tandede. 6-8 stængelblade. 2-3 kurve. Randkro- nerne 2-3mm brede. Over 1700m. NV.

Senecio. Brandbæger.

1. Bladene håndstrengede 2.
- " fjerstrengede 4.
2. Glat slyngplante mikanioides
- M.m. dunede, oprette planter 3.
3. 7-12 rødilla eller blå randkroner malvifolius
- 5-6 gule randkroner petasitis
4. Ingen randkroner 5.
- Med " 6.
5. Enårig. Kurvsvøbet rørformet vulgaris
- Flerårig. Kurvsvøbet klokkeformet jacobaea
6. Halvbusk. Bladundersiden tæt hvidfiltet cineraria
- Urter. Bladundersiden ikke hvidfiltet 7.
7. Bladene hele til lappede 8.
- Stængelbladene fligede til fjersnitdelte 13.

8. Enårig. Kurvene under 16mm brede	9.
Flerårig. Kurvene over 16mm brede	10.
9. Kurvsvøbet klokkeformet. Randkronerne ihvertfald først	
udstaende	leucanthemifolius
Kurvsvøbet rørformet. Randkronerne indrullede fra	
begyndelsen	lividus
10. 5-6 randkroner	fuchsii
10-20 randkroner	11.
11. Kurvsvøbet 6-8mm	pyrenaicus
" 10-15mm	12.
12. Frugterne fintdunede til ru	lopezii
" glatte	doronicum
13. Randkronerne rødliga	elegans
" gule	14.
14. Randkronerne kortere end det rørformede kurvsvøb	15.
" længere " " klokkeformede kurvsvøb	16.
15. Blomsterstanden kirtelhåret	silvaticus
" ukirtlet	vulgaris
16. Enårig. Bladene ikke lyreformet delte	gallicus
Flerårig	17.
17. Bladafsnittene nogenlunde lige store	jacobaea
Bladene lyreformet delte	aquaticus

Senecio mikanioides Walpers -3(-6)m. Stænglerne slyngende, spin-
kle, lidt kødede. Bladene 3-10cm, runde til trekantet-nyreforme-
de med 3-11 lapper eller kanter. Mange 5-7mm brede kurve uden
randkroner i sammensat halvskærm. (Az): MTGJFF. (Lu): NV og UV.

(S. angulatus L.f. Som den foregående, men blådene ægformede og kantede til bugtet-lappede. 4-6 gule randkroner. (Lu) ?)

S. cineraria DC. Gråblad. 25-50cm. Dværgbush med tæt hvidfiltede stængler. Bladene med 5 par kantede flige. Mange 12-15mm brede kurve med 10-13 randkroner. (Az): SMTGPL. (Lu): NV og CV.

S. fuchsii Gmelin Pilebladet brandbæger. 60-150cm. Bladene lancetformede, 5-7 x så lange som brede, savtakkede. Stænglen mest purpurbrun. NV.

S. lopezii Boiss. 30-100cm. Nedre blade 20-30x2½-7cm, svagt kruset-dunede ihvertfald på undersiden. Bladene aftager hurtigt i størrelse opad. 1-8 kurve med svagt kruset-dunede svøblade. SV.

S. pyrenaicus L. 15-60cm. Bladene samlede midt på stænglen, glatte eller svagt krushårede nederunder. 3-8 kurve med svagt krushåret svøb. Over 1670m. NV som ssp. *caespitosus* (Brot.) Franco.

S. doronicum (L.) L. Storblostmret brandbøger. 20-60cm. Grund-
bladene 10-25x2-6cm, lancet- til ægformede, krusharede paa under-
siden. 1-4(-7) kurve. Frugterne glatte. CV som ssp. lusitanicus
Gout. M.sj.

S. malvifolius (L'Hér.) DC. -120cm. Nedre blade 10-15cm, runde og langstilkede, ofte med lapper på bladstilken og store øren, ihvertfald de øvre svagt lappede. Mange kurve. Handkronerne blestrødlilla eller blålige. Az: SMTJFF.

S. petasitis (Sims) DC. Kæmpebrandbæger. -120cm. Planten dunet og kødet. Nedre blade 5-20cm, m.m. runde og svagt lappede, med hjerteformet grund og langstilkede. Mange kurve i ægformet top. (Az): PTJ

S. jacobaea L. Engbrandbæger. Udbredt.

S. aquaticus Hill Vandbrandbæger, 2 underarter:
ssp. aquaticus: Bladafsnittene spidsvinklet udstående. Az: M. Lu
ssp. barbareifolius (Wimmer & Grab.) Walters: Bladafsnittene
retvinklet udstående. Lu: NV.

S. gallicus Willd. Fligøret brandbæger. 10-40cm. Stænglerne rødlige og stribede. Bladene med smalle, tandede og noget omrul-

lede, ofte retvinklet udstående flige; mellemste og øvre med tandede til fligede øren. N, ØV og SV.

Senecio leucanthemifolius Poir. Okseøjeblandbær. 5-40cm.
Ofte meget kødet. Ganske foranderlig. Bladene ofte omvendt æg-
formede, tandede eller groft fjersnitdelte. Vest kystnær. SV.

S. silvaticus L. Skovbrandbæger. N, C og SØ.

S. lividus L. Fennikelbrandbæger. 20-40cm. Med fennikellugt. Planten fåhåret fornedet og m.m. kirtelhåret i toppen. Bladene glatte eller noget kirtlede, m.m. lappede. Udbredt.

S. vulgaris L. Alm. brandbæger. Az Lu: Alm.

S. elegans L. -60cm. Mest enårig. Bladene fjerfligede med 2-4 par butte afsnit. På kurve i en slags halvskærm. Ca. 13 rødlilla randkroner. (Az): G. (Lu): NV, CV og SV.

Calendula. Morgenfrue.

1. Randkronerne oftest under 2 x svæbet. Enårig		arvensis
"	mindst 2 x	"
2. Bladene 7-14 cm		officinalis
"	2 $\frac{1}{2}$ -7 cm	"
3. Bladene m.m. tæt kirteldunede, ofte ret kødede		algarbiensis
"	svagt eller ikke kirteldunede, ikke kødede	"
4. Blade og stængler hvidfildede		tomentosa
"	"	"
"	grønne og dunede	lusitânica

Calendula lusitanica Boiss. 20-50cm. Opret eller udbredt. Bladene svagt kirtelduede eller halvglatte. Kurvene mest 2-4cm brede. Randkronerne gule, undertiden rødspidsede. UV, Ø og SV.

C. tomentosa Desf. 20-50cm. Stænglerne udbredte eller opstigende. Kurvene oftest 4-5cm brede. SV.

C. algarbiensis (Boiss.) Nyman 20-50cm. Stænglerne liggende.
Kurvene 2-3½cm brede. Randkronerne gule, undertiden rødspidsede.
CV, I og SV. Langs kysten.

C. officinalis L. Morgenfrue. (Az)

C. arvensis L. Agermorgenfrue. 15-25cm. Ofte temmelig grenet. Bladene m.m. helrandede, 3-8cm. Kurvene 2-3cm brede. Randkro-
nerne orange eller gule, skivekroenerne af samme farve. Az Lu

Arctotis stoechadifolia Bergius Bjørnøen. -lm. Hvidfiltet flerårig med liggende stængler. Bladene 3-10x $\frac{1}{2}$ -3cm, omvendt ægformede til smalt aflange, helrandede til lyreformede. Kurvene 4-7cm brede med m.m. hindeagtige svøblade med et sylformet vedhæng. (Lu): QV og SV i klitter.

Arctotheca calendula (L.) Levyns Enårig. Bladene lyreformede med hvidfiltet underside. Kurvene 3-5cm brede. Ydre svøblade ofte med et fjerfliget, hindeagtigt vedhæng. Skivekronerne grønligt sorte. (Lu): NV, CV og SV.

Gazania rigens (L.) Gaertner Pafugleblomst. -50cm. Liggende flerårig. Bladene 3-8cm, m.m. aflange, helrandede, langstilke-
de med tæt hvidfiltet underside. Kurvstilkene oprette, 8-25cm.
Kurvene 5-8cm brede. Skivekronerne orange. (Az): PT. (Lu): SV.

Carlina corymbosa L. Skærbakketidsel. 20-50cm. Glat eller få-
håret flerårig med ofte mange kurve i halvskærm. Udbredt.

C. racemosa L. Guldbakketidsel. 10-40cm. M.m. filtet enårig.
Kurvene i grenenderne og stænglens forgreningspunkter. C og S.

Atractylis gummifera L. Lavt strålehovede. Ingen stængel. Bladene 15-40x5-12cm, fjerfligede og kraftigt tornede. Den enlige kurv 3-7cm bred med rødlilla blomster. C og S.

A. cancellata L. Enårigt strålehovede. 6-25cm. Stænglerne

hvidfiltede. Bladene smalt lancetformede med fint tornet-tandet rand. De øvre blade omgiver kurven som et svøb. Kurven ægformet, 5-15x5-12mm. Kronerne rødlilla. CØ og S.

Xeranthemum cylindraceum Sibth. & Sm. But papirsblomst. 15-60cm. Enårig med helrandede blade med hvidfiltet underside. Svøbblade- ne hindeagtige, de ydre med en hvidlig harplet midtpå, de indre 10-13mm, lyserøde, m.m. oprette. NØ.

Echinops strigosus L. 20-100cm. Bladene med stivhåret over- og hvidfiltet underside. Kurvansamlingen 2½-7cm bred, blålig. C, S.

Arctium minus Bernh. Liden burre. (Az): MT. Lu: Udbredt.

Stachelina dubia L. Smalbladet fjerkurv. 20-40cm. Grenene hvid- filtete. Bladene linje-lancetformede, bugtet-tandede, mørkegrøn- ne ovenpå, hvidfiltede nedenunder. 1-4 kurve sammen på 15-20x3-5 mm. Svøbbladene grønne med rødlig spids. C og S.

Jurinea humilis (Desf.) DC. Lav bisamtidsel. 3-15cm. Alle blade i roset, 6-8cm, med butte lapper eller flige med indrullet rand, undersiden hvidfiltet. Stænglen 0-4cm. i rød kurv med sylformede svøbblade. Klippeskranter og kalkurer. CØ.

Carduus. Tidsel.

1. Kurvene aflange til cylindriske 2.
" klokke- til kugleformede 5.
2. 8-10 par bladlapper meonanthus 3.
2-5 " " 3.
3. Flerårig. Kronen 14-16mm asturicus 4.
1-2-årig. " 10-14mm 4.
4. Øvre kurve 1-3 sammen pycnocephalus 4.
" " 4-8 " tenuiflorus 4.
5. Kurvene 15-20mm. Kronen 12-15mm bourgeanus 6.
" 20-50mm. " 16-30mm 6.
6. Kurvene oftest 3-5 sammen, 20-30mm carpetanus 7.
" enlige, 25-50mm 7.
7. Ydre svøbblade S-formet bøjede platypus 8.
" " ikke S-formet bøjede 8.
8. Fnokken 13-18mm. 5-8 par bladlapper sandwithii 8.
" 18-22mm. 8-10 par " broteroi 8.

Carduus broteroi Welw. -80cm. Kurven 3-5x3½-6cm, dybt navlefor- met ved grunden. Mellemsvøbblade 2-2½mm brede, med gennemgå- ende midterribbe. CV og CN.

C. sandwithii Kazmi Kurven 25-30x40-45mm, med afskåret grund. Mellemsvøbblade 1½-2½mm brede, midterribben fremtrædende i ydre halvdel. NØ og CØ.

C. platypus Lange -85cm. Kurven 3-4x3-6cm, næppe navleformet ved grunden. Kurvstilk indtil 3mm tyk. Mellemsvøbblade 2-3 mm brede, midterribben fremtrædende i øvre 2/3. N og CØ.

C. bourgeanus Boiss. & Reuter -40cm. Enårig. 6-8 par bladlapper. Kurvene næsten siddende eller op til 1cm stilkede. Kurvsvøbet tiltrykt og linje-sylformet. SØ.

C. asturicus Franco -40cm. Flerårig med grafiltet stængel. Bladlapperne endetorne indtil 10mm. Kurvene 3-5 sammen, 10-18 x 3½-8mm. Svøbbladene hindekantede. 800-1600. Bjergenge. NV.

C. carpetanus Boiss. & Reuter -50cm. Flerårig med hvidfiltet stængel. Bladundersiden hvidfiltet. Svøbbladene hindekantede. N.

C. meonanthus Hoffm. & Link 1-2-årig. -65cm. Kurvene 15-20x8-12 mm, ofte 2-8 sammen. Stænglen halvglat. Svøbbladene højst 1½mm brede. CV og S.

C. tenuiflorus Curtis Smalhovedet tidsel. -75cm. 1-2-årig med spindelvævshåret stængel. Svøbbladene 1½-2mm brede, glatte. Az Lu: Alm.

Carduus pycnocephalus L. Piltidsel. -80cm. Enårig. Stænglen spindelvævshåret, gråfiltet øverst. Svøbbladene 2-2½mm brede, spindelvævshårede. (Lu): CV. M.sj.

Cirsium. Tidsel.

1. Bladoversiden finttornet vulgare 2.
" ikke finttornet 2.
2. Stænglen bladet indtil toppen. Kurvene 6-15mm brede 3.
" uden blade foroven. Kurvene 20-35x20-45mm 5.
3. Stænglen tornet-vinget til det øverste blad palustre 4.
" trind og uvinget foroven 4.
4. Kronen rødlilla. Fnokken 8-12mm flavispina 6.
" bleglilla. " 20-30mm arvense 6.
5. Stængelbladene lappede til fligede filipendulum 6.
" helrandede til tandede 6.
6. Stænglen kun med få og små, reducerede blade .. welwitschii 6.
" med veludviklede blade monspessulanum

Cirsium vulgare (Savi) Ten. Horsetidsel. Az Lu

C. filipendulum Lange Hedetidsel. 25-80cm. Med lange, underjor- diske udløbere. Oftest ugrenet, med 1-3 kurve. Bladene med 3-5 lapper. Svøbbladene spids ofte udstående. 2 underarter: ssp. filipendulum: Grundblade med en stilk på 1/3-½ x pladen. Nedre stængelblade 2-6cm brede. Kurvene 20-25mm. Fnokken 14-18mm. NV og CV.

ssp. grumosum (Hoffm. & Link) Franco: Grundbladene næsten sidden- de. Nedre stængelblade 5-8½cm brede. Kurvene 25-35mm. Fnokken 18-22mm. NV, CV og CN.

Cirsium welwitschii Cosson 20-80cm. Grundbladene aflange, 6-30 x 1-2½cm, hårede og med tynde, gule torne på 4-8mm i randen. 3-7 små stængelblade. Kurvene mest enlige, langstilkede. C, SV.

C. monspessulanum (L.) Hill Pilebladet tidsel. 30-200cm. Blade- ne friskgrønne, nedløbende, ofte glatte, skinnende, med tynde, bøjelige, 1-5mm lange randtorne. 3-5 kurve i halvskærm. Uddød?

C. palustre (L.) Scop. Kærtidsel. N og CV.

C. flavispina Boiss. (C. pyrenaicum (Jacq.) All.) 30-150cm. Bladene læderagtige og bølgede med kraftige torne på 8-12mm. 3-8 mest tætsiddende kurve. Våde steder. DL: Campanhã ved Porto.

C. arvense (L.) Scop. Agertidsel. Az: G. Lu: N, C og SV.

Picnemon acarna (L.) Cass. Tornsvøb. 20-50cm. Gråt spindelvævs- filtet enårig. Stænglen med finttandede vinger. Bladene nedlø- bende. Kurvene i nøgler, omgivne af de øvre blade som en slags svøb. Svøbbladene med en krummet, fjerfliget spids. NØ, C og S.

Notobasis syriaca (L.) Cass. Spydtidsel. 20-150cm. Enårig. Stænglen uvinget. Bladene læderagtige, de øvre fjersnitdelte og stort set reducerede til ribberne; omgiver kurvene som et svøb.

Ptilostemon casabonae (L.) Greuter Elfenbenstidsel. 40-100cm. Bladene m.m. lancetformede, helrandede, med randgrupper af 2-4 5-15mm lange torne. Kurvene m.m. siddende i et langt aks, 15-25 mm. (Lu): CV.

Galactites tomentosa Moench Kamtidsel. 15-100cm. M.m. hvidfil- tet enårig. Bladene hvidårede eller hvidbrogede ovenpå, hvidfil- tede nedenunder, ret smalfligede med spidse torne. 1-flere kurve sammen. Svøbbladene med en spids torn med furet overside. Kronerne lyst rødlilla. Az Lu: Alm.

Onopordum. Æselfoder.

1. Stængler og blade m.m. grønne, ikke filtete nervosum 2.
" " m.m. tæt grå- eller hvidfiltete 2.
2. Svøbbladene linje-sylformede acanthium 3.
" lancet- til ægformede 3.

3. Stænglen spredt: tornet. 5-7 par bladlapper *macracanthum*
 " tættornet. 8-10 par bladlapper *illyricum*

Onopordum acanthium L. Alm. æselfoder. N.

O. nervosum Boiss. -270cm. Stænglen gullig og korthåret. Bladene indtil 50x20cm, grønne med hvidlige årer. Kurvene 35-50x30-50mm. C og S.

O. macracanthum Schousboe -150cm. Stænglen hvidulden. Bladene indtil 40x20cm, grå ovenpå, hvide nedenunder. Svøbbladenes med skeformet grund og en 15-30mm lang spids med indrullet rand og en torn på 6-7mm. SØ.

O. illyricum L. Æghovedet æselfoder. -130cm. Bladene hvid- til gråfildede, indtil 55x15cm. Svøbbladenes 5-7mm brede, ofte lilla-spidsede og ofte tilbagebøjede. NØ. M.sj.

Cynara. Ærteskok. Blomsterne blå.

1. Blade og svøbblade uden torne *scolymus* 2.
 " " " med torne
2. Stængelløs. Mellemste svøbblades torn under 7mm *tournefortii* 3.
 Med stængel. " " " mindst 10mm
3. Stængelbladernes flige linjeformede og indrullede ... *humilis* 4.
 " " " lancetformede og flade
4. Bladene indtil 20x12cm, med torne på 4-6mm *algarbiensis*
 " " 50x35cm, " " " 15-35mm *cardunculus*

Cynara scolymus L. Ærteskok. -2m. Bladene op til 80x40cm, 1-2 x delte eller m.m. helrandede. Kurvene 8-15cm brede med kødede, tornløse svøbblade. Dyrket.

C. humilis L. Smalfliget ærteskok. 15-80cm. Stænglen ofte hvidfildet, bladundersiderne ligeledes. Bladoversiden grøn. Nedre blade 2 x delte. Kurvene 30-60x20-45mm, svøbet rødlillat. C og S.

C. algarbiensis Cosson 10-50cm. Stængler og bladundersider hvidfildede, bladoversiden blågrøn. Stængelbladene 7-20cm. Kurven 15-35mm, ægformet. Ydre svøbblade tilbagekrummede. S.

C. cardunculus L. Spansk ærteskok. 20-100cm. Bladundersiden hvidfildet, oversiden friskgrøn og kortfildet. Bladtornene gule og 15-35mm. Kurvene 4½-6x4-5½cm, med svøbtorne på 1-5cm. C og S.

C. tournefortii Boiss. & Reuter Bladene 15-35cm, 1 x fligede, gråfildede nedenunder. Kurven 4-8cm, svøbtornene 4-7mm. SØ. Sj.

Silybum marianum (L.) Gaertner Marietidsel. 20-150cm. Toårig. Nedre blade store og brede, 25-50cm, skinnende og læderagtige, hvidbrogede med kraftige torne. Kurvene 2½-4cm. Svøbbladenes med en lang, furet og noget nedadbøjet torn på 2-5cm med mindre side-torne midtpå. Az: SGTF. Lu: Udbredt.

Cheirolophus sempervirens (L.) Pomel Ru knopurt. 30-60cm. Flerårig med lancetformede blade, helrandede foroven, ofte med 2 fodfligsagtige flige nederst. Grenene bladede til spidsen. Kurven 15-20mm. Vedhængen m.m. rundt med frynser 2 x dets bredde. C og S.

C. uliginosus (Brot.) Dostal Sumpknopurt. -150cm. Bladene lancetformede, de nedre tandede. Grenene uden blade yderst. Kurven 15-20mm. Vedhængen halvkredsformet med få, korte og stive frynser. Sumpe og moser. NV og CV.

Serratula. Skær.

1. Blomsterne gule. Alle blade udelte *flavescens* 2.
 " røde til rødlilla. Bladene m.m. fligede
2. Kurvene 15-20mm, samlede i en åben top *tinctoria* 3.
 " 20-40mm, enlige eller 2-6 sammen
3. Stængelløs eller stænglen højst 6cm *monardii* 4.
 Stænglen mest over 10cm.
4. Stængelbladene gradvist aftagende i størrelse opad 5.
 " meget forskellige fra grundbladene 8.

5. Grundbladernes stilk længere end pladen 6.
 " " kortere " " 7.
6. Svøbbladernes stak 1½-3(-4)mm *abulensis*
 " " 3-7 mm *estremadurensis*
7. Nedre stængelblade under 12cm. Kurven 20-30x12-20mm *baetica*
 " " mest over 12cm. Kurven 30-40mm *alcalae*
8. Kurvsvøbet 30-35mm, med afskåret-navleformet grund

acanthocoma
 Kurvesvøbet 22-30mm, med afrundet grund *barrelieri*

Serratula tinctoria L. *ssp. seocanei* (Willk.) Lainz Engskær. N.

S. monardii Dufour Grundbladene 3-12x1-3½cm, aflangt-lancetformede, ofte bølget-tandede. Stængelbladene smallere, ofte fjerfligede. Kurvene enlige eller 2-6 sammen, 2-3cm, ægformede. C, S.

S. abulensis Pau 5-38cm. Stænglen svagt uldhåret. Bladernes sideribber utydelige. Grundbladene 5-10cm, mest tandede. Stængelbladene smallere, undertiden fligede. Kurven enlig, 25-50mm, med afrundet grund. Svøbbladene med 7-9 ribber yderst. CV og S.

• *S. estremadurensis* Franco 20-50cm. Stænglen løst uldhåret. Sideribberne i bladene tydelige. Nedre blade hele, øvre tandede til fligede. Kurven enlig, 27-35mm, med afskåret-navleformet grund. Svøbbladene med 3-5 ribber yderst. CV.

S. baetica DC. 20-50cm. Stængelbladene savtakkeformede eller sjældent bugtede, brugrønne som tørre. Kurven enlig. C og S som

• *ssp. lusitanica* Cantó med kurvsvøbtorne på 5-10mm.

S. alcalae Cosson 15-40cm. Stængelbladene fjerfligede med aflange og m.m. spidse afsnit. Kurven enlig. CV og SV som *ssp. aristata* Franco med kurvsvøbtorne på 4-9mm.

• *S. acanthocoma* Franco 8-25cm. Grundbladene 4-8cm, lancetformede og bugtet-tandede, stilkens ½-1 x pladen. Nedre stængelblade lyreformede. Kurven enlig. Svøbbladene 1-2mm brede med en torn på 6-9mm. Kronen 28-35mm. Fnokken 16-20mm. CV og S.

S. barrelieri Dufour 8-25cm. Grundbladene 3½-6cm, ægformede til elliptiske, finttandede til fligede; stilkens ca. = pladen. Nedre stængelblade lyreformede. Kurven enlig. Svøbbladene 1½-3mm brede med en torn på 16-20mm. Kronen 22-28mm. Fnokken 16-20mm. SØ. Sj.

S. flavescens (L.) Poiret 30-70cm. Alle blade hele, 10-25x1-5cm, m.m. lancetformede, brodtandede, gradvist mindre op ad stænglen. 1-5 kurve på 25-40mm. Svøbbladene med 1-6mm lange, ofte nedbøjede torne. 2 underarter:

ssp. flavescens: Grundbladernes stilk = pladen. Svøbbladernes torn 2½-6mm. Kronerne gule. CV og S.

ssp. leucantha (Cav.) Cantó: Grundbladernes stilk kortere end pladen. Svøbbladstørrelsen 1½-3mm. Kronerne gule eller hvide. S.

Leuzea conifera (L.) DC. Kogleknopurt. 5-30cm. Stænglen hvidulden, med blade op til kurven. Bladene hvidfildede nedenunder, helrandede til lyreformede. Kurven kogleformet, enlig, 4x3cm, med snæver munding. Mellemste svøbblade fintdunede med rødlig-brunt vedhæng. NØ, C og S.

L. rhaponticoides Graells 90-170cm. Stænglen fåbladet foroven. Bladene fligede, svagt spindelvævsdunede nedenunder. Kurven kugleformet, 6-8cm bred. Mellemste svøbblade svagt fintdunede med rødbrunt vedhæng. NØ.

• *L. longifolia* Hoffm. & Link 20-80cm. Stænglen bladløs øverst. Nedre blade lancetformede, helrandede eller med pilformet grund, undersiden hvidfildet. Kurven 4-6cm bred, kugleformet. Mellemste svøbblade glatte, med kastanjebrunt vedhæng. CV, SV.

Volularia crupinoides (Desf.) Maire 25-90cm. Enårig. Nedre

stængelblade med 4-5 par dybe flige, 2-4mm brede; de mellemste med linjeformede flige. Kurvene 12-15mm, i halvskærm. Svøblade-
ne lysegrønne med sort spids. Randblomsterne store og blå, skive-
blomsterne mindre og orange. E: Costa Bela. M.sj.

Mantisalca salmantica (L.) Briq. & Cav. Stiv knopurt. 30-100 cm. 2-flerårig. Stænglen opret, kantet og stivhåret. Bladene 8-12cm, de nedre fjersnitdelte, de øvre linje-lancetformede. Kurven 10-15mm, ægformet, langstilket. Frugterne ca. 3mm, tværrynkede, med en skæv spids, omgivet af fnokken. NØ, C og S.

Centaurea. Knopurt.

1. Mellemste kurvsvøblade uden vedhæng 2.
- " " med " 3.
2. Blomsterne rødliga. Bladene uldhårede *vicentina*
- " gule. Bladene glatte *africana*
3. Vedhængen helt, laset eller finttandet 4.
- " tornet eller frynset 6.
4. Vedhængen med brodspids *alba*
- " uden " 5.
5. Kurven indtil 14mm bred *vinyalsii*
- " 2½-8 cm bred *Leuzea*-slægten
6. Stænglerne 0-2cm *luisieri*
- " over 5 cm 7.
7. Vedhængen tornet 8.
- " frynset, højst med en lille, kort torn 13.
8. Toårig. Midterste torn 8-40mm, kraftig og gul .. *calcitrapa*
- 1-flerårig. Midterste torn mest under 8 mm 9.
9. Vedhængets torne nogenlunde lige store 10.
- Midterste torn lang, de andre korte eller er frynser 11.
10. Vedhængets torne 3-9mm *sphaerocephala*
- " indtil 3mm *aspera*
11. Stængelbladene nedløbende, oftest hele *melitensis*
- " ikke nedløbende, fligede 12.
12. Vedhængen med 10-12 par frynser *collina*
- " " 5-9 " " *ornata*
13. Vedhængen ikke nedløbende på svøbladene 14.
- " nedløbende på svøbladene 15.
14. Vedhængen lancetformet *nigra*
- " halvkredsformet til rundt *Cheirolophus*-slægten
15. Vedhængen danner en smal kant helt ned til grunden 16.
- " højst ½ nedløbende på svøbladet 18.
16. Vedhængen uden frynser, med en fjergrenet torn ... *pullata*
- " med frynser, uden torn 17.
17. Flerårig. 15-25cm høj. Stænglen ugrenet *triumfetti*
- 1(2)årig. 20-60cm høj. " grenet *cyanus*
18. Stænglerne fågrenede. Kurvene 10-25mm brede 19.
- " ret grenede. Kurvene 4-10mm brede 20.
19. 5-20cm. Kurvsvøbet 10-15mm bredt *crocata*
- 20-50cm. " 15-25mm " *prolongoi*
20. Kurven 13-20mm høj. Stængelbladene m.m. hele *exarata*
- " 7-13 mm " " delte 21.
21. Mellemste svøblade tydeligt ribbede. Brodden 0,3-1mm 22.
- " " utydeligt " " ½-2½ mm 24.
22. Kurven 9-10x5-7mm. 4-6 par sorte frynser *melanosticta*
- " 10-12x7-13mm. 5-9 par lysere frynser 23.
23. Vedhængets brod 0,7-1mm, frynserne ½-1mm *coutinhoi*
- " " 0,3-0,6mm, frynserne 1,2-1,8mm *herminii*
24. Kurven 7-9mm høj. 4-5 par frynser på 0,5-0,8mm *micrantha*
- " 10-13mm høj. 5-9 par frynser på 0,8-2mm 25.
25. Frynserne 1,5-2mm *rothmalerana*
- " 0,8-1,5mm 26.
26. Frynserne sorte eller mørkebrune. Kurven 7-9mm bred *limbata*
- " hvidlige til brune. Kurven 3-6mm bred *aristata*

☉ Centaurea vicentina Welw. (*C. fraylensis* Sch. Bip.). -50cm. Lig-
gende til opstigende. Bladene uldhåret-lådne, stilkede; de nedre
15-22x7-10cm, udelte til lyreformede; de øvre fligede. Kurven
12-15mm bred. Mellemste svøblade 2-4mm bredt hindekantede. SV.

C. africana Lam. 50-100cm. Nedre blade 18-22x8-12cm, hele og
finttandede, stængelbladene mere delte. Kurvene 12-20mm brede.
Svøbladene 5-ribbede, de mellemste smalt hindekantede. Blom-
sterne bleggule. C og SØ. Tungeknopurt

C. collina L. Bakkeknopurt. 20-60cm. Bladene m.m. ru, de nedre
1-2 x delte, sjældent hele, fligene 3-9mm brede. Kurvene 13-20mm
brede. Svøbladene gullige med en brun torn på 3-12mm. CV og S.

C. ornata Willd. 15-80cm. Grundbladene 1(2) x delte, afsnittene
½-5mm brede. Kurven 10-25mm bred. Tornene 5-25mm lange. 2 ssp.:
ssp. ornata: Bladfligene ½-2½mm brede. Kurvene 10-15mm brede.
Tornene 5-15mm. Kronerne gule. Fnokken hvid. NØ, C og S.

ssp. interrupta: Bladfligene 2½-5mm brede. Kurvene 15-25mm bre-
de. Tornene 15-25mm. Kronerne orange-gule. Fnokken gul. N og S.

☉ C. crocata Franco 5-20cm. Spindelvævsdunet. Yderste grundblade
m.m. helrandede, de indre fligede, stængelbladene ligeledes.
Kurven 10-15mm bred. Mellemste vedhæng trekantet og dækker
svøbladene helt, med en brod på indtil 2mm, sorte, med 9-12
par brune frynser. Blomsterne orange-gule. Fnokken gul. SV.

C. prolongoi DC. 20-50cm. Stænglen udelte eller svagt grenet.
Bladene m.m. glatte, grundbladene lancetformede og helrandede,
nedre stængelblade lyreformede. Kurven 15-18mm bred. Vedhængen
bredt trekantet til halvmåneformet, dækker ikke svøbladene helt,
mørkebrunt med 7-9 par frynser på 2-3mm. SV.

C. luisieri Samp. Rosetplante med spindelvævsfildede 1-2 x del-
te blade. 1-4 kurve på 15-25mm bredde. Svøbladene gule. Ydre
og mellemste vedhæng med en krogbøjet torn på 8-10mm. Blomsterne
lyserøde. BA: Nær Tabuaco.

C. micrantha Hoffm. & Link 30-70cm. Stærktgrenet i øvre 2/3. Bla-
dene grønne ovenpå, uldhårede nedenunder, de nedre m.m. hele,
stængelbladene fjerfligede. Kurvene 1-2 sammen. Vedhængen mørke-
brunt. Fnokken 1½-2½mm. N.

C. limbata Hoffm. & Link 20-60cm. Stænglen spindelvævsfildet
med glatte grene. Vedhængets brod ½-1mm; 5-7 par frynser. 2 ssp.:
ssp. limbata: Indtil 35cm høj. Kurvene nikkende. Vedhængen 1½ x
så langt som bredt med udbøjet brod. NV og CV.
ssp. geresensis (Arenes) Franco: Indtil 60cm høj. Kurvene opret-
te. Vedhængen ofte lidt bredere end langt med m.m. opret brod. NV.

C. rothmalerana (Arenes) Dostal 30-50cm. Kraftigt grenet fra
grunden. Vedhængen brunt til sortebrunt, som en m.m. ligesidet
trekant, med en brod på 0,8-1,5mm. CØ.

C. aristata Hoffm. & Link 20-70cm. Stærktgrenet i øvre halvdel.
Bladene grønne og ru, ikke spindelvævsfildede. 3 underarter:
ssp. aristata: Kurvsvøbet aflangt og glat. Vedhængen 2 x så
langt som bredt, brodden 1½-2½mm. Frynserne hvidlige. CØ og SØ.
ssp. exilis (Arenes) Dostal: Kurvsvøbet aflangt-krukkeformet.
Vedhængen ligesidet trekantet, brodden 0,8-1,3mm. Frynserne
kastanjebrune. Kurvsvøbet glat. CØ.
ssp. langeana (Willk.) Dostal: Kurvsvøbet m.m. klokkeformet og
m.m. uldhåret. Vedhængen ligesidet trekantet, brodden 0,8-1,3mm.
Frynserne hvidlige. N og CV.

C. coutinhoi Franco 30-50cm. Bladene grønne og ru, svagt uldhå-
rede. C.

C. melanosticta (Lange) Franco 35-70cm. Stænglen m.m. glat.
Bladene ru. Vedhængene sorte eller sortebrune, 1½ x så brede som
lange, med en brod på 0,3-0,5mm. NV.

● Centaurea herminii Rouy 20-45cm. Grenet fra grunden. 2 ssp.: ssp. herminii: Vedhænget indtil 1mm bredt, rødbrunt eller sortagtigt. Frynserne mest ensfarvede. N. ssp. lusitana (Arenes) Franco: Vedhænget 1-1½mm bredt, sort. Frynserne tofarvede. NV.

Centaurea exarata Cosson 30-40cm. Stænglerne u- eller svagt grenede. Bladene m.m. lancetformede, de nedre stilkede, de øvre siddende. Vedhængene rødlig, med frynser på 1½-2mm. C og SV.Sj.

C. calcitrapa L. Stjærnetidsel. 20-100cm. Toårig. Nedre blade 1 x delte med lancetformede flige. Kurvene siddende, omgivne af de øvre, hele blade, 6-8mm brede. Kronerne blegt rødlig. Udbr.

C. sphaerocephala L. Sandknopurt. 5-70cm. Oftest opstigende. Nedre blade lyreformede, klæbrige og m.m. sanddækkede. Kurvene enlige, 1-3½cm brede. Vedhænget med 5-9 gule torne. 3 ssp.: ssp. sphaerocephala: Bladene ikke nedløbende. Kurven 15-20mm bred. Tornene 2-5mm. C og S. ssp. polyacantha (Willd.) Dostal: Bladene ikke nedløbende. Kurven 25-35mm bred. Tornene 6-9mm. NV og CV. ssp. lusitana (Boiss. & Reuter) Nyman: Bladene m.m. nedløbende. Kurven 8-20mm bred. Tornene 2-5mm. C.

C. aspera L. Raspeknopurt. 20-50cm. Toårig. Kurvene kugleformede, 6-20mm. Svøbbladene blegt rødlig med oftest 3-5 små torne i spidsen. 2 underarter: ssp. aspera: Kurven ca. 20mm bred. Stængelbladene fjerfligede, de øvre m.m. lancetformede. Kurvsvøbet med 3-5 torne. NØ, CV og SV. ssp. stenophylla (Dufour) Nyman: Kurven 8-15mm bred. Øvre stængelblade smalt linje- til trådformede. Kurvsvøbet 3-tornet. Ag C. melitensis L. Vinget knopurt. 30-60cm. Talrige, 7-9mm brede kurve. Vedhænget lyst med en torn på 5-8mm og 1-3 par småtorne. 1(2)årig. (Az): SGJPC. Lu: Udbredt.

C. alba L. ssp. strepens (Hoffm. & Link) Afonso Rasleknopurt. 10-30cm. Nedre blade 1 x fligede. Kurvene 8-10mm brede. Vedhænget dækker svøbbladene, klart-hvidt med en brun plet, skinnende, laset-frynset med 3-5 tandede lapper og en brod på 1,2-1,8mm. Randkronerne lyst rødlig, de indre hvide. Øvre Tejo-dal.

C. vinyalsii Sennen ssp. approximata (Rouy) Dostal Uldknopurt. 20-70cm. Bladene ru eller dunet-uldne, de nedre bugtet-lappede til helrandede, med spydformet eller øret grund; de øvre linjeformede. NV og CV.

* C. nigra L. ssp. rivularis (Brot.) Cout. Sorthovedknopurt. 30-100cm. Nedre blade m.m. lancetformede. Vedhængene lancetformede, dækker kurvsvøbet helt, kastanjebrune, med 10-12 par indkrummede frynser. Kurven 12-15x10-20mm. N.

C. triumfetti All. ssp. lingulata (Lag.) Dostal Fløjlsknopurt. 10-30cm. Bladene gråfilte, de nedre aflangt spatelformede, fjærnt tandede. Blomsterne blå. NØ.

C. cyanus L. Kornblomst. (Az): FJ. (Lu): NØ og CS.

C. pullata L. Svøbknopurt. 5-45cm. Enårig. Bladene bugtede til lyreformede. Kurvene omgivne af blade, blåblomstrede. Svøbbladene med en sort rand og en blød, fjerformet, gul torn. C og S.

Crupina vulgaris Cass. Krybefrø. 20-50cm. Slank enårig. Bladene 1 x delte med flinttandede, 1-2mm brede flige. Kurvene rødlig i en åben halvske, 8-15x3-5mm. Svøbbladene lancetformede, ofte med rødlig spids. Fnokken først gulbrun senere sort. NØ, C, SØ.

Cnicus benedictus L. Korbendikt. 20-60cm. Enårig. Bladene aflange, lysegrønne, med hvidåret underside, fint tornet-tandede, de nedre m.m. delte, de øvre m.m. bølgede, de øverste omgiver kurven som et svøb. NØ, CØ og SØ.

Carthamus tinctorius L. Saflor. 10-60cm. M.m. glat enårig. Bladene lancet- til æg-lancetformede, med tandet og finttornet rand, udelte. Kurvene 3cm brede, omgivne af højblade, pæreformede. Blomsterne gule, orange eller rødlig. (Az): F. (Lu): SØ.

C. lanatus L. Gul svøbtidsel. 30-60cm. M.m. ulden-ladden enårig. Bladene tidselagtige, fjerfligede. Kurvene enlige med højblade under sig. Gule blomster. 2 underarter: ssp. lanatus: Stænglen stråfarvet. Tornene danner en spids vinkel med blåranden. Gule blomster. NØ, C og S. ssp. baeticus (Boiss. & Reuter) Nyman: Stænglen hvidlig og glat. Tornene retvinklet anbragte. Lysegule blomster. Ag

Carduncellus caeruleus (L.) C.Presl Blå æselkurv. 30-60cm. Ugrenet flerårig. Bladene lancetformede med finttornet rand, meget forskelligt indskårne. Kurvene oftest enlige, blåblomstrede, omgivne af udstående højblade. Svøbbladsvedhænget brunt og fliget. C og S.

Scolymus maculatus L. Hvidkantet gyldenrod. 15-90. Planten stærkttornet som en tidsel, men med gule, cikorielignende blomster. Enårig. Blade og stængelvinger med en fortykket, hvid kant. Kurvene i en slags halvske. C og S.

S. hispanicus L. Alm. gyldenrod. 20-80cm. 2-flerårig. Som den foregående, men ikke hvidkantet. Kurvene i en smal top. (Az): F. Lu: Udbredt.

Cichorium intybus L. Cikorie. Az Lu

C. pumilum Jacq. Vild endivie. (C. endivia ssp. divaricatum). 5-50cm. Ligner den foregående, men enårig og udpræget stivhåret. Kurvstilkene kølleformet fortykkede. Fnokken ca. 1/6 af frugten. (Az): F. Lu: C og SØ.

Catananche lutea L. ssp. carpholepis (Sch.Bip.) Nyman Gul rasleblomst. 4-40cm. Enårig. Bladene smalt lancetformede, de nedre indtil 15cm. Svøbbladene hindeagtige og gulbrune. Blomsterne gule. SØ.

C. caerulea L. Blå rasleblomst. 20-90cm. Flerårig. Nedre blade 2-30cm x 2-7mm. Svøbbladene sølvfarvede. Blomsterne blå. CV.M.sj.

Tolpis barbata (L.) Gaertner Kristøje. 6-90cm. Opret enårig. Let kendelig på de lange, børsteformede, ydre svøbblade, der danner et svøb uden om kurven. Den almindeligste form har de ydre kroner svovlgule og de indre brunlilla. Az Lu: Alm.

T. fruticosa Schrank 30-100cm. Flerårig. Hovedstænglen indtil 30cm, overrages af lange, udsprængte grene. Grundbladene 5-20cm, m.m. aflange, stængelbladene aftager i størrelse opad. Oftest 3-4 kurve med et svøb på 6-8mm og få ekstra støtteblade. Kystklipper. Az: SMTJFLO

● T. azorica (Nutt.) Silva 15-70cm. Flerårig. Sidegrenene ikke længere end stænglen. Melleste blade så store som eller større end de nedre; tænderne ofte seglkrummede med en afrundet bugt imellem. Oftest flere kurve på 8-11mm med en del ekstra støtteblade. Skyggefulde klipper. Az: SMTJFLO

Arnoseris minima (L.) Schw. & K. Svineøje. 5-30cm. Enårig rosetplante med oprette grene og kølleformede kurvstilke. N og C.

Hyoseris scabra L. Ru svinefoder. Enårig rosetplante. Bladene 5-8x1cm, fjersnitdelte med ægformede, m.m. tandede afsnit, ru og m.m. melede. Kurvstilkene kraftigt fortykkede. Kurvene 7-10x3-5mm. 2 rækker svøbblade, ydre meget kort. CV og S.

Hedypnois cretica (L.) Willd. Ribbekurv. 3-45cm. M.m. håret enårig rosetplante med ofte grenede og noget bladede stængler. 2 rækker svøbblade, den ydre meget lille, den indre tydeligt indadkrummet i frugt. Kurven 7-10½mm; stilken ofte fortykket. (Az):

S. Lu: Udbredt.

Hedypnois arenaria (Schousboe) DC. 10-40cm. Glat til spredt håret. Kurvsvøbet 11-14mm, næppe indadkrummet i frugt. Kurvstilke-
ne ikke eller kun lidt fortykkede. Klitter. CV og S.

Rhagadiolus stellatus (L.) Willd. Stjernefrø. 20-40cm. Opret og grenet enårig med ofte 1 stængel. Nedre blade spatelformede og tandede forneden, de øvre linjeformede. 2 rækker svøblade, den ydre ganske kort. Let kendelig ved de 10-15mm lange, stjernedan-
nende 8-15 ydre frugter, der er rette eller svagt krumme. Udbr.

H. edulis Gaertner 10-40cm. Som den foregående, men de nedre blade lyreformede med 3-4 par nedre sideflige. De ydre frugter 15-20mm, tydeligt krumme. Udbredt.

Urospermum picroides (L.) F.W.Schmidt Rut halefrø. 30-45cm. M.m. stivhåret enårig. Bladene stængelomfattende, fjerfligede til tandede. 1-9 langstilkede kurve, op til 4cm brede med stiv-
håret svøb. Kronerne lysegule. Frugten med et nedadtil fortykket
næb. Az Lu

Hypochoeris glabra L. Glat kongepen. 5-40cm. Oftest glat og en-
årig. Ydre frugter uden, indre med eller uden næb. Az: MGFC. Lu

H. radicata L. Alm. kongepen. Az Lu: Alm.

Leontodon. Borst.

1. Bladene glatte eller kun med få har	2.
" hårede	4.
2. Ydre kroner med grålilla yderside	taraxacoides
Randkronerne ensfarvet gule	3.
3. Ydre frugter uden fnok, 2-3mm lange	salzmännii
" 4-4½mm, med en fnok af korte skæl	muelleri
4. Randkronerne ensfarvet gule	5.
" rødlige, grønne eller grålige udvendigt	7.
5. 20-80 kurve i en m.m. halvskærmformet top	rigens
1-4 kurve	6.
6. Uden grenhår. Stænglen ugrenet. Kurvsvøbet m.m. sorthåret	
	pyrenaicus
Med grenhår. Stænglen ofte grenet	fili
7. Randkronerne grønne udvendigt. Med rodknolde	tuberosus
" rød- eller grålige udvendigt. Ingen rodknolde	8.
8. Støvfanget mørkere end blomsterne. Ingen grenhår	autumnalis
" gult. Med grenhår	9.
9. Randkronerne grålige udvendigt. Ydre frugters fnok	
	skælførm
Randkronerne mest rødlige, sjældent grålige udvendigt.	taraxacoides
Ydre frugter med hårformet fnok	hispidus

Leontodon pyrenaicus Gouan Bjærgborst. 4-30cm. Stænglerne m.m. glatte forneden, hårede foroven. 2 underarter:
ssp. cantabricus (Widder) Finch: 4-15cm. Bladene 1½-4cm, ikke ly-
reformede. Stænglen næppe fortykket foroven. Over 700m. NV.
ssp. herminicus Franco: 16-30cm. Bladene 6-13cm, lyreformede.
Stænglen kølleformet foroven. 1500-1900m. NV.

L. autumnalis L. Høstborst. NV.

L. muelleri (Sch.Bip.) Fiori Ravnefødsborst. 10-30cm. Frugterne mørkebrune, stærkt tværknudrede, af 2 slags, de indre 6-7mm med
en fnok på ca. 10 fjerhår. (Lu): SV: Sado-bugten i rismarker.

L. salzmännii (Sch.Bip.) Ball 10-30cm. Frugterne brune, stærkt tværknudrede, af 2 slags, de indre 6-7mm med ca. 10 fjerhår og
en ydre række korte skæl. SØ. Guadiana-dalen.

L. hispidus L. Stivhåret borst. 2 underarter:
ssp. hispidus: 10-60cm. Kurvsvøbet 11-13mm. Frugterne skinnende
og tydeligt tværstribede. NV.

ssp. bourgaeanus (Willk.) Mart.: -15cm. Kurvsvøbet 14-16mm. Frugterne noget matte, utydeligt tværstribede. NV. Over 1500m.

Leontodon tuberosus L. Knoldborst. 15-40cm. Rødderne fortykke-
de. Stænglerne uden skæl, med få gaffelgrenede hår. Kurvsvøbet med få grenhår. Udbredt.

L. taraxacoides (Vill.) Mérat Hundesalat. 2½-35cm. Kurvene nik-
kende før blomstringen. Kurvsvøbet næsten glat. 2 underarter:
ssp. taraxacoides: (2-)flerårig. Indre frugters næb ca. 1mm. Az Lu
ssp. longirostris Finch & Sell: Mest enårig. Indre frugters næb
2-3mm. Az: S. Lu: Alm.

☛ *L. filii* (Hochst.) Paiva & Ormonde 20-50cm. Stænglerne ofte
grenede, med mange, stive, enkle og grenede hår. Bladene 3-17cm,
elliptiske til omvendt lancetformede. Kurvsvøbet 10-13x7-10mm.
Az: MTJPFL

☛ *L. rigens* (Aiton) Paiva & Ormonde 15-60cm. Bladene 9-13x3-12cm,
elliptiske og tandede. Kurvsvøbet 6-10x3-5mm. Az: MTPFLC

Picris. Bittermælk.

1. Ydre svøblade linjeformede, mindre end de indre	2.
" " m.m. ægformede, ofte bredere end de indre	3.
2. Frugterne glatte, alle med fjerformet fnok	hieracioides
" fildede, de ydre med hindeagtig fnok	willkommii
3. Ydre svøblade over 1½ x de indres længde	echioides
" under 1½ x " " "	4.
4. Kurvsvøbet 16-18mm. Næbbet 2 x frugten	algarbiensis
" 10-14mm. Frugterne kortnæbbede	spinifera

Picris echioides L. Vingekurv. 40-60cm. Stærkt stivhåret enår-
ig. Børsterne ofte med hvidknudret grund. Ydre 3-5 svøblade me-
get store, æg-hjærteformede, dækker næsten de 8 indre. Az Lu

☛ *P. algarbiensis* Franco 50-90cm. Med spredte torne og mange
stive hår på stænglen. Bladene med få stive hår. Indre svøblade
3 x de ydre, med kamtornet rand. S.

P. spinifera Franco 20-75cm. Stænglen mest med torne og stive
hår foroven. Bladene med mange stive hår og torne. Ydre svøblade
af langt-elliptiske, smallere end de indre, med kamtornet
rand. C og S.

P. hieracioides L. Ru bittermælk. NV som *ssp. longifolia*
(Boiss. & Reuter) Sell

P. willkommii (Sch.Bip.) Nyman 10-50cm. Grundbladene 5-30x1-6
cm. 1-flerårig. Få kurve. Bladene bugtede til fligede. Ag. M.sj.

Podospermum. Podfrø. Står nær *Scorzonera*, men med fjerfligede
blade. Frugterne med en bleg, rørformet grund på 1/3 af frugten.

Podospermum laciniatum (L.) DC. 10-50cm. 1-flerårig. Glat el-
ler lidt spindelvøvhåret. Ofte flerstænglet. Bladfligene 2-5mm
brede. Svøbladene 4-6mm brede. Kronerne 1-4/3 x svøbet. Frug-
terne indtil 17mm, stærkt ribbede. C og S.

P. hoffmannseggiana P.Silva Flerårig. Glat eller meget spredt
vortet. Bladfligene ½-1½mm brede. Svøbladene 2-4mm brede. Kro-
nerne 4/3-1½ x svøbet. Frugterne indtil 12mm, svagt ribbede.
NØ: Nær Vilar Formoso.

Scorzonera. Svinerod.

1. Stængler og blade trinde og hule	fistulosa
Stænglerne marvfyldte og bladene flade	2.
2. Frugterne med glatte ribber	3.
" knudrede eller rynkede ribber	6.
3. Frugterne 7-11mm. Kronerne 1½-2 x kurvsvøbet	humilis
" 15-25mm. " 1-1½ x " "	4.

4. Stænglerne bladede næsten til spidsen graminifolia
- " bladdløse i øvre halvdel 5.
5. Stænglerne bladede forneden. Bladene 2-8mm brede ... baetica
- " bladdløse. Bladene 1-2mm brede transtagana
6. Stænglerne kun grenede under midten. Bladene uregelmæssigt
- tandede, med ihvertfald nogle linjef. tænder crispatula
- Stænglerne oftest grenede i øvre halvdel. Bladene helran-
- dede til svagt tandede 7.
7. Bladene højst 8mm brede, sammenfoldede baetica
- " indtil 6cm brede, ikke foldede hispanica

Scorzonera graminifolia L. Pyrresvinerod. 10-50cm. Bladene 1-3mm brede, flade. Kurvsvøbet 3-5cm. Kronerne 1-1½ x svøbet, bleggule til hvidlige, ofte rødlig udvendigt. Udbredt.

S. humilis L. Lav svinerod. NV og CV.

S. baetica (Boiss.) Boiss. 20-50cm. Svagt filtet på blade og kurvsvøb. Bladene foldede og kølede, ikke bølgede, langspidsede, med udvidet, omskædende grund. Kurven 27-35mm. Kronerne ca. 1½ x svøbet, undertiden lilla udvendigt. SV.

S. transtagana Cout. 20-40cm. M.m. glat. Bladene foldede og kølede, med tætstillede, ret stive skeder. Kurven 2-3cm. Kronerne 1½-1½ x svøbet, rødlig eller lilla udvendigt. SV.

S. hispanica L. Sortrod. 25-100cm. M.m. glat. Bladene undertiden med bølget rand. Kurven 2-3cm. Kronerne 1½-2 x svøbet. Frugten 10-15(-30)mm, de ydre med rynket-knude, de indre med glatte ribber. NØ.

S. crispatula (Boiss.) Boiss. 15-50cm. Nedre blade 1-4½cm brede, ofte med kruset eller bølget rand. Frugten 15-18mm. SØ.

S. fistulosa Brct. 15-70cm. Mest helt glat. Stænglen liggende forneden. Kurven 1-2cm. Kronerne 1½-2 x svøbet, lilla udvendigt. Kær og vintervåde steder. CV og SV. Sj. og meget lokal.

Tragopogon crocifolius L. Tofarvet gedeskæg. 10-80cm. Kurvstilkene ikke fortykkede. 5-12 svøbblade. Ydre kroner mest lilla med gul grund, indre gule. Kronerne kortere end svøbet. NØ.

T. dubius Scop. Storfrugt gedeskæg. 1-2-årig. 25-50cm. Kurvstilkene stærkt fortykkede. 8-12 svøbblade. Kronerne gule, kortere end svøbet. NØ og SØ.

T. hybridus L. Køllegedeskæg. (Geropogon glaber L.) 20-50cm. Glat enårig. Kurvstilkene fortykkede. 8 svøbblade, der er 2-3 x så lange som de lilla kroner. Ydre frugter med en fnok af 5 stive hår, indre med fjerformet fnok. C og S.

Reichardia. Haresalat. 1-flerårige. Kendelige på de hindekantede, ægformede, ydre svøbblade og de mange lignende skæl neden for kurven. De ydre frugter stærkt tværrynkede.

Reichardia gaditana (Willk.) Cout. 15-50cm. Bladene lidt blågrønne, hyppigt med fintornet rand. Kronerne orange-gule med lilla grund, 1½ x svøbet. Kystnær.

R. picroides (L.) Roth 10-45cm. Kronerne uden lilla grund, 1½-2 x svøbet. Ydre svøbblade 2-5x1½-2½mm, hindekanten 0,2-0,45mm bred. C.

R. intermedia (Sch.Bip.) Cout. Bredhindet haresalat. -70cm. Kronerne uden lilla grund. Ydre svøbblade 4-7x2½-3½mm, hindekanten ½-1½mm bred. NØ, C og SØ.

Aetheorhiza bulbosa (L.) Cass. Knoldhøgeskæg. 7-55cm. Flerårig med underjordiske rodknolde. Bladene i roset, linje-spatelformede. 0-2 stængleblade. Ofte kun 1 kurv med sortagtige, kølleformede kirtelhår ved grunden og på stilken. Az: T. Lu: Udbredt.

Sonchus. Svinemælk.

1. Stængelbladene tydeligt stilkede tenerrimus
- " ikke stilkede, med øret-pilformet grund 2.
2. Støvfanget gult. Flerårig maritimus
- " olivengrønt. 1-2-årig 3.
3. Bladene skinnende med øreformet grund asper
- " matte med pilformet grund oleraceus

Sonchus asper (L.) Hill Ru svinemælk. 2 underarter:

ssp. asper: Enårig. Kurvene 2-2½cm brede. Az Lu

ssp. glaucescens (Jordan) Ball: Toårig. Kurvene 4-5cm brede. Az Lu

S. tenerrimus L. Smalfliget svinemælk. 10-80cm. Bladene med 6-8 par ofte lancetformede flige med stærkt tilsmalnet grund; sjældnere er de helt linjeformede. Az Lu

S. oleraceus L. Alm. svinemælk. Az Lu: Alm.

S. maritimus L. Strandsvinemælk. 15-60cm. Stærkt blågrøn. Bladene spatelformede, m.m. helrandede til svagt bugtede. Kurven ofte hvidfiltet forneden. 2 underarter:

ssp. maritimus: Kurven ca. 15mm. Ydre svøbblade æg-lancetformede, de indre lancetformede. Saltsumpe. NV og CV.

ssp. aquatilis (Pourret) Nyman: Kurven ca. 10mm. Alle svøbblade lancetformede. Fugtig, ikke saltholdig jord; rismarker. C og SV.

Lactuca. Salat.

1. Bladene langt nedløbende viminea
- " ikke " 2.
2. Blomsterne hvide watsoniana
- " gule 3.
3. Stængelbladene helrandede saligna
- " tandede eller lappede 4.
4. Bladene blø. Toppen halvkærmsagtig sativa
- " finttornede. Toppen pyramideformet 5.
5. Bladene normalt lodretstillede. Frugten grålig, finttornet foroven serriola
- Bladene normalt vandretstillede. Frugten sortlilla, glat virosa

Lactuca viminea (L.) Presl Rissalat. 30-80cm. Stænglen behvid. Bladene blågrønne, de nedre smalt fjerfligede, de øvre ofte helrandede og linjeformede. Kurvene siddende på lange, udelte grene. ssp. viminea: Stænglen kun grenet foroven. Frugterne 12-15mm, næbbet ca. = kroppen. N, C og SØ. ssp. chondrilliflora (Boreau) Bonn.: Stænglen grenet fra grunden. Frugterne 7-9mm, næbbet ¼-½ x kroppen. NØ og CV.

⊗ L. watsoniana Trelease 30-200cm. Bladene bugtet-tandede, bladdugede, spindelvævstillede nedenunder, indtil 30x15cm. Krat i vulkankrater. Az: MTJFF. - Hvidblomstret salat.

L. serriola L. Tornet Salat. Az: GPL. Lu

L. saligna L. Pilsalat. 30-100cm. Stænglen behvid. Nedre blade udelte til fjerfligede, øvre aflange til linjeformede med pilformet grund. Blomsterne ofte lillaanløbne. C.

L. sativa L. Havesalat. (Lu)

L. virosa L. Giftsalat. 30-150cm. N og CV.

Taraxacum. Mælkebøtte. Her kun hovedgrupperne.

1. Ydre svøbblade halvt til helt hindeagtige bithynicum
- " " højst smalt hindekantede 2.
2. Frugterne m.m. rødfarvede 3.
- " ikke rødfarvede 6.
3. Skaffet kraftigt, indtil 40cm x 4mm. Bladstilkens vinget hoppeanum
- Skaffet spinkelt, under 30cm x 3mm. Bladstilkens uvinget 4.

4. Ydre svøblade tiltrykte til udstående erythrospermum 5.
 " " m.m. tilbagebøjede fulvum
 5. Bladene fjerfligede, udstående fulvum
 " " svagt delte til lyreformede, oprette gasparrinii
 6. Ydre svøblade med horn obovatum 7.
 " " uden horn
 7. Ydre svøblade tiltrykte til bueformet-oprette 8.
 " " udstående til tilbagebøjede 9.
 8. Bladene indtil 25cm. Svøbet 12-15mm. Næbbet 8-10mm .. adamii
 " " 10cm. " 8-12mm. Næbbet 5-8mm apenninum
 9. Ydre svøblade 4-9x2,2-4mm. Bladstilken $\frac{1}{4}$ -1/3 x pladen officinale
 Ydre svøblade 4-9x1,5-2,2mm. Bladstilken $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{2}$ x pladen 10.
 10. Bladene 8-20cm med 4-7 par lapper eller m.m. hele. Ydre
 svøblade 7-9x2-2,2mm praestans
 Bladene 4-10cm med 2-3 par lapper. Ydre svøblade
 4-7x1,5-2mm simile

Taraxacum bithynicum Hindemælkebøtte. Bladene tykke. Ydre svøblade ofte rød- eller lillaanløbne, m.m. tiltrykte, ofte netarede, med horn. NV og CV.

T. obovatum Egbladet mælkebøtte. Kronerne gule med en grållilla strib. Frugten stærkt rynket. NØ, SØ, CV.

T. praestans Kronerne lidt bleggule, med en grå eller brun strib. Az: MTP. Lu: SV.

T. adamii Engmælkebøtte. Az: MLC. Lu: N og C.

T. apenninum Alpemælkebøtte. Serras da Estrela og Lousã.

T. simile Az: M. Lu: CV og SV.

T. erythrospermum N og CØ.

T. fulvum CV.

T. gasparrinii N.

T. hoppeanum NØ og CØ.

T. officinale Pandens mælkebøtte. Az: MJFC. Lu: NV, C og SV.

Chondrilla juncea L. Riskurv. 50-100cm. Grågrøn 2-flerårig, stærkt risagtigt-grenet plant med oprette grene, stivhåret forneden og glat foroven. Øvre blade lange og linjeformede. Kurvene talrige, 1-4 sammen, smalt cylindriske, 9-12x2 $\frac{1}{2}$ -5mm. Udbredt.

Lapsana communis L. Haremad. Az: M. Lu: Udbredt.

Crepis Høgeskæg.

1. Ingen stængel, kurvene sidder midt i rosetten pusilla 2.
Med stængel capillaris
2. Kurvsvøbet 3-9mm. Frugterne 1,4-2,5mm (7)9-16mm. Frugterne 4-17mm 3.
3. Svøbladene udpræget kirtelhårede 4.
- " " ikke eller lidet kirtelhårede 5.
4. Mellemste stængelblade violinformede lamsanoides 5.
" " reduceret fjerfligede foetida
5. Planten klæbrigt-kirtlet i nedre halvdel pulchra
" " ikke kirtlet forneden taraxaeifolia

Crepis lamsanoides (Gouan) Tausch Violinhøgeskæg. 30-90cm. Bladene gulhårede; de nedre lyreformede, de mellemste med 2 store øren. 2-12 kurve på 9-11mm. N.

C. pulchra L. Glinsende høgeskæg. 30-70cm. Enårig. Planten glat i den øvre halvdel, kirtlet i den nedre. Kurvsvøbet 8-11x3-6mm, glat. Nedre blade omvendt lancetformede, tandede til fligede. NØ.

C. foetida L. Stinkende høgeskæg. 10-50cm. Mest enårig. Bladene fligede med uregelmæssigt tandede flige. Kurvene 10-12mm, noget

cylindriske. Ydre frugter uden, indre med næb. Kronerne citrongule, de ydre rødtribede udvendigt. C og SØ.

Crepis pusilla (Sommier) Merxm. Dværghøgeskæg. 2-8cm. Bladene 2-7cm x 2-5mm, høvfligede eller helrandede, i roset. 2-8 siddende kurve på 3-4mm midt i rosetten. CV.

C. capillaris (L.) Wallr. Az Lu: Alm.

C. taraxacifolia Thuill. (C. vesicaria ssp. haenseleri) 30-80cm. Bladene stivhårede. Kurvsvøbet 8-12mm, ofte dunet. Alm.

Hispidella hispanica Lam. 2-30cm. Enårig med lange hår og stjerne-hår. Bladene helrandede, 1-6cm x 2-10mm. De lange hår indtil 12mm. Kurvstilkene fortykkede i frugt. Ydre kroner gule med rødbrun yderside; de indre brunlilla. Sandede marker og udyrket jord, især i bjærgene. N og CØ.

Andryala. Filtkurv. Stjernefildede 1-flerårige med eller uden kirtelhår.

1. Svøbladene uden kirtelhår, udbøjede i frugt ragusina 1.
" med mange kirtelhår, ikke udbøjede i frugt 2.
2. Kurvsvøbet 10-12mm, langt tilspidset, bueformet indad-
krummet i frugt laxiflora
Kurvsvøbet 5-10mm, stjerneformet-udstående i frugt 3.
3. Kurvene i en tæt halvskærm, 8-10x10-14mm corymbosa 4.
" i en m.m. løs halvskærm, 5-9x5-10mm
4. Flerårig. Stængelbladene med m.m. kileformet grund

integrifolia
Enårig. Stængelbladene bredt halvt-omfattende arenaria

Andryala ragusina L. Hvid filtkurv. 10-50cm. Flerårig. Bladene tandede til helrandede. Åben og uregelmæssig halvskærm. NØ, C, SØ.

A. corymbosa Lam. Tæt filtkurv. 20-50cm. Bladene helrandede til bugtet-tandede, stængelbladene kan dog være fligede. C og S.

A. integrifolia L. Alm. filtkurv. 30-70cm. Bladene bugtet-tandede til fligede. Az: JF. Lu: Alm.

A. arenaria (DC.) Boiss. & Reuter 10-35cm. Grundbladene visne under blomstringen. Stængelbladene æg-lancetformede. Ret mange kurve i en bred og åben halvskærm, 6-8x6-9mm. Indre svøblade bredt hindekantede. 2 underarter:
ssp. arenaria: Kurvens kirtelhår 1-1 $\frac{1}{2}$ mm, sorte. C og S.
ssp. parvipila Franco: Kurvens kirtelhår 0,5-0,8mm, brune til gullige. C og S.

A. laxiflora DC. 15-45cm. Enårig. Bladene helrandede til tandede, m.m. lancetformede, stængelbladene med afrundet til kileformet grund, uden kirtelhår. NØ, CØ og SØ.

Hieracium. Høgeurt.

1. Med udløbere 2.
Uden " 4.
2. Kurvene sidder for enden af udløberne castellanum 3.
" på stængler peleteranum
3. Udløberne korte og tykke med store blade pilosella
" lange og tynde med små blade
4. Med bladrosen under blomstringen 5.
Uden " " " 16.
5. Bladene klæbrige med mange kirtelhår 6.
" uden kirtelhår 7.
6. Stængel og blade uden almindelige hår amplexicaule
Stængelgrund og bladrand med almindelige hår speluncarum
7. 0-1(2) stængelblade 8.
2-8 stængelblade 13.
8. Bladoversiden m.m. glat. Støvfangene mørke 9.
" m.m. tæthåret. Støvfangene gule 10.

9. Bladgrunden kileformet oblongum
 " nærmest spydformet praecox
10. 1-2(3) kurve. Svøbet 8-10x7-8mm lusitanicum
 (1)2-6 kurve. " 9-12x9-11mm 11.
11. Stænglen tæt håret af alm. hår schmidtii
 " m.m. glat 12.
12. Svøbladene med mange alm. hår legionense
 " " få til ingen alm. hår bourgaei
13. Svøbladene med mange alm. hår 14.
 " " få til ingen alm. hår 15.
14. Grundbladene med en uvinget stilk på $1/3 - \frac{1}{2}$ x pladen vulgatum
 " " sidende eller med en meget kort og vinge
 stilk onosmoides
15. Bladene grønne, de nederste 6-14cm. 3-18 kurve .. acuminatum
 " mørkegrønne, de nederste 3-8cm. 1-3 kurve
 chlorophyllum
16. Nedre stængelblade $\frac{1}{2}$ -2cm brede umbellatum
 " " (1,2)2-4cm brede 17.
17. Bladstørrelsen aftager brat midt på stænglen virescens
 " " gradvist op ad stænglen 18.
18. Bladene hindeagtige, de øvre bredt ægformede latifolium
 " m.m. urteagtige, de øvre m.m. lancetformede 19.
19. Øvre stængelblade med afrundet grund dumosum
 " " " kileformet grund laevigatum
- Hieracium castellanum Boiss. & Reuter Udløberne med 1-3 skafter i
 spidsen, hver med 1 kurv. N og CØ.
- H. peleteranum Merat Klithøgeurt. 2 underarter: Nø.
ssp. vanscoestii de Retz: Rosetbladene 8-15mm brede. Kurven 10-12mm.
ssp. ligericum Zahn: Rosetbladene 4-8mm brede. Kurvene 8-10mm.
- H. pilosella L. Håret høgeurt. N.
- H. oblongum Jordan En skovhøgeurt med grønne blade. NV.
- H. praecox Sch.Bip. En Skovhøgeurt med blågrønne blade. NV.
- H. vulgatum Fr. Alm. høgeurt. N og CØ.
- H. acuminatum Jordan 50-80cm. Svøbladene langspidsede. N og CØ.
- H. chlorophyllum Jordan 30-60cm. N og CØ.
- H. schmidtii Tausch Bleg høgeurt. Bladene blågrønne. Grundblade-
 ne æg-lancetformede, næsten helrandede. Over 1000m. NV.
- H. lusitanicum Arv.-T. 10-30cm. Bladene blågrønne, m.m. ellipti-
 ske, næsten helrandede. NV.
- H. legionense Willk. Bladene blågrønne, elliptiske til æg-lancet-
 formede, helrandede til bugtet-tandede. NV.
- H. bourgaei Boiss. NV.
- H. onosmoides Fr. 30-60cm. Bladene m.m. blågrønne med mange nar.
 2-12 stængelblade. Kurvsvøbet med få stjernehaar og kirtelhaar. NV.
- H. amplexicaule L. Hjærtebladet høgeurt. 10-30cm. 3-6 brede og
 stængelomfattende stængelblade, m.m. ægformede. Kurven 12-16mm. NV.
- H. speluncarum Arv.-T. -55cm. Som den foregående, men kurven
 16-18mm. NV.
- H. latifolium Link 40-100cm. Bladene ægformede til elliptiske.
 Kurvene 10-13mm med få stjernehaar. NV og CØ.
- H. virescens Koch 30-80cm. (H. sabaudum p.p.). Kurvene 7-9x5-7
 mm. NV og CN.
- H. dumosum Jordan NV og CØ.
- H. umbellatum L. Smalbladet høgeurt. NV.
- H. laevigatum Willd. Rank høgeurt. NV.

- Kleinia repens (L.) Haw. -30cm. Blåugget flerårig. Bladene 3-4
 x $\frac{1}{2}$ cm, afladede eller furede ovenpå, afrundede nedenunder, m.m.
 tætstillede i grenederne, m.m. kodede og med en kort brod. Of-
 test 2-3 kurve sammen. (Az): T
- K. aizoides (L.) Haw. Bladene let sammentrykte og sværdformede,
 4-7cm x 2-5mm. (Az): F.
- ALISMATACEAE
- Sagittaria sagittifolia L. Pilblad. NV og CV.
- Baldellia ranunculoides (L.) Parl. Søpyrd. 10-50cm. Undervands-
 blade græsformede, luftblade lancet-linjeformede, 3-8mm brede.
 Opret stængel med 1(-3) blomsterkranse. Frugterne i et smørblomst-
 agtigt hovede. Az: T. Lu: Udbredt.
- B. alpestris (Cosson) Vasc. Butbladet søpyrd. Bladene ikke over
 3x1cm, elliptiske og butte, med kileformet til afrundet grund.
 Kronbladene 3-4mm. N, C og SØ.
- Alisma plantago-aquatica L. Vejbredekeblad. Udbredt.
- A. lanceolatum With. Lancetskeblad. Bladene lancetformede, ind-
 til $1\frac{1}{2}$ cm brede, med kileformet grund. Az: STJG. Lu: Udbredt.
- Damasonium alisma Miller Damstjerne. 5-40cm. Alle blade grund-
 stillede; flydende og aflange hos vandformen; m.m. lancetformede
 hos landformen. 3 3mm lange, hvide kronblade med gul grund. Of-
 test 6 stjerneformet udstående bælgekapsler. 2 underarter:
ssp. alisma: Blomsterstilkene 2-3cm, meget længere end bælgekap-
 slerne. Ofte flerårig. CV.
ssp. bourgaei (Cosson) Maire: Blomsterstilkene 8-15mm, ca. =
 bælgekapslerne. Altid enårig. CV.
- BUTOMACEAE
- Butomus umbellatus L. Brudelys. C.
- HYDROCHARITACEAE
- Hydrocharis morsus-ranae L. Frøbid. C.
- Elodea canadensis Michx Vandpest. (Lu): CV.
- Blyxa japonica (Miq.) Maxim. Risstjerne. 5-27cm. Undervandsen-
 rig med forlængede, undertiden grenede stængler. Bladene linjeform-
 mede, 3-7cm x $1\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ mm, omskedende, bløde og uregelmæssigt fint
 savtakkede. Med akselstillet, rørformet hylsterblad om blomster-
 stilken. Begeret 3-4mm, kronen 6-10mm og hvid, begge linjeforme-
 de. Rismarker. (Lu): SV
- Vallisneria spiralis L. Vandskrue. Ålegræs lignende vandplante.
 Hunblomsterne på lange, spiralsnoede stilke. CV og SV.
- JUNCAGINACEAE
- Triglochin. Trehage.
1. 6 frugter, 2 x så lange som brede maritima.
 3 " 2.
2. Frugten kugleformet striata
 " forlænget 3.
3. Stængelgrunden løgformet opsvulmet og trævlet bulbosa
 " ikke " " , uden trævler palustris
- Triglochin maritima L. Strandtrehage. NV og CV.
- T. palustris L. NV og CV. Sj.
- T. striata Ruiz og Pavón Frugterne med 3 længderibber. Strand-
 sumpe. (Lu): NV og CV.
- T. bulbosa L. Knoldtrehage. Frugten 6-12mm, ellipsoid-cylin-
 drisk. 2 underarter:
ssp. barrellieri (Loisel.) Rouy. Vårblomstrende. Frugtstilkene m.m.

opret-udstående. C og S.
ssp. laxiflora (Guss.) Rouy. Høstblomstrende. Frugtstilkene m.m.
 tiltrykte til aksens. CV og SØ. Sj.

LILAEACEAE

Lilaea scilloides (Poirot) Hauman. En enårig sumplante, der ligner en Trehage. Bladene indtil 60cm x 4mm, med en tvelappet skedehinde. Med grundstillede hunblomster mellem skederne med lange, trådformede grifler. Ellers med langstilkede aks med skælagtige dækblade. (Lu): NV.

POTAMOGETONACEAE

Potamogeton. Vandaks.

1. Alle blade modsatte densus 2.
 Højest blomsterstandens blade modsatte
2. Alle eller nogle blade elliptiske, lancet- eller ægformede 3.
 Alle blade bånd-, linje- eller trådformede 9.
3. Undervandsbladene uden bladplade natans 4.
 " med " 7.
4. Undervandsblade kort- eller langstilkede 5.
 " helt siddende 7.
5. Undervandsbladene kortstilkede. Ingen flydeblade lucens 6.
 " langstilkede. Ofte med flydeblade 6.
6. Undervandsbladene finttandede. Frugterne 3-4mm nodosus 7.
 " helrandede. Frugterne 1½-2½mm
7. Stænglen fladtrykt. Bladranden savtakket, ofte kruset crispus 8.
 " trind. Bladene helrandede 8.
8. Undervandsbladene med kileformet grund gramineus 9.
 " " hjerteformet grund perfoliatus
9. Alle blade spredte og børsteformede pectinatus 10.
 Blomsterstandsbladene modsatte 10.
10. Bladene 1-ribbede. Frugtens buglinje næsten ret trichoides 11.
 " 3-5-ribbede. Frugtens buglinje buet pusillus

Potamogeton natans L. Svømmende vandaks. NV, C og SV.

P. polygonifolius Pourret. Aflangbladet vandaks. A& Lu: Udbredt.

P. nodosus Poirot. Knudevandaks. Flydebladene store, elliptiske eller lancetformede, 9-14x3-6cm; undervandsbladene lancetformede, op til 20x4cm. Aksstilkene fortykkede foroven. Stængelledene kortere foroven, hvor stænglen derfor bliver knudret. Az Lu: Alm.

P. lucens L. Glinsende vandaks. Az: M. Lu: NV, CV og S.

P. gramineus L. Græsbladet vandaks. CV.

P. perfoliatus L. Hjertebladet vandaks. NV og C.

P. pusillus L. Spinkelt vandaks. Az: SMGL. Lu: Udbredt.

P. trichoides Cham. & Schl. Hårfint vandaks. CV og SØ.

P. crispus L. Kruket vandaks. Udbredt.

P. pectinatus L. Børstebladet vandaks. NV, C og SV.

P. densus L. Tæt vandaks. C og SØ.

RUPPIACEAE

Ruppia maritima L. Alm. havgræs. Az: TJ. Lu: NV, C og S.

R. cirrhosa (Petagna) Grande. Langstilket havgræs. C og SØ. Sj.

ZOSTERACEAE

Zostera marina L. Alm. ålegræs.

Z. noltii Hornem. Dvergålegræs.

ZANNICHELLIACEAE

Zannichellia palustris L. Vandkrans.

Cymodocea nodosa (Ucria) Asch. Finttandet ålegræs. Et saltvandsålegræs, der er op til 5mm bredt, med 7-9 ribber og finttandet mod spidsen.

NAJADACEAE

Najas. Najade. Enårige, gaffelgrenede vandplanter. Bladene 2-3 sammen, tydeligt takkede.

Najas marina L. Stor najade. Bladene 15-40mm lange og 1-2 mm brede uden de grove tænder, der får bladene til at ligne noget, der er afgrøvet af vandinsekter. C

N. minor All. Skør najade. Bladene op til 3cm lange og under 1mm brede (tænderne indbefattede), med 5-17 par tænder. C og S.

LILACEAE

1. Blomsterne udgår direkte fra løget 2.
 " stilkede 3.
2. Blosterbladene sammenvoksede foroven til et rør Colchicum 4.
 " frie hele vejen Merendera
3. Blomsterne i bladhjørnerne eller i klaser fra bladhjørnerne 4.
 " i en m.m. endestillet blomsterstand 7.
4. Bløde, løvfældende blade Polygonatum 5.
 Stive, stedsegrønne blade (eller kladodier)
5. Blomsterne sidder midt på de m.m. lancetformede kladodier Ruscus 6.
 Blomster- eller klasestilkene udgår fra stænglerne
6. Slyngplanter med netårede blade Smilax 7.
 Kladodierne mest linjeformede, ikke netårede Asparagus
7. Blomsterne i en skærm, omgivet af svøbblade i knop 8.
 " sjældent i skærm, i så fald uden svøb 9.
8. Blosteret sammenvokset foroven. Ingen løglugt Nothoscordum 10.
 " frit foroven. Planten med løglugt Allium
9. Bladene kødede og tykke med m.m. tornet rand Aloe 10.
 Bladranden ikke tornet
10. Blosterbladene mindst 1/5 sammenvoksede 11.
 " under 1/5 " 13.
11. Blosterrøret ikke længere end tænderne Dipsadi 12.
 " længere end tænderne
12. Blosteret m.m. indsnævret ved munden Muscari 13.
 " ikke " fortil Bellevalia
13. Blomsterne med 3-4(5) frie grifler Veratrum 14.
 " uden eller med 1, højst 3-kløvet griffel
14. Støvtrådene tæthårede 15.
 " m.m. glatte 16.
15. Blomsterne i en klase. Støvknapperne grundfæstede Narthecium 17.
 Blomsterne i en top. Støvknapperne rygfæstede Simethis
16. Sivformede stængler med skælagtige blade Aphyllanthus 18.
 Med grønne blade
17. Bladene grundstillede (1-2 kan dog omskede stænglen lidt) 18.
 Med stengelblade eller bladagtige støtteblade 24.
18. Planten med løg 19.
 " uden løg, men med en kort jordstængel 22.
19. Blosteret med en rød midterribbe Urginea 20.
 " ensfarvet eller med en grøn midterribbe
20. Blosteret hvidt, gulligt eller grønligt Ornithogalum 21.
 " blåt eller lilla
21. Blomsterne med 1(0) støtteblad Scilla 22.
 " 2 støtteblade Hyacinthoides
22. Blosterbladene med 1 ribbe Asphodelus 23.
 " " 3 ribber
23. Blomsten tragtformet. Støvknapperne rygfæstede Paradisea 24.
 " hjulformet. Støvknapperne endefæstede Anthericum

24. Bladene i krans *Lilium* 25.
 " modsatte eller spredte
 25. Blosterbladene tilbagebøjede. Plettede blade ... *Erythronium* 26.
 " ej " Uplettede " 26.
 26. Ingen griffel *Tulipa* 27.
 Med griffel 27.
 27. Blomsterne oprette eller udstående, m.m. gule *Gagea*
 " nikkende, 15-40mm *Fritillaria*

Narthecium ossifragum (L.) Hudson Benbræk. Serras do Minho.

Veratrum album L. Hvidt foldblad. 50-150cm. De nedre blade 10-25 x 3,5-7(15) cm, m.m. foldede langs ribberne. Blomsterne hvidgrønne eller gullige i en ofte stor top. M.sj. Serra da Estrela.

Asphodelus. Skarnlilje.

1. Bladene m.m. trinde og hule, 1-4mm brede *fistulosus* 2.
 " flade, 1-4cm brede
 2. Kapslen trelappet og indtrykket i spidsen *bento-rainhae* 3.
 " anderledes
 3. Støttebladene ensfarvet mørke. Enkel eller fågrenet klase 4.
 " lyse eller lysrandede. Blomsterne i top 5.
 4. Frugtstilkens mindst lig støttebladet. Kapslen 8-13x6-13
 mm, oftest noget forlænget *lusitanicus*
 Frugtstilkens < støttebladet. Kapslen 10-18x12-18mm,
 oftest kuglerund *macrocarpus*
 5. Frugtstilkens 0,8-1,3mm tyk. Mange gamle bladresten .. *ramosus*
 " 0,5-0,7mm tyk. Ingen " " 6.
 6. Kapslen klæbrig, indsnævret forneden *serotinus*
 " ej " " *aestivus*

Asphodelus fistulosus L. Trind skarnlilje. I-VI.

A. bento-rainhae Silva ssp. *bento-rainhae* Serra da Gardunha.

A. lusitanicus Cout. III-VI. Udbredt.

A. macrocarpus Parl. ssp. *macrocarpus* III-VI. Udbredt.

A. ramosus L. ssp. *distalis* Diaz & Valdés I-IV. Aal Ag Bal E

A. serotinus Wolley-Dod Klæbrig skarnlilje. III-VI. Udbredt.

A. aestivus Brot. Sildig skarnlilje. IV-IX. Udbredt.

Anthericum liliago L. Ugrenet edderkopurt. BA TM

Paradisea lusitanica (Cout.) Samp. Paradislilje. 60-120cm. Bladene 30-70x0,5-2,5cm. Åben klase med 20-25 blomster på 2,5-3cm. Støvdragerne lidt krumt nedad- og opadbøjede. V-VII. N og CØ.

Simethis planifolia (L.) Gren. Hedestjerne. 12-40cm. Bladene smalle, ofte vredne, > stænglen. Toppen åben og uregelmæssig med 10-30 blomster på 9-11mm, hvide indeni, røde udenpå. N C og SV.

Aphyllanthes monspeliensis L. Blå nellikelilje. 20-30cm. tættaget, noget blågrøn med sivagtige stængler med reducerede blade. 1-3 blå blomster sammen, omgivne af et rødbrunt svøb. TM.

Aloe vera (L.) Burmf. Ægte rørklokke. 80-150cm. Tykke, kødede, smalt trekantet-lancetformede blade. Mange rørformede, gule blomster på 2,5-3cm, ca. 5mm langt stilkede. (Lu): SV.

A. arborescens Miller Semperfi. 1,5-3,5m. Bladene 20-40x3-5cm, 7-8mm tykke. Klasen tæt, 10-20cm lang med blomsterstilke på 3-4 cm og 3,5-4,5cm lange, skarlagensrøde blomster. XII-V. (Lu): Ag E

Colchicum multiflorum Brot. (C. autumnale p.p.) Rødlilla, krusagtige blomster med gule støvknapper. IX-XI. N og C.

C. lusitanum Brot. Blomsterne rødlilla, let spættede. Støvknapperne

perne sortlilla til lyst rødlilla, sjældent gule. IX-XI. NØ, C, S.

Merendera montana (L.) Lange Kalktidløs. (M. pyrenaica). Bladene indtil 22cm x 4-8mm, kommer mest frem efter blomsterne. Disse lyst rødlilla, 3-4½cm. Støvknapperne 8-12mm. N og C. VIII-IX.

M. filifolia Camb. Krattidløs. Bladene indtil 15cm x 1½-2½mm, kommer frem samtidigt med blomsterne. Disse lyst rødlilla, 2-3½cm. Støvknapperne 5½-8mm. Høstblomstrende. NØ, CV og S.

Gagea. Guldstjerne.

1. Blomsterstilkene dunede 2.
 " glatte eller kun hårede forneden 3.
 2. 2-6cm høj. Grundbladene ½mm brede, trådformede .. *nevadensis*
 7-12cm høj. " 1-1½mm brede, flade *lusitanica*
 3. 1 grundblad, 1-3mm bredt, fladt *pratensis*
 2 grundblade, 0,2-0,5mm brede, trådformede *tenuis*

Gagea pratensis (Pers.) Dumort Engguldstjerne. 4-12cm. Blosteret 15-20cm. Støvfanget længere end støvknapperne. NØ.

⊗ *G. lusitanica* Terracc. (*G. foliosa* p.p.) 1-2 blomster på 9-14mm, grønne udvendigt, gule indvendigt. Støvfanget længere end støvknapperne. NØ, C og SØ.

G. nevadensis Boiss. Grønlig guldstjerne. 1-2 blomster på 6-9mm, grønne udvendigt og gule indvendigt. Støvfanget m.m. dækket af støvknapperne. N og CØ.

⊗ *G. tenuis* Terracc. (*G. soleirolii* p.p.) 3-12cm. 1-2 blomster på 6-9mm, farvede som *nevadensis*. Støvfanget omtrent på højde med støvknapperne. N.

Erythronium dens-canis L. Hundetandslilje. 10-30cm. Bladene 5-9 x 1½-4cm, rød- eller blegspættede. Den enlige blomst nikkende, lyserød med tilbagebøjede, 18-30mm lange blosterblade og fremadrettede støvdragere og griffel. N og CN.

Tulipa australis Link Sydlig tulipan. 25-40cm. Blosteret 20-35 mm, gult, med rødligt anstrøg udvendigt. Støvtrådene opsvulmede og hærede ved grunden. Udbredt.

T. clusiana DC. Syrentulipan. 20-40cm. Bladene smalle, indtil 1½cm brede. Blosteret hvidt med sort grund indvendigt og rødt anløbet udvendigt. (Lu): CS: Fra Irão til N.f. Paquistao.

T. praecox Ten. Spidstulipan. 20-65cm. Bladene ret brede, indtil 7cm. Blosteret orange med grønligt anstrøg udvendigt og en mørkt brungrøn, gulkantet grund. (Lu): C og SØ.

Fritillaria nervosa Willd. 12-55cm. Ydre blosterblade 20-40 x 5½-15 mm, de indre 8½-20mm brede. Blomsten brunlilla og spættet, undertiden med et gult bånd. Honningkirtlerne 2-7½x1,2-5½mm. 900-1600m. Serra do Soajo, Gereia og Estrela.

F. lusitanica Wikström 10-60cm. Ydre blosterblade 18-30x4-9mm, de indre 7-12mm brede. Farven som hos foregående, mindre hyppigt spættede. Honningkirtlerne 6-18x1-3mm. C og S.

Lilium martagon L. Kranslilje. 50-90cm. Bladene i kranse på 4-8 lancetformede blade. Blomsterne hængende, op til 3½cm, m.m. røde og ofte plettede, med krummede blosterblade. N.

Ornithogalum. Fuglemælk.

1. Blomsterne i en forlænget klase 2.
 " i en halvskærm 5.
 2. Blomsterne m.m. siddende, mest under 15 i klasen 3.
 " tydeligt stilkede, mest over 20 i klasen 4.
 3. 1 blad. Frugtknuden afskåret i spidsen *broteroi*
 2-3 blade. Frugtknuden tilsmalnet i spidsen *concinnum*

4. Blomsten 5-10mm, grønlighvid med grønt bånd pyrenaicum
 " 10-15mm, hvid med grønt længdeband narbonense
 5. Blomsterne helt hvide eller flødefarvede arabicum
 " hvide med grønligt længdeband 6.
 6. Bladene meget længere end halvskærmen orthophyllum
 " højst af halvskærmens længde gussonei

Ornithogalum pyrenaicum L. Pyrenæisk fuglemælk. 50-100cm. 5-8 blade, der ofte er visne under blomstringen. Støttebladene 5-10 mm. Blomsterstilkene 5-20mm. Udbredt.

O. narbonense L. Pyramidefuglemælk. 30-80cm. Vest 3-4 blade, der er grønne under blomstringen. Støttebladene 14-25mm. Blomsterstilkene 10-30mm. NØ, C og S.

O. orthophyllum Ten. ssp. baeticum (Boiss.) Zahar 7-20cm. 3-10 blade på 14-40cm x 1-8 mm. 2-25 blomster. Udbredt.

O. gussonei Ten. Skaffet 3-6cm. 1-4 blade på 6-11cm, trådformede og furede. 1-5 blomster. C.

O. arabicum L. Storblomstret fuglemælk. 30-80cm. Bladene 1-3cm brede, uden hvid stribe. Blomsterbladene 15-25x7-12mm, hatte.C,S.

O. broteroi Lainz. Eenbladet fuglemælk. (O. unifolium). Skaffet 2-15cm. Bladet 5-25cm x 1½-2½mm. 3-6(-11) blomster i en aksformet klase. NV, C og S.

O. concinnum (Salisb.) Cout. Skaffet 10-40cm. 6-15(-20) blomster i den aksformede klase. N, C og SV.

Urginea maritima (L.) Baker Strandløg. Stor knold på 10-15cm, med store, læderagtige blade på 12-30x3-6cm, der kommer frem efter blomstringen. Stænglen 50-150cm med over 50 tætsiddende blomster på 6-8mm. Udbredt.

Scilla. Vårstjerne.

1. Støttebladene over 4mm	2.
" højst 1½mm eller manglende	7.
2. Støttebladene 4-7mm. 1 grundblad	monophyllos
" over 7mm. 2-12 grundblade	3.
3. Støttebladene 5-8cm	peruviana
" 4-30mm	4.
4. Nedre blomsterstilke 15-50mm. Planten indtil 40cm	5.
" 5-12 mm. " sjældent over 15cm	6.
5. Bladene 3-8mm brede. Klasen med 8-25 blomster	ramburei
" 8-15mm " " 25-45 "	beirana
6. Blomsterne i halvskærm, lugtløse. Blomstrer V-VI.	verna
" " klase, vellugtende. Blomstrer II-III.	odorata
7. Med støtteblade. Planten 30-80cm, kraftig	hyacinthoides
Uden " " 5-20(25)cm, spinkel	autumnalis

Scilla verna Hudson. Norsk vårstjerne. 2-12 blomster på 5-7mm. Støttebladene ofte lidt længere end stilkene. NV.

S. odorata Link. Vellugtende vårstjerne. 5-12 blomster på 6-12mm. Støttebladene ca. = stilkene. Sortbla støvknapper. Ag.

S. ramburei Boiss. Knolden 1½-3½cm. Blomsterne klokkeformede. Bladene 3-8mm brede. Klasen aflang. NØ, C og S.

• S. beirana Samp. Knolden 1½-3½cm. Blomsterne klokkeformede. Klasen kegleformet som ung, forlænget i frugt. N.

S. monophyllos Link. Eenbladet vårstjerne. 5-30cm. Bladet 10-25x ½-2cm. 4-12 klokkeformede blomster på 5-8mm. Udbredt.

S. hyacinthoides L. Hyacintvårstjerne. 30-80cm. Løget 4-5cm. Bladene 30-50x1-3cm. Blomsterstanden klaseformet med 1-3cm lange stilke. Blomsteret 5-7mm. C og S.

Scilla peruviana L. Pyramidevårstjerne. 10-40cm. Stort løg på 4-7cm. Bladene store, 30-50x5-8cm, noget kødede. Klasen tæt, pyramideformet, stilkene til sidst 5-9cm. Blomsterne blålige med en grøn stribe udvendigt, 9-12mm. C og S.

S. autumnalis L. Høstvårstjerne. 5-20 cm. 6-20 blomster i en forlænget klase med stilke på 3-4mm (15mm i frugt). Blomsteret 3-5 mm, blåligt med brungrøn midterribbe. Udbredt.

Hyacinthoides hispanica (Miller) Rothm. Spansk vårstjerne. 10-40 cm. Klasen med 4-15, udstående til hængende, klokkeformede blomster på 8-20mm. Støvdragerne udgår 1/3 oppe ad blomsteret. Udbredt

H. vicentina (Hoffm. & Link) Rothm. 4-35cm. 3-15 klokke-stjerneformede blomster på 5-9mm. Støvdragerne udgår fra blomsterets grund. 2 underarter:

ssp. vicentina: Bladene indtil 20cm, ofte bølget-krummede. Stænglen 4-12cm. SV.

ssp. transtagana Franco & Afonso: Bladene indtil 35cm, ikke bølgede. Stænglen 10-35cm. CS og SV.

Bellevalia hackellii Freyn 12-35cm. Ligner en Muscari-art. Bladene linjeformede i de nedre 2/3 og trådformede i den øvre 1/3. Blomsterne mørkeblå; tænderne hvidrandede. Ag

Dipcadi serotinum (L.) Med. Gulbrun klippehyacint. 10-30cm. 2-4 blade. Klasen ensidig med 6-23 gulbrune eller gulgrønne blomster på 12-15mm. Udbredt.

Muscari comosum (L.) Miller Duskhyacint. Bladene 5-17mm brede. Klasen forlænget, for neden med udstående, blegbrune frugtbare blomster med en stilk på 5-10mm. Foroven med en dusk af golde, lilla blomster med stilke på 6-25mm. M.alm.

M. neglectum Ten. Druhyacint. 10-20cm. Bladene 1½-3mm brede, furede eller halvtrinde. En tæt klase med 12-20 kortstilkede, 4-4½mm lange, mørkeblå blomster med små, hvide tænder. I spidsen nogle mindre, golde blomster. NØ, CV og S.

Allium. Løg.

1. Bladene tydeligt stilkede, lancetformede	victoralis
" siddende, linje- eller trådformede	2.
2. Skærmen uden blomster, kun med yngleknopper	3.
" med "	7.
3. 1 ofte affaldende svøbblad med langt næb	4.
2 blivende svøbblade, uden eller med kort næb	6.
4. Bladene flade, mest over 4mm brede	ampeloprasum
" 1-4mm brede, halvtrinde eller trådformede	5.
5. Skærmen uden tydelige forblade	vineale
" med store og tydelige forblade	guttatum
6. Bladene indtil 30cm lange og 1-4mm brede ...	sphaerocephalon
" " 20cm " og 0,3-0,8mm brede	pruinatum
7. Stænglen trekantet. Griflen tregrenet	triquetrum
" Støvfangeret hoved- eller trådformet	8.
8. Bladene m.m. svagt randhårede, undertiden dannede	9.
" helt glatte	10.
9. Blomsterstilkene 3-5 x blomsteret	subhirsutum
" højst 3 x blomsteret	subvillosum
10. Bladene udgår fra samme højde på stænglen	11.
" " " forskellige højder på stænglen	19.
11. Knoldene sidder på en jordstængel. Støvdragerne udragende	12.
Uden jordstængel. Støvdragerne sjældent en smule	13.
12. Skærmen 2-5cm bred. Blomsterne rød-bleglilla	senescens
" 1-2½cm bred. " hvidlige	ericetorum
13. Blomsterne gule	scorzonerifolium
" hvide eller lyserøde	14.
14. Bladene mest over 1cm brede	15.
" " under 1cm brede	16.

15. Stænglen 2-4mm tyk, trekantet neapolitanum
 " 5-10mm tyk, trind nigrum
 16. 2 svøblade. Ydre bløsterblade kølede massaessylum
 1 svøblad, der er helt eller 2-4-kløvet 17.
 17. Bløsterbladene 7-12mm, mest lyserøde roseum
 " 5-7 mm, hvide 18.
 18. Bløsterstilkene 3-5 x bløsteret subhirsutum
 " højest 3 x bløsteret subvillosum
 19. Bløsterne over 8 mm, mest lyserøde roseum
 " under 8 mm 20.
 20. 2 blivende svøblade med langt næb 21.
 1 affaldende eller 2 blivende svøblade med kort næb 22.
 21. Skærmen 3½-7cm bred, tydeligt uligestilket ... paniculatum
 " 1-3½cm " , mindre udprøget uligestilket pallens 23.
 22. 2 blivende svøblade 23.
 1 affaldende (sj. blivende), langnæbbet svøblad 25.
 23. Støvdagerne udragende, de indre 3-spidsede sphaerocephalon 24.
 " ikke udragende 24.
 24. Alle støvdagerne enkle, ca. = bløsteret schmitzii
 Indre støvdager 3-spidsede, kortere end bløst. pruinatum 26.
 25. Bladene flade, 3-20(-40)mm brede 26.
 " trinde eller trådformede, 0,2-3(4)mm brede 27.
 26. Bladene 5-20mm brede ampeloprasum
 " 3-6 mm " baeticum
 27. Ydre bløsterblade næppe kølede. Ingen forblade ... vineale
 " " kølede. Skærmen med et ekstra svøb
 af store forblade guttatum

Allium senescens L. Kantet løg. 10-40cm. Stænglen halvtrind nederst, tokantet længere oppe. Svøbet 5-8mm med 2-3 lapper. M.sj.

A. ericetorum Thore Hedeløg. 10-40cm. Stænglen trind. Svøbet 7-12mm med 2 uens lapper. Bløsterne 3½-4mm, hvide eller gullige, undertiden med lyserødt anstrøg. NV.

③ A. schmitzii Cout. 30-60cm. Stænglen hul. 1-3 blade, ½-2½mm brede. 2 uens, kort tilspidsede svøblade, indtil 15mm. Skærmen 2½-6½cm. Bløsteret 5-7mm med mørkere midterribbe, rødlig eller lyserødt. Løget smalt kegleformet. NØ, CØ og S.

A. victoralis L. Allemandsharnisk. 30-80cm. Bladene 1½-9cm brede. Bløsterne 4-5mm, hvidgrønne, med fremragende støvdager. NV.

A. roseum L. Rosenløg. Bladene 4-6mm brede, med finttandet rand. Svøbet kort og uregelmæssigt firfliget eller udelte. NØ, C og S.

A. massaessylum Batt. & Trabut 15-40cm. 2-3 blade, 2-10mm brede, furede. De 2 svøblade 10-15mm. Bløsterne 10-14mm, hvide med rødlig ribbe. Udbredt.

A. neapolitanum Cyr. 20-50cm. Stænglen trekantet med de 2 kanter svagt vingede. Svøbet 1-bladet. Skærmen 5-8cm bred. Bløsterne 7-12mm, hvide. NØ, C og S.

A. subhirsutum L. Randhåret løg. 20-50cm. Bladene slappe, 3-10mm brede. Svøbet med 2-3 korte lapper. Skærmen åben. Bløsteret 7-9mm, skinnende hvidt. Støvdagerne oftest brune. (Az): MTP

A. subvillosum Salzm. 10-50cm. 2-5 blade. Svøbet 10-15mm, mest 2-4-delt. Bløsteret 5-7mm, helt hvidt. Skærmen mest tæt. S.

A. scorzonarifolium DC. 12-50cm. Stænglen kantet foroven. 3 blagronne blade, 3-7mm brede. 1 affaldende svøblad. Bløsterne 7-10mm. N.

A. triquetrum L. Trekantsløg. 10-45cm. Bladene 3-10(-17)mm brede. 2 svøblade på 20-25mm. Skærmen mest ensidig, med 3-15 bløster, der er hængende og klokkeformede, 10-15mm og hvide med grøn længdestribe. (Az): M. (Lu): NV og CS. M.sj.

A. paniculatum L. Topløg. 20-60cm. Bladene indtil 2mm brede, ka-

rakteristisk indrullede som tørre. Svøbet tvedelt, den længste del indtil 14cm lang. Bløsteret lyst rødlig til hvidt. C og S.

Allium pallens L. Blegt løg. 30-45cm. Bladene halvt cylindriske, 1-1½mm, let furede. Det lange svøblad 2½-10cm. Bløsteret smalt klokkeformet, 3½-5½mm, hvidt. Udbredt.

A. ampeloprasum L. Porreløg. 50-130cm. Bladene visne under blomstringen, kølede og ru. 3-8cm bred, kugleformet, ofte meget tæthbløstret skærm med hvide til mørkerøde bløster på 3½-5½mm. Indre 3-spidsede støvtrådes ydre spidser 2 x midterspidser. (Az): MPJLC. Lu: NØ, C og S.

A. baeticum Boiss. Trævlløg. 30-90cm. Ydre løghinde trævlet, kraveformet forlænget opad. Bladene ofte visne under blomstringen. Skærmen 3-6cm bred, halvkugleformet. Bløsteret 4-5mm, hvidt. Indre støvtråde ligeligt 3-spidsede. C. Ikke alm.

A. sphaerocephalon L. Hovedløg. 30-90cm. 2-5 ofte visne blade. Svøbet 1-2cm. Bløsten mest lyserød eller rødlig, 3½-6mm. Skærmen 1-3cm bred. Udbredt.

④ A. pruinatum Sprengel 20-50cm. Bladene 0,3-0,8mm brede, trådformede. 2 svøblade på 5-7mm. Skærmen 1-2cm bred. Bløsteret 3½-4mm, rødlig, de indre blade hvidrandede. Indre støvtrådes yderspidser 2-3 x midterspidser. NV, C og S. Ikke alm.

A. vineale L. Sandløg. Az: MPFL. Lu: N, C og SØ.

A. guttatum Steven ssp. sardoum (Moris) Stearn Stribet løg. 20-90cm. Bladene hule. Svøbet 1-5cm. Bløsteret 2½-4½mm, hvidligt med grøn eller lyserød ribbe. Støvdagerne udragende. Udbredt.

A. nigrum L. Bredbladet løg. 45-90cm. Bladene 2-6cm brede, med bølget rand. Skærmen tæt og halvkugleformet, 7-9cm. Svøbet 2-4-delt, indtil 3cm. Bløsteret 6-9mm, lyserødt eller hvidligt, med grønlig ribbe. C og SØ.

Nothoscordum inodorum (Aiton) Nicholson Duftløg. 30-60cm. Bladene 4-20mm brede. Skærmen delvist omsluttet af et svøb af 2 nedentil sammenvoksede blade. Bløsterne vellugtende, 10-15mm, tragtformede, hvidlige med lyserød ribbe, grønlig ved grunden. (Az) (Lu)

Polygonatum odoratum (Miller) Druce Kantet konval. N, C og SØ.

Asparagus. Asparges.

1. Kladodierne æg-lancetformede asparagoides
 " under 2mm brede, ikke bladagtige 2.
2. Stænglerne hvide. Kladodierne 20-30mm albus
 " grønne. " 4-20 mm 3.
3. Kladodierne næsten ens, 2-8mm, 10-30 sammen .. acutifolius
 " tydeligt uens, 10-20mm, 3-7 sammen aphyllus

Asparagus asparagoides (L.) Druce Bladasparges. Stænglen klatrende, indtil 1½m. Kladodierne 20-30x8-15mm, tilspidsede. 1-3 hvidgrønne bløster på 4-6mm i blad hjørnerne. (Az): MTF. (Lu)

A. albus L. Hvidgrenet asparges. 30-90cm. De hvide grene bugtede eller zigzagbøjede. De ret bløde kladodier med en torn ved grunden af knippet. Bløsterne grønlig, 4mm, 6-12 sammen. Bærret rødt, til sidst sortagtigt. NØ, C og S.

A. acutifolius L. Buskasparges. 30-150cm. Bløsterne gulgrønne, 4½mm. Bærret sort. Udbredt.

A. aphyllus L. Gitterasparges. Udbredt.

Ruscus aculeatus L. Musetorn. 30-60cm. Halvbusk med mørkegrønne, stribede grene og mørkegrønne, æg- til lancetformede, tornspidsede kladodier på 20-32x8-14mm med bløster og frugter udgående fra midten af kladodiet. Bløsterne grønlig, 4mm. Bærret rødt. Az Lu

Smilax aspera L. Pigtråd. 1-15m. Stedsegrøn slyngplante med kantede, glatte og tornede stængler og spredte hjerte-pilformede læderagtige blade, ofte 8-10x4-5cm. Blomsterne hvide, 4-5mm, i skærme i korte stande fra de øvre bladhjørner. Bærret rødt eller mørkt. Az: MTJ. Lu

S. canariensis Willd. Trind pigtråd. -20m. Stedsegrøn slyngplante med trinde, mest tornløse stængler. Bladene indtil 12x9cm, lancet- eller ægformede, med afrundet til svagt hjerteformet grund; stilken furet, ofte udvidet foroven. Blomsterne i enlige skærme fra bladhjørnerne. Bærret rødt. Az: MTJP

AGAVACEAE

Agave. Tykbladede rosetplanter med tornet-tandet rand og en solid spids. En top på 4-7m med oprette blomster med udragende støvdragere.

Agave americana L. Sekelplante. Bladene 1-2m x 15-25cm, med en endetorn på 2-3cm, lidt blågrønne. Skaftet lig eller kortere end toppen. (Az): S. (Lu): C og S.

A. atrovirens Karw. Bladene 20-40cm brede, mørkegrønne, med en endetorn på 4-6(-10)cm. Skaftet 2-3 x toppen. (Lu): CV og S.

Purcraea foetida (L.) Haw. Bladene 1-2m x 10-15cm, helrandede, næppe stikkende, gulliggrønne. Toppen med skaft 6-12m. Blomsterne nikkende, støvdragerne ikke udragende. (Lu): S.

AMARYLLIDACEAE

Amaryllis belladonna L. Belladonnalilje. 30-60cm. Bladene 30-45 x 1½-3cm, kommer frem efter blomstringen. En skærm på 4-8 6-9cm store, kraftigt lyserøde, vellugtende, klokkeformede blomster med et blosterrør på 1cm. (Az): MTJFL. (Lu): CV.

Leucojum. Hvidblomme. Skærm af 1-4 hvide, nikkende, klokkeformede blomster med ens blosterblade.

Leucojum autumnale L. Høstvidblomme. 7-15(-25)cm. Bladene 1 mm tykke, korte under blomstringen, senere 12-16cm. Støttebladet uddelt. Blosterbladene 9-14mm, ofte lyserødt anløbne ved grunden. Høstblomstrende. Udbredt.

L. trichophyllum Schousboe Trådbladet hvidblomme. Bladene 4-20 cm, smalt linjeformede, udviklede før blomstringen. Skaftet 8-30 cm. Støttebladet tvedelt. Blosterbladene 12-20mm. Vårblomstrende. C og S.

Narcissus. Narcis.

1. Høstblomstrende. Ingen blade under blomstringen .. *serotinus*
2. Blosteret hvidt og kronen gul *tazetta*
3. " m.m. ensfarvet 3.
3. Blomsterne hvide eller flødefarvede 4.
4. " fra lysegule til orange farvede 5.
4. Blosterbladene udstående *papyraceus*
5. " skarpt nedadbøjede *triandrus*
5. Blosterrøret 2-3 mm *cyclamineus*
6. " mindst 5 mm 6.
6. Blosterrøret bredt omvendt kegle- eller klokkeformet 7.
7. " cylindrisk til smalt tragtformet 9.
7. Kronen 20-45mm. Bladene 5-15mm brede *pseudonarcissus*
8. " 7-25 mm. " 1-6 mm 8.
8. Støvtrådene krumme. Bladene 1-1½(-3)mm brede .. *bulbocodium*
9. " rette. Bladene 2-6mm brede *asturiensis*
9. Blosterbladene skarpt nedadbøjede *triandrus*
10. " m.m. udstående eller noget tilbagebøjede 10.
10. Blomsterstilken 0-3 mm *rupicola*
11. " mindst 6 mm 11.

11. Blosterbladene over 10mm. Blosterrøret (17-)20-30 mm *jonquilla*
12. Blosterbladene mest under 10mm. Blosterrøret højst 18mm 12.
12. Bladranden fint ru (i det mindste delvist) *scaberulus*
13. " jævn 13.
13. Bladene flade *calciola*
14. " halvtrinde eller furede 14.
14. Bladene stive og oprette *willkommii*
15. " bøjelige, ofte bølgede eller nedhængende 15.
15. Bladene ½-1,8mm brede. Blosterrøret ofte krumt *gaditanus*
16. " 1-4½ mm " " " " *fernandesii*

Narcissus serotinus L. Høstnarcis. 10-25cm. Bladene 10-20cm x 1mm, trinde og lidt blågrønne. Blomsterne mest enlige, hvide med orange krone, denne 1-1½x3-4mm, 6-lappet. S.

N. tazetta L. Tazet. 20-50cm. Bladene 20-60cm x 5-25mm. 3-15 blomster. Blosterrøret 12-18mm. Kronen 3-6x6-11mm. (Az): SMTGF.

N. papyraceus Ker-Gawler Hvid tazet. 20-50cm. 6-20 blomster. Blosterrøret 12-16mm, bladene 12-18mm. Bladene 7-15mm brede.

ssp. papyraceus: Blomsterne 2½-4cm brede. C og S.

ssp. panizzianus (Parl.) Arc.: Blomsterne 2-2½cm brede. Az: F. Lu: C og S.

N. jonquilla L. Sivnarcis. 20-45cm. Bladene 1½-4mm brede, halvtrinde, oprette. Mest 2-4 gule blomster. Blosterfligene 10-15mm. Kronen 2-5x5-10mm. (Az): G. Lu: NØ og S.

N. willkommii (Samp.) Fern. 20-50cm. Bladene 1-3mm brede, halvtrinde. (1)2-5 blomster. Blosterrøret 12-15mm, fligene 6-9mm, kronen 2-5x5-10mm, m.m. bølget i randen. S.

N. gaditanus Boiss. & Reuter 6-20cm. Bladene furede. Blosterrøret 8-15mm, fligene 4-9mm. Kronen 2½-5x4-11mm, m.m. bølget. S.

N. fernandesii G. Pedro 10-20cm. Bladene halvtrinde. Blosterrøret 14-22mm, ret eller svagt krummet; fligene 8-11mm. Kronen 4-5x7-9mm, med rundtakket rand. CV.

N. rupicola Dufour 6-20cm. Bladene 0,6-1½(-3)mm brede. Blomsterne enlige, citrongule. Granitkløfter over 800m. N.

• *N. calciola* Mendonça 9-33cm. Bladene 2-5mm brede, mest oprette. Skærmen mest 2-blostmest. Kronen 4-5x8-10mm, bølget. CV, CS.

• *N. scaberulus* Henriq. 7-40cm. Bladene 1-3½mm brede og flade. Skærmen mest 2-3-blostmest. Blosterfligene 6mm. Kronen 2-4x5-8 mm, let bugtet i randen. Midterste Mondego-dal.

N. triandrus L. Orkidenarcis. 10-35cm. 1-3 blomster i skærmen. Blomsterne hvide til gule. Blosterfligene 10-22mm. Kronen 5-15 x 6-15mm. 2 underarter:

ssp. triandrus: Bladene mest over 2mm brede. Blomsterne hvide eller hvilegule, store (blosterfligene 15-22mm), 1-5 sammen. N.
ssp. pallidulus (Graells) Rivas-Goday: Bladene mest under 2mm brede. Blomsterne lyst svovlgule til hvide eller gyldentgule, 1-2 sammen. N, C og SV.

N. bulbocodium L. Gul trompetnarcis. 6-20cm. 2-4 mørkegrønne blade. Blomsterne m.m. vandrette, bleg- til mørkt orange-gule. Kronen 8-15x9-30mm, bølget til let lappet. 2 underarter:
ssp. bulbocodium: Bladene 1-3mm brede, m.m. oprette. Blosteret med grønligt skær. Kronen ikke tilsmalnet foroven. Udbredt.
ssp. obesus (Salisb.) Maire: Bladene mest under 1mm brede, liggende eller nedadbøjede. Blosteret kun svagt grønligt anløbent. Kronen ofte lidt indadkrummet foroven. C og S.

N. pseudonarcissus L. Påskelilje. 4 underarter:

ssp. nobilis: Kronen orangegul, blosterbladene bleggule. NV.

ssp. major (Curtis) Baker: Bladene mest længere end skaftet. Blomsterstilkene 15-35mm. Kronen orangegul. C.
ssp. confusus (Pugsley) Fern.: Bladene mest lidt kortere end skaftet. Blomsterstilkene 8-12mm. Kronen orangegul. Serra da Estrela over 1000m.
ssp. portensis (Pugsley) Fern.: Bladene 3-8mm brede, tydeligt kortere end skaftet, sjældent lige så lange. Blomsterfligene smalt lancetformede, orangegule. NV.

Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley 5-15cm. Bladene blågrønne. Blomsterstilkene 2-10mm, indesluttet i svøbbladet. Blomsterne enlige. Blomsterret 4-9mm, fligene 5-15mm. Kronen 8-16x6-13mm m.m. klokkeformet. N.

N. cyclamineus DC. 15-30cm. Bladene friskgrønne, 2-6mm brede. Blomsten enlig, på en 10-25mm lang stilk, der er indesluttet i svøbbladet. Kronen 12-20mm, rørformet. NV.

Pancratium maritimum L. Strandlilje. Bladene op til 50x2cm, mørkt grågrønne. 5-10 10-15cm lange, hvide blomster med et 6-8cm langt blomsterør. Den øverste del af blomsten tragtformet og med en 12-tandet bikrone. Sandstrand og klitter. Az: FT. Lu: Alm.

DIOSCOREACEAE

Tamus communis L. Fedtblad. 1-4m. Slyngeplante med spredte, ret store (5-10x3-8cm) hjerteformede, fedtglinssende blade med 3-9 buekrummede og grenede arer. Små 6-fligede, grønne blomster i klaser fra bladhjørnerne. Az: F. Lu: Udbredt.

PONTERIACEAE

Heteranthera reniformis Ruiz & Pavon Mudderhyacint. 20-50cm. En krybende og rodslående stængel på mudderet med store, skælformede skeder. Spredte, langstilkede, hjerteformede blade på ca. 3cm. Korte aks med 2-5 hvide, spidsfligede, lidt uregelmæssige blomster med et rør på 6-10mm. (Lu): BL: Montemor-o-Velho i rismarker.

Bichhornia crassipes (Mart.) Solms Vandhyacint. Flydeplante med en roset af skinnende, 6-12cm lange, omvendt ægformede blade med en pæreformet opsvulmet, luftfyldt stilk. Et 15 cm langt aks med 8-12 blålige blomster. (Az): GT. (Lu): NV, C og SØ.

IRIDACEAE

Kendelige på de 3 støvdragere.

1. Griffelgrenene kronbladsagtige	2.
" ikke "	3.
2. Med blomsterør	Iris
Uden "	Gynandiris
3. Blomsterne ikke i aks	4.
" i aks	5.
4. Blomsterret højst 1cm. Frugtknuden overjordisk	Romulea
" over 1½cm. " underjordisk	Crocus
5. Intet blomsterør	Ferraria
Med "	6.
6. Støtte- og forblade dybt fligede	Sparaxis
" " ikke "	7.
7. Griffelgrenene dybt tvekløvede	8.
" udelte	9.
8. Akset toradet eller skruestillet med m.m. lige akse	Watsonia
" ensidigt med zigzagbøjet akse	Freesia
9. Støttebladene grønne, det nederste mindst 1½ cm ..	Gladiclus
" gule eller purpurbrogede, det nederste mindre 10.	Ixia
10. Blomsterret ret	10.
" krumt	Tritonia

Iris. Sværdlilje.

1. Bladene ikke toradet stillede	2.
" toradet stillede og sværdformede	5.

2. Nedre blade flade, 10-30 mm brede	planifolia
Nedre blade højst 6 mm brede	2.
3. Blomsterret 30-45mm. Bladene gulgrønne	boissieri
" meget kort, 1-3 mm. Bladene blågrønne	3.
4. Ydre blomsterblade 12-20(-30)mm brede, neglen 6-13mm bred	xiphium
Ydre blomsterblade 5-12mm brede, neglen 3-6mm bred	taitii
5. Ydre blomsterblade uden harstribet (skæg)	6.
" " med "	7.
6. Blomsterne gule. Stænglen trind	pseudacorus
" oftest matlilla. Stænglen med en kant	foetidissima
7. Stænglen ugrenet. Blomsterne mest enlige	subbiflora
" grenet. Blomsterne 3-5 sammen	8.
8. Nedre blomster m.m. siddende, indesluttet af støtte-	
blad indtil blomstringen	albicans
Nedre blomster tydeligt stilkede, tydeligt udragende	
af støttebladet før blomstringen	germanica

Iris foetidissima L. Stinkende sværdlilje. 30-90cm. Bladene mørkegrønne og stinkende. Blomsterret grønligt, de ydre flige gullige inderst, ellers matlilla; de indre flige lysegule og lillaanløbne. Fugtige skove m.m. NV, C og S.

I. pseudacorus L. Gul sværdlilje. Udbredt.

I. subbiflora Brot. Mørk sværdlilje. 20-40cm. Blomsterne mørklilla. Skægget oftest lilla, kun gult nær neglen. Blomsterret 3½-5cm. CV.

I. germanica L. Havesværdlilje. 50-100cm. Støttebladene m.m. hvide og hindeagtige. Blomsten 10-12cm, lyslilla eller over i det blå. Skægget gult. (Lu): Udbredt.

I. albicans Lange Hvid sværdlilje. 40-60cm. Blomsterne hvide. (Lu) C og S.

I. planifolia (Miller) Fiori & Paol. Fladbladet sværdlilje. 15-40cm. Alle blade grundstillede. Oftest kun 1 blomst med et 10-20cm langt, hvidligt blomsterør, ellers blå til blålige med en gul stribe på de 6 cm lange ydre flige. C og S.

I. xiphium L. Spansk sværdlilje. 25-50cm. Nedre blade 20-70cm x 3-5mm, oprette. Blomsten lyseblå eller blålige med en gul stribe og uden skæg. NØ, C og S.

I. taitii Foster Som den foregående, men de nedre støvdragere 1-2mm brede nederst. NØ, C og S.

I. boissieri Henriq. Blomsterne mørklilla, deres stilke højst 15mm. De ydre blomsterbladene gule stribe med et svagt skæg. 600-1300cm. Serra do Geres.

Gynandiris sisyrinchium (L.) Parl. Toknoldet sværdlilje. 8-12 cm. Bladene 10-30cm, ofte liggende og halvcirkelformet krummede. Blomsterbladene 1½-3cm, himmelblå, ofte med en gul plet, kun åbne i solskin. C og S.

Ferraria crispa Burm. 30-60cm. Sværdformede blade. Blomsteret 3cm, udadbøjet og stærkt kruset, gult, brunt eller hvidligt, med gulbrun eller grønlig rand. Sandede fyrreskove. (Lu): CV, SV.

Ixia paniculata Delaroche Hvid kornlilje. 30-100cm. Stænglen ofte grenet. 2-3 grundblade, 3-12mm brede. Blomsterne flødefarvede, med et rør på 4-7cm og flige på 1½-2½cm. (Az): TPF. (Lu): NV og CV.

Watsonia bulbifera Mathews & L. Bolus 1½-2m. Bladene indtil 60x6cm, sværdformede. Med ynglekopper i øvre blad- og nedre støttebladshjørner. Blomsterne røde, uregelmæssige, med et 4-6 cm langt, krumt blomsterør og flige på 2-2½cm. (Lu): SV.

28. Bløsterbladene butte squarrosus
 " spidse 29.
 29. Kapslen 2mm, kortere end bløsteret tenuis
 " 5-6mm, længere end bløsteret imbricatus

Juncus maritimus Lam. Strandsiv. Az: TP. Lu

J. acutus L. Stikkende siv. 50-150cm. Tæt tueformet og stærkt stikkende. Det nedre støtteblad 3-6cm, med kølet grund. Bløsteret 2½mm, ydre blade spidse, de indre butte eller afskårne. 2ssp: ssp. acutus: Toppen oftest tæt. Kapslen mest 5-6mm, med kegleformet spids, af forskellige farve. Az Lu
 ssp. leopoldii (Parl.) Snogerup: Toppen m.m. åben. Kapslen 4-5mm, but, mørk eller rødbrun. Az Lu

J. inflexus L. Blågråt siv. C og S.

J. effusus L. Lysesiv. Az: Alle øer. Lu: Udbredt.

J. conglomeratus L. Knopsiv. Az: M. Lu: Ikke alm.

J. subulatus Forsskål Mellembudt siv. 50-100cm. Ingen grundblade, 2-4 slappe stængelblade. Toppen 10-20cm, åben og mangeblomstret. Bløsteret spidst, 2-3½mm, bleggrønt til brunligt. Kapslen lige så lang, but. Langs kysten. E, Bal Ag

J. squarrosus L. ørstesiv. Bjærgene i N og C.

J. compressus Jacq. Fladstræt siv. NØ og C.

J. gerardi Loisel Harril.

J. tenuis Willd Tuesiv. (Az): MTJFFC

J. imbricatus Laharpe 15-40cm. Tættuet. Toppen oftest tæt, med 5-25 blomster. Bløsterbladene lige lange, de ydre ægformede, de indre lancetformede og bredt hindekantede. Rismarker. (Lu)

J. tenageia L.f. Tyndstænglet siv. 5-30cm. Bladene tynde, ½-1mm brede. Bladskederne ender i 2 afrundede øren. Bløsterbladene 2-2½mm, de ydre spidse, de indre butte. Fugtigt sand. Udbredt.

J. sphaerocarpus Nees Kuglesiv. 5-30cm. Bløsterbladene spidse, 2½-4½mm, uens, tydeligt længere end kapslen, udstående i frugt. Alemejo. Ikke alm.

J. foliosus Desf. Stor tudsesiv. 15-50cm. Blomsterstanden optager ofte det meste af stænglen. Bløsterbladene 4-6mm, oftest med en mørkebrun streg mellem hindekanten og den urteagtige midte. Fugtigt sand. C og S.

J. bufonius L. Tudsesiv. Az: Alle øer. Lu: Udbredt og alm.

J. minutulus Albert & Jah. Spæd siv.

J. hybridus Brot. Svikkelsiv. 5-20cm. Toppen bred, danner ofte en flad vifte. Bløsterbladene uens, de ydre længst, 4-5mm. Az: T. Lu: Alm.

J. capitatus Weigel Fint siv. Az: SMTJFFLC. Lu: Hyppig.

J. subnodulosus Schrank Butblomstret siv. C og S.

J. pygmaeus Richard Dværgsiv. Fra Mi til Ag

J. heterophyllus Dufour Forskelligbladet siv. 10-40cm. Vandplanter. Vandbladene trådformede, slappe, uden skillevægge. Luftbladene cylindriske, med skillevægge. Toppen med 5-20 nøgler med 2-6 blomster på 6-8mm. Lavt vand.

J. emmanuelis Fern. & Garcia 3-8 hoveder med (3-)10-30(-50) blomster hver på 4½-6mm. Bløsterbladene ofte udkrummede i spidsen. Støvknappen 1,8-2,5mm, 4-6 x tråden. C og S.

J. bulbosus L. Lidet siv. Az: MTLC. Lu: Udbredt.

J. acutiflorus Ehrh. Spidsblomstret siv. 30-110cm. Bløsterblade-

ne ofte med udbøjet spids, de indre længst. Udbredt.

Juncus valvatus Link Pindsvinesiv. 10-30cm. Nøglerne store og m.m. kugleformede, 10-15mm brede, med indtil 50 eller flere blomster. 1-4 nøgler. C og S.

J. striatus Schousboe Stribet siv. 30-70cm. Med krybende jordstængel. Stængler og blade stærkt længdefurede. Nøglerne m.m. kugleformede. Bløsterbladene tilspidsede, de indre længst. Kapslen spids og kegleformet, længere end bløsteret. Az: M. Lu: S

J. fontanesii Gay Krybsiv. 10-30cm. Bladskederne med 2 øren. Bløsteret 2½-4mm, spidst. Med krybende stængler. C og S.

J. articulatus L. Glanskapslet siv. Az: MTJC. Lu: Udbredt.

Luzula. Frytle.

1. Blomsterne enlige 2.
 " i nøgler, hoveder eller aks 3.
2. Enårig. Bløsteret 2-2½mm, purpurfarvet elegans
 Flerårig. Bløsteret 3½-5mm, mest mørkebrunt forsteri
3. Blomsterne i et nikkende aks caespitosa
 " i nøgler eller hoveder 4.
4. Blomsterne i nøgler på 2-5 5.
 " i hoveder på 5-18 6.
5. Bløsteret purpurfarvet purpureosplendens
 " brunt silvatica
6. Bløsteret hvidligt lactea
 " mørkt 7.
7. 2-5 ved frugtmodning nikkende hoveder campestris
 3-16 " " oprette " 8.
8. Nøglerne sammenklumpede til et uregelmæssigt hovede congesta
 " langstilkede multiflora

Luzula campestris (L.) DC. Markfrytle. Az: MGP. Lu

L. multiflora (Retz.) Lej. Mangeblomstret frytle. Az: SMTGJPF. Lu

L. congesta Thuill. Hovedfrytle. Az: MTP. Lu

L. caespitosa Gay 20-30cm. Bladene meget smalle, tilsidst indrullede og næsten børsteformede. Akset 1-3cm, med 3-20 blomster på 4-4½mm. Serra da Estrella.

L. silvatica (Hudson) Gaudin Stor frytle. Bjærgene i Minho og Beira som ssp. henriquesii (Degen) Silva.

● L. purpureosplendens Seub. 20-60cm. Grundbladene 2-8mm brede, randhårede. Bladskederne rødlig forned. Bløsterbladene 4½-5mm. Åbne bjærgskove. Az: MTJFFLC

L. lactea (Link) E.H.F. Meyer Mælkefrytle. 30-60cm. Med lange udløbere. Grundbladene 4mm brede. Stængelbladene 6-10cm. Bladskederne efterhånden trævlede. 8-20 nøgler med 8-25 blomster hver. Bløsteret gennemsinneligt. Bjærgene i nord. - Az?

L. elegans Lowe Purpurfrytle. 20-30cm. Grundbladene 1-3mm brede, ofte svagt randhårede. Bløsterbladene med brod eller stak. Krat på sandet jord. (Lu): C.

L. forsteri (Sm.) DC. Smalbladet frytle. 20-30cm. Grundbladene 1-3mm brede, stærkt, hvidt randhårede. Blomsterne på ret oprettede stilke. Mest i bjærgene.

COMMELINACEAE

Bladene spredte, ofte ægformede og buestrengede og toradede. 3 bæger- og 3 kronblade. 6 støvdragere.

Tradescantia fluminensis Velloso Vandrende jøde. Stænglerne liggende og rodslående. Bladene 3-6cm, ofte lilla nederunder. Fåblomstrede kvaste med parrede, bladagtige støtteblade. Kron-

bladene indtil 12mm, hvide eller bleglilla. Støvdragerne ens.
(Az): SMTPC. (Lu)

Tripogandra multiflora (Sw.) Rafin. Indtil 80cm. Iiggende og rods-lænde. Bladene 3-9cm. Kronbladene 2-4mm, hvide eller lyse-røde. Støvdragerne uens: 3 korte og 3 lange. (Az): MTPFL

GRAMINEAE

Aksgræsser: Småaksstanden danner et enkelt eller flere aks, hvor de enkelte småaks sidder lige eller næsten lige på aksets akse, eller hvor hvert andet kan være kortstillet.

Duskgræsser: Småaksstanden danner en sammentrængt top, hvor man ved ombøjning kan erkende, at småaksene sidder på korte, grenede stilke og derfor ikke direkte på aksens.

Topgræsser: Småaksstanden en top med for det meste synlige stilke.

Aksgræsser

1. Blomsterstanden 1 aks	2.
" flere aks	18.
2. Med en knæbøjet stak	Gaudinia
Stakken ret eller mangler	3.
3. Akset kort og kugleformet med stikkende avner	Echinaria
" forlænget	4.
4. 2-3 småaks ved hvert led	5.
1 " " " "	6.
5. 2 småaks ved hvert led	Taeniatherum
3 " " " "	Hordeum
6. Småaksene 1-blomstrede	7.
" flerblomstrede	11.
7. Akset ensidigt	8.
" toradet	9.
8. Inderavnen med stak	Nardus
" uden "	Mibora
9. Inderavnen med stak	Psilurus
" uden "	10.
10. Småakset med 2 yderavner	Parapholis
" " 1 yderavne	Hainardia
11. Avnerne hvælvede, med 2-4 stakke eller tænder	Aegilops
" med 0-1 stak	12.
12. Kun 1 yderavne	Iolium
2 yderavner	13.
13. Småaksene lange, 2-4 cm, de nedre kortstilkede	Brachypodium
" meget mindre	14.
14. Yderavnerne meget uens	Otenopsis
" m.m. ens	15.
15. Inderavnerne kortere end yderavnerne	Wangenheimia
" længere " "	16.
16. Flerårig	Elymus
Enårig	17.
17. Yderavnerne m.m. stærkt kølede	Catapodium
" hvælvede	Micropyrum
18. Med knæbøjet stak	19.
Uden " "	20.
19. 3-15 nærmest fingerformet stillede aks	Dichanthium
Parvise aks i en top	Hyparrhenia
20. Skedehinden hindeagtig	21.
" hårformet, manglende eller meget kort	23.
21. Langtkrybende strå, den oprette del 1-2m høj	Brachiaria
Anderledes	22.
22. Aksene fingerformet samlede (de fleste af dem)	Digitaria
" spredte eller 2 sammen	Paspalum
23. Småaksene med 4-10 blomster	Eleusine
" " 1-2 "	24.
24. Småaksene indsenkede i en tyk, leddelt akse	Stenotaphrum
Aksen ikke tyk og leddelt	25.

25. Enårig	Echinochloa
Flerårig	26.
26. Småaksene 5-15mm lange	Spartina
" 2mm lange	27.
27. Skedehinden hårformet. Fingerstillede aks	Cynodon
" meget kort	Axonopus

Duskgræsser

1. To slags småaks: golde og frugtbare	2.
Småaksene ens	4.
2. Frugtbare småaks brede, vinget-kølede	Phalaris
" " smalle	3.
3. Golde småaks spidse eller med stak	Cynosurus
" " putte, uden stak	Lamarckia
4. Dusken lådden af hår eller lange stakke	5.
" ikke lådden	9.
5. Småaksene uden stak	6.
" med "	7.
6. Yderavnerne glatte, inderavnerne lådde	Melica
" lådde	Imperata
7. Småaksene 2-blomstrede. Flerårig	Pennisetum
" 1-blomstrede. Enårig	8.
8. Bladene glatte. Dusken forlænget	Polypogon
" blødhårede. Dusken ægformet	Lagurus
9. Småaksene omgivne af børster	10.
" ikke omgivne af børster	11.
10. Børsterne sammenvoksede forneden til en slags svøb	Cenchrus
" brunlige, ikke sammenvoksede	Setaria
11. Småakset med 1 frugtbare blomst	12.
" 2-flere frugtbare blomster	20.
12. Yderavnerne med en knudeformet fortykkelse ved	
grunden. Enårig	Gastridium
Yderavnerne uden knude ved grunden	13.
13. Inderavnen med stak	14.
" uden "	17.
14. Inderavnen med en endestillet stak på mindst 1cm	Stipa
" " rygstillet eller grundstillet stak	15.
15. Inderavnen med 1 grundstillet, knæbøjet stak samt 2	
børster i spidsen	Triplachne
Inderavnen med 1 rygstillet stak, uden børster i spidsen	16.
16. Yderavnerne lige lange	Alopecurus
" uens	Anthoxanthum
17. Skedehinden hårformet	Crypsis
" hindeagtig	18.
18. Småakset 11-13mm. Dusken 10-25cm	Ammophila
" mindre	19.
19. Yderavnen med en vinget køl	Phalaris
" " uvinget køl	Phleum
20. Inderavnen med en lang stak	21.
" uden eller med en kort stak	23.
21. Stakken lige og endestillet	Vulpia
" knæbøjet og rygstillet	22.
22. Nedre yderavne med 3 ribber. Stakken kantet og vreden	
	Trisetaria
Nedre yderavne med 1 ribbe	Trisetum
23. Dusken ensidig	Dactylis
" alsidig	24.
24. Flerårig	Koeleria
Enårig	Lophochloa

Topgræsser

1. 2 slags småaks: frugtbare og golde	Duskgræsser, punkt 3.
Småaksene ens	2.

2. Småakset med 1 frugtbar blomst 3.
- " " 2-flere frugtbare blomster 16.
3. Hvert andet småaks med en endestillet, knæbøjet stak,
hvert andet uden stak Sorghum
- Småaksene ens 4.
4. Med rygstillet, knæbøjet stak 5.
- Uden eller med endestillet stak 6.
5. Stakken udgår fra eller over inderavnnens midte
Pseudarrhenatherum
- Stakken udgår fra inderavnnens nedre 1/3 Arrhenatherum
6. Yderavnerne mangler eller meget små 7.
- " veludviklede 8.
7. Skedehinden forlænget. Yderavnerne små Oryza
- " lmm. Yderavnerne væk Leersia
8. Stakken 1½-12cm. Inderavnen laderagtig Stipa
- " under 1cm 9.
9. Småakset indeholder en tydelig, gold blomst 10.
- " uden nogen gold blomst 12.
10. Hårformet skedehinde Panicum
- Hindeagtig " 11.
11. Med stak Holcus
- Uden stak Melica
12. Mange grupper af 3 siddende småaks Chaetopogon
- Ingen sådanne grupper 12a.
- 12a. Blomsten med hår ved inderavnnens grund Calamagrostis
- " uden " " " 13.
13. Yderavnerne hvælvede 14.
- " kølede 15.
14. Inderavnen uden stak Milium
- " med en langt fremragende eller evt.
skjult stak Oryzopsis
15. Skedehinden hårformet eller næsten manglende ... Sporobolus
- " hindeagtig Agrostis m.m.
16. Inderavnerne omgivne af m.m. lange, hvide hår.
Høje planter over 1m 17.
- Inderavnerne ikke omgivne af lange, hvide hår 20.
17. Skedehinden hindeagtig. Bladene noget indrullede
Ampelodesmos
- Skedehinden hårformet. Bladene flade 18.
18. Bladranden skarpt savtakket Cortaderia
- " helrandet 19.
19. Strået forveddet. Yderavnerne næsten lige lange Arundo
- " urteagtigt. Yderavnerne uens Phragmites
20. Den ene yderavne mindst så lang som inderavnerne 21.
- Yderavnerne kortere end inderavnerne 31.
21. Ingen eller en endestillet stak 22.
- En rygstillet stak 26.
22. En endestillet stak. Sammentrængt top Avellinia
- Ingen stak 23.
23. Småaksene meget små, 1-2mm 24.
- " større, 6-15mm 25.
24. Toppen åben. Bladene flade Antinoria
- " ret tæt. Bladene indrullede Airopsis
25. Inderavnen tretandet i spidsen Danthonia
- " uden tænder Melica
26. Småaksene 2-blomstrede, små, kortstakkede 27.
- " flerblomstrede, mere langstakkede 29.
27. Stakken meget kort og svagt kølleformet Corynephorus
- " trådformet 28.
28. Flerårig Deschampsia
- Enårig Aira
29. Småaksene ret små, 3-7mm. Yderavnen kølet Trisetum
- " større, 8-35mm. " hvælvet 30.
30. Småaksene m.m. oprette Ventenata
- " hængende Avena

31. Inderavnen med en stak, der rager mindst 2mm ud over
småaksets spids 32.
 - Inderavnen uden eller med en kortere stak 35.
 32. Stakken rygstillet og knæbøjet Avenula
 - " ikke rygstillet 33.
 33. Inderavnen kløvet med en stak i selve kløften Bromus
 - " ikke kløvet 34.
 34. Yderavnerne ret ens Festuca
 - Nedre yderavne 1/10- $\frac{3}{4}$ x den øvre Vulpia
 35. Skedehinden hårformet 36.
 - " hindeagtig 37.
 36. Yderavnerne indtil 2(2,8)mm. Mest enårige Eragrostis
 - Øvre yderavne 4-5mm. Flerårig Molinia
 37. Inderavnen med hjerteformet grund. Hængende småaks Briza
 - " uden " " 38.
 38. Enårig 39.
 - Flerårig 44.
 39. Stive og trekantede topgrene 40.
 - Bøjelige topgrene 41.
 40. Småaksene 6-8mm. Inderavnen 5-ribbet Catapodium
 - " 7-15mm. " 3-ribbet Cutandia
 41. De nedre 1-3 kranse af topgrene næsten uden småaks
Periballia
 - De nedre topgrene med småaks 42.
 42. Småaksene 3-7 mm Poa
 - " 1-3 mm 43.
 43. 2 blomster. Yderavnerne lidt kortere end småakset
Molinierella
 - 2-5 blomster. Yderavnerne meget kortere end småakset
Sphenopus
 44. Inderavnerne hvælvede 45.
 - " kølede 47.
 45. Yderavnerne med 1 ribbe, inderavnerne med 5-11 .. Glyceria
 - " " 3 ribber, " 5 46.
 46. Inderavnerne spidse Festuca
 - " butte Puccinellia
 47. Småaksene 2-4cm Bromus willdenowii
 - " mindre 48.
 48. Nederste topgren enlig Dactylis
 - " topgrene i kranse Poa
- Festuca. Svingel.
1. Stænglen med fortykket, løgformet grund 2.
 - " uden " " 3.
 2. Bladene foldede hele vejen. Inderavnen utydeligt ribbet
durandii
 - Bladene ikke foldede hele vejen. Inderavnen tydeligt
ribbet paniculata
 3. Bladene mindst 3mm brede, m.m. flade 4.
 - Grundbladene smallere, ofte sammenfoldede 6.
 4. Nederste par topgrene med 1-3 og 4-6 småaks pratensis
 - " " " 5-15 småaks 5.
 5. Toppen bred med udstående grene arundinacea
 - " smal med oprette grene fenas
 6. Skedehinden på de golde skud 3-4mm. Ingen stak elegans
 - " meget kort på de golde skud 7.
 7. Småaksaksen synlig mellem blomsterne under blomstringen 8.
 - " skjult " " " 11.
 8. Bladene flade som friske, 2-2½ mm brede henriquesii
 - " sammenfoldede 9.
 9. Stakken 3-5 mm. Az jubata
 - " 0,15-1,5 mm 10.
 10. Toppen 10-20cm. Småaksene 8-11mm. Lu ampla
 - " 3-8 cm. " 6-7 mm. Az petraea

11. Med korte udløbere 12.
Helt uden udløbere 15.
12. Småaksene med mindst 8 blomster rivularis
" sjældent med over 6 blomster 13.
13. Bladene 0,65-1,5mm brede rubra
" 0,3-0,65mm " 14.
14. Løst tuet. Gamle skeder trævlede trichophylla
Ret tættuet. Gamle skeder ikke trævlede pseudotrichophylla
15. Bladene bløde. Golde skuds skeder helt lukkede nigrescens
" m.m. stive. Golde skuds skeder mindst $\frac{1}{2}$ åbne 16.
16. Bladene ru mod spidsen brigantina
" glatte mod spidsen indigesta

Festuca paniculata (L.) Sch. & Th. ssp. spadicea (L.) Litard.
Guldsvingel. 40-100cm. Stængelgrunden 1-2cm tyk. Grundbladene
trådformede, stængelbladene $1\frac{1}{2}$ -3mm brede og flade. Toppen åben.
Småaksene omvendt ægformede, 10-12mm, gyldentgule. Ingen stak.

F. durandii Clauson Som den foregående, men stængelgrunden 1cm
tyk. Toppen brunt- og lillabroget. Småaksene $8\frac{1}{2}$ -9mm. Udbredt.

F. arundinacea Schreber Strandsvingel. Az: SM. Lu

F. fenas Lag. 30-80cm. 2 underarter:

ssp. atlantigena (St-Yves): Bladet med høje og lave ribber. Ske-
dehindens øren med få, lange randhår. Inderavnen med en stak på
 $1\frac{1}{2}$ -2mm.

ssp. fenas: Alle bladribber ens. Skedehindens øren med tætte og
korte randhår. Inderavnen uden stak. Toppen mellembrudt. Bladene
3-4mm brede, til sidst indrullede.

F. pratensis Hudson Engsvingel. Az: F

F. elegans Boiss. 60-90cm. Bladene 0,4-0,5mm brede, meget ru.
Skederne åbne, meget ru, stråfarvede eller lillaanløbne. Toppen
8-14mm, grenene tæt stivhårede. Småaksene 7-8mm, grønne eller
svagt lillaanløbne. TM samt Serras do Geres og da Estrella.

F. ampla Hackel Udbredt svingel. 30-90cm. Bladene 0,6-0,9mm bre-
de. Stængelbladene undertiden flade. Skederne gullige. Toppen 10-
20cm, m.m. udbredt. Småaksene 8-11mm, med 4-9 blomster, grønne
eller noget lilla. Stakken 0,15-0,2mm. Fra TM til BAL i bjærgene.

* F. petraea Guthnick 30-60cm. Bladene 0,6-0,8mm brede, stive, m.
m. oprette. Skederne lilla til brungrå. Toppen 3-8cm, ret tæt,
med tætdunede grene. Stakken $\frac{1}{2}$ -1mm. Az: Alle øer.

F. jubata Lowe -60cm. Bladene 0,3-0,6mm brede. Skederne gråli-
ge. Toppen 3-10cm, tynd, med ru grene. Småaksene 7-8mm. Az: Alle
øer.

* F. henriquesii Hackel 20-40cm. Bladskederne hurtigt optrævlede.
Toppen 5-10cm, rugnet. Småaksene 7-8mm. Stakken $2\frac{1}{2}$ -4mm. Bjærg-
sætere. Serra da Estrela.

F. nigrescens Lam. Vejsvingel. 30-90cm. Skederne noget lyserø-
de. Toppen 4-10cm, ensidig, rugnet, kun åben under blomstrin-
gen. 2 underarter?

ssp. nigrescens: Bladene mørkegrønne, mest glatte.

ssp. microphylla (St-Yves) M-D.: Bladene blagrønne, ru ovenpå.

F. rubra L. Rød svingel.

F. trichophylla (Ducros) K.Richter Grågrøn svingel. 30-68cm.
Bladene 0,3-0,5mm brede, m.m. hårede, ru ovenpå. Småaksene grøn-
ne. Stakken oftest meget kort.

F. pseudotrichophylla Patzke 30-70cm. Bladene 0,4-0,6mm brede,
ru, m.m. glatte. Småaksene med svagt lilla skær. Stakken ca. $\frac{1}{2}$ x
inderavnen. Bjærgplante.

F. rivularis Boiss. Bæksvingel. 50-100cm. Bladene 0,6-1,1mm bre-

de som foldede, ofte flade som friske, friskgrønne. Skederne m.
m. dunede. Toppen 10-22cm, meget åben. Småaksene 7-8mm, grønne
til lilla. Stakken 0,3-2mm. Fugtige, skyggede steder i bjærgene.

* Festuca brigantina (M.-D.) M.-D. 25-40cm. Bladene 0,5-0,75mm
brede, blagrønne, ret stive, m.m. krumme. Toppen 5-7cm, tæt og
rugnet. Småaksene blåduggede og lillabrogede. Serpentin. NØ.

F. indigesta Boiss. Tykgrenet svingel. 10-30cm. Bladene korte,
krumme, hårde, ofte stikkende. Toppen 2-7cm, tæt, med ru eller
hårede grene. Småaksene undertiden blåduggede. Bjærg. 2 ssp.:
ssp. indigesta: 20-30cm. Småaksene 8-9,7mm. Øvre yderavne 4,8-
5,2mm. Stakken 1,5-2,3mm. NV.

ssp. aragonensis (Willk.) Kerguelen: 10-23cm. Småaksene 6,3-7,5
mm. Øvre yderavne 3-3,8mm. Stakken 1,3-1,5mm. N.

Lolium. Rajgræs.

1. Yderavnen mindst 2 x så lang som den nærmeste inderavne

	temulentum
Yderavnen kortere end 2 x den nærmeste inderavne	2.
2. Flårig, med golde skud	3.
Enårig, uden golde skud	4.
3. Oftest med stak. Strået næsten altid rut øverst	multiflorum
Ofte uden stak. Strået glat øverst	perenne
4. Yderavnen tydeligt kortere end småakset	multiflorum
" lig eller længere end småakset. Oftest uden stak	5.
5. Akset toradet-affiladet med m.m. udstående småaks	rigidum
" cylindrisk med småaksene indsnækkede	paraboliæ

Lolium perenne L. Alm. rajgræs. Az: Alle øer. Lu: Alm. nordpa.

L. multiflorum Lam. Italiensk rajgræs. Az: Alle øer. Lu: Alm.

L. rigidum Gaudin Rut rajgræs. 18-45cm. Inderavnen med en but,
hindekantet spids. Akset ved grunden omgivet af den lidt oppu-
stede øverste bladskede. (Az): F. Lu: Udbredt.

L. paraboliæ Senn. (L. loliaceum) 15-20cm. Som den foregåen-
de. Stænglen stiv og fortykket. Ligner en Lepturus. Aksets akse
 $1\frac{1}{2}$ -3mm tyk forneden (1-1mm hos rigidum). (Az): S. Lu?

L. temulentum L. Giftigt rajgræs. 20-70cm. Enårig, oftest kun
med 1 strå, der er glat foroven. Yderavnen omtrent af småaksets
længde, dette 10-15mm. Inderavnen tyk, 3 x så lang som bred,
oftest med en ru stak. (Az): MGPF. Lu: Tidligere alm.

Vulpia. Væselhale.

1. Toppen pyramideformet, nedre grene lange. Stakken	
højest lig inderavnen	geniculata
Toppen smal, kort- eller ugrenet. Stakken ofte længere	
end inderavnen	2.
2. Inderavnen langt randhåret	3.
" glat	4.
3. Øvre yderavne kortere end inderavnen	ciliata
" " lig eller længere end inderavnen	alopecurus
4. Nedre yderavne under 1/6 x den øvre	5.
" " $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ x den øvre	6.
5. Støvknapperne 0,8-2mm. Toppen ofte lidt omsluttet	
af den øvre bladskede	fasciculata
Støvknapperne 0,6-0,9mm. Toppen oftest fri af den	
øvre bladskede	membranacea
6. Toppen 10-20cm, ofte buet, omsluttet af øvre bladskede	
	myuros
Toppen 2-8cm, ret, fri af den øvre bladskede	7.
7. Småakset 8-10mm. Stakken ca. = inderavnen	bromoides
" ca. 6mm. " 2-3 x "	muralis

Vulpia geniculata (L.) Link Grenet væselhale. 30-60cm. Toppen
5-15cm med opret-udstående grene og stilke på $\frac{3}{4}$ -6mm. Nedre

yderavne ca. $\frac{1}{2}$ x den øvre. Støvknapperne 2-5mm. Alm.

Vulpia alopecurus (Schousboe) Dumort 10-70cm. Ofte stift opret. Nedre yderavne under $\frac{1}{6}$ x den øvre. Støvknapperne 2-5mm. Stakken ofte kortere end inderavnen. Mest i klitter. Fra Mi til Ag.

V. fasciculata (Forsskål) Samp. Strandvæselhale. 8-50cm. Toppen kort, 4-10cm, og ensidig. Frugtknuden haret i spidsen. De afbrækkede topgrene efterlader et regelmæssigt ægformet ar.

V. membranacea (L.) Dumort Løst blomstret væselhale. Som den foregående, men frugtknuden glat. De afbrækkede topgrene efterlader et uregelmæssigt ar. (V. longisetata).

V. bromoides (L.) S.F.Gray Langstakket væselhale. 6-50cm. Nedre yderavne $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ x den øvre. Az: Alle øer. Lu: Alm.

V. muralis (Kunth) Nees Murvæselhale. 10-60cm. Nedre yderavne $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ x den øvre. Az: MPF. Lu

V. myuros (L.) Gmelin Stor væselhale. 8-65cm. Nedre yderavne $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{2}$ x den øvre. Az: MTGPF. Lu: Alm.

V. ciliata Dumort Randhåret væselhale. 3-45cm. Ofte med blade lige til toppen. Toppen 4-10cm, ofte lilla. Nedre yderavne under $\frac{1}{4}$ x den øvre, 0,1-lmm. Udbredt.

Ctenopsis delicatula (Lag.) Paunero Langstakket kamaks. -40cm. Meget spinkel, flerstænglet enarig. Småaksene meget kortstilkede, højst lmm, ensidige, 45-90° udstående efter blomstringen, $5\frac{1}{2}$ -9 $\frac{1}{2}$ mm. Stakken lidt længere end inderavnen. N.

Wangenheimia lima (L.) Trin. Børsteaks. Ret stivstænglet enarig op til 30cm med indrullede blade. Aksene 8-35mm, noget ensidige. Nedre yderavne drejet, så den er parallel med småaksens akse. Småaksene står 45-90° ud efter blomstringen.

Micropyrum tenellum (L.) Link Toradet svingel. (Nardurus halleri). 5-25cm. Ofte lillaanløben enarig. Akset tydeligt toradet, 1-20cm, stift. Yderavnerne butte, ret ens. Inderavnerne med en stak på 0-2mm. Småaksene m.m. tiltrykte under blomstringen. Støvknapperne 0,5-1,3mm. Sandet jord. Udbredt.

M. patens (Brot.) Rothm. -100cm. Som den foregående, men akset indtil 30cm. Småaksene 9-15mm, opret-udstående under blomstringen. Støvknapperne 2-3,2mm. Især i bjergene. N og C.

Catapodium loliaceum (Hudson) Link Liggende stivgræs. (Desmazeria marina (L.) Druce). 5-15cm. Glat enarig med halvt liggende stængler. Akset toradet, indtager ofte over halvdelen af stængelen, stift, dets akse bølget efter de siddende småaks. Az: SMTGF Lu: Langs kysten fra Mi til Ag.

C. rigidum (L.) Hubbard Bregnegræs. (Desmazeria rigida). 5-30cm. Enarig med opstigende strå. En sammentrængt, ofte noget ensidig top med til sidst udstående grene, stilkene mest 1-2mm. Inderavnerne stærkt indrullede efter blomstringen og veladskilte. Az: MTGPF. Lu: Alm.

Cutandia maritima (L.) Richter Strandstivgræs. 10-35cm. Svingelagtige småaks i en stivgrenet, oftest udspærret top. Sandstrand.

Sphenopus divaricatus (Gouan) Rehb. Kilefodsgæs. 5-25cm. Spinkel, trådbladet, opret enarig med ægformet, tyndgrenet top. Småaksstilkene fine, ofte parvise, kileformet fortykkede opad, ca. 2-4mm. Småakset 2mm. Langs kysten. Al Ag

Poa. Rapgræs.

1. Flerårig 2.
- Enårig 6.
2. Nedre topgrene 1-2 sammen bulbosa
- " " 3-8 " 3.

3. Skedehinden 3-10 mm trivialis
- " indtil 1 mm 4.
4. Stængelbladene udstående. Knæene brune nemoralis
- Anderledes 5.
5. Bladene 2-3mm brede, flade til lidt rendeformede pratensis
- " 1mm brede, trådformede angustifolia
6. Nedre topgrene opret-udstående efter blomstringen infirma
- " " udstående eller nedadrettede efter blomstringen annua

Poa annua L. Enårigt rapgræs. Az: SMTGJFF. Lu: Alm.

P. infirma Kunth Spinkelt rapgræs. Ligner foregående meget, men støvknappen 0,2-0,3mm (0,5-1,2mm hos annua). Småaksene med 5-6 mere fjærtsiddende blomster, så de virker smallere. Sandede steder.

P. trivialis L. Alm. rapgræs. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

P. pratensis L. Engrapgræs. Az: MF. Lu: N og C.

P. angustifolia L. Smalbladet rapgræs. Ikke alm.

P. nemoralis L. Lundrapgræs.

P. bulbosa L. Løgrodet rapgræs. Hyppig.

Puccinellia. Annelgræs.

1. Med rodslående udløbere maritima
- Uden udløbere 2.
2. Bladene i det mindste delvist flade 3.
- " sammenfoldede, siv- eller trådformede 4.
3. Nedre topgrene uden småaks i nedre $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{2}$ distans
- De korte nedre topgrene med småaks til grunden fasciculata
4. Bladene trådformede, under $\frac{1}{2}$ mm brede tenuifolia
- " sivformede, over $\frac{1}{2}$ mm brede 5.
5. Toppen alsidig festuciformis
- " ensidig convoluta

Puccinellia distans (L.) Parl. Udspærret annelgræs. E

P. fasciculata (Torrey) Bicknell (P. borreri (Balb.) Hayek) 60-100cm. Største blade indtil 5mm brede. Småaksene 6-9mm. Inderavnen midterribbe når spidsen.

P. maritima (Hudson) Parl. Strandannelgræs. Langs kysten.

P. festuciformis (Host.) Parl. Svingelagtigt annelgræs. Bladene ru mod spidsen. Topgrenene i vekslende halvkranse.

P. convoluta (Hornem.) Hayek Bladene glatte. Topgrenene i kvarte kranse. Ag Al.

P. tenuifolia (Boiss. & Reuter) Richt. Toppen smal med oprette grene, de nedre to sammen. Ag

Dactylis glomerata L. Alm. hundegræs. Az: SMTGJF. Lu: Hyppig.

D. hispanica Roth Sydligt hundegræs. 20-40cm. Ligner den foregående, men toppen lige bred foroven og forneden, med korte grene, så den bliver duskformet. Skedehinden 4-8mm (2-5mm hos glomerata). Alm.

Cynosurus. Kamgræs.

1. Flerårig. Dusken smal, 3-5mm bred cristatus
- Enårig. Dusken bred, 10-20mm " 2.
2. Bladene 3-9 mm brede echinatus
- " 1-3 mm " elegans

Cynosurus cristatus L. Alm. kamgræs. Az: SMTJP. Lu: Alm. i N.

C. echinatus L. Pindsvinekamgræs. 20-60cm. Dusken kortgrenet, tæt og ægformet. Frugtbare blomsters stakke 1-2 x inderavnen. Az: SMTJPF. Lu: Hyppig

Cynosurus elegans Desf. Grenet kamgræs. 10-60cm. Dusken mere langgrenet og åben. Frugtbare blomsters stakke 4-5 x inderavnen.

Lamarckia aurea (L.) Moench Guldgæs. 7-15(-20)cm. Enårig. En løs, oftest ensidig, først bleggøn, siden gylden top med m.m. hængende grene. Frugtbare småaks med stak, de golde med 6-9 fjærntsidende, små, butte inderavner. Udbredt.

Psilurus incurvus (Gouan) Sch. & Th. Slangehalegræs. 10-30cm. Stængler, blade og aks trådformede. Akset meget skørt og til sidst m.m. indrullet. Yderavnen reduceret til et skæl på højst 1mm. 1 blomst med en stak af inderavnnens længde. Udbredt.

Mibora minima (L.) Desv. Dværggræs. 2-15cm. Tueformet med tråd-fine strå. Bladene indtil 2cm. Akset $\frac{1}{2}$ -2cm, ofte lillat. Småaksene 2-3mm, toradede. Yderavnerne hvælvede, længere end inderavnerne. Udbredt.

Briza media L. Hjærtegræs. Flerårig. Hyppig.

B. maxima L. Stort hjærtegræs. 20-50cm. Enårig. Toppen med 1-12 meget store småaks på 14-25mm, sølvvide og med 5-20 blomster. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

B. minor L. Lidet hjærtegræs. 20-50cm. Enårig. Toppen mangeblomstret og ret tæt. Småaksene 3-4mm lange, med 5-7 blomster. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

Echinaria capitata (L.) Desf. Pindsvinegræs. 5-25cm. Enårig. Akset kuglerundt, ca. 1cm. Yderavnerne med 1 og 2 staklignende tænder; inderavnerne med 5(7) staklignende tænder.

Melica. Flitteraks.

1. Inderavnen håret. Toppen hvidulden *magnolii* 2.
" glat
2. Med udløbere. 1 frugtbar blomst *uniflora* 3.
Tueformet. 2 frugtbare blomster
3. Bladene flade eller furede. Skedehinden kort *major*
" helt indrullede. Skedehinden 4-5mm *minuta*

Melica uniflora Retz. Enblomstret flitteraks. CØ.

M. magnolii G. & G. (*M. ciliata* L. ssp. m.) 50-100cm. Strået med 1 knæ under toppen. Bladene flade. Toppen ofte 12-25cm, noget duskagtig og mellembrydt forneden. Inderavnen langhåret med en glat rygstribe. Udbredt.

M. minuta L. Klippeflitteraks. 10-40cm. Toppen ofte pyramideformet med udstående grene. Yderavnerne uens med lilla ryg. Planten ofte grenet forneden. C og S.

M. major Sibth. & Sm. 40-100cm. Toppen ensidig, pyramideformet efter blomstringen. Skedehinden afskåret, med en spids på hver side. Fra TM til BA1

Glyceria declinata Breb. Tandet sødgræs. Inderavnen med 3-5 tydelige tænder og mørke ribbeender. Az: SMT. Lu

G. fluitans (L.) R.Br. Mannasødgræs. Inderavnen spids, 6-7 $\frac{1}{2}$ mm. Az: M. Lu: Udbredt.

Bromus. Hejre.

1. Yderavnerne 9-25mm, med 1 og 3 ribber 2.
" 3 $\frac{1}{2}$ -9mm, med 3-5 og 7-9 ribber 8.
2. Flerårig. Stakken kortere end inderavnen *erectus* 3.
Enårig. Stakken længere end eller lig inderavnen
3. Topgrenene m.m. hængende 4.
" m.m. oprette 5.
4. Topgrenene ru. Stænglen glat foroven *sterilis*
" dunede. Stænglen dunet foroven *tectorum*
5. Småaksene med stak 2-5cm, næsten siddende i tæt dusk *rubens*
" " " 3-9cm, i grenet top 6.

6. Inderavnen 15-17mm med en stak på 20-25mm *madritensis* 7.
" 20-30mm " " " 25-75mm
7. Nedre topgrene 1-3 sammen, 1-3cm lange *rigidus*
" 3-6 " indtil 8cm lange *diandrus*
8. Flerårig. Inderavnen stærkt kølet *willdenowii* 9.
Enårig. Inderavnen hvælvet
9. Modne stakke vredne og udspærrede 10.
" " ikke vredne, oprette eller lidt krumme 12.
10. Strået fint dunet *molliformis* 11.
" glat
11. Småaksene 1-2cm. Stakken udgår 0-1mm nede *scoparius*
" 2-5cm. " " 2-3mm " *lanceolatus*
12. Bladskederne glatte *secalinus* 13.
I hvert fald de nedre bladskedar hårede
13. Alle bladskeder og topgrene blødhårede *nordeaceus* 14.
Øvre bladskeder glatte til korthårede. Topgrenene ru
14. Inderavnnens rand bukrummet *racemosus*
" " med et stumpvinklet knæk *commutatus*

Bromus diandrus Roth Storakset hejre. (*B. gussonei* Parl.) 30-95cm. Toppen op til 25cm, meget åben, nikkende. Grenene meget ru, ofte kun med 1 småaks. Stakken 3 $\frac{1}{2}$ -6 $\frac{1}{2}$ cm. (Az): SF. Lu: Alm.

B. rigidus Roth Stivtoppet hejre. 20-40cm. Toppen 15-20cm, tæt og opret. Småaksene med stak 5-8cm, selve stakken 3-5cm. Az: MT. Lu: Alm.

B. sterilis L. Gold hejre. Udbredt.

B. tectorum L. Taghejre. Udbredt.

B. madritensis L. Spansk hejre. 10-50cm. Stråene oftest glatte. Bladene langt blødhårede. Az: MTGJPFLO. Lu: Hyppig.

B. rubens L. Rød hejre. 10-30cm. Bladene og stænglens øvre del dunede. Toppen rødlig. Inderavnen 14-15mm med en stak på 1 $\frac{1}{2}$ -2cm. Ikke alm.

B. erectus Hudson Opret hejre. Serra do Geres ?

B. secalinus L. Rughejre. Inderavnerne til sidst med indrullet rand, hvorved de presses fra hinanden. Modne top stærkt nikkende. C og S. Ikke alm.

B. racemosus Enghejre. 30-70cm. Toppen 6-10cm, smal, til sidst sammentrængt og noget ensidig. Inderavnen 6 $\frac{1}{2}$ -8mm. N og C.

B. commutatus Schrader Mangeblomstret hejre. 30-70cm. Toppen 5-25cm, løs; grenene indtil 6cm. Inderavnen 8-11 $\frac{1}{2}$ mm. (Az): F

B. hordeaceus L. Blød hejre. Alm.

B. molliformis Lloyd 15-25cm. Øvre skeder ofte lidt opblæste. Toppen faakset. Inderavnen 7-8mm (9-10mm hos *hordeaceus*). Az: SMTGJPF. Lu: Udbredt, men ikke alm.

B. scoparius L. Kosthejre. 10-30cm. Knæene ofte mørke. Toppen duskformet og ægformet, 3-5cm. Småaksene 10-20mm. Stakken 7-9mm, knæbøjet og udstående. Fra TM til A1

B. lanceolatus Roth 30-70cm. Toppen 10-20cm. De nedre grene forlængede, 2-4cm, men stive og oprette. Småaksene 2 $\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ cm. Stakken knæbøjet, indtil 15mm. C og S.

B. willdenowii Kunth Foderhejre. 20-100cm. Toppen åben. Småaksene 2-4cm, lancet- til ægformede, stærkt sammentrykte. Stakken 0-1mm. (Az): SMTGJPFLO. (Lu)

Brachypodium. Stilkaks.

1. Enårig *distachyum* 2.
Flerårig
2. Tueformet. Stakken mindst lig inderavnen *silvaticum* 3.
Med udløbere. Stakken højst $\frac{1}{2}$ x inderavnen

3. Bladene flade, ihvertfald ved grunden, uden fremtrædende ribber på oversiden 4.
 Bladene indrullede, med fremtrædende ribber på oversiden 5.
 4. Bladene helt flade, grønne pinnatum
 " indrullede mod spidsen, noget blagrønne rupestre
 5. Småaksene 2-3cm. Akset 4-9cm retusum
 " 3-6(-8)cm. Akset 15-20(-30)cm phoenicoides

Brachypodium silvaticum (Hudson) Beauv. Skovstilkaks. Az: SMTG
 JPFL. Lu: Hyppig.

B. pinnatum (L.) Beauv. Bakkestilkaks. 40-70 . Småaksene 18-40 mm, oftest rette. Inderavnen ofte noget korthåret. Stakken 1-6mm.

B. rupestre (Host) R. & S. Seglstilkaks. Småaksene 30-50mm, oftest noget seglkrummede. Stakken højst 3mm.

B. retusum (Pers.) Beauv. Toradet stilkaks. (B. ramosum R. & S.) 20-40cm. Bladene tydeligt toradete, især på de gølge skud. Akset tæt og stift opret med 1-5(7) småaks. Al

B. phoenicoides (L.) R. & S. Langbladet stilkaks. 50-80cm. Blade- ne 10-40cm. 6-9 noget fjærne, ofte seglkrummede småaks. Alm.

B. distachyum (L.) Beauv. Enårigt stilkaks. (Trachynia d. (L.) Link) 2-15(-45)cm. Bladene glatte eller svagt hårede. Akset reduceret til (1)2(5) småaks på 2-3cm. Stakken 7-15mm. Az: SMTPO. Lu: Hyppig; næsten hele landet.

Elymus. Kvik.

1. Tueformet 2.
 Med udløbere 3.
2. Med stak caninus
 Uden stak elongatus
3. Nedre aksled længere end småaksene farctus
 " " højst så lange som småaksene 4.
4. Inderavnen spids. Bladene ikke stive og stikkende ... repens
 " m.m. but. Bladene m.m. stive og stikkende 5.
5. Småaksene tæt korthårede pungens
 " glatte 6.
6. Bladene ru på begge sider, mest flade campester
 Bladundersiden jævn 7.
7. Nedre skeder randhårede pycnanthus
 " " ikke randhårede pungens

Elymus caninus (L.) L. Hundekvik.

E. elongatus (Host) Runem. Langakset kvik. 60-90cm. Blågrøn. Bladene ru, indrullede i frugt, læderagtige. Akset 10-25cm, dets akse flad ud for småaksene. Nær kysten.

E. pycnanthus (Godron) Meld. Stiv kvik. (Agropyron litorale). 70-110cm. Bladene blågrønne, flade eller indrullede. Aksene tætte, 6-12cm. Småaksene ofte 3-4 x aksleddene. Oftest uden stak. Az: T. Lu: Porto, Mattosinhos. På kysten.

E. repens (L.) Gould Alm. kvik. (Az): F. Lu: Udbredt.

E. campester (Godron & Gren.) Markkvik. 50-100cm. (E. pungens ssp. c.) Bladene flade eller kun indrullede i spidsen, indtil 1cm brede, blågrønne, meget ru ovenpå. Hh.

E. pungens (Pers.) Meld. Stikkende kvik. 40-65cm. Akset 7-15cm, ret løst. Yderavnen aflang. 2 underarter:

ssp. pungens: Stængler og småaks glatte. Kystnær. N og C.
 ssp. fontqueri Meld.: Stængler og småaks tæt korthårede. CØ?

E. farctus (Viv.) Runem. Strandkvik. (Agropyron junceum). Alm.

Aegilops. Bukkekorn. Enårige.

1. Akset forlænget, indtil 10cm triuncialis
 " m.m. ægformet, 1-3cm langt uden stakkene 2.

2. Yderavnen med 4-5 stakke geniculata
 " " 2-3 " neglecta

Aegilops geniculata Roth Alm. bukketkorn. 10-30cm. Akset 1-2cm, med 1 goldt småaks forneden og 2-5 frugtbare med 3-6 blomster. Stakkene ru forneden. Hyppig.

A. neglecta Req. Goldt bukketkorn. 10-30cm. Akset 3cm, brat indsnævret foroven, idet de 2 øverste småaks er gølge. 3-4 frugtbare småaks. Stakkene glatte. Al. Sj.

A. triuncialis L. Trestakket bukketkorn. 20-45cm. Akset 3-6cm langt uden stakkene, med 1-2 gølge småaks forneden og 3-6 frugtbare. Yderavnerne med 3 tænder, hvoraf de 2 eller 3 har stakke. Endesmåaksets stakke 3-6cm. Udbredt.

Hordeum. Byg.

1. Flerårig 2.
 Enårig 3.
2. Stængelgrunden løgformet bulbosum
 " ikke løgformet secalinum
3. Småaks + stak 3-4cm. Yderavnen randhåret på midtersmåakset murinum
 Småaks + stak 2 cm. Yderavnen uden randhår 4.
4. Sidesmåaksenes yderavner uens, en bred og en smal marinum
 " " ens, begge smalle hystrix

Hordeum secalinum Schreber Engbyg. 15-70cm. Akset 2-5cm. Alle yderavner med stak. Midtersmåakset siddende, sidesmåaksene med en stilk indtil 1½mm. N og C.

H. bulbosum L. Løgrodet byg. 60-150cm. Grøn og tætuet. Nedre blade lødne. Akset 5-10x1cm, tæt og sammentrykt. De sidestillede småaks yderavner uden stak. (Lu)

H. marinum Hudson Strandbyg. (H. maritimum With.) 5-30cm. Akset aflangt og opad tilsmalnet. Mest på sandstrand. Az: S. Lu

H. hystrix Roth Vejbyg. 5-30cm. Az: MT. Lu

H. murinum L. Gold byg. 3 underarter:

ssp. murinum: Sidesmåaksene ikke længere end midtersmåakset, den nedre yderavne kun randhåret på den ene side. Planten ikke blågrøn. Støvknapperne 0,7-1,1mm.
 ssp. glaucum (Stædel) Tzelev: Småaks og yderavner som hos foregoinge. Planten blågrøn. Støvknapperne 0,2-0,5mm.
 ssp. leporinum (Link) Arc.: Sidesmåaksene længere end midtersmåakset, deres nedre yderavne randhåret på begge sider. Az: Alle øer. Alm.

Taeniatherum caput-medusae (L.) Nevski Medusahovedbyg. 10-40 cm. Enårig med 1-2½mm brede blade. Akset ca. 4 cm med stakke på 5-12cm. Yderavnerne sylformede, sammenvoksede ved grunden.

Avena. Havre.

1. Inderavnen spids med 2 ofte lange stakke 2.
 " " " 2 tænder på indtil 1½ mm 4.
2. Yderavnerne 30-45mm, meget længere end blomsterne longiglumis
 Yderavnerne 12-30mm, ikke meget længere end blomsterne 3.
3. Blomsterne falder enkeltvis. Inderavnen ladden op til 3.
 stakken ... barbata
 Småakset falder samlet ved modenhed. Inderavnen glat
 eller håret strigosae
4. Småaksene 18-25mm. Alle 2-3 blomster med stak fatua
 " 25-45mm. Med stakløse blomster 5.
5. Inderavnen meget korttandet sativa
 " med tænder på ½-1½ mm 6.

6. Inderavnen kun håret ved grunden byzantina
" næsten 2/3 håret sterilis

Avena longiglumis Durieu. Storakset havre. 25-140cm. Inderavnen 20-25mm, ladden i nedre $\frac{1}{2}$, endestakke 10-15mm, hver med en lille sidestak. Rygstakken 5-7cm. Ag

A. barbata Pott. Skæghavre. 30-100cm. Inderavnen oftest hvidgult ladden, 12-18mm, dens endestakke 3-5 mm, rygstakken 3-6cm. (Az): SMTGPFC. Lu: Hyppig.

A. strigosa Schreber. Pur havre. 35-100cm. Småaksene 14-20mm. Inderavnen 13-16mm, dens endestakke 5-9mm med en sidestillet børste på indtil 1mm. Rygstakken 2-3 $\frac{1}{2}$ cm. (Lu)

A. fatua L. Flyvehavre. (Az): MTF. Lu: Sj.

A. byzantina C.Koch. Rød havre. 60-100cm. Småaksene 25-35mm, med oftest 3 blomster, hvoraf den nederste har stak på 2 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ cm, der ikke er knæbøjlet. (Lu)

A. sativa L. Alm. havre. (Az) (Lu)

A. sterilis L. Gold havre. 50-120cm. Inderavnen mest rusthåret i den nederste $\frac{1}{2}$ -2/3. 2 underarter:
ssp. sterilis: Skedehinden 6-8mm. Småaksene 35-45mm, med 3-5 blomster. Inderavnen 25-33mm. Stakken 6-9cm. Hyppig.
ssp. ludoviciana (Durieu) Nyman: Skedehinden 3-4mm. Småaksene 25-30mm. Inderavnen 18-25mm. Stakken 3-6cm. BL. Sj.

Avenula. Havre.

1. Stakkens nedre del trind pubescens 2.
" " " fladtrykt
2. Bladene 0,5-0,7mm brede. Småaksaksens hår 2 $\frac{1}{2}$ -4mm .. hackelii
Småaksaksens hår højst 3mm 3.
3. Småaksaksens led hårede i øvre halvdel 4.
" " m.m. glatte 5.
4. Grundbladene 0,3-0,4mm brede, med rundt tværsnit ... murcica
" 1 $\frac{1}{2}$ -3mm brede, med V-formet tværsnit .. bromoides
5. Øvre stængelblads skedehinde 2-3 $\frac{1}{2}$ mm. Småakset 10-12mm
" delicatula
6. Øvre stængelblads skedehinde 3-10mm. Småakset 10-20mm
" Inderavnen glat, tydeligt furet i nedre halvdel .. marginata
" mest silkehåret forneden, kun tydeligt furet
ved grunden 7.
7. Grundbladene m.m. jævne. Hårene ved inderavns grund
2-3mm og rødbrune albinervis
Grundbladene tydeligt finvorteede. Hårene ved inderavns
grund 1-2mm og hvidlige occidentalis

Avenula pubescens (Hudson) Dumort. Dunet havre. TM.

A. marginata (Lowe) J.Holub. Furet havre. 3 underarter:
ssp. marginata: 40-100cm. Grundbladene 8-15cm x 2-5mm, 1/7-1/5 x strået. Inderavnen 13-16mm, ensfarvet gulliggrøn, med 2 spidser på 1 $\frac{1}{2}$ -2mm. E: Serra de Sintra.
ssp. sulcata (Gay) Franco: Grundbladene indtil 25cm x 6mm, 1/5-2/5 x strået. Inderavnen 10-13mm, rødligbrun forneden, med 2 spidser på 0,8-1,2mm. Udbredt.
ssp. pyrenaica J.Holub: 20-40cm. Grundbladene 6-10cm x 0,8-2mm, 1/10-1/6 x strået. Inderavnen 9-10mm. NØ.

A. albinervis (Boiss.) Lainz. Fyrrehavre. 30-60cm. Med udløbere. Grundbladene 3-5mm brede, $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ x strået, oftest flade, grågrønne, løst skruesnoede som visne. Inderavnen brun, 10-14mm. NV.

A. occidentalis (Gervais) Holub. 50-100cm. Grundbladene 0,4-3,5 mm brede, mest foldede. 2 underarter:
ssp. occidentalis: Grundbladene 1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ (3 $\frac{1}{2}$)mm brede, stærkt skruesnoede som visne. Inderavns spidser $\frac{1}{2}$ -1mm. C.

ssp. stenophylla Franco; Bladene 0,4-1mm brede, stærkt foldede, næppe snoede som visne. Inderavns spidser 1-2mm. SV.

Avenula delicatula Franco. 20-40cm. Stråene meget tynde: $\frac{1}{2}$ -1mm. Grundbladene 1 $\frac{1}{2}$ -4cm x 0,8-2mm, grågrønne, flade eller foldede, snoede som visne. Toppen grønlig eller lillaanløben. Inderavnen 9-10mm, ensfarvet gulgrøn, glat, noget furet i nedre halvdel, med endespider på 0,2-0,5mm. NØ.

A. bromoides (Gouan) H.Scholz. Hvidakset havre. 25-50cm. Grundbladene flade eller foldede, blåduggede, snoede som visne.

A. murcica J.Holub. Fåakset havre. 30-45cm. Bladene meget ru, ikke snoede som visne. 2-8 m.m. siddende småaks. SØ

A. hackelii (Henriq.) J.Holub. 40-80cm. Grundbladene 20-45cm, stive og stikkende, sivformede og ru; skederne grålilla. Småaksene 15-21mm. Inderavnen 11-17mm, svagt furet i nedre 1/3. SV.

Arrhenatherum elatius (L.) Beauv. Draphavre. Den frugtbare blomsts inderavne glat, eller med få hår på højst 1mm. 2 underarter:
ssp. elatius: Nederste stængelled ikke opsvulmede.
ssp. bulbosum (Willd.) Schübler & Martens: Nedre stråled kugleformet opsvulmede, ofte hårede. Az: Alle øer. Lu: Alm.

A. album (Vahl) W.D.Clayton. Hvid draphavre. 50-100cm. Den frugtbare blomsts inderavne med hår på 2-3mm. Nedre stråled kugleformet opsvulmede. Nedre blomsts stak 15-25mm. Alm.

Pseudarrhenatherum longifolium (Thore) Rouy. Langbladet draphavre. 40-120cm. Nedre stråled ikke opsvulmede. Småaksene 5-7mm, gulliggrønne eller lillaanløbne. Stakken 7-9mm, udgår fra inderavns øvre 1/3. N og C

- P. pallens (Link) J.Holub. Bleg draphavre. 30-70cm. Nedre stråled ikke opsvulmede. Småaksene 9-10mm, bleggrønne. Stakken 12-15mm, udgår fra inderavns nedre $\frac{1}{2}$. C.

Gaudinia fragilis (L.) Beauv. Akshavre. 15-120cm. Enårig med m.m. lårde blade. Akset ganske langt, op til 35cm. Småaksene 10-12mm med 3-4 blomster og stakke på 5-8mm. Yderavnerne kortere end småakset, den nedre under 2/3 x den øvre. (Az): SMTGPFC. Lu: Hyppig

- G. coarctata (Link) Durand & Schinz. Mest under 30cm. Småaksene under 10mm. Yderavnerne næsten så lange som småakset, den nedre over 3/4 x den øvre. Az: SMTGPFC

Ventenata dubia (Leers) Cosson. Bunkehavre. 15-70cm. Enårig. Toppen bred og løs med kransstillede grene. Småaksene 10-15mm, med 2-3 blomster, sølvhvide eller purpurbrogede. Stakken 10-15mm og knæbøjlet.

Koeleria. Kambunke.

1. De nedre bladskeer netformet optrævlede vallesiana
" " " ikke netformet optrævlede 2.
2. Strået mindst 45cm. Dusken mellebrudt forneden caudata
" mest under 30cm. Dusken ikke mellebrudt crassipes

Koeleria vallesiana (Honckeny) Gaudin. Netkambunke. 10-50cm. Bladene grågrønne. Dusken 1 $\frac{1}{2}$ -7cm.

K. caudata (Link) Steudel. Bladene blågrønne, de golde skuds 5-12cm x 1-2mm, slappe. Dusken 8-17cm x 4-8mm. CØ.

K. crassipes Lange. Løgrodet kambunke. 10-30cm. Bladene blågrønne, de golde skuds 2-5(8)cm x $\frac{1}{2}$ -2mm, stive. Dusken 2 $\frac{1}{2}$ -5(8)cm x 4mm. NØ.

Lophochloa cristata (L.) Hyl. Enårig kambunke. 10-40cm. Dusken aflang, 1-12x $\frac{1}{2}$ -1cm. Yderavnerne uens, kortere end småakset. Nedre stakke 1-3mm.

* *Lophochloa azorica* A.Hansen - nomen nudum. Ubeskrevet art. Beskrivelse har ikke kunnet fremskaffes. Endemisk for Santa Maria.

Trisetum. Guldhavre.

1. Flerårig 2.
Enårig 3.
2. Topgrenene og stænglen tæthåret hispidum
" " m.m. glatte eller ru flavescens
3. Topgrenene meget stive. Dusken $\frac{1}{2}$ -3cm ovatum
" ikke sådan. Dusken eller toppen 2-12 cm 4.
4. Toppen smalt cylindrisk. Yderavnerne m.m. ens scabriusculum
" bredere. Nedre yderavne meget smallere paniceum

Trisetum hispidum Lange 30-80cm. Tættuet. Gamle skeder stråfarvede med lilla grund, tæt lādne. Bladene fildede til lādne. Toppen 6-12x1-2 $\frac{1}{2}$ cm, smalt cylindrisk, tætgrenet. Serra da Estrella.

T. flavescens (L.) Beauv. Alm. guldhavre. TM.

T. paniceum (Lam.) Pers. Hvidlig guldhavre. 20-45cm. Toppen 2-12 cm, cylindrisk, æg- eller smalt kegleformet, ofte gullig, tæt men ofte lappet. Stakken 1 $\frac{1}{2}$ -4mm. Hyppig.

T. scabriusculum (Lag.) Cosson 10-30cm. Toppen 5-9cm x $\frac{1}{2}$ cm, noget rødlig. Stakken 0,8-2mm. Barca de Alva i NØ.

T. ovatum (Cav.) Pers. 4-50cm. Dusken ægformet, meget tæt. Stakken 3-6 $\frac{1}{2}$ mm. N.

Trisetaria dufourei (Boiss.) Paunero 15-35cm. Enårig. Skederne lidt oppustede, nedadvendt lādne. Dusken 2-6x1-2 $\frac{1}{2}$ cm, lillabroget. Småaksene 4-7mm. Yderavnerne smalt hindekantede. Inderavnen med 2 børster på $\frac{2}{3}$ af dens længde og en stak på 5-6 $\frac{1}{2}$ mm. Ag

Lagurus ovatus L. Harehale. 8-50cm. Enårig. Bladene blødhårede. Dusken ægformet med 1-blomstrede småaks med lādne yderavner, der får dusken til at virke blødhåret. Inderavnen med 2 endestillede børster på 2-6mm og en stak på ca. 8-20mm. Az: MTGJFPL. Lu: Alm.

Deschampsia. Bunke.

1. Bladene flade, 2-5mm brede caespitosa
" børsteformede, 0,3-1 mm brede 2.
2. Stakken skarpt knæbøjet flexuosa
" ret eller svagt knæbøjet 3.
3. Stakken højst 1mm længere end inderavnen media
" indtil 5mm " " foliosa

Deschampsia caespitosa (L.) Beauv. Mosebunke. Mi TM

D. flexuosa (L.) Trin. Bølget bunke. N.

D. media (Gouan) R. & S. Børstebunke. 8-70cm. Bladene blagrønne. Skedehinden 5mm, spids. Toppen 3-24 x indtil 15cm, oftest åben. Småaksene ofte sølvfarvede eller lilla. TM: Serra de Rebordaos.

D. foliosa Hackel Toradet bunke. 15-30cm. Bladene grønne, toradede. Skedehinden 4-7mm. Toppen 4-9x1-5cm, ret åben, stråfarvet eller undertiden lilla. Bjærgenge. Az: MTJFPLC.

Aira. Dværgbunke.

1. Toppen tæt og smal med korte, oprette grene praecox
" åben og bred med m.m. udstående grene 2.
2. Blomsterstilkene 2-5 x småaksene elegantissima
" 1-2 x " 3.
3. Yderavnerne noget butte, finttandede mod spidsen cupaniana
" spidse til tilspidsede 4.
4. Begge blomster med stak. Støvknappen 0,3-0,6mm caryophyllea
Nedre blomst ofte stakløs. Støvknappen ca. 1,3mm uniaristata

Aira praecox L. Tidlig dværgbunke. Az: SMTJFPL. Lu: Hh.

A. caryophyllea L. Udspærret dværgbunke. 2 underarter:
ssp. caryophyllea: Oftest 5-35cm. Småaksene 2 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ mm. Længere blomsterstilke oftest over 5mm. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.
ssp. multiculmis (Dumort) Bonnier & Layens: Oftest 20-50cm. Småaksene 2-2 $\frac{1}{2}$ mm. Længere blomsterstilke oftest under 5mm. Az: SMTFL. Lu: Udbredt.

A. cupaniana Guss. Tykstilket dværgbunke. 6-30cm. Som den foregående, men stilkene brat fortykkede under småakset. Inderavnen $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{3}$ x yderavnen ($\frac{1}{2}$ hos car.). U og S.

A. uniaristata Lag. & Rodr. Enstakket dværgbunke. Som caryoph., men topgrenene bøjelige og mere udspærrede. Småaksene 2-2 $\frac{1}{2}$ mm (2 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ hos car.). JS.

A. elegantissima Schur Hårdværgbunke. (A. elegans Willd.) 10-30cm. Stilkene brat udvidede under småaksene. Stakken 2 x småakset. ?

Molinierella minuta (L.) Rouy Violet dværgbunke. 5-20cm. Som Aira, men yderavnerne kortere end småakset. Toppen ofte lilla-anløben. Småaksene 1-1 $\frac{1}{2}$ mm. Inderavnen uden stak; hårene ved dens grund ca. $\frac{2}{3}$ x inderavnen. Mi E Al

M. laevis (Brot.) Rouy Kortstakket dværgbunke. -35cm. Som foregående, men småaksene ca. 2mm. Inderavnen med en kort stak ca. fra sin midte; hårene ved grunden indtil $\frac{1}{5}$ x inderavnen. Udbredt.

Airopsis tenella (Cav.) Asch. & Gr. Skivebunke. 5-20cm. Bladene indrullede, 1 $\frac{1}{2}$ mm brede. Toppen tæt, op til 5x1cm, med harfine grene og 2-blomstrede småaks på 1,2-1,5mm med næsten halvskiveformede yderavner. Udbredt.

Periballia involucrata (Cav.) Janka Gold dværgbunke. 15-40cm. Toppen indtil 15x10cm, åben, næsten uden småaks i de nedre 1-3 grenkranse. Stilkene 1-2(5) x småaksene; disse ca. 3mm og brungrønne. U

Antinoria agrostidea (DC.) Parl. Flerårig korbunke. 5-30cm. Som Aira, men flerårig og den øverste blomst tydeligt stilket. Inderavnen afskåret, svagt 3-tandet og uden stak. N og S.

Anthoxanthum odoratum L. Alm. gulaks. Az: MTJFPLC. Lu: N og C.

A. amarum Brot. Knoldgulaks. -90cm. Som den foregående, men stænglen ofte med knoldformet grund; bladene 6-15mm brede, randhårede. Småaksene 10-13mm. NV og C.

A. aristatum Boiss. Enårigt gulaks. 10-40cm. Enårig. Bladene ca. 3mm brede. Toppen 1-4cm, ret løs. Småaksene 6-7mm med ret lang stak. Az: MPC. Lu: Udbredt.

Holcus. Hestegræs.

1. Stakken krogformet eller tilbagebøjet 2.
" ikke sådan 3.
2. Flerårig. Inderavnen stak ikke udragende lanatus
Enårig. Inderavnen stak udragende setiglumis
3. Knæene hårede mollis
" glatte 4.
4. Flerårig. Az rigidus
Enårig. Lu gayanus

Holcus lanatus L. Fløjlsgræs. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

H. setiglumis Boiss. & Reuter Enårigt fløjlsgræs. 40-80cm. Som den foregående, men bladene 1-4mm brede. Yderavnerne oftest lādne, begge med stak, den øvres 1 $\frac{1}{2}$ -6mm. 2 underarter? ssp. setiglumis: Toppen oftest med 70-500 småaks. Øvre yderavnes stak 1 $\frac{1}{2}$ -3mm.

* ssp. duriensis P.Silva: Toppen med ca. 100 småaks. Øvre yderavnes stak 4-6mm. NØ.

Holcus mollis L. Krybende hestegræs. Az: MTF. Lu: N og C.

* H. rigidus Hochst. Stivbladet hestegræs. Som den foregående, men bladene ofte korte, stive, toradede og udstående. Az: MTGJFFLC

H. gayanus Boiss. Blegt hestegræs. 10-25cm. Bladene ca. 1mm brede, dunede. Toppen 1½-4x1-2cm, åben og hvidlig. Yderavnerne langt tilspidsede. Minho, Estrella.

Corynephorus canescens (L.) Beauv. Sandskæg. Flerårig. Hyppig.

C. fasciculatus Boiss. & Reuter Småblomstret sandskæg. 5-50cm. Enårig. Glat og næppe blågrøn, skederne ofte lilla, knæene sorte, bladene indrullede. Topgrenene kun med småaks i den ydre halvdel. Småaksene ca. 3mm. Støvknappen ca. ½mm. Udbredt.

C. macrantherus Boiss. & Reuter Som den foregående, men topgrenene med småaks langs det meste af længden. Småaksene 4½-5mm. Støvknappen ca. 1½mm. S.

Avellinia michelii (Savi) Parl. Svingelbunke. 10-25cm. Enårig. Toppen 2-7cm, tæt og hvidliggrøn. Småaksene 3-5mm. Nedre yderavne ½ x den øvre og sylformet. Inderavnerne med en kort stak fra spidsen. Sandede steder, især nær kysten. C og S. Ikke alm.

Triplachne nitens (Guss.) Link Glansaks. 10-40cm. Enårig. Bladene ru. Skederne opblåste. Knæene sortagtige. Dusken 1-5cm, bleggrøn og skinnende. Småaksene 3½-4mm med spidse, lancetformede yderavner. Stakken m.m. indesluttet. Cabo de Sao Vicente.

Agrostis. Hvene.

1. Enårig 2.
Flerårig 5.
2. Toppen tæt med korte, oprette grene juressi
" åben med lange, m.m. udstående grene 3.
3. Småaksene 2-2½mm, oftest grønne pallida
" 0,8-1,5mm, m.m. lilla 4.
4. Småaksene ca. 0,8mm, inderavnen lidt kortere tenerrima
" ca. 1,5mm, inderavnen ¼-1/3 x yderavnen nebulosa
5. Med stak 6.
Uden stak 10.
6. Med under- eller overjordiske udløbere 7.
Uden udløbere 8.
7. Småaksene 1,6-2,5mm. Toppen sammenkneben efter blomstringen canina
Småaksene 2½-4mm. Toppen mest åben efter blomstringen castellana
8. Småaksene 3-4mm. Lu curtisii
" 2-3mm. Az 9.
9. Toppen tæt og aksformet congestiflora
" åben under blomstringen gracililaxa
10. Fleste topgrene over 2 x småaksenes længde 11.
" under 2 x " 13.
11. Bladene indrullede, ihvertfald som tørre delicatula
" flade, selv som tørre 12.
12. Skedehinden ca. så bred som lang durieu
" forlænget, indtil 10 mm reuteri
13. Toppen åben hele tiden capillaris
" sammenkneben hele tiden eller efter blomstringen 14.
14. Toppen meget tæt, ligner en lappet dusk Polypogon viridis
" sammenkneben efter blomstringen, ellers åben stolonifera

Agrostis canina L. Hundehvene.

A. curtisii Kerguelen Trædhvene. 10-60cm. En tæt tue, der minder om Kattesøgs. Bladene 0,2-0,3mm brede, ofte gråliggrønne.

Topgrenene oprette før og efter blomstringen. Hyppig.

A. pallida DC. Bleg hvene. (A. pourretii Willd.) 10-50cm. Bladene flade, indtil 2mm brede, ru. Inderavnen under ½ x den nedre yderavne. Stakken ca. 3mm. Hyppig.

A. tenerrima Trin. Fin hvene. 10-30cm. Bladene flade, indtil 1½mm brede, ru. Topgrenene næsten glatte. Ingen stak. Udbredt.

A. juressi Link Smal hvene 40-80cm. Bladene flade, 3-8mm brede, glatte. Skedehinden ca. ½mm. Toppen tæt og lappet. Småaksene ca. 3mm, grønne. Inderavnen med brod eller kort stak. N og C.

A. nebulosa Boiss. & Reuter Køllestilket hvene. 6-40cm. Bladene flade, 1-4mm brede. Toppen meget åben, med 10-flere grene i hver krans. Mest uden stak. SØ.

A. delicatula Pourret Blågrøn hvene. Bladene blågrønne. Topgrenene glatte. Småaksene ca. 1,2mm. Inderavnen med 5 tænder, der højst er 1/8 så lange som inderavnen. Hyppig.

A. durieu Boiss. & Reuter Som den foregående, men tænderne ca. ¼ x inderavnen. Småaksene ca. 1,7mm. N.

A. reuteri Boiss. Kilestilket hvene. -100cm. Az: TL. Lu: C og S

A. capillaris L. Alm. hvene.

A. stolonifera L. Krybhvene. Hyppig.

- * A. congestiflora Tutin & Warb. 5-35cm. Bladene flade eller indrullede. Toppen 2-6(-8½)cm. Alle topgrenene med småaks i den nedre halvdel. Stakken udgår fra inderavnen nedre 1/3-½. 2 ssp: ssp. congestiflora: Yderavnen med brod, fint ru. Az: MGJFLC. ssp. oreophila Franco: Yderavnen uden brod, glat. Az: TJPL.

- * A. gracililaxa Franco -20cm. Stråene meget tynde. Skedehinden ½-1½mm. Nedre topgrene undertiden uden småaks i den nedre halvdel. Stakken udgår fra inderavnen nedre 1/5. Az: MTGFL

A. castellana Boiss. & Reuter Hornhvene. 20-80cm. De fleste topgrene 2-3 x delte og uden småaks i deres nedre halvdel. Az: Alle øer. Lu: Udbredt.

Gastridium ventricosum (Gouan) Sch. & Th. Gnaddergræs. 10-40cm. Enårig med tæt og lappet dusk, let kendelig ved yderavnernes hvidlige knude forneden. Småaksene enblomstrede, 3-4mm. Yderavnerne glatte med ru køl, brodspidsede, 1/3 forskellige i længde. Stakken indtil 6mm. Az: SMTGJFPL

G. scabrum Presl Som den foregående, men dusken tættere, ikke lappet. Yderavnerne ru, ikke brodspidsede, 1/5 forskellige i længde. ?

G. phleoides (Nees & Meyen) Hubbard Dusken ikke lappet. Småaksene 6-8mm med en stak på 6-8mm. 1 gl. fund.

Polypogon. Skægaks.

1. Flerårig. Blomsterne uden stak viridis
Enårig. Yderavnen med stak 2.
2. Yderavnerne udrandede. Inderavnen med stak .. monspeliensis
" kløvede. Inderavnen uden stak maritimus

Polypogon monspeliensis (L.) Desf. Skægaks. 10-40cm. Toppen tæt, duskformet, halvt cylindrisk til svagt lappet, silkeagtigt gulgrøn. Småakset 2mm. Yderavnen stak 5-7mm. Skedehinden 5-10 mm, spids. Fugtige steder. Az: SMTJFPL. Lu: Udbredt.

P. maritimus Willd. Purpurskægaks. 10-30cm. Dusken halvt cylindrisk, tæt, ofte lillaanløben. Az: Alle øer. Lu: Udbredt.

P. viridis (Gouan) Breistr. Duskhvene. 20-80cm. Stænglerne liggende og rodslående forneden. Minder om en Krybhvene, men toppen ganske tæt, som en lappet dusk. Az: Alle øer. Lu

Ammophila arenaria (L.) Link ssp. arundinacea Lindb.f. Hjelme.
Alm. langs hele kysten.

Calamagrostis arundinacea (L.) Roth Skovrørhvene.

Chaetopogon fasciculatus (Link) Hayek Bøstehale. 5-25cm. Enårig med glatte og trådformede blade. Smal top på $\frac{1}{2}$ -12cm. Småaksene 2-3 sammen, 1-blomstrede, ca. 3mm. Med kraftige stilke. Nedre yderavne med en stak på 1-3 x avnen. Udbredt.

Phleum. Rottehale.

1.	Enårig	arenarium
	Flerårig	2.
2.	Dusken tydeligt lappet, når den bøjes	phleoides
	" " ikke " " " "	3.
3.	Skedehinden uden hår. Yderavnnens brod 1-2mm	pratense
	" " korthåret. " " $\frac{1}{8}$ -1mm	bertolonii

Phleum pratense L. Engrottehal. Az: MF. Lu ?

P. bertolonii DC. Knoldrottehaie. Udbredt.

P. phleoides (L.) Karsten Glat rottehale. TM

P. arenarium L. Sandrottehale. Udbredt.

Alopecurus. Rævehale.

1. Stænglen opret, Yderavnerne spidse	2.
" knæbøjjet opstigende, Yderavnerne butte	4.
2. Enårig, Dusken tilspidset i begge ender	<i>myosuroides</i>
Flerårig, Dusken afrundet " " "	3.
3. Yderavnerne spidser ikke udadbøjjede	<i>pratensis</i>
" " lidt " " "	<i>arundinaceus</i>
4. Stakken knæbøjjet, 2 x underavnen, udragende	<i>geniculatus</i>
" ret, indsluttet eller lidet udragende	<i>aequalis</i>

Alopecurus pratensis L. Engrævehale. (Az): M

A. arundinaceus Poiret Sort rævehale.

A. geniculatus L. Knæbøjet rævehale. (Az): F. Lu: BL

A. aequalis Sobol. Gul rævehale.

A. myosuroides Hudson. Agerørøvehale. 20-40cm. Dusken smal og cylindrisk, 7-12cm x 4-6mm, ofte lillaanløben. Yderavnerne glatte. (Az): T. Lu: Mi

Parapholis. Spidshale.

1. Yderavnernes køl tydeligt vinget	filiformis	2.
" " uvinget		
2. Støvknapperne under lmm. Akset ofte stærkt krummet	incurva	
" mindst 2mm. Akset ret eller svagt krummet		3.
3. Støvknappen 2-2½mm. Yderavnen 4-6mm	strigosa	
" 3,2-4mm. " 6-9mm	pynantha	

Parapholis incurva (L.) Hubbard Krum spidshale. 2-25cm. Øverste skede opbløst. Akset 1-10cm, med 10-20 småaks, der er noget længere end leddene. Mi til Ag

P. filiformis (Roth) Hubbard -25cm. Akset 3-15cm, med 10-20 småaks, der er højest $4/3$ x leddene. Støvknappen $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ mm.

P. strigosa (Dumort) Hubbard Spidshale. -40cm. Smaaksene højest
5/4 x leddene.

P. pycnantha (Hackel) Hubbard Langakset spidshale. Akset oftest med 15-30 blomster. Småaksene mest over 1½ x leddene.

Hainardia cylindrica (Willd.) Greuter Lang spidshale. 5-30cm.
Øpret til opstigende enarig med et 5-15cm langt, stift, cylindri-
sk aks med indsenkede småaks. C og S.

Phalaris. Glansfrø.

1.	70-150cm høj Flerårig med lappet og ofte åben top arundinacea	
	Tæt dusk, der ikke er lappet	2.
2.	Flerårig	3.
	Enårig	4.
3.	Yderavnnens køl tandet foroven	coerulescens
	" " helrandet	aquatica
4.	Yderavnen med stak og en tand nær spidsen	paradoxa
	" uden stak	5.
5.	Dusken nærmest cylindrisk. Yderavnnens køl tandet	minor
	" ægformet. Yderavnnens køl helrandet	6.
6.	De gøld e inderavner mindst $\frac{1}{2}$ x de frugt bare	canariensis
	" " " højst $\frac{1}{5}$ x de "	brachystachys

Phalaris arundinacea L. Rørgæs. (Az): L. Lu

P. aquatica L. Knoldglansfrø. (P. bulbosa L.) 50-150cm. Strået ofte med løgformet grund. Dusken forlænget. Yderavnens køl jævnt tilsmalnet i begge ender. (Az): J. Lu: Udbredt.

P. canariensis L. Kanariegræs. (Az): SMTPF. (Lu)

P. minor Retz. Lidet glansfrø. 10-60cm. Az: SF. Lu: Alm.

P. brachystachys Link Kortskællet glansfrø. 30-60cm. Som den foregående, men de gølge inderavner reducerede til 2 brunlige skæl på 0,5-0,7mm. Az: TC. Lu: Hyppig.

P. paradoxa L. Stakglansfrø. 25-65cm. Dusken ofte omsluttet af den øverste bladskede forneden og ofte lillabroget. Smaaksene i grupper på 5-7 med 1 frugtbart og resten golde. (Az): F. Lu: 0 og S. Hyppig.

P. coerulescens Desf. Violet glansfrø. 40-100cm. Straet løgformet forneden. Dusken ofte lillaanløben. Småaksene i grupper på 5-7 med 1 frugtbart og resten golde. (Az): S. Lu

Milium vernale Bleb. Vårmiliegræs. 10-50cm. Opret enårig. Bladene ru og glatte. Skederne ru, ofte purpurfarvede og bredt hindekantede. Toppen 1½-8cm med opret-udstående grene. TM

Oryzopsis. Rishirse. (Piptatherum) 1-blomstrede småaks med stak
og læderagtig inderavne. Flerårige.

Oryzopsis miliacea (L.) Bentham & Hooker Alm. rishirse. 50-120 cm. Toppen stor, åben og mangeblomstret, op til 30cm. 4-8(-20) topgrene i hver krans. Småaksene 3-4mm, med en stak på 3-5mm. Az: SMC. Lu: C og S. Alm.

O. thomasi Duby En form af foregående, med de nedre topgrene i kranse på 20-60 og næsten alle gølge. Sj. E

O. paradoxa (L.) Nutt. Langstakket rishirse. 60-120cm. Skedehinden højst $\frac{1}{2}$ mm. Toppen indtil 20cm, med 2-3 grene sammen. Småaksene 6-7mm, stakken 10-12mm.

O. coerulescens (Desf.) Hackel Blå rishirse. 30-70cm. Bladene tynde og ofte indrullede. Toppen stor- og fåblomstret med ofte bølgede grene. Yderavnerne 6-8mm, grønt og blåligt brogede. Stakken m.m. indesluttet, 3mm lang. 1-2 topgrene sammen. Skedehinden 6-9mm.

Stipa. Stakgræs.

1. Stakken 1 $\frac{1}{4}$ -2 $\frac{1}{2}$ cm, ret	bromoides
" 4-18cm, snoet forneden	2.
2. Inderavnen hindeagtig, dybt tvekløvet i spidsen	3.
" læderagtig, hel eller ganske svagt kløvet	4.
3. Toppen tæt. Stakkens nedre del langhåret	tenacissima
" meget åben. Stakkens nedre del ru	gigantea
4. Inderavnen 6-7mm. Stakken 7-10cm	capensis
" 9 $\frac{1}{2}$ -11 $\frac{1}{2}$ mm. Stakken 13 $\frac{1}{2}$ -18cm	lagascae

Stipa capensis Thunb. Snoet stakgræs. 10-30(-80)cm. 1-2-årig. Toppen 3-10cm, tæt. Yderavnerne 12-16mm. Inderavnen med tiltrykte børster. C og S.

S. lagascae R. & S. Vimpelstakgræs. -80cm. Toppen indtil 50cm og tæt. Yderavnerne 3-6cm. Øvre skedehinder 2-6mm, lødne.

S. tenacissima L. Stortopet stakgræs. 60-150cm. Bladene sammenrullede, 1mm tykke. Toppen 25-35cm. Inderavnen 25-30mm. Inderavnen ca. 1cm. Stakken 4-6cm, dens nedre, snoede del med 1-4mm lange hår. Ag

S. gigantea Link Kæmpestakgræs. 50-250cm. Bladene lange, 30-90 cm. Toppen 30-50cm. Yderavnerne 25-35mm. Stakken 7-12cm. Udbredt.

S. bromoides (L.) Dörfler Rankt stakgræs. 60-100cm. Flerårig. Bladene indrullede, under 1mm brede. Toppen linjeformet, 15-30cm. Yderavner 8-9mm, inderavnen 6-7mm, ladden fornedet.

Ampelodesmos mauretanicus (Poiret) Dur. & Schinz Vingræs. Op til 1m brede tuer. Bladene op til 1m x 7mm, rukantede. Stråene 1-2m med en top på 30-40cm. Småaksene 10-15mm, nærmest svingelagtige, gulgrønne til lillaanløbne. Inderavnens stak 1-2mm. (Lu)

Arundo donax L. Kæmperør. 2-5m. Strået 1-2cm tykt og bambusagtigt. Bladene 1-8cm brede. Toppen 30-60cm. Småakset mindst 12mm, oftest med 3 blomster. Inderavnen med kløven spids. (Az): Alle øer. (Lu): Alm.

A. plinii Turra Strandør. 1-2m. Strået 3-7mm tykt. Bladene 1(2) cm brede. Småaksene ikke over 10mm, med 1-2 blomster. Inderavnen ikke kløven. BL E

Phragmites australis (Cav.) Trin. Tagrør.

Cortaderia selloana (Schultes & S.f.) Asch. & Gr. Pampasgræs. -3m. Bladene 1-3m, blågrønne, hårde, med skærende kant. Toppen 50-100cm, hvidladden. Småaksene ca. 15mm, sølvhvide. (Az): M

Danthonia decumbens (L.) DC. Tandbælg. Az: MTP. Lu: Udbredt.

Molinia caerulea (L.) Moench Blåtop. Fra Mi til Al

Nardus stricta L. Kattesøg. Az: M. Lu: N.

Eragrostis. Kærlighedsgræs.

1. Bladene med kirtler langs randen 2.
" uden " " " " 3.
2. Bladene 4-8mm brede. Inderavnen 2-2,8mm cilianensis
" indtil 3mm brede. Inderavnen 1½-2mm minor
3. Nedre bladskeider med små ekstratoppe barrellieri
Alle toppe endestillede 4.
4. Modne topgrene opret-udstående, med småaks næsten
til grunden pilosa
Modne topgrene udstående, uden småaks i indre ¼-1/3 parviflora

Eragrostis pilosa (L.) Beauv. Slørkærlighedsgræs. 10-30cm. Bladene 2-3mm brede. Toppen rigtgrenet, grenene ofte 4-5 sammen forneden. Inderavnerne grågrønne med lilla spids. Udbredt.

E. parviflora (R.Br.) Trin. (E. multicaulis Steud.) -60cm. Som den foregående, men toppen meget åben. Småaksene ofte tiltrykte grenene. Inderavnerne mørkegrå, uden lilla spids. (Az): T

E. cilianensis (All.) Hubb. Stort kærlighedsgræs. (E. megastachya (Koeler) Link) 10-40(-60)cm. Nedre topgrene ofte enlige. Småaksene 8-12mm. Az: MTJ. Lu: Udbredt.

E. minor Host Lidet kærlighedsgræs. 10-20(-40)cm. Nedre topgrene 1-2 sammen. Småaksene 6-8mm. Hh.

E. barrellieri Daveau Flertopet kærlighedsgræs. Som den foregå-

ende, men bladene glatte; småaksene 7-15mm med 10-20 blomster. Az: MTP

(Uden for nøglen: Eragrostis mexicana (Hornem.) Link Som pilosa, men meget større, indtil 130cm. Bladene 2-7mm brede. Småaksene 5-10mm. Yderavnerne ret ens (uens hos pilosa). (Az): T)

Sporobolus indicus (L.) R.Br. Trådhale. 60-100cm. Tueformet flerårig. Toppen stiv og linjeformet, indtil 30cm, mørkt grålig. Småaksene 1½-2½mm på tynde, ofte tiltrykte grene. (Az): SMTGJFP (Lu)

Crypsis aculeata (L.) Aiton Hovedsumpaks. 3-15cm. Enårig med m.m. oppustede skeder og blågrønne blade. Dusken pudeformet, bredere end lang, 1½cm bred med et svøb af 2(4) udstående, stive blade med en noget tornagtig spids. Klitlavninger. Mi E Al

C. schoenoides (L.) Lam. Ægformet sumpaks. 5-25cm. Som foregående, men dusken 2-4 x så lang som bred, ægformet og meget tæt. Fugtige steder, især nær kysten. E Al

C. alopecuroides (Pill. & M.) Schrader Langakset sumpaks. 10-40 cm. Bladskeiderne ikke oppustede. Dusken uden svøbblade, cylindrisk, 4-10 x så lang som bred, ofte mørk. Udbredt.

Eleusine indica (L.) Gaertner Enårig fingerrap. 15-85cm. Enårig med ofte hårede blade med bred bruskrand. 2-5 linjeformede aks. Småaksene rapgræsagtige, toradede, med 3-6 blomster uden stak, 2-4mm. (Az): MTJFFL. (Lu)

E. tristachya (Lam.) Lam. Flerårig fingerrap. 10-30cm. Flerårig. 2-4 tætte aks på 1½-3½cm x 7-15mm. Småaksene med 5-10 blomster. (Az): SMJ

Cynodon dactylon (L.) Pers. Hundetandsgræs. -30cm. Ligner Digitaria, Fingeraks, men let kendelig ved sine blågrønne, toradede blade. Småaksene 1-blomstrede med lancetformede yderavner og bådformede inderavner. Az: Alle øer. Lu: M.alm.

Spartina maritima (Curtis) Fernald Purpurvadegræs. 15-70cm. Bladene 4-8mm brede, ofte lillaanløbne. Aksene 2-3, oprette og fingerformet stillede. Småaksene 10-15mm. Az: M. Lu: Hyppig

S. versicolor Fabre Sivbladet vadegræs. (S. juncea). 60-150cm. Bladene sivformede, 1-1½mm tykke, først lilla. 2-6 ret fjærtsiddende aks. Småaksene 5-7mm. Az: SMTFP. Lu: Al Ag

Oryza sativa L. Ris. 70-150cm. Opret enårig. Skedehinden op til 20mm. Småaksene 7-9mm med en lang stak eller uden stak. (Lu)

Leersia oryzoides (L.) Sw. Risgræs. 50-150cm. Opret flerårig. Bladene stærkt ru med hvidlig midterribbe. Toppen åben med bølgede grene, dog ofte m.m. indesluttet i den øvre bladskeide. Inderavner 4-5mm, stærkt ribbede. Az: L. Lu: N og C.

Panicum capillare L. Hårfin hirse. 30-50cm. Enårig. Skederne stivhårede. Toppen med hårfine grene og småaks på 2-3mm. (Az): TJ. (Lu)

P. miliaceum L. Alm. hirse. 50-120cm. Enårig med langhårede skeder og blade. Toppen stor, 10-30cm, tæt og noget vifteformet, lidt nikkende, med oprette grene. Småaksene 4-5½mm. (Lu)

P. repens L. Krybehirse 15-60cm. Flerårig med lange, ofte overjordiske udløbere. Bladene næsten toradede. Toppen tæt med m.m. oprette grene. Yderavnerne glatte. (Az): SMF. Lu: Hyppig.

Echinochloa. Hanespore.

1. Småaksene 2-2½mm, i 4 regelmæssige rækker colonum
" 3½-5mm, i 2-flere uregelmæssige rækker 2.
2. Nedre yderavne 2/3 x den øvre og inderavnen oryzoides
" " ¼-1/3 x den øvre og inderavnen crus-galli

Echinochloa colonum (L.) Link Spinkel hanespore. 10-70cm. Aksene indtil 3cm. Småaksene stakløse. Nedre yderavne $\frac{1}{2}$ x inderavnen. Bladene 4-6mm brede, ofte med brunlilla tværbånd. (Lu)

E. crus-galli (L.) Beauv. Alm. hanespore. 25-100cm. De længste aks 2-10cm. Småaksene mest 3-4mm, ofte med stak, i 2-flere uregelmæssige rækker på aksene. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

E. oryzoides (Ard.) Fritsch Rishanespore. 25-150cm. De længste aks 2-5cm. Småaksene 3,8-6 $\frac{1}{2}$ mm, ofte med stak, i 2 uregelmæssige rækker på aksene. I rismarker. (Lu)

Brachiaria mutica (Forsskål) Stapf Et kraftigt græs. Strået 5-8 mm tykt, liggende og rodslående forneden med kraftigt lødne knæ. Bladene 10-30cm x 10-15mm. Spredtstillede aks på 2,5-8cm. (Az): F

Axonopus affinis Chase Flerårig. Bladene 10-18cm x 3-5mm. Skederne sammentrykte og stærkt kølede. 2-4 spredtsiddende aks på 3-8cm. Småaksene med håret rand. (Az): M - Kølfodsgræs.

Digitaria. Fingeraks. Enårig.

1. Øvre yderavne længere end den frugtbare inderavne debilis 2.
- " " ej " " " " " " 2.
2. Øvre yderavne lig den frugtbare inderavne ischaemum 3.
- " " $\frac{1}{3}$ - $\frac{3}{4}$ x den frugtbare inderavne 3.
3. Øvre yderavne $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{2}$ x småakset sanguinalis
- " " $\frac{2}{3}$ - $\frac{3}{4}$ x " ciliaris

Digitaria debilis (Desf.) Willd. Spinkelt fingeraks. 10-30cm. Strået spinkelt. Nedre blade dunede, øvre næsten glatte, 3-5mm brede. 5-11 aks på 5-10cm. Nedre yderavne væk, den øvre tilspidset. Mi E

D. sanguinalis (L.) Scop. Blodhirse. 20-50cm. Bladene ofte med udstående hår på 1-1 $\frac{1}{2}$ mm, 8-12mm brede. 4-6 aks på 3-8cm. Yderavnerne $\frac{1}{2}$ og 1 $\frac{1}{2}$ mm; frugtbare inderavne 2 $\frac{1}{2}$ mm. Az: M. Lu: Hyppig.

D. ciliaris (Retz.) Koeler Randhåret fingeraks. 20-50cm. Som den foregående, men den golde inderavne randhåret. (Az): Alle øer

D. ischaemum (Schreber) Muhl. Lidet fingeraks. 10-40cm. Bladene glatte eller svagt hårede ved grunden, 5-6mm brede, ofte lilla. Yderavnerne 0,3-1 og 2mm. Mi

Paspalum. Savaks. De nævnte arter flerårige. Lysegrønne småaks.

1. Øvre yderavne ladden 2.
- " " glat eller fintdunet. Mest 2 endestillede aks 3.
2. Ofte 3-5 aks. Småaksene 2,8-3,8mm dilatatum
- " " 12-18 aks. Småaksene 2-3mm urvillei
3. Øvre yderavne tiltrykt fintdunet paspalodes
- " " glat vaginatum

Paspalum dilatatum Poiret Savaks. 40-80cm. Mest 3-5 spredte aks på 4-11cm med smalvinget skaft. (Az): SMTF. (Lu)

P. urvillei Steudel Stort savaks. 75-250cm. Mest 12-18 aks på 7-14cm. (Az): M. (Lu) - I rismarker og andre våde steder.

P. paspalodes (Michx) Scribner Tvillingaks. 6-50cm. Mest kun 2 hornagtigt endestillede aks på 1 $\frac{1}{2}$ -7cm. Skederne randhårede. (Az): SMTF. (Lu)

P. vaginatum Swartz Klitsavaks. Skederne glatte i spidsen. Klitlavninger og rismarker. (Lu)

Stenotaphrum secundatum (Walter) O.Kuntze Kvellergræs. 5-30cm. Med lange, rodslående udløbere. Stråene liggende eller opstigende. Bladene 5-9mm brede. Spredte eller delvist knippestillede, leddede aks, der er bleggørne. (Az): SMTJF. (Lu)

Setaria. Skærmaks.

1. Bladene 5-6cm brede. Flerårig palmifolia 2.
- " " højst 2 cm brede 2.
2. Dusken akslignende med 1 veludviklet småaks pr. gren 3.
- " " med flere veludviklede småaks pr. gren 4.
3. Småaksene ca. 3mm. Enårig pumila
- " " 2mm. Flerårig geniculata
4. Børsterne med nedadrettede modhager, så de hænger i 5.
- " " opadrettede " , hænger ikke i 6.
5. Bladskeden foroven ca. 1mm langt randhåret ... verticillata
6. Bladskedens rand glat adhaerens
6. Frugtbare inderavne glat. Dusken mest over 15x1 $\frac{1}{2}$ cm italica
- " " fint tværrynket. Dusken mest mindre 7.
7. Øvre yderavne ca. $\frac{3}{4}$ x småakset. Bladene m.m. dunede faberi
- " " " = småakset. Bladene glatte viridis

Setaria palmifolia (Koen.) Stapf. -lm. Bladene lancetformede, ca. 35x5-6cm, længdefoldede. Toppen lancetformet og aben med små sidegrene. (Az): MF

S. pumila (Poiret) Schultes Blågrønt skærmaks. (S. glauca). 15-60cm. Under hvert småaks 4-12 først gule, senere røderøde børster. Den frugtbare inderavne stærkt tværrynket. Unge blade langt udstående hårede ved grunden. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

S. geniculata (Lam.) Beauv. 20-50cm. Bladene smalle, mest 2-4 mm brede, langhårede, især ved grunden. Børsterne gullige som modne. (Az): MTJF (Lu) ?

S. verticillata (L.) Beauv. Kransskærmaks. 20-60cm. Skederne hårede på fladerne eller kun langs randen, bladene næsten glatte. Dusken mellembrudt forneden. Børsterne ikke eller svagt røde. Småaksene 2-2,3mm. Hyppig.

S. adhaerens (Forsskål) Chiov. Burrenskærmaks. Småaksene 1,7-2 mm. (Az): SMTJF. (Lu) ?

S. italica (L.) Beauv. Kolbehirse. 60-120cm. Stænglen op til 1 cm tyk. Småaksene 3-3 $\frac{1}{2}$ mm, falder ikke af som en helhed, idet yderavnerne bliver siddende tilbage. (Lu)

S. faberi Herrm. Nikkende skærmaks. Dusken ikke opret, oftest krum til nikkende. Småaksene 2,7-3mm. Ellers som viridis. (Az): F

S. viridis (L.) Beauv. Grønt skærmaks. 20-60cm. Dusken ikke mellembrudt, alle børster 5-10mm, tynde og bøjelige. Småaksene 2-2 $\frac{1}{2}$ mm. Hyppig.

Pennisetum villosum R.Br. Dungræs. 50-70cm. Flerårig. Bladene flade eller indrullede. Dusken 3-10x2-4cm, hvidlig eller lilla-brøget. Hvert småaks med et svøb af 3-7cm lange børster, der er frøformede nederst. (Az): MGF. (Lu)

Cenchrus incertus Curtis Sandpiggræs. 10-90cm. Enårig. Skederne fladtrykte, de øvre opblåste. Hårformet skedehinde. 2-3 småaks sammen, omgivne af et kraftigt stivtornet svøb med 8-40 torne. (Az): F

Imperata cylindrica (L.) Rauschel Sølvgræs. 50-120cm. Bladene indtil 50cm, indrullede og stift oprette. Dusken indtil 20cm, tæt og cylindrisk, hvidulden af de lødne yderavner. Småaksene 2-blomstrede, 4-6mm. Flodbredder, klitlavninger. Udbredt.

Sorghum halepense (L.) Pers. Vild durra. 50-150cm. Bladene 1-2 cm brede med lys midterribbe. Flerårig. Toppen 10-30cm med brunlilla småaks. (Az): MTF. (Lu): C og S.

S. bicolor (L.) Moench Negerhirse, Durra. 1-3m. Bladene 2-7cm brede. Enårig. Toppen 20-40cm, kraftig. (Lu)

Dichanthium ischaemum (L.) Roberty Alm. skæggræs. 15-60cm. Tættuet flerårig. 4-9 fingerformede aks på 3-5cm. Yderavnerne brunlilla, 5mm, hvidt uldhårede. Småaksene i grupper på 1 sid-

dende og 1 stilket. N og C.

Hyparrhenia hirta (L.) Stapf Tvillingskæggræs. 30-100cm. Toppen dannet af mange parvise aks på 3-4 cm på fælles stilke. Smaaksene i grupper på 1 siddende og 1 stilket. Stakken 1-3½cm. Udbredt.

PALMAE

Chamaerops humilis L. Dværgpalme. ½-2m. Stammen oftest kort og knoldformet, sjældnere lidt forlænget. Bladene vifteformede, op til 80cm. Bladstilk med tornet-tandet rand. Al (sj.) Ag (alm.)

ARACEAE

1. Ingen blade under blomstringen Biarum
Med blade under blomstringen 2.
2. Bladene fodfligede Dracunculus
" ikke fligede 3.
3. Bladstilk fæstnet på bladundersiden Colocasia
" " ved bladgrunden 4.
4. Bladene lancetformede med kileformet grund Biarum
" med pilformet grund 5.
5. Hylsterbladet sammenvokset foroven, hætteformet foroven
Arisarum
- Hylsterbladet frit foroven 6.
6. Hylsterbladet tragtformet og snehvidt Zantedeschia
" rørformet nederst, æg-lancetformet øverst Arum

Zantedeschia aethiopica (L.) Sprengel Hvid kalla. 50-150cm. Bladene pil-spydformede med butte lapper, 15-40x10-30cm. Hylsterbladet tragt- eller kræmmerhusformet, 10-25cm. Kolben 5-10cm, med blomster over det hele. (Az): SMTJPC. (Lu)

Colocasia esculenta (L.) Schott Taro. 30-60(-150)cm. Bladene æghjerteformede, spidse, 10-15x7-10cm. Hylsterbladet 20-45cm, med en grøn, rørformet nedre del og en mat orangegul, lancetformet øvre, langt tilspidset del. (Az): Alle øer. (Lu)

Arum italicum Miller Hvidåret lygteemand. 40-100cm. Kolbestilken kortere end bladstilk. Kolben gul. Hylsterbladet 15-40cm. Bladene ofte hvidårede. Knolden forlænget, m.m. vandret. 2 underarter: ssp. italicum: Bladene kraftigt hvidårede, med spydformet udstående lapper ved grunden. ssp. neglectum (Townsend) Prime: Bladene ensfarvede, sjældent mørkplettede; med pilformet grund.

A. alpinum Schott & Kotschy (A. cylindraceum Gasp., A. orientale Bieb.) Skovlygteemand. Kolbestilken lig eller længere end bladstilkene. Kolben lilla. Hylsterbladet 10-20cm. Knolden tykt ski-veformet. TM

Biarum tenuifolium (L.) Schott Brun ormetunge. 8-20cm. Høstblomstrende uden blade, sjældnere vårblomstrende med blade, disse 5-20cm x 3-15mm. Hylsterbladet 8-20cm, de nedre 2½-6cm danner et hvidligt rør, den øvre del lancetformet, mørkpurpur indvendigt og grønligt anløbet udvendigt, siddende på jorden. E Ag

B. dispar (Schott) Talavera Opblæst ormetunge. 10-25cm. Høstblomstrende. Bladene 4-7x1-2cm, ofte stilkede. Hylsterbladet stilket, de nedre 1-4cm stærkt opblæste, den øvre del lancetformet; purpurfarvet. SØ.

Arisarum simorhinum Dur. Stump munkehætte. 1- fa blade, der ligner små Arum-blade på 4-10cm. Hylsterbladet 3-5cm, grønligt med brunlilla længdestriber, foroven hætteagtigt fremadbøjet. Az: SMTGPF. Lu: C og S.

Dracunculus vulgaris Schott Dragerod. 30-100cm. Bladene nærmest juleroseagtige med 9-15 fodformet anbragte flige, 15-20x25-35cm. Hylsterbladet 20-40cm, grønligt udvendigt og mørkt brunlillat indvendigt, glat. Kolben mørklilla og glat. Mi TM Ag

LEMNACEAE

Wolffia arrhiza (L.) Horkel Dværgandemad. Små, ½-1mm store, flydende kugler. N og C.

Lemna trisulca L. Korsandemad. N og C.

L. gibba L. Tyk andemad. Udbredt.

L. minor L. Liden andemad. Az: MT. Lu: Udbredt.

Spirodela polyrrhiza (L.) Schleiden Stor andemad.

SPARGANACEAE

Sparganium erectum L. Grenet pindsvineknop. 2 underarter: ssp. erectum: Frugten mørkebrun til sort med kantet tværsnit. ssp. neglectum (Beeby) S. & Th.: Gulbrun frugt med trindt tværsnit. Sj.

S. emersum Rehm. Enkelt pindsvineknop. BL Al

S. angustifolium Michx Smalbladet pindsvineknop. 10-100cm. Stængel og blade som oftest flydende. 3-4 hunhoveder. Estrella.

TYPHACEAE

Typha angustifolia L. Smalbladet dunhammer.

T. domingensis (Pers.) Steudel Stor dunhammer. 1-3m. Ligner den foregående, men hunakset lysebrunt. Bladskederne ofte uden øren. Hunblomsternes skæl lysebrune og gennemskinnelige (matte og mørkebrune hos foregående). Az: S. Lu

T. latifolia L. Bredbladet dunhammer. N

CYPERACEAE

Scirpus. Kogleaks.

1. Småaksene i kugleformede hoveder holoschoenus
" ikke i kugleformede hoveder 2.
2. Stænglerne grenede, flydende eller evt. krybende fluitans
" ugrenede, oprette eller opstigende 3.
3. Blomsterstanden endestillet 4.
" tilsyneladende sidestillet 5.
4. Flere småaks maritimus
1 småaks caespitosus
5. Tueformet 6.
Med udløbere 10.
6. Stænglen trekantet, 40-100 cm muconatus
" trind 7.
7. Støttebladet over 2 cm juncoides
" under 2 cm 8.
8. Nødden med indadbuede sider og spidse kanter pseudosetaceus
" " udadbuede " " butte " 9.
9. Nødden m.m. glat cernuus
" længderibbet setaceus
10. Stænglen trekantet 11.
" trind 12.
11. Stænglen med 2-3 blade pungens
" " 0-1 " triqueter
12. Stænglen grøn. Avnerne glatte lacuster
" blågrøn. Avnerne småvortede tabernaemontani

Scirpus maritimus L. Strandkogleaks. Az: T. Lu: Alm.

S. lacuster L. Søkogleaks. Hyppig, især i C og S.

S. tabernaemontani Gmelin Blågrønt kogleaks. Hyppig.

S. mucronatus L. Sylkogleaks. 40-100cm. Med bladløse skeder. Blomsterstanden et sammentrængt nøgle af 3-8 grålige eller brune småaks på 4-12mm med hvidlige dækskæl med grøn køl og rød rand. Az: M. Lu

Scirpus pungens Vahl Stikkende kogleaks. 30-100cm. Stængelblade-
ne 3-20cm. 1-6 5-10mm lange aks i et nøgle. Dækskællene udrandede
med 2 spidser. 2 støvfang. N og O

S. triquetus L. Trekantet kogleaks. 50-150cm. Stænglen med højst
1 blad på 2-6cm. Aksene 5-10mm lange, mest stilkede. Dækskællene
butlappede på hver side af udrandingen.

S. juncoides Roxb. -60cm. Enårig. Støttebladet indtil 8cm. 1-6
aks. Frugten ca. 2mm, svagt tværrynket eller næsten glat. Rismar-
ker. (Lu): J.

S. holoschoenus L. Kuglekogleaks. 30-50cm. Stænglen trind. Blom-
sterstanden tilsyneladende sidestillet, bestående af 1-10 kugle-
formede, stilkede hoveder. Udbredt.

S. setaceus L. Børstekogleaks. 5-20cm. 1-4 småaks sammen. Støt-
tebladet ofte længere end blomsterstanden. Az: Alle øer. Lu

S. pseudosetaceus Daveau -15cm. Frugten mat og blegbrun. E Al.

S. cernuus Vahl Damkogleaks. 3-15cm. 1(-3) småaks sammen. Støt-
tebladet ofte omtrent af småaksenes længde. Frugten mat. Az: Alle
øer. Lu: Hyppig.

S. fluitans L. Flydende kogleaks. Az: MTGJPF. Lu

S. caespitosus L. Tuekogleaks. N.

Eriophorum angustifolium Honckeney Smalbladet kæruld. Aksstilkene
glatte. Serra do Geres.

E. latifolium Hoppe Bredbladet kæruld. Aksstilkene ru. Enge syd
for Tejo. Sj.

Eleocharis. Sumpstrå.

1. Småakset 2-4mm 2.
- " 7-20 mm 3.
2. Stråene firkantede. Udløberne uden endestillede småløg
acicularis
- Stråene trinde. Udløberne med endestillede småløg parvula
3. Med udløbere palustris
- Tueformet 4.
4. 2 grifler. Bladskederne brune eller purpurfarvede ... obtusa
- 3 " " stråfarvede eller lysebrune multicaulis

Eleocharis parvula (R. & S.) Link Lavt kogleaks. 2-8cm. Udløber-
ne hvidlige, med knoldformede fortykkelser i enden. Stråene tråd-
fine. Akset 2-3mm, med 3-5 blomster. Støttebladet ca. $\frac{1}{4}$ x akset. Mi

E. acicularis (L.) R. & S. Nælesumpstrå. Omkring Porto. Sj.

E. obtusa (Willd.) Schultes Rissumpstrå. 30-60cm. Stænglerne
indtil 1mm tykke. Akset 8-15mm, lysebrunt. Nødden tokantet. Rismar-
ker. (Lu): SV.

E. palustris (L.) R. & S. Alm. sumpstrå. Az: STJPFLC. Lu: Hyppig

E. multicaulis (Sm.) Desv. Mangestænglet sumpstrå. Akset brunt.
Nødden trekantet. Az: SMTJPFLC. Lu: Udbredt.

Puirena pubescens (Poir.) Kunth Knippeaks. 20-70cm. Flerårig
med udløbere. Stænglerne skarpt trekantet, bladede næsten til
toppen, blødt dunede ved stængelledene. Grågrønne, dunede aks i
et nøgle på 2-8 småaks. C og S.

Fimbristylis bisumbellata (Forsskål) Bubani Frynseaks. (F. di-
chotoma). 10-20cm. Blågrøn enårig. Bladene flade, 1-2mm brede.
Indtil 10-12 ægformede, skarptkantede småaks på 3-5x1-1 $\frac{1}{2}$ mm. Av-
nerne lyst rødbrune med en smal, grøn ribbe. Griflen med lange,
udstående hår og 2 støvfang. Mudder og fugtigt sand. Ikke alm.

Cyperus. Fladaks.

1. Enårig 2.
- Flerårig 5.
2. Avnerne klare til gullige 3.
- " brune til sortbrune, evt. grønne 4.
3. Småaksene i et hovede, 3-radede michelianus
- " mest i skærm, 2-radede flavescens
4. Avnerne 0,5-0,7mm, grønne. Strået mest 20-75cm .. difformis
- " 1-1,3mm, mest brunlige. Strået mest 2-35cm fuscus
5. Småaksstanden et hovede 6.
- " en skærm eller et knippe 8.
6. 5-11 støtteblade. Småaksene 14-30-blomstrede eragrostis
- 3-6 " 1-12-blomstrede 7.
7. Småaksene m.m. rødbrune, med 4-12 blomster capitatus
- " hvidlige til gullige, 1-2-blomstrede brevifolius
8. Småaksene i et sidestillet knippe laevigatus
- " i en endestillet skærm 9.
9. Uden grund- eller stråblade, kun med støtteblade for skærmen
- Med grund- eller stråblade 10.
10. 11-25 støtteblade og 20-25 skærmstråler involucrat
- 8-12 " skærmstråler textilis
11. Småaksene samlede i tætte hoveder 12.
- " klasestillede i åbne aks 14.
12. Hovederne m.m. aflange retrorsus
- " m.m. kugleformede 13.
13. Småaksene med 20-30(10-50) blomster på 2-2,3mm .. eragrostis
- " mest 3-blomstrede, avnerne 4-7mm ovularis
14. Mest 10-40cm. Tynde jordstængler med rodskolde 15.
- Mest 50-120cm. Tykkere jordstængler uden rodskolde 16.
15. Blågrønne blade, 2-6mm brede. Rødbrune småaks rotundus
- Friskgrønne blade, 5-10mm brede. Strågule til rødlige
- småaks esculentus
16. Småaksene smalt lancetformede, 2-2,5mm brede serotinus
- " linjeformede, indtil 1mm brede longus

Cyperus longus L. Langt fladaks. Bladene m.m. grågrønne. Stæng-
lens nederste 20cm dækket af bladløse skeder. Jordstænglen 3-10mm
tyk. Aksene rødbrune. Lu Az: Alle øer. 2 underarter:
ssp. longus: Skærmgrenene dels korte (3-6cm) og udelte og dels
lange (8-12cm) og 3-5-delte.
ssp. badius (Desf.) Asch. & Gr.: Alle skærmstråler korte og udelte,
4-5cm, sjældent med enkelte korte grene. Alm.

C. rotundus L. Knoldfladaks. Alle blade grundstillede. Skederne
ofte rødlige. Az: SMTGPFC. Lu: C og S.

C. esculentus L. Spiseligt fladaks. Småaksene 6-12mm med m.m.
udstående avner. Az: Alle øer. Lu: Ikke alm.

C. eragrostis Lam. Stjernefladaks. 25-90cm. Bladene friskgrønne,
ofte flade, 4-6mm brede. 8-10 skærmstråler på indtil 12cm. Småak-
sene 7-15x2-4,5mm med 11-32 blomster. (Az): Alle øer. (Lu)

C. textilis Thunb. 60-90cm. Tueformet. Støttebladene med indrul-
let rand. Småaksene 6-8mm. (Az): M. (Lu)

C. involucrat L. Skærmfladaks. (Az): MT. (Lu): C

C. fuscus L. Brunt fladaks. Strået trekantet med indadbuede si-
der. Bladene 2-3mm brede, kølede. Nedre skeder brunlige. Småakse-
ne 4-6x1,5mm. Alle provinser.

C. difformis L. Kuglefladaks. Planten m.m. gulgrøn. Strået ure-
gelmæssigt trekantet. 1-8 skærmstråler, hver med et kugleformet
aks. (Az): M (Furnas, de varme kilder). Lu

C. capitatus Vandelli Hovedfladaks. 10-40cm. Grågrøn med lange
udløbere i sandet. Stænglen trind, ofte krum. Bladene sivformet

indrullede og stive. Hovedet 2-3cm bredt, brunt. Sandstrand.

Cyperus michelianus (L.) Link Treradet fladaks. 1-7cm. 3(-8) lange støtteblade. Småaksstanden et tæt, siddende, æg/kugleformet hovede. Avnerne hvidlige med fremspringende grøn køl og tilspidsede. N og C

C. serotinus Rottb. Sildigt fladaks. 55-70cm. Avnerne rødbrune med bred hindekant og grønt midterbånd. Med 2 støvfang og linseformet frugt. BL DL E

C. laevigatus L. ssp. *distachyos* (All.) Maire Sivfladaks. 20-40 cm. Stråene but trekantede, omgivne af bladskeder forneden. Et sidestillet knippe af mest 2-4 sortbrune småaks. Ag uddød?

C. flavescens L. Gult fladaks. 3-30cm. Stænglerne trekantede med stærkt uens sider. Bladene 0,5-3mm brede, mest uden køl. (Az) Lu

C. ovularis (Michaux) Torrey (C. *echinatus*) Pindsvinefladaks. 20-60cm. Stråene enlige eller i tuer, med korte udløbere. 3-12 stråfarvede til brunlige hoveder på 8-17mm. (Az): P

C. brevifolius (Rottb.) Hassk. (Kyllinga b.) Æggefladaks. 3-40cm. Med lange udløbere. Bladene 1,5-2,5mm brede. Hovedet enligt, med 3 støtteblade, bleggrønt, 5-10mm. (Az): SMTJPFCL. (Lu): NV.

C. retrorsus Chapman 20-50cm. 4-9 skærmstråler med hoveder på 6-16x6-12mm. Småaksene 3-6mm med 2-5 blomster, de midterste vandret udstående. (Az): F

Cladium mariscus (L.) Pohl Avneknippe. Az: ML. Lu

Rhynchospora alba (L.) Vahl Hvidt næbfrø. BL: Pinhal do Urso.

R. rugosa (Vahl) S.Gale Rynket næbfrø. 40-65cm. Bladene 20-35cm x 1,5-3mm, lidt blågrønne. Småaksene ca. 4mm, ægformede, mørkebrune, i en åben, uregelmæssig top. Nøddem tværryn et. (Lu) Omkring Setubal; Duero-flodens bredder. V-VII, VIII-IX.

Schoenus nigricans L. Sortskæne. Et hovede på 5-10 sortbrune småaks med 2 højblade, hvoraf det nedre forlænger stænglen lidt. Tættuet flerårig med sortagtige nedre bladskeder. Mi til Ag

Carez. Star.

1. Et enkelt aks peregrina 2.
- Flere aks 2.
2. Aksene ens 3.
- " uens 14.
3. Aksene samlede i et hovede med 2-3 lange støtteblade bohémica 4.
- Aksstanden m.m. forlænget 4.
4. Med udløbere 5.
- Tueformet 6.
5. Frugten tydeligt vinget arenaria 6.
- " uvinget divisa 6.
6. Hunblomsterne sidder nederst i akset 7.
- " øverst " " 10.
7. Stænglen m.m. vinget, siderne indadvælvede otrubae 8.
- " ikke " " 8.
8. 2-4 meget spredtsiddende aks. 3 støvfang distachya 9.
- Flere samlede aks. 2 støvfang 9.
9. Aksene blegbrune under blomstringen, 7-15cm lange paniculata 10.
- " grønne " " 10.
10. Akset 5-10cm, stærkt mellembrun t divulsa 10.
- " tæt, 2-3cm pairaei 10.

10. Nedre støtteblade 10-20cm lange, bladlignende remota 11.
- " " meget kortere 11.
11. Frugten med en bred vingekant leporina 12.
- " uden vingekant 12.
12. 3-4 tætsiddende aks lachenalii 13.
- Flere aks på række 13.
13. Frugterne udstående echinata 19.
- " tiltrykte canescens 19.
14. 2 støvfang 15.
- 3 " 19.
15. Frugten med et langt, 2-kløvet næb vulcani 16.
- " uden eller med et kort, udrandet næb 16.
16. Nedre bladskeder netformet optrævlede elata 17.
- " " hele 17.
17. Stænglen butkantet. Frugten $3\frac{1}{2}$ -5 mm trinervis 18.
- " skarpkantet. Frugten 2- $3\frac{1}{2}$ mm 18.
18. Stænglen ru næsten til grunden gracilis 19.
- " glat eller kun ru foroven nigra 19.
19. Øvre aks tvekønnede. Nederste aks grundstillet oedipostyla 20.
- " " hanligt 20.
20. Flere hanaks 21.
- 1 hanaks 25.
21. Bladene og frugterne hårede hirta 22.
- " glatte 22.
22. Frugten stivhåret foroven hispida 23.
- " glat eller ruprikket 23.
23. Frugten kortnæbbet, ofte ruprikket. Blågrønne blade flacca 24.
- " glat, med tokløvet næb. Bladene grønne 24.
24. Bladene 6-15 mm brede. Lu riparia 25.
- " 2-4 mm " Az hochstetterana 25.
25. Frugterne dunede 26.
- " glatte 29.
26. Med 1-2 grundstillede, mest langstilkede hunaks 27.
- Uden grundstillede hunaks 28.
27. Frugten 4-5mm, med tydelige længderibber hallerana 28.
- " $2\frac{1}{2}$ -3mm, kun randribberne tydelige depressa 28.
28. Tættuet uden udløbere pilulifera 29.
- Løsttuet, med udløbere caryophyllea 29.
29. I det mindste det nederste hunaks hængende 30.
- Aksene oprette 35.
30. Stænglen skarpt trekantet 31.
- " but trekantet 33.
31. Hunaksene knippestilte pseudocyperus 32.
- " spredte 32.
32. Frugten 3-3mm. Næbbet kort, svagt udrandet pendula 33.
- " 4-5mm. " tokløvet laevigata 33.
33. Frugten 5-7mm. Hunaksenes stilke $\frac{1}{2}$ -1 cm debilis 34.
- " $3\frac{1}{2}$ -5mm. " " 1-15 cm 34.
34. Hunaksene 5-8mm brede. Bladene mørkegrønne binervis 35.
- " 4-5mm " " bleggrønne hochstetterana 35.
35. Med lange udløbere. Næppe tueformet 36.
- M.m. tættuet, uden eller med korte udløbere 37.
36. Frugterne skinnende. Nedre bladskeder brunlilla asturica 37.
- " ej " " lysebrune panicea 37.
37. Stænglen skarpt trekantet. Bladene 6-12mm brede laevigata 38.
- " but trekantet 38.
38. 1(2) hunaks. Bladene $\frac{1}{2}$ -1mm brede duriei 39.
- 2-flere hunaks. Bladene mindst $1\frac{1}{2}$ mm brede 39.
39. Øvre hunaks oftest tætsiddende. kugle- til ægformede .. 40.
- " " vel adskilte, aflangt ægformede til cylindr. 43.
40. Hunaksenes dækskæl brodspidsede extensa 41.
- " " butte eller spidse 41.
41. Frugten 4-7mm; næbbet $1\frac{1}{2}$ -3mm, bøjet flava 42.
- " 2-4mm; " $\frac{1}{2}$ -1mm, ret eller næsten ret 42.

42. Bladene $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ mm brede. Det nederste hunaks noget skilt fra det-de andre demissa
Bladene $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ mm brede. Hunaksene samlede oederi
43. Frugterne skinnende, m.m. udstående punctata
" ikke skinnende, m.m. tiltrykte 44.
44. Bladene over 6mm brede camposii
" 3-6 mm brede 45.
45. Hunaksenes dækskæl mørke. Nedre skeder orangebrune binervis
" " lyse. " " brune distans
- Carex peregrina Link 20-40cm. Tueformet. Ligner Lopperstar. Akse-
ne $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ cm. Frugterne $5\frac{1}{2}$ -7mm, nedbøjede som modne. Az: MTGJPFLC
- J. bohémica Schreber Fladaksstar. Aksstanden 1-2cm; støttebla-
dene bladlignende. Frugten 7-10mm. E: Azambuja. Az: MT
- C. divisa Hudson Skænestar. 10-50cm. Stænglerne m.m. ru. Bladene
1-3mm brede. Aksstanden $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ cm, ægformet med 3-8 brune, tætsid-
dende aks med hanblomster foroven. Udbredt.
- C. arenaria L. Sandstar.
- C. otrubae Podp. Syltstar. Az: LC. Lu: C og S.
- C. distachya Desf. Pinjestar. 15-45cm. Bladene $\frac{1}{2}$ -1mm brede, af
stænglerne længde, flade. 2-4 løse aks med 2-5 hunblomster. Ned-
re støtteblade lange, 6-15cm. Frugterne 5-6mm.
- C. paniculata L. ssp. lusitanica (Schkuhr) Maire Topstar. Udbr.
- C. pairaei F.W.Schultz Pigget star. Az: SMGJLC. Lu: Udbredt.
- C. divulsa Stokes Sydlig mellebrudt star. Az: SMTGJPFL. Lu
- C. remota L. Akselblomstret star. CN.
- C. leporina L. Harestar. Az: M. Lu: Mest i bjærgene.
- C. lachenalii Schkuhr Rypestar. Serra da Estrella.
- C. echinata Murray Stjernestar. Az: MTGJPFLC. Lu: Nogle bjærg.
- C. canescens L. Grå star. Az: MTJ.
- C. vulcani Hochst. Vulkanstar. 40-100cm. Bladene 2- $4\frac{1}{2}$ mm brede.
1 hanaks. 3-5 ret tætte hunaks på 2-5cm, de øvre tætsiddende og
overrager hanakset. Frugterne $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ mm, bleggørne. Az: MTJPFL
- C. elata All. Stiv star.
- C. trinervis Degl. Klitstar. Klitter. NV.
- C. gracilis Curtis Nikkende star. (C. acuta L.) Bjærgene i N.
- C. nigra (L.) Reichard Alm. star. (C. reuterana).
- C. oedipostyla Duv.-J. Knækstar. 10-30cm. Med udløbere. Bladene
tynde og længere end blomsterstanden. 2-3 korte og fåblomstrede
aks, det nedre ofte et rent hunaks med stilk fra stængelgrunden.
Hunblomsterne veladskilte på en zigzagbøjet akse.
- C. hirta L. Håret star. Mi TM
- C. hispida Willd. Ru star. 45-100cm. Stænglerne kraftige, but-
kantede. Nedre skeder sortbrune og trævlede. Bladene 4-8mm brede,
blågrønne. 2-4 hanaks, 3-5 hunaks på 4-10cm x 6-8mm. Dækskællene
med stak. C og S.
- C. flacca Schreber Blågrøn star. Hyppig. 2 underarter:
ssp. flacca: Hunaksene oftest tætte, mest tydeligt stilkede, tit
hængende.
ssp. serrulata (Biv.) Greuter: Hunaksene løse, m.m. siddende, op-
rette.
- C. riparia Curtis Tykakset star. BL Al Ag
- C. hochstetterana Gay 50-100cm. Nedre bladskeder sortbrune og
uden bladplade. Bladene 2-4mm brede, bleggørne og flade. 1-4

- hanaks. 3-5 hunaks, i det mindste det nedre ofte hængende; dæk-
skællene med stak; frugterne 4-5mm, blegbrune. Az: MTJPFLC
- Carex hallerana Asso Stilkstar. 10-40cm. Tæt tueformet. Nedre
skeder brune og trævlede. 1-2, 5-15cm langt stilkede, grundstil-
lede + 3-5 korte, tætsillede, ægformede hunaks. Dækskællene
brune til rødbrune, med hindekant. C og S.
- C. depressa Link 5-20cm. Tæt tueformet. Bladene ofte længere
end stænglerne. Nedre hunaks med bladagtigt støtteblad på 1-4cm.
Dækskællene med brod, tydeligt længere end frugterne.
- C. pilulifera L. Pillestar. 2 underarter:
ssp. pilulifera: Hanakset indtil 15mm. Hunaksene ca. 5mm brede.
3 støvfang. Mi
• ssp. azorica (Gay) Franco: Hanakset højst 8mm. Hunaksene ca. 3mm
brede. 2 støvfang. Over 600cm. Az: MTJPFL
- C. caryophyllea Latourr. Vårstar.
- C. pseudocyperus L. Knippestar. BL og Al
- C. pendula Hudson Kæmpestar. 60-140cm. Bladene 7-12(-16)mm bre-
de, mørkegrønne. Hunaksene 5-26cm x 5-7mm, bleg- til brunligt
grønne med rødbrune dækskæl. Az: MPFL. Lu: Udbredt.
- C. laevigata Sm. 50-100cm. Nedre skeder lysebrune og bladløse.
Bladene 5-8mm brede. 2-4 cylindriske, langt adskilte, 2- $3\frac{1}{2}$ cm
lange hunaks. Frugterne grønne, flaskeformede, flerribbede.
Odemira.
- C. debilis Michx Tættuet. 30-60cm. Nedre skeder rødbrune. 2-4
løse hunaks, det nedre hængende. Nederste støtteblad længere end
akset, med en skede på 3-7cm. Skove og fugtige steder. Az: F
- C. binervis Sm. Hedestar. 30-150cm. Nedre skeder orangebrune.
Bladene mørkegrønne, kølede. Hunaksene mørkebrune, både dækskæl
og frugter, disse tydeligt ribbede, med et næb på 1- $1\frac{1}{2}$ mm. N og C
- C. asturica Boiss. Nedre bladskeder mørkt brunlilla, uden pla-
de. Nedre støttebladsskede 5-20mm, m.m. oppustet. Frugterne 4-5
mm, brunlilla eller sortebrune. Næbbet meget kort og udelt.
Bjærgsøtere. Serras do Mardo og Geres.
- C. panicea L. Hirstestar. Az: GJP. Lu: Mi: Valongo.
- C. durieui Steudel 20-70cm. Bladene grågrønne og furede. Hunak-
set 7-10x5-8mm, æg-kugleformet, m.m. siddende. Frugterne 6-7mm,
gulliggrønne, med 2-kløvet næb. Fugtigt græsland. Mi
- C. extensa Good. Udspilet star. Az: T. Lu: C og S.
- C. flava L. Gul star.
- C. demissa Hornem. Grøn star. (C. tumidicarpa). Az: MTJPFL.
Lu. Planterne fra Azorerne har været kaldt C. tumidicarpa ssp.
cedercreutzii Fagerström, og har 1-2(4)mm brede blade og frug-
terne 3- $3\frac{1}{2}$ mm lange.
- C. oederi Retz. 2 underarter:
ssp. oederi: Dværgstar. Frugten $2\frac{1}{2}$ -3mm, brat tilsmalnet i et næb
på $\frac{1}{2}$ -1mm. Lu: Mi. BL.
ssp. pulchella Lönnr.: Høststar. Frugten 2- $2\frac{1}{2}$ mm, gradvist til-
smalnet i et næb på under $\frac{1}{2}$ mm. Az: M
- C. punctata Gaudin Prikstar. 20-50cm. Bladene 4-8mm brede,
friskgrønne. Støttebladene ofte stængeloverragerende. Hunaks cy-
lindriske eller aflange. Dækskæl lysebrune. Az: SMTJPFL. Lu: BL
- C. camposii Boiss. & Reuter 60-100cm. Stænglen glat. Hunaksene
5-7mm brede, deres stilk m.m. indesluttet i skederne. Bladene
6-10mm brede. Hunlige dækskæl mørkt brunlilla. Frugterne 3- $3\frac{1}{2}$ mm,
brune og rødprykkede. Bække og åbredde. SØ.
- C. distans L. Fjernakset star. Az: ML. Lu

ZINGIBERACEAE

Hedychium gardnerianum Sheppard Pakkelplante. 1-2m. Bladene ca. 30x15cm, lancetformede. Endestillet aks på 20-30cm med gulgrønne stærktduftende blomster med et tyndt kronrør på 4-5 cm og uens kronflige på ca. 4cm. 2 sidestillede, gule staminodier på 2½-3x 1½cm. 1 6cm lang, rød støvtråd. (Az): Alle øer.

H. coronarium König 100-180cm. Akset 10-20x4-8cm, tæt og med brede, tæt taglagte støtteblade. Blomsterne hvide med et kronrør på 8cm. Bageste bløsterblad med hattetformet spids, forreste bredt omvendt hjerteformet. (Az): L

CANNACEAE

Canna indica L. Blomsterrør. 50-150cm. Bladene op til 50x25cm, ægformede og tilspidsede. Endestillet top. Hver gren med 2 kortstilkede, orange-gule, rødplettede blomster. Grønt bæger på 1cm og 3 lidt uens kronblade på 3-4cm, der alle vender opad, samt 4 staminodier. (Az): TGFC

ORCHIDACEAE

1. Uden bladgrønt	2.
Med "	3.
2. Planten brun	Neottia
" lilla	Limodorum
3. Blomsten uden eller næsten uden spore	4.
" med spore	9.
4. Små hvide, skruetillede blomster på 4-7 mm	Spiranthes
Større og anderledes blomster	5.
5. Underlæben firfliget	Aceras
" ikke firfliget	6.
6. Underlæben delt på tværs i en inder- og yderlæbe	7.
" ikke tværdelt, ret tyk og hvelvet	Ophrys
7. Blomsten rødbrun. Underlæben stor og spids	Serapias
" ikke rødbrun	8.
8. Frugtknuden snoet, m.m. siddende	Cephalanthera
" ikke snoet, stillet	Epipactis
9. 2 spredtsiddende, hjerteformede blade	Gennaria
Bladene ikke hjerteformede	10.
10. Underlæben udelt. Ensfarvet hvid eller gulgrøn	Platanthera
Anderledes	11.
11. Underlæben med 2 lameller nær grunden	Anacamptis
" uden ophøjede lameller	12.
12. Underlæben 4-fliget med krusede sideflige	Barlia
" oftest 3-fliget	13.
13. Sporen 1-3 mm	Neotinea
" længere	14.
14. Støttebladene hindeagtige	Orchis
Nedre støtteblade urteagtige	15.
15. Sporen ca. 1mm tyk. Underlæben uden tegninger	Gymnadenia
" over 1mm tyk. Underlæben ofte med tegninger	Dactylorhiza

Epipactis. Hullæbe.

1. Læben hvidlig med rødåret inderdel	palustris
" grønlig eller rødlig, inderdelen ustribet	2.
2. Bløsteret brunrødt eller mørkt rødlilla	lusitanica
" i hvert fald delvist grønligt	3.
3. Bladranden bølget	tremolsii
" ikke bølget	helleborine

Epipactis palustris (L.) Cr. Sumphullæbe. Mi BL

E. lusitanica D.Tyteca (E. atrorubens p.p.) IV-VI. Udbredt.

E. helleborine (L.) Cr. Skovhullæbe. E Al

E. tremolsii Pau Bølget hullæbe. 40-60cm. Stænglen med svagt

purpurskær. Bladene bredt ægformede til runde, de største 6-10cm, skræt opretstående. Ellers som den foregående. IV-VII.

Cephalanthera rubra (L.) Rich Rød skovlilje. Blomsten rødlilla. V-VII.

C. longifolia (Hudson) Fritsch Sværdskovlilje. 20-45cm. Blomsterne renhvide. 6-10 blade, der er mindst 6 x så lange som brede. IV-VII. Udbredt.

C. damasonium (Miller) Druce Hvidgul skovlilje. Blomsterne hvid-lige-flødefarvede. 3-5 blade, der er 2-3 x så lange som brede. V-VII.

Limodorum abortivum (L.) Sw. Fuglestok. 20-80cm. Stænglen opret og med skælblade. 6-20 lilla blomster med en spore på 15-25mm og en indsnøret underlæbe, der er 7-12mm bred på det bredeste sted. IV-VI. E Al Ag

L. trabutianum Batt. -55cm. Indtil 20 lilla blomster med en spore på 1-4mm. Underlæben ikke indsnøret, 3-5mm bred. IV-VI. E: Nær Villa Franca og Alemquer.

Neottia nidus-avis (L.) Richard Rederod. V-VII. Bussaco.

Spiranthes spiralis (L.) Chevall. Skrueaks. 10-25cm. Bladene ægformede til elliptiske, grundstillede. Underlæben udelt. De små blomster tætstillede i en skrueformet række. VIII-X. Udbredt.

Gennaria diphylla (Link) Parl. Knopspore. 15-30cm. 2 hjerteformede stængelblade, det nedre 4-7cm, det øvre mindre. Akset 5-8cm, m.m. ensidigt. Blomsterne små, ca. 4mm, gulgrønne, med udadbøjede bløsterbladsspidser. IV-VI. Serra da Arrabida, Setubal, Azeitao, Milfontes.

Platanthera bifolia (L.) Richard Bakkegøgelilje. V-VI. Mi TM

● P. micrantha (Hochst.) Schlechter Småblomstret gøgelilje. 20-50 cm. 4-8 blade. Blomsterne gulgrønne, duftende, 2½-4mm lange. Sporen 2-3mm. Underlæben nedadbøjet. Az: SMTJPFLO. V-VII.

● P. azorica Schlechter Som den foregående, men større. Sporen 7-9mm. Underlæben opadbøjet. Az: SMJPF. VI-VII.

Gymnadenia conopsea (L.) R.Br. Langakset trådspore. 25-55cm. Bladene linje-lancetformede. Akset tætblomstret. Blomsterne lyserøde til lyst rødlilla. Sporen 15-20mm, ca. 2 x frugtknuden. V-VI Serra do Geres.

Dactylorhiza. Gøgeurt.

1. Blomsten gul	sulphurea
" rød	2.
2. Største blade linje-lancetformede, over 7 x så lange som brede	elata
Største blade lancet- til ægformede, højst 6 x så lange som brede	3.
3. Sporen cylindrisk-kegleformet, 2-4½mm tyk	saccifera
" cylindrisk, ½-2½ mm tyk	maculata

Dactylorhiza sulphurea (Link) Franco Svovlgøgeurt. (D. markusii) 15-45cm. Sidestillede bløsterblade lodret opadrettede. Underlæben lyst citrongul uden rød tegning. Sporen opadkrummet. IV-VI. N,C.

D. elata (Poiret) Soó Rank gøgeurt. 30-125cm. 5-10 blade, der er bredest på eller under midten. Klasen cylindrisk og rigtblomstret. Blomsterne ofte ret mørkt rødlilla. Læben med brudte striber på sin lysere inderdel. IV-VII.

D. maculata (L.) Soó Plettet gøgeurt. III-VIII. N og CN.

D. saccifera (Brongn.) Soó Tragtgøgeurt. 25-90cm. Ligner den foregående, men sporen ganske tyk. Nedre støtteblade oftest længere end blomsterne. V-VII. Udbredt.

Neotinea maculata (Desf.) Stearn Kyseblomst. 10-30cm. Bladene af-lange, noget blågrønne og oftest smaplettede. Akset tæt, 2-6cm, noget ensidigt. Blomsterne 3-4mm, med hjælmdannende sammentrængte blosterblade, mat lyserøde eller grønligvide. III-V.

Aceras anthropophorum (L.) Ait.f. Den hængte mand. 10-40cm. Akset smalt cylindrisk og tæt blomstret. Øvre blosterblade grønlig og hjælmdannende. Underlæben okkergul, lang og firfliget, så den ligner en mand med arme og ben. IV-VI. Hyppig.

Orchis. Gøgeurt.

1. Blomsterne gule provincialis 2.
- " røde papilionacea 2.
2. Læben udelst papilionacea 3.
- " 3-lappet eller 4-fliget 3.
3. Ydre blosterblade fremadrettede og hjælmdannende 4.
- " " udad- eller opadrettede 8.
4. Sporen vandret eller opadrettet 5.
- " nedadrettet 6.
5. Læbens midterfelt prikket, kun let hvidt morio
- " " rent hvidt, stort set uprirket 6.
6. Læbens midterlap mindre end sidelapperne coriophora 7.
- " " større " 7.
7. Læbens midterflig delt i 2 smalle flige italica
- " " svagt delt i 2 lapper eller udelst conica
8. Bladene linje-lancetformede, ingen rigtig roset .. laxiflora 9.
- " bredere, med roset 9.
9. Sporen længere end frugtknuden. Læbens sidelapper nedadbøjede ... olbiensis
- Sporen ikke længere end frugtknuden. Læbens sidelapper ikke nedadbøjede mascula

Orchis coriophora L. Tægegøgeurt. 15-60cm. Ofte stinkende. Hjæl-mens blosterblade langt tilspidsede. Blomsterne brune, røde, ly-serøde eller grønlig. Læben med purpurpletet og papilløst hæ-ret inderdel. V-VI.

O. laxiflora Lam. 20-60cm. Blomsterne mørkt rødlilla. Underlæ-bens midterfelt hvidt og mest uprirket. Sporen 10-19mm, skråt op-adrettet. Sumpe, fugtige enge. III-VI. C og S.

O. mascula L. Tyndakset gøgeurt. IV-VI. Udbredt.

O. olbiensis Barla 10-25cm. Som den foregående, men lavere, med en 3-8cm lang klase med 6-15 hvidlige eller lyserøde blomster. III-VI.

O. provincialis Balbis Krumsporet gøgeurt. Bladene ca. 5 x så lange som brede, kraftigt plettede. Læben med røde prikker. Spo-ren opadkrummet, 13-19mm. IV-VI. Serra da Estrella og Louza.

O. papilionacea L. Sommerfuglegøgeurt. 15-40cm. Blosterbladene fremadrettede, men ikke hjælmdannende, stribede, vinrøde. Læben ofte lys og med brudt stregmønster. IV-V. BL E AL

O. morio L. Salepgøgeurt. III-VI. Udbredt.

O. champagneuxii Barn. Treknoldet gøgeurt. 10-25cm. 3 knolde. Læben foldet. Sporen 10-15mm, lidt bredere mod spidsen. Ligner ellers foregående. IV-VI.

O. conica Willd. 5-30cm. Blosterbladene lyst rødlilla, langt tilspidsede. Læben hvid med rødlilla prikker, med smalle side-flige, nærmest forklædeformet. III-IV. C og S.

O. italica Poiret Flammegøgeurt. 20-40cm. Hjælmladene langt tilspidsede, blegt rødlilla med mørkere årer. Underlæben smalt firfliget, med en lille tap mellem de 2 nedre flige. III-V.

Anacamptis pyramidalis (L.) Richard Horndrager. 20-60cm. Akset

kegleformet til kort cylindrisk, 2-8cm. Blomsterne lyst til mørkt rødlilla. Underlæben med 3 korte, næsten lige store lap-per. Sporen 10-15x3mm. IV-VI. C og S.

Barlia robertiana (Loisel.) Greuter Kruslæbe. 25-60cm. Akset pyramideformet cylindrisk, tæt, med op til 30 blomster. Bløst-erbladene hjælmdannende, ikke spidse, af varierende farve og rødplettede indvendigt. Læben 13-20mm. Sporen kegleformet, 4-6 mm. II-III. BL E AL

Serapias. Hønsetunge. Læben med en nedadrettet yderflig og en skjult inderdel inde i blomstens svælg. Blosteret hjælmdannende.

1. Læben allerinderst med 1 sort vulst lingua 2.
- " " " 2 åse 2.
2. Læbens yderflig 7-11½ mm lang parviflora 3.
- " " over 12 mm lang 3.
3. Yderfligen hjerteformet, 16-23mm bred cordigera
- " lancetformet, 8-13 mm " vomeracea

Serapias cordigera L. Purpurhønsetunge. 20-40cm. Blosterblade-ne lyst grålilla. III-VI. Az: SWTGJFF. Lu: Hyppig

S. vomeracea (Burm.) Briq. Plovskærshønsetunge. 25-50cm. Hjæl-men grålilla. Yderfligen 18-26mm. V-VI. Ikke alm.

S. parviflora Parl. Småblomstret hønsetunge. 15-25cm. Hjælmen ofte indesluttet under det 3-4cm lange støtteblad. Ikke alm. IV-VI.

S. lingua L. 10-30cm. Yderfligen 13-18mm, skråt nedadrettet. IV-VI. Alm.

Ophrys. Flueblomst.

1. Griffelstøtten but 2.
- " " spids 8.
2. Ydre blosterblade rødlig tenthredinifera 3.
- " " grønlig 3.
3. Læben tæthåret langs hele randen 4.
- " ikke stærkt randhåret 5.
4. Læbens lapper stærkt hvælvede vernixia
- " " m.m. flade speculum
5. Læbens midterlap med stærkt nedbøjet rand og derfor halvkugleformet bombyliflora
- Læbens midterlap ikke nedbøjet i randen 6.
6. Læben bredt gulrandet lutea 7.
- " ikke eller smalt gulrandet 7.
7. Læben længdefuret inderst fusca
- " ikke længdefuret inderst omegaifera
8. Læben med et vedhæng i spidsen 9.
- " uden et " " " 10.
9. Læbens vedhæng opadbøjet, ofte 3-tandet scolopax
- " " bøjet ind under underlæben apifera
10. Læbens rand stærkt ladden atrata
- " " korthåret til glat sphogodes

Ophrys fusca Link Mørk flueblomst. 10-40cm. Læben lang i det og butlappet, sortagtig med et oftest mørkeblåt, bredt, omvendt V-formet mærke. III-V. C og S.

O. omegaifera Fleischm. ssp. dyris Maire Blåbugtet flueblomst. 10-25cm. Læben lang i det og butlappet, sortagtig med et brun-agtigt, tolappet mærke med en mest hvidlig underkant.

Indre blosterblade bølgede. XII-V.

O. lutea Cav. ssp. lutea Gul flueblomst. 10-25cm. Læben for-holdsvis flad og lang i det, butlappet med let udrandet midter-flig, meget bredt gulrandet og ellers brun eller sort med et mørkeblåt mærke. II-V. C og S.

O. tenthredinifera Willd. Stor flueblomst. 10-30cm. Læben fir-

kantet til trapezformet, helrandet, med to knuder, ofte bredt gulrandet, ellers purpurbrun med et lilla-hvidrandet, oftest blåt mærke. Blosterbladene lyserøde. Alm. C og S. II-VI

Ophrys apifera Hudson Snabelflueblomst. 20-50cm. Griffelstøtten af løbens længde og med bølget spids. Blosterbladene lyserøde til hvide. Løben stærkt hvælvet, ofte brun, med et skjoldformet, brunt, blå- og gulkantet mærke. III-VI. C og S.

O. speculum Link Spejlflueblomst. (*O. ciliata* Biv.) 5-25cm. Løben noget forlænget, butlappet og med bred, udrandet midterflig, hvor det skinnende blåhvide, gulrandede mærke fylder det meste. III-VI. Syd for Douro.

O. vernixia Brot. (*O. speculum* ssp. *lusitanica*) 15-50cm. Ligner den foregående, men selve løbens rand gullig og ubehåret, med brunlige hår lige indenfor. Mærket aflangt drabeformet. III-V. E Ag

O. bombyliflora Link Humleflueblomst. 5-20cm. Kendelig ved sin stærkt hvælvede, hårede, brune underløbe og de gulgrønne blosterblade. Ret små blomster. III-V. C og S.

O. scolopax Cav. Sneppeflueblomst. 10-65cm. Blosterbladene ofte rødlige, de to indre ret små. Løben med et blåt eller brunt, hvidrandet, m.m. H-formet mærke, der ofte breder sig stærkt. Hver sidelap med et fremadrettet horn. III-VI. C og S.

O. sphegodes Miller Edderkoppeflueblomst. 10-40cm. Blosterbladene grønne, de indre ofte bølgede. Løben brun, ladden, oftest helrandet. Mærket H-formet, ret langt, grabrunt eller grablåt. III-IV.

O. atrata Lindley Langstribet flueblomst. (*O. incubacea* Bianca) 20-40cm. Ydre blosterblade mest grønne, indre grønne eller rødligt anløbne. Løben mørkt rødbrun til brunsort med indtil 3 mm høje horn. III-V.

SLÆGTSOVERSIGT

Abutilon 98	Aphanes 64	Blackstonia 127
Acacia 67	Aphyllanthes 205	Blechnum 9
Acanthus 162	Apium 115	Blyxa 202
Acer 95	Aptenia 24	Bombylicaena 177
Aceras 253	Aquilegia 42	Borago 137
Acinos 146	Arabidopsis 49	Botrychium 2
Achillea 181	Arabis 51	Boussingaultia 25
Achyranthes 23	Araujia 128	Brachiararia 241
Aconitum 38	Arbutus 121	Brachypodium 228
Adenocarpus 71	Arceuthobium 15	Brassica 55
Adiantum 4	Arctium 187	Briza 227
Adonis 39	Arctotheca 186	Bromus 227
Aegilops 229	Arctotis 186	Bryonia 106
Aeonium 59	Arenaria 26	Bryophyllum 59
Aetheorrhiza 197	Argemone 44	Bufo 27
Agave 211	Argyrolobium 72	Buglossoides 136
Ageratum 175	Arisarum 243	Bunias 49
Agrimonia 63	Aristolochia 15	Bunium 113
Agrostemma 32	Armeria 122	Bupleurum 115
Agrostis 235	Arnica 184	Butomus 202
Aichryson 59	Arnoseris 194	Buxus 95
Ailanthus 94	Arrhenatherum 232	Cachrys 115
Aira 233	Artemisia 183	Cakile 56
Airopsis 234	Arthrocnemum 21	Calamagrostis 237
Aizoon 24	Arum 243	Calamintha 146
Ajuga 142	Arundo 239	Calendula 186
Alcea 98	Asarina 156	Calepina 57
Alchemilla 64	Asparagus 210	Callitriche 140
Alisma 202	Asperula 129	Calluna 121
Alliaria 49	Asphodelus 205	Caltha 38
Allium 208	Asplenium 6	Calycotome 68
Alnus 12	Aster 175	Calystegia 133
Aloe 205	Asteriscus 179	Camelina 52
Alopecurus 237	Asterolinum 122	Campanula 169
Alternanthera 23	Astragalus 72	Canna 251
Althaea 97	Athyrium 7	Cannabis 14
Alyssum 51	Atractylis 186	Capnophyllum 117
Amaranthus 22	Atriplex 21	Capparis 46
Amaryllis 211	Atropa 150	Capsella 52
Ambrosia 180	Avellinia 235	Capsicum 152
Amelanchier 64	Avena 230	Cardamine 51
Ammannia 107	Avenula 231	Cardaria 54
Ammi 116	Axonopus 241	Carduncellus 194
Ammoides 116	Azolla 10	Carduus 187
Ammophila 237	Azorina 170	Carex 247
Ampelodesmos 239	Bacopa 153	Carlina 186
Anacamptis 253	Baldellia 202	Carpobrotus 24
Anacyclus 181	Ballota 144	Carthamus 194
Anagallis 122	Barbarea 50	Carum 116
Anagyris 68	Barlia 254	Castanea 12
Anarrhinum 155	Bartsia 162	Catananche 194
Anchusa 137	Bellardia 162	Catapodium 225
Andryala 200	Bellevalia 208	Jaucalis 119
Anemone 39	Bellis 175	Jedronella 145
Anethum 114	Berula 113	Jenchrus 242
Angelica 117	Beta 19	Centaurea 191
Anogramma 4	Betula 12	Jentaurium 127
Anthemis 180	Biarum 243	Jentranthus 167
Anthericum 205	Bidens 179	Jephalanthera 252
Anthoxanthum 234	Bifora 113	Cephalaria 168
Anthriscus 112	Bilderdykia 17	Cerastium 28
Anthyllis 85	Biscutella 53	Ceratonia 67
Antinoria 234	Biserrula 73	Ceratophyllum 38
Antirrhinum 155		

Cerinthe 136
 Ceterach 7
 Chaenorhynchum 156
 Chaerophyllum 112
 Chaetonychis 30
 Chaetopogon 237
 Chamaecyparis 10
 Chamaemelum 181
 Chamaerops 243
 Chamaespargium 70
 Chamomilla 181
 Cheilanthes 4
 Cheirolophus 189
 Chelidonium 44
 Chenopodium 19
 Chondrilla 199
 Christella 6
 Chrozophora 90
 Chrysanthemum 181
 Chrysosplenium 61
 Cicendia 127
 Cichorium 194
 Circaea 108
 Cirsium 188
 Cistanche 162
 Cistus 101
 Citrus 92
 Cladium 247
 Clematis 39
 Cleome 46
 Cleonia 146
 Clethra 120
 Clinopodium 146
 Cnicus 193
 Cochlearia 52
 Colchicum 205
 Coleostephus 183
 Colocasia 243
 Conium 115
 Conopodium 113
 Consolida 39
 Convolvulus 133
 Conyza 176
 Corema 121
 Coriandrum 113
 Coriaria 95
 Cornus 109
 Coronilla 86
 Coronopus 54
 Corrigiola 29
 Cortaderia 239
 Corydalis 44
 Corylus 12
 Corynephorus 235
 Cotula 183
 Crassula 58
 Crataegus 65
 Crepis 199
 Cressa 133
 Crithmum 113
 Crocus 215
 Crucianella 129
 Crucifera 131
 Crupina 193
 Crypsis 240

Cryptogramma 5
 Cryptomeria 10
 Stenopsis 225
 Cucubalus 36
 Cucumis 106
 Culcita 6
 Cupressus 10
 Cuscuta 132
 Cutandia 225
 Cyathea 6
 Cyclosorus 6
 Cydonia 64
 Cymbalaria 159
 Cymodocea 204
 Cynanchum 128
 Cynara 189
 Cynodon 240
 Cynoglossum 139
 Cynomorium 16
 Cynosurus 226
 Cyperus 245
 Cyrtomium 8
 Cystopteris 8
 Cytinus 15
 Cytisus 68
 Daboecia 121
 Dactylis 226
 Dactylorhiza 252
 Damasonium 202
 Danthonia 239
 Daphne 98
 Datura 152
 Daucus 119
 Davallia 9
 Daveaua 183
 Delphinium 38
 Deschampsia 233
 Descurainia 49
 Dianthus 37
 Dichanthium 242
 Dichondra 133
 Digitalis 159
 Digitaria 241
 Dipcadi 208
 Diphasium 1
 Diphyssa 24
 Diplazium 7
 Diplostaxis 54
 Dipsacus 168
 Doodia 9
 Doronicum 184
 Dorycnium 83
 Draba 52
 Dracunculus 243
 Drosanthemum 24
 Drosera 58
 Drosophyllum 58
 Dryopteris 8
 Duchesnea 64
 Ecballium 106
 Echinaria 227
 Echinops 187
 Echinopartium 70

Echium 136
 Eclipta 180
 Eichhornia 213
 Elaeoselinum 118
 Elaphoglossum 9
 Elatine 105
 Eleocharis 245
 Eleusine 240
 Elodea 202
 Elymus 229
 Emex 18
 Ephedra 11
 Epilobium 108
 Epipactis 251
 Equisetum 2
 Eragrostis 239
 Erica 120
 Erigeron 176
 Eriobotrya 64
 Eriophorum 245
 Erodium 88
 Erophila 52
 Eruca 55
 Erucastrum 56
 Eryngium 111
 Erysimum 49
 Erythronium 206
 Eschscholzia 44
 Eucalyptus 107
 Euonymus 95
 Eupatorium 175
 Euphorbia 90
 Euphrasia 161
 Evax 176
 Exaculum 127
 Fagonia 89
 Fedia 167
 Ferraria 214
 Ferula 117
 Ferulago 117
 Festuca 222
 Ficus 13
 Filago 176
 Filipendula 62
 Fimbristylis 245
 Foeniculum 114
 Fragaria 64
 Frangula 96
 Frankenia 105
 Fraxinus 126
 Freesia 215
 Fritillaria 206
 Fuchsia 107
 Fuirena 245
 Fumana 104
 Fumaria 44
 Furcraea 211
 Gagea 206
 Gaillardia 180
 Galactites 188
 Galeopsis 144
 Galinsoga 180
 Galium 129
 Gastridium 236

Gaudinia 232
 Gazania 186
 Genista 69
 Gennaria 252
 Gentiana 128
 Geranium 87
 Geum 63
 Gladiolus 215
 Glaucium 44
 Glaux 122
 Glechoma 146
 Gleditsia 67
 Glinus 25
 Globularia 162
 Glossopappus 183
 Glyceria 227
 Gnaphalium 177
 Gomphocarpus 128
 Grammitis 6
 Gratiola 153
 Gunnera 109
 Gymnadenia 252
 Gymnostyles 183
 Gynandiris 214
 Hainardia 237
 Hakea 14
 Halimione 21
 Halimium 102
 Halopeplis 21
 Hebe 161
 Hedera 109
 Hedychium 251
 Hedypnois 194
 Hedysarum 87
 Heimia 107
 Helianthemum 103
 Helianthus 180
 Helichrysum 177
 Heliotropium 135
 Helleborus 38
 Heracleum 117
 Herniaria 30
 Hesperis 49
 Heteranthemis 182
 Heteranthera 213
 Hibiscus 98
 Hieracium 200
 Hippocrepis 86
 Hippuris 109
 Hirschfeldia 56
 Hispidella 200
 Holcus 234
 Holosteum 28
 Honckenya 27
 Hordeum 230
 Hornungia 52
 Humulus 14
 Huperzia 1
 Hutchinsia 52
 Hyacinthoides 208
 Hydrangea 62
 Hydrocharis 202
 Hydrocotyle 111
 Hymenolobus 52
 Hymenophyllum 5

Hyoscyamus 150
 Hyoseris 194
 Hyparrhenia 242
 Hypocoum 44
 Hypericum 99
 Hypochaeris 195
 Iberis 53
 Ilex 95
 Illecebrum 30
 Imperata 242
 Inula 178
 Ionopsidium 52
 Ipomoea 134
 Iris 213
 Isatis 49
 Isoetes 1
 Ixia 214
 Jasione 170
 Jasminum 126
 Jaconia 179
 Juglans 12
 Juncus 216
 Juniperus 10
 Jurinea 187
 Kickxia 159
 Kleinia 202
 Knautia 168
 Kochia 21
 Koeleria 232
 Kundmannia 114
 Lactuca 198
 Lagoecia 112
 Lagurus 233
 Lamarckia 227
 Lamium 144
 Lampranthus 24
 Lantana 139
 Lapsana 199
 Laserpitium 118
 Lathyrus 76
 Laurentia 170
 Laurus 43
 Lavandula 148
 Lavatera 97
 Leersia 240
 Legousia 170
 Lemna 244
 Lens 75
 Leontodon 195
 Lepidium 54
 Lepidophorum 183
 Leucanthemopsis 182
 Leucanthemum 183
 Leucojum 211
 Leuzea 190
 Leycesteria 165
 Ligustrum 126
 Lilaea 203
 Lilaeopsis 114
 Liliaceae 206
 Limodorum 252
 Limoniastrum 124
 Limonium 125
 Limosella 153

Linaria 156
 Lindernia 153
 Linum 89
 Lippia 140
 Lithodora 136
 Lithospermum 135
 Littorella 165
 Lobelia 170
 Lobularia 52
 Loefflingia 31
 Lolium 224
 Lonicera 165
 Lophochloa 232
 Lotus 84
 Ludwigia 108
 Lunaria 51
 Lupinus 71
 Luzula 218
 Lychnis 32
 Lycium 150
 Lycopersicon 152
 Lycopodiella 1
 Lycopodium 1
 Lycopus 147
 Lygos 70
 Lysimachia 121
 Lythrum 106
 Magydaris 115
 Malcolmia 49
 Malope 96
 Malus 64
 Malva 96
 Mandragora 151
 Mantisalca 191
 Marrubium 143
 Marsilea 9
 Matricaria 181
 Matthiola 50
 Medicago 78b
 Melampyrum 161
 Melanoselinum 117
 Melica 227
 Melilotus 78a
 Melissa 146
 Melittis 144
 Mentha 147
 Menyanthes 128
 Mercurialis 90
 Merendera 206
 Mesembryanthemum 24
 Mibora 227
 Micromeria 146
 Micropus 177
 Micropyrum 225
 Milium 238
 Mimulus 153
 Minuartia 26
 Mirabilis 23
 Misopates 156
 Modiola 98
 Moehringia 27
 Moenchia 28
 Molinia 239
 Molinierella 234
 Mollugo 25

Monotropa 120
 Montia 25
 Moricandia 54
 Morus 13
 Mucizonia 59
 Muehlenbackia 18
 Murbeckiella 49
 Muscari 208
 Myoporum 164
 Myosotis 137
 Myosoton 28
 Myrica 12
 Myriophyllum 109
 Myrrhoides 112
 Myrsine 121
 Myrtus 107
 Najas 204
 Narcissus 211
 Nardus 239
 Narthecium 205
 Nasturtium 51
 Neatostoma 135
 Neotinea 253
 Neottia 252
 Nepeta 145
 Nerium 128
 Neslia 52
 Nicandra 150
 Nicotiana 152
 Nigella 38
 Nonea 137
 Notholaena 4
 Nothoscordum 210
 Notobasis 188
 Nuphar 38
 Nymphaea 38
 Nymphoides 128
 Odontites 161
 Oenanthe 114
 Oenothera 108
 Olea 126
 Omphalodes 139
 Onobrychis 87
 Ononis 77
 Onopordum 188
 Onychium 5
 Ophioglossum 2
 Ophrys 254
 Opuntia 106
 Orchis 253
 Origanum 146
 Orlaya 119
 Ornithogalum 206
 Ornithopus 85
 Orobanche 162
 Ortega 30
 Oryza 240
 Oryzopsis 238
 Osmunda 3
 Osyris 15
 Otanthus 181
 Otospermum 182
 Oxalis 87
 Paeonia 43

Pallenis 179
 Pancratium 213
 Panicum 240
 Papaver 43
 Paradisea 205
 Parapholis 237
 Parentucellia 162
 Parietaria 14
 Paronychia 29
 Paspalum 241
 Passiflora 101
 Pastinaca 117
 Pedicularis 162
 Pellaea 4
 Pennisetum 242
 Pentaglottis 137
 Periballia 234
 Petasites 184
 Petrorhagia 37
 Petroselinum 116
 Peucedanum 117
 Phacelia 135
 Phagnalon 178
 Phalacrocarpum 182
 Phalaris 238
 Phillyrea 126
 Phleum 237
 Phlomis 144
 Phragmites 239
 Phyllanthus 93
 Phyllitis 7
 Physalis 150
 Physospermum 114
 Phytolacca 23
 Picnemon 188
 Piconia 126
 Picris 196
 Pilularia 10
 Pimpinella 113
 Pinguicula 164
 Pinus 10
 Piptatherum 238
 Pistacia 95
 Pistorinia 59
 Pisum 77
 Pittosporum 61
 Pityrogramma 4
 Plantago 165
 Platanthera 252
 Platanus 62
 Platycapnos 44
 Plecostachys 178
 Plumbago 122
 Poa 225
 Podospermum 196
 Polycarpon 30
 Polycnemum 19
 Polygala 94
 Polygonatum 210
 Polygonum 16
 Polypodium 5
 Polypogon 236
 Polystichum 8
 Populus 12
 Portulaca 25
 Potamogeton 203

Potentilla 63
 Prasiun 143
 Primula 121
 Proboscidea 162
 Prunella 146
 Prunus 65
 Pseudarrhenatherum 232
 Pseudorlaya 119
 Psilurus 227
 Psoralea 73
 Pteridium 6
 Pteris 5
 Pteroccephalus 168
 Ptilostemon 188
 Puccinellia 226
 Pulicaria 179
 Pulmonaria 137
 Punica 107
 Pycnocomon 169
 Pyrus 64
 Quercus 12
 Radiola 90
 Ranunculus 40
 Raphanus 57
 Rapistrum 56
 Reichardia 197
 Reseda 57
 Reynoutria 17
 Rhagadiolus 195
 Rhamnus 95
 Rhinanthus 162
 Rhododendron 121
 Rhus 95
 Rhynchosinapis 56
 Rhynchospora 247
 Ribes 61
 Kicinus 90
 Ridolfia 116
 Romulea 215
 Rorippa 50
 Rosa 62
 Rosmarinus 148
 Rotala 107
 Rubia 132
 Rubus 62
 Rumex 17
 Ruppia 203
 Ruscus 210
 Ruta 93
 Sagina 28
 Sagittaria 202
 Salicornia 21
 Salix 11
 Salpichroa 150
 Salsola 22
 Salvia 149
 Sambucus 165
 Samolus 122
 Sanguisorba 63
 Sanicula 111
 Santolina 180
 Saponaria 36
 Saxifraga 61

Scabiosa 168
 Scandix 112
 Schinus 95
 Schoenus 247
 Scilla 207
 Scirpus 244
 Scleranthus 29
 Scolymus 194
 Scorpiurus 86
 Scorzonera 196
 Scrophularia 154
 Scutellaria 143
 Securinega 90
 Sedum 59
 Selaginella 1
 Selinum 116
 Senecio 184
 Serapias 254
 Serratula 189
 Sesamoides 57
 Seseli 114
 Sesuvium 24
 Setaria 241
 Sherardia 129
 Sibthorpia 161
 Sida 96
 Sideritis 143
 Silene 32
 Silybum 189
 Simethis 205
 Sinapis 55
 Sisymbrella 50
 Sisymbrium 48
 Smilax 211
 Smyrnum 113
 Solanum 151
 Soleirolia 14
 Solidago 175
 Soliva 183
 Sonchus 197
 Sorbus 64
 Sorghum 242
 Sparaxis 215
 Sparganium 244
 Spartina 240
 Spartium 70
 Spergula 31
 Spergularia 31
 Sphenopus 225
 Spiraea 62

Spiranthes 252
 Spirodela 244
 Sporobolus 240
 Stachys 144
 Staehelina 187
 Stauracanthus 71
 Stellaria 27
 Stegnogramma 6
 Stenotaphrum 241
 Stipa 238
 Suaeda 21
 Succisa 168
 Succisella 168
 Symphytum 137
 Taeniatherum 230
 Tamarix 105
 Tamus 213
 Tanacetum 182
 Taraxacum 198
 Taxus 11
 Teesdalia 53
 Teesdaliopsis 53
 Teline 69
 Tetragonia 25
 Tetragonolobus 85
 Teucrium 142
 Thalictrum 43
 Thapsia 118
 Theligionum 109
 Thelypteris 6
 Thesium 15
 Thlaspi 53
 Thorella 116
 Thymelaea 98
 Thymus 146
 Tolpis 194
 Tordylium 118
 Torilis 118
 Trachelium 170
 Tradescantia 218
 Tragopogon 197
 Tribulus 89
 Trichomanes 5
 Trifolium 80
 Triglochin 202
 Trigonella 78b
 Triplachne 235
 Tripogandra 219
 Trisetaria 233

Trisetum 233
 Tritonia 215
 Tropaeolum 89
 Tuberaria 103
 Tulipa 206
 Turgenia 119
 Typha 244
 Ulex 70
 Ulmus 13
 Umbilicus 59
 Urginea 207
 Urospermum 195
 Urtica 14
 Utricularia 164
 Vaccaria 36
 Vaccinium 121
 Valantia 132
 Valeriana 167
 Valerianella 166
 Vallisneria 202
 Velezia 38
 Ventenata 232
 Veratrum 205
 Verbascum 153
 Verbena 140
 Veronica 159
 Viburnum 165
 Vicia 73
 Vinca 128
 Vincetoxicum 129
 Viola 100
 Viscum 15
 Vitis 96
 Volutaria 190
 Vulpia 224
 Wahlenbergia 170
 Wangenheimia 225
 Watsonia 214
 Wigandia 135
 Withania 150
 Wolffia 244
 Woodwardia 9
 Xanthium 180
 Xeranthemum 187
 Zannichellia 204
 Zantedeschia 243
 Zostera 203